श्री

प्रकरणमाला,

६ कर्मग्रन्थ टवार्थ सहित.

चतुर्विध श्री संघने पठन पाठनार्थे

छपावी प्रसिद्ध करनार

शा. रवचंद जयचंदे स्थापन करेली

श्री जैन विद्याशाला

तरफथी झवेरी छोटालाल लल्लुभाई,

दोशीवाडानी पोल–अमदावाद.

चोथी आवृत्ति

अमदावाद:

निर्मल प्रिंटिंग प्रेसमां लल्लुभाइ ईश्वरदास त्रिवेदीए छाप्यु

संवत १९६४ सने १९०८.

किम्मत एक रुपियो.

प्रस्तावना.

" प्रकरणमाला " ग्रन्थनी त्रण आवृत्तियो खपी जवाथी तेमां सुधारो वधारो करी आ चोथी आवृत्ति बहार पाडवामां आवी छे. गुजराती भाषामां संस्कृत लिपियी टबार्थ सहित छ कर्मग्रन्थो तथा मिथ्यात्वकुलक, तथा आत्मकुलक तथा समवसरण प्रकरणनो उमेरो थवाथी प्रथमना करतां पुस्तकनुं कद वमणुं थयुं छे. सघलो स्वधर्मावलंबी वर्ग तेनो संपूर्ण लाभ छूटथी लइ शके माटे तेनी किम्मत जुज मात्र एकज रुपियो राखवामां आवी छे; रोयल आठ पेजी चोपन पंचावन फोर्मनुं पुस्तक मात्र जुज किम्मतथी मलशे. सघलां स्त्री, पुरुषोने धर्म संबंधी ज्ञान थाय, वाचननी अभिरुचि वधे अने जैनमतनुं रहस्य तेमना जाणवामां तथा समजवामां आववाथी धर्मनो फेलावो विशेष थाय, ए निर्विवाद छे, ज्ञाननो अभाव होय त्यां सुधी संपूर्ण कर्म निर्जरा थइ शके नहि. कर्म निर्जरा थवाथीज जीवने सिद्धपद प्राप्त थाय छे. कर्मनुं स्वरूप यथार्थ जाण्युं होय तोज वीतराग प्रणित धर्मनुं पवित्र रहस्य खरूं समजाय छे. तदरहु ग्रन्थमां शमाएला छविश विषयो धर्मजिज्ञासुने केटला उपयोगी छे ते वांच्याथी सहज अनुभवाशे. सूक्ष्म तथा स्थूल बुद्धिना सर्व मनुष्योने धर्म जिज्ञासा सरखी छे. संस्कृत किंवा मागधी नहि जाणनारने स्वभाषामां समजवाने आ विषय सरल रस्तो छे. बालक, स्त्रीयो तथा थोडुं भणेला पुरुषोने पहेलां टुंको पदार्थ—टबार्थ समजवानी आवश्यक्ता छे. टुंको अर्थ समजायाथी आगल टीका विस्तारवालो अर्थ समजवानी तथा धारण करवानी शक्ति

प्रस्तावना.

" प्रकरणमाला " ग्रन्थनी त्रण आवृत्तियो खपी जवाथी तेमा सुधारो वधारो करी आ चोथी आवृत्ति बहार पाडवामा आवी छे. गुजराती भाषामां संस्कृत लिपिथी टबार्थ सहित छ कर्मग्रन्थो तथा मिथ्यात्वकुलक, तथा आत्मकुलक तथा समवसरण प्रकरणनो उमेरो थवाथी प्रथमना करता पुस्तकनुं कद वमणुं थयुं छे सघलो स्वधर्मावलंबी वर्ग तेनो संपूर्ण लाभ लूटथी लइ शके माटे तेनी किम्मत जुज मात्र एकज रुपियो राखवामा आ वी छे; रोयल आठ पेजी चोपन पंचावन फोर्मनुं पुस्तक मात्र जुज किम्मतथी मलशे. सघला स्त्री, पुरुषोने धर्म संबंधी ज्ञान थाय, वाचननी अभिरुचि वधे अने जैनमतनुं रहस्य तेमना जा णवामा तथा समजवामा आववाथी धर्मनो फेलावो विशेष था य, ए निर्विवाद छे, ज्ञाननो अभाव होय त्या सुधी संपूर्ण कर्म निर्जरा थइ शके नहि. कर्म निर्जरा थवाथीज जीवने सिद्ध पद प्राप्त थाय छे. कर्मनु स्वरूप यथार्थ लाध्यु होय तोज वीतराग प्रणित धर्मनुं पवित्र रहस्य खरू समजाय छे. सदरहु ग्रन्थमा श माएला छविश विषयो धर्मजिज्ञासुने केटला उपयोगी छे ते वां च्याथी सहज अनुभवाशे. सूक्ष्म तथा स्थूल बुद्धिना सर्व मनुष्योने र्म जिज्ञासा सर्खी छे. संस्कृत किंवा मागधी नहि जाणनार ोने स्वभाषामां समजवाने आ विषय सरल रस्तो छे. बालक, यो तथा थोरु भणेला पुरुषोने पहेला टुंको पदार्थ–टबार्थ स वानी आवश्यकता छे. टुंको अर्थ समजायाथी आगल टीका वेस्तारवालो अर्थ समजवानी तथा धारण करवानी शक्ति

तेमनामा वधे छे. ज्नविष्यमा बुद्धिने केलवी तेने उत्तरोत्तर उञ्च संस्कार थवाथी यथार्थ ज्ञान संपादन थाय छे. सर्वने यथार्थ ज्ञान उत्पन्न थाय ए विद्या शालानो उद्देश छे, ते शिद्ध थवो ए घला जैन बन्धुउना हाथमा छे–'शुज्न ज्नवतु,'

अमदावाद–मोसीवामानी पोल.

विषयानुक्रमणिका.

श्री अमदावाद जैन विद्याशालामां वेचातां पुस्तकोनुं

सूचिपत्र.

३-०-०	श्राद्धविधि (श्रावकनी समाचारी)	शास्त्री
१-२-०	सुलसाचरित्र (बाधेली चोपडी)	,,
१-०-०	सुलसा चरित्र (छुटापाना)	,,
२-०-०	भरतेश्वरवृत्ति	गुजराती
०-८-०	समकित कौमुदी	,,
०-२-०	सबोध सत्तरी	,,
१-४-०	पर्युषण महात्म्य बालावबोध	शास्त्री
३-०-०	सज्झायमाला	,,
१-०-०	प्रकरणमाला छ कर्मग्रन्थ साथे	
०-६-०	सिंदुरप्रकरण	,,
०-४-०	देवसीराइप्रतिक्रमण	,,
२-८-०	ऋषिमंडल पूर्वार्द्ध	,,

आ नीचेना पुस्तकोनी किमत मूल कींमत करता घटाडेली छे तथा तेहवे पछी घटाडेली कींमत प्रमाणे वेचाशे

मूल किमत.	घटाडेली कींमत.		
१—८-०	१—०-०	देवसीराइ प्रतिक्रमण अर्थ विनानी गुजराती.	
१—८-०	१—४-०	पंडित वीरविजयजी कृत पूजा संग्रह शास्त्री	
१—४-०	१—०-०	जयानंद केवलीनो रास	गुजराती
१—८-०	१—४-०	पूजासंग्रह पद्मविजयजीकृत तथा रुपविजयजीकृत शास्त्री	
१—०-०	०-१२-०	स्नात्र पंचाशिका	गुजराती
१—४-०	१—०-०	देववंदनमाला	शास्त्री
०-१२-०	०—८-०	शत्रुंजयतीर्थ महात्म्य सार	गुजराती
२—०-०	१-१०-०	पंचप्रतिक्रमण तथा नवस्मरण अर्थ सहित	शास्त्री
२—८-०		सीलोपदेशमाला	
०—८-०		प्रकरणमाला छ कर्मग्रंथ मोहोटी संघयणी क्षेत्र समास वीगेरे मूल	

नीचेनुं पुस्तक विद्याशाला तरफथी छपाय छे.

ऋषिमंडलवृत्ति भाषांतर.

आ पुस्तको शीवाय मुंबइवाला भीमसी माणेके छपावेला सर्वे पुस्तको तथा तीर्थना नकशा मुंबईनी कींमत प्रमाणे विद्याशालामांथी वेचाता मले छे

श्री जैनविद्याशाळा.

॥ श्री प्रकरणमाला ॥

॥ सूत्र अर्थ सहीत ॥

॥ अथ जीवविचार सूत्र अर्थ ॥

त्रण भुवनमा दीवा समान श्री वीरजिनने ।
नमिने कहु हुं अजाणने जाणवाने अर्थे ॥

भुवणपईव वीरं । नमिऊण भणामि अबुहबोहत्थं ॥

जीवनुं स्वरूप काइंक । जेम कह्युं छे पूर्वना आचार्योये तेम ॥१॥

जीवसरूव किंचिवि । जह भणिअं पुव्वसूरिहिं ॥ १ ॥

जीवे ते जीव मुक्तीना ने ससारी ए बे भेद छे । त्रस हालता चा
लता थावर थीर ए बे भेद संसारीना ॥

जीवा मुत्ता संसा-रिणो य तस थावरा य संसारी ॥

थावरना ५ भेद प्रथ्वी १ पाणी २ अग्नी ३ वायरो ४ वनस्पती ५ ।
ए पांच भेद थावरना जाणवा ॥ २ ॥

पुढवि१जल२जलण३वाऊ४वणस्सई५थावरानेया॥२॥

फटिक मणि रत्न परवालां । हिंगलोक हरूताल मणसील पारो ॥

फलिहमणिरयणविद्दुमहिंगुलहरियालमणसिलरसिंदा।

सोना आदि धातु खमी । रमची अरणेटो पाषाण पारेवो ते
कुणो पाषाण ॥ ३ ॥

कणगाइ धाउ सेढी । वन्नी अरणेट्टय पलेवा ॥ ३ ॥

अवरख वस्त्र रंगवा योग्य तथा तेजंतुरी खारी माटी ।
एम माटी पथ्थरनी जात्यो अनेक छे ॥

अप्रय तूरी ऊसं । मट्टी पाहाण जाईड णेगा ॥

सुरमो कालो रातो आदि सिंधव साजी समुद्र लवणादी । एम प्र
थ्वीकायना जेद ए आदे देइने ॥ ४ ॥

सोवीरजण लोणाइ । पुढवि जेयाइ ईच्चाई ॥ ४ ॥

जुमी ते कूप आदिना आकाश ते मेघना पाणी । उसना हिमना
करानां लिलि घासना धूअरना ॥

जोम तरिक्ख मुदग । उसा हिम करग हरितणू महिया ॥

होय थीज्या घी जेवा वैमान आधार जल आदे देइने ।
जेद अनेक अप्कायना ॥ ५ ॥

हुंति घणोदहि माई । जेया णेगाउ आउस्स ॥ ५ ॥

निर्धूम अंगारानो झालानो जरसाल्यनो । उल्कापातनो वज्रनो
कणीयानो वीजली आदेनो ए ॥

इंगाल जाल मुम्मुर । उक्का सणि कणग विज्जु माईया ॥

अग्निकाय जीवना जेद । जाणवा नीपुणपणानी बुद्दीए करीने॥६॥

अगणिजियाणं जेया । नायव्वा निउणबुद्दीए ॥ ६ ॥

उद्भ्रट वा उंचो वायरो उकली पमे ते वायरो । मंमलवायरो
वटोलीयो महावात थोमो थोमो वात ते वात गुंज्य वात ॥

उप्रामग उक्कलिआ । मंमलि मह सुद्द गुजवायाय ॥

घनवात थीज्या घी समान तनवात ताव्या घी समान ए आदी ।
जेद निश्चे वायुकायना ॥ ७ ॥

घण तणु वाया ईया । जेया खलु वाउकायस्स ॥७॥

हवे वनस्पतीना बे जेद साधारण१ प्रत्येक२ । वनस्पतीना जीव
बे प्रकारे सूत्रे कह्या छे ॥

साहारण१ पत्तेआ२ । वणसईजीवा डुहा सुए जणिया॥

जेमने अनंता जीवने शरीर। एक होय साधारण तेने कहीये॥८॥

जेसि मणाताण तणू। एगा साहारणा तेऊ ॥ ८ ॥

सूरणादी कंद उगता सणगा नवा फालनी कुंपलो पत्र। पंचवरणी फुलण सेवाल बीलाम्मीना टोप ॥

कंदा अंकुर किसलय। पणगा सेवाल भूमिफोमा य॥

आउ कचुरो लीली हलदर गाजर मोथ। वाथलो थेग वा हरीयां मुल पलंकानी भाजी ॥ ए ॥

अल्लतिय गजरमोछ वत्थुला थेग पल्लंका ॥ ए ॥

कुणा फल वली सर्व नथी बंधाणा काए जेहमा तेवा। न देखाय नस जेहनी रक्षा पीलु वा सिणादीकना पादमा ॥

कोमल फलं च सव्वं। गूढ सिराइं सिणाइं पत्ताइं॥

थुहर कुअरना पाठा गुगली व्रक्ष। गलोवेली ए आदे छेद्या उगे वृक्ष ते

थोहरि कुआरि गुग्गलि। गलोइ पमुहा य छिन्नरुहा॥१०॥

इत्यादीक अनेक वंसकारेला प्रमुख। होय भेद अनंतकायना ॥

इच्चाइणो अणेगे। हवंति भेया अणंतकायाणं ॥

तेमने समस्त जाणवाने अर्थे। लक्षण वा चीन्ह ए सुत्रे कह्यावे॥११॥

तेसिं परिजाणणत्थं। लक्खणमेयं सुए भणिअं॥११॥

गुप्त नसा साध्यो गाठ्यो वा कातली वा पर्व। समभागे पृथ्वी माहीना वृक्ष छेद्या उगे वृक्ष गरुचो आदे ॥

गूढ सिर संधि पव्वं। सम भंग महीरुहं च छिन्नरुहं ॥

ते सघला साधारण घणाने भोग योग्य सरीर। तेथी जे उलटा ते वली प्रत्येक एकने भोग योग्य ॥ १२ ॥

साहारणं सरीरं। तव्विवरीयं च पत्तेयं ॥ १२ ॥

एक सरीरमा एकज। जीव जे छे च समुच्चय तेज प्रत्येक वनस्पती॥

एग सरीरे एगो । जीवो जेसिं च तेय पत्तेया ॥

फलनो १ फुलनो २ गलिनो ३ लाकमानो ४ । मूलनो ५ पान मानो ६ बीजनो ७ ए ॥ १३ ॥

फल१फूल२छल्लि३कट्ठा४मुलग५पत्ताणि६बीयाणि७।१३

प्रत्येक वृक्षने मूकीने । पाचन्नेदे प्रथ्वी आदे समस्त लोके ॥

पत्तेय तरु मुत्त । पचवि पुढवाइणो सयललोए ॥

सुक्ष्म होय नीश्चे तेनुं। अंतरमुहूर्त्त आयु चर्मचक्षुथी अदृश्यछे॥१४॥

सुहुमा हवंति नियमा । अंतमुहुत्ताउ अदिस्सा ॥१४॥

शंख १ दक्षणा व्रतादी कोमा कोमीउ २ पेटमां पमे ते जीव। जलो आपना थाय ते अलसीया लघु शंखला वा लाल मूके ते ॥

संख१कवड्डय२गंमोल३।जलोय चदणग अलस लहगाई॥

मेर काष्टना कीमा पेटना करमीया पाणीना पुरा। ए बेरिंद्रीय चूमेल वा कोड्वाकार आदी ॥ १५ ॥

मेहर किमि पूयरगा । बेइंदिय माइवाहाई ॥ १५ ॥

कानखजुरा माकण जूआ धूलमा रहे छे ते। कीमीयो उधेही माटिना शिखर करे ते। मंकोमा ॥

गोमी मकण जूआ। पिपीलि उद्देहिआय मकोमा॥

एछो धीमेलो। सवा पापणमा पमे ते गींगोमा जातीयो ॥ १६ ॥

इल्लिय घयमल्लीउ । सावय गोगीम जाईउ ॥ १६ ॥

गदहीया वा उत्तींगा घुणादीक वा विष्टाना काला कीमा । दाणना कीमा धानमा पमे ते कीमा ॥

गद्दहय चोरकीमा । गोमयकीमा य धन्नकीमा य ॥

कुंथुआ जुउ वस्त्रादिकनी वा गाय कहेछे गामरी वा लट कातरी। ए तेरिंद्री न्नेद लालवरणी ममोला इंद्र गोप ते आदे ॥ १७ ॥

कुंथु गोवालिय इल्लिया । तेइंदिय इंदगोवाई ॥ १७ ॥

हवे चउरिंद्रीना भेद कहेछे वींछी । ढींकण वा वगाइ भमरा भमरी वरण भेदे तीम ॥

चउरिंदियाय विच्छु । ढिकण भमरा य भमरिआ तिड्डा॥

माखीयो डांस म सा वा मछर । कंसारी करोलीया खडमाकडी॥१८॥

मच्छिय डंसा मसगा । कंसारी कविल डोलाय ॥१८॥

हवे पंचिंद्रीयना भेद चारछे ते । नारकी१तीर्यंच२मनुष्य३देवता ४॥

पंचिंदियाय चउहा । नारय१तिरीय२ मणुस्स३देवाय॥ ४॥

नारकी सातवीधे छे ते । जाणवा रत्नप्रभादिक पृथ्वीभेदेकरीने।१९॥

नेरइया सत्तविहा । नायव्वा पुढविभेएण ॥ १९ ॥

जलचारी१ थलचारी आकाशचारी३। ए त्रण भेदे पचेंद्री तीर्यंच॥

जलयर१ थलयर२खयरा३ तिविहा पंचिंदिया तिरिक्खा य ॥

हवे जलचर सुसमार पाडा जेवा मत्स काचवो । तंतु मगरमछ ए जलचारी जीव ॥ २० ॥

सुसमार मच्छ कच्छप । गाहा मगरा य जलचारी॥२०॥

हवे थलचर चोपद १ पेटे चाले ते सर्प २। भुजाए चाले ते नोल ३ ते थलचारी त्रीवीधे ॥

चउपय उरपरिसप्पा । भुयपरिसप्पा य थलयरा तिविहा ॥

गाय आदे १ साप आदे २ नोलीआ आदे ३ । जाणवा जेम कह्या तेम संक्षेप थकी ॥ २१ ॥

गो सप्प नउल पमुहा । बोधव्वा ते समासेण ॥ २१ ॥

हवे आकाशचारी ते रोमजपंखी हंसादिक । चामडानी पाखोवाला वागोलादि ते वेतो प्रसीद्ध छे नीश्चे ॥

खयरा रोमयपक्खी । चम्मयपक्खी अ पायडा चेव ॥

मनुपलोकनी वा अढीद्वीपनी वाहीर । पाखो संकोची रहे ते तथा पाखो वीस्तारी रहे ते ॥ २२ ॥

नरलोगाउ वाहि । समग्गपरकी विअयपरकी ॥ २२ ॥

सघला जलचर थलचर आकाशचर । माटी प्रमुखे उपजे ते १ माताना गर्भे उपजे ते २ बे प्रकारे होय ॥

सवे जल थल खयरा । समुच्छिमा गप्रया उहा हुति ॥

असी मसी कसी १५ कर्मयुक्त प्रथवीना ३० अकर्म प्रथवीना । ५६ अतरद्वीपना ए एकसो एक थानकना मनुप्य ॥२३॥

कम्मा कम्मग महीआ । अतरदीवा मणुस्सा य ॥२३॥

दस भेदना भूवनपती होय असुरकुमारादि।आठ भेदनावाणव्यंतर होय पिशाचादि ॥

दसहा भुवणाहिवई । अठविहा वाणमतरा हुंति ॥

ज्योतिषिय पाचभेदना चन्द्र सूर्यादि होय। वे भेदना वैमानिक देव कल्प कल्पातित्त ॥ २४ ॥

जोइसिया पचविहा । उविहा विमाणिया देवा ॥ २४ ॥

हवे सिद्ध भगवान् आठ कर्म रहीत तेमना पन्नर भेद । तीर्थसिद्ध अतीर्थसिद्धादी भेदे करीने ॥

सिद्धा पन्नरस भेआ । तिथातिथाइ सिद्धभेएणं ॥

ए पूर्वे कह्या ते सक्षेपे करीने । जीवना विकल्प वा भेद समस्तकह्या॥

एए सखेवेण । जीवविगप्पा समरकाया ॥ २५ ॥

एते पूर्वोक्त जीवोने जे जे द्वार छे तेते कहेछे। शरीर आउखु तथा स्थीती सकायमा रहेवानी ॥

एएसि जीवाणं । सरीर १ माउ२ ठिई सकायंमि॥३॥

प्राण जीवाज्योनी तेनुं प्रमाण।जेने जेम छे तेम हुं (शातिसूरि) कहीश

पाणा४जोणिपमाणं४।जेसिं जं अत्थि तं जाणिमो ॥ १६ ॥

एक अंगुलने असंख्यातमे जागे । शरीर एकेंद्रि सर्व सुक्ष्म तथा बादर जीवोने होय ॥

अंगुलअसंखजागो । सरीरमेगिंदियाण सव्वेसिं ॥

जोजन एकहजार अधीक । एटलुं वीशेष छे प्रत्येकवनस्पतीनुं॥१७॥

जोयणसहस्समहियं । नवरं पत्तेयरुक्खाणं ॥ १७ ॥

बार जोजन त्रणज गाउनुं। एक जोजननुं समुच्चय ए अनुक्रमेजाणवु

बारस जोयण तिन्नि-गाउआइं जोअण च अणुकमसो ॥

बेरिंद्री ते शंखादिकनुं तेरिंद्री ते कानखजुरादिकनु । चौरिंद्री ते जमरादिकनुं देहनुं उचपणुं ॥ १८ ॥

बेइंदिय तेइंदिय । चउरिंदिय देह उच्चत ॥ १८ ॥

जवबारणी धनुष पाचसेनुं प्रमाण।नारकी जीव सातमीप्रथ्वीआदेनुं॥

धणु सयपंच पमाणा । नेरईया सत्तमाइ पुढवीए ॥

ते थकी अरधा अरधां धनुषनु । जाणजो जावत् रत्नप्रजा सुधी प्रथम नरके धनुष ७॥। अंगुल ६ ॥ १९ ॥

तत्तो अद्ध धूणा । नेआ रयणप्पहा जाव ॥ १९ ॥

जोजन एकहजारनु मान। मछनुं उरपरिसर्पनु ते पण गर्नजनुं होय॥

जोयण सहस्स माणा । मच्छा उरगा य गप्रया हुंति ॥

धनुष बेथी नव सुधी पक्षी जीवोनुं गर्नजनुं । जुजाये चालनारनु बे गाउथी नव गाउनुं शरीर गर्नजनु ॥२०॥

धणुह पहुत्तं पक्खी । जुयचारी गाउय पहुत्तं ॥ २० ॥

आकाशचारीनु बे धनुषथी नव धनुषनुं शरीर समुर्छिमनुं । साप उरपरिनुं तथा जुजाचारीनु बे जोजनथी नव जोजननुं समुर्छिमनुं ॥

खयरा धणुह पहुत्त । उरगा जुअगा य जोयणपहुत्तं ॥

बे गाउथी नव गाउ शरीर मान । समुर्छिम चोपदने कह्यं छे ॥३१॥

गाउय पहत्त मित्ता । समुच्छिमा चउप्पया जणिया ॥३१॥

छ नीश्चे गाउनु शरीर । चोपद गर्भजने जाणवु (देवकुरु आदेना गजादिकनुं) ॥

छच्चेव गाउयाइ चउप्पया गप्रया मुणेयव्वा ॥

गाउ त्रण वली मनुपने शरीर गर्भजने ए पण देवकुरु आदेनानु । ए उत्कृष्ट शरीरनुं मान कह्युं ॥ ३२ ॥

कोसतिगं च मणुस्सा । उक्कोस सरीर माणेण ॥३२॥

भुवनपती व्यतर ज्योतपी बीजा २ देवलोक सुधी देवनु । हाथ सात होय देहनुं उचपणुं ॥

ईसाण तु सुराणं । रयणीउ सत्तउ हुंति उच्चतं ॥

तीजुं३ चोथु ४ पाचमु ५ छठु ६ । नवग्रैवेक ने अनुत्तर सुधी एके सातमुं७आठमुं८ एनव१०माथी । क हाथ घटाडवु ए सर्व उच्छेद ११बारमा१२सुधी चारेनुं। अंगुले जाणवु ॥ ३३ ॥

दुग६दुग८दुग४चउरो३।गेविज्ज२गेसु१इक्किक्कपरिहाणि॥३३॥

हवे आयुद्वार २ वावीस हजार । सात हजार अप्कायनु त्रण ह प्रथ्वीकायनु । जार वाउकायनुं ।

बावीसा पुढवीए । सत्तय आउस्स तिन्नि वाउस्स ॥

वर्प हजार दसनु वनस्पतीनु वर्ष गणनु ते तरुगणनु ने अग्नीनुं त्रण पद हजारपद सघले जोडज्यो । अहोरात्रीनुं ए बादरनु ॥३४॥

वास सहस्सा दस तरु । गणाण तेऊ तिरत्ताउ ॥३४॥

वर्ष बारनुं आयु । बेरिंद्रीनु तेरिंद्रीनु वली ॥

वासाणी बारसाऊ । बेइंदियाणं तेइंदियाण तु ॥

चौरिंद्रीनु वली छ महीनानु ए सर्वनु उत्कृष्ट

उगणपंचास दिवसनुं ।

अउणा पन्न दिणाइं । चउरिंदिणंतु छ म्मासा ॥३५॥

हवे देवताने नारकीने आयुष्य उत्कृष्टो वा मोटी सागरोपम वा स्थीती । तेत्रीसनी ॥

सुर नेरइयाण ठिई । उक्कोसा सागराण तित्तीसं ॥

चोपद तिर्यंच मनुष ए वे जुगलीआने आश्रीने । त्रणज पल्योपम आयुष्य होय पल्योपमकूवाने दृष्टाते ॥३६॥

चउपय तिरिय मणुस्सा । तिन्निय पलिउवमा हुंति॥३६॥

जलचरजीवउरपरिसर्पभुजपरि सर्पने । उत्कृष्ठ आयुष्य होय पूर्वकोड वर्षनुं पूर्व ते ७०५६००० कोड वर्षनुं ॥

जलयर उर भुअगाणं । परमाउ हुंति पुव्वकोडीउ ॥

रोमज तथा चर्मज पक्षीननु वली कह्युं छे । असख्यातमो भाग पल्योपमनो ॥ ३७ ॥

पक्खीण पुण भणिउ । असंखभागो अ पलियस्स३७

वली समुर्छिम चउद कुठीत स्थानक सघला सुक्ष्म साधारण अने । ना मनुष एटला ॥

सव्वे सुहुमा साहारणा य समुच्छिमा मणुस्सा य ॥

उत्कृष्ट तथा जघन्यपणे । अंतरमुहूर्त नोश्रे जीवे छे ॥ ३८॥

उक्कोस जहन्नेण । अंतमुहुत्तं चिय जियंति ॥३८॥

एम देहनी अवगाहनानुं प्रमाण । एज रीते संखेपथी समस्त कह्युं॥

उगाहणाउ पमाण । एवं संखेवउ समक्खायं ॥

जे वली इहा वीशेषपणे इछो तो ते । वीशेष भगवती सूत्रादीकथी जाणज्यो ॥ ३९ ॥

जे पुण इत्थ विसेसा । विसेस सुत्ताउ ते नेया ॥३९॥

हवे कायस्थीती ३ द्वार एकें असख्याती उत्सर्पिणी काल पो
डी सर्वे । तानी कायमा ॥

एगिंदियाय सवे । असख उस्सप्पिणी सकायंमि॥

उपजे तेमज मरे पण एटलु । अनत काय वा साधारणतो अनतो
विशेष के । काल ॥ ४० ॥

उववज्जंति मरंति य । अणंत काया अणताउ ॥४०॥

सख्यातो काल आप आपणा सात वा आठ भव पचेडी तीर्यंच
आयुथी वीगलेड्रिने विषे तथा ममुष गर्भज पर्जाप्ता जीव॥

संखिज्जसमा विगला । सत्तठभवाउ पणिदितिरिमणुआ

नारकी देवता एवेने तो पोतानी
उपजे पोतानी कायमा । कायमा उपजवु नीश्चे नथी॥४१॥

उववज्जंति सकाए । नारयदेवा य नो चेव ॥४१॥

हवे प्राणद्वार४दसभेदे जीवो । पाचइंद्रि५ सासोसास१आयु१मन१
ने प्राण होय ते ॥ वचन१काय१एत्रण वलरूप दशप्राण

दसहा जिआण पाणा । इंदिय ऊसास आउ बलरूवा॥

हवे तेहमा एकेंद्रीने वीषे विगलेंद्रीने वीपे छ७ सात३ आठ४
चार प्राण । ॥ ४७ ॥

एगिंदिएसु चउरो विगलेसु छ सत्त अठेव ॥४७॥

असनी मन विनाना सनी मन नव प्राण दस प्राण अनुक्रमे
सहीत ए बे पंचिद्रीयने विषे । जाणवा ॥

असन्निसन्नि पचिंदि–एसु नव दस कमेण बिन्नेआ

ते प्राण साथे जुदापणु थाय ते जीवोने कहीये मरण प्रत्ये पाम्या४३

तेहि सह विप्पओगो । जीवाण भन्नए मरणं ॥४३॥

ए पूर्वे कह्यु ते रीते अपार चार गतीरुप समुद्र महा दुःख

एहवो। भयंकर ते ॥

एवं अणोरपारे। संसारे सायरंमि भीमंमि ॥

पाम्यो अनतीवार साथी जीव जे तेणे अण पाम्यो धर्म ते कहेछे। ते थकी ॥ ४४ ॥

पत्तो अणंतखुत्तो। जीवेहिअपत्तधम्मेहिं ॥४४॥

हवे ८४ लाख योनी द्वार ५ गणतीए उपजवानां गंम होय तेमज चोरासी लाखनी। जीवोना ॥

तह चउरासी लक्खा। संखा जोणीण होईजीवाणं॥

प्रथ्वी ७ पाणी ७ अग्नी ७ वायु ७ ए च्यार कायने। प्रत्येके ७ सात सातज लाखपद जोम्हवुं ॥ ४५ ॥

पुढवाइण चउह्नं। पत्तेअं सत्त सत्तेव ॥ ४५ ॥

दसलाख १० प्रत्येक वनस्पती कायमा। चउदलाख१४ होय साधारण वनस्पतीने ॥

दस पत्तेयतरूणं। चउदस लक्खाहवंति इयरेसु॥

बे० २ तें० २ चौ० २ तेमने प्रत्येके१ वेवे लाख। चारलाख४ पंचेंद्री तीर्यचने॥४६॥

विगलिदियाण दोदो। चउरो पंचिंदितिरियाणं ॥ ४६ ॥

चार चार लाख नारकी४ तथा। देवताने४ मनुषने तो चउद लाख १४ लाख होय ॥

चउरो चउरो नारय। सुराणमणुआणचउदसहवंति ॥

ए सर्वेनो सरवालो मेलवीये चोरासी लाख जोनी थाय। जोनी त्यारे। शब्द उपजवानुं गाम ॥ ४७ ॥

संपिम्डिआउ सब्वे। चुलसी लक्खाउ जोणीणं ॥४७॥

हवे सिद्ध भगवानने तो नथी आयु। नथी कर्म। नथी प्रा

नथी वेद । ण । नथी योनी ॥

सिद्धाणं नत्थि देहो । न आउ कम्मं न पाण जोणीउ॥

आद ने अंत नथी ए जागे तेमनी थीती तीर्थकरना आगममा कहीने

साइ अणंता तेसिं । ठिई जिणदागमे जणिया ॥४८॥

कालथी आय रहीतपणे जोनी ग्रहण करी वीहामणी आ
मरणे करी । संसारमा ॥

काले अणाइनिहणे । जोणीगहणंमि जीसणे इत्थ ॥

जम्या वली जमसे घणो काल जीव ! कीया ? जिनवचन अण
कोण | पांमता ॥ ४९ ॥

जमियाजमिहिंति चिर । जीवा जिणवयणमलहता ४९

ते कारण माटे हवणा पामी मनुषपणु तेमां डुर्लज यथार्थ
ने । शुं ? श्रद्धा तत्वने वीषे ॥

ता संपई संपत्ते । मणुअत्ते डुल्लहे य सम्मत्ते ॥

आचाररूप लक्ष्मी सहीत करो हे जव्य जीवो ! उद्यम धर्म
शांतिसूरि उत्तम कहेने ॥ ने वीषे ॥ ५० ॥

सिरि संतिसूरिसिठे । करेह जो उज्जम धम्मे ॥५०॥

ए पूर्वे कह्यो ते जीवनो जे अल्पमात्र रुचीवंतने वा मतिवंत
वीचार । ने जाणवाने हेते ॥

एसो जीवावियारो । संखेवरूईण जाणणाहेऊ ॥

संखेपमात्र वा अल्पमात्र उधर्यो । महागंजीरसुत्ररूप समुद्रथकी५१

संखित्तो उद्धरिउ । रूद्दाउ सुय समुद्दाउ ॥ ५१ ॥

॥ इति श्री जीवविचार सूत्र टवार्थ संपूर्णम् ॥

———(०)———

॥हवे श्रीजिनागमे नवतत्व स्वरूप छे ते सक्षेपमात्र लखीए छीए॥

॥ अथ नवतत्व लिख्यते ॥

अशुन्नफलदाइ कर्म१ कर्म आवे ते १
प्राणधारी चेतन१ जम अचेतन१। कर्म रोके ते१ प्राचीनकर्म अतीश
शुन्नफलदाइ कर्म१। यपणे नाश करे ते१ ॥

जीवा१जीवा२पुणं३। पावा४सव५सवरोय६निज्झरणा७॥

कर्म बाधे ते १ कर्मथी मुकावे
ते १ तेमज। नवतत्व होय जाणवा ॥ १ ॥

बधो८ मुक्खो एय तहा। नवतत्ता हुति नायवा ॥१॥

१जीवना१४ चनद २अजीवना ४पापना ८२व्यासी होय ५आश्र
१४चउद३पुन्यना ४२बेतालीस। वना ४२ बेतालीस ॥

चनदस चनदसवाया–लीसा वासीय हुंति वायाला ॥

दसंवरना ५७ सत्तावन ८ बंधना ४ चार एमोक्षनाएनव ए
७ नीर्जरातपना १२ बार। न्नेद अनुक्रमे नवेना २७६ थया॥२॥

सत्तावन्न वारस। चन नव न्नेआ कमेणेसि ॥२॥

इहा जिनशासने एक प्रकारे चार प्रकारे पाच प्रकारे छ प्रका
बे प्रकारे त्रण प्रकारे। रे जीव कह्या छे ॥

एगविह डुविह तिविहा। चनविहा पंच छविहा जीवा॥

ज्ञानादि चेतना सहीत ते १ ए त्रण वेदवाला३ चारगतीना४पा
क न्नेदे त्रस थावरए बे न्नेदे। च इंद्रीना५ छ कायना६ ॥ ३ ॥

चेअणा तस ईयरेहिं। वेअ गई करण काएहि ॥३॥

हवे जीवना१४न्नेद ते एकेंद्री संनीयो१ असंनीयो१ पंचेंद्री स
सुक्ष्म १ ने बादर१। हीत बेंद्री१ तेंद्री१ चोरेंद्री १॥

एगिदिअ सुहुमिअरा। सन्निअरपणिंदिआय स बितिचऊ॥

ए सात७ अपर्याप्ता तथा अनुक्रमे चउद जीवना ठेकाणा
७पर्याप्ता मलीने । वा भेद ॥ ४ ॥

अपज्जत्ता पज्जत्ता । कमेण चउदस जिअ ठाणा ॥४॥

हवे जीवनुं लक्षण कहेछे ज्ञान
दर्शन नीश्चे । चारीत्र वली तप तेमज ॥

नाण१ च दसण२ चेव । चरित्तं३ च तवो४ तहा ॥

वीर्यउपयोग ए६ सहीत माटेचेतन। ए जीवनुं लक्षण वा० चेतना५

वीरिअं५उवउगो६ अ एअ जीवस्स लक्कण ॥ ५ ॥

हवे पर्याप्ती वा शक्ती आहार१ पर्याप्ती सासोसास१ भाषा १
सरीर१ इंद्री१ । मन एवं ६ ॥

आहार१सरीर२इंदिअ३। पज्जत्ती आणपाण४भास५मणे६

चार पाच पांच ६ कोने ते एकंडीने चार वीगलेंडीने पाच
कहेछे । असनीने पाच संनीने ६ ॥६॥

चउपंच पंच छप्पय । इग विगला सन्निसन्निणं ॥६॥

हवे दस प्राण कीया ते पाच सासोसास१ आयु१ ए दस प्रा
इंद्री ५ त्रण बल ३ मनबल व ण । तेमा चार४ ६६ सात७ आ
चनबल कायबल । ठ८ ॥

पणिदिअ तिबलुसा । साउदसपाणचउछसगअठ ॥

एकडीने४ बेरंडीने६ तेरंडीने७ असंनीयाने९ सनीयाने १० नव
चोरंडीने८ । दस अनुक्रमे ॥ ७ ॥

इग डुति चउरिंदिण । असन्नि सन्निण नवदस य ॥७॥

ए प्रथम जीवतत्व१ उत्तर भेद १४ थया ।

इति जीवतत्व ॥ १ ॥ ते त्रणना प्रत्येके त्रण त्रण

हवे अजीवतत्वना १४भेद धर्मास्तीका । भेद तेमज एक कालनो

य अधर्मास्तीकाय आकाशास्तीकाय । समयादीक ॥

धम्मा३धम्मा३गासा३। तिअ तिअन्नेआतहेवअद्धाय१॥

ते त्रण कीया खंध ते आखो देश ते छीप्रदे शादी बुद्धीथी कल्पवो ते प्रदेश परमाणु ते एक प्रदेश निर्विन्नाग छुटो निर्विन्नाग न्नेगो रहे ते ॥ ए अजीवना चजद न्नेद ॥४७॥

खंधा देस पएसा ॥ परमाणु अजीव चऊदसहा ॥७॥

धर्मास्तीकाय अधर्मास्तीकाय आकासास्तीकाय काल ए पांच पुग्लास्तीकाय । होय अजीवद्रव्य ।

धम्मा धम्मा पुग्गल । नहकालो पंच हुंतिअजीवा॥

चालताने साऊ देवानो स्वन्ना थीर संठाण स्वन्नाव अधर्मास्ती व धर्मास्तीकायनो । कायनो ॥ ए ॥

चलणसहावो धम्मो । थीरसंठाणो अहम्मो अ॥ए॥

अवकाश आपवानो स्वन्ना कोने पुग्ल जीव बनेने हवे पुग्ल व आकासास्तीकायनो । चार न्नेदे छे ते कहेछे ॥

अवगाहो आगासं । पुग्गलजीवाण पुग्गला चउहा ॥

खध१ देश१ प्रदेश ए त्रण परमाणु सर्वथा नाहानो नीश्चे जा तथा । एवा ए चार न्नेद ॥ १० ॥

खधा देस पएसा । परमाणु १ चेव नायव्वा ॥ १० ॥

हवे कालन्नेद समयआवली रात ने दिवस पन्नर अहोरात्री ते पक्ष वेघरी । वे पक्षे मास वारमासे वर्ष ॥

समया वलि मुहुत्ता । दीहा पक्खाय मास वरीसाय ॥

कह्योछे पल्योपम काल साग दस दस कोमाकोमी सागरे उत्सर रोपम काल । पिणी अवसरपिणी काल ॥ ११ ॥

न्नणीअपलिआसागर । उसप्पिणी सप्पिणी कालो११

हवे पुग्गलनुं लक्षण कहेछे शब्द प्रभा चंद्रकांतादीनी छायम्हो अंधकार उद्योत रत्नादिकनो। ताप सूर्यादीकनो॥

सद्द धयार उज्जोय। पभा छाया तवेइया॥

वर्ण कृष्णादि गंध सुरभिआदि ए पुग्गलनुं नीश्चे लक्षण जाणवु रस तीखादि फरस शीतादी।॥ १२॥

वन्न गंध रस फास। पुग्गलाण तु लक्खण॥ १२॥

हवे मुहुर्त्तमान एकक्रोड सत्तसठलाख। सित्योतेर हजार॥

एगाकोडी सतसठी लक्खा। सत्तहत्तरी सहस्साय॥

एटली आवलीकाले एक मुहू र्त्तने सोल अधीक १६७७७२१६। चंकाल॥ १३॥

दोअसया सोल हिआ। आवलिआ एग मुहुत्तमि॥१३॥

अथवा बीजी रीते मुहूर्त्तमान त्रण तीहुतर ए समग्र सासो हजार सातसेंने। सासे ३७७३॥

तिन्निसहस्सा सत्तयसयाणि। तेहुत्तरं च उस्सासा॥

एम एकमुहूर्त्तकालकह्यो। केणे? समस्त वा सघला केवलज्ञानीयेए१४

एस मुहुत्तो भणीउ। सव्वेहि अणंतनाणीहि॥१४॥

ए केहेवे करी अजीवतत्व २ भेद १४चउद उत्तर॥

॥ इति श्री अजीवतत्व॥ २॥

हवे पुन्यतत्वना भेद४२साता१उच। देवगती १ अनुपुर्वी१ पंचेद्री जा गोत्र१ मनुपगती१अनुपुर्वि१ए डुग। ति१ पाच सरीर५॥

सा१उचगोअ१मणुडुग२सुरडुग२पचिंदिजाइ१पणदेहा ५

पहेला उदारीक वैक्रीय आहा प्रथम सघयण१ प्रथम रक ए त्रण सरीरना ३उपाग। सस्थान१॥ १५॥

आइ ति तणुणुवगा३। आइम सघयण१सठाणा१॥१५

वर्णचोक शुभ४ अगुरुलघु१ हलवु नही भारे नही ते। पराघात१ सासोसास१ आताप१ उद्योत१ ॥

वन्नचउक्‍कागुरुलहु१ । परघा१ऊसास१आय१वुज्जोअं१॥

वृषभ हस गज जेवी चाल्य१ निर्माण। देवतानु मनुषनुं१ तीर्यचनुं१ ते शरिरनो सुघाट१त्रसनो दसको१०। आयु तीर्थकरनाम१ए४२।१६।

सुभखगइ१निमिण१तस सुर१नर१त्तिरि१आउ तित्थय

हवे त्रस दसक नाम [दस१०। प्रत्येक १ थीर१ शुभ१ [रं१ ॥१६ त्रस१बादर १ पर्याप्त १। वली शुभग १ वली ॥

तस बायर पज्जत्त । पत्तेअ थिर सुभं च सुभगंच ॥

सुस्वर१ आदेय१जस१कीर्ति एवं। त्रस आदेनो दसको एम होय १७

सुसरा इज्ज जसं। तसाइ दसगं इमं होइ ॥ १७ ॥

एवं पुन्यतत्वना भेद बेतालीस ॥ ३ ॥

॥ इति पुन्यतत्व ॥ ३ ॥

हवे पापतत्वना भेद५ज्ञानाव नवप्रकृतिएवीजादर्शनावर्णीकर्मनी णिपाच५अंतरायपाच५एदस। नीचगोत्र१असातावेदनी१मिथ्यात्व१

नाणं तराय दसग । नव बीए नी असाय मिच्छतं ॥

थावरनोदसको१०नरकगती१ कषाय पचीस२५ तिर्यंचगती१ अनु अनुपूर्वि१ आयु१ ए त्रीक । पुर्वि१ ए दुग ॥ १८ ॥

थावर दस नरयतिगं । कसाय पणवीस तिरियदुग१८

हवे बीजाकर्मनीएचक्षुए दे। कांन नाक रसनानेफर्सवमेकरीने अव खे ते१ चक्षु वीना देखे ते१। धीदर्शनेदेखेते१केवलदर्शनेदेखेते१वली

चक्खु दिठि अचक्खु। सेसिदिअ उहि केवलेहिं च ॥

दर्शन ते इच्छा सामान्य अव। ते चार गुणने रो केते तेज भ्यारभे बोध। दे आवर्ण ॥ १९ ॥

दसण मिह सामन्न । तस्सावरण तय चउहा ॥१९॥

पाचन्नेद नीद्र । सुखेजागेते नीद्रा१ । नीद्रानीद्र ते डुखे जागे ते१॥

सुह पमिबोहा निद्दा । निद्दा निद्दाय डुक्क पमिबोहा ॥

प्रचला ते उन्नावेग उघे ते१ । मानी पेरे१ ॥ २० ॥ प्रचलाप्रचला ते चालता उंघे ते घो

पयला ठि उव विठस्स । पयल पयलाउ चकमउ॥२०॥

दिवशे चितव्या कार्यनी करणी थीणंदी नामे नीद्र तेनुं अर्धचक्री करे उंघमा रात्रे । वासुदेव तेथी अर्ध बलदेव समबल

दिणचितिअन्नकरणी । थीणद्दी अद्धचक्कि अद्धबला ॥

ए रीते तिर्थंकरदेवे कह्यु ठे स्युं ते कहेठे । डमीदार तुल्य दर्शनावर्णी कर्म तेनी नव प्रकृति ॥ २१ ॥

एवं जिणेहि जणिय । वितिसमं दसणावरण ॥२१॥

हवे थावरनो दसको थावर१ सूक्ष्म१ अपर्याप्त१ । साधारण१ अथिर१ अशुभ१डुर्भग१॥

थावर सुहुम अपज्ज साहारण अथिर असुभडुभगाणि

डुस्वर१अनादेय१अजस१ । ए थावरनो दसको वीवर्यो जेमठे तेम २२

डुसर णाइज्ज जस । थावर दसगं विवज्जत्तं ॥२२॥

हवे कषाय१५ थीती जीवता सुधी अनंतानुबंधिनी एक वर्ष अप्रत्याख्यानीनी च्यार मास प्रत्याख्यानीनी । एक पक्ष संजलनी स्युं फल गती नरक१ तिर्यंच २ नर३ देवतानी४ ।

जावजीव वरिस चउमास । पक्खग्ग निरय तिरियनरअमरा

स्युं रोके समकित१ अनुव्रत २ सर्वविरती३ । यथाख्यातचारीत्र४ए च्यार गुणने रोके ॥ २३ ॥

सम्माणु सव्वविरइ । अहक्काय चरित्तघायकरा ॥२३॥

संजलनो जलनी१प्रत्याख्यानीनो
रजनी अप्रत्याख्यानीनो पृथ्वी रेखा सरीखो चार जेदे क्रोध
नी१ अनंतानुबंधिनो पर्वतनी। होय ॥
जल रेणु पुढवी पव्वय। राईसरिसोचनविहो कोहो ॥
तरणानी सली वा नेत्रनी वेल पथरना थान्नलानी उपमा तुल्य१
नी१ लाकमानार हामकाना१। मान चार जेदे ॥ १४ ॥
तिण सलया कछ ठीअ। सेलबंजोवमो माणो ॥१४॥
हवे माया वाक वासनी गढय वोकमानुं सिघ१नीवम वांसना मु
त्रपत्र मुत्रधारे पमेली। ल समान१ ॥
माया वलेही गोमुत्ति। मिंढ सिंग घणवंसिमूल समा॥
हवे लोज रंग हलदर१गामा नगरनाकर्दमना कर्मजना रंग जेवो
नी मली१ तेना। ए सोल कषाय ॥ १५ ॥
लोहो हलीद खजण। कद्दम किमि राग सारिन्नो॥१५॥
हवे जे कर्मनो उदय होय जी हासी१ रति१ अरति१ शोग१जय१
वने। डुगंछा१ ॥
जस्सुदया होइ जिए। हास रइ अरईसोग जय कुछा
ते ठ नीमीत्तथी थाय वा अ
थवा स्वजावे थाय अन्यथा ते। ते इहां हास्यादीक मोहनीय ॥१६॥
स निमित्त मन्नहा वा। तं इह हासाइ मोहणिअं॥१६॥
अजिलाष जे कर्मने वसे करीने होय
पुरुषनो स्त्रिनो ते बेनो पण। ते अनुक्रमे ॥
पुरिसित्थी तदुजयंपइ। अहिलासो जव्वसा हवइ सोउ॥
स्त्रि१ पुरुष१ नपुंसक१ वेद वीषय वकरीनी लींमीनो ताप तरणा
नो उदय जाणवो। नो ताप नगरनो दाह ते समान॥१७॥

थी नर नपु वे ज्दज्ञ । फुंकुम तण नगर दाह समो॥१७॥
एकडी१ बेरंडी१ तेरडी१ गर्दन्न ऊंट जेवी चाल१ जपघात१
चोरंडी१ एजाती चोक । होय पापथी ॥ २७ ॥
इग वि ति चज्ञ जाइज्ञ । कुखगइ ज्ववघाय हुतिपावस्स॥
अमनोज्ञ वर्ण१ गंध१ रस१ नही पेहेलु संघयण५ तथा संस्थान५
फर्स१ ए च्यार । वाकी दसे होय ॥ २७ ॥
अपसन्न वन्नचक्र । अपढम संघयण सठाणा ॥१७॥
हवे संघयण कहेछे । संघयण ते
सुं । हाडकांनो समुह । ते ७ प्रकारे वज्रऋपन्ननाराच१॥
सघयण मठिनिचज्ञ । त ठन्ना वज्जरिसहनारायं ॥
तेमज ऋपन्ननाराच२ । नारच३ अर्धनाराच४ ॥ २७ ॥
तह रिसहनाराय । नारायं अद्भनाराय ॥ १७ ॥
कीलीका५छेवतु६डहा। रीपन्नते पाटो कीलीका वा खीलीते वज्रनी॥
कीलिअ छेवठं इह । रिसहो पट्टोअ कीलिआ वज्जा ॥
वे वाजु माहोमाही वध ते ते नाराच ए प्रकारे जदारीक स
मर्कट वंध । रीरे होय तिरि नरने ॥ ३० ॥
ज्नन्नज मक्कम वधो । नाराय इम मुरालंगे ॥३०॥
हवे संस्थान नाम समचोरस१
निग्रोध२ । सादी३ वामण४कुज५ हुंमक६ ॥
समचजरंस१निग्गोह२। साइ३वामाणय४खुज्ज५हुमेअ६॥
ए जीवना सरीरने ७ न्नेदे सर्वथा न्नला लक्षण सहीत प्रथम
आकार । जाणवुं ॥
जीवाण ७ सठाणा । सवत्र सुलक्खणं पढमं ॥३१॥
नान्नी ज्परनो न्नाग सुलक्षण बीजु मुख पीठ पेट रदय तेने वर्जीने

ते वीजुं । वाकी नला ॥

नाहिनवरि वीअं । तइअं महो पिविनअरनरवजं ॥

माथुं कोट हाथ पग ए अंग । सुलक्षण ते चोथुं वली तेथी॥३१॥

सीर गीव पाणी पाए । सुलक्खणं त चनन तु ॥३१॥

वीपरीत वा नलटुं ते पाचमुं अंग। सर्वप्रकारे अशोन्नन होय वहु॥

विवरीयं पचमगं । सवन अलक्खणं नवे ठठ ॥

ए रीते सरीरना आकारनी वि श्री जिनेंद्र प्रधान वीतराग प्रनुये घी कही । ॥ ३३ ॥

संठाण विहा नणिआ । जिणदवरवीयरागेहि ॥३३॥

ए कहेवे करी पापतत्व ४ नेद ८२ कह्या ॥

॥ इति पापतत्व ॥ ४ ॥

———(०)———

हवे आश्रव नेद ४२ इंडी५ जोग३ पाच च्यार पाच त्रण अनु कषाय४ अव्रत५। क्रमे नेद ॥

इंदिअ कसाय अव्वय। जोगा पंच चन पच तिन्नि कमा॥

पापकीरीया२५पचीस। एम समस्त कही अनुक्रमे करीने॥३४॥

किरियाउ पणवीसं । इमाउ ताउ अणुकमसो ॥३४॥

हवे कीरीयानां नाम कायाए अ परउपर द्वेष करे ते१ पानसीअ कार्य करे ते कायकी१ खम्ग आ की स्वपरने परीताप नपजावे ते थे शस्त्रथी ते अहिगर्णकी१। परितापकी कीरीया१ ॥ [या

काइअ१अहिगरणिआ२।पानसिआ३पारितावणा४किरि

जीवहींसा करे ते प्राणाति धनधान्यादी परिग्रह घरनीवांहथी पातकी१ आरम्नकी ते घर अधिक इछे वा मेलवे ते परिग्रहकी१ घराणा कपि आदे करेते१। कपटकरी ठगे ते मायावत्तीयकी१॥३५॥

पाणाइवायाप१२ रंभिअ६। परिग्गहियाउमायवत्तीय८।३५

मिथ्यात्वदर्शन प्रत्ययकी काइ व्रत नीयम न धरे ते अपच्चखाण
ते खोटाने खरू खराने की१ काइ वस्तु मागा कामरागथी जुए
खोटु माने जिनवचनथी ते दृष्टीरागकी१ फर्ष प्रत्ययकी ते काइ व
वीपरीत ते१ । स्तु मागा कामरागे फर्से ते॥

मिछादसण वत्तीए। अपच्चक्खाणीय१०दिठी११पुठीय१२

परवखाणेराजी थाय ते सामतोपनिअ
माठुंचींतवे मनमा स्वपरने की १ यंत्रादीके करि आपे करे ते नेस
डु खदाइ ते पाडुचियकी१ त्थिकी१ पोताने हाथे दुष्ट कृत्य करे ते
आप रिद्धी अश्वादि देखी। स्वहत्थीकी ॥ ३६ ॥

पाडुच्चिय१३सामंतो। वणीअ१४नेसत्थि१५साहत्थी१६।३६

मंगावे काइ पर पासे ते आणव शुन्यचीत्त लेवा मुकवादि करे तेअ
णीकी१वीदारवुं वा जागवुं फल णाभोगकी१आलोक परलोक धर्म
आवे ते वीदारणकी १ । वीरुद्धकरे ते अणवकंखप्रत्ययकी१

आणवणि१७वियारणीया१८। अणाभोगा१९अणवकंख

त्रिकणे मनोइथी रा [पच्चइआ२०॥
पोताना कार्य उपरात घटादि क । गे रचीने करेते पीज्जकी१ द्वेषे को
रावे वा मागा योगे लागे ते अना इने मांहे जावे खीजवु तदोपकी१
पयोगकी१ घणा मली करे ते वा हवे गुणठाणे १३ मे केवलीने सु
करावाथी सर्व कर्म बंधाय ते स ध रीते चालता पण काययोगथी
मुदाणकी१ । लागे ते इरियावहीकी१ ॥१७॥

अन्नापयोग२१समुदाणय२२। पिज्ज२३दोस२४रियावहि

ए प्रकारे पाप आवे ते आश्रवतत्व ॥ ५ ॥ उ०४२[आ२५॥३७॥

इति आश्रवतत्व ॥ ५ ॥

हवे संवर न्नेद ५७ समिति५ मुनीनो धर्म१०न्नावना१२चारीत्र५
गुप्ती३ परीसह२२। तेना न्नेद ॥

समई गुत्ति परीसहा । जइधम्मो न्नावणा चरित्ताणि ॥

पाच न्नेदे करी सत्तावन सर्वना
पांच त्रण बावीस दस बार । थया समिती आदेना ॥ ३० ॥

पण त्ती डुवीस दस बार । पंच न्नेएहिं सगवन्ना ॥३०॥

हवे सुमति पाच चालवानी१बोलवा मलमुत्र पठवणनी१ सुमति
नी१ गवेषणानी१ लेवामुकवानी१। ते तेने वीषे न्नली मती ॥

इरिआ१न्नासे२सणा३दाणे४। उच्चारे ५ सामईसुत्र ॥

मन गोपववुं१ वचन गोपववुं१ काया गोपववी१ तीमज ए त्र
माठा कामथी। ए गुप्ती ॥ ३९ ॥

मणगुत्ती१ वयगुत्ती २। कायगुत्ती३ तहेवय ॥ ३९ ॥

हवे परीसह२२न्नुख सहे१तरस न्नास सहे१ वस्त्र जुने ठंडे सहे१अ
सहे१ सीत सहे१ उष्ण सहे१। सातासहे१ स्त्रीनेरागेलेवायनही१

खुहा१पिवासा२सि३उएह४। दंसा५चेला६रइ७त्थि८ ॥

चालवाथी१समवीषम जग्याये डुर्वाक्य सहे१ मारपरीसहे१ मा
वेसवाथीसज्यापरीसह सहे१। गयानो परीसह ॥ ४० ॥

चरिआ९निसी हिया१० अक्कोस११वह१२ जायणा१४

अणपामे१ रोगआ[सिद्या११। देह वस्त्र मेले१ बहु माने (॥४०॥
वे१ न्नात्र प्रमुख फर्स सहे१। लेवाय नही१ सर्व प्रकारे सहे ॥

अलान्न१५रोग१६तणफासा१७मल्ल१८सकार१९परिसहा

विद्याबुद्धी१अज्ञान१ उपसर्ग ए प्रकारे बावीस न्नेदे त्रीवीध्ये
धर्मे अरुग१ अश्रावंत। चले नही सर्व सहे ॥ ४१ ॥

पन्ना२०अन्नाण२१सम्मत्तं२२। इअ बावीस परिसहा॥४१॥

हवे जतीधर्म दशभेदे ते क्षमा१ सरलता२ नमृता१ । नीर्लोभता१इच्छारोध१आश्रव त्यागपणु१ जाणवु ॥

खत्ति१अज्जव२मद्दव३ । मुत्ती४तव५सजमे६अ६बोधवे॥

सत्यवादी१ पवीत्र वा निरतिचार१ परीग्रह ममता रहीत१ वली । ब्रह्मचर्य१ ए दस भेदेजतीनो धर्म जाणवो ॥ ४१ ॥

सच्चं७सोयं८आकिंचं–णएच। बंभ१०च जईधम्मो॥४१॥

हवे भावना बार प्रथम ससारी सबघ अनीत्य छे१ कोइ कोइने शरण नथी१ । च्यारगती योनी८४लापतेनाडुखचितवन१ जीव एकलो आव्यो एकलो जासे१ कोइ कोइनु सबंधी नथी१॥

पढम मणिच्च१मसरणं २ । संसारो३एगया४अन्नत्त ॥५॥

शरीर अशुचीमय छे१ कर्म आवे ते आश्रव कर्म रोके ते संवर१। तेमज प्राचीन कर्म खपावे ते१ नवमी ॥ ४३ ॥

असुइत्त६आसव७मं-वरोअ८। तह निज्जरा९नवमी।४३॥

छ द्रव्ये पुरीत लोक स्वरूप चितन१ समकीत भावना१। दुर्लभ धर्म साधक अरिहत कथीत ए भावना१ ॥

लोगसहावो१०वोही११ । दुल्लहा धम्मस्ससाहगाअरिहा

ए आदी भावनाउ प्रत्येके चितवन करी । भाववी जीवे यथार्थ उद्यमे करीने ॥ ४४ ॥

एयाउ भावणाउ । भावेअव्वा पयत्तेण ॥४४॥

हवे चारीत्र पाच समभावे सर्व सावद्य, त्यागरूप सामायकचारीत्र१इहाप्रथम छेदोपस्थापन होय वीजुचारीत्रतेवली दिक्षाछेदारूप१

सामाइअत्त पढम १ । छेदवठावण भवे बीअ ॥२॥

परीहारवीशुधी तप विशेष चारीत्र नवजणे होय७। सुक्ष्म सपराय तेम दसमे गुणगणे७ वली ॥ ३५ ॥

परिहारविसुद्धीयं३। सुहुमं तह संपरायं च४ ॥४५॥
तेवार पछी यथाख्यात चारीत्र १। वीख्यात छे सर्व जीवलोक मध्ये
तत्तो अहखायंप। खायं सवंमी जीवलोगंमि ॥
जे आदरी पाली जला हीतका पोहोंचे अजर अमर स्थानक जे
रक। मोक्षस्थानके ॥ ४६ ॥
जं चरिऊण सुविहिआ। वच्चति अयरामरठाणं ॥४६॥
ए रीते संवरतत्व छ ॥ ६ ॥ जेद ५७

इवि संवरतत्व ॥ ६ ॥

——(०)——

हवे नीर्जरा जेद१शनही असन वा अजीग्रहे वा१४ निमादिसजोर
आहार१उणोदरी एक कवलादीनि१ व्रतिसंखेप१रसवीगेनु तजवुं१
अणसण१मुणोइरिया२। वित्तिसंखेवण३रसच्चाउ४॥
लोचादीके करीने१ अगोपाग सं ए छ बाऊतपना जेद होय
कोचवे करी१। लोक प्रसीद्द ते बाऊ॥४७॥
कायकिलेसो५संली–णायाय६। बज्झो तवो होई ॥४७॥
पाप लागु ते गुरु पासे कही प्रायश्चि आचार्यादीकनी सेवादिक१तेम
तले१गुणी वमेरानो वीनय करे१। ज पांचजेदे जणवादी सऊाय१
पायछित्त१ विणउ २। वेयावच्चं३ तहेव सज्झाउ४ ॥
पदस्थादी चार जेदे धर्मशुक्लध्या ए छ जेदे अज्यतर तप होय अ
न करे१ काउसग्ग पण करे१। तरंग मोक्ष हेतु माटे ॥ ४८ ॥
झाणं५ उस्सग्गोविअ६। अप्भितरउ तवो होइ ॥४८॥
जे दुषण लागे ते दज्ज रहीत उजय ते आलोयण पडिकमण एवे
गुरु आगे केहेवु॥१॥ पडिकम करि गुरु आगे मिथ्या दुकृत देवो
ण करवुं वा पाप दुषण न ल ॥२॥अकल्प जात पाणीनो त्याग

गावु ॥ १ ॥ करवो॥४॥ काउसग्ग करवो काय व्यापार त्याग लक्षण ॥ ५ ॥

आलोयण१पडिक्कमणे२। उभय ३विवेग४ उस्सग्गो ५॥

गुरुदत्त वीगयत्यागथी जाव छमासी तप पराचीते जे गच्छबाहीर लीनु करवुं ॥६॥काइक व्रत पर्जायनु यथा गबाहीर यावत् योग काल योग छेदवु॥७॥ सर्वथा व्रत पर्जायनु छे क्षेत्र बाहीर लिंदेलनदिवादवु ॥८॥सर्व व्रत पर्यायनुं छेदवुं ने व करनी परे ते निश्चे ॥१०॥ ली यथायोग तपनु देवु ॥ ए ॥ ॥ ४ए ॥

तव६छेय७मूल८अणवठ्यायए। पारचिय चेव१० ॥४ए॥

सेवनादी भक्ति१ ह्रदयप्रेम१ । उपजाववु वा बोलवुं१ अवर्णवादनुं गुणस्तुतीनु ॥ गोपववु१ ॥

भत्ती१बहुमाणो२वन्न । जणणं आसण३मवन्न वायस्स४॥

तेत्रीस आसातना वा अवज्ञा वीनय ए पांच भेदे संक्षेपमात्र नो परीहार वा त्याग१। ए प्रकारे कह्यो ॥ ५० ॥

आसायणपरिहाणो५। विणउ सखेवउ एसो ॥५०॥

आचार्यनी पंचाचार पाले ते१ छठ अठमादी तपसी१ नवदिक्षी उपाध्याय सुत्र भणावनारनी१ ते शीष्य१रोगी१साधु तेमनी१।

आयरिय१उवज्झाय२। तव३ स्सिसे४गिलाण५साहुसु६

समानधर्मी१चतुर्वीधसघ१एक साधुनो । एम वैयावच होय दस परीवार१ घणा मुनीनो परीवार१तेमनी ।प्रकारे ॥ ५१ ॥

समणुन्न७सघ८कुल९गण१०। वेयावच्च हवई दसहा५१

ध्यानजे एकाग्रता चारभेदे नीश्चे।आर्त१रूद्र१तेमज धर्मध्यान३वली

झाण चउविह खलु। अत्त१रूद्द२तहेव धम्म च ३ ॥

शुक्लध्यान४ वली ते चार चार भेदे नीश्चे जाणवा एटले चा

पण प्रत्येके प्रत्येकं ।, रेना १६ ज्ञेद ठे ॥ ५२ ॥

सुक्ख४ पुण पत्तेय । चउविहं चेव नायवं ॥५२॥

वार ज्ञेदे तप ते नीर्जरातत्व । हवे बंधतत्वना ज्ञेद४बंधते कर्म
एमकारेनीर्जरातत्व॥७॥ज्ञेद१२ नुं वाधवुं चार ज्ञेदे ते कहेठे ॥

वारसविहं तवो नि-ज्जराय। बंधोय चउविगप्पो य ॥

प्रकृतीबंध१थीतीबंध१अनुज्ञागबंध१।प्रदेशबंध१एज्ञेदेकरीजाणवा५१

पयइ१ ठीई१अणुज्ञाग३। पएसध्ज्ञेएहि नायवा ॥५३॥

प्रकृती ते स्वज्ञाव कह्यो जे म, सुठ तीखी लींब कटुक। थीती ते कालमान अथवा काल हरण समयादि ज्ञेदे॥

पयई सहाव वुत्ता । ठिइ कालोवहारणं ॥

अनुभाग ते रसबंध जाणवो एक द्वि गुणादि। प्रदेश ते कर्मना दलीयानो संचय वा मेलववुं ॥ ५४ ॥

अणुज्ञागो रसो नेउ। पएसो दलसचउ ॥ ५४ ॥

हवे प्रकृति मुल० उत्तर १५० इहा ज्ञानावर्णी१ दर्शनावर्णी१। वेदनी१मोहनी१आयु१नाम१ गोत्र१कर्म ॥

इह नाण१दंसणा२वरण। वेअ३मोहा४ऊ५नामद्गोयाणि

अंतरायकर्म१ए मुल आठ वली आयु४नाम१०३ गोत्र२अंतरायकर्मनी५ एव उत्तर ज्ञेदे आ
उत्तर ज्ञा० ५ द०९वे० २ मो० २८ ठेनी १५८ ॥ ५५ ॥

विग्घ८च पण नव दुअ अठवीसं। चउ तिसयदु पण ज्ञेय॥

हवे मुलकर्मनीस्थीती ज्ञानावर्णी१ दर्शनावर्णीकर्म१। वेदनीकर्म१ नीश्चे वली अंतरायकर्म१ ॥

नाणे१दंसणा२ वरणे। वेयणीए ३ चेव अंतराएअ ४॥

ए चारे घातीकर्मनी त्रीस सागरोपमनी थीती उत्कृष्टी ठे

कोमा कोम ।　　　　　　॥ ५६ ॥

तीस कोमाकोमी ।　　अयराणं ठिइ उक्कोसा ॥५६॥

सित्तर कोमा कोम सागरो　मोहनी कर्मनी वे वीस कोमाकोमनी

पनी थीती ।　　　　　　नाम गोत्रनी वे ॥

सित्तरी कोमा कोमी। मोहणीए१वीस नामगोएसुइ॥

तेत्रीस सागरोपमनी थीती। आयुकर्मनी व एरीते स्थीतीबंध उत्कृष्टो कह्यो ॥ ५७ ॥

तित्तीस अयराइं　　आउ४ ठिई बधमुक्कोसा ॥५७॥

हवे बार मुहूर्त वा चोवीस　वेदनी कर्मनो। आठ मुहूर्तनो नाम

घमीनो जघन्य वा थोमो ।　कर्म गोत्र कर्मनो ॥

बारस मुहुत्त जहन्ना ।　वेअणिए अठ नाम गोएसु ॥

बीजा पाच कर्मनो जघन्य स्थि　एरीते घाती अघातीनी बध स्थि

ती बंध अंतर मुहूर्तनो वे ।　　तीनु प्रमाण कह्युं ॥ ५८ ॥

सेसा णतमुहुत्त ।　　एयं बधठिई माणा ॥ ५८ ॥

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥ उत्तर भेद ४

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥

हवे मोक्षतत्व नव भेदे कहेवे　जीवद्रव्यनुं प्रमाण१ वली　क्षेत्रनु

वता पदनी परूपणा१ ।　　　मान१ फरसना१ ॥

सत पय परूवणाया१। दव पमाण२च खित्त३ फुसणाय४॥

कालमान१ सिद्धनो अंतर१ रहे　भावमान१थोमा घणानु मान १

वानो भाग१ ।　　　　　नीश्चे एवं नव ॥ ५९ ॥

कालोय५अतरं६भागो७। भावे८अप्पावहुएचेव ॥५९॥

वतापणे वे नीर्मल मोक्षपद　वर्ततु वे आकास फुलवत् नथी अ

ते जगतमा ॥ वतुं

संतं सुद्ध पयत्ता । विद्यतं खकुसुमव न असंत ॥

मोक्ष इति पद तेहतणी । परूपणा गति मार्गणादीके करीने कही छे ॥ ६० ॥

मुक्खत्ति पयं तस्सउ । परूवणा मग्गणाईहिं ॥ ६० ॥

गति च्यार४ इंडी पाच५ काय जोग त्रण३ वेद त्रण३ कषाय च्यार४ ज्ञान आठ८ ॥ छ६ ।

गइ१ इंदिअ२काए३। जोए४वेए५कसाय६नाणेसु॥७॥

संजम सात७ दर्शन चार४ लेस्या ऋव्य बे२ सम्यक्त छ६ संनि बे२ आहारि बे२ ए मार्गणा कही ६१ छ६ ।

संजम८दंसण९लेसा १०। ऋव११सम्मे१२सन्नि१३आहारे

हवे केटली मार्गणाए सिद्धि। मनुष्य ऋव्यत्व१ संनि१ यथाख्यात चारीत्र१ ॥ गति१ पंचेंद्री जाति१ त्रसकाय१ ।

नरगइ१ पणिदि२तस३। ऋव४सन्नि५अहक्काय ६ ॥

क्षायक सम्यक्त मोक्ष पामे१ केवलदर्शन१ केवलज्ञान१ ए दशे अणहारी मार्गणा१ । मोक्ष पामे। नहि बाकी मार्गणाए मोक्षद्वार१ ॥ ६१ ॥

खइयसम्मत्ते७मुक्खोणहार८केवलदसण९नाणे१०नसेसेसु

हवे ऋव्यप्रमाणमा सिद्ध जीवऋव्य होय अनंत संख्याये ऋगवान् तेमना। द्वार२ ॥

दव्वपमाणे सिद्धाणं । जीवदव्वाणि हुंति णंताणि ॥

चवदराजलोकना असंख्यात ऋाग एकमा एक सिद्ध छे वा सर्व मा । सिद्ध छे द्वार३ ॥ ६३ ॥

लोगस्स असखिज्जे । ऋागे एक्कोय सव्वेसिं ॥ ६३ ॥

कोमा कोम।　　　　　　　॥ ५६ ॥

तीस कोमाकोमी।　　अयराणं ठिइ ऊक्कोसा ॥५६॥

सितेर कोमा कोम सागरो　मोहनी कर्मनी वे वीस कोमाकोमनी

पनी थीती।　　　　　नाम गोत्रनी वे ॥

सित्तरी कोमा कोमी। मोहणीए१वीस नामगोएसु३॥

तेत्रीस सागरोपमनी थीती। आयुकर्मनी ए एरीते स्थीतीबंध उत्

　　　　　　　　　　कृष्टो कह्यो ॥ ५७ ॥

तित्तीस अयराइं　　आउ४ ठिई बधमुक्कोसा ॥५७॥

हवे बार मुहूर्त वा चोवीस　वेदनी कर्मनो। आठ मुहूर्तनो नाम

घमीनो जघन्य वा थोमो।　कर्म गोत्र कर्मनो ॥

वारस मुहुत्त जहन्ना।　वेअणिए अठ नाम गोएसु ॥

बीजा पाच कर्मनो जघन्य स्थि　एरीते घाती अघातीनी बंध स्थि

ती बंध अतर मुहूर्तनो वे।　　तीनु प्रमाण कह्यु ॥ ५८ ॥

सेसा णतमुहुत्त।　　एयं वधठिई माण ॥ ५८ ॥

इति बंधतत्व ॥ ८ ॥ उत्तर नेद ४

इति बधतत्व ॥ ८ ॥

हवे मोक्षतत्व नव नेदे कहेचे　जीवद्रव्यनुं प्रमाण१ वली　क्षेत्रनु

वता पदनी परूपणा१।　　　मान१ फरसना१ ॥

सत पय परूवणाया१। दव पमाणं२च खित्त३ फुसणायि४॥

कालमान१ सिद्धनो अंतर१ रहे　नावमान१थोमा घणानु मान १

वानो नाग१।　　　　　नीश्चे एवं नव ॥ ५९ ॥

कालोय५अंतरं६नागो७। नावे८अप्पाबहुएचेव ॥५९॥

वतापणे वे नीर्मल मोक्षपद　वर्ततु वे आकास फुलवंत् नथी अ

ते जगतमा ॥ ग्तुं
संतं सुद्ध पयत्ता । विद्यंतं खकुसुमव न असंतं ॥
मोक्ष इति पद तेहतणी । परूपणा गति मार्गणादीके करीने कही छे ॥ ६० ॥
मुरकत्ति पयं तस्सउ । परूवणा मग्गणाईहिं ॥ ६० ॥
गति च्यारथ इंद्री पाच५ काय जोग त्रण३ वेद त्रण३ कषाय च्यार४ ज्ञान आठ८ ॥ छ६ ।
गइ१ इंदिअ२काए३। जोए४वेए५कसाय६नाणेसु॥७॥
संजम सात७ दर्शन चार४ लेस्या छ६ ज्ञव्य वे२ सम्यक्त छ६ संनि वे२ आहारि वे२ ए मार्गणा कही ६१ छ६ ।
संजम८दंसण९लेसा १०। ज्ञव११सम्मे१२सन्नि१३आहारे
हवे केटली मार्गणाए सिद्धि । मनुष्य ज्ञव्यत्व१ संनि१ यथाख्यात चारीत्र१ ॥ गति१ पंचेंद्री जाति१ त्रसकाय१ ।
नरगइ१ पणिंदि२तस३। ज्ञव४सन्नि५अहखाय ६ ॥
क्षायक सम्यक्त मोक्ष पामे१ केवलदर्शन१ केवलज्ञान१ ए दशे अणाहारी मार्गणा१ । मोक्ष पामे। नहि बाकी मार्गणाए मोक्षद्वार१ ॥ ६१ ॥
खइयसम्मत्ते७मुरको९हार८केवलदसण९नाणे१०नसेसेसु
हवे द्रव्यप्रमाणमा सिद्ध ज्ञगवान् तेमना । जीवद्रव्य होय अनंत संख्याये द्वार२ ॥
दवपमाणे सिद्धाणं । जीवदवाणि हुंति णंताणि ॥
चवदराजलोकना असंख्यात मा । ज्ञाग एकमा एक सिद्ध छे वा सर्व सिद्ध छे द्वार३ ॥ ६३ ॥
लोगस्स असंखिज्जे । ज्ञागे एको य सवेसिं ॥ ६३ ॥

सिद्धनी स्पर्शना अधीकीछे द्वार४ एक सिद्ध आश्री सादिअनत छे स
हवे कालद्वार कहेछे । वे आश्री अनादिअनत छे द्वार५॥

फुसणा अहिया कालो । इग सिद्ध पडुच्च साइत्तणतो॥

तीहाथी पमवाना अन्नावथी। तीयोने अतर नथी द्वार६ ॥६४॥

पमिवाया नावाउ । सिद्धाणं अतर नत्थि ॥ ६४ ॥

सर्व ससारी जीवोने अनतमे । न्नागे सिद्ध छे द्वार७ ते सिद्ध तेम
ने दर्शन ज्ञान ॥

सवजीयाणमणते । न्नागे ते तेसि दसण नाणं ॥

क्षायकन्नावे छे परिणामीकन्नावे वली होय जीवत्वपणु॥द्वार८॥
हवे सिद्धना १५ न्नेद ॥ ६५ ॥

खइएन्नावेपरिणा–मिएय पुण होइ जीवत्तं ॥ ६५ ॥

जिनसिद्ध अरिहा१ सामान्य के घरवासे सिद्धाते १ तापसादीक
वली१तीर्थ थाप्या पछी सिद्धा ते१ लिंगे ते१ जिनलिंगे१ स्त्री१ नर
तीर्थ थाप्या विना सिद्धा ते१ । पुरुष१ क्रतनपुंसक१ ॥

जिण१अजिण२तित्थ३ गिहि४अन्न६सलिंग७थी८नर९
[तित्थ४ । प्रतीबोधे सिद्धाते१ [नपुसा१०॥

वाह्य प्रत्यय देखीने सिद्धा ते१ एक समे एक सिद्धा ते१ एक स
पोतानी मेले सिद्धा ते१ । मये अनेक सिद्धा ते१ ॥ ६६ ॥

पत्तेय११सयबुद्धा१२। बुद्धबोहि१३क१४णिकाय१५॥ ६६ ॥

हवे अल्पा बहुत्व द्वार ए स्त्रि सिद्ध पुरुष सिद्ध अनुक्रमे संख्या
थोमा नपुसक सिद्धथया। त गुणा द्वार ए ॥

थोवा नपुससिद्धा । थी नर सिद्धा कमेण सखगुणा॥

एम मोक्षतत्व नवद्वारे ए कह्युते। एम नवतत्व लेपमात्र कह्या॥६७॥

इय मुक्खतत्तमेय । नवतत्ता लेसउ न्नणिआ ॥ ६७ ॥

जीवादी नवपदार्थप्रत्ये । जे जीवजाणेतेहने होयसम्यक्तदर्शन गुण
जीवाइ नव पयत्थे । जो जाणइ तस्स होइ सम्मत्तं॥
अथवा उपयोगपणे सद्द नवतत्व प्रत्ये अजाणताने पण
हे तो तेहने होय । सम्यक्त ॥ ६८ ॥
भावेण सद्दहतो । अयाणमाणेवि सम्मत्त ॥६८॥
सघला श्री जिनेश्वरना कहेला । जे वचन ते नही वीपरीत होय ॥
सव्वाइ जिणेसर भा–सिआइं वयणाइ न अन्नहा हुंति॥
एहवी बुद्धि जे जीवना मनमा॥ सम्यक्त निश्चल ते जीवने जाणवु६९
इअबुद्धि जस्स मणे । सम्मत्तं निच्चलं तस्स ॥ ६९ ॥
हवे सम्यक्तनो महिमा कहेछे फरस्युहोय जे जीवे सम्यक्त प्रत्ये॥
अंतरमुहूर्त्त काल मात्र पण ।
अंतोमुहुत्तं मित्तपि । फासियं हुज्ज जेहिं सम्मत्तं ॥
ते जीवने अर्द्ध पुद्गल माहि फरवुं होय नीश्चे ससारमा पण
काल प्रमाण । उपरात नही ७० ॥
तेसि अवड्ढ पुग्गल । परियट्टो चेव ससारो ॥७०॥
हवे पुद्गल परावर्त्त ८ प्रकारे कहे भावथी१ च्यारे भेद वे प्रकारे
छे द्रव्यथी१ खेत्रथी१ कालथी१। बादर ४ सुक्ष्म ४ ए ८ ॥
दव्वे१ खित्ते२ काले३ । भावे४चउहदुह बायरोसुहुमो४॥
होय अनंती उत्सर्पिणी अव परीमाण पुद्गल परावर्त्त एकनो
सर्पिणी । कालमान ॥ ७१ ॥
होइ अणतुस्सप्पिणि । परिमाणोपुग्गलपरट्टो ॥ ७१ ॥
उदारीकादीकसातेनी वर्गणा॥ एकजीवमुके फरसीनेसर्वप्रमाणुप्रत्ये
उरलाइ सत्तगेण । एग जिअ मुअइ फुसिअ सव्वअणु॥
जेटले काले ते थुल द्रव्य पुद्गल द्रव्यथी सुक्ष्म सात वर्गणा

परावर्त्त काल थाय। अनुक्रमे फरसे. ॥ ७१ ॥

जितिअकालिसथुलो। दवे सुहुमो सग न्नयरा ॥७१॥

लोकाकाशना सर्व प्रदेश न्नत्स समय अणुन्नाग बंधना सर्वस्था पिंणीना सर्व। नक ॥

लोग पएसो सप्पिणि। समया अणुन्नागबध ठाणेय॥

जेम तेम अने अनुक्रमे मरणे फरस्या ते क्षेत्रादी थूल अने सुक्ष्म करीने। पुन्नलपरावर्तन थाय ॥ ७३ ॥

जह तह कम मरणेण। पुन्ना खिताइ थूलि यरा ॥७३॥

न्नत्सर्पिणी अनति मली एक पुन्नल परावर्त्तनकाल जाणवो॥

न्नसप्पिणी अणता। पुग्गलपरिह्ट मुणेयव्वो ॥

तेवा अनता पुन्नलपरावर्त्त गतका तेथी आवतो काल अनत गुणा ले कस्या तेवो अनतोकाल गयो। पुन्नल परावर्त्त काल ठे ॥७४॥

तेणंता तीअद्धा। अणागयद्धा अणंतगुणा॥७४॥

हवे ठ न्नव्य दश द्वारे कहेठे प रीणामी१ जीव१ मुर्त्ती१। सप्रदेशी१ एक१ क्षेत्र१ सक्रीय पणुं१।

परिणामि१जीव१मुत्त३। सपएसा४एग५खित्त६किरिआय

नीत्य१ कारण१ कर्त्ता१। सर्वगत इति वीच्यार अमीलपणे अप्रवेपपणे रह्याठे ॥ ७५ ॥

णिच्च८कारण९कत्ता१०। सव्वग दमिदिरहि अपवेसे७५

ए प्रकारे मोक्षतत्व नवमुए न्नत्तर न्नेदए ॥ ए प्रकारे नवतत्व प्रकरण समाप्त थयुं न्नत्तर न्नेद सर्व २७६ ॥

इति मोक्षतत्व ॥९॥ इति नवतत्त्व समाप्त ॥ १ ॥

हवे चोवीस पाठे करी दंडकप्रकरण वा विचार पटत्रींसीका प्रारंभ॥

॥ अथ चउवीस दंडक ॥

नमस्कार करीने ऋषभादिक तेमने कह्यो जे सिद्धांत तेनो विचा
चोवीस तीर्थंकर प्रत्ये। र तेनो लेषमात्र तेनुं देखाडवुं ते॥

नमिउ चउवीस जिणे। तस्सुत्तवियारलेसदेसणउ ॥

१४दंडक पदे करीने तेज नीश्चे। स्तवीस सुणजो हे भव्य जीवो१
दंडगपएहिं ते च्चिअ। थोसामि सुणेह भोभव्वा ॥१॥

हवे दंडकसंख्या कहेछे सात नर प्रथवीकायादी पाचनां५वेरंडी
कनुं१असुर देवादीक दसना १०। आदी त्रणना३नीश्चे वा समुचे॥

नेरइआ असुराई। पुढवाई वेंदियादउ चेव ॥

गर्भज तीर्यंच पंचेंद्री १ मनुष १ व्यतर देव सोल१ ज्योतिषिदेवपां
च वेना। च१वैमानीकदेव वे१एत्रणनां॥२॥

गप्भय तिरिय मणुस्सा। वितर जोइसिय वेमाणी ॥२॥

संखेपमात्र सरलपणे आ प्र अथ द्वारसंग्रह सरीरपसरीरमाप२
करण कहीसु। हाडवंधनी रचना ते संघयण६॥

संखित्तयरीउ इमा सरीर१मोगाहणा२य१संघयणा३

सज्ञास्थान ते ४।१० आकृतीद लेस्या६इद्री५ वे भेदे समुद्घा
कपायध। त७ ॥३॥

सन्ना४संठाणा५कसा य३।लेस७इंदिय८दुएसमुग्घाया१०।३

द्रष्टी३दर्शन४ज्ञान५एज्ञान अ। जोग१५ उपयोग१२ एकसमे
धीकारे अज्ञान पण३अहाछे। उगजवु१ एकसमे मरवु१थोतीतेआयु३

दिठि११दसण१२नाणे।जोगु१४वउगो१५उवाय१६चवण१७

पर्जाप्ती ते शक्तीद के। संज्ञा३ गती ते भवातेर गमन१ठिई१८।
टली दीशीनो आहार ले१। आगती भवांतरथी आववु१वेद३।

६

पज्जत्ति किमाहारे । सन्नि गई आगई वेये ॥ ४ ॥

ए द्वार चोवीसनी गाथा वे दंडक दंडक प्रत्ये द्वार २४ केहेवा॥

द्वार संग्रह गाथा ॥ ५ ॥

द्वार१ चार शरीर गर्भज तीर्यंच मनुष्यने पाचे बाकी२१ दंडके
वाउकायने होय । त्रण सरीर द्वार १ ॥

चउगपतिरिय वाऊसु। मणुआणं पंच सेस तिसरीरा ।द्वार१

द्वार २ थावर चारने जघन्य आगुलने असख्यातमे
उत्कृष्ट ए बे अवगाहना । भागे होय सरीरनी ॥ ५ ॥

थावर चउगे दुहउ । अंगुल असख भाग तणू॥५॥

बाकी वीस दंडके जघन्य स्वभावीक अगुलनो असख्यातमो
वा सर्वथी लघु सरीर । अंस वा भाग ।

सव्वेसिपि जहन्ना । साहाविय अंगुलस्स असख सो॥

हवे उत्कृष्टथी तो पाचसे ध नारकीने हवे सात हाथनुं
नुष सरीर बंधे । देवताना तेर दंडके ॥ ६ ॥

उक्कोस पणसय धणू । नेरइया सत्तहत्थ सुरा ॥ ६ ॥

गर्भज तीर्यंचने एक हजार जो वनस्पतीने जाझेरुं जोजन एक
जननुं मछादिकनु । हजारनुं होय ॥

गप्प तिरिसहस्स जोअण वणस्सईअ हिय जोअणसहस्सं

मनुष्यने तेरंद्री कानखजुरादि बेरंद्रीने सरीर जोजन
क ए बेने त्रण गाउनु । बारनु शंखादिकनुं ॥७॥

नर तेइंदि ति गाऊ । बेंदिअ जोयण बार ॥ ७ ॥

जोजनएकनु चोरंद्रीने सरीर भमरादिकनु ।देहउच्चत्वपणेसुत्रेकह्युछे

जोयण मेग चउरिंदि । देहमुच्चत्तणेण सुए भणियं ॥

वैक्रियदेहनु वली उत्तरवैक्री अंगुलनो सख्यातमो भाग

य आश्री । प्रारजता ॥ ८ ॥

वेउव्विय देहं पुण । अंगुल संख सयारंभे ॥ ८ ॥

देवताने मनुषने अधीक ला ख जोजन वैक्रीय । तिर्यंचने नवसें जोजन वैक्रीय देह मान ।

देव नर अहिअ लक्खं । तिरियाण नवजोयण सयाइं॥

वमणुं वली नारकीनुं स्वदेहथी । कह्युछे वैक्रीय सरीरनुं मान उत्कृष्टुं९

डुगुणं तु नारयाणं । जणियं वेउव्विय सरिर ॥ ए ॥

वैक्रीयनी थीती अंतरमुहू र्त नारकीने रहे । मुहूर्त चार तीर्यंच मनुषने वीषे रहे ॥

अंतमुहुत्त निरये । मुहुत्त चत्तारी तीरीयमणुएसु ॥

देवताने वीषे दीन पन्नर वा अर्धमास रहे । उत्कृष्ट उत्तरवैक्रीय रहेवानो काल मान ॥१० ॥ द्वार २

देवेसु अद्धमासो । उक्कोस वेउव्वणा कालो॥१०॥

द्वार३ थावर५देवता१३ ना रकी१ ए उगणिस दंडक । संघयण वीना छे वीगलेंडी ने छेवठुं संघयण एक छे ॥

थावर सुर नेरइआ । अस्संघयणाय विगल छेवठा ॥

संघयण छये गन्नर्ज । मनुषने तीर्यंचने वीषे जाणवा ॥११॥द्वार३

संघयण छगं गप्नय । नर तिरिएसु मुणेअव्वं ॥ ११ ॥

द्वार४सर्व चोवीसे दंडके चार वा दस संज्ञा छे । द्वार ४ । द्वार ५ देवता १३ ने सर्व ने समचोरस संस्थान छे ॥

सव्वेसि चउ दह वा सण्णा। द्वार४। सव्वेसुरा य चउरंसा ॥

मनुषने१ तिर्यंचने१ छये संस्थान छे । हुंडक संस्थान विगलेंडीने३ नारकीने१ छे ॥ १२ ॥

नर तिरिय छ संठाणा । हुंमा विगलिंदि नेरइआ ॥१२

नाना प्रकारे१ धज ते पता कार१ सुइतनो समूह१। परपोटो१वनस्पति वायु अग्नीअ प्कायने ॥
नाणाविह धय सुई। बुब्बुय वण वाउ तेउ अपकाया॥
पृथ्वीकायने अर्द्धमसूर तथा चंद्रमाने। आकारे संस्थान कह्युछे१॥द्वार५
पुढवि मसूरचंदा — कारा संठाणउ जणिआ ॥ १३ ॥
द्वार६सर्व चोवीसे दंडके चारे कषाय छे। द्वार ६ द्वार ७ लेस्या छये गर्भज तिर्यंच१ मनुष्यने१ वीषे छे॥
सव्वेविचउकसाया।द्वार ६। लेस छग गब्भतिरियमणुएसु॥
पेहेलीइ नारकी१ तेउकाय१ वाउकाय१। वीगलेंद्रीने३ वैमानीकने१छेहेलीइए सात दंडके त्रण लेस्या ॥ १४ ॥
नारय तेऊ वाऊ। विगला वेमाणिय तिल्लेसा॥१४॥
ज्योतषीने एक तेजोलेस्याज छे। बाकी दंडक सर्व चवदेने होय चार लेस्या ॥ द्वार ७
जोइसिय तेउ लेसा७। सेमासव्वेवि हुंति चउ लेसा॥द्वार
द्वार८ सर्व दंडके इंद्रीद्वारतो सुगम छे। द्वार८ द्वार९ मनुष्यने वीषे साते समुद्घात छे ते कहेछे ॥ १५ ॥
इंदियदार सुगम॥ द्वार ८। मणुआण सत्त समुग्घाया१५
वेदना१ कषाय१ मरण१ समुद्घात। वैक्रीय१ तेजस१ आहारक१ समुदघात ॥
वेयण१कसाय२मरणे३। वेउव्वियथतेयएय५आहारे ६॥
केवली१ समुदघात। सात ए समुद्घात होय सनीने॥१६॥
केवलियं७ समुग्घाए। सत्त इमे हुंति सन्नीण ॥१६॥
एकंद्रीने१ सामान्य केवली तेजस१ आहारक १ ए त्रण समुद्

समुदघात१ । घात वीना चार छे ॥
एगिंदियाण केवलि । तेया हारग विणाउ चत्तारि ॥
ते पुर्वोक्त त्रण तथा वैक्रीय ए वीगलेंद्रीने तथा असंनीने तेज नी
चार वर्जीने त्रण समुदघातछे। अने संनीने पुर्वे कह्याछे ॥१३॥
ते वेउव्विय वज्जा । विगला सन्नीण ते चेव ॥१३॥
पाच छे गर्भज तिर्यंच देवताने वी नारकी वायुने वीपे चार छे त्र
पे केवली१आहारक१एवे वर्जिने । ण बाकी दंडके छे ॥ द्वार ए
पण गब्भ तिरि सुरेसु । नारय वाउसु चउर तिय सेसे॥
द्वार१० विगलेंद्रीने बे द्रष्टीछे एक मिथ्याद्रष्टी छे बाकी [द्वारए
थावरने । दंडके त्रण द्रष्टी छे ॥१८॥ द्वार १०
विगले दु दीठी थावर । मिच्छत्ती सेस तिय दिठ्ठी॥१८॥
द्वार११ थावर पाच५बेरंद्री१तेरं चोरंडी१ने वीपे ते ने च[द्वार१०
डी१एसातने वीपे अचक्षुदर्शनछे। क्षु अचक्षु आगमे कह्यं छे ॥
थावर बि तिसु अचक्खु। चउरिंदिसु तदुगं सूए भणियं॥
मनुपने१ चक्षु अचक्षु अवधी बाकी पनर दंडकने वीषे प्रत्येके त्र
केवल ए च्यार दर्शन छे । ण त्रण कह्यां छे ॥१९॥ द्वार११
मणुआ चऊ दंसणिणो। सेसेसु तिगं तिगं भणिअं१९॥
द्वार१२ अज्ञान ज्ञान प्रत्ये। देवता१३मा तिर्यंच१मा नारकी(द्वार११
के त्रण त्रण । १मा होय थावर५पाचमा अज्ञान बे छे॥
अंनाण नाण तिअं। सुर तिरि निरए थिरे अन्नाण दुगं॥
ज्ञान अज्ञान बे बे विगलेंद्री मनुषमा पाच ज्ञान त्रण अज्ञान
त्रण३मा छे । छे ॥२०॥ द्वार १२
नाणान्नाण दु विगले । मणुए पणनाण तिअंनाणा॥२०॥
द्वार१३ अगीआर जोग देव तिर्यंच१ने वीषे तेर छे प (द्वार१२

तार१ने नारकीर१ने छे। नर योग मनुप१ने वीषे छे ॥
इक्कारस सुर निरए। तिरिएसु तेर पन्नर मणुएसु ॥
विगलेंडी३ने चार छे पाच वा जोग त्रण शेप थावर४ने होय
युकाय१मा छे। ॥२१॥ द्वार १३
विगले चउ पण वाए। जोग तिअं थावरे होई ॥२१॥
हवे जोगना नाम सत्य१असत्य१ मृपा ए चार मनने ४व (द्वार१३
मीश्र ते सत्यमृपा१असत्या१। चनने वैक्रिय१ आहारक१ ॥
सच्चं अर मीस असच्च। मोस मण वय वेउवि आहारे॥
उदारीक१ए त्रण मीश्र३सहीत ए कह्या ते जोग १५ उपदिश्या
कार्मण१एसात जोग कायना। समयमा वा आगममा ॥२२॥
उरल मीसा कम्मण। इय जोगा देसिआ समए ॥२२॥
द्वार१४ हवे उपयोग १२ त्रण चार दर्शन ए बार जीवना लक्ष
अज्ञान ज्ञान पाच। ण उपयोग नाम ॥
ति अन्नाण नाण पण। चउ दंसण बार जिअ लक्खणु
ए बार जे उपयोग। कह्या त्रण लोक दर्शी पर(वउगा॥
मात्मा तेमने ॥ २३ ॥
इअ बारस उवउगा। भणिआ तिलुकदसीहि ॥२३॥
हवे ते रुरुके कहेछे उपयो बार होय नव उपयोग नारकी१ ति
ग मनुप१न वीषे। र्यंच१ देवता१३मा ॥
उवउगा मणुएसु। बारस नव निरय तिरिय देवेसु॥
वीगलेंडीवेमा२ पाच अने छ उप चोरडी१मा थावर५पाचमा त्रण
योग छे। उपयोग ॥२४॥ द्वार १४
विगल दुगे, पण छक्क। चउरिंदिसु थावरे तिअग ॥२४॥
द्वार१५सख्याता असंख्या गर्भज तिर्यच१मा वीगलेंडी(द्वार१४

ता जीव एक समयमा । ३मानारकी१मां देवता१३मां उपजे।
संखमसखा समए । गप्रय तिरि विगल नारय सुराय ॥
मनुष१मा तो नीश्चे संख्याता वनस्पती१मा अनता बाकी थावर४
ज एक समयमां उपजे । मा असंख्याता ॥ २५ ॥
मणुआ नियमा सखा । वण णंताथावर असखा ॥२५॥
'असन्नि मनुष आश्री तो द्वार१६ जेम उत्पती द्वारे संख्या कही
असंख्याता द्वार १५ । तेम चवन द्वार पण ॥ द्वार १६
असन्नि नर असंखा। जह उववाउ तहेव चवणेवि ॥द्वार१६
(द्वार१५ हजार उतकृष्ट प्रथ्वीकायादीक
द्वार१७बावीस सात त्रण दस वर्ष। चारनुं ॥ २६ ॥
बावीस सग ति दस वास । सहस्स उक्किठ पुढवाइ॥२६॥
त्रण दीवस अग्नी१नु हवे त्रण नर१नुं तिर्यंच१नु वली देवता
पल्योपम आयु । नारकीनुं सागर तेत्रीसनुं ॥
ति दिणग्गि ति पल्लाऊ। नर तिरि सुर निरय सागर
विंतर१नु पल्योपमनुं ज्यो [तित्तीसा॥
तीषी१नुं वर्ष लाख अधीक पल्योपमनुं॥२७॥
वंतर पल्ल जोइस । वरिस लक्खाहिअं पलिअं ॥२७॥
हवे असुरकुमार१ने अधिक देसेउणा बे पल्योपम नवनीका
सागरोपम एकनु । यमा१ ॥
असुराण अहिय अयरं। देसूण दु पल्लय नवनिकाए॥
बारवर्ष उगणपचास दीवसनुं। छमासनुं उतकृष्ठ विगलेंद्री३ने आयु॥
बारसवासुण पण दिणा। छम्मास उक्किठ विगलाऊ॥२८॥
हवे जघन्य प्रथ्वीकाय आ अतरमुहूर्त्त जघन्य आउषानी
दे दस१० पदोने । स्थिती छे ॥

पुढवाई दस पयाण। अंतमुहुत्त जहन्न आउ ठिई ॥
दसहजार वर्षनी स्थितिवाला । जवनपती१०नारकी१वींतर१ठे १ए
दस सहस वरिस ठिईआ। जवणाहिव निरय वंतरया१ए
वैमानीक देवताने१ ज्योतीषी पल्योपम एक ने तेनो आठमोजा
देवताने१ ग आयु होय अनुक्रमे ॥ द्वार १७
वेमाणिअ जोइसिआ। पल्ल तय ठस आऊआ हुंति ॥
द्वार१०देवता१३मनुष१ तिर्यं ठए पर्जाती होय वली पा[द्वार१७
च१ नारकी१ ए सोलने वीषे। च५थावरमा चार पर्जाप्तीठे॥२०॥
सूर नर तिरि निरएसु । ठ पज्जत्ती थावरे चउग ॥२०॥
विगलेंडी३ने पाच पर्जाप्ती द्वार१ए ठए दीसानो आहार होय
ठे। द्वार १० सर्व मरूके पण ॥
विगले पंच पज्जत्ती द्वार१०॥ठ दिसि आहार होई सवेसिं॥
पाच सुक्ष्म थावर पद द्वार२० अथ सज्ञा त्रण कहीस ॥२१॥
जजना जाणवी। द्वार१ए
पणगाइपए जयणा॥द्वार१ए॥अह सनि तिय जणिस्सामि
चारे नीकायना देवता१३ने नारकी१ने वीषे दीर्घकालकी वा
वीषे तीर्यंच१ने वीषे। त्रीकालकी संज्ञा ठे ॥
चउविहसुरतिरिएसु । निरएसु य दीहकालगी सण्णा ॥
विगलेंडी३ने हेतुउदेसकी सज्ञाये करी रहीत थावर५ सर्व वा
वा वर्त्तमानकालनी ठे। पाचे ठे ॥ २२ ॥
विगले हेउवएसा । सन्नारहिआ थिरा सवे ॥ २१ ॥
मनुषने दीर्घकालनी वा त्रीकाल दृष्टीवादोपदेसिकी सम्यक्त स
नी सज्ञा ठे। होंत कोइने पण ॥ द्वार २०
मणुआण दीहकालिअ । दिठिवाउवएसिआकेवि॥द्वार

द्वार२१पर्जाप्ता पंचेंद्री तिर्यंचने मनुष निश्चेचार नेदे देवतामाजाय
पज्ज पणतिरिमणुय च्चिय । चउ विह देवेसु गच्छंति॥३३॥
संख्याता आयुवाला पर्याप्ता पंचेंद्री । तिर्यंच मनुषमातेमजपर्जाप्ता
सखाउ पज्जत्त पणिंदि– तिरिय नरेसु तहेव पज्जत्ते ॥
प्रथ्वीकाय अप्काय प्रत्ये क वनस्पतीकाय । ए पांच दंमकमा नीश्चे देवतावुं आववु छे ॥ ३४ ॥
भू दग पत्तेयवणे । एएसु च्चिय सुरागमणं ॥ ३४ ॥
पर्याप्ता संख्याता आयुनागर्भज। तिर्यंचमनुष एवे नरकसातेमाजाय
पज्जत सख गप्नय– तिरीय नरा नरय सत्तगे जंति ॥
नारकीमाथी नीकळ्या ए ज बे दंमकने वीषे उपजे । नथी वाकी वावीस दंमक मां उपजवुं ॥ ३५ ॥
निर उवद्दा एएसु । उप्पज्जति न सेसेसु ॥ ३५ ॥
प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय । तेमां नारकी वर्जीने जीव ॥
पुढवी आऊ वणस्सइ । मझे नारय विवज्जिआ जीवा ॥
सर्व त्रेवीस दंमकना आ वी उपजे । पोत पोताना कर्मना प्रमाणना प्रन्नावे ॥ ३६ ॥
सव्वे उववज्जंति । निअनिय कम्माणु माणेण ॥३६॥
प्रथ्वीकायादी थावर५वीगल३ तिरी१ नर१ ए दस पदमा । प्रथ्वीकाय अप्काय वनस्पतीकाय ए जाय ॥
पुढवाई दस पएसु । पूढवी आऊ वणस्सई जंति ॥
प्रथवीकायादी दसपद थकी निकळ्या । तेउकाय वाउकायमा उत्पात वा उपजे ॥ ३७ ॥
पुढवाइ दसपएहिय । तेऊ वाऊसु उववाऊ ॥ ३७ ॥
तेउकाय वाउकायमाथी प्रथ्वीकाय प्रमुखमा होय पद नवमा

जवु ।   मनुष वर्जी ॥
तेऊ वाऊ गमणं ।   पुढवी पमुहमी होइ पय नवगे॥
प्रथ्वीकायादी स्थानक दस ते वीगलेंडी थाय वीगलेंडीमाथी नि
माथी निकळ्या ।   कली ते दसमा जाय ॥ ३८ ॥
पुढवाई ठाण दसगा । विगलाइं तिअ तहिं जति॥३८॥
जवुआववु गर्न्नज जे । तिर्यंचने चोवीसे म्मके जीवस्थानकनेविषे॥
गमणा गमणं गप्रय–तिरिआणं सयल जीव ठाणेसु ॥
समस्त चोवीसे म्मके जाय तेउकाय वाउकाय ए बेमाथी मनुप
मनुप हवे मनुष थाय वावी । न थाय ॥ ३९ ॥ द्वार ॥ २१ ॥
स मंमकमाथी निकल्या ।
सव्वत्त जति मणुआ। तेऊ वाऊसु नो जंति॥३९॥द्वार २१
द्वार२१अतरद्वीपना जुगलीया । तेमने गमनहोय अगीयार मंमके॥
अंतरदीवा जुअला ।   तेसि गईड हवति इकारा ॥
दस जुवनपतीमा एक व्यंत   आगती मनुष तिर्यंच मध्येथी ते
रमा ए अगीयारमा ।   ॥ ४० ॥
दह नवणा इक्क वणे। आगइड मणुअ तिरिएसु॥४०॥
हवे असंनी तीर्यंचनी गती ते बावीस मममा ते ज्योतिषि वैमा
जवुं ।   नीक ए बे वीना ।
असन्नि तिरिए गईड । बावीसा जोइस विमाण विणा॥
आगती थावरपाचमा तथा वीगलेंडी पचेंडितीर्यंचमनुषएदसमाते॥
आगइड थावर पच५। विगल३पचिंदितिरिय१नरा १॥४१॥
समुर्छीम मनुप । दस स्थानके जाय पाच थावर वीगलेंद्रीत्रण॥
समुच्छिम मणुआणं । दह गईड पच५थावरा विगला३॥
पंचेंद्रीतीर्यंच मनुप ए दस म   आगती तेउकाय वाउकायवीना

रुकमां।　　　　　　　आगमांथी ॥ ४१ ॥ द्वार २१

पंचिंदियतिरियनरा१ । आगइ तेउवाउ विणा॥४१॥

द्वार२२ वेद त्रण तिर्यच१　　स्त्रीपुरुष ए बे वेद चारे (द्वार२२

मनुष१मा होय ।　　　　जेदे देवता११मध्ये होय ॥

वेअतिअ तिरिनरेसु । इत्थी पुरिसो य चउविह सुरेसु॥

पांचथावर त्रणे३वीगलेंडी　　नपुंसकवेद होय एकज ॥ ४२ ॥

नारकी१मा ।　　　　　द्वार २३

थिर विगलनारएसु । नपुस वेउ हवई एगो॥४३॥द्वार २३

द्वार२४ अल्पाबहुत पर्जाप्त　　तेथी वैमानीक तेथी जुवनपती

मनुष तेथी वादर अग्निकाय ।　　तेथी नारकी तेथी व्यंतर ॥

पज्जमणु वायरग्गी। वेमाणिअ जवण निरय विंतरिआ

तेथी ज्योतिषि तेथी चौरंद्री ते। तेथी बेरंडी तेथी तेरंडी तेथीप्रथ्वी

थी पंचेंडीतीर्यंच ।　　　　काय तेथी अप्काय ॥ ४४ ॥

जोइस चउ पणतिरिआ । बेइंदि तेइंदि जू आऊ ॥४४

तेथी वायुकाय तेथी वनस्प अधीका अधीका अनुक्रमे ए होय ॥

तीकाय नीश्चे ।

वाऊ वणस्सइ चिय। अहिआ अहिआ कमेणिमेहुंति॥

सर्वपण ए जाव ।　हे जिनेश्वर में अनंतीवार पाम्या छे॥४५॥

सव्वेवि इमे जावा ।　　जिणा मए णंतसो पत्ता ॥४५॥

हे जिन आ जवमां तुमारी नरकादी स्थानकपद भ्रमण थकी नीवृ

त्तीकरण शुद्ध जक्तीवंतने । त मन हेवो ॥

संपइ तुम्ह जत्तस्स । दंगपयजमणजग्गहियपस्स ॥

ते स्थान त्रण मन वचन कायस्थ सीघ्रकाले सुजनेआपो मोक्षपद

एथी वीरम्ये सुखे पामे देवुं ते । ॥ ४६ ॥

दंम तिय विरय सुलहं । लहु मम दितु मुरकपय ॥४६॥
ज्ञान आचार लक्ष्मीयुक्त जिनइं राज्ये चारीत्र लक्ष्मीवान्धवलच
स आचार्यंने । इना शीष्य ॥
मिरिजिणहंसमुणिसर– रज्जे सिरिधवलचदसीसेण ॥
गजसारमुनी तेणे पदवधे र ए ते श्री वीरप्रभुने विनती आत्म
ची वा लखी । हेते ॥ ४७ ॥
गजसारेण लिहिआ । एसा विन्नत्ति अप्पाहिआ ॥४७॥
ए प्रकारे श्री विचार छत्रीसीका वा चोवीस मरूक समाप्त ॥१॥
इतिश्री चउविस मरूक समाप्ता ॥ ३ ॥

नमस्कार करीने जिनेश्वर स जगत् पुज्य जगत्गुरु श्री महा
वेज्ञ प्रत्ये । वीरस्वामी प्रत्ये ॥
नमिय जिणं सवन्नु । जगपूज्ज जगगुरू माहावीर ॥
आ जंबुद्वीपमा जे शास्वता कहु छु सुत्रथकी पोताने परने हेतुये
पदार्थ छे ते । ॥ १ ॥
जवूद्दीवपयत्थे । वुच्छ सुत्ता सपरहेउ ॥ १ ॥
खांडूआ१जोजन१क्षेत्रवा वर्ष। पर्वत१कूट१वा शीखरतीर्थ१श्रेणयो१
खमा१जोयण२वासा३ । पव्वय४कूमाय५तिन्ह६सेढीन७
वीजयो१ इह१ नदीयो१ ए दस समुदाये थाय सघयणी नामे
पदे वा द्वारे । प्रकरण ॥ १ ॥
विजय८द्दह९सलिलान१०। पिमेसि होइ सघयणी॥१॥
द्वार१नेछ१९०सो१०० खाण्डवा भरतक्षेत्रना५२६जोजन६कला प्र
एटले१९०संख्याये छे खाण्डवा। माणे भागाकार करीयेएकलाखने
नउअ सय खमाण । भरह पमाणेण भाइए लखे ॥

अथवा एकसोने नेउये गुणो ५२६–६ । १९०गुणो । भरतक्षेत्रना प्रमाण साथेतो होय एकलाख ॥ ३ ॥

अहवा नउअसय गुणं । भरहपमाण हवइ लक्खं॥३॥

अथ एक खाएडवानुं१भरतक्षेत्र ५२६ जोजन ६कला । बे२ खाएडुआनो हीमवत पर्वत ने हेमवत क्षेत्र चारनुं४ ॥

अह बिग खण्ड भरहे । दो हिमवंते अ हेमवइ चउरो॥

आठ८खाएडूआ महाहीमवत पर्वतना । सोल१६खाएडवानुं हरीवर्ष क्षेत्र ॥४॥

अठ महाहिमवते । सोलस खण्डा हरिवासे ॥ ४ ॥

बत्रीस३२ खाएडुवा वली नै षध पर्वतनां । ए मेलवता त्रेंसठ६३ थया बीजे पासे पण त्रेंसठ६३ थाय ॥

बत्तिसं पुण निसढे । मिलिया तेसाठि बीयपासेवि ॥

चोसठ६४खाएडूवा महा विदेह क्षेत्रना । ए त्रण रासि भेलवीये तो एकसो नेउ १९० थाय ॥५॥ द्वार १

चउसठ्ठि विदेहे । ति रासि पिण्डे नउअसय॥५॥द्वार१

द्वार२जोजन एकनुं परीमाण एहवा । समचोरस इहा खाएडूवा करवां ते करवानी रीती ॥

जोयण परिमाणाइं । समचउरसाइ इत्थ खण्डाइं॥

लाखजोजननी परीधीना आकने । ते लाखना चोथे भागे गुणाकार कये होय ते गणीतपद थाय॥६॥

लक्खस्सय परिहीए तप्पाय गुणोणयहुतेव ॥६॥

जंबूनुं वीपंभ एकलाखनु तेने तद्गुणा करी तेने दसगुणा करे आंक आवे । तेआकनुंवर्गमुलकाढीये तो गोलक्षेत्रनी परीधी होय॥

विक्खम्भ वग्ग दहगुणा । करणी वट्टस्स परिरउ होइ ॥

पछे ते जंबूद्वीपनु वीखंभ ला परीधीना आकने तो तेनु गणीत
खनुं छे माटे चोथेभागे गणवु । पद वा क्षेत्रफल होय ॥ ७ ॥
विस्कन्भ पाय गुणिउ । परिरउ तस्स गणियपयं ॥७॥
परीधीनो आक कहेछे त्रण हजार वसेंने सतावीस अधीक ॥
लाख सोल ।
परिही तिलक्ख सोलस । सहस्स दोयसय सत्तवीसहिया॥
कोस वा गाउ त्रण ने अठा धनुष एकसोने तथा तेरआगल अ
वीस । ई आगलने अधीक ३१६२२७योे०
३गा० १२८ध० १३ ॥आ०अ०॥८॥
कोस तिग अठावीसं धणु सय तेरगुल अहिय ॥८ ॥
हवे क्षेत्रफलनो आक क नेउकोड ने छपंनलाख सोने हजारे
हेछे सातसें७००क्रोड ने । गुणे लाख थाय ॥
सत्तेवयकोडिसया । नउआ छप्पन्न सय सहस्साइं ॥
चोराणु९४ वली हजार । कोढसो१५०वली समग्र साधीक ॥९॥
चउणउय च सहस्सा । सयंदिवड्ढ च साहियं ॥९॥
एक१गाउ पन्नरसें१५०० । धनुष तेमज धनुष पन्नर१५सहीत ॥
गाउअमेग पन्नरस । धणुसया तह धणूणि पन्नरस्स ॥
साठ वली आगुल जवूद्वीपनु गणीतपद जाणजो ॥१०॥
७९०५६९४१५० । १गा० १५१५ध० ६०आ० । द्वार ३
सठि च अगुलाइ । जबुद्दीवस्स गणियपयं॥१०॥द्वार ३
द्वार३हवे जवूद्वीपमाभरत द्वार४हवे पर्वतसख्या वैताढ्य चार४
आदे सात क्षेत्र छे द्वार ३ । वाटलाने चोत्रीस३४ लावा ॥
भरहाई सत्तवासाद्वार३। वियढ चउ४चउरतिंस३४वट्टियरे॥
सोल१६ तो वखारा पर्वत छे । बे चीत्र१वीचीत्र१वे जमग१समग१

सोलस१६वक्खार गिरि । दो चित्त१विचित्त१दोजमगा१। ११
वर्से२०० कंचनगोरी । चार४गजदंता पर्वत तेम सुमेरूपर्वत १ ॥
दोसय२०० कणय गिरीणं। चउ४गयदताय तह सुमेरूय१
२६ क्षेत्रमर्यादा धारकपर्व एकेउंणा सीतर वर्सेने थाय २६९
त ते सर्व जेगा गणाता । ॥ १२ ॥ द्वार ४
छ वासहरा पिंडे । एगुण सत्तरि सयाउन्नि ॥१२॥ द्वार४
द्वार५ हवे सीखरसंख्या सो चार चार सीखर होय प्रत्येके ॥
ल वखारा पर्वतने वीषे ।
सोलस वक्कारेसु । चउ चउ कुडाय हुंति पत्तेयं॥
सोमनस गंधमादन ए वे सात सात कुट छे ने आठ आठ रूपी
गजदंता उपर । महाहिमवंत ए वे उपर ॥ १३ ॥
सोमणस गंधमायण । सत्त छय रूप्पि महाहिमवे॥१३॥
चोत्रीस वैताढ्य पर्वतनेवीषे। विद्युत्प्रभगजदंत नैषधनीलवंतनेवीषे
चउतीस वियड्ढेसु । विद्युप्पह निसढ निलवंतेसु ॥
तेमज मालवंतगजदंतो मेरू नव नव कुट प्रत्येके प्रत्येके छे
पर्वत एटला उपर । ॥ १४ ॥
तह मालवत सुरगिरि । नव नव कुडाइं पत्तेयं ॥१४॥
हिमवंतगीरी सिखरीपर्वतने एम एकसठ पर्वतने वीषे जे कुट छे
वीषे प्रत्येके अगीयार कुट । तेने ॥
हिम सिहरिसु इक्कारस । इय इगसठी गिरिसु कुडाणं॥
एकठा मेलवतासर्वसंख्या थाय। चारसेंनेसरूसठ ४६७कुटथाय १५
एगत्ते सवधणं । सयचउरो सत्तसठीय ॥ १५ ॥
चार सात आठ नव । अगीयार११कुटे करीने गुणवा पुर्वे प
र्वत६१ कह्या ते जेम सख्या अनुक्रमे॥

चउ४सत्त७अठ८नवगेए। गारस कुमेहिं गुणहजह संखं॥
एकसठ पर्वतनो मेल सोल। वे ए एकसठ पर्वतना कुट सम्सठ
वे वे नगणच्यालीस। सहीत चारसें वे ॥ १६ ॥
सोलस१६७२ ७२गुण ७वेय७मगसठसयचउरो ॥ १६॥
चोत्रीस वीजयने [याले३९। रूपनकुट चोत्रीस३४ वे आठ८
वीपे जे कुट वे ते कहे वे॥ मेरूउपर आठ८ जंबु वृक्षे वे ॥
चउतीस विजएसु। उसुकुम्म अठ मेरू जबुम्मि॥
आठ८कुट देवकुरूने वी हरीकुट हरीसकुट ए सहीत साठ नूमी
पे वे ॥ कुट वे ॥ १७ द्वार ५
अठय देवकुराइ। हरीकुम्म हरिस्सहे सठी॥१७॥द्वार५
द्वार ६ हवे तीर्थ कहेवे माग तीर्थ वत्रीस वीजयमा ऐरवतमा
ध वरदाम प्रनास ए नामे। नरतमा ॥
मागह वरदाम पन्नास। तिन्न विजएसु३२ऐरवय१नरहे१
एकनामे चोत्रीस वे तहने त्रण वे अधीक एकसो १०२तीर्थ जा
गुण करता। णवा ॥१८॥ द्वार ६
चउतीसा तिहिगुणिया। दुरुत्तर सयतु तिन्नाण॥१८॥
द्वार ७ श्रेण्यो कहेवे वीद्याधरनी श्रेण्यो एकेकनी वे वे [द्वार ६
अन्नीयोगीक देवनी ते पण। वैताढय वेताढय प्रते वे ॥
विज्जाहर अन्निउगीय। सेढीउ दुन्नि दुन्नि वेअढ्ढे ॥
ए चारगुणा चोत्रीमने करता। उत्रीस३६ सो१०० सेढीउ ते१३६
थई ॥१९॥ द्वार ७
इय चउगुण चउतीसा। छत्तीम सयतु सेढीणो१९।द्वार७
द्वार८विजयो कहेवे चक्रवर्त्ती वीजय१२आदीपदे नरत ऐरवत इहा
जे क्षेत्रने वीपे कीती राज करे ते होय ए चोत्रीस॥ द्वार ८

चक्की जेयवाडं । विजयाइं इत्र हुंति चउतीसा ॥ द्वार ८

द्वार ए हवे द्रहसंख्या मोहो कुरुक्षेत्रने विषे दस द्रह ए वे मली
टा द्रह ठ ठे पद्मादि ।   सोल द्रह ठे ॥ ३० ॥ द्वार ए

मह दह ठ प्पउमाई । कुरूसुदससंति सोलसगं ॥३०॥

द्वार१० हवे नदीयो संख्या रक्तवती१ ए चार नदीयो [द्वार ए
गंगा१ सिधु१ रक्ता१ ।   प्रत्येके प्रत्येके ॥

गंगा सिधु रत्ता ।   रत्तवई चउ नइउ पत्तेय ॥

चउद हजारने परीवारे ठे   ते समग्र मलेठे वा जायठे समुद्र
५६००० ।   माही ॥ ३१ ॥

चउदसहि सहस्सेहिं ।   समगं वच्चंति जलहिमि ॥३१॥

एमज अभ्यंतर नदीयो   चार वली प्रत्येके अठावीस हजार स
हीमवंतादिकनी ।   हित एटले ११२००० ॥

एवं अप्रंतरिया ।   चउरो पुण अठविस सहस्सेहिं ॥

वली पण हरिवर्ष क्षेत्र र हजारे जाय चारे नदीयो २२४०००
म्यक क्षेत्रनी उप्पन्न ॥   ॥ २२ ॥

पुणरवि ठप्पन्नेहि । सहस्सेहि जंति चउ सलिला॥३२॥

देवकुरू उत्तरकुरू क्षेत्रमाहि   हजार नदीयो तेमज विजय
ठ नदीयोनो परिवार चोरासी।   सोलने विषे ॥

कुरूमज्के चऊरासी । सहस्सा तहय विजय सोलसेसु॥

वत्रीस नदीयोने ।   चउदहजार प्रत्येके नदीयोनो परिवार३३
वत्तीसाण नईण ।   चउदस सहस्साइं पत्तेयं ॥ ३३॥

ते चउद हजारथी गुणवी एटले चार   आम्त्रीस नदीयो विजय
लाख अम्तालीस हजार नदीयो ।   माहेली ॥

चउदसमहस्सगुणिया । अम्तीस नइउ विजय मज्किल्ला

ए आमत्रीस नदीयो ५३२००० तेमज सीता नदीमा एमज
श्री सितोदामां मले छे। ५३२००० मीले ॥ २४ ॥

सीउयाए निवमंति । तहय सीयाइ एमेव ॥२४॥

सीता सीतोदा ए बे नदीयो बत्रीस हजार पाचलाख सहीत॥
पण प्रत्येके ।

सीया सीउया विय । वत्तीस सहस्स पंचलक्खेहि

ए सर्व मली चउद लाख ने। छप्पन्न हजार मेलवता थाय
१४५६००० ॥ २५ ॥

सवे चउदस लरका । छप्पन्न सहस्स मेलविया ॥ २५॥

छ जोजन सहित एक गाउ गंगानो सिधुनो विस्तार मुलमा
एटले सवा छ जोजन ६। । छे ॥

छ जोयण स कोसे । गगा सिधूण विछरो मूले ॥

तेथी दस गुणो विस्तार छेह एम बे बे गुणो बिजी नदीयोनो
मे छे ६२॥ जोजन। विस्तार ॥ २६ ॥ द्वार १०

दसगुणिउ पर्यंतेप । इय दु दु गुणणेण सेसाण॥२६॥

जोजन एकसो उचपणे। सोनामय सीखरी लघु हिमवत ए बे॥

जोयण सय मुच्चिछा । कणयमया सिहरि चुल्लहिमवंता॥

रूपीपर्वत महा हिमवंत पर्व वर्से जोजन उचा रूपी रूपानो महा
त ए बे। हिमवत सोनानो ॥ २७ ॥

रूप्पि महा हिमवंता । दुसु उच्चा रुप्प कणय मया ॥२७

चारसें जोजनना। उचपणे नैषध नीलवंत ए बे ॥

चत्तारि जोयण सएप । उचिछो निसढ नीलवंतोय ॥

नैषध तपाव्या सुवर्णमय छे। लीलारत्नवणो नीलवत पर्वतछे ॥२८॥

निसढो तवाणिद्यमउ । वेरुलिउ नीलवंतोय ॥ २८॥

सर्वे पण शास्वता पर्वत। कालक्षेत्र वा अढीद्वीपमाना मेरू विना
सव्वेवि पव्वयरा । समयखीत्तमि मंदर विहुणा ॥
प्रथ्वीतलमां ऊंडा । ऊंचपणाना चोथा भागमय छे ।२९।
धरणीतले मुवगाढा । उस्सेय चउब्भ भायंमि ॥२९॥
प्रथम खांडवादीक गाथाये । दस द्वारे करी जबुद्विपनी ॥
खंडाइ गांहाहिं । दसाहि दारेहि जंबूदिवस्स ॥
संग्रहणी समाप्त थइ । आ सग्रहणीनी श्रिवाक्यनी महत्रिका
प्रतिबोधीत श्री हरी भद्रसूरिजीये रचना करी ॥
संघयणी सम्मत्ता । रइया हरिभद्दसूरिहि ॥ ३० ॥
ए प्रकारे श्री संग्रहणी नामे प्रकरण संपूर्ण ॥ ४ ॥
॥ इतिश्री संघयणी समाप्त ॥ ४ ॥

वादीने वांदवा योग्य । सर्वे अरिहंत प्रत्ये चैत्यवंदन आये
भला विचार प्रते ॥
वंदित्तु वंदणिज्जे । सव्वे चिइ वंदणाइं सुवियारं ॥
घणी वृत्ती घणी भाष्य घणी चुरणी । सिद्धातसुत्रने अनुसारे कहीस१
बहु वित्ती भास चुन्नी । सुअ्याणु सारेण वुच्छामि॥१॥
अथ द्वार दस त्रीकनु१ अभीगम वेदीस्या रहेवानुं१ त्रण अवग्रह
वा पेसवानी विधी पाचनुं१ । नुं१ त्रण प्रकारे वादवानुं१ ॥
दह तिग१अहिगमपणग२। दुदिसि३तिहुग्गह४तिहाउ५
पचाग नमवानुं१ नमस्कारनुं१। अक्षर१ सोलसेंने सुड [वंदणया
तालीसनुं १६४७ वर्ण१ ॥ २ ॥
पणिवायहनमुक्कारा७ । वन्ना सोलसय सीयाला८ ॥२॥

एकसो एकासी वली पद सताणु संपदा वा वीसामानु१ पाच ५
नुं १८१ पद १। मंमनुं१ ॥
इगसीइ सयतु पयाए। सगनउई१०सपयाउ पणदमा११
वार अधिकारनु१ च्यार वादवा सरण करवा जोग्यनु चार निक्षे
जोग्यनु१। पे जिननु ॥३॥
वार अहिगार१५चउवंद सरणिज्ज१४चउहिजिणा १५
च्यार थोयेनु१ [णिज्ज१३। वार हेतु वा कारणनु१ सोल[॥३॥
नीमीत आठनु१। आगारनु१।
चउरोथुइ१६निमित्तठ१७वार हेकय१८सोलआगारा१९॥
उगणीस दोष काउसग्गना तेनुं१। काउसग्गना प्रमाणनु१स्तवननु
वली१ चैत्यवंदन सातनु१ ॥४॥
गुण वीस दोस उसग्ग२०। माण२१थुत्तच२२सगवेला२३
दस आसातना वा अवज्ञा तजवानुं१ सघला चैत्यवंदनादीक स्थानके
दस आसायण चाउ२४। सवे चिइ वदणाइ ठाणाइ ॥
ए चोवीसद्वारे करीने। बेद्जारने होय चुउत्तर५ उत्तरद्वार गाथा१
चउवीस डुवारेहि। डुसहस्सा हुति चउ सयरा ॥ ५ ॥
द्वार१ त्रण निसीही१ त्रण प्रदक्षिणा१। त्रण निश्चे प्रणाम१ ॥
तिन्नि निसीहि१तिन्निञ–पयाहिणा२।तिन्निचेवय पणामा३
त्रिवीध्य पूजा१ तेमज। अवस्था त्रण प्रकारे ज्ञाववी निश्चे१॥६॥
तिविहा पूआय४ तहा। अवठ तिअ ज्ञावणाचेव५॥६
त्रणदिसि जोवानीविरती वानीम१। पगभूमी पमार्जनवलीत्रणवार१
तिदिसि निरक्कण विरई६। पयभूमि पमज्जणचातिक्कुत्तो७
चरण वा अक्षरादि आलवन त्रीवीध वली प्रणिध्यान१ एम त्री

त्रण१ मुद्रा त्रीक१ वली। क दस॥७॥ एहना उत्तर द्वार ३०

वन्नाइ तियं८मुद्दा–तियंचपण। तिविहंच पणिहाण१०॥७॥

प्रथम त्रीक१ घरनो१ देहरानो१ व्यापार वा ते समदी काम तज

द्रव्य जिनपूजानो जे१। बु त नीसीही त्रिक॥

घरजिणहर जिणपूआ। वावार चाउ निसीहि तिगं॥

कीहा ते थानक देहराने मुल त्रीजी चैत्यवदन भावपुजा करवाने

द्वार गर्भ घर ते गभारे। अवसरे॥ ८॥

अग्गदारे मझे। तइया चिइ वंदणा समए॥८॥

त्रीजुं त्रीक बे हाथ मस्तके लगा खमासमण देता पाचे अंग नमे

वे ते अर्ध अंग नमावे ते। ते त्रण प्रणाम॥

अजलिवद्धो अद्धो–णउय पंचगउ य तिपणामा॥

सघले अथवा त्रणवार। मस्तकादी नमाड्वे प्रणामत्रीक बीजुं२ए।

सवड वा तिवारं। सिराइ नमणे पणाम तिअ॥ ९॥

हवे पुजा त्रीक३ अंगनी आगल जल चंदन फुलहारादी अक्षतादी

मुकवानी भावनी ए भेदे। स्तवनादी पुजा त्रीक॥

अंग ग्ग भाव भेया। पुप्फाहार थुइहि पूय तिगं॥

ते पच प्रकारी अष्ट। प्रकारी सर्व प्रकारी अथवा पुजात्रीक३।१०।

पचो वयारा अठो। वयार सबो वयारा वा॥ १०॥

अवस्था त्रीक४ भाववी अवस्थात्रीकते। पींडस्थ पदस्थ रूपरहीतस्थ

भाविज्ज अवत्थ तिअ। पिंडत्थ पयत्थ रूव रहियत्त॥

ते केइ छद्मस्थ केवलीत्व सिद्धपणानी नीश्चे अवस्था त्रीकनो

पणानी। अर्थ ते॥११॥

छउमछ केवलीत्तं सिद्धत्तं चेव तस्स छो॥ ११॥

नवण करवाने स्थानके केवलज्ञानना अष्ट प्रातीहार सहीत स्थानके

थाय तीहांसुधी छद्मस्थ अवस्था । केवली अवस्था ॥
न्हवणच्चगेहि छउमत्त—वत्त परिहारगेहिं केवलिअं ॥
पद्मासन वा काउसगेरह्याध्यानके। जिननीभावबी सिद्धअवस्थात्रीकथ
पलिअंकुस्स गेहिय । जिणस्स भाविज्ज सिद्धत्तं ॥१२॥
दिसित्रीक५ उर्ध वा उंचु अ त्रण दीसाभणी जोवुं तजवु गमवुं
धो वा नीचु त्रीछु वा वाकुए। अथवा ॥
उद्धा हो तिरिआण । तिदिसाण निरक्कण चइज्जहवा॥
पाछल जमणु डाबु ए त्रण दी एक श्री जिनेश्वरना मुख सनमुख
सी जोवुं तजे । थापे दृष्टी वे द्वार ५ ॥ १३ ॥
पच्छिम दाहिण वामण । जिणमुह न्नत्र दिठिजूउ ॥१३॥
वरणात्रीक६ जे सूत्र वोले वीजु जे सुत्र अर्थमा चीत राखे तीजु
तेना अक्षरमा चीत राखे। आलवन वली पडीमानु ॥६॥
वन्नतिअ वन्नत्था । लंबण मालवणं तु पडिमाई॥
हवे मुद्रात्रीक७ जोग जिन ए मुद्रा भेदे करी मुद्रात्रीक ते
मुक्ताशुक्ती । केम ॥ १४ ॥
जोग जिण मुत्तासुत्ती । मुद्दा भेएण मुद्दतियं ॥ १४ ॥
माहोमांही एक एकने अत कमलना डोडानी परे वे हाथे
रे आगलीयो राखे । करीने ॥
अन्नुन्नतरी अगुली । कोसागारेहिं दोहि हत्थेहि॥
पेट उपरे वे हाथनी कोणीउ तेहने प्रथम जोगमुद्रा एहवुं
थापीने । कहीये ॥ १५ ॥
पिट्ठोवरि कुप्पर स—ठिएहि तह जोगमुद्दत्ति १५॥
हवे जिनमुद्रा कहेछे चार आगल पग पोहोला तेथी काइ उ
आगल । णी पाछलनी पानीयो ॥

चत्तारि अंगुलाइं । पुरउ ऊणाइं जत्थ पच्छिमउ॥
पग राखी ते रीते काउसग्ग करे ते । ए ते वली होय जिनमुद्रा१६॥
पायाण उस्सग्गो । एसा पुण होइ जिणमुद्दा ॥१६॥
हवे मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते कहेछे जीहा बरोबर वे पण गर्भित कर्या
मुक्ता सुक्ती मुद्रा ते । हाथ ॥
मुत्तासुत्ती मुद्दा । जत्थ समा दोवि गब्भिया हत्था॥
ते वली ल्लाल स्थलने विषे । अन्यामे कोइ आचार्य न लगाम्बवा
कहे छे ॥ १७ ॥
ते पुण निलाम्देसे । लग्गा अन्ने अलग्गत्ति ॥१७॥
हवे जोगमुद्रा पांच अंग शक्रस्तव वा नमुत्थुण आदि स्तुतीये
नमाववा ते खमासमण । होय जोगमुद्रा ॥
पंचंगो पणिवाउ थयपाढो होइ जोगमुद्दाए ॥
वंदण ते अरिहंतचेइआणं प्रणीध्यान त्रीक मुक्ता सुक्ती मुद्राये
आदि ते जिनमुद्राए । कहे ॥ १८ ॥
वंदण जिणमुद्दाए । पणिहाण मुत्तासुत्तीए ॥१८॥
हवे प्रणीध्यान त्रीक जावंती जावंतकेवीसाहु ए मुनी वंदण ज
ये चैत्यवंदन । यवीयराय प्रार्थना सरूप अथवा॥
पणिहाणतिग चेइय । मुणि वंदण पत्थणासरूवं वा ॥
मन वचन काय ए जोग बाकी त्रीकोनो अर्थ तो प्रगट छे इती
त्रण एकाग्र ते । ॥ १९ ॥
मण वय काएगत्तं । सेस तिअत्थो अ पयमुत्ति॥१९॥
हवे अभीगम पांच सचीत व अचित वस्तुनुं अणतजवुं२ मन
स्तुनु तजवु वा मुकवु१ । एकाग्र करवु ३ ॥
सचित्तदव्वमुज्झण १ । मचित्त मणुज्झणं २ मणेगत्तं ३ ॥

एक सामी वा वस्त्र अखंमनु उत्तरासण करवु १ ।   बेहाथ जोमी मस्तक नमाववुं जिन दिठथी १ ॥ १० ॥

इगसाडि उत्तरासगध। अजली सिरसि जिणदिठए॥२०॥

एम पच विध अन्नीगम वा स नमुख जवु ।   अथवा मुके राजा होयतो राजना चिन्ह ते ।

इअ पचविहाभिगमो । अहवा मुच्चत्ति रायचिन्हाइं ॥

खमग१छत्र१पगनापगरखा१आदी। मुगट१चामर१एपाचेमुकेद्वार२

खग्ग छत्त वाणह । मजम चमरेअ पंचमए ॥ २१ ॥

हवे दिसि द्वार ३ वादे जिनेश्वरने जमणी   दिसि रहीने पुरुष ने माबी दिसि रहिने स्त्री ॥

वदति जिणे दाहिण । दिसिठिआ पुरिसवामदिसिनारि

हवे अवग्रह द्वारध नवहाथ जघन्य साठ हाथ ।   उत्कृष्ट नव उपर साठ माहि मध्यम अवग्रह सेष ॥ २२ ॥

नवकर जहन्न सठि क–र जिठु मझुग्गहो सेसो ॥२२॥

हवे नमस्कार द्वार५एक नवकार वा नमवेजघन्य।   चैत्यवदन मध्यम अरीहत चेइआण चार थोय जुगल ॥

नमुकारेण जहन्ना । चिइवदण मध्य दंम थुइ जुयला ॥

पाचवार नमुथ्थुणारुप मंमके स्तवन जयवीयराये करी उत्कृष्ट थुइ आठे करी   चैत्य वदन ॥ २३ ॥

पण दंम थुइ चउक्कग । थय पणिहाणेहि उक्कोसा॥२३

अन्य वा वीजा आचार्य एम कहे छे एकज ।   नमुथ्थुणे करिने जघन्य चेत्यवंदन ॥

अन्ने विति इगेणं ।   सकथ्थएण जहन्न वदणाया ॥

ते वे त्रण नमुथ्थुणे करी म   उत्कृष्टुं चेत्यवंदन चार अथवा

ध्य चैत्यवंदन । पाच नमुथ्थुणे करी ॥ २४ ॥
त हुग तिगेण मद्या । उक्कोसा चनहिं पचहि वा॥२४॥
हवे पचाग प्रणाम द्वारद् पा वे ढींचण हाथ वे उत्तम अग
च अग नमाववा ते । मस्तक एक ॥
पचंगो पणिवाउ । दो जाणु करडुगुत्तमंग च ॥
हवे नमस्कार द्वारउन्नला मो एक वे त्रण जावत एकसो आठ
होटा अर्थेठ जेहना नवकार । ॥ २५ ॥
सु महन्न नमुक्कारा । इग डुग तिग जाव अठसयं॥२५
हवे अक्षर १६४७ नुं द्वार ७ नव नेउ सो ए एकसो नवाणु१एए
अमसठ६७ अठावीस२७ । वली वसेने सताणुं२एउ ।
अमसठि१अठवीसा२ । नव नउअसयं३ च डुसय सग न
वसेने उगणत्रीस२२एवसे । वसेने सोल२१६एकसोने [क्रयाथ॥
ने साठ२६० । अठाणुं१एठएकसोने बावन१५२१२६।
दो गुणातीस५डु सठाद्। डुसोल७अम नउय सयठडुवन्न
ए अक्षरना सुत्राना नाम नवकार इरियावही नमु (सयंए।२६।
खमासमण । थुणं आदी पाच मकमा ॥
इअ नवकार१खमासमण२। इरिय३सक्कन्नपाइ४दंमेसु॥
अरिहंतचेइयाणंमा लोगसआ एम अनुक्रमे अक्षर सोलसे सुम
दीमा नहि विजीवार गणवा। ताळीस ॥ २७ ॥
पणिहाणेसुअ अडुरुत्त । वन्नासोलसय सीयाला॥२७॥
हवे पद १७१ नुं द्वारएनवए तेंतालीस४३अठावीस२७सोल१६
बत्रीस३२तेतरीस३३ । वीस२० अनुक्रमे पद कोना ॥
नव१बत्तीस२तीत्तीसा३ । तिचत्त४अमवीस५सोल६वी
नवकार इरियावही नमुत्थुणं आ एकसोने एकासी (सउपया॥

दिने विषे ।   सर्व पद थाय पद द्वार॥२८॥

मंगल इरिया सक्क–त्थयाईसु इगसीइसय तु पया ॥२८॥

हवे संपदाए७नुं द्वार१० आठ८ सोल१६ सपदा वीस२० संपदा॥

आठ८नवए९आठ८अठ्ठावीस२८। सपदा शब्दे वीसमाना स्थानक ॥

अठ८१छ९नव३छ्यथ४अठवीस५। सोलसय६वीस७वीसामा

अनुक्रमे नवकार इरियावही । नमुत्थुण आदिने विषे सत्तावीस सगदाश९

कमसो मगल इरिया । सक्कत्थयाईसु सगनऊई ॥२९॥

नवकारना अक्षर अरसठ पद नव । नवकारने विषे आठ सपदा तेमा॥

वन्न ८ सट्ठि नव पय ।   नवकारे अठ सपया तत्थ॥

सात संपदा तो पद तुल्य छे । सत्तर अक्षरनी आठमी संपदा छेला

- बे पदनी ॥ ३० ॥

सग संपय पय तुल्ला । सतरक्खर अठमी दुपया॥३०॥

हवे खमासमणना अक्षरो   अठावीस तेमज इरियावहीमा ॥

पणिवाय अक्खराइं   अठावीस तहाय इरिआए॥

एकसोनवाणुं अक्षर छे । बत्रीस तो पद छे सपदा आठ छे॥३१॥

नव नउय मक्खर सय । दुतीस पय सपया अठ॥३१॥

सपदामा पद बे२पदनी बे२पदनी अगीयार११पदनी ७ पदनी ए

एक१ पदनी चार४ पदनी एक१प इरियावहिनो सपदाना पद॥

दनी पाच५पदनी ।

दुग१दुग१इग१चउ४इग५   इगार७छग८इरिय सपयाइ

सपदा आदी पदइच्छामि१ इ (पण६। जेमेजीवा१ एगिदिआ१(पया॥

रिया१गमणागमण१ पाणक्कमणे१। अभिहया१ तस्सउतरी१ ॥

इच्छा१इरि१गम३पाणा४। जेमे५एगें६अभि७तस्स८

सपदानानाम अगीकार सपदा१ सामान्यहेतु१ विशेषहेतु१(॥३२॥

नीमीत सपदा१ । सग्रहहेतु१ पाचमी ॥

अप्पुवगमो१ निमित्तं१। उहे३अरथहेऊ संगहेपंच ॥

जीवसंपदा१ वीराघना सपदा१ प। ए भेद त्रण पाछलनी संपदा

ज्किमण संपदा१ । चुलिका जाणवी ॥ ११ ॥

जीवह विराहणाउपज्किमणाए। भेअकतिन्नि चुलाए३३।

नमुत्थुणंनी संपदा प्रते पद बे२पदनी त्रण३नीचार४नोपाच५नी

पाच५नी पाच५नी बे२नी चार४नी ।

डु १ ति २ चउ ३ पण४ पण ५ पण ६ डुउ चउए ।

त्रण१पदनी नमुत्थुणंनी सपदामा पदसंख्या ॥

तिपय ए सकछ संपयाइ पया ॥

संपदाना आदीपद नमुत्थुण१आईग अन्नयपदयाणं५ धम्मदयाणं६अ

राणं२पुरिसुत्तमाण३लोगुत्तमाणं४ प्पडिहय४ जिणाणं८ सबनुणं ए

नमु आईग पुरिसो लोग । अन्नय धम्मप्प जिण सवं

सपदानानाम स्तोतव्य संपदा विशेष हेतु१ उपयोग, (॥३४॥

सामान्य हेतु सपदा । हेतु४ तदहेतु उपयोग संपदा ५॥

थोअव्व संपया उह । इयर हेऊ वउग तद्धेऊ ॥

विशेष हेतु उपयोग६स्वरू हेतु संपदा नीज समतुल्य८फलदाय

प७ । क मोक्षसपदाए ॥ ३५ ॥

सविसेसु वउग सरूव । हेऊ निय सम फलयमुक्खे॥३५॥

नमुत्थुणंमा अक्षरादि सख्या नवएसंपदा छे पद तेतरीस३३ छे

वसेंने सतांणु२९७अक्षर छे। नमुत्थुणमा॥

दोसग नकआ वन्ना । नव संपय पय तित्तीस सकछए॥

चैत्यस्तव अरिहतचेइआ तेंतालीस पद छे अक्षर वसेंने-उगणत्री

णंमा आठ संपदा छे । स छे ॥ ३६ ॥

चेइअ थयठ संपय। ति चत्तपय वन्न डुसय गुणतीसा३६
सपदामा पद वे२पद ठ६पदसातउपद ठ६पदचैत्यस्तवनी संपदामा
नवएपद त्रण३पद ठ६पद चार४पद। पइ प्रथम कहेठे।
डु२ठप्रसग३नव४तिअ५ ठप्पय०चिअ संपयापया पढमा
अरिहतचेइयाण(ठ६चकउ। अन्नथऊससिएणं४सहुमेहिंअंग५एवमा
वंदणवत्तियाए२सद्धाए३। इ एदिह जाव अरिहंताणउ तावकाय ०
अरिह वदण सद्धा। अन्न सुहुम एव जा ताव ॥३उ॥
संपदानानाम अगीकारसप दा१ निमित सपदा२।
हेतु सपदा३ एकवचनात आगार सपदा४बहुवचनात आगार संपदा ५॥
अप्पुवगमो निमित्त। हेक्क इग बहुवयंत आगारा॥
अग्नी स्पर्शनादीक बाह्यकारणागार संपदा६।
काउस्सग मर्यादानी संपदाउ सरुप संपदा८ ए आठ सपदा ॥ १ए॥
आगतुग आगारा। उस्सग्गा विहि सरूवठ ॥३८॥
लोगस्स आदीने विषे संपदा तो।
जेटला पद ते समान अगवीस सोल वीस अनुक्रमे।
नामथयाइसु संपया। पय समअडवीससोल वीसकमा
एकवारना त्रणया अक्षर ग वसेंनेसोल एकसो अठाणुं अक्षरलोग
णता अनुक्रमे वसें साठ। स्स पुखरवरदी सिद्धाणबुद्धाणंना १ए
अडुरुत्त वन्न डुसठ। डुसय सोल ठ नउअ सयं॥३ए॥
वे जावंती जयवियरायना अक्षर एकसो बावन।
अनुक्रमे सर्वना गुरु अक्षर सातउ त्रण३ चोवीस२४ तेत्रीस३३।
पणिहाणडुवन्नसयं। कमेणसग१।त२चउवीस३तित्तीसा४
उगणत्रीस२एअगवीस२० । चोत्रीस३४ एकत्रीस११ बार१२ ए
सर्व आक गुरु अक्षरना ॥ ४० ॥

गुणतीस५अडवीसा६।चउतीसि७गतीस८बार९गुरुवन्ना

इवे पाच दंमकनुं द्वार११ अरिहंतचैयाणं२लोगस्स३ पुरकरवदी४ पाच पाठ नमुत्थुणं१। सिद्धाणंबुद्धाणं५इहापाच दंमकने विषे१२

पणदंमा सक्कत्थय। चेइय नाम सुय सिद्धत्थय इत्थ॥

अधिकार ठे ते वे२एक१ वे२ वे२ पाच५। ए अधिकार वार नमुत्थुणादिक मा अनुक्रमे ॥ ४१ ॥

दो१इग२दो३दो४पंचय५। अहिगारा वारस कमेण४१

नमुत्थुणं१ जेअअइआ२ अरिहंतचैयाणं३ लोगस्स४। सवलोए५ पुरकरवरदि६ तमति मीर७ सिद्धाण८ जोदेवाणए॥

नमु जेइय अरिह लोग। सव पुरक तम सिद्ध जोदेवा॥

उज्जित सेलसिहरे१० च त्तारिअठ११ वेआ। वच्चगराण१२ ए वारे अधीकारनां आदी पद ठे ॥ ४२ ॥

उज्जि चत्ता वेया। वच्चग अहिगार पढमपया॥४२॥

अधिकार अर्थ प्रथम अधिकारे वादुं छुं। भावजिन प्रते बीजे अधिकारे द्रव्य जिन प्रते।

पढमहिगारे १ वंदे। भावजिणे वीय एउ दव जिणे॥

एक चैत्यनी थापना जिन प्रते त्रीजे अधिकारे वादे। चोथा अधिकारमा नामजिन प्रते ॥ ४३ ॥

इगचेइय ठवण जिणे—तइअ चउत्थमि नामजिणे॥४३॥

पाचमे अधिकारे त्रण भुवनना थापनाजिन वली। इवे ठठे अधिकारे श्रीमंधरादी विहरमानजिन ॥

तिहुअण ठवणजिणे पुण। पंचमए विहरमाण जिणठठे॥

सातमेअधिकारे श्रुतज्ञान प्रते। आठमेअधिकारे सर्वसिद्ध स्तुति४४

सत्तमए सुअनाणं। अठमएसव्व सिद्ध थुई ॥४४॥

हवे नवमे अधिकारे तिर्था दिप्र श्री विरजिन स्तुतो नवमे दसमे श्री गिरनार वा रेव ताचल स्तुती ॥

तिब्राहिव वीर थुइ नवमे दसमेअ उज्जयंत थुइ ॥

अष्टापदजिनी स्तुति अगिआ रमे । सम्यग्द्रष्टी देवनुं स्मरण छेले वा वारमे अधिकारे ॥ ४५ ॥

अष्ठावयाइ इगादिसि । सुदिठिसुर समरणा चरिमे॥४४॥

ए वार अधिकारमा नवअधिकार विस्तरानामे श्री हरिभद्रसुरिकृ इहा चैत्यवदननी व्रती ललित । त आदेना अनुसारथी ॥

नव अहिगाराइह ललिअ। विछरा वित्तिमाई अणुसारा

त्रणअधिकार श्रुतनी परंपराथी। तेत्रणकीयाबीजो दसमोइगीयारमो

तिन्नि सुअ परपरया । बीउ दसमो इगार समो ॥४६॥

आवस्यकनी चुर्णिने विषे । जे कह्यु छे सेष अधिकार पूर्वाचार्य नि जेम इग ॥

आवस्सय चुन्नीए । ज भणिअं सेसया जहिछाए ॥

ते कारण माटे उज्जितादिक पण। अधिकार श्रुतमय निश्चे जाणवा

तेण उजिंताइवि । अहिगारा सुअमया चेव ॥४७॥

विजो अधिकार श्रुतस्तवादि । अर्थे करी वरणव्यो तेज आव सक चुर्णिमा निश्चे ।

बीउ सुअथयाई । अथउ वन्निउ तहि चेव ॥

ते माटे नमुत्थुणने अते कह्यो छे । द्रव्य अरिहत वादवाने अवसरे प्रग टार्थ जाणवो ॥ ४७ ॥

सक्कथय ते पढिउ । दवारिहवसरपयम्डो ॥४८ ॥

असठ पुरुषे आचरू नहि पापसहित पापरहित । विजा गीतारथे अणवारीत एटला माटे मध्यस्थपणानी ॥

असढाइ न्नणवज्जं । गीयत्त अवारियंति मज्जा ॥

आचरणा पण निश्चे आज्ञा जा एहवा सास्त्रना वचनथी न्नला
णवी इति । नर सहु माने छे ॥ ४९ ॥

आयरणा विहु आणंति । वयणाउ सु बहु मन्नाति॥४९॥

हवे चार वादवा योगनुं द्वार१३ सुत्र सिद्धांत३ सिद्धन्नगवान्४इडा
चार वादवा योग जिनेश्वर१ समरवायोगनुंद्वार१४सासनाधीष्ट
मुनिराज २ । देवतादी समरवा वा संन्नारवा

चउ वदणिज्ज जिणमुणि ।सुय सिद्धा इह सुराइ सरणिज्जा

हवे चार जिननुं द्वार१५चार द्रव्य३ न्नावजिन४ ए चारे न्नेदे
जिन नाम १ थापना २ । करिने ॥ ५० ॥

चन्नहजिणा नाम ठवण– दवन्नावजिणन्नेएणं ॥५०॥

नामजिन ते श्री रुषन्नादी थापनाजिन ते वली श्री रूषन्नादी
जिननां नाम । जिननी प्रतिमाउ ॥

नाभजिणाजिणनामा । ठवणाजिणा पुण जिणदपडिमाउ

द्रव्यजिन ते जिननामबंधथी न्नावजिनतो समोसरणमा वीराजी
जिव ते द्रव्यजिन । देसना दीये तेवारे ॥ ५१ ॥

दव्वजिणा जिणजीवा । न्नावजिणा समवसरणत्था ॥५१॥

चार थोयोनुं द्वार १६आदस्या । बीजी सर्वतीर्थंकरनी स्तुति तीजी
जे जिनरूषन्नादीनी प्रथमथुइ । श्रुतज्ञाननी स्तुती ॥

आहिगय जिण पढमथुई । वीया सव्वाण तइय नाणस्स॥

वैयावच करता सासन उपयोग अर्थे चोथी थुई ॥५२॥
रक्षक देव देवीयोनी ।

वेयावच्च गराणउ । उवउगत्थ चउत्थ थुई ॥ ५२ ॥

आठ निमित्तनुं द्वार १७ पाप वंदणवत्तिआ आदे छ निमित्त

खपाववाने अर्थे इरियावहीया१। व१ पु१ स१ स१ बो१ नि१ ।
पावखवणञ्च इरिया । वदणवत्तियाइ ठ निमित्ता ॥
जिनप्रवचन अधिष्टायक देव काउस्सग्ग१ एम निमित्त आठ चै
समरवा अर्थे । त्यवदन विषे ॥ ५३ ॥
पवयणसुरसरणठ्ठ । उस्सग्गो इय निमित्तठ ॥ ५३ ॥
बार हेतुनु द्वार१०चारहेतु तस्स प्रमुख सद्धाए इत्यादिक पाच५
उ०१पायच्छित्त१वीसोही१विसल्लि१। हेतु ॥
चउ तस्सउत्तरी करण– पमुह सद्धाइआय पण हेऊ ॥
वेयावच्चगराणं इत्यादिक। त्रण३एम हेतु ए समग्र बार हेतुथया५४।
वेयावच्चगरत्ताइ । तिन्निइअ हेऊ बारसग ॥५४॥
सोल आगारनुं द्वार१एअन्नछा आगार एवमाइएहिं इत्यादी चा
दी बार१२आगार काउसगना । र ४ ते ॥
अन्नथयाइ बारस । आगारा एवमाइया चउरो ॥
दिवादि अग्नीभयथी आपना वचे सर्पादीक भयथी पुंजी आघो
पचडीनी आर्ड चोरादिकभयथी। खसेतो काउसग न भागे५५॥
अगणि पणिदि छिंदण । बोहिखोभाइ ड्को आ॥५५॥
हवे काउसगना दोषनु द्वार१९ मालदोष१ उधी१ नीलदोष१
घोटक१ वेलडी१ थंभदोष१ । भीलडी१ खलीणदोष १ ॥
घोडग१लय२खभाइ३। मालुध४द्धी५नियल६सबरि७ खलि
वधुदोष१ लावु पेरणु पेरे ते१ भापणआगलो हलावे ते१ (ण८॥
स्तनदोष१ सजतीदोष१ । कागडापरे आडुअवलु जुवे ते १
कोठनीपरे दीलसकोच१ ॥ ५६ ॥
वहु९लबुतर१०थण११सज भमुहगुलि१३वायस१४ कवि
माथु धुणावे ते१ मुकदो (ई१७ प्रेकदोष१ ए डगणी (ह्वे१५॥५६॥

प१मदीरा परे वरुवरू करे ते१ । स दोष तजे काउस्सगे ॥
सिरिकंप१६मूअ१७वारू। पेहत्ति१एचइज्जदोस उस्सग्गो
तेमाथी१०मो[णि१८। न होय दोष साध्वीजीने ए त्रण सही
११मो १२ ए त्रण । त नवमो चार नहि श्रावीकाने ॥५७॥
लंबुत्तर थण संजई। न दोस समणीण सवहु सङ्घीण५७
काउस्सगमा सासोसासनी पचीस सासोसासनुं वाकी काउ
सख्या द्वार२१ इरियावही सगे आठ सासोसास ॥
ना काउस्सगनुं प्रमाण ।
इरि उस्सग्ग पमाणं । पणवीसुस्सास अठ सेसेसु॥
हवे स्तवन द्वार२२गंभीर मोहोटे अर्थे युक्त होय स्तवना
शब्दे मधुर मीठे शब्दे । जिनगुणनुं वरणव ॥ ५८ ॥
गम्भीर महुर सद्दं । महत्थजुत्तं हवई थुत्त ॥५८॥
सात चैत्यवंदन द्वार२३ प्रतीक्रम पाछले दीवसे१प्रतीक्रमण देवसी
णराइ१ ने देहरे१जमतो वा पच्च मा१संथारे सूता१पाछली राते१॥
खाण पारता१ ।
पडिक्कमणे१चेइय२जिमण३। चरिम४पडिक्कमण५सूयण६
चैत्यवदन ए साते सुनीराजने। साते वेला एक दी (पडिबोहे७
वस रात्री मलीने करवां ॥५९॥
चिइ वदण इअ जइणो । सत्तउ वेला अहोरत्ते ॥५९॥
वेवार प्रतीक्रमण कारक ग्रह साते वेला एक पडीकमणे पांच
स्तने पण निश्चे । वेला तेथी वाकीनाने ॥
पडिक्कमउ गिहिणो विहु । सगवेला पंचवेल इयरस्स॥
पूजादीकमा त्रणे संध्या वि होय त्रण वेला झघन्यपणे चैत्य
पये प्रभात मध्यान सांझे । वंदन ॥ ६० ॥

पूयासु तिसंघ्यासु य । होइ तिवेला जहन्नेण ॥ ६० ॥

दस आसातनानुं द्वार २४ पान खासमा आदे १ स्त्री विलास१ सोपारी आदे १ पाणी पीता१ सुइ रहेवु १ थुकवुं १ ॥ भोजन करवे १ ।

तंबोल१पाण२भोयण३। वाणह४मेहुण५सुवन्न६निठवण७

मुतर वा लघुनीति १ विष्टा वा वडीनीति १ जुयटु १ । ए दसे आसातना तजे जिनेश्वर देवघरनी दयमा ॥ ६१ ॥

मुत्तु८च्चारं९जूय१० । वज्जे जिणनाह जगइए ॥६१॥

हवे देव वादवानी वीधी कहि यावद्दी चैत्यवंदन नमुत्थुण । अरिहंत चैयाण थोय १ लोगस्स सवलोय थोय २ पुक्खरवरदी ॥

इरिनमुक्कार नमुत्थुण । रिहंत थुइ लोग सव थुइपुक्ख॥

थोय ३ सिद्धाणं बुद्धाणं वेया नमुत्थुणं जावंति स्तोत्र वा स्तवन वच्च थोय ४ । जयवीयरा० ॥ ६२ ॥

थुइ सिद्धा वेया थुइ नमुत्थु जावंति थय जयवी ॥६५॥

सर्व उपाधी परमोध्रि वीसु घ पणे । ए रीते जे उत्तम प्राणी श्री जिनदेव प्रते वादे सदा ॥

सव्वो वाहि विसुद्धं । एव जो वदए सया देवे ॥

ते देवताना इंद्रनाव्रंदने पुजवा योग्य थाय वा प्रकरण करता श्री देवेंद्रसूरिजीये आपनुं नाम सूचव्युं । ए रीते श्री परमात्माने वादसे ते प्राणी परमपद जे मोक्षपद पामसे थोरा कालमा ॥ ६३ ॥

देविंदविंदमहिय । परमपय पावई लहुसो ॥६३॥

॥ इति चैत्यवदन नामे भाष्य प्रकरण समाप्त ॥

॥ इति चैत्यवदन भाष्य सपूर्ण ॥

हवे वीजी गुरु वंदन विधि ज्ञाष्य लखिये छीए ॥

॥ अथ गुरुवदन न्नाष्य लिख्यते ॥

गुरु वंदन मोहोटुं त्रण प्रकारे । ते फेटावंदन१ थोन्नवंदन२ द्वाद सावत वंदन ३

गुरुवंदण मह तिविहं । ते फिटा १थोन्न२बारसावत्तं३॥

मस्तक नमामवादीके करी प्रथम वंदन । वली खमासमण वे देइ वादे ते वीजु वदन ॥ १ ॥

सिर नमणाइसु पढमं । पुन्न खमासमण डुग वीयं॥१॥

जेम दूत राजा प्रते प्रथम । नमीने कार्यप्रते कहिने पछी राजाए॥

जह दूउ रायाणं । नमिउं कज्ज निवेइउ पच्छा ॥

रजा आप्ये पण वादीने । स्वस्थानके जाय एमज इहां खमासमण वीजुं ॥ २ ॥

विसज्जीउवि वंदिय गच्छइ एमेव इन्न डुगं ॥ २ ॥

सम्यक्त आचारनुं मूल ते । विनय, ते गुणवंतनी सेवना न्नक्ती॥

आयारस्सउ मूलं । विणउ सो गुणवउअ पम्भिवत्ति॥

ते सेवा न्नक्ति वीधीये करी वंदवा थकी होय । तेनी विधि इम द्वादसावत्ते करी ॥ ३ ॥

साय विही वंदणाउ । विहि इमो बारसावत्ते॥३॥

त्रीजुं तो गुरु वचन कहे तव छवे वे वार । ते त्रणमां इहा प्रथम फेटावंदन तो समस्त संघने विषे ॥

तईअतु छंदण डुगे । तन्न मिहो आइमं सयलसघे ॥

वीजु थोन्नवंदन तो मुनीद र्शन ज्ञपगरणवंतने होय । आचार्यादी पदस्थने वली त्रीजुं वंदन होय ॥ ४ ॥

वीयंतु दंसणीणय । पयठियाणं च तइयं तु ।

वंदनकर्म१ चितीकर्म१ कृतिकर्म१। पूजाकर्म१ वली विनयकर्म१ एपाचे
वदण१ चिईशकिईकम्मं३। पूयाकम्म४च विणयकम्म५च
करवु वंदनकर्म कोने केने करवु पण। केइ वखते केटलीवार वंद
न कर्म करवु ॥ ५ ॥
कायव्वं कस्सवि के–णावावि काहेव कइखुत्तो ॥५॥
केटलीवार मस्तक नमाववु। केटला प्रकारना आवस्यक करी
विसेष शुद्ध थवु ॥
कइउणय कइसिरं। कइविहि आवस्सएहिं परिसुद्ध॥
केटला दोष विसेष मुकीने। वादणा देवा ते सा कारणमाटे देवावाद
कई दोस विप्पमुक्क। किश्कम्म कीस कीरई वा ॥६ ॥
वादणाना पाच५नाम पाच५ वादवा अयोग पाच५वादवा योग पा
उदाहरण। च५चार पासे वादणा न देवराववा॥
पणनाम१पणाहरणा२। अजुग्ग पण३जुग्ग पण४चउ
चार४पासे वादणा देवराववा चार४गामेनहि नी [अदाया५॥
पाच५ठामे वादणानो निषेध। षेध आठ८ कारण जाणवा॥७॥
चउ दाय पण निसेहा। चउ अणिसेह८कारणया॥७॥
वादणामा आवस्यक२५मुहपती सरीरनी पडीलेहण प्रत्येके पची
नी स २५ दोषण बत्रीस३२॥
आवस्सय१०मुहणंतय११। तणुपेह पणीस१२दोस व
छ६गुण थाय गुरूनी थापना१ वसेंने छवीस२६ [त्तीसा१३॥
बे २ अवग्रह। अक्षर तेमा ज्ञारे अक्षर पचीस ८
छगुण१४गुरुठवण१५ड ड छवीस खर१७गुरु पणवी
वादणाना सूत्रपद अ [गह१६। छ६ गुरुना वचन आ [सा १८।
ठावन५८छ६ थानक वांदणा। सातना तेतरीस३३टालवी ॥

पय अरूवन्न१८ठगणा १ए। ठगुरु वयणा१०आसायण
तित्तीस ११ ॥

वेश विधीए बावीस द्वारे करिने । चारसेंने वाणु ठेकाणां थयांए
डुविही डुवीस११दारेहि । चउसया वाणुई ठाणा॥ए॥

वादणा पाच नाम द्वार १ कृतिकर्म१ वीनयकर्म१पूजाकर्म१ । वंदनकर्म१ चितीकर्म१ ।
वंदणयं१चिइकम्मं१।किइकम्मं३विणयकम्मं४पूयकम्म ५

ए गुरुने वादवाना पाच नाम ते वली । द्रव्य ते उपचारे जावते अतरंगथी ते वेना उदाहरणनु द्वार २ ॥१०॥
गुरुवंदण पणनामा । दवे जावे डुहाहरणा ॥१० ॥

एकतो सीतलाचार्यनो१लघु शिष्यनो१वीरासालवीनो१ । कृष्णसेवक वेनो१पालक कृष्णपुत्र संव कृष्णपुत्र ए वेनो ॥
सीयलय खुड्डुए वीर । कन्ह सेवग डु पालए संवे ॥

पाचे ए दृष्टात । कृतिकर्ममा द्रव्य जावने विषे ॥ ११ ॥
पंचे ए दिठंता । किइकम्मे दवजावेहि ॥ ११ ॥

वादवा अवंदनीकनुं द्वार३ पार्श्वस्थ १ अवसनो १ । कुसीलीयो१संसतो१ यथाछदो१ ॥
पासत्थो१ उसन्नो१ । कुसील३संसत्तउ४अहाछदो ५॥

ए पाचना प्रत्येके जेद वे २वे२ त्रण ३ वे २ अनेक प्रकारें । ए अवंदनीक श्री जिनेश्वरना मतने विषये ॥ १२ ॥
डुग१डुग१तिग१डु१णेग अवंदणिज्जा जिणमयमि१२ ।

पाचवादवा योगनुद्वार४[विहा१ गछनि सारकारक१संजमे थीर कराचार्य१ उपाध्याय१ । पाच आचारवंत१ उपाध्याय१ । रे ते१तेमज गुणरत्ने अधीक१ ॥
आयरिय१ उवझाए १ । पवत्ति३थेरे४तहेव रायणिए५॥

तेमने वांदणा देवां कर्म र हित थवा अर्थे । करवा ए पांच उत्तम गणवत प्रते ॥ १३ ॥

किइकम्मं निजरठा । कायव्व मिमेसि पंचएह ॥१३॥

चार पासे वांदणा न देवरावे द्वार५मातार१पीतार१वम्नोन्नाइ१ । पर्याये मोटा १ तेमज समस्त रत्नाधिक पासे ॥

माय१पिय१जिम्नायाइ३। उमाविथतहेव सब्बरायणिए ५

वांदणा कर्म न देवराववा । चार वांदवा योगनु द्वार६चार मुनी आदे आदीपदथी साधुसाधवी श्राव क श्राविकाए चार वादे वली । १४।

किइकम्मं नकारिज्जा। चउसमणाइ कुणति पुणो॥१४॥

वांदणां देतां पाच नीसधनु द्वार७ध नीज्ञादिकहुते नहि कोइवार र्मकथादिके व्याग्रहुतेपराङमुखहुते। वादीस कहे हुते ॥

वक्खित्त१ पराहुत्ते२ । पमत्ते३ माकयाइ वंदिज्जा ॥

आहार करते हुते निहार क रते हुते । एटलु करता गुरुप्रते नहि वांदणा देवा कारे वांदवानु द्वार८ ॥ १५।

आहार४ नीहारं५ । कुणमाणे काउ कामेय ॥ १५॥

प्रसन होय रुन्दे आसने बेठा होय। क्रोधादिके रहित बेठा होय

पसते१ आसणा त्रेय२ । उवसते उवा ए ३ ॥

गुरुनी आणा मागीने बुधीमान पन्डीत । तेवारे वांदणा कर्म प्रजुंजे वा वांदे ॥ १६ ॥

अणुन्नवित्तु४ मेहावी५ । किइकम्म पउजइ ॥१६॥

वांदणा देवानां आठकारणनु द्वार काउसग करते१ पोतानोअपराध

एपडिकमणे१सजाय प्रठवण१ । खमावते१परुणा मुनीआवेदे १

पडिक्कमणे१ सझाए२ । काउसग्गा३वराह४पाउणए ५ ॥

देवसीराइ अतीचार आलो प्रयांत अणसण वा संथारो करते १
यण लेता१पचखांणकरते१। ए वांदणानां आठ कारण । १७ ।
आलोयण६ संवरणे७ । उत्तमठ्ठे८ वदणाय ॥ १७ ॥
पचीस आवस्यकनु द्वार १० आव्रत वार१२चार४वार मस्तक
वे वार नमवुं२मस्तके हाथ नमाम्वुं त्रण ३ गुत्ती ॥
जनमत्तां राखे तेम वस्त्रादी
उपगरण यथायोग राखे१।
दोवणय२महाजायं१ । आवत्ता बार१२ चउ सिर४तिगु
अवग्रहमां वे२वार पेसवुं ए ए पचीस आवस्यक वा अव (त्ति३
क १ वार नीकलवु । स्य करवा वांदणा करता ॥ १८ ॥
डुपवेसिग्र्ग निरकमण१। पणवीसा वस्सय किइकम्मे१८
वांदणाकर्म पण करतो हुतो। न होय वांदणां कर्मनीजेरावानोभ्रागी।
किइकम्म पि कुणंतो। न होइ किश्कम्मनिज्जराभागी॥
पूर्वोक्त पचीसमांथी हरेक साधु आदे ठाम विराधे तो नीर्ज
कोइ आवस्यकनु । रा भणी न थाय ॥ १९ ॥
पणवीसा मन्नयरं । साहुठाणं विराहंतु ॥ १९ ॥
मुहपती पडीलेहण पचीसनुं द्वार । छ६ पडीलेहण मुहपती ऊंची
११नजरे मुहपती जोवी ते एक१। करी पखोडा त्रणत्रणनेआतरे।
दिठ पडिलेह एगा१। छ उद्ध पखोड तिग तिग तरिया ॥
अखोडा प्रमार्जवुं प्रथम ज एम नव नव ९ समग्र मली मुहप
मणे हाथे झाली डावे हाथे। तीनी पडीलेपणा पचीस ॥ २० ॥
अरकोड पमज्जणया । नव नव मुहपत्ती पणवीसा॥२०॥
प्रदक्षिणाये करी त्रण त्रण । डाबी३ जमणी ३ भुजाये मस्तके
कीहा ते कहे छे । त्रण३मुखेत्रण३हीयाने विषे ३ ॥

पायाहणोणातिअ३ति वामे अर वाहु सीस मुह हियए॥

वे खन्ने ऊंची निची (अ३। चारध७पमीलेहण वे पगे ए देहनी एक एक पिठे। पचीस २१ ॥

अंसु ढाहो पिठे। चउठप्पय देह पणवीसा॥२१॥

आवस्यक पमीलेहणमा जे करे उद्यमे करी पूर्वे कह्याथी नहि म जेम। हिण नहि अधिक ॥

आवस्सएसु जह जह। कुणइ पयत्तअ हीण मइरित्तं॥

त्रिविध मन वचन कायाये उपयोग सहित। तेम तेम तेहने कर्मनी नीर्जरा सकाम थाय ॥ ७२ ॥

तिविह करणो वउत्तो। तह२से निज्जरा होइ ॥२२॥

वत्रीस दोषनु द्वार१३ आदर रहीतवादे ते१जात्यादी मदे१। वादणा देतो नासे१समग्रने उगा वादे१ तीमनी परे ठेकमा देते१॥

दोस अणाढिअ१थद्धियए। पविद्ध३ परिपिमियच४टोलग

रजोहरण वांको राखे१काचवा नी परे रीगतो वादे ते १। एकने वादतो बीजाने वा (य५॥ दे१मनमा खेदातो वादे ते१ ॥२३

अंकुसख्कच्छ रिंगिय७। मच्छुवत्तUमणपउ७९ ॥ २३ ॥

वे हाथे पग वांधी वादे ते१ मुने उजे वा आपे ते बुधीये वादे१॥

वेइय वद्ध १० उयत्त ११।

उयथी वादे१ गरवे वादे१ मित्र जाणी वादे१मुने वस्त्रादि काइ देसे एम जाणि वादे१ चोरनी परे वादे१॥

उय१२गारव १३ मित्त १४ कारणा १५ तिएन्न १६॥

आहारादी करतो वादे १ क्रोधे वादे१ तर्जना करतो वादे १।

पमिणीय१७ रुठ १८ तज्जिय १९।

कपटे वादे ते१अपमान करतो वादे१विकथा करतोवादे१निश्चय२४

सढ १० हिलीय ११ विपलिज २२ चियथं ॥ १४ ॥
लाजथी अधारे दीठे न दीठे वादे१ मस्तकने एक देसे वादे१ ।
दिठ मदिठं १३ सिगं १४ ।
राजवेठ तुल्य वादे१ वाथा चीना नदो छुटीये एम जाणि वादे१
मस्तके हाथ न लगाम्तो लगाम्तो१ ॥
कर २५ तमोअण १६ अलिद्धणालिद्धं १७ ॥
अक्षरमात्रा ठंठे कहे१ वादो उतावलुं बोले१ ।
ऊणं १० उत्तर चूलीय १९ ।
मुगानी परे वादे१ ऊंचे स्वरे वादे१ रजोहरण ज्ञमाम्तोवादे१॥७५॥
मूत्रं ३० ढड्डर ३१ चूम्लियंच ३१ ॥ १५ ॥
ए वत्रीस दोप टाली वीशेष वंदनकर्म जे प्रयुंजे वा करे ज्ञला पणे शुध थइने । गुरु प्रते ॥
वत्तीस दोस परिसुद्धं । किडकम्म जो पउजइ गुरूणं॥
ते प्राणी पामे मोक्षना सुख थोम्ा कालमा वीमानीकपणुं अथवा प्रते । पामे ॥ २६ ॥
सो पावइ निव्वाण । अचिरेण विमाण वास वा ॥१६॥
ठ गुणनु द्वार१४ इहा ठ वली उपचार मानादीकनो ज्ञंग१ गुरुनी गुण वीनय१ । पूजा होय२ ॥
इह छच्च गुणाविणउ१। वयार माणाय ज्ञगप्रगुरुपूया३॥
तीर्थंकरनी आज्ञानो आराध श्रुत जे जिनवचन धर्मनी आराध क होय४ । ना५ ज्ञली कीरीया पामे६ ॥७७॥
तित्थयरायण आणा४ । सुअ धम्मा राहणा५,किरिया६
गुरु आपना द्वार१५ गुरु जे आपीये अथवा गुरुने गमे(॥१७॥
गुणे करी जुक्त वली गुरु । थापनाचार्यादीक ॥

गुरु गुणजुत्त तु गुरु ठाविज्जा अहव तत्त अक्खाइ ॥

अथवा ज्ञानादी जे ज्ञान दर्शन थापे साक्षात् गुरुने अन्नावे॥२७॥
चारीत्र ए त्रणना उपगरण ।

अहवा नाणाइ तिय । ठविज्ज सक्ख गुरुअन्नावे॥२८॥

चंदनग कवमा अथवा । काष्टमयादी पुस्तक गुरुमूर्त्ति चीत्रकर्मते॥

अक्खे वराडए वा । कट्ठे पुत्थेय चित्तकम्मेय॥

थापना बे न्नेदे सद्न्नाव ते वली गुरु थापना बे न्नेदे थोमा काल
मूर्त्ति आदे असद्न्नाव ते नी पुस्तकादि१ जावजीवनी मूर्त्तिआ
थापना पुस्तकादि । दे२ ॥ २९ ॥

सप्भाव मसप्भाव । गुरु ठवणा इत्तरा वकहा ॥२९॥

साक्षात् गुरुने वीरहे गुरुनी थापना। जाणेजे गुरुजवेश आदेसदीयेबे

गुरुविरहंमि ठवणा । गुरुवएसो व दसणत्थंच ॥

जिनेश्वरने वीरहे । सेवना हे प्रन्नु तमे ससार दुखथी मुकाणा मु-
जिनेश्वरनीमूर्त्तिनी। जने मुकावानु सुधनीमीत थया ते सफल ।३०

जिणविरहमि जिणबिंब । सेवणा मंतणं सहलं ॥३० ॥

अवग्रह द्वार१६चार दिसाए साढा त्रण हाथ१ तेर हाथ२ नरे
गुरुनो अवग्रह वांदणामा । नर नरे नारी ॥

चउदिसि गुरुग्गहो इह । अहुठ१तेरस कर२सपरपक्खे॥

गुरुनी आज्ञा माग्या वीना पो न कल्पे ते गुरुनी समीप जग्याये
ते सदैव वा नीत प्रते । पेसवाने ॥ ३१ ॥

अणणुन्नायस्स सया । न कप्पए तत्त पविसेउ ॥ ३१॥

ठगण अक्षरनु द्वार१७ पाच५ चार४ ए ठ ठामे पद अनुक्रमे
त्रण३ बार१७ बे२ त्रण३ । उगणत्रीस जाणवा ॥

पण१तिग२बारस३दुग४ चेउरो६छ ठाण पय६ गुणतीं

त्रगणत्रीस२एवीजा आ(तिग ५। सर्व मली पद अगावन(सं॥
वसकोने वीषे। थया ॥ ३३ ॥
गुणतीस सेस अवस्स–याइ सब पय अरूवन्ना ॥३७॥
वादनारनु ७ वचननुं द्वार१७इच्छामि नोसीहीयादीमा१२ समुचय
आदीमा५ अणुजाणह आदीमा३। जत्तामा२ जवणिजचत्रेण३॥
इच्छाय१अणुणवणा२। अव्वाबाहं३च जत४जवणाय५॥
अपराधनुं खमाववुं पण खामे वांदणा देनारनां ए ७ ठाम जाण
मी खमासमणो आदीमा४। वा ॥ ३३ ॥
अवराह खामणा वियद। वंदण दायस्स ठठाणा ॥३३॥
गुरु वचन ठनुं द्वार१एठदे तहत्ती ए त्रीजुं३ तुं पण प्रते ठे ए
ण१ अणुजाणामी२। चोथुं४ एव गुरु वचन५ ॥
ठंदेण१अणुजाणामि२। तहत्ति३तुभंपि वट्टए४एवं५ ॥
हुं पण खामु ठु तुज प्रते६। वचन जाणवा वादवा योग आ
चार्यादीकना ॥ ३४ ॥
अहमवि खामेमि तुमद। वयणाइ वदण रिहस्स॥३४॥
आसातना तेतरीसनुं द्वार २० एत्रण३ जाता ठन्ना रहेता३ बेस
आगल वे पासे पाठल नजीक। ता३ ठंडीले प्रथम पाणी ले ते१॥
पुरउ परका सन्ने। गंता३ चिठ्ठणा३निसीयणायमणे १०॥
गमणागमण पहेला आलोवे१बोलाव्यो साम्भलता न बोले१
आलोयण ११ पमिसुणणे १२।
गुरु पेला वोले ते१ गुरु ठते विजा पासे आलोवे ते१ ॥ ३५ ॥
पुव्वालवणे अ १३ आलोए १४ ॥ ३५ ॥
तेमज आहारादी बीजाने देखाडे१ बोजाने नीमत्रे पठी गुरुने१ ॥
तह उवदंस १५ निमंतण १६।

वीजाने आपे१ मीठो पोते खाय१ तेमज गुरु बोलावे वार लगावी बो

खद्धाय १७ यणे १८ तहा अ पमिसूणणे ॥ (ले १ ॥

गुरुने कठीण वचन बोले१ सथारे बेठो उतर आपे१ ।

खद्धत्तिय २० तत्थगए २१ ।

शुं कहोछो? १ तमे करो१ गुरुने टुकारो करे१ मारुं मन छे जेनुं१।२६

किं २२ तुम २३ तज्जाय २४ नोसुमणे २५ ॥ ३६ ॥

तमने नथी सांभरतुं१ गुरुकथा वचे पोते कथा करे१ ।

नो सरसि २६ कह छित्ता २७ ।

सभानो भंग करे१ गुरु कह्या पछी पोते कहे ॥

परिसच्छित्ता २८ अणुठियाइ कहे २९ ॥

गुरुने संथारे पग लगाडे१ ।

सथारपाय घट्टण ३० ।

गुरुने आसने बेसे१ उचे आसने बेसे१ तुल्य आसने बेसे१॥३७॥

चिठ्ठ ३१ च ३२ समासणेआवि ३३ ॥३७॥

राइप्रतीक्रमण वीधी इरियावहि चैत्यवदन मुहपती पमिलेहवी

कुसुमीण ढुसुमीणनो काउसग। बे वादणा राइअ आलोवु ॥

इरिया कुसुमिणुस्सग्गे। चिअवदण पुत्ति वदणा लोअं॥

बे वादणा राइअ खामवु बे वादणा

पचखाण चार खमासमणा भगवन् आदी बे खमासमण सझाय॥३८॥

वदण खामण वदण । सवर चउछोभ दु सझाओ॥३८॥

देवसी प्रतीक्रमण वीधी इरियावही चैत्यवदन ।

मुहपती पमिलेहवी बे वादणा पच खाण बे वादणा देवसीअ आलोवु॥

इरिया चिइवदण ।

वदण चरिम वदणा लोय ॥

बे वादणा देवसीय खामु चा

देवसीअ प्रायश्चित चार लोगस्सनो

र जगवन् आदी। कानसग वे खमासमण सझाय३ए

वंदण खामण चनठोन । दिवसुसग्गो ङ सब्बाङ ॥३९॥

ए रीते वादणानी वीधी प्रते। जे प्रयुंजता चरणसीतरी करण सीतरी सजुक्त जो ॥

एयं किइकम्म विह । जजुत्ता चरण करण माङत्ता॥

साधु खपावे कर्म जे ज्ञा नावरणादी प्रते। अनेक वा घणा जवना सचेला वा मेलवेला अत नही एवा ॥ ४० ॥

साहु खवंति कम्म । अणेगजवसचियमणंतं ॥४०॥

प्रकरण करता कहेवे अल्पमती वंत जोग जीवोने वोधना अर्थे। कह्यु होय वीपरीतपणे जे काइ में॥

अप्पमइ जव वोहत्त । जासियं विवरियंच जमह मए॥

ते सोवजो गीतार्थ होय ते केहवा। नथी जेहने अन्नीमान हठवाद मत्सर रहीते ॥ ४१ ॥

त सोहंतु गीयन्ना । अणन्निनिवेसि अमच्छरिणो॥४१॥

एम जला गुरुने वादवानी विधिजाष्य समाप्त ॥

॥ इतिश्री गुरुवंदन विधि जाष्य संपूर्ण ॥

हवे पच्चखाण वीधी जाख्य लिख्यते।

॥ अथ प्रत्याख्यान जाष्य ॥

दस प्रत्याख्यान द्वार१ चारवीधो आहार द्वार१ वावीस आगार द्वार१। द्वार१ एकवारना कह्या ॥

दस पच्चक्काण१चनविहे२आहार३दुवीसिगार४अदुत्ता

दस वीकृती द्वार१ विस नीवीगय वे जागा द्वार१ छजेद सुधी द्वार१ द्वार१। पच्चक्काण फलद्वार१ ॥ १ ॥

दस विगई५तीमविगई—गयद इह जगा७७ सुविटफल ९।१।

प्रथम द्वार कारणे आगलथी तप करे ते१ आवते काले करे१

अणागय१ मइकत २।

एकनी अत्य वीजानी आद्य१ धारे दीन अवस्य करे१ आगार रहीत१॥

कोम्सिहिअ३ निअटि४ अणगार ५॥

आगार सहीत१ चारे आ। वस्तुनु प्रमाण करीकरे ते१ संकेत मुठसी

द्वार आदे पच्चखाण१। आदे१ कालमान पोरसी आदे१ ॥७॥

सागारद्दनिरवसेसं७। परमाणटकस्र सकेएअद्धा१०॥२॥

काल पच्चखाण दस भेदे नोकर वे पोर वा पुरीमढ१एकामणानु१ए

सहीय वेयम्सी१एक पोहोरनु१। कलठाणानुं पग न हलावे ते१ ॥

नवकारसहिय१पोरसी२। पुरिमढे३गासणो४गठाणेय ५॥

आवीलनु१ उपवास वा अ भत्तार्थ१। दीवसचरीमनु१मुठमही आदे अ भीग्रह१ वीगइनुं१ ॥ ३ ॥

आयबिल६अभत्तठे७। चरिमे८अभिग्गहे९विगई१०।३

पच्चखाण करण वीजी उग्गएसूरे नमोकारसहिअ पच्चखाइ१। पोरसहीअ पच्चखाइ उग्गए सूरे चउविहपिहारं१ ॥

उग्गएसूरे नमो १। पोरसि पच्चक्ख उग्गएसूरे २ ॥

सूरे उग्गे पुरिमढ्ढ पच्चखाइ चउविहपिहार१। सूरे उग्गे अभ्रतठ पच्चखाइ ए रीते१ ॥ ४ ॥

सुरे उग्गे पुरिम ३। अभत्तठ पच्चक्खा इत्ति ४॥४॥

पच्चखाण करावता कहे गुरु कहे सीस वा पच्चखाण कर नार वली। करावनार पच्चखाइ कहे इति एम करनार पच्चखामि कहे गुरु वोसी रे कहे सीस वोसरामि ॥

। भणइ गुरु सीसो पुण। पच्चक्खामित्ति एव वोसिरइ॥

उपयोग इहा करनारनो प्रमाण जाणवो । नथी प्रमाण करावनारना अक्षर मूलथी ॥ ५ ॥

उपउगिच्च पमाण । न पमाण वजण ज्ञणा ॥५॥

काल पच्चखाणमा प्रथम स्थानके नवकारसहि आदि तेर प्रकार । बीजे स्थानके त्रण वीगय आदि प्रकार त्रीजे स्थाने त्रण प्रकार एकालणादी ॥

पढमे ठाणे तेरस । बीए तिन्निउ तिगाइ तइयमि ॥

पाणस्स लेवेणवादि चोथा स्थानकने वीषे । देसावगासादी पाचमा स्थानकमा ॥ ६ ॥

पाणस्स चउत्थमि । देसावगासाइ पंचमए ॥६॥

हवे प्रथम स्थानकमा ज्ञेद१२नमुक्कार पुरीमढ१अवढ१अगुष्टसि आसहियं१ पोरसहिय१ साढपोरसहियं१ दी आठ ए तेर ज्ञेद ॥

नमु१ पोरसि२ सङ्का३ पुरि–म४ वड्ढ५अगुठ माइ अम

बीजे ज्ञेद३नीवीनु१वीगीयनु१आ वेलनु१ ए त्रण त्रीजामा ज्ञेद३ । वेसणुं१एकासणुं१ए[तेर ॥ कलठाणु १ए त्रण ॥ ७ ॥

निवि१विगय२विल३ ड१एगासण२एगठाणाई ३ । ७ ।

उपवास वीथी [त्तिअतिअ। तेर वोल प्रथम स्थानकमा चोथ आदि । पूर्वोक्त बीजे पाणहार नमुक्कारसहिय त्रीजे पाणस ॥

पढममि चउत्थाई१ । तेरस बीयमि२तिईय पाणस्स ३ ॥

देसावगासीय चोथे स्थानके । चरीमे ते दिवसचरिमादी डुविहार तिवीहार चउवीहार जेम संज्ञवे तेम जाणवुं ॥ ८ ॥

देसावगास तुरिए । चरिमे जह संज्ञव नेय ॥ ८ ४

तेमज मध्य पच्चखाणमातो नही वार वार सूरे उग्गए इत्यादीक निवि विगइ आंबिल वीदये । वोसीरे ए मध्य पच्चखाणे ॥

आगारमुठसहीआदीअन्नीग्रहमा॥ तेमा नवअथवा आठ नीवीमा
चउ चरिमे चउ भिग्गहि । पण पावरणे नवठ निव्विए॥
आगार जे उखित्त वीवेगणने । मुकीने एकली द्रव्य वीगयनो
नीयम करे तो आठ ॥ १७ ॥
आगारु खित्त विवेग । मुत्तु दवविगइ नियमिठ ॥१७॥
नमुकारसीमा आ० अन्नउ पोरसी साढपोरसीमा अन्नच्छणाभो
णा भोगेण१ सहसागारेणं२ गेणं१सहसागारेण१ पच्छनकालेण१
ए बे नमुकारसीमा । दिसा मोहेण१ साहुवयणेण१ सवस
माहीवत्तियागारेण १ ॥
अन्न सह दु नमुकारे। अन्न सह पछ दिसय साहु सव॥
पोरसीना ठ आगार साढपो। पुरीमढमा सात आगार ठ सहीतमह
रसीना पण एज । तरागारेण१वध्योअवढमापणएज १८
पोरसि ठ सढ्ढपोरसि । पुरिमढे सत्त स महत्तरा ॥१८॥
एकासणा बेसणाना अन्नठ आउटण पसारेण१गुरु अब्भुठाणेणं१
णा१ सहसा१ सागारि आ पारिठावणीयागारेण १ महत्तरागारे
गारेणं १ । ण १ सवसमाहि वत्तियागारेण१ ॥
अन्न१सहस्सा२गारिय३। आउटण४गुरुअ५पारिढ्मह७
एकासणे बियासणे आठ। सात आगार एकलठाणे [सव८ ॥
आउंटणपसारेण वीना ॥ १९ ॥
एग बिआसणि अठउ। सगइगठाणे आउटण विणा१९
वीगी नीवीने वीषे अन्नच्छ०१ सहस्सा०१ लेवालेवेण१ गीहत्थ१।
अन्न १ सह २ लेवा ३ गिह ४ ।
उखित्त विवेगेण१पडुच मखिएणं१पारि०१ महत्त०१सवसमाही०१।
उक्खित्त ५ पडुच्च ६ पारि ७ मह ८ सव ९ ॥

वीगीने वीपये नीवीने वीपये ए नव आगार । परुच्चमखिएणं वीना आंबीलमां आठ आगार ॥ २० ॥

विगइ निविगइ नव । पडुच्चविणु अंबिले अठ ॥२०॥

उपवासमां अन्नत्थणा०१ सह स्सा०१पारिठावणियागारेणं१ महत्त०१ सवस०१ । ए पांच उपवासमां ठ आगार पा णसमां पाणस लेवेणवादीक ॥

अन्न१सह२पारि३मह४सव५ । पंचखवणे ठ पाणलेवाई॥

चार आगार दिवस चरीममां अंगुठसहि आदी । अभीग्रहमां अन्नत्थणा० सहस्सा० महत्तरा० सव्वसमाहि० ।

चउ चरिमं गुठाई। ञ्जिगाहिअन्न१सह२मह३सव४॥२१॥

दुध वीगय मद्य वीगय मदोरा ए चार ढीली वीगय तेल वीगय । चार क वीगय वली चार कठण ने ढीली ते कहेवे ॥

दुध१महु२मज्ज३तिल्लं४। चउरो दव विगइ चउर पिंमदवा

घी वीगय । गुरु वीगय । दही । माखण वीगय । पकवान वीगय वीगय । मांस वीगय । ए वे कठण वीगय ॥ २२ ॥

घय१गुल२दहिय३पिसियं४। मरकण५पक्कन्न६दो पिंमा॥२२

पोरसि पच्चखाण साढपोर सि पच्चखाण तुल्य अवढ पच्चखाण पुरिमढ तुल्य । वेसणानुं पच्चखाण नीवीनुं पच्च खाण एकासणा तुल्य पोरसी आदी तुल्य आगार

पोरसि सढ्ढ अवढ्ढ । दुभत्त निव्विगइ पोरिसाइ समा ॥

अंगुठसही पच्चखाण मुठसही पच्चखाण गंठसही पच्चखाण । सचीत द्रव्य नीमादी पच्चखाण अभीग्रह पच्चखाण ॥ २३ ॥

अगुठ मुठि गठि । सचित्त दवाइ ञ्जिग्गहियं ॥२३ ॥

आगारना अर्थ वीसर्याथी मु सहसात् अजाणे पोतानी मेले मु

खमा घाले ते अनाभोग । खमा पाणी प्रमुख प्रवेस थायते॥
विस्सरण मणा भोगो१ । सहसागारो सयं मुहपवेसो २॥
गुप्त जे दीवस मेघ वादलादीक । दीगमुढ दीसीनो भ्रातीथी
थी अपुरे पुरोकाल जाणी पारेतो। पोरसीपारे ते दिसिमोहा॥२४॥
पच्छन्नकाल मेहाइ३ । दिसिविवज्जासु दिसिमोहो४॥२४॥
साधुनु वचन पोरसी भणा पोरसी थइ । जाणि पारे ते सरीर
व्यानु साभली इम जाणे रुनु स्वस्त होय ते सर्व समाधि तेथी
जे । विपरीत असमाधिमा पारे ते ॥
साहु वयण उघाडा । पोरसि तणु सुन्नया समाहित्ति६॥
संघादी गाढ कारणे पच्चखाण ग्रहस्थ वादवादीके आवे साधुआहा
पारे तो न भागे ते महत्तरागारेण। र अन्यत्र करवा जेते सागारी२५
संघाइकज्ज महत्तर७ । गीयत्थ वंदाइ सागारी ८॥२५॥
हाथ पगादीनु खेंचवुं पसा गुरु वडेरा प्राहुणा मुनि आवे
रवु अग सरीरनु । ऊभा थाता आगार ॥
आउंटण मगाणंए। गुरु पाहुण साहु गुरु अब्भुठाण१०
परववा योग आहार वधेलो मुनि जो वस्त्र लेवा जेवे तो चोल
व्रध वचने वावरे तो आगार। पटागार पच्चखाण न भागे॥२६॥
पारिठावणविहिगहिए११जइण पावरणि कडिपट्टो१२॥२६
न लेवाने आहारे खरडेली लुहीने लेवालेव आगार देनारने हाथे
कडछो डोइ आदीके आपे तो । वीगय शाकमाडादि फरसे देत
खरडिय लुहियडोवाइ । लेव१३ ससठ१४मुच्च मडाई ॥
उपाडी लेइ पींड वीगयादि वीगये आगलो प्रमुख चोपडी
उपरथी लेइने आपे ते कल्पे । तेथी आहार दे ते लगारेक ॥
उक्खित्तपिंड विगइण१५। मक्खियं अंगुली हिमणा१६॥२७

हवे पाणसना आगार अर्थ ले वीजुं९ अलेपकृत ओसण प्रमुख
पकृत उसामणादी पाणीथी१। नीतरयाथी आछुं उण्ण पाणी२॥
लेवाम्ं आयामाइ१७ । इअर१८सोवीरमह१९ उसिण
तंडुलादी धोयण मोलाएलु पीगनु धोयणादी५बीजुं [जलं ॥
दाणो ह्नातादी सहीत ४ । दाणादी वरजीत गलेलु ६ ॥ २८ ॥
धोयण१०बहुलससिह२१। उस्सेइमंइअरसिहविणा२२
वीगयभेद अधीकार पाच चार   ए ठए भक्ष्यवीगय ३ [॥२८ ॥
चार चार वे वे प्रकारे ।   धादी उत्तरभेदे वीगय एकवीस॥
पण१चउ२चउ३चउ४उ५उ६ ठ भक्ख उआइ विगइ इग
त्रण वे त्रण चार भेदे अभक्ष्य[वीहु । चारना मधु आदे [वीसं॥
वीगय ।   वीगय भेद उत्तर वार॥२९॥
ति१उ२ति३चउ४विह चउ महु माई विगई वार ५९ ॥
भक्ष्यवीगय नाम (अभक्खा । गोल पकवान ए ठए भक्ष्यवीग
उध घृत दही तेल ।   य जाणवी ॥
खीर१घय२दहिय३तिल्ल४ । गुल५पक्कन्नं६ठभक्ख विगईउ
उध दही घी वीगय भेद गायनु भेंसनुं। पाच भेदे उध हवे चार
भेंटम्रीनुं गालीनुं गामरीनु ।   प्रकारे ॥
गो१महिसी२उटि३अय४ पण उद्ध अह चउरो ॥३०॥
घृत तथा दही (एलगाण५ । तेलना चार भेद । तिलनु सरसव
उटी वीना सेसनुं ।   नुं अलसीनुं लाटनुं ॥
घय दहिया उहि विणा । तिल१सरिसव२अयासि लटति
गोलना वे भेद ढीलो गोल पकवानना वे भेद तेलनु [ल्लचउ
कठीण गोल ए वे   घृतनु तलेलुं ॥३१॥
दव गुम्र पिंम्र गुमा हो । पक्कन्नं तिल्ल घय तलिअं॥३१

हवे नीवीआता१ण्तेमा डुधना आटो घाली राध्युं ते४खटाइ घा
पाच डाखादीकथी राध्यु ते१घ ली राबे५ वा वलो ए डुधवीगय
णा चोखाथी राध्युं ते२ थोमा रहीत ॥
चोखाथी राध्यु ते ३ ॥
पयसामी१खीर२पेया३। वलेहि४डुद्धहि५डुद्धविगई गया
डाख सहीत वहु थोमा चोखा तेज चोखामो आटो खटास सही
सहीत । त ए पाचे राध्यु डुध ॥ ३२ ॥
दख बहु अप्प तंडुल । तचुन्नविलसहिअडवे ॥३१॥
हवेघृतना नीवीआता पाच दाझेलु१ दहीनी तरमा आटो नाखीकरे
निप्रंजण१ विसंदण २। (ते२
उपदी पकव्ये उपरनी तरी३धीनु कीटुं४पाकु घृत आवलादीकथी५
पक्कोसहि तरिअ३ किटि ४ मक्कघय ५ ॥
हवे दहीना पाच स्नातसहीत दही ते १ सीखरण २।
दहिए करंब १ सिहरणि २।
लुणसहीत मथ्यु दही३ वस्त्रे गलेलुं४घोलमा वमा घाले ते५॥३३॥
सलवण दहि ३ घोल ४ घोलवमा ५ ॥३३॥
हवे तेलना पाच गोलादीकथी कुटया तल१ दाझेलु तलयापणी वध्यु
तिलकुटी १ निप्रजण २। (ते२॥
लाख प्रमुखथी पाक्यु तेल३ उपधी पाकया उपरनी तरी४तलनी
पक्कतिल ३ पक्कोसहि तरिअ४तिल्लमली५॥ (मली॥५॥
हवे गोलना पाच। साकर१ गोलनु पाणी२ गुलपायो ३
सक्कर १ गुलवाणय २ पाय३।
खामु ४। अमधो उकल्यो सेलमीनो रस५ ए पाच गोलना३४॥
खम ४ अद्धकढिअ इक्कुरसो ५ ॥ ३४ ॥

एक तावनी पुराय एवनो पुनलो। पुनलो पुरीउं प्रमुख त्रण घाण तव्या पछी बीजो तलाय ते १ । पछी चोथा घाणादीकनु २ ॥

पूरिअ तव पूआ बीअ१। पूअ तन्नेह तुरिअ घाणाई३॥

गुलधाणी३जल लापसी वा वीगय स पाचमुं नीवीयातु पोतुं हीत जाजने पाणीथी पाक्योआहार४॥ देइ करेलो पुनलो५। ३५

गुलहाणी३जललप्पसि–अ४। पंचमो पूत्तिकयपुञ५। ३५

डुध दही जात उपर चार आगु ढीलो गोल घृत तेल एक ल सुधी नीवीआतुं ते पछी नही। आगुल जात उपरे सुधी ॥

डुद्ध दही चऊरंगुल। दवगुल घय तिल्ल एग उत्तु वरिं॥

कठण गोल माखण ए बे। लीला पीलुं लणना बीज जेवनो खंन वीगयमाथी । नीवीने पच्चखाणे कल्पे ते उपर नही३६

पिमगुल मरकणाण । अद्दा मलय च ससठ ॥ ३६ ॥

चोखादी ड्व्यथी हणाणी जे रहीत थाय वली ते माटे ते हणा वीगय ते वीगयथी । णी वीगय ते ड्व्य कहीये ॥

दव्व हया विगई विगइ । गय पुणो तेण तं हयं दव्वं॥

उधरीत घृतादीक उष्ण ठ उत्कष्ट द्रव्य कहेछे इम बीजा ते तेज । आचार्य ॥ ३७ ॥

उद्धरिए तत्त मिय । उक्किठ दव्व इमं चन्ने ॥ ३७ ॥

तीलसाकली वरसोलादीक । तथा रायण आंबादी डाख प्र मुख पाणी आदे ॥

तिलसकुली वरसोलाई । रायणांबाइ दरकवाणाई ॥

मोलिया प्रमुखना तेल एरं । सरस उत्तम द्रव्य कहीये तथा लेप नी टोपरादीकना । कृत ॥ ३८ ॥

मोलिय तिल्लाईय । मरसुत्तम दव्व लेवकमा ॥३८॥

ए रीते वीगयगत ते रहीत नीवी । उत्तम जे द्रव्य ते नीवीगयमा
याता करंवादी समृद्ध द्रव्य ।

विगई गया ससठा । उत्तम दवाय निव्विगइयमि ॥

कारण आवे कल्पे पण कल्पे नही खावु जे कह्युछे नीसी
कारण वीना । थ जाखे ॥ ३ए ॥

कारण जाय मुत्त । कप्पति न भुत्तु ज वुत्त ॥३ए॥

वीकृतीथी माठी गतीना वीगय सहीत जेवारे भोजन करे
डुख पामे माटे भय पामे । जे साधु तो ॥

विगइ विगई भीउ । विगइ गयं जोउ भुजुए साहु ॥

वीगय छे ते वीकृतीकरण स वीगयथी माठी गतीपणाने वले
भाववंत छे ते । करी पमाम्हे ॥ ४० ॥

विगई विगयसहावा । विगइ विगई बला नेई ॥ ४० ॥

हवे अभक्ष्य वीगयना भेद मध मध त्रण भेदे छे हवे काष्टनी १
कुतीनु१माखीनु२भमरीनु ३ । पीठानी २ मदीरा बे भेदे ॥

कुत्तीय१मच्छिय२भामर३। महु तिहा कठ१पिठ२मज्जउहा

हवे जलचर १ थलचर २ आकाशच घृतनी परे माखण चार
र३नुं मास त्रण भेदे । भेदे अभक्ष ॥ ४१ ॥

जल१थल२खग३मस तिहा। घयव मक्कण चउ अभक्खा

हवे पच्चखाणना भागा४एमन१वचन२काय३ मनवचन४ (॥४१॥

मण १ वयण २ काय ३ मणवय ४ ।

मनकाय५वचनकाय६मनवचनकाय७त्रीकयोगी ए सात सात जे॥

मण तणु ५ वयतणु ६ तिजोगिसगिसत्त ७ ॥

करण करावण अनुमोदनें त्रीक अतीत अनागत वर्तमानकाले
त्रीक सञ्योग सहीत । एकसो सुडतालीस ॥

कर१कार२णुमई३उतिजुत्त्र। तिकाल सियाल ज्ञग स
ए जे ज्ञागा कह्या जे का लेनार धणिए पोते मन व(॥य४२॥
ल पोरसि आदेमा। चन कायाये करी पालवा ॥
एय च ज्ञत काले। सयं च मणवयतणूहिं पालणियं ॥
करनार जाण जाण कराव तेना ज्ञागा चार थाय जाण जाण१
नार पासे पच्चरकाण करे१। जाणअजाण२अजाणजाण३ अजाण
अजाण४६माप्रथमत्रणनी आज्ञा॰छे४३
जाणग जाणग पासत्ति--ज्ञग चउगे तिसु अणुन्ना॥४३॥
पच्चखाण पारता बोल फरस्युं १ पाल्युं१ सोध्यु १।
फासिअ१ पालिअ२ सोहिअ३।
तस्युं१ कीर्त्युं१ आराध्युं१ ए ठ ज्ञेदे सुघ जाणवुं ॥
तिरीअ४ कीट्टिअ५ आराहिअ६ ठ सुद्धं ॥
पच्चखाण फरस्युं ते। वीधी सहीत जेटला कालनुं लीधुं ते
काल थये पारे ते१ ॥ ४४ ॥
पच्चक्काणं फासिअ। विहिणो चिअ काल जंपत्तं॥४४॥
पालीअं ते वारंवार करयु पच्च सोधीत ते गुरुने आपीने रह्युं
खाण संज्ञारे ते२। ते पोते वावरे वा जमे ३ ॥
पालिअपुण पुणसरिअ। सोहिअ गुरुदत्तसेस ज्ञोअणज्ञ
तरीत ते करया काल सुधी अ कीर्तीत ते ज्ञोजन करता अवसरे
थवा अधीक काले पारे ते ४। पच्चरकाण संज्ञारे ते ५ ॥४५ ॥
तिरीअ समहियकाले। किट्टिअ ज्ञोअण समयसरणा
एणे प्रकारे आचरयु। वा आदरयुं अथवा ठ ज्ञेदे सुधी (॥४५॥
आराधयुं वली ते६ ॥ जेम लीधुं तेम सद्दहणा १ ॥
इयपडिअरिअ आरा--हिअं तु अहवा ठसुद्धिसद्दहणा१

करवुं तेम ज्ञाने जाणो१ गुरुनो । कष्टे पण ज्ञागे नही तेरसकादि विनय करवो२ गुरु ज्ञाखे तेम दोष रहीत ते ज्ञावसुधो३इति ॥ पाठ ज्ञणे मननां १ ।

जाणणा१ विणयणु२ ज्ञासण४॥अणुपालण५ ज्ञावशुद्धति ६

पच्चखाणनु जे फल। आलोके परलोके थाय बे ज्ञेदे वली(॥४६॥

पच्चक्खाणस्स फल । इह परलोएअ होइ डुविहं तु ॥

आलोके फल धमीलकुमारा दामनकादिकने परलोके फल थयुं दिकने थयुं । ते कथा वसुदेव हिन्डे छे ॥ ४४ ॥

इहलोए धम्मिलाइ । दामन्नगमाइ परलोए ॥ ४७ ॥

पच्चखाण एणीपरे सेवीने । ज्ञावे करी जेम श्री जिनेश्वरे वे खाण्यु तेम ।

पच्चक्खाणमिणं से–विऊण ज्ञावेण जिणवरु डिठ ॥

पाम्या अनता जीव । सास्वत सुख वाधा जे पीडा तेणे रहीत एवु ॥ ४० ॥

पत्ता अणंत जीवा । सासयसुक्ख अणावाह ॥४०॥

ए रीते श्री पच्चखाण नामे त्रीजी ज्ञाप्य समाप्त

॥ इति श्रीपच्चक्खाणज्ञाष्य समाप्त ॥

हवे इन्द्रियशतक टवार्थ कहे छे ॥

॥ अथ इंद्रियशतक प्रारम्यते ॥

तेज नीश्चे सूरो तेज नीश्चे । पन्डित वा तत्त्वनो जाण तेहनेज हु प्रसंसु छुं नीत्य वा सदा ।

सुच्चिय सूरो सोचेव । पन्डि त पसंसिमो निच्च ॥

इंद्रिरूपीया चोरोए सदा वा। नथी लुटयु जे मनुष्यनुं चारीत्ररूप

नीरतर । धन ते ॥ १ ॥

इंदियचोरहिं सया । न लुंटिअं जस्स चरणधणं ॥ १ ॥

इंद्रिरूपीया चंचल घोमा । दुर्गति पंथे दोमी रह्या छे नीत्य वा अहर्नीस ॥

इंदियचवलतुरंगे । दुग्गइ मग्गाणु धाविर निच्चं ॥

तेहने नावि वा विचारी न वनुं वा ससारनुं सरूप । रोके वीतरागना वचनरूप रासमी ये करीने ॥ २ ॥

नाविअनवसरूवो । रुंन्नई जिणवयणरसीहिं ॥२॥

इंद्रिरूप धुतारा वा ठगने मो होटा । तलना फोतरा मात्र पण वेइस नही वीस्तरवा ।

इंदियधुत्ताणमहो । तिलतुसमित्तपि देसु मा पसर ॥

ने जो पसरवा दीधा तो जीहा नोअे । एक क्षण ते पण वर्ष क्रोम स मान दुःख थसे ॥ ३ ॥

जई दिन्नो तो नीअ । जह्न खणो वरिसकोमिसमो ॥३॥

नही झीती इंद्रियो जेणे ते हनुं चारीत्र । काष्ट वा लाकमानी परे घुणदा काष्ट ना कीमाये करयुं असार तेहवुं छे ।

अजि इंदिएहिं चरण । कठ्व घुणेहि कीरई असार ॥

ते कारण माटे हे धर्मअर्थि । झीतवी इंद्रियो उद्यमे करीने ॥४॥ साहासीकथी धीरपणे ।

तो धम्मत्थीहि दढं । जइअव्व इंदिय जयंम्मि ॥ ४ ॥

जेम मूरखपणे कोमीने अर्थे । क्रोम रत्न हारे वा ठगाय कोई नर॥

जह कागिणीइ हेउ । कोमिं रयणाण हारए कोई ॥

तेम अल्प सुख भ्रांतीथी विप यमा रक्त थया । जीव गमावे छे मोक्षनां सुख प्रते ॥ ५ ॥

तह तुच्छविसयगिद्धा । जीवा हारंति सिद्धिसुह ॥ ५ ॥

तीलमात्र प्रमाणे विषयना । ते न्नोगव्याथी डु ख वली मेरुपर्वत
सुखने । ना शिखरथी पण मोहोटा अती ॥

तिलमित्त विसयसुहं । डुह च गिरि राय सिंग तुगयर॥

ते न्नोगवता क्रोडयो न्नवे प माटे इवे जेम जाणे तेम करजे
ण नही खुटे । ॥ ६ ॥

न्नवकोमिहि न निठई । ज जाणसु त करिज्जासु ॥६ ॥

न्नोग न्नोगवता मीठा पण कर्म कींपाकना फल तुल्य खाता
उदय आवे करुवा । मीठा ए ॥

न्नुजंता महुरा विवाग विरसा किंपागतुल्ला इमे ।

खसनुं खणवु सदाय डु'ख उपजाव आपे नीजमतीये मानेला
णहार ठे । सुखवालाने ॥ ७ ॥

कच्छुअ कंडुअ अणंव डुक्कजणया दाविंति बुद्धिंसुहेउ॥

मध्यान्हे रणमा मृग पाणीनी । सततं वा हमेस खोटा अन्नीप्राय
प्यातीथी आतुर थयो थको । संधीपव

मध्यन्ने मयातिन्नअब्व सयय मिच्छान्निसाधिप्पया ।

न्नोगव्या थका आपे माठी जो । गहन डु खे पार पामीये एहवा
नीमा जन्म । न्नोग मोहोटा वैरी ॥ ८ ॥

न्नुत्ता दिंति कुजम्मजोणिगहण न्नोगा महावैरिणो॥८॥

समरथ थइये अग्नि वारवाने । पाणीये करीने वलतो पण निश्चे
मक्का अग्गी निवारेउं । वारिणा जलिउवि हु ॥

सर्व समुड्रोना पाणीये करी । कामरूप अग्नि डु खे नीवारी स
ने पण । कीये ॥ ए ॥

सव्वोदहि जलेणावि । कामग्गी डुन्निवारउ ॥ए॥

विपनीपरे मुखे प्रथम मी ग अति । पण परीणामे अतिसये दारुण एह वा वीषय ॥

विसमिव मुहमि महुरा। परिणाम निकाम दारूणा विसया

हे जीव अनंतोकाल तें ज्ञोगव्या। आज पण मुकवा नथी सुं जुक्त१०

काल मणतं जुत्ता । अज्जवि मुतुं न कि जुत्ता १०॥

वीपयरस रूप मदीराये उन्मत थयो थको । जुक्त अजुक्त प्रते नथी जाणतो रे जीव ॥

विसयरसासवमत्तो । जुत्ताजुत्त न याणई जीवो॥

कुरीलदिनपणे करी पडी। पामे नरकना छुःख मोहोटा ज्ञयकरा ११

धुरइ कलुणं पन्ना । पत्तो नरयं महाघोरं ॥ ११ ॥

जेम लिंबना वृक्षे उपन्यो जे । कीमो ते लिंबनो रस कडुके पण माने मीगे।

जह निबडुमुप्पन्नो । कीमो कडुअपि मन्नए महुर ॥

तेम मोक्षना सुखथी उपरागा वा ऊलटा । ससारना जन्म जरा रोगादिक छुःखने सुख कहेछे ॥ १२ ॥

तह सिद्धिसुहपरुक्का । ससारडुहं सुह बिंति ॥ १२ ॥

रे जीव! अथीर चचल वा चपल। क्षणमात्र सुखकारकएहवां ।

अथिराण चंचलाण य । खणमित्त सुहकराण पावाणं॥

छुखकारी गतीनना कार। ण प्रत्येथी । वीरम्य वा पाछो उसर एहवा ज्ञोगो थी ॥ १३ ५

डुग्गइ निबधणाण । विरमसु एआण ज्ञोगाण ॥१३ ॥

पाम्या वा ज्ञोगव्या आख का न योगवीपय ते काम काया मुख नासिकायोग ते ज्ञोग। वैमानिक देवताने वोपे भुवनपति आदी देवने विषे तेमज मनुष्यने विषे ॥

पत्ताय काम नोगा । सुरेसु असुरेसु तहय मणुएसु ॥

तोहे पण न थइ जीव तु जने त्रप्ती वा सतोप । जेम अग्नि सघला लाकमा नाखवाथी तेम ॥ १४ ॥

न य जीव तुय तित्ती । जलणस्सव कठनियरेण॥१४॥

जेम किंपाकवृक्षना फल दर्शना दिके मनोहर । मधुर रसे करी नला वरणे करी खाता वा नोगवता थका ॥

जहाय किंपाग फलामणोरमा।रसेण वन्नेणय नुजमाणा

ते फल खुटाम्हे जीवत प्रतें पेट मा पचता थका । एहवी उपमा काम गुणनी छे उदय आवे थके ॥ १५ ॥

तेखुड्डुएजीविअ पचमाणा। ए उवमाकामगुणा विवागे१५

सर्व गीत ते केवल वीलाप छे । सर्व नाटक जीवने डु खदाइ छे॥

सव्वं विलवियं गीअं । सव्वं नट विम्बणा ॥

समस्त आनूपण वा घराणा नाररूप छे । सघला काम छे ते असातादायक छे ॥ १६ ॥

सव्वे आनरणा नारा । सव्वे कामा डुहावहा ॥ १६ ॥

देवताना स्वामी मनुष्यना स्वामीत्वपणु । राज आदे उत्तम पुद्गलीक नोगो पण ॥

देविंद चक्कवट्टि–त्तणाइं रज्जाइ उत्तमा नोगा ॥

पाम्यो जीव ते पण घणी वार वा अनतिवार । तो पण नही हु त्रप्ती पाम्यो तेथी ॥ १७ ॥

पत्तो अणतखुत्तो । न य ह तत्तिं गउ तेहिं ॥ १७ ॥

आ चारगति संसार चक्र न्रमणे । समस्त पुद्गल में घणीवार ॥

संसार चक्कवाले । सव्वेविअ पुग्गला मए बहुसो ॥

आदास्या सरीरादिकपणे प्रणमा तोहे पण न पाम्यो ते नो

न्या । गव्याथी त्रप्ती हुं ॥ १७ ॥

आहारिआय परिणा–मिआय नय तेसु तित्तो हं ॥१८॥

लेवापणुं होय नोग विषय। पण अन्नोगी जीव न लेपाय सर्व कर्मे॥

उवलेवो होइ नोगेसु । अन्नोगी नो विलिप्पई ॥

जे न्नोगी नर ते फरे ससारना। जे अन्नोगी नर ते मुकाय सर्व

दुःखमा प्रकारना कर्मथी ॥ १ए ॥

न्नोगी नमइ ससारे । अन्नोगी विप्पमुच्चई ॥१ए ॥

लीलो तथा सुको ए वे आपस एहवा गोला माटीमयना ॥

मा अथमाया ।

अल्लो सुको य दो बुढा । गोलया मट्टिआमया ॥

ते वे नाख्या वा पटक्या नीं । तेहमा जे लीलो हतो तेतो तीहा

त उपर । चोटी रह्यो ॥ २० ॥

दोवि आवमिआ कूडे। जो अल्लो सो तत्त लग्गई ५०

ए रीते चोटे वा वलगे माठी एहवा जे नर कामनी लालसा

मती वा बुद्धीना धणी । वा इच्छावाला ॥

एव लग्गति डुम्मेहा । जे नरा कामलालसा ॥

ने जे विरतीवतो ते काम न्नोगमां नलागे। जेम सुका गोलानीपरे ७१

विरत्ताउ न लग्गति । जहा सुकेअ गोलए ॥ ५१ ॥

घास तथा काष्टथी अग्नि न लवणसमुद्र हजारो नदियोथी

त्रप्ती पामे । न त्रप्ती पामे ॥

तणाकठेहि च अग्गी । लवणसमुद्दो नईसहस्सेहिं ॥

तेम न आ जीवने सकीये । त्रप्ती करवाने काम न्नोगथी ॥२२॥

न इमो जीवो सक्का । तिप्पेउं काम न्नोगेहि ॥ ५२ ॥

भोगवीने पण भोगना सु ख प्रते । देवताना मनुष्य भुमीचर तथा विद्याधरमा वली प्रमादे करी॥

भुत्तुणवि भोगसुह । सुरनरखयरेसु पुण पमाएणं ॥

पीडाय नरकने वीषे महा वोहामणा । उकलतुं महा भष्ण त्रावु पीता थका ॥ २३ ॥

पिज्जइ निरएसु भेरव । कलकलतउ तवपाणाइ ॥१३॥

कोण तेहवो छे के लोभे करी न हणायो कोनु न रमणीये भोलव्यु हृदय तेहवो ॥

कोलोभेण न निहउ। कस्सन रमणीहिं भोलिअहिअय

कोने मरणे नथी ग्रहण कर्यो। कोण लीन नथयो वीषय थकी १४

को मच्चुणा न गहिउ। को गिद्धोनेव विसएहि ॥१४॥

हवे विषयना सुख केवा छे अल्पका ल सुख वहुकाल दुःख । अति कामथी दुःख अ कामनाथी सुख ॥

खणमित्त सुक्खा वहुकालदुक्खा । पगामदुक्खाअनिकाम सुक्खा॥

संसारमा सुखथी मुकाववु तेहथी खाण अनरथनी छे वीपरीत थया । ए काम भोग

संसारसुक्खस्सविपक्खभूआ। खाणी अणत्थाणउकामभो गा॥२५॥

समस्त ग्रहने उपजावणहा मोहोटो ग्रह सघला दुर एहवो । खणने प्रगट करणहार एहवो ॥

सव्व गहाण पभवो । महागहो सव्वदोस पायही ॥

कामरूपीउ ग्रह दुरात्मा वा मागे । जेणे करी व्याप्त थयु छे समस्त जगत ॥ २६ ॥

कामग्गहो दुरप्पा । जेणभिभूअं जगसव्व ॥ १६ ॥

जेम खसवालो खसप्रते। खणतोथको दुःखने पण माने छे सुखप्रते॥

जह कच्छुल्लो कच्छु । कंडुअमाणो दुह मुणइ सुक्ख ॥

मोहे मुझाया आतुर थका जे मनुष्य । तेम काम जे दुःख तेहने सुख करी कहे छे ॥ २७ ॥

मोहहरा मणुस्सा । तह कामदुहं सुहं विंति ॥२७॥

साल समान ए काम छे वीष समान पण ए काम छे । काम तेज सर्प जे उग्र विषवंत तेहवी उपमाये छे ॥

सल्लं कामा विसं कामा । कामा आसीविसोवमा ॥

ते कामनी प्रार्थना करता थका । अणन्नोगवे पण अति कामवंछाथी थाय दुर्गती ॥ २८ ॥

कामे पत्थे माणा । अकामा जंति दुग्गई ॥२८॥

वीषयनि वांछा जोतो वा अपेक्षा राखतो जे जीव ते । पडे संसाररूप समुद्र घोर वा वीक्षामणामा ॥

विसए अवइक्खंता । पडंति ससारसायरे घोरे ॥

ने जे जीव विषय थकी नीरपेक्ष वा अणवंछक ते । तरे वा पार पामे संसाररूप कंतार थकी ॥ २ए ॥

विसएसु निराविरका । तरंति संसारकंतारे ॥२ए॥

छलाया वा ठगाया वीषयनी अपेक्षावंत । ने जेणे वीषयनी अपेक्षा न करी ते गया अविघ्नपणे ॥

छलिआ अवइक्कता । निरावइखा गया अविग्घेणं ॥

ते कारण माटे प्रवचन वा सीद्धांतनो एज सारके । कामथी नीरापक्षपणे थवुं कामवाछा न करवी ॥ ३० ॥

तम्मा पवयण सारे । निरावइक्खेण होअव ॥३०॥

वीपयनी अपेक्षा राखेतो जीव पडे संसार समुद्रमा । वीपयनी अपेक्षा न राखेतो तरे दुस्तर ज्ञव उंघ समुद्र ॥

विसयाविरको निवडइ । नराविरको तरइ दुत्तरज्ञवोहं ॥

जेम देवीना द्वीपमां गएला ए ज्ञाइ वेनुं द्रष्टात वीचारवु॥३१॥
जिनरक्षीत तथा जिनपाल।

देवीदीवसमागय–ज्ञाउअ्अ्अलेण दिठंतो ॥ ३१ ॥

जे अति आकरा दु ख। जे वली सुख उत्तम वा श्रेष्ट त्रणलोकमा

जं अइ तिरक दुक्खं। जच सुह उत्तमं तिलोअंमि॥

ते जाणजे हे ज्नव्य वीषयनी। व्रद्धी ते दु ख देतु ने खय ते सुख
देतु सर्व॥ ३२ ॥

त जाणसु विसयाण। वुढ्ढिरकयहेउअ सवं ॥ ३२ ॥

इद्रियोना वीषयमा जे आसक्त वा लीन छे ते। पर्मे छे ससाररूप समुद्रमा जीव वा प्राणी॥

इदिअविसयपसत्ता। पम्मति संसारसायरे जीवा॥

जेम पंखीनी छेदाइ पाखो ने देगे पमे। तेम मनुष पण ज्ञला शील आचार गुणरूप पाख रहीत ॥ ३३ ॥

परिकव छिन्नपरका। सुसीलगुणपेहुणविहूणा ॥३३ ॥

न जाणे जेम चाटतो थको। मोहोटुं हार्मकु जेम सुनक वा कुतरो

न लहइजहा लिहंतो। मुहल्लिअं अठिअ जहासुणउ॥

पोताना सोसे तालुआनी रसी प्रते। वीशेष चाटतो थको मानेछे सुख प्रते ॥ ३४ ॥

सोसइ तालुअरसिअ। विलिहंतो मन्नए सुखं ॥ ३४ ॥

स्त्रीनी कायानो सेवनार वा ज्नोगवनार। न पामे काइ पण सुख तेम पुरुष तो पण ॥

महिलाणकायसेवी। न लहइ किंचिवि सुहं तहा पुरिसो॥

ते मानेछे राक वा वापमो। आपणी कायाने परिश्रम वा खेद करी सुख प्रते ॥ ३५ ॥

सो मन्नए वराउ । सयकायपरिस्समं सुक्कं ॥ ३५ ॥

अतिसय सम्यग् प्रकारे जोता थका । कीडाइ केलीमा वा कीमामां नथी जेम सार ॥

सुछुवि मग्गिजंतो । कहवि कयलीइ नत्थि जह सारो॥

इंद्रीना वीपयमा तेम । नथी सुख न्नलुं पण वा अतिस यपणे जोजे तुं ॥ ३६ ॥

इंदियविसएसु तहा । नत्थि सुह सुठवि गविठं ॥ ३६ ॥

स्त्रीना शृंगाररूपीया त रंग वा कल्लोल । वीलासरूप वेला वा वेदेवानी ताण जोबनरूप जले ॥

सिंगारतरंगाए । विलासवेलाइ जुव्वणजलाए ॥

कीया कीया जगमा पुरुष जे एहवी । नारीरूप नदीमा न फुवे एटले काकोक्तीये फुबेज ॥ ३७ ॥

के के जयमि पुरिसा । नारिनईए न बुड्डंति ॥ ३७ ॥

शोकरूपतो नदी डुरीत वा पापरूप गुफा ॥ कपटनी कुंमी वा न्नाजन एहवी स्त्री कलेसनी करणहारी ।

सोअ सरी डुरिअदरी। कवमकुमी महिलिआ किलेस

वैररूप अग्नि प्रगट करवा ने अरणीना काष्ट समान। डुःखनी खाण सुखनी प्रती [करी॥ पक्षी वा नपराठी ॥ ३८ ॥

वइर विरोयण अरणी । डुक्खखणी सुखपडिवक्खा ३८॥

अजाण्यु मननु जे पराक्रम वा सामर्थ्य । साथे साचो कुण जे नत्तम ना सी पार पामे ॥

अमुणीअ मण परिकम्मो । सम्मं कोनाम नासिज्जंतरइ॥

कंदर्प वा मन्मथना वाणनुं प्रसर तेहनो समोह एहवी । द्रष्टी कोन्ने मृगाक्षी वा मृगलो चनाना ॥ ३९ ॥

वम्मह सर पसरो हे । दिठि ज्ञोहे मयज्ञीण ॥ ३९ ॥

परीहरवा तज ते कारण माटे तेहनी। दृष्टी जेम द्रष्टीवीष सर्प तेम॥ सर्पणी समान ।

परिहरसु तज्ज तासिं । दिठिदिठ्ठी विसस्सवअ्रहिस्सजं

हे आत्मा ताहरा चारीत्र गुणरूप

रमणीवा स्त्रीतेहनानयणवाण। जे प्राण तेहने नास पमाडसे ४०

रमणिनयणबाणा । चरित्तपाणे विणासति ॥४०॥

सिद्धातरूप जे समुद्र तेहनो पार गामी होय तो पण । विशेषे इंद्रि जीतेलो पण सूरो होय तो पण ॥

सिद्धंत जलहि पारं—गउवि विजइंदिउवि सूरोवि ॥

मन थीर होय तो पण एहवा नर पण ठलाय । जुवती वा स्त्रीरूपिणी पीसाचणी क्षुद्र वा माठीथी ॥ ४१ ॥

दढचित्तोवि ठलिजइ । जुवइपिसाईहि खुद्राहिं ॥ ४१ ॥

मीण माखण वीइवे वा ढोला थाय । जेम ते मीण माखण जाय अग्नि ना समीपमा ॥

मयण नवणीयविलउ। जह जायइ जलण सनिहाणंमि॥

तेम स्त्रीना समीप जवाथी । ढीलुं थाय मन मुनिनु पण तो बीजानु शु कहेवु ॥ ४२ ॥

तह रमणिसनिहाणे । विद्दवइ मणो मुणीणपि ॥ ४२ ॥

नीची गती छे जेहनी पाणी सही त छे । जोवा योग्य मंथरगतिये सहीत एहवी ॥

नीअ्रंगमाहि सुपउहराहिं । उप्पिच्छ मथर गईहि ॥

स्त्री अने नीम्नगा वा नदि तेहनी परे । परवत मोहोटा पण भेदे वा भागी नाखे ॥ ४३ ॥

महिलाहिं निम्मगाहिव । गिरिवरगुरुआवि भिजंति ४३

वीपयरूप जल छे जेहमा वीलास वा भोग हावभाव रूप
मुकावुं ते रूपकलण । जलचर तेणे आकीरण भरेलु ॥

विसय जल मोहकलं । विलासविब्बोअ जलयराइन्नं ॥

मद वा अहंकाररूप मगरएहवा । तरीया समुद्र प्रते धीर पुरुषो ४४

मय मयरं उत्तिन्न । तारुन्न महन्न वंधीरा ॥ ४४ ॥

यद्यपी वा जो पण घरवास वली तपे करी दुरवल थयुं छे अंग
नो सर्व तज्यो छे सग जेणे। तथापी संसारमा पडे ॥

जइवि परिचत्त सगो । तव तणुअगो तहावि परिवडइ॥

स्याथी स्त्रीना ससर्ग वा कोनीपरे पडे जेम उपकोशाने भुव
मेलाप परीचयथी । ने सिंहगुफावासी साधुनी परे ॥४५॥

महिला संसग्गीए । कोसा भवणूसियमुणिव्वा ॥ ४५ ॥

समस्तग्रंथी मुक्योछे जेणे। सीतलभुत थयोछे जे प्रसातमनछेजेहनु

सव्वग्गंथविमुक्को । सीईभुउ पसंतचित्तो अ ॥

एहवो जे पामे मुक्तीना सुख ए न पामे चक्रवृतीपणुं पामे
हवा नीलोंभीपणाना गुणने । थके पण ॥ ४६ ॥

जं पावइ मुत्तिसुहं । न चक्कवट्टीवि तं लहइ ॥ ४६ ॥

श्लेष्म वा बलखामा पडेली जेम न उधरी सके माखी पण
जे आपणा सरीरने पण मुकावाने ॥

खेलंमि पडिअमप्पं । जह न तरइ मच्छिआविमोएउं ॥

तेम वीपयरूप श्लेष्ममा न मुकावी सके आपणा आत्माने
पड्या जे माखी जेवा । कामे अंध नर ॥ ४७ ॥

तह पिसयखेलपडिअं । न तरइअप्पंपि कामंधो॥४७॥

जे लहे वा पामे वीतराग जे सुख ते तेज जाणे नीश्चे न जाणे

केवली । ते सुख वीजो कोइ ॥

जं लहइ वीअराउ । सुक्खंतमुणईसुच्चिअ न अन्नो ॥

जेम न गताशुकर वा जुंमसुर। जाणे देवलोकना सुख प्रते॥४८॥

नहि गत्ता सूअरत्ते । जाणइ सुरलोइअ सुक्कं ॥ ४८॥

जे आजपण जीवने । वीषयने वीषे दुखना आश्रमने वीषे प्रतीवध

ज अज्जवि जीवाणं । विसएसु दुहासू वेसू पडिबद्धो ॥

ते न जाणे गुरुआइने पण । अकपनीक वा नही उलंघवा यो
ग्य छे मोहोटो मोह ॥ ४९ ॥

तं नज्जइ गुरुआणवि । अलघणीज्जो महामोहो॥४९॥

जे कामे करी आंधला जीव छे । रमे वीषयने वीषे ते जीव संका रहीतपणे ॥

जे कामंधा जीवा । रमंति विसएसु ते विगयसका ॥

जे वली जिनवचने राता वा लीन छे । ते जीव बीहीकण थइ तेहथी वीरमे वा पाछा हठे छे ॥५०॥

जे पुण जिणवयणरया । ते भीरू तेसु विरमति ॥५०॥

असुची मूत्र विष्टाना प्रवाहरूप। वमनपीत्त नसो मेजानु फोफसं॥

असुइ मुत्त मल पवाहरूवय। वत पित्त वस मज्ज फोफस

मेदा मास घणा हाडनो करं चावडीये करी ते सर्व प्रछादीत वा ढीछ । ढाकेलु एहवुं स्त्रीनु अग ॥ ५१ ॥

मेअ मस बहुहड्ड करंडयं। चम्मामि त पच्छाइयं जुवइ अ

मासे मूत्रे वोष्टाए करी मीश्री नाकनो मेल श्लेष्म [गय॥५१॥
त वली । आदे असुची झरतु ॥

मंसं डम मुत्तपुरीसमीस । सिंघाण खेलाइअ निझरतं॥

एहवु ए अनीत्य क्रमीयानुं घर ए। पासला समान नरने कीया

नरने जे बुद्धीहीन तेहने ५२

एअं अणिच्चं किमिआण वासं। पास नराणं मइ बाहिरा

पासले करीने पाजरे करीने। बधायछे चोपद तथा पंखी॥ (ण५२

पासेण पंजरेण य। बध्यति चउपयाय परकीइ ॥

एम स्त्रीरूप पाजराए करीने। बंधाया पुरुष कलेसने पामे वा सदे५३

इअ जुवईपंजरेण। बद्धा पुरिसा किलिस्सति ॥ ५३ ॥

अहो लोको मोहरूपीउ मोहो   जे कारण माटे हमारा जेहवा

टो मल्ल छे।   पण नीश्चे ॥

अहो मोहो महामल्लो।   जेण अम्मारिसावि हु ॥

जाणता बुझता पण अनी   तोहे पण वीरमता नथी एक क्षण

त्य ससारीक संबंध।   वा दश पल कालमात्र नीश्चे ॥ ५४॥

जाणंतावि अणिच्चत्तं। विरमंति न खणपि हु ॥ ५४ ॥

जुवती वा स्त्री सघाथे ससर्ग जाणे संसर्ग करेछे समस्त दुःखनी

वा मेलाप करतो थको।   साथे ॥

जुवईहि सह कुणतो। ससग्गि कुणइ सयलदुक्खेहिं॥

नथी उदरनेसंसर्गवा मेलाप करवो। थाय सुख संघाथेवीलाप्मानो५५

नहिमूसगाण संगो। होइ सुहो सह विलाग्मेहिं ॥५५॥

वासुदेव महादेव ब्रह्मा। चंद्र सूर्य स्वामी कार्त्तकादिक पण जे देव॥

हरिहरचउराणण–चदसूरखंदाडणोवि जे देवा ॥

स्त्रीनु दास वा चाकरपणुं। करे ते माटे धीक्कार धीक्कार वीषयनी

त्रस्नाने ॥ ५६ ॥

नारीण किंकरत्त। कुणति धिद्धी विसयतिण्हा ॥ ५६॥

सीत वा ताढय उस्न वा ताप स्त्रीने वीषये आसक्त थया थका

ते सहन करेछे मूर्ख नर   अवीवेकवत।

सियंच जणच सहंतिमूढा। इत्तीसु सत्ता अविवेअवंता॥
जे इलाची नामे सेठपुत्रनो जीवीत वली नाल पामे रावण
परे तजीने स्वजाती प्रते। प्रतीवासुदेववत् ॥ ५७ ॥
इलाइपुत्तव्व चयंति जाई। जीअ च नासति अ रावणुव
बोलो न सके जीवना। घणा वा जला डुक्कर एहवा (॥५७॥
पापकारी चरीत्र प्रते।
वुत्तूणवि जीवाण। सुडुक्कराइति पावचरियाइ॥
एक जीले समस्या करीपूठ्युं ह प्रजु। ते वचन साजलीवैरागेचारीत्र
जे ते तेहनो जत्तर दिधो ते सातेज। लीधुं ते मुनिने नमो॥५८॥
जयव जासा सासा। पव्वाए सोइ णमो ते॥ ५८॥
जलना बींडुवत् चपल एहवु अथीर वा चपल एहवी लक्ष्मी
जोवीतव्य अल्पकाल रहे। वीनासी सरीर छे।
जललवतरलं जीअ। अथिरा लत्तीवि जगुरो देहो॥
ते तुछ वा थोमा सुख जमे कारण वा हेतु छे डुःख लखो
वा तुछ कामजोग सेवेछे ते। गमेना॥ ५९॥
तुछाय काम जोगा। निवधणं डुक्खलक्खाण ॥५९॥
हाथी जेम पकील वा कीचमवा देखतो थको थल वा कीनारानी
ला जलमा खुची रहेलो ते। जूमी पण न आवी सके कीनारे॥
नागो जहा पंकजलावसन्नो। डुट्ठथल नाजिसमेइ तीरं॥
एम जीव कामगुणमा ग्रध्र वा जला धर्म मारगे नथी रक्त
लीन थया ते। वा लीन थता हवा॥ ६०॥
एव जीआ कामगुणेसु गिद्धा। सुधम्ममगे न रया हवंती
जेम वीष्टाना पुंज वा क्रमी वा कीमो सुख प्र [॥६०॥
ढगलामा खुच्यो जे। ते माने सदाकाल।

जह विठपुजखुत्तो । किमी सुहं मन्नए सयाकालं ॥
तेम वीषयरूप असुचीमा जीव ते पण जाणे सुख मुर्ख ॥६१॥
रक्त वा लीन जे ।
तह विसया सुइ रत्तो । जीवोवि मुणइ सुह मूढो ॥६१॥
जेम समुद्र जले करी न पुरा तेम नीश्चे दुःखे करी पुराय
य वा दोहीलो पुराय आ जीव ।
मयरहरोव जलेहि । तहवि हु दुप्पूरज इमे आया ॥
वीषयरूप आमीस वा मास नवो नव थाये नही त्रपती ॥६२॥
मा ग्रध थयो थको ।
विसयामिसंमि गिद्धो । नवे नवे वच्चइ न तत्ति ॥६२॥
वीषयने वीषये आर्तवत जे उन्नटरूप आदेमा वीवीध वा ना
जीव ते । ना प्रकारमा ॥
विसयविसट्टा जीवा । उप्रमरूवाइएसु विविहेसु ॥
नवसत्त सहश्र दुर्लनं । नथी जाणता गया पण आपणा जन्म६३
नवसयसहस्स दुलहं। न मुणंति गयपिनिअजम्म॥६३॥
चेष्टा करे वा रहे वीषयथी पर मुकी लाजने पण केटलाएक
वस थएला संका रहीत ॥
चिठति विसयविवसा । मुत्तु लज्जंपि केवि गयसका ॥
नथी गणता केटलाएक म विषयरूप अंकूश साल्या जीव वा
रण प्रते । प्राणी ॥ ६४ ॥
न गणंति केवि मरण । विसयकुससल्लिपा जीवा ६४॥
विषयरूप विष थकी जीव । श्री वीतराग कथीत धर्म प्रते हारो
ने खेदनी वात के नरके ॥
विसयविसेणं जीवा । जिणधम्म हारिउण हानरयं ॥

जायछे जेम चीत्रमुनिये घणु वार्यो जाइ ब्रह्मदत्त चक्रवर्त्तीनृप ६५
वच्चति जहा चित्तय । निवारिउ बंभदत्तनिवो ॥ ६५ ॥
धीक्कार धीक्कार हो तेहवा नरोने । जे जिनेश्वरना वचनरूप अमृत पण मुकीने ॥
छीद्दी ताणनराण । जे जिणवयणा मयंपि मुत्तूण ॥
चारगतीमा भ्रमणरूप वीट वणानु कारण पीएछे वीषयरुप मदिरा आकरी ॥ ६६ ॥
चउगइ विरुंबण करं । पियति विसयासव घोर ॥ ६६॥
मरणात कष्ट आवे थके पण दीन वचन । मान वा अहंकार धारी जे पुरुष न बोले ॥
मरणेवि दीणवयण । माणधरा जे नरा न जपति ॥
ते नर पण नीश्चे करे वा बो स्याथी स्त्रीना स्नेहरूप ग्रह थकी ले ललीत वा दीनवचन । घेहेला नर ते ॥ ६७ ॥
तेवि हु कुणाति लल्लि । बालाण नेहगहगहिला ॥६७॥
शक्र वा इंद्र पण नही सामर्थ्र थाय । माहात्म्य वा महीमा आम्बर वोस्तर्यो जेहनो ॥
सक्कोवि नेव सक्कइ । माहप्पमप्फुरजएजेसिं ॥
तेहवा पण नरने नारी वा स्त्रीये । कराव्युं आपणु दासपणुं ॥६८॥
तेवि नरा नारीहि । कराविआ निययदासत्त ॥६८॥
जादवनो पुत्र मोहोटा आत्मानो धणी । नेमनाथ प्रभुनो भाइ वली व्रतधारी वली ते भवमा मोक्षगामी ॥
जउनंदणो महप्पा । जिणभाया वयधरो चरमदेहो ॥
एहवो रहनेमी गफामा रहे राजिमती संघाथे वा उपर वीषयबुलो तेणे राजमती सावधीनी दि करी ॥ ६९ ॥

रहनेमी रायमई । रायमई कासिहि विसया ॥ ६ए ॥
मदनरूप पवने करीने जो पण ते मेरुपरवत जेइवा अचल
हवा । पुरुष चढ्या ॥
मयण पवणेण जइ ता-रिसाविसुरसेलनिच्चला चलीया
तो पाका पादना जेवा प्राणीउनी। वीजा जीवोनी शी वातकहेवी७०
ता पक्कपत्त सत्ताणं । इअर सत्ताण कावत्ता ॥ ७० ॥
जीते सुखे करीने नीश्चे। सिंह हाथी सर्प आदे मोहोटा ॥
जिप्पंति सुहेणं चिअ । हरिकरि सप्पाइणो महाकूरा॥
पण एक नीश्चे ३ खे करी एक कदर्प ते केहवो ठे करनार ठे
तवा योग ठे । मोक्षसुखथी वीपरीत ॥ ७१ ॥
इकुच्चिय डुज्जेउ । कामो कयसिवसुहविरामो ॥ ७१ ॥
वीखमी वा वाकी ठे विषयनी अनादीकालनी नवन्नावना
तरस । जीवने ॥
विसमा विसयपिवासा । अणाइ नवन्नावणाइ जीवाणं॥
अति ३र्जय ठे इंड्यिो । तेमज चपल एहवुं चीत्त मन ॥ ७२॥
अइ डुज्जेआणि इंदि-आणि तह चचलं चित्त ॥७२॥
मागे मल उपजे अरती नपजे रोग थाय दाघज्वरादिक घणा
असुख वा नही सुख नपजे । प्रकारना ३ ख थाय ॥
कलमलअरइअसुरका । वाही दाहाइ विविहडुरकाइ ॥
जावत् मरण पण नीश्चे था संपजे वा थाय कोने जे प्राणीने
य वीजोग आदे । कामे तपाव्या ठे तेहने ॥ ७३ ॥
मरणपि हु विरहाइसु । संपज्जइ कामतविआणं ॥ ७३॥
पाच इंद्रिना विषय प्रसंगने अर्थे ।
पंचिंदिय विसय पसंगरेसि ।

मन वचन काया ए त्रण नही सत्ररीस्यतो ॥
मण वयण काय नविसवरेसि ॥
ते वाहे छे काती वा ठरी गलानी जग्याये ।
त वाहिसि कत्तिअ गलपएसि ।
जो आठ कर्म नही नीजरे वा नही घटाडे तो ॥ ७४ ॥
जं अठकम्म नवि निज्जरेसि ॥ ७४ ॥
स्युं हे जीव तु अध छे ? स्यु अथवा ते धतुरो खावेल छे
कि तुमछोसि किंवासि धत्तूरिउ ।
अथवा स्यु संनीपाते करी वेंटाएलो छे ? ॥
अहव कि सनिवाएण आउरिउ ॥
तु अमृत समान धर्म जेते विपनीपरे अवगणे छे ।
अमयसम धम्म ज विसव अवमन्नसे ।
वीपयरूप वीष वीषम वा आकरु ते अमृतपरे बहु मानेछे ॥७५॥
विपय विस विसम अमियंव बहु मन्नसे ॥ ७५ ॥
तेहज तहारुं ज्ञान वीज्ञान गुणनो आडंबर ।
तुज्झि तुह नाण विन्नाण गुणडंबरो ॥
अग्निनी झालाने वीषे पडतो जेह जीव नीरत्तर ॥
जलणजालासु निवडतु जीयनिरंतरो ॥
प्रकृती वीपरीत कामने वीपे जे राचे छे ।
पयड वामेसुं कामेसु जं रज्जसे ।
जेणे करी वली वली पण नरकना दु खनीअग्निनी झालमा पचीस [॥७६॥
जेहिं पुण पुणावि नरयानले पच्चसे ॥७६॥
वालीने वावनाचंदन राखने अर्थे ।
दहइ गोसीस सिरिखंड वारकए ॥

वोकम्नो लेवाने अर्थे ऐरावण हाथी वेचे ।

ठगल गहणठमेरावण विक्कए ॥

इठीत दाइ कल्पवृक्ष तोमीने एरम्रो ते वावे ।

कल्पतरु तोम्हि एरम्र सो वावए ।

जुज वा थोमा वीपयने अर्थे मनुपपणुं हारे ठे ॥ ७७ ॥

जुजि विसएहि मणुअत्तणं हारए ॥ ७७ ॥

असास्वतुं जीवीतव्य जाणी । मोक्षमारग जाणता थका ॥

अधुव जीवअं मच्चा । सिद्धिमग्गं विआणिआ॥

नीवरतज्यो वा पाठा नलरज्यो न्नोगथी । आयु थोमुआपणु ॥७०॥

विणिअट्टिज्ज न्नोगेसु । आउं परमि अप्पणो ॥७८ ॥

मोक्षमार्गमा रह्याठे तोहे पण । जेम डुर्जय ठे जीवने पाच वीपय॥

सिवमग्गसठिआणवि। जह डुज्जेआ जिआणपण विसया॥

ते वीजुं काइ पण जगतूमा । दुर्जय नथी समस्त एटले सर्व जगतमा वीपय समान ॥ ७ए ॥

तह अन्नं किंपि जए । डुज्जेअ नत्थि सयलेवि ॥७ए॥

सवीटक नन्नटरूप जेह । दीठाथी मोह पामे जेह मन स्त्रीनु॥

सविम्न नप्रम्न रूवा । दिठा मोहेइ जा मणं इत्थी ॥

हे आत्महीत चितवनार नर । अती दूर परोहरे वा अती वेगलो रेहेजे ॥ ८० ॥

आयहिअ चितता । दूरयरेण परिहरंति ॥ ८० ॥

सत्य श्रुत पण शील । विज्ञान तथा तप पण वैराग्य ए॥

सच्चं सुअपि सीलं । विन्नाण तह तवपि वेरग्ग ॥

जाय रूणमा सर्व । वीपयरूप वीपे करीने साधुनुं पण ॥८१॥

वच्चइ खणेण सव्व । विपयविसेण जइणंपि ॥८१॥

अरे जीव ! मती विकल्पीत । आख मेंची उघाडे एटलाकाल स
वधी सुखलालसाए केम छे मूर्ख॥
रेजीव मइ विगप्पिय । निमेस सुह लालसो कहं मुढ॥
सास्वता सुख एह समान हारीश चइमाना सहोदर जेहवो
वीजुं सुख नथी ते । नीरमल जस ॥ ८२ ॥
सासयसुहमसमतम । हारिसि ससिसोअर च जस ८२॥
बल्यो विषयरूप अग्नि जीहा चारीत्रनुं सार बाले सघलु पण
तेहथी । वा तथा
पज्जलित विषयअग्गी । चरित्तसारंमहिज्ज कसिणपि ॥
समकितने पण वीराधे वा न्नागे खमे। अनंत संसार वधारनापणुकरे
सम्मत्तपि विराहिअ । अणत ससारअ कुज्जा ॥८३॥
वीहामणा न्नव कंतार वा वीषम वा आकरो जीवने वीषयनी
वनने वीषे । त्रस्ना ॥
न्नीसणन्नवकतारे । विसमा जीवाण विषयतिण्यह ॥
जे त्रस्नाये नम्या चउद । पूरवी सरीखा ते पण रूले वा
रजले नीश्चे नीगोदमा॥८४॥
जीए नम्मिया चउदस । पुव्वीविरुलंति हु निगोए ॥८४॥
खेदे वीषम अती खेदे अतो वोषय जीवने जेहथी प्रतीवध थइने
वीषम एहवा ॥
हा विसमा हा विसमा । विसयाजीवाण जेहिं पम्विद्धा॥
जायछे न्नवरूप समुद्रमा अनता दु ख पामे एटले दु खनो
ते समुद्र केहवो छे । पार नही ॥ ८५ ॥
हिंमति न्नवसमुद्दे । अणतदुक्खाइ पावता ॥८५॥
हे जीव ! नही आदरीस इंद वीषय जीवने वीजलीना तेज

जाल समान चपल एहवा । समान ॥

माइंदजाल चवला । विसया जीवाण विज्जुतेअसमा ॥

क्षीण वा अल्पकालमा दिठेला ते कारण माटे ते वीषयथी स्यो

थोडा कालमा नास पामे छे । नीश्चे प्रतीबंध करे छे ॥ ७६ ॥

खणदिठ्ठा खणनठ्ठा । ता तेसं को हु पडिबंधो ॥७६॥

शत्रु वीष पीसाच । वैताल हुतभुग वा अग्नि पण बलेलो ॥

सत्तू विसं पिसाउ । वेआलो हुअवहो व पज्जलिउ ॥

ते शत्रु आदे न करी सके ते जे कोपेलो । करे राग आदे देहने विषे ७७

त न कुणइ जं कुविआ । कुणतिरागाइणो देहे ॥७७॥

जे जीव रागादिकने वस वस थया ते जीव समस्त दुःख ला

थया तो । खने समीपे ने ॥

जो रागाईण वसे । वसंमि सो सयल दुक्खलक्खाणं ॥

जे जीवने वस रागादि थया ।तेह जीवने वस थाय सघला सुख७८

जस्स वसे रागाई । तस्स वसे सयल सुक्खाइ ॥ ७८ ॥

नी.केवल दुःख निर्मित वा फरयो संसाररूप समुद्रमा जीव ॥

नीपजावीने ।

केवल दुह निम्मविए । पडिउ संसारसायरे जीवो ॥

जे अनुभवे वा भोगवे क्ले ते दु.खनुं कर्म आश्रवज हेतु

स । वा कारण सर्व जाणवुं॥७९॥

ज अणुहवईकिलेसं । त आस्सव हेउअं सव्वं ॥७९॥

अहो आ संसारमाही वीधी स्त्रीरूपे करीने मांडी छे जाल वा

ये वा कर्मे वा वीधात्राये फद ॥

ही संसारे विहिणा । महिलारूवेण मंडीअं जालं ॥

वधाय छे जीदा वा जेह मनुष्य तीर्यंच वैमानीक देव भुवन

मा मूर्ख। वासी देव ॥ ए० ॥

वढ्ढंति जन्न मुढा । मणुश्रा तिरिश्रासुराश्रसुरा॥ए०॥

वीषम विषयरूप सर्प । जेणे म्स्यो वा करड्यो एह्वा जीव न्नवरूप वनमा ॥

विसमा विषयन्नुश्रंगा । जेहिं म्सिया जिश्रा न्नववणमि

क्लेश पामे डु खरूप अग्निये करी। चोरासीलाख जीवाजोनीने विषे ॥ ए१ ॥

कीसंति डुह्ग्गीहि । चुलसीई जोणिलक्खेसु ॥ ए१ ॥

ससार मारग वा पथ तेरूप ग्रीस्म वा न्नस्नरुतु। तेह्मा वीषयरूप माठे पवने लुक्या जे जीव तेथी ॥

ससार चार गिम्हे । विसय कु वाएण लुक्किश्रा जीवा

हीतकारी कार्य तथा अहीत कारी कार्य नही जाणता। अनुन्नवे वा न्नोगवे अनंता डु ख प्रते ॥ ए२ ॥

हिय महिश्र श्र मुणता । श्रणुहवतिश्रणतडुक्खाइं ए॥

हा हा इती खेदे के डु खे अते पामवा योग्य एह्वा डुष्ट। विषयरूप घोमा वीपरीत वा उलटा सीक्षीत लोकमा ॥

हा हा डुरत डुठा । विसय तुरगा कुसिखिश्रा लोए॥

न्नयकर न्नवरूप अटवीमा। पाम्हे वा नाखे जीवो जे मूढ वा न्नोला लोकने ॥ ए३ ॥

न्नीसणन्नवाम्हविए । पाम्हति जिश्राण मुद्धाणं ॥ ए३ ॥

विषयरूप पीवासा वा तरसा ये तपाव्या ते। रक्त वा लीन थया स्त्रीने वीपये कर्दमवाला सरोवरमा ॥

विषय पिवासा तत्ता । रत्ता नारीसु पंकिल सरंमि ॥

डु खीया दीन खीन थइने। रुले वा रझले एह्वा जीव संसार

रूप वनमां ॥ ए४ ॥

डुहिया दीणा खीणा । रूलति जीवा न्नववणं मि॥ए४॥

गुणकारी ठे अतीद्रि वा घणुं । धृति वा संतोसरूप रजु वा दोरमे वाधे ते हे जीव ।

गुणकारिआइंधणिअं। धिइ रज्जु निअंतिआइ तुह जीवा

आपणी इंद्रियो प्रते। जेम बलवंत नीजंत्रा वा बाधेला घोमानी परे

नियआइं इंदिआइ । वज्जि निअत्ता तुरंगुव ॥ ए५ ॥

मनजोग वचनजोग कायजोग प्रते । न्नले प्रकारे बांध्या थका पण गुण करता थशे ॥

मण वयण काय जोगा । सुनिअत्तावि गुणकरा हुंति ॥

ते जो नही बाध्या होय तो फरी न्नागे वा खंमे । मदोन्मत्त हाथीनीपरे शीलवन प्रते ॥ ए६ ॥

अनिअत्ता पुण न्नजति । मत्त करिणुव सीलवणं॥ए६॥

जेम जेम दोष वीरमीस वा तजीस ने । जेम जेम वीसयथी थइस वैराग्य वंत ॥

जह जह दोसा विरमइ । जह जह विसएहि होइ वेरग्गं॥

तेम तेम नीश्चे जाणजे । ढुकडुं थाय तेहने मोक्षपद ॥ए७॥

तह तहवि न्नायव्वं । आसन्नं सेअ परमपयं ॥ ए७ ॥

डुःकर तेणे करीने। जेणे करीने समर्थ करी ज्योवन वर्तते थके॥

डुकर मेएहि कयं । जेहि समत्थेहि जुव्वणत्थेहि ॥

न्नाग्युं वा नसाड्युं इंद्रि रूपीयुं सैन्य जेणे । धृती वा संतोसरूप प्राकार वा कोटे वलगे थके ॥ ए८ ॥

न्नग्गं इंदिअसिन्नं । धिइपायारं विलग्गेहि ॥ ए८ ॥

ते पुरुषने धन्य तथा ते ने दास हुं हुं ते सजमधर जीवो

पुरुषने नमो । नो ॥

ते धन्ना ताण नमो । दासोह ताण सजमधराण ॥

अर्धी आखे वा वक्र दृष्टीये जे पुरुषना नथी हृदयमा खटकत्ती जोनारी एहवी जे स्त्री । ॥ ९९ ॥

अद्धच्छि पिच्छरीउ । जाण न हिअए खमुकति॥९९॥

कि वा स्यु घणु केहेवे जो हे जीव तु सास्वता सुख रोग रही वा जदी इच्छे छे । त प्रते ॥

किं वहुणा जइ वछसि । जीव तुम सासयं सुहं अरुअं॥

तो पी पूर्वे कह्या जे आ वी ने सवेग वा ससार दु खनी खाण पय तेथ्री वीमुख थइ । छे ते रूप रसायण नीत्य ॥१००॥

ता पि अमु विसयविमुहो । सवेग रसायण निच्च॥१००॥

एम समाप्त थयु इंद्रियशतक टवार्थ जाणवु ॥

॥ इति इद्रियशतक सपूर्णम् ॥

हवे वैराग्य नामा शतक टवार्थ कहेछे ते जाणवो ॥

अथ वैराग्यशतक सूत्रशब्दार्थ प्रारम्भ ॥

चारगतिमा संचरवु ते रूप ससार असारमा । हे जीव ! नथी सातासुख केवल व्याधी देहसवधि वेदना मन समंधि पीडा प्रचूर वा घणी छे ॥

ससारंमि असारे । नत्थि सुह वाहिवेयणापउरे ॥

एम जाणतो थको पण आ जीव । केम नथी करतो श्री जिनेश्वरे उपदेशो धर्म ॥ १ ॥

जाणतो इह जीवो । न कुणइ जिणदेसिअ धम्म ॥१॥

आज दिवसे आवते दिवसे आव मूढनर चितवे छे धन्यादिकनी

ते वर्षे आवता वर्षने आवते वर्षे। प्राप्ति ॥

अज्जं कल्लं परं परारि । पुरिसा चिंतंति अन्नसंपत्तिं ॥

पण हाथमा आवेलुं झरतुं जे गलतुं जे आपणु आयु ते नथी
जल तेम । जोता ॥ २ ॥

अंजलिगयंव तोयं । गलंतमाउ न पिन्नति॥ २ ॥ ॥

हे आत्मा जे धर्मकार्य आव ते धर्मकार्य आज निश्चे कर शीघ्र प
ते दिवसे करवु धारे ठे । णे ॥

ज कल्ले कायव्व । त अज्ज चिअ करेह तुरमाणा ॥

स्या माटे जे घणा विघ्न नीश्चे न साऊनो वा पाछलना दिवसे
एक मुहूर्त वा वे धर्मीमा । करवानो वीलब करीस ॥ ३ ॥

बहुविघ्घो हु मुहुत्तो । मा अवरणं पमिरकेह ॥ ३ ॥

धीकार वा विपाद के संसार चरीत्र तेहमा स्नेहरागे लीन थया
ना वीनासी सद्भावनां । पण ॥

ही संसारसहावं । चरिअ नेहाणुरायरत्ता वि ॥

जे पूर्वे वे प्रहरमा दिठा ते पाछलना वे प्रहरमा नथी दे
जे संसार पदार्थ । खाता ॥ ४ ॥

जे पुव्वह्ने दिठा । ते अवरह्ने न दिसति ॥ ४ ॥

हे जीव ते माटे न प्रमाद नीद्रा नासवान वस्तुनो कीस्यो वीस
मा सुईस अप्रमादरूप जाग । वास राखवो ॥

मा सुअह जगिअव्वे । पलाइअव्वमि कीस वीसमेह ॥

हे आत्मा त्रण जणा पुठे लाग्या एकतो रोग बीजो जरा वा वय
ठे ॥ हाणी त्रीजुं मृत्यु ॥ ५ ॥

तिन्नि जणा अणुलग्गा । रोगोअ जराय मच्चूअ॥ ५ ॥

दिवस रात्री ए वे रूपतो घ आयुपरूप पाणी जीवनुं प्रदस क

मीनी माला छे।　　　　　　　　रेंछे ॥

दिवस निसा घम्मिमालं। आऊसलिलं जीआण घित्तूण

चंद्र सूर्य ए बे घोरी वृषभ छे। काल रुपीयो हाकनार छे ते अर
　　　　　　　　　　　　　　हट प्रते भमाडे छे ॥

चंदाइच्चवइल्ला।　　　　काल रहटं भमाडति ॥ ६ ॥

तेहवी नथी जगतमा कला ते उपध तेहवुं नथी काइ पण वी
ह्वुं नथी जगतमा।　　　　　ज्ञान ॥

सा नत्थि कला त नत्थि। उसह त नत्थि कि पि विन्नाण॥

जेहने करी राखीये आ　　　खाती थकी कालरुपीआ वीप
काया वा देह।　　　　　　　धरे ॥ ७ ॥

जेण धरिज्जइ काया।　खज्जती कालसप्पेण ॥ ७ ॥

दीर्घ वा लांबी सेषनागरुप　मही घर वा परवतरुप केसरा दस
तो कमलनी नाल्य।　　　　दिस्यारुप मोटोटा पत्र।

दीहर फणिंद नाले। महिअर केसर दिसामह दलिले॥

छते पश्चातापे पीयेछे काल लोकना गणरुप कमलनी सुगंधी वा
रुपीउ भमरो।　　　　मकरद प्रथवीरुप पद्म वा कमलनीद

उ पिअइ काल भमरो।जण मयरद पुहवी पउमे॥८॥

सरीरनी छायाने मसले करी　समस्त जीवोना छीद्र जोवेछे वा
काल व्रतना लक्षण।　　　　खोलेछे ॥

छायामिसेण कालो। सयलजिआण छल गवेसतो॥

पास वा समीपपणु केमे　　तस्मात् कारणात् हे जीव धर्मे
पण नथी मुकतो।　　　　उद्यम कर ॥ ए ॥

पासं कहवि न मुचइ। ता धम्मे उज्जम कुणह ॥ए॥

कालमा अनादी कालथी रह्यो। जीव वीवीध प्रकारना कर्मना वसथी

कालंमि अणाइए। जीवाणं विविहकम्मवसगाणं ॥
तेहवुं नथी सवीधान वा न्नेद। संसारमा न्नमता जेह न संन्नवे॥१०॥
तं नत्थि संविहाणं । संसारे जं न संन्नवइ ॥१०॥
वंधव वा न्नाइ सजन सुहृद वा मीत्र। पिता माता पुत्र न्नार्या वा स्त्री
वंधवा सुहिणो सवे । पिय माया पुत्त न्नारिया ॥
पित्रवन वा मसाणे पोचाम्ने। देइने पाणीनी अंजली एम स्वार्थी ठे११
पेअवणाउ निअत्तंति । दाऊणं सलिलंजलिं ॥११॥
वीठम्ने सुत वा पुत्र वीठम्ने। न्नाइ वीठम्ने न्नला सचीत अर्थ वा धन॥
विहमंति सुआ विहमंति। वंधवा विहमइ सुसंचिउ अन्नो
एक कोइ दिवस न वीठमे। धर्म अरे जीव श्री जिनेश्वरे कह्यो ते।१श
इक्को कहवि न विहमइ। धम्मोरे जीव जिणन्नणिउ॥१२॥
आठकर्मना पासथी बधायो । जीव ससाररूप वंधीखानामा रहे॥
अमकम्म पास बद्धो । जीवो संसारचारए ठाइ ॥
ने तेज आठकर्मरूप पासलो आत्मा शिव वा मोक्षरूप घरमां
मुक्याथी । रहे ॥ १३ ॥
अमकम्म पास मुक्को । आया सिव मंदिरे ठाइ ॥१३॥
वैन्नव धन्यादिक सज्जन मा तथा वीषयना सुख तेहनु सेववुं म
ता पितादिकनो समागम। नोक्ष ॥
विहवो सज्जण संगो । विसय सुहाइं विलास ललिआइं॥
कमलनीना पत्रना अग्रे हाल जेम पाणीना बींदु न ठरे तेम
ते । चंचल ठे सर्व ॥ १४ ॥
नलिणीदलग्गघोलिर–जललवपरिचंचलं सव्वं ॥ १४ ॥
ते कीहां कायानु बल ते कीहा। योवनपणुं तथा सरीरनो मनो
हरता कीहा ॥

त कञ वल त कञ। जुवणं अगचगिमा कञ ॥

ए सर्व अनीत्य जो वा प्रीछ। देखता नष्ट थाय स्यु ते वस्तुये करी।१५।

सव मणिच्च पिच्छह, दिठ नठ कयं तेण ॥ १५ ॥

घणा वा वहु कर्मरूप पास ससाररूप नगर तेहमा चारगतीरू
ले वधायो। प मारगमा नाना प्रकारनी ॥

घण कम्म पास वद्धो। ञव नयर चउप्पहेसु विविहाउ॥

पामे वीटवनाउ ते माटे हे जीव कोण ठे इहा ताहरे शरण
पुठीए ठीए जे। ते ॥ २६ ॥

पावइ विम्बणाउ। जीवो को इञ सरण से ॥१६॥

हे जीव घोर वा ञयंकर मागे मल तथा करदम असुची डुग
माताना उदरमा। ठनीक एहवामा ॥

घोरमि गप्नवासे। कलमल जंवाल असुइ वीञच्छे ॥

वस्यो पूर्वे अनतीवार। जीव आपकृत कर्मना प्रञावथी॥१७॥

वसीउ अणतखुत्तो। जीवो कम्माणुञावेण ॥१७॥

चोरासी नीश्चे लोकने वीषेये। जीवोनेउपजवाना स्थानकप्रमुखलाख

चउलसीई किर लोए। जोणीण पमुह सयसहस्साइ॥

ते चोरासीलाख योनीमानी अनतीवार उपन्यो हवे केम सम
अकेकी योनीमा जीव। ञतो नथी ॥ १८ ॥

इक्कक्कमिञ्र जीवो। अणतखुत्तो समुप्पन्नो ॥ १८ ॥

माता वा जनेता पिता वा संसारमा रहे थके पुरीत एहवो जी
जनक वंधु वा सहोदर। वलोक ॥

माया पिय वधूहि। ससारञेहि पूरिउ लोग्गो ॥

घणी ज्योनी समस्त निवासो नथी ते जीव प्रते रक्षण अर्थे कोइ
वा वसावी। - - शरण वली ॥ १९ ॥

वहु जोणि निवासीहिं। नय ते ताण च सरणं च॥१ए॥

जीव जे ते व्याधी वा रोगे मछनीपरे पाणी रहीत थलमा श्रा
व्याप्त थयो थको। कुल व्याकुल थाय॥

जीवो वाहिविलुत्तो। सफरो इव निजले तम्फम्फइ॥

सर्व सजन सवधी पण जन कोण समर्थ वेदना डुर करवा श्र
जुवे। र्थात् कोइ नही॥ १० ॥

सयलोवि जणो पिछइ। को सको वेअणा विगमे॥१०॥

न जाणीस हे जीव तुं। पुत्र स्त्री श्रादे परीवार मुजने सुखना हेतुवे॥

मा जाणसु जीव तुम। पुत्तं कलत्ताइ मञ्झ सुहहेऊ॥

तो स्युं डे नीश्चे तुजने वंधन कीहा ससारमा फरता थका
डे एहवा ते। ॥ ११ ॥

निउण बंधण मेश्र। संसारे संसरंताण॥ ११॥

माता होय ते न्नवातरे थाय वली स्त्री होय ते माता थाय पि
स्त्रीपणे। ता होय ते पुत्र थाय॥

जणणी जायइ जाया। जाया माया पिश्राय पुत्तोश्र॥

श्रनवस्तीत वा अनीम स्याथी कर्मना वसथी ससारी सर्व
संसारमा। जीवने॥ २२ ॥

श्रणवन्ना ससारे। कम्मवसा सव्वजीवाण॥१२॥

नथी तेहवी जाती नथी तेहवी नथी तेहवुं क्षेत्र लोकमा नथी
योनी। तेहवुं कुल जे॥

न सा जाई न सा जोणी। न तं ठाणं न तं कुल्ल॥

नथी जन्म्या नथी मुवा जीहा। सर्व जीव श्राश्री श्रनंतीवार ते
सर्व परंपराये पाम्या॥ २३ ॥

न जाया न मुश्रा जत्थ। सव्वे जीवा श्रणंतसो॥१३॥

तेहवुं काइ पण नथी स्था- चउद राजालोकने वीषे वालना अ
नक । अ ज्ञाग जेहेमा मात्र पण ॥

तं किंपि नत्थि ठाण । लोए वालग्गकोमि मित्तंपि ॥

जीहा नथी जीव घणीवार । सुख छु खनी परंपरा पाम्या॥२४॥

जत्थ न जीवा बहुसो । सुह ऊक्क परपर पत्ता ॥२४॥

समस्त ऋद्धि । पाम्या वली समस्त पण स्वजना दिक संबध पाम्या ॥

सवाउ रिद्धीउ । पत्ता सव्वेवि सयणसबध्धा ॥

संसार थकी ते कारण मा । ते थकी जो जाणता आत्माने॥२५॥
टे वीरग्य राग तज ।

संसारे तो विरमसु । तत्तो जइ मुणसि अप्पाण॥२५॥

एक जे जीव बांधे छे कर्म एक जीव मार बंधण मरण व्यसन
प्रते । वा कष्टादि प्रते ॥

एगो बंधइ कम्म । एगो वहवधमरणवसणाइ ॥

समस्त सहे एम संसारमा एक वली नीश्चे केम ग्रग्यो वा ब
जीव भमे छे । ग्यो ॥ २६ ॥

विसहइ भवमि भमडइ एगुच्चिअ कम्मवेलविउ ॥२६॥

हे आत्मा ! बीजो कोइ नथी क हीत पण आपणो आत्मा करे न
रतो तुजने अहीत वा माठु । नीश्चे बीजो कोइ करे ॥

अन्नो न कुणइअहिअं। हिअ पिअप्पा करेइन हु अन्नो

तो हवे आपणु करेलुं सुख भोगवे छे तेवारे स्या माटे दिनमुख
स्याता वा छु ख अस्याता । थाय छे ॥ २७ ॥

अप्पकय सुहऊक्क । भूंजसि ता कीस दीणमुहो॥२७॥

घणा खेती आदि आरंभ जे धन ते धन भोगवेछे हे जीव सज

करी वृद्दी पमाड्युं । नादिकना समोह ॥

बहु आरम्न विढत्तं । वित्तं विलसंति जीव सयण गणा

पण ते नपावता थयुं जे पाप कर्म । तेतो अनुनवीस वा नोगवीस फरी तुंज नीश्चे ॥ २७ ॥

तज्जणिय पावकम्म । अणुहवसि पुणो तुम चेव ॥२८॥

जेम दुखीआ छे तेम वली भुख्या छे । जेम तुं चींतवेछे आपणा वालकने देखीने ॥

अहदुक्खिआइंतहनु–क्खिआइ जह चितियाइं डिम्नाइं

तेम हे आत्मा थोडुं पण नथी आपणुं हीत । वीचारतो तो हवे हे जीव तुंजने सु केहेवुं ॥ २९ ॥

तह थोवंपि न अप्पा । विचिंतिउ जीवकिं नणिमो२९

अल्पकालमा नासवान एहवु जे सरीर छे । ने जीवतो तेथी बीजो छे सास्वता स्वरूपवंत छे ।

खण नगुरं सरीरं । जीवो अन्नोअ सासयसरूवो॥

पण अनादि कर्मसंततीना संबंधवत छे । ते माटे हे जीव वीसेपे संबंध इहा स्यो तारे तेहथी छे ॥ ३० ॥

कम्मवसा सबंधो । निब्बंधो इच्छ को तुय ॥३०॥

कीहाथी आव्या कीहा जासे सवधी जन । तुंपण कीहाथी आव्यो छे कीहा जाइस ॥

कह आय कह चलिअ। तुमंपि कह आगउ कहं गमिही॥

माहोमाही पण नथी जाणतोतो। हे जीव कुटव कीहांथीताहारु३१

अन्नुन्नपि न याणह । जीव कुडुंबं कउ तुय ॥३१॥

अल्पकालमा वीनश्वर एहवु सरीर । मनुपनो नव वादलाना पटल सरीखो छे॥

खण जगुरे सरीरे । मणुअजवे अप्पफलसारिम्मे ॥
तेहमा सारतो एटलो जमात्रछे। जे करीश सोन्ननकारी धर्मतेज३१
सार इत्तिअ मित्त । ज कीरइ सोहणो धम्मो॥३२॥
जन्मना दुःख जरा वा वय रोग जे कास स्वासादिकना दुःख
हाणी वा वृद्धपणानु दुःख । मरण प्राणत्याग लक्षणना दुःख॥
जम्म दुक्ख जरा दुक्ख। रोगाणी मरणाणि य ॥
अहो इति आश्चर्य के दुःखनो जीहा कष्ट वा क्लेस पामेछे जंतु
समूह नीश्चे ससारमा । वा प्राणी॥ ३३ ॥
अहो दुक्खो हु ससारे। जत्त कीसंति जंतुणो॥३३॥
जीहा सुधी न इन्द्रिना व जीहा सुधी नहि जरा वा वृद्धपणा
लहाणी थया होय। रूप राक्षणी घणुं व्यापी।
जाव न इंदिअहाणी । जाव न जररक्खसी परिफुरइ॥
जीहा सुधी नथी थयो रोग जीहां सुधी नथी मृत्यु समस्त प्र
नो प्रचार । कारे उल्लसु ॥ ३४ ॥
जाव न रोगविआरा । जाव न मच्चू समुल्लिअइ॥३४॥
जेम घर बलवा माण्डे थके कुवो खोदी पाणी काढी न सके
ते अवसरे । कोइ ॥
जह गेहंमि पलित्ते । कूव खणीउ न सकए कोइ ॥
नेम जीवने प्राप्तथयेमरणपछी। धर्म केम करीसके हे जीव वीचार३५
तह सपत्ते मरणे । धम्मो कह कीरए जीव ॥ ३५ ॥
रूप छे ते असाश्वतुं छे ए जे । वीजलीना चमकारानी परे चपल
जगमां जीवीत छे ॥
रूवमसासय मेअं । विज्जुलया चचल जए जीअ ॥
सध्याना वादलादिकना रं अल्पकाल रमणीक वली योवन छे

ग समान । ॥ ३६ ॥

संझाणरागसरिसं । खणरमणीअं च तारुन्नं ॥३६॥

हाथीना काननी परे चपल लक्ष्मी त्रीदश वा देवताना चाप एहवी । वा इंद्रधनुष सरखी ॥

गयकन्नचंचलाउ । लच्छीउ तिअसचावसारिच्छं ॥

वीषयना सुख जीवने एह माटे प्रतीबोध पाम रे वायमा वा छे । जीव न मुझ ॥ ३७ ॥

विसय सुहं जीवाणं । बुझसु रेजीव मा मुझ ॥३७॥

जेम संध्याकाले पक्षीगणनो। सगम वा मेलाप तथा जेम मारगे रस्तागीरनो मेलाप ॥

जह संझाए सउणा–ण संगमो जह पहेअ पहीआणं॥

तेम स्वजनादिकनो संजो तेमज अल्पकालमा नाशवान छे हे ग वीनश्वर छे । जीव ॥ ३८ ॥

सयणाणं संजोगो । तहव खणभंगुरो जीव ॥३८॥

रात्री वीरामते पाछली राते जगी घर बलते थके केम हुं सुइ जावबुं । रहु छुं ॥

निसा विरामेपरिभावयामि । गेहेपलित्ते किमहं सुआमि

तेम बलेछे देहरूप आपणुं घर ते जे हुं धर्म कर्या विना दिव केम उवेखु छुं । स गमावु छु ॥ ३९ ॥

मझतमप्पाण मुविक्खयामि । ज धम्मरहिउ दिअहे गमा

हे आत्मा जे जे जायछे रात्री नही ते पाछीआ र [मि ॥३९॥

पद एक देशथी दिवस । एटले आयु गयु नही आवे ॥

जाजा वच्चइ रयणी । न सा पडिनिअत्तई ।

अधर्म करता थका एल्ये वा फोगट धर्म वीना ज्या

यं रात्रीयो तथा दिवंश ॥४०॥

अहम्मं कुणमाणस्स । अहला जंति राईउ ॥४० ॥

जेहनेछे मृत्यु वा मरणसाथे मीत्राइ। जेहनेजेमछे नासवानी जग्या

जस्सत्थि मच्चुणा सख्खं ॥ जस्सवत्थि पलायण ॥

जे जीव एम जाणे छे जे माहारे मरवुं नथी। ते नीश्चे वाछे सुखनो इगाथे राग्यो ॥ ४१ ॥

जो जाणइ न मरिस्सामि । सो हु कखे सुएसिया॥४१॥

मन वचन कायाना योग रुं क्षायछे क्लेस करता। जायछे नीश्चे रात्रीयो तथा दिवस पण ॥

दंम्कलित्रं करित्ता । वचंति हु राइउ अ दिवसा य ॥

आवखुं वीलय वा नास थायछे ते। गएलुं नही फरी नीवर्ते वा पाछु वले ॥ ४२ ॥

आउसं विद्धंता । गयाय न पुणो निअत्तति ॥४२॥

जेम सिंहनीपरे मृगने ग्रहण करे तेम मरणरूप सिंह मृगरूप नरने नीश्चे ले छे छेलेकाले ।

जहेव सीहोव मिउं गहाइ मच्चू नरं नेइ हु अंतकाले

नथी ते जीवना दुख मातापिता भ्राइ वा कोइ। काल ते दु खमा तेना अशनो भागी थाय वा दु ख ले तेम नथी ४३

नतस्समायाव पियाव भाया । कालंमि तं मंसहराभवंति

जीवीतव्य जलना बिंदु समान जाणजे ने। धनधानादि संपत्ती ते पाणीना कल्लोल समान छे ॥ (॥४३॥)

।जअ जलविंदु समं । संपत्तिउ तरंग लोलाउ ॥

सुप्न समानतो वली प्रेम वा स्नेह छे। ते माटे हे आत्मा हवे जेम जाणे तेम कर भलु ॥ ४४ ॥

सुमिणयसमं च पिम्मं । जं जाणसु त करिज्जासु ॥४४॥

संध्याकालनो जे रंग तथा जल ना प्रपोटानी उपमाये । आ जीवीतव्य जलना बींदुनी परे चंचल छे ॥

संझराग जलबुब्बु उवमे । जीविएअ जलबिंदु चचले॥

ज्योवन ते पण नदीना पुर समान छे ते माटे । हे पापी जीव केम नथी बोध पामतो ॥

जुव्वणे नइवेगसन्निभे । पावजीवकीमिअ मबुझसे ॥४५॥

अन्यत्र जासे पुत्र अन्यत्र जासे स्त्री । चाकरादिक परीजन पण अन्यत्र जासे ॥

अन्नत्र सूआ अन्न–त्र गेहिणी परिअणोवि अन्नत्र॥

जेम भूतने वल बाकुला दिधा जाय तेम कुटंब पण । देखताज हणे वा मारे कृतांत वा काल ॥ ४६ ॥

भूअ बलिव्व कुडुंबं । पखित्तं हय कयतेण ॥ ४६ ॥

जीवे भवोभवे मुक्या जे । देह वा सरीर जेटला ससारे भमतां॥

जीवेण भवेभव मि–ल्हिआइ देहाइं जाइ संसारे ॥

ते सरीरनी न थाय सागरोपमे। करी गणत्री वा संख्या अनंतेपण४७

ताण न सागरेहि । कीरइ सखा अणंतेहि ॥ ४७ ॥

नयन वा आखयोना आंसुनुं पाणी पण तेटनुं । प्रमाण समुद्रोनां पाणीथी पण अतीघणु थाय ॥

नयणोदयंपि तासिं । सागर सलिलाउ बहुपर होइ ॥

गल्यु वा झरयुं भवोभवे रोती थकी । माताउ अनेरी अनेरी वा अन्यनु ॥ ४८ ॥

गलियं रुयमाणीण । माऊणं अन्नमन्नाणं ॥४८॥

जे नरकनेजीवयेनारकीछे ते।दुःखपामेछे अतीआकरा रौद्रअतरहीत

ज नरए नेरइआ।   दुहाइ पावंति घोरणंताइ ॥

ते दुःख थकी अनतगणु। नीगोदमाही दुःख होय ॥ ४९ ॥

तत्तो अणंतगुणीअ । निगोअमझे दुह होइ ॥४९ ॥

ते पण नीगोदमाही वा मध्ये।   वस्यो वा रह्यो अरे जीव नाना प्रकारना कर्मने वसथी ॥

तमिवि निगोअ मझे । वसिउ रे जीव विविहकम्मवसा

घणा सहन करतो आकरा दुःख प्रते।   अनता पुद्गल परावरतन करया जावत् अनतो काल ॥ ५० ॥

विसहंतो तिरकदुह । अणंत पुग्गल परावत्ते ॥ ५० ॥

हे आत्म नीकल्यो कीमहीके करी तीहा थकी।   पाम्यो मनुषपणु अरे जीव ॥

नीहरिअ कहवि तत्तो। पत्तो मणुअत्तणं परिजीव॥

तीहा पण जिनेश्वरे शुद्ध धर्म कह्यो ते।   पाम्यो चितामणि रत्न सरीखो ॥ ५१ ॥

तत्थवि जिणवरधम्मो । पत्तो चिंतामणिसरिछो ॥ ५१ ॥

पाम्यो पण ते धर्मअरे जीवहवे। करेछे प्रमाद तेहमा तु नोश्चेवली॥

पत्तेवि तमि रे जीअ । कुणसि पमाय तय तुम चेव ॥

जे प्रमादथी भवरूप आध कूवामा।   फरीने पण पड्यो थको दुःख पामीस ॥ ५२ ॥

जेण भवधकूवे। पुणोवि पडिउ दुह लहसि ॥५२॥

समीप पाम्यो श्री जिनधर्म। ते धर्म न समाचरयो प्रमाद दोसना वसथी ॥

उवलद्धो जिणधम्मो । नय अणुचिन्नो पमायदोसुण ॥

हा इति खेदनी वात हे जीव शुं घणुं आगल पण सोचीस॥५३॥
आपे आण्णो वैरी।

हा जीव अप्पवेरिअ । सुबहु परउ विसूरहिसि ॥५३॥

सोच वा पश्चाताप करसे ते । पछी उठे थके मरण वा मरण आ
राक वापमा । वे थके ॥

सोयति ते वराया । पच्छा समुवछिअंमि मरणमि ॥

पाप तथा प्रमादना वसथी । न संच्यो वा न मेलव्यो जे जीवे
जिनधर्म ॥ ५४ ॥

पावपमायवसेण । न सचिउ जहि जिणधम्मो ॥५४ ॥

धीक्कार धीक्कार धीक्कार सं देवता मरण पामीने जे तिर्यच था
सारना असारपणाने । य ॥

धी धी धी संसारे । देवो मरिऊण ज तिरि होइ ॥

वली मरीने राजाना राजा । पचे नरकना दुःखरूप अग्निनी ज्वा
चक्रवर्ती आदे। लमा ॥ ५५ ॥

मरिऊण रायराया । परिपच्चइ नरयजालाए ॥ ५५ ॥

जाय अनाथ जीव । जेम व्रक्षनु फुल पवनथी कीहांइ जा
य तेम कर्मरूप पवने हणायो थको ॥

जाइ अणाहो जीवो । दुमस्स पुप्फव कम्मवायहउ ॥

धन धान आभुषण आदे भला स्वजन कुटंब मूकीने पण जीव
सर्व लक्ष्मी । जाय ॥ ५६ ॥

धनधन्नाहरणाइं । वरसयण कुम्ब मिल्हेवि ॥५६॥

हे जीव वस्यो परवतने विषे त। गुफाने विषे तथा वस्यो समुद्रमा
था वस्यो । ही ।

वसिअं गिरीसु वसिअ । दरीसु वसिअं समुद्दमझंमि॥

नक्तना अग्रने वीपे वस्यो । ससारमा फरता वा न्रमण करता ५७
रुक्कगेसु अ वसिअ । संसारे ससरताण ॥ ५७ ॥
हे जीव तें केहवा केहवा नव । कीमो थयो पतगीयो थयो मनुष
करया देवता थयो नारकी थयो। वेष थयो॥
देवो नेरइन्नत्तिअ । कीम पयगुत्ति माणसो वेसो ॥
नला रुपवत थयो वीरूप स्याता सुखनो नोगी थयो अस्याता
वंत थयो । दु खनो नोगी थयो ॥ ५८ ॥
रूवस्सी अ विरूवो । सुहनागी डुक्कनागी अ॥५८॥
राजा थयो रुमक वा नीखा वली एज जीव चमाल थयो एज
री थयो। वेदनो जाण ब्राह्मण थयो ॥
राउत्तिअ डुमगुत्तिअ । एस सपागुत्ति एस वेअविऊ ॥
स्वामी थयो दास थयो पु खल वा डुर्जन थयो नीर्धन थयो धन
जनीक थयो । वंत थयो इत्यादिक प्रर्याय पाम्यो ५९
सामी दासो पुज्जो । खलुत्ति अधणो धणवइत्ति॥५९॥
नवी वा नथी वरततो कोइ नी। आपणा कर्म ज्ञानावर्णि आदे जेह
यम वा नीश्चे । वारच्या बाध्या ते सरखी करीचेष्टा
नविअन्हि कोइनियमो। सकम्मविणिविठसरिसकयचिठ्ठो
अन्य अन्य वा जुदा जुदां नट वा नाटकीयानी परे पराव
रूप तथा वेष करीने। र्त्त करे जीव ॥ ६० ॥
अनुन्नरूववेसो । नमुव परित्तए जीवो ॥ ६० ॥
नरकने थीपे दश प्रकारे ए वेदनानी उपमा नही अस्याता
क्षेत्रवेदनादिक घणोज ॥
नरएसु वेयणाउ । अणोवमाउ असाय बहुलाउ ॥
रे वापमा जीव तें पामी वा नोगवी । अनंतीवार घणां प्रकारनी६१

रे जीव तएपत्ता । अणंतखुत्तो वहुविहाउ ॥६१॥
देवतापणे मनुष्यपणे । परना अज्ञीयोगपणे प्राप्त थइने
देवत्ते मणुअत्ते । पराज्ञिउगत्तणं उवगएणं ॥
आकरा वीहामणा दुःख घ अनतीवार समस्त अनुज्ञव्यां वा
णा प्रकारना । ज्ञोगव्या ॥ ६२ ॥
ज्ञीसणं डुह वहुविहं अणंतखुत्तो स मणुज्रूअं ॥६२॥
तिर्यचगतीने वीषे पाम्यो । वीहामणी घणी मोटी वेदना अनेक प्रकारनी ॥
तिरिअगइ अणुपत्तो। ज्ञीम महावेअणा अणेगविहा॥
जन्म मरणरुपीआ रहट कूवे । अनंतीवार ज्रम्यो वा फरयो॥६३॥
जम्मण मरण रहट्टे । अणत्तखुत्तो परिप्रमिउ ॥६३॥
जेटला केटलाक डु ख । सरीरसंवंधी मनसंवथी वा संसारमां॥
जावति केइ डुरका । सारीरा माणसा व ससारे ॥
पाम्योतें अनंतीवार कीदा। जीव संसाररूप कंतार वा अटवीमा६४
पत्तो अणतखुत्तो । जीवो संसारकंतारे ॥ ६४ ॥
तरसा अनंतीवार। संसारमा तेवा प्रकारनो हे जीव तुजने दोतीहवी
तपा अणत्तखुत्तो । संसारे तारिसी तुमं आसी ॥
जे तरस उपसमावाने समुद्रोना पाणीथी पण न थाय
अर्थे समस्त । वा न सके ॥ ६५ ॥
जं पसमेउं सव्वो— दहीणमुदय न तीरिज्ञा ॥ ६५ ॥
होय वा वरते वे अनंतीवार । संसारे ज्रमतां तेवी क्षुधा वा ज्रुख पण तेहवा प्रकारनी ॥
आसी अणतखुत्तो । संसारे ते वुहावि तारिसीया ॥
जे उपसमावाने समस्त पुज्ञलना समूहे करी पण न सकीये

वा सघला । वा न सके ॥ ६६ ॥
जं पसमेत्तं सव्वो । पुग्गल काउवि न तरिज्जा ॥ ६६॥
करीने अनंता । जन्म मरण परावर्त्तन सदाय ॥
काऊण अणंताइ । जम्मण मरण परिअट्टण सयाइ॥
डु खेकरीने मनुष्यपणु । जदी वा जेवारे पामे जथा इच्छायेजीवडष
डुक्खेण माणुसत्त । जइ लहइ जहि छिअजीवो ॥६७॥
ते तेम डु.खे पामवा योग पाम्यो । वीजलीनीपरे चपल छे वली मनुष्य पणु ॥
त तह डुल्लह लंभं । विज्जलया चचल च मणुअत्त ॥
धर्ममा जो वा जे सीदाय । ते का पुरुष वा कायरपुरूष नहि ते सुपुरूष ॥ ६८ ॥
धम्मंमि जोवि सीअइ । सो काउरिसो न सुपुरिसो ६८
मनुष्यन्नव वा जन्मरूप कीनारो पामे थके । जिनेश्वरनो धर्म न करयो जेणे जीवे ॥
माणुस्स जंम्मेतम्मिलद्धएणा। जिणदधम्मो न कउअ जेण
टुटेली पणच्नु जेम धनुष धनुष धरने । हाथ घसवा जेवु अवस्य थाय तेणे ॥ ६९ ॥
तुहेगुणे जह धणु क्कएण । हत्थामले वाय अवस्स तेण ६९
अरे जीव सान्नल चपल स्वन्नाव । मूक समस्त स्वजन शरीरादिक बाह्य पदार्थन्नाव ॥
रेजीव निसुणी चंचल सहाव । मिल्हेविणु सयलविबद्य
मूक नवन्नेदे धनादिक परीग्रह विविध समोह । [न्नाव ॥
नव नेअ परिग्गह विवह जाल ।
संसारीक जे अर्थ ते सहु छे इन्द्रजाल तंत्रप्रयोगी ॥ ७० ॥

संसार अत्थि सहु इंदिआल ॥ ७० ॥
पिता पुत्र मीत्र घर स्त्री ए सर्व थया छे जे कुटंब ।
पिय पुत्त मित्त घर घरणि जाय ।
ते आ लोक संबधी सर्व आपणां सुखने अर्थे छे स्वभावे ॥
इहलोइअ सव्व नियं सुह सुहाव ॥
पण नथी कोइ तुजने सरण वा रक्षक हे मूर्ख ।
नवि अत्थि कोइ तुह सरणि मुरक ।
एकलो सहीश तिर्यंच तथा नारकीना दुःख प्रते ॥ ७१ ॥
इकल्लु सहसि तिरि नयर दुरक ॥ ७१ ॥
डाभनी अणी उपर जेम उसना पाणीनो बींदुउ अल्पकाल रहे आलंब्यो थको ॥
कुसग्गे जह उस बिंदुए । थोवं चिठइ लंब माणए ॥
एम मनुष्यनु जीवीतव्य वा आयुष थोरु रहे । ते माटे समयमात्र प्रभु कहे जे हे गौतम न करीस प्रमाद ॥ ७२ ॥
एव मणुआण जीविअ । समय गोअम मा पमायए ७२
समस्त पण बुझो समझो कीम नथी बुझता वा समझता । बुझवुं नीश्चे पण वली दुर्लभछे
संबुझह किं न बुझह । संबोही खलु पि च दुलहा ॥
नही नीश्चे पाछा आवे रात दिवस।नही सुलभवलीजीवीतव्यपणुं७३
नो हु वणमतिराईउ । नो सुलहं पुणरावि जीवीअं ७३
छोकरा तथा वृध वा बछेरा जो वा देख। तथा गर्भमां रहेला पण चवे वा मरे मनुष्य ॥
डहरा वुड्ढाअ पासह । गब्भच्चावि चयंति माणवा॥
सींचाणो पक्षी जेम बटेरु एम आउखु क्षय थये तुटी जाय

पक्षीने ग्रहण करे । ॥ ७४॥
सेणो जह वट्टिय हरे । एव आउखयमि तुट्टइ ॥ ७४॥
त्रण भुवनमा संसारी प्राणी म देखीने रोके वा यत्रे जे नर न
रता । आपणा आत्माने ॥
तिहुअणजण मरंतं । दठुण निअंति जे न अप्पाण ॥
तथा पाछो न वीरमे प्रमा धीक्कार धीक्कार धीठाइपणावाला ते
दथी तो । जीवोने ॥ ७५ ॥
विरमंति न पावाउ । धि छी धिठत्तण ताण ॥ ७५ ॥
नही नही बोलो वा कहो जे जीव बधाया छे नीवड वा
घणुं । चीकणा कर्मे ॥
मामा जंपह वहुअ । जे वद्धा चिक्कणेहिं कम्मेहि ॥
सर्वे ते जीवने थाय सुं। हीतकारी उपदेश पण घणा दोष जणीउ
सव्वेवि तेसि जायइ । हिउवएसो महादोसो ॥ ७६॥
करीस ममता धन स्वजन । वैभव प्रमुखने विषे अनता दु
खने विषे तो ॥
कुणसि ममत्तं धणसयण-विहवपमुहेसुणत' दुक्केसु ॥
सीथल वा ढीलो करीस आदर वली। अनंत सुख मोक्ष विषे॥७७॥
सिढिलेसि आयरं पुण । अणंतसुक्कंमि मुक्कमि॥७७॥
संसार दुःखनो हेतु वा दुःखनुं फल छे दुःखे सहवा योग्य छे
कारण छे तथा । दु ख स्वरूप छे ॥
ससारो दुहहेऊ । दुक्कफलो दुस्सहदुक्करूवो अ ॥
नथी तजता तथापी जीव अति वा नीवड बंधाया छे स्नेहरा
स्पाथी। गरूप बेडीये करी ॥ ७८ ॥
न चयंति तपि जीवा । अइवद्धा नेहनिअलेहि ॥७८॥

आपणा कर्मरूप पवननो चला जीव संसाररूप अटवीमां घोर
व्यो। आकरी माही ॥
निअ कम्म पवण चलिउ । जीवो ससारकाणणे घोरे॥
सी सी वीटवनाउ वा दुःख न पामे दुखे सहवा योग्य दुःख
न समवायो। प्रते अर्थात् पामे ॥ ७ए ॥
का का विडंबणाउ । न पावए दुसहदुक्खाउ ॥७ए॥
सीतकालमा ताढा वायरानी। लेहेरथी हजारोथी न्नेदातुं घणुंसरीर॥
सिसिरंमि सीअलानिल–लहरिसहस्सेहिं भिन्न घण
तिर्यंचपणामा रणने विषे अनंतीवार नीधन वा मरण [देहो ॥
एम सीत दुखे। पाम्यो ॥ ८० ॥
तिरिअ त्तणंमि रन्ने । अणंतसो निहुणमणुपत्तो ॥८०॥
ग्रीष्म वा ऊष्ण वा उन्हालाना आ रणने वीषे न्नूख्यो तरस्यो
तप वा तापथी तप्यो वा पीमायो घणीवार ॥
गिम्हाय वसतत्तो । रन्ने वुहिउ पिवासिउ वहुसो ॥
पाम्यो तिर्यंचना न्नवने वीषे। मरणना दुःख घणु सोचतोथको८१
संपत्तो तिरिअन्नवे । मरणदुह वहुवि सूरंतो ॥ ८१ ॥
वर्षारुतुने वीषे रणमा पर्वतना नीऊरणाना पाणीये वाधीतो
रह्यो थको। पीमातो तणातो ॥
वासासु रन्नमझे । गिरि निझरणोदगेहिं वझतो ॥
सीतना पवनथी हीम वाह्यो मरण पाम्यो छे तिर्यंचपणे घ
थको। णीवार ॥ ८२ ॥
सीआनिलडझविउ । मउसि तिरिअत्तणेवहुसो ॥८३॥
एम तिर्यंचना न्नवने वीषे। क्लेस पामतो दुख लाखो गमेथी॥
एवं तिरिअन्नवेसु । कीसतो दुक्खसयसहस्सेहिं ॥

भला मीत्र समान।

धम्मो वधू सुमित्तो अ। धम्मो अ परमो गुरू ॥

जे जीव मोक्षमार्गे प्रवर्त्या तेहने। धर्म छे ते उत्कृष्टो वा उत्तम रथ वाहन समान छे।

मुक्ख मग्गे पयट्टाणं। धम्मो परम सदणो ॥ १०१ ॥

चारगति भ्रमण अनंत दुःख रूप अग्निए। बलतो भवरूप अटवीनो अग्नि महा भयकर छे ॥

चउगइणंतदुहानल–पलित्तभवकाणणे महाभीमे ॥

माटे सेव भले प्रकारे हे जीव तुं। श्री जिनवचन अमृत रसना कुंभ समान प्रते ॥ १०२ ॥

सेविसु रेजीव तुम। जिणवयण अमियकुम्भमम॥१०२

वीषम भवरूप मारवाड़ देशमा। अनंत दुःख ज्वालारूप तापे तपाव्या तेहने ॥

विसमे भवमरुदेसे। अणत गिम्हमि तावसतत्ते ॥

श्री जिनधर्मरूप कल्पवृक्ष छे ते प्रते। आश्रय कर वा समर तु हे जीव ते धर्म शिवसुखदायक छे ॥१०३॥

जिणधम्म कप्परुक्ख। सरसु तुम जीव सिवसुहय१०३

शुं घणु कहीये पूर्वे कह्युज घणुं छे तेमज धर्मने विषे। यत्न वा उद्यम कर जेम भवरूप समुद्र भयकर ॥

किं बहुणा तह धम्मे। जइअव जह भवोदहि घोर ॥

शीघ्रपणे पार पामीने अनंता सुख पामे जीव सास्वतु स्थानकइति

लहु तरियमणंत सुह। लहइ जीव सासय ठाणं १०४

ए रीते वैरागशतक टबार्थ पुरो थयो ॥

॥ इति वैरागशतक समाप्तम् ॥

॥ अथ अनभ्यकुलक लिख्यते ॥

जेम अनभ्य जीवोये । नथी फरशा नीश्चे वा ए आदि भाव॥
जह अभविय जीवेहिं । न फासिया एव माइया भावा॥

इंद्रपणु अनुत्तर सुर ते पाच वांमानना देवपणु न पामे । त्रेसठ सलाका नरनी पदवी नव नारदपणुं न पामे वली ॥ १ ॥
इंदत्तमनुत्तरसुर । सिलायनर नारयत्तं च ॥ १ ॥

केवली भगवत तथा गणधर जेने हाथे । दीक्षा न पामे तीर्थंकर वरसीदान दे ते न पामे ॥
केवलिगणहरहत्थे । पवज्जा तित्थवच्छर दाण ॥

शासनना वा प्रवचनना अधी ष्टायक एवा देवी देव न थाय । नव लोकातीक देवपणुं न पामे इन्द्रसामानो न थाय ॥ २ ॥
पवयण सुरी सुरत्त । लोगंतिय देवसामित्तं ॥ २ ॥

तेत्रीस गुरुस्थानकीया देवपद न पामे । पंनर जातीना परमाधामी न थाय जुगलीक मनुष न थाय ॥
तायत्ती ससुरत्तं । परमाहम्मिय जुयलमणुयत्तं ॥

संभींनश्रोत लब्धी तथा । पूर्वधरनी लब्धी न पामे आहारक लब्धी पुलाकलब्धीपणु न पामे॥३
संभिन्नसोय तह । पुव्वधरा हारय पुलायत्तं ॥ ३ ॥

मतिज्ञान श्रुतज्ञानादिकनी लब्धी न पामे । सुपात्र दान भावे न दे समाधी पणे मरण न थाय ॥
मइनाणाइसुलद्धी । सुपत्तदाणं समाहिमरणत्तं ॥

विद्याचारण जंघाचारण ए बे ल ब्धी मधुसरपालब्धी न पामे । खीराश्रवलब्धी न पामे अक्षी णमाणसीलब्धी न पामे॥४॥
चारण उग महुसिप्पय । खीरासव खीणगणत्तं ॥ ४॥

तीर्थंकर तीर्थंकरनी प्रतीमा। सरीरना ज्ञोगादी कारणमा पण नावे वली

तिच्चयर तित्रपम्मिा । तणु परिज्ञोगाइ कारणोवि पुणो॥

पृथ्वीकायादिपणाना ज्ञाव पन्मे पण। अन्नव्य जीव जे ते न पाम्यो वा ज्ञोगमा नाव्यो ॥ ५ ॥

पुढवाइय ज्ञावंमि वि । अज्ञवजीवेहि नो पत्त ॥५॥

चक्रवर्तीना चउदरत्नमा पण नावे। पामे नही वली वीमानना स्वामीपणाने ॥

चउदस रयणत्तपि । पत्त न पुणो विमाणसामित्तं ॥

समकीत सम्यक्ज्ञान चारीत्र न पामे। तपादि गुणना वाऊ अन्यतर ज्ञाव व्रते न पामे ज्ञाव वे न पामे ६

सम्मत्त नाण सयम। तवाइ ज्ञावा न ज्ञावड्गे ॥ ६ ॥

गुणी गुणनी ज्ञाव सहीत ज्ञक्ति न पामे ॥ जिनआणाए समान धर्मीनी तथा संघनी सेवाज्ञक्ति साऊ

अणुज्ञवजुत्ता ज्ञत्ती। जीणाण साहम्मियाण वच्छल्ल॥

न साधि सके अज्ञव्यनो जीव। ससार ऽ खनी खाण छे एहवो ज्ञाव न थाय शुक्लपक्ष न थायछ

नय साहेइ अज्ञवो। संविग्गत्तं न सुप्पक्ख ॥ ७ ॥

तीर्थकरना पिता माता स्त्री न थाय ॥ तीर्थंकरना जक्ष जक्षणी तथा जुगप्रधान न थाय ॥

जिणजणय जणणि जाया। जिणजक्खा जक्खणी जुगपहा

आचार्यपदादि दसनो वीनय न करे आ०१ उ०१ सा०१ सघ ४। परमार्थ उत्कृष्टगुणेअधी[णा ॥ कपणुं न पामे ॥ ८ ॥

थिविर१ कुल१ गण१ ए दसनो।

आयरियपयाइ दसगं । परमठ्ठ गुणड्ड मप्पत्तं ॥८॥

अनुबंधहिंसा हेतुहिंसा स्वरूपहिंसा । तेज अहिसा त्रण श्री तीर्थंकरे कही ते ।

अणुवध हेउ सरूवा । तह्र अहिसा तिहा जिणुदिठ्ठा॥

द्रव्यथकी भावथकी । ए वे प्रकारे पण ते अभव्य जीव न पामेए

दव्वेणय भावेणय । डुहावि तेसि न सपत्ता ॥९॥

॥ इति अभव्यकुलकं समाप्तम् ॥

॥ अथ श्री पुएयकुलक ५५ बोल ॥

संपूर्ण पाच इंद्रि अखमीत पणुं १ । मनुपपणुं२ वली धर्मयोग कुल ३ आर्यदेश २५॥ मां नपजवापणुं४

संपून्नइंदियत्त । माणुसत च आयरिय खित्तं ॥

मातापक्षण संपूर्ण५ पितापक्ष संपूर्ण६ जिनेश्वर नाखीत धर्म ७ । ए सर्व पामे घणा पुन्यना शुभ उदये करीने हवे प्रनूतपुन्यनुं स्वरूप कहेछे अगणोतेर कोमाकोम सागरोपमनी कर्मनी थीती क्षय थाय देशोनणी एक कोमाकोमनी स्थीती रहेथो प्रनूतपुन्यनो उदय होय ॥ १ ॥

जाइकुलजिणधम्मो । लप्नंति पनूयपुन्नेहिं ॥ १ ॥

श्री जिनेश्वर१८ दोष रहीत ते वना पदकमलनी सेवानक्ति८। शुधपालक परूपक गुरूना चरण नी सेवानक्तिनु करवु निश्चे ए॥

जिण चलणकमल सेवा । सुगुरुपायपद्युवासण चेव ॥

वाचनादी पांचनेद सज्ञायनुं कर ए पामवुं प्रनूतपुन्ये करी

वु१० मागमतनुं वदे जीतवु ११   जीवने ॥ २ ॥
मोहोटाइपणु पामवु १२ ॥
सद्याय वाय वम्त ।   लप्रति पन्नूयपन्नेहि ॥ ५ ॥
सुखे विना प्रयासे बोधीनु सगम पामवो१४ कषायनु तजवुं१५
पामवु१३ न्नला गुरुनो । सर्व जीवनी दयानु करवु ॥ १६ ॥
सुहो वुहो सुगुरुहि ।   संगमो न्नवसम दयालुत्तं ॥
वमानु दाक्षण्य ते लज्यानु करवुं१७ । ए पामीये घणा पुन्यने
एकेंडीआदि जीवनी करुणा १८   पसाये करी ॥ ३ ॥
दाखिन्नं करणाजो ।   लप्रति पन्नूयपन्नेहि ॥ ३ ॥
यथार्थ वस्तुधर्मनु सद्दहवु प्रतीत ग्रह्या जे न्नला व्रत तेनु यथार्थ
वु ते समकीतगुणे अचलपणुं१९ । पालवुं२०कपट रहीत थवु॥२१
समत्त निच्चलत ।   वयाण परिपालण अमायत्त ॥
धर्मशास्त्रनु न्नणवु२२ न्नणेलु गणवु२३   एटला पामीये घणा
गुरुवादिकनो वीनय करवो२४ ।   पुन्ये करीने ॥ ४ ॥
पढण गुणण विणज ।   लप्रति पन्नूयपन्नेहि ॥ ४ ॥
न्नत्सर्ग मार्ग जे ज्ञघन्य । नीश्रे ते आलवनरहीत मार्ग२७व्यवहार
उवाना तजवा उत्कृष्ट। ते आलवन सहीत तेहमा नीपुण२८ जो
सुत्रे कह्या तेम २५ अ। नकल्प२९ श्रीवीरकल्प३० जिनमार्गनो
पवाद ते न्नत्सर्गथी ज। जाण३१ शिवदर्शननो जाण३२ नीश्रेमा
छुं पालवु२६ ।   र्गनो जाण ३३ व्यवहारमार्गनोजाण ३४
उसग्गे न्नववाय ।   निन्नह विवहारंमि निउणत्तं ॥
मनसुद्धी३५ वचनसुद्धी ३६   एटला वाना पामे घणा पुन्ये
कायसुद्धीनु धरवु ७ ।   करीने ॥ ५ ॥
मणवयणकायसुद्धी ।   लप्रति पन्नूयपुन्नेहि ॥ ५ ॥

अवीकारपणुं करवु तरुणपणामा । श्री जिनआणाये रक्तपणु३ए
अश्मत्ता मेघकुमारनीपरे ३० । पन्ने नपगारनु करवुं ॥४०॥

आवियार तारुन्नं । जिणाणं राउ परोवियारत्त ॥

अमोल चीत ठे जेहनुं ए पामवुं घणा पुन्ये करी जीव
धर्मध्यानने विषे ४१ । ने ॥ ६ ॥

निकंपयाय प्राणे । लप्रांति पन्नूयपुन्नेहि ॥ ६ ॥

परनी नींदा करणनो आपणी प्रसंसा न करवी४३ आप
परीहार वा त्याग४२ णा गुण न वखाणवा ४४ ॥

परनिंदापरिहारो । अप्पसंसा अत्तणो गुणाण च ॥

चारे गतिमा जीवने ऊख ठे४५ते ए पामवु नग्र पुन्ये करी जीव
ज ऊखथी नीकलवु इछे ते ४६ । ॥ ७ ॥

संवेगो निवेगो । लप्रति पन्नूयपुन्नाहि ॥ ७ ॥

अतिचारे रहीत शुद्ध शील वा दान देवानो उल्लास वाछा रही
आचारनु पालवु ४७ । त४८हीताहीतनु समीपपणुं४ए॥

निम्मलसीलाप्रासो । दाणुल्हासो विवेगसवासो ॥

चारगतिना ऊखथी त्रय पामे ए पामवुं प्रनूत पुन्ये करी जीव
वा ते ऊखने त्रय पमाडे५० । ने ॥ ८ ॥

चउगई ऊह संत्तासो । लप्राति पन्नूयपुन्नेहि ॥ ८ ॥

माठा कर्मनु नींदवु नीजमाखे अनुमोदवुं५२ गुरु पासे माठा
ग्रहा वा प्रसीद्ध करवुं गुरुसाखे कृतनु प्राछीत लेवु ५३ वार
माठाकृत्यनुं५१ ने त्रलाकृत्यनु। त्रेदे तपनु करवु ५४ ॥

ऊक्कड गरिहा सुक्कडा–णु मोयणा पायच्छित्त तव चरणं ॥

स्वपरने त्रलुं इछक ध्याननुं ध्यावु५५ ए पामवु वीशेष पुन्ययोग
वा परमेष्टी नमस्कारादि ध्यानकरवुं । जीवने ॥ ए ॥

सुह धाण नमुकारो ।   लप्रति पन्नूपपुन्नेहि ॥ए॥
ए प्रथमे कह्या वोल तेरूप गु सामग्रीने पामोने जेणे ते बोल
णमणि ज्ञरवाने ज्ञंमाररूप । आदर कस्या ॥
इय गुणमणिज्ञमारो । सामग्गी पावीञ्ण जेहकञ ॥
ते जीव समस्त प्रकारे तोमी पामे तेज जीव शास्वता सुखप्रते
ने मोहना पास वंधने ।   कर्म रहीत ने सिद्दि सुख ॥१०॥
विह्नमोहपासा ।   लहति ते मासयं सुख ॥ १० ॥
ए प्रकारे पुन्यनो समुदाय बोल समाप्त ॥

॥ इति पुन्यकुलक समाप्तम् ॥

॥ अथ पुन्यपापकुलक लिख्यते ॥

ञत्रीम हजार दीवस । वरस एकसोना थाय आयु परीमाणपुरुषना
ठत्तीस दिन सहसा ।   वाससए होइ आञ पुरिमाण ॥
तेदमाथी ञञु थाय ळे सम   इम जाणीने शुद्ध धर्ममा ञ्यम
य समय प्रते ।   करवो ॥ १ ॥
ञिप्रत पईसमयं ।   पिह्नञ धम्मंमिं जइअवं ॥१॥
इवे पोपह फल जेवारे जे तप नीयम गुण करीने गमावे एक
जीव पोपधवृत सहीत । दीवस ॥
जइ पोसहसहीञ ।   तवनियमगुणेहि गमइ एगदिण॥
तो ते जीव वाधे देवग   एटला सख्याये पल्योपमनी स्थिती
तिनुं आञखु ।   ॥ २ ॥
त्ता वधइ देवाञ   इतिअ मित्ताइ पलियाइं ॥२॥
सत्तावीस क्रोम सहीकमा सित्योतेर क्रोम सित्योतेर लाख सि

एटले २७०० क्रोम। त्योतर हजार ॥

सगवीसक्रोमी सया। सतहत्तरी कोम्लिखक सहसाय॥

सातसोने सित्योतेर एटला नवन्नागमाना सातन्नाग एकपल्योप पल्योप्म। मना २७ ७७ ७७ ७७ ७७७ न्ना० ७ एक पोसहथी ॥ ३ ॥

सत्तसया सतहुत्तरि । नवन्नागा सत्त पलियस्स ॥३॥

हवे एक पोहोरे फल अठा सी हजार। वरस एकसोना वे लाखने एटला पोहोर २८८००० ॥

अठासीई सहस्सा । वाससए ङन्नि लक्क पहराणं॥

तेहमानो एकज जेवारे पोहोर। धर्मे करी जुक्त जे जीव तेने एट लो लान्न थाय ॥ ४ ॥

एगोविअ जइ पहरो । धम्मजुउ ता इमो लाहो॥४॥

त्रणसे सम्तालोस क्रोम३४७ने। बावीस लाखने बावीसहजारने॥

तिसय सगं चत्त कोमि। लक्कावावीस सहस बावीसा॥

वर्से ने बावीस ने उपर वे देवतानु आयु बाधे एक पोहोरना घर न्नाग एटला पल्योपमनु। मनुं३४७ ११ ११ १११ न्ना० १ ॥५॥

ङसय ङवीस ङन्नागा। सुराउ वंधोय इगपहरे ॥ ५ ॥

हवे सामायक फल दसलाखने एसीहजार एटला। मुहूर्त्त वा वे घमीउनी गणती था य एकसो वर्षनी ॥

दसलखअसीय सहसा। मुहुत्त सखाय होइ वास सए॥

तेमा जेवारे सामायक सही त धर्ममां वेघमी रेह वा एक पण मुहूर्त्त तेह जीवने एटलो लान्न थाय ॥ ६ ॥

जइ सामाइअसहिउ। एगोनिअता इमो लाहो ॥६॥

बाणुक्रोम पल्योपम ने उगणसाठ लाख ने पचीस हजार ने ॥

बाणवय कोमीउ । लक्खा गुणसठि सहस पणवीस ॥
नवसेंने पचीसे सहीत ने । एक पल्येपमना आठनागमांना सा
तन्नाग देवगतीनुं आयु बांधे ॥ ७ ॥
ए२ ५ए २५ ए२५ ९ न्ना०
नवसय पणवीस जूआ । सतिहा अमन्नाग पलिअस्सउ
हवे धर्मीफल एकसो वर्षनी एकवीसलाखने तेमज साठहजार॥
धर्मीउ कहेछे ।
वाससए धम्मिआणं । लखिगवीस सहस्स तह सठी ॥
तेहमानी जो एक पण धर्मी ध जेवारे तेवारे ते जीवने एटलो
र्मसाधन सहीत । लान्न थाय ॥ ७ ॥
एगाविअ धम्म जआ । जइ ता लाहो इमो होइ ॥८॥
बेतालीस क्रोम ने उगणत्रीस लाख । ठासठ हजार नवसेंने ।
ठायाल कोमी गुणतीस–लक्ख ठासठी सहस्ससयनवग
त्रेसठ एटला पल्योपममा पल्योपमनुं देवतानु आयु बांधे
कांइक उंणा । एकधर्मीना धर्मनु ॥ ए ॥
तेसठी किंचूणा । सुराउ बधांई इगधम्मिए ॥ए॥
साठने प्रमाणे एक दिवस रातनी । धर्मीउ जे जाय पुरुषनी ॥
सठी अहोरत्तेणं । धर्मीआउ जस्स जंति पुरिसस्स ॥
व्रत नीम तेणे करी पण ते दिवस नीफलो ते जीवना जीवी
रहीत आवखुं । तमाथी ॥ १० ॥
निअमेणावि रहीआउ । सो दिअहउ निष्फलोतस्स१०
हवे सासोसासनु फल एकसो कोमन सातने लाख अमतालीसने॥
वर्षना उसास चारसे कोमने ।
चत्तारीअ कोमिसया । कोमीउ सतलक्ख अमयाला ॥

चालीस वलो हजार ४०७ ४० ४० ०००। वर्ष एकसोना थाय सासोसास ते इमाथो ॥ ११ ॥

चालीसं च सहस्सा । वाससय हुंती ऊसासा ॥ ११ ॥

एक पण सासोसास । नही रहीत होय पुन्ये पाप करीने ने ॥

इक्को विश्र उसासो । नय रहिउ होई पुएयँपावेहिं ॥

जीवारे पुन्ये करी सहीत होय । एक पण सासोसास तो एटलो लाभ थाय ॥ १२ ॥

जइ पुणेणं सहिउ । एगोविश्र ता इमो लाहो ॥१२॥

लाख बे हजार पीस्तालीसने । चारसेने श्राठ नीश्चे पल्योपम॥ २४५ ४०८

लक्क डुग सहस पण चत्त । चउसया श्रठ चेव पलियाई

काइक जणा चारभाग एटलुं । देवतानुं श्रायखुं वाधे एक सासोसासना धर्म करवाथी ॥ १३ ॥

किंचूणा चउभागा । सुराउ वंधो ईगुसासे ॥ १३ ॥

हवे नवकारफल उगणीसलाखने उपर। तेसठहजार वर्सेने सरसठ

एगुणवीस लक्का । तेसठी सहस्स डुसय सत्तठी ॥

एटला पल्येपमनुं देव श्रायु । वाधे जीव एक नवकार गणे वाट सासोसास धर्म सेवे तो ॥ १४ ॥

पलियाउ देवाउं । वधइ नवकार उस्सगो ॥१४॥

हवे लोगस्स फल लाख एकसठ पा । वर्सेने दस पल्योपमदेवतानु त्रीस हजार । श्रायु ॥

लक्किगसठी पणती–स सहसडुसय दस पलिश्र देवाउं

वाधे काइक श्रधीकु जीव। हवे ए रीते धर्म सेवे तो देवगतीनुं श्रायखुं वाधे पचीस सासोसास वा

एक लोगस्सने काउसग्गे ॥ १५॥
वधइ अहिअं जीवो । पणवीसुसास उस्सगो ॥ १५॥
हवे जो एज प्रमाणे पापकर्म होय तेज रीते नरकगतीनाआयु
करवामा तत्पर जे जीव । नो बंध पण करे ॥
एवं पावउ परायाणं । हवेउ निरयाउ अस्स बधोवि ॥
इम जाणीने लक्ष्मीवान श्री जिनेश्व धर्ममा उद्यम करवो हे भ्र
रे कह्या । व्य वा जोगजीवो॥
इअ नाउसिरि जिण कि–त्तिअमि धम्ममि उद्यमकुणह
ए रीते पुन्य तथा पाप कुलक समाप्त ॥ [॥१६॥

इति श्री पुन्यपापकुलक समाप्त ॥

॥ अथ गौतमकुलक लिख्यते ॥

लोभीयापुरुष लक्ष्मी मेलववाने तत्पर होय । मूढ पुरुष कामभोगने विषे तत्पर होय ॥
लुद्धानरा अत्थपरा हवति । मूढा नरा कामपरा हवति ॥
पन्डित पुरुष क्षमा ते जे क्रोध जीतवाने तत्पर होय । मिश्रपुरुष पूर्वोक्त त्रणेवाना पण आचरे ते ॥ १ ॥
बुद्धानरा खतिपरा हवति । मिस्सा नरा तिनिवि आयरति१
तेज पंन्डित जे नर निवरत्या विरोधथी । तेज साधु जे नर आगम आधारे आदरे चाले ॥
ते पंन्डिया जे विरया विरोह। ते साहुणो जे समयंचरति॥
तेज शक्तिवंत जे नर नही तजे धर्म प्रते । तेज बधव मित्र जे नर कष्ट वा व्यसनमा पमे आपणा थाय॥२

ते सत्तिणो जे न चयंति धम्म । ते बधवा जे वसणोहवंति१

क्रोधे करी अन्नीजूत आकुल ते नर न सुख पामे । अन्नीमानी नर शोकना परा जवने पामे ॥

कोहान्निजूआ न सुहलहंति। माणसीणो सोयपराहवंति

कपटिनर थाय परना दास वा चाकर । जे नर लोन्नीया मोहोटीइछावंत ते रति ज स्याता न पामे वा नर्के उपजे२

मायाविणो हुंति परस्सपेसा । लुद्धामहिन्नानरयंउविंति२

क्रोध समान कोइ विष नथी अ मृत जीवदया उपरांत नथी । अन्नीमान उपरांत कोइ वैरीनथी हीतकारी अप्रमादि जेवो नथी॥

कोहो विसंकि अमयंअहिंसा। माणोअरीकिं हियमप्प

माया समान कोइ जय नथी शर ण सत्य समान नथी । लोन्नसमान कोई डुख[मांउ]॥ नथी सुख संतोष समाननथी४

माया नयकिंमरणंतु सच्चं। लोहो डुहो किंसुहमाहतुठी४

बुद्धिअति सेवे विनयवंत प्राणीने। क्रोधी कुशीलीआने सेवे अकीर्ति

बुद्धिअचंडं नयए वीणीयं। कुद्धं कुशीलंजयए अकित्ति

जग्नचितवतने सेवे अलक्ष्मी वा नीरधनपणु । सत्येस्थितने समस्तपणे सेवे लक्ष्मी ॥ ५ ॥

सन्निन्नचित जयए अलन्नी । सच्चेठीयं सन्नयएसिरियं५

तजे वा गमे मित्र सजन पण नर जे करधा गुणने हणे तेने । तजे गमे पाप जे ङःकर्म मुनि जितेंडी प्रते ॥

चयंति मित्ताणी नर कयघ। चयंति पावाइ मुणिं जयंत ॥

तजे गमे सुका सरोवर प्रते हंस ते । तजे गमे बुद्धि कोपीत रीसाल मनुष्य प्रते ॥ ६ ॥

चयंति सुकाणिसराणिहंसा । चएइ बुद्धीकुवियंमणुस्सं ६

जेहने हैए धारणा नही तेहने घरम गइ वातनुं वा अर्थनु केहेवु वचनादी कहेवु ते विलाप ते फोगट ते वीलाप ॥

असपहारे कहिए विलावो। अईयअन्ने कहिए विलावो॥

विपिन्नचितवतंने हितवचननु के देवु ते विलाप । घणा माग सिष्य तेहने हित वचन केहेवुं ते विलाप ॥७॥

विख्खितचित्ते कहिएविलावो। वहु कुसीसेकहिएविलावो७

दुष्ट राजा प्रजाने दंडवामा त त्पर होय । वीद्याघर नर मंत्र साघनमा तत्पर होय ॥

दुठा हीवा दंडपरा हवंति । विज्जाहरा मंतपरा हवति॥

मूर्ख नर ते क्रोपमाज तत्पर होय । ज्ञलामुनीश्वर तत्त्वग्रहणमा तत्प र होय ॥ ८ ॥

मुरका नरा कोवपरा हवंति । सुसाहुणो तत्तपरा हवति८

सोन्ना होय उत्कृष्ट तपवतने क्ष मा थकी । थिर योग तेज उपसमवंतनी शोन्ना ॥

सोहा न्नवे उग्गतवस्स खती। समाहिजोगो पसमस्ससोहा।

ज्ञानगुण न्नलु ध्यान ए वे ते चा रित्रवतनी शोन्ना । सिष्यनी शोन्ना जे विनय गुणमा प्रवरती ॥ ए ॥

नाण सुझाण चरणस्ससोहा । सीसस्स सोहा विणएपवि त्ति॥ए॥

आन्नरण विना शोन्ने शीलव्रत नो घरणहार । परिग्रह रहित ते शोन्ने दीक्षाधारी जे साधु ॥

अन्नूसणोसोहइ बन्नयारी। अकिंचिणो सोहइ दिख्कधारी

बुदिए करी सहित होय ते शो न्ना पामे राजानो परधान । लाजे करी सहित पुरुष्य ते शो न्ना पामे एक स्त्रीश्री ॥ १० ॥

बुध्दिजुउ सोहइ रायमंती । लज्जाजुउ सोहइ एगपत्ति१०

आत्मा पोतानो वैरी समान हो आत्मा जस पामे सीलवंत जे
य जेना जोग गम नही ते । मनुष्य ते ॥
अप्पाअरीहोइअणवठीयस्स।अप्पाजसोसीलमउनरस्स
आत्माज डुरात्मा ज्ञानादिगुणे आत्माज आत्माने वस राखे तो
नथी अवस्थित जेनो ते । तेज सरण करवा योग ॥ ११ ॥
अप्पादुरप्पा अणवठियस्स।अप्पाजीअप्पा सरणं गईय
नथी धर्मकारज समान बीजुं नथी प्राणनी हिंसा समान मोटुं
कार्य ॥ अकार्य ॥
न धम्मकज्जं परमत्नी कज्जा न पाणिहिंसा परमं अकज्जं॥
नथी स्नेहराग समान उत्कष्टु नथी समकितना लाभ समान
बंधन । उतकृष्टो लाभ ॥ १२ ॥
न पेमरागा परमत्थि बंधो। न वोहिलाभा परमत्थिलाभो१२
न सेववी वा न भोगववी प्रम न सेववा वा न आदरवा पुरुष
दा वा स्त्री परनी । जे अजाण वा मूढने ॥
नसेवियव्वा पमया परक्का। न सेवियव्वा पुरिसा अविज्ञा॥
न सेववा अधम अभिमानी न सेववा चाम्डीकरणहार मनुष्यने
हीणा नरने । ॥ १३ ॥
नसेवियव्वा अहमा निहिणा। नसेवियव्वा पिसुणा मणुस्सा
जे धर्मी नर तेहने निश्चे सेववा जे पंडित नर तेहने निश्चे पू
आदरवा। छवुं ॥
जे धम्मिया ते खलुसेवियव्वा । जे पंडिया ते खलु पूछियव्वा
जे साधु वा भला नर तेहने जे निर्लोभी ममता रहीत नर ते
समस्त रीते वादवा । हने आहारादि दान देवुं ॥ १४ ॥
जेसाहुणोतेअभिवंदियव्वाजे निम्ममा ते पडिलाभियव्वा॥

पुत्र तथा शिष्य ए बेने तुल्य विचारवा विनय माटे । रुषीश्वर तथा देवता ए बेने तुल्य विचारवा

पुत्ताय सीसाय समविन्नत्ता। रिसीय देवा य सम विन्नत्ता

अज्ञानी नर तथा पशु जनावर ए बेने तुल्य विचारवा । मृतक तथा नीर्धन ए बेने तुल्य विचारवा ॥ १५ ॥

मुक्खा तिरिक्खाय सम विन्नत्ता। मुआदरिद्दाय सम विन्नत्ता

समस्त कला थकी धर्म आराध वानी कला जीत । समस्त कथा थकी धर्म कथा जीते ॥

सव्वाकला धम्मकला जिणाइ। सव्वा कहाधम्मकहा जिणाइं

समस्त बलथकी धर्मनुं बल जीते । समस्त जे ससारीक सुखथी धर्म सुख जीते ॥ १६ ॥

सव्व बल धम्मबल जिणाइ । सव्व सुह धम्मसुह जिणाइ

जूगटुं रम्यामा जे आसक्त छे तेहने लक्ष्मीनो नास थाय । मासन्नक्षणमा जे आसक्त छे तेहने दयाबुधीनो नास थाय ॥

जूए पसत्तस्स धणस्स नासो । मस पसत्तस्स दयाइनासो

मदीरा पीवामा जे आसक्त छे तेहनो जस नास थाय ॥ वेस्याजोगमा जे आसक्त छे तेहना कुलनो नास थाय ॥१७॥

मज्जंपसत्तस्स जसस्स नासो। वेसा पसत्तस्स कुलस्स नासो

जीवनी हिसामा जे आसक्त छे। तेहनो भलो धर्म नाश थाय । चोरी करवामा जे आसक्त छे तेहना शरीरनो नाश थाय॥

हिंसा पसत्तस्स सुधम्मनासो । चोरीपसत्तस्स सरीरनासो॥

तेमज परनारीथी जे आसक्त छे तेहने । सर्व पूर्वोक्त भला गुणनो नाश थाय वली अधमगती पामे १८

तहा परत्थीसु पसत्तयस्स। सव्वस्स नासो अहमा गईय१८

दान देवुं निर्धनपणामा ने वली। तथा इच्छा वा अभिलाषनो रोध
ठकुराइ पामे क्षमा गुण ते। क भलो होय जेहने ते ॥

दाणं दरीदस्स पहुस्स खती। इच्छा निरोहोइ सुहोइयस्स

जुवानीमा जे इंद्रियोने वश चारे ए जे प्रथम कह्या ते नर
राखे ते। भला दु:ष्करकारी जाणवा १ए

तारुन्नए इंदिय निग्गहो य। चत्तारि एयाणि सुदुक्कराणि

अशास्वतु जीवीत कह्यु छे स। ते माटे हे भला प्राणीयो धर्मआ
सारी जीवलोकने विषे। दरो, श्रुतचारित्ररूप धर्म उत्तम
साधु जिनेश्वरनो कह्यो ॥

असासय जीवियमाहु लोए। धम्मचरे साहुजिणोवइठं॥

ते धर्म जीवने रखोपानो करणहार। धर्म समस्त लेवीआदरीपाली
छे, शरण छे, उचगती देणहार छे। अव्याबाध सुख पामे ॥२०॥

धमो य ताण सरण गई य। धम्म निसेवितुसुह लहंति

ए रीते धर्मोपदेश लक्ष्मोवंत गौतमकुलक समाप्तम् ॥

॥ इति श्री गौतमकुलकं संपूर्णम् ॥

पूज्यश्री देवेंद्रसूरिजीकृत दान शील तपभावकुलक पदार्थ वालो
पकार अर्थे लीख्यो छे तेमा प्रथम दान कुलक ॥

॥ अथ दानकुलक लिख्यते ॥

तजीने राजनु सार वा रहस्य उपार्ज्यो छे संजमरूप एक अद्वि
ससाग लक्ष्मी आदे तीय मोटो भार ते जेणे ॥

परिहरिय रज्जसारो। उप्पाक्तियसंजमिक्कगुरुभारो ॥

आपणा खभाओ देवदुष्य व संजमयोगे विचरता जयवता वर्तो
स्त्र दीधु ब्राह्मण प्रते एवा। वीरनामे चोवीसमा तीर्थंकर ॥१॥

खंधाउ देवदूस। वियरंतो जयउ वीरजिणो ॥ १ ॥

धर्मदान१ अर्थदान२ काम दान३ ए भेद । त्रिविध दान जगतमा विख्यात वा प्रसिद्ध छे ॥

धम्मथ्थकामभेया । तिविह दाण जयम्मि विख्याय ॥

तोहे पण जिनेश्वरने ने तेमना शासनने आश्रीत जे मुनियो । तेमने आहारादिक धार्मीक दान ते प्रगसे छे वा वखाणे छे ॥२॥

तहवि य जिणदमुणिणो । धम्मियदाण पससति ॥१॥

ते दान कहेवु छे, सोभाग्य पणानु कारणहार छे । दान ते रोगरहितपणानु कारण उत्कृष्ट छे ॥

दाण सोहग्गकर । दाण आरुग्गकारण पग्म ॥

ते दान उत्तम भोगनु निधानछे। ते दान स्थानकछे गुणनासमूहनु३

दाण भोगनिहाणं । दाण ठाण गुणगणाणं ॥ ३ ॥

दानथकी पसरे वा विस्तरे कीर्ति दान देवे करी थाय मल रहित शरिरनी शोभा ॥

दाणेण फुरइ कित्ती। दाणेण य होइ निम्मला कती॥

दानेकरी आवर्ज्यु छे वश कर्यु । छे हृदय ते थकी । वैरी पण निश्चे दायकने घेर पाणी वहे, दासपणु करे ॥ ४ ॥

दाणावज्जिय हियत्त । वयरी वि हु पाणिय वहइ ॥४॥

धनासार्थवाहने भवे श्री रुप भदेवजीनो जीव । जे घीनु दान करयु भला श्रीधर्म घोषसूरी प्रमुख साधूने ॥

धणसत्थवाहजम्मे । ज घयदाण कय सुसाहुण ॥

ते महा पुण्यना कारण थकी श्री रुषभदेव जिन । त्रणलोकना पितामह वा दादा थया ॥ ५ ॥

तक्कारणमुसभजिणो । तेलुक्कपियामहो जाउ ॥ ५ ॥

कृपाये करीदीधुं अन्नपदा पात्रना भवमा तेथी महा पुण्यरूप

न पारेवा प्रते ।　　　　　　किरियाणु ॥

करुणाइ दिन्न दाण । जम्मतर गहिय पुन्न किरियाणं॥

तेथी तीर्थंकरपद तथा चक्रव　पाम्या शांतिनाथ सोलमा तीर्थं
र्तीपद ए बे रिद्धी एक नवमा । कर पण ॥ ६ ॥

तित्थयर चक्क रिद्धि ।　　संपत्तो सतिनाहोवि ॥ ६ ॥

पांचसे साधु मुनिप्रते आहारा　दानेकरी नपार्ज्यो उत्तम पुण्यनो
दि नोजन ते रूप ।　　　　प्रागनार एहवो ॥

पचसय साहु नोत्रण ।　दाणावज्जिय सुपुन्नपप्नारो ॥

आश्चर्यकारी जे चरित्र तेणे　नरतचक्रवर्ती श्री रुपनदेवनो पु
नस्वो एहवो ।　　　　　त्र नरतक्षेत्रनो स्वामी थयो॥७॥

अन्नरिय चरिय नरिड । नरहो नरहाहिवो जाउ ॥७॥

मूल लिधा विना पण　गीलाण वा रोगी मुनिने आचरवा यो
दिधी ।　　　　　　ग्य वस्तु तेथी ॥

मुल्ल विणावि दाउं । गिलाण पडिअरण जोगवत्थूणि ॥

सिद्धि पाम्यो रत्नकवल देण　बावनाचंदन देणहार सेठीयो पण
हार ।　　　　　　　तेज नवमा ॥ ८ ॥

सिद्धोअ रयणकंबल । चंदणविणिउवि तंमि नवे॥८॥

देइने खीरनुं दान ।　तपे करी सोपव्यु सरीर छे जेणे एहवा
　　　　　　　　साधुने धन्यकारी ॥

दाऊण खीर दाण । तवेण सुसिअग साहुणो धणिअं

लोकमा नपार्ज्यो चमत्कार जे　समस्तपणे थयो गोनद्रश्रेष्ठीपुत्र
णे एहवो ।　　　　　　शालीनद्र पण नोगनुं नाजन॥

जण जणिय चमक्कारो ।　सजाउ सालिन्नद्दोवि ॥ ९॥

पूर्वजन्मातरना सुपात्र　उल्लास पाम्युं अपूर्व शुनध्यान तेना

दान थकी ।   प्रन्नावे ॥
जम्मतर दाणाउ । उल्लसिया पुव्व कुसल द्याणाउ ॥
कयवन्नो शेठ कृतपुण्यनो धणी। न्नोगोनु न्नाजन वास्थानक थयो१०
कयवन्नो कयपुन्नो । न्नोगाण न्नायण जाउ ॥ १० ॥
घृतपुष्प साधु तथा वस्त्र   मोटा मुनि दोषना लेशथी समस्त
पुष्प साधु ए बे ।   प्रकारे रहित ॥
घयपूस वत्थपूसा । महरिसिणो दोस लेस परिहीणा ॥
आपणी तप लव्धीए करी घृतनु तथा वस्त्रनुं पुरवापणु करीने
समस्त साधुमंमलीने वा   वा साधुनी न्नक्ती करीने उत्तमगति
समुहने ।   पाम्या ॥ ११ ॥
लद्धीइ सयल गद्धो । वग्गहगा सुग्गइ पत्ता ॥ ११ ॥
जीवंतस्वामी श्री महावीरनी वीरस्वामीना शासनमा वीचरीने
प्रतिमाने ।   न्नक्तीये करी ॥
जीवंतसामि पमिमाई । सासण वियरिऊण न्नत्तीए ॥
चारित्र लेइने सिद्धिपद पाम्यो । उदायननामे छेल्लो राजर्षि १२
पव्वईऊण सिद्धो । उदाइणो चरम रायरिसी ॥१२॥
जिनघर वा जिनप्रासादे करी देइने अनुकंपा दान तथा न्नक्ती
शोन्नावी न्नूमीमम्लने ।   दान
जिणहरमंमियवसुहा । दाउ अणुकपन्नत्तिदाणाइ ॥
तीर्थप्रन्नावक पुरुषोमा रेखा। समस्तप्रकारपाम्यो सप्रतीनामेराजा
समानपणु ।   श्री आर्यसुहस्ती सूरि वचने ॥१३॥
तित्थपन्नावगरेहि । सपत्तो सपइराया ॥ १३ ॥
देइने श्रद्धा सुध्धमे करीने । शुद्धमान अम्दना वाकला मोटा
                               मुनीश्वरने ॥

दानं राज्ञा सुद्दे ।　　　सुद्दे कुम्मासए महामुणिणो॥

श्री मुलदेव नामे कुमर । राज्यनी लक्ष्मी प्रते पाम्यो मोटो१४

सिरि मूलदेव कुमरो । रज्जसिरि पाविउ गुरुइ ॥ १४ ॥

अतिघणु दान तेणे करी मुखर ए रच्या सेकमोनी संख्याए का

वा जे कविजन वा पंमित तेणे । व्य तेथी विस्तर्यु ॥

अइदाण मुहर कविअण। विरइअ सय संख कव्व वित्र

विक्रमादित्य राजानुं चरित्र　आजपण लोकमा समस्त [रित्र

ते ।　　　　　　　　पणे विस्तरे छे ॥ १५ ॥

विक्कमनरिंद चरिअं । अज्जवि लोए परिप्फुरइ ॥१५ ॥

त्रणलोक वा समस्त जीवलो तेज नवमा सिद्धिगामी छेलाज मा

कना बंधव वा जाई एहवा । मान्य केवलीमा इइ ते तीर्थंकरे ॥

तियलोअ बंधवेहिं ।　तब्भव चरिमेहिं जिणवरिंदेहिं ॥

कृतकृत्य तेमणे पण दीधुं एवुं । वर्षप्रमाण मोहोटुं दान ॥१६॥

कय किञ्चेहिवि दिन्नं ।　सवच्छरिअं महादाणं ॥१६॥

लक्ष्मीवंत श्रीश्रेयांसकुमार　मोक्षपदनो स्वामी केम न थाय

ऋषभदेवनो पौत्र ।　　　　अर्थात् थायज ॥

सिरिसिज्जंसकुमारो । निस्सेयस सामिउ कह न होई ॥

आ चोवीसीमा प्रथम फासु प्रगट कीधो जेणे आ भरतक्षेत्रने

क दाननो प्रवाह ।　　　　विषे ॥ १७ ॥

फासुअदाणपवाहो । पयासिउ जेण भरहंमि ॥ १७ ॥

केम ते न वखाणीए अर्थात् चंदनबाला कुमरी श्री महावीरने

वखाणीएज ।　　　　　　दान देवे करीने ॥

कह मा न पसंसिज्जइ । चंदणबाला जिणिंददाणेणं ॥

ते महावीर छमासिक तप छाख्यो वा संतोष्यो जेणे श्री महा

तप्या तेमने देइने । वीर जिनेश्वरने ॥ १८ ॥

छम्मासिय तवताविञ्च । निव्वविञ्च जेहिं वीरजिणो ॥१८॥

दिक्षा लीधा पछी प्रथम आदे पारणा । कर्या हता करेछे तेमज करशे त्रणे काले ॥

पढमाइ पारणाइ । अकरिसु करंति तह करिस्संति ॥

श्री अरिहंत ज्ञानादिगुणे जे गृहस्थने घेर, तेहने निश्चे सिद्धि अ सहित एहवा पूजनीक्रो । गन्नवमा तथा आगे ॥ १९ ॥

अरिहंता जगवंतो । जस्स घरे तेसिं धुव सिद्धि ॥१९॥

१श्री जिनप्रासादक्षेत्र२श्रीजिनबिंब वा प्रतिमाक्षेत्र ३जिनपुस्तकक्षेत्र । ४चतुर्विधसंघसाधु५साध्वी६श्रा वक७श्रावीकारूपजे सातक्षेत्रमां

जिणज्जवणबिंबपुत्थय–मंघसरूवेसु सत्तखित्तेसु ॥

जलु न्यायविधि योगे वाव्यु मोक्षरूप फलजणो आश्चर्यकारी अन जे द्रव्य ते थाय । तगणुं ॥ २० ॥

ववित्र्धणंपि जायइ । सिवफलय महो अणंतगुणं ॥२०॥

ए प्रकारे दान विषे २० गाथानो समूह समाप्तम् ॥

हवे सवधे आव्यु ब्रह्मचर्य कुलक ते लखीए छीए ॥

॥ अथ शीलकुलक लिख्यते ॥

सोजाग्य गुणनु मोहोटु एवु निधान एहवाने । चरणे प्रणाम करु श्री नेमिनाथ बावीसमा जिनपतिने ॥

सोहग्ग महा निहिणो। पाए पणमामि नेमिजिणवइणो॥

बालपणामा जुजाबले करीने । जनार्दन जे कृष्ण वासुदेवप्रते जेणे सहजमा जीत्यो ॥ १ ॥

बालेण नुश्रबलेण । जणाहणो जेण निज्जिणिउ ॥१॥

जीवोने शीलगुण ने तेज उत्तम वा पवित्र धन ने । शील ने तेज जीवोने मगलीक उत्कृष्ट ने ॥

सीलं उत्तम वित्तं । सील जीवाण मगल परमं ॥

शील ने ते दौर्भाग्यनु हरणहार ने । शील ने ते सुखनुं पीहर घरने वा सुख समस्तनु स्थानक ने ॥ २ ॥

सीलं दोहग्गहरं । सील सुक्काण कुलनवणं ॥२ ॥

शील ते धर्मनु निधान ने । शील ते पापनुं खमणहार कह्युं श्री तीर्थंकर गणधरे ॥

सीलं धम्म निहाण । सीलं पावाण खमण नणिय ॥

शील ते प्राणीयोने जगने विषे जयनुं करणहार ने । अकत्रीम अलंकार वा घरेणुं श्रेष्ट ने ॥ ३ ॥

सीलं जतुण जए । अकित्तिम मंमणं पवर ॥३॥

नरकरूप नगरना बारणाने रुधवाने । कमाम्ना जोम्ाना नाइ सरखुं ने ने ॥

नरय डुवार निरुन्नण । कवाम संपुम सहोअर न्नायं॥

देवलोकरूप उज्वल घर तिहां । चमवाने सारी निसरणी समान शील ने ॥ ४ ॥

सुरलोअधवलमदिर । आरुहणे पवरनिस्सेणि ॥ ४ ॥

श्री उग्रसेन राजानी पुत्री । राजिमती पामी शीलवंती सतीमा हि रेखा समान ॥

सिरि उग्गसेणधूआ । रायमई लहउ सीलवइ रेहिं ॥

गिरी गुफा विवरमा रह्यो एवो श्री नेमनाथना नाइ रहनेमीप्रते, जेणीये । थाप्यो, संजम शील मार्गमा५॥

गिरि विवर गउ जीए । रहनेमी ठाविउ मग्गे ॥ ५ ॥

प्रज्वलितो पण निश्चे अग्निनो समूह ते । शीलना महिमाए करी पाणीनो प्रवाह थयो ॥

पज्जलिउवि हु जलणो । सीलपभावेण पाणियं हवइ ॥

ते जयवती वर्तो जगमा मो ता श्री रामचंद्रनी स्त्री । जेहनी प्रगट वा प्रसिद्ध छे जशनी पताका वा ध्वजा ॥ ६ ॥

सा जयउ जए सीआ । जीसे पयडा जसपडाया ॥६॥

चालणी वडे काढयु पाणी ते एणे करी चंपानगरीमा । जेणे त्रणेज्या दरवाजाना बारणा त्रण ॥

चालणिजलेण चंपाए । जीइ उग्घाडिय दुवारतिय ॥

ते केहना न हरे चित्त अर्थात् हरे । ते चरित्र वा अवदात सती सुभद्रानु ॥ ७ ॥

कस्स न हरेइ चित्त । तीय चरिय सुभद्दाए ॥ ७ ॥

समृद्धी प्रते पामो नर्मदा सुंदरी । ते घणु घणो काल जेणीए पाळ्यु शुद्ध शील ॥

नदउ नमया सुदरि । सा सुचिर जीइ पालिय सील ॥

गहिलापणु पण करीने । सहन करी विटबना घणाघणा प्रकारनी०

गहिलत्तणंपि काउ । सहिआय विडंबणा विविहा ॥८॥

कल्याण होजो कलावती सतीने । वीहामणा रणमा राजाए तजी वा नाखी ॥

भद्द कलावईए । भीसणरन्नंमि रायचत्ताए ॥

जे ते सतीना शीलगुणेकरीने । छेदेला अग हस्तादी फरी नवाथया

ज सा सीलगुणेणं । छिन्नग पुणन्नवा जाया ॥ ९ ॥

सीलवतीना सील प्रते । समर्थ सुधर्माइन्द्र पण वर्णववाने नहो॥

सीलवइए सीलं । सक्कइ सक्कोवि वन्निउं नेव ॥

राजाना मोकल्या प्रधान वा मेहेता । चारेने पण शील राखवा प्रकर्षे ग ग्या जेणे ॥१०॥

रायनिउत्ता सचिवा । चउरोवि पवंचिआ जीए ॥१०॥

ज्ञान अतिशय लक्ष्मी सहित महावीर परमेश्वरे । जलो धर्मलाभ जेहने मोकलाव्यो

सिरि वद्धमाण पहुणा । सुधम्मलाभुत्ति जीइ पठविउ॥

ते जयवंती जगमांहे वर्तो सुलसा श्रावीका । शरदरुतुना चन्द्रमानीपरे निर्मल शीलगुणे ॥ ११ ॥

सा जयउ जए सुलसा । सारयससिविमलसीलगुणा ११॥

कृष्ण महादेव ब्रह्मा इंद्र एहवाना जे । मद वा अहंकारने भागनार एहवो कदर्प तेहना बलनो अहंकार ॥

हरिहरबंभपुरंदर–मयभंजणपंचबाणबलदप्पो ॥

अप्रयासे जेणे मरद्यो वा दली नाख्यो । ते श्री थुलीभद्रजी आपो कल्याण प्रते ॥ १२ ॥

लीलाइ जेण दलिउ । स थूलभद्दो दिसउ भद्द ॥१२॥

मनोहर योवनना समूहे वर्तते । प्रार्थना करते थके पण स्त्रीरूप पाणीपुरे करी ॥

मणहरतारुन्नभरे । पत्थिज्जतोवि तरुणि नियरेण ॥

मेरूपर्वत परे अचल छे मन जेहनुं एवा । ते श्री वयरस्वामी मोटा ऋषि जयवंता वर्तो ॥ १३ ॥

सुरगिरिनिच्चलचित्तो । सो वयरमहारिसी जयउ ॥१३॥

स्तवना करवाने तेहनी न सकीये । श्रावक जे सुदर्शनना शीलगुणना समूह प्रते ॥

थुणियं तस्स न सक्का । सद्धस्स सुदसणस्स गुणनिवहो॥

जे विषम संकटमा निश्चे । पडे थके पण अखण्ड शीलरूप धन राख्यु ॥ १४ ॥

जो विसमसंकडेसुवि । पडिवि अखण्डसीलधणो॥१४॥

सुंदरीजी रुपन्नदेवनी पुत्री सु मणोरमा सुदर्शनशेठनी स्त्री। अंजनंदा वैरस्वामीनी माता चेल । ना हनुमाननी माता। मृगावती चणा श्रेणीकनी स्त्री। दनवालानी चेली ॥

सुदरि सुनद चिल्लणा। मणोरमा अजणा मिगावइआ॥

ए जिनशासनमा प्रसिद्ध वा मोटी सतीउ छे जेओ तमने विख्यात एवी नली। सुख प्रते यो ॥ १५ ॥

जिणसासणसुपसिद्धा । महासइउ सुह दितु ॥१५॥

अचकारी नहानुं चरित्र सान्नलीने कोनुं न धुणे निश्चे मस्तकवा कथा प्रते। अर्थात् धुणेज ॥

अचंकारिअचरिअं। सुणिऊण को न धुणइ किरसीस॥

जेणे अखण्डपणे शील पाल्युं। नीलनो पति जे पल्लीपति तेणेकरी कष्टनी कोड पण धैर्य न मूक्युं॥१६

जा अखण्डिअ सीला। न्निल्लवइ कयत्थिआविदढं१६॥

आपणो मित्र आपणो ना आपणो जनक जे बाप आपणा वाइ सगो। पनो बाप अथवा पण ॥

नियमित्तं नियनाया। निय जणउ निय पियामहो वा वि

आपणो पुत्र पण एटलामा जे न वाहालो होय लोकोने शीलशीलरहितकुशीलीयोहोय ते। विना माटे ॥ १७ ॥

नियपुत्तोवि कुसीलो । न वल्लहो होइ लोआण ॥१७॥

सघलाए पण व्रत प्रते। नागे थके अस्ति या छे कोइ पण

सो जयउ जुगाइजिणो । जस्ससे सोहए जडामडलो ॥
तेमणे तपध्यानरूप अग्निये वा कर्मरूपीआ काष्ठा तेथी थयो
ल्या एवा । धूम्रामो तेनी पक्ती तुल्य ॥ १ ॥
तवझाणग्गिपलिविय–कम्मिंधण धूम पत्तिव ॥ १ ॥
संवत्सरी वा वरसीतप काउसग्गमां जे एक स्थानके रह्यो
करी । पूज्यपदयुक्त भगवंत ॥
संवच्छरियतवेण । दकाउसग्गमि जो ठिउ भयव ॥
पूरण करी आदरी आपणी दूर करो पाप वा माग कर्मप्रते श्री
प्रतिज्ञा ते जेणे ते । बाहुबलजी श्रीरुषभदेवजीना पुत्र२
पूरियनियपइन्नो । हरउ दुरिआइ बाहुबली ॥ २ ॥
अथिर चलप्रते पण थिर आच रुजु सरलप्रते करे दु:खे पामवायोग्य
ल करे वाका कार्य ते पण । कार्यनेपण तेम सुखे पामवायोग्यकरे
अथिरपि थिर वकं-पि रुजुअ दुल्लहपि तह सुलह ॥
दु खे साधवा योग होय ते तपना महिमाये करी प्राप्त थाय
काम सुखे साधवा योग । समस्त कार्य ॥ ३ ॥
दुस्सझंपि सुसज्झ । तवेण सपज्जए कज्ज ॥ ३ ॥
छठ छठ एटले बे बे करतो थको श्री महावीरस्वामीनो
उपवासना तप प्रथम गणधर भगवंत ॥
छठ छठेण तव । कुणमाणो पढम गणहरो भयव ॥
अक्षीणमहाणसी महालब्धी गणधरपद लक्ष्मीसहित इन्द्रभूती
आदे घणी लब्धीवंत । गौतमस्वामी जयवता वर्तो ॥४॥
अक्खीणमहाणसीउ । सिरि गोयमसामी जयउ ॥४॥
सोले वा आजे चोथो चक्र तपना बले करी खेलोसही आदे
र्ति सनतकुमार नामे । लब्धीउ पाम्यो

हजाइ सणंकुमारो । तववलखेलाइलद्विसंपन्नो ॥

श्रापणुं जे थुक तेणे करी खरडी सोना सरखी दीप्ती प्रकासतो
आगुली तेथी । हुवो ॥ ५ ॥

निटुअ खवलि अगुलि । सुवन्न-कंति-पयासंतो ॥५॥

गाय, ब्राह्मण, पेटनु बालक, ब्राह्मणी ए चारने मारीने मोहोटुं
गर्भवती– पापकर्म ॥

गो बन्न गप्प गब्भिणि । बन्नाणि घायाइ गुरुअ पावाइ॥

करीने पण सोनानीपरेज।तप तपवेकरीशुध थयो एवो दृढप्रहारीइ

काऊणवि कणयपिव । तवेण सुद्धो दढपहारी ॥ ६ ॥

पाछलने जन्मे आकरो तप। तप्यो वा करयो तेथी जे नदीपण
नामे मोटोटा रुपि ते ॥

पुव्वन्नवे तिव्व तवो । तविउ जं नदिसेण महरिसिणा ॥

वसुदेवजी श्रीकृष्णनो पि थयो विद्यावरी हजारो गमेनो ॥७॥
ता ते कारणथी प्रीतम ।

वसुदेवो तेण पिउ। जाउ खयरी सहस्साणं ॥ ७ ॥

देवता जे ते पण चाकर करे केनु उत्तम कुल ते पितानुं जाती
वा दासपणु । ते मातानी तेथी रहितनुं पण ॥

देवावि किंकरत्तं । कुणंति कुलजाइविरहिआणपि ॥

तपस्यारूप जे मंत्र तेहना हरिकेसीचंडालकुले जन्म्या महामु
महीमाथकी । नि थया तेमनु ॥ ८ ॥

तवमतपन्नावेणं । हरिकेसवलस्स वरिसिस्स ॥ ८ ॥

वस्त्रसहीकरो गमे एकवखेकरी। एकज घडायेकरी घडाहजारोगमें

पडसयमेगपडेणं । एगेण घडेण घडसहस्साइ ॥

जे निश्चे करे मुनित्त ते। तपरूपी कल्पवृक्षनु तेमने निश्चे

फल जाणवु ॥ ए ॥

जं किर कुणति मुणिणो । तवकप्पतरुस्सत्तस्कू फलंए

नीआणे करी रहित करयो तप जे तेने तप करनारनी सुं प्रसं

विधिये एहवो ॥ सा प्रते हूं ॥

अनिआणस्स विहीए। तवस्स तवियस्स कि पससामो॥

करूं जेणे तपे करी समस्त निकाचीत पण वा निश्चे कर्मने

नास कस्या । ॥ १० ॥

किज्जइ जेण विणासो । निकाइयाणवि कम्माणं॥१०॥

अती दुःखे कराय एवा तप जगतगुरु श्री नेमिनाथ प्रते कृष्णे

नो कारक । पूछ्याथी ते प्रभुए ते प्रस्तावे ॥

अइदुक्करतवकारी । जगगुरुणा कन्हपुछिएण तया॥

कह्यो ते मोहोटा आत्मानो समकं चित्तमा श्री नेमिनाथजीनो

धणी । शीष्य ढढणकुमार मुनि प्रते॥११॥

वाहरिउ स महप्पा । समरिज्जत्त ढंढणाकुमारो ॥ ११ ॥

प्रतिदिवसे सातजण प्रते वध करीने वा मारीने लीधी श्री

तेमा ७ पुरुष एक नारी । वीरजिन पासे दीक्षा ॥

पइदिवस सत्तजणे । वहिऊण गहियवीरजिणदिक्खा ॥

दुक्कर अभिग्रहमा निरतो वा अर्जुनमाली मुनि सिद्धीपद पाम्यो

समस्त रक्त एहवो । ॥ १२ ॥

दुग्गाभिग्गहनिरउ । अज्जुणउ मालिउ सिद्धो ॥ १२॥

नंदीसरनामे आठमो द्वीप तथा मेरुपर्वतना शिखरने विषे एक

तथा रुचकनामे तेरमो द्वी काले करी ॥

प तेने विषे निश्चे ।

नंदीसररुअगेसुवि । सुरगिरिसिहरेसु एगकालाए ॥

जंघाचारण विद्याचारण मुनिन्न लब्धीवंत। जाय तपना प्रन्नावे करीने श्री जिनपम्रिमा वदनार्थे ए अधीकार न्नगवतीसूत्रे २०मा सतकनाएमा न्नदेसामा ठे ॥१३॥

जंघाचारण मुणिणो । गन्नति तवप्पन्नावेण ॥ १३ ॥

मगधदेशनो राजा जे श्रेणीक तेना आगल जेहनु। वरणव्यु वा वखाण्युं स्वमुखे श्री महावीरस्वामीये तपनु रूप॥

सेणियपुरन्न जेसिं । पससिअं सामिणा तवोरूव ॥

ते श्री धनाजी सालिन्नडना वनेवी तथा धनाकाकंदी मुनिनुं। ते बेहु पण पाचमे अनुत्तरे पोहोच्या ॥१४ ॥

ते धन्ना धन्नमुणि । डुन्नवि पचुत्तरे पत्ता ॥१४ ॥

सान्नलोने तप सुंदरीनामे श्री रुपन्नदेवनी। पुत्री जे तेनो आंबिलतप निरंतर वा आतरा रहित ॥

सुणिऊण तव सुंदरि । कुंमरीए अंबिलाणि अणवरयं॥

साठ वर्षपद हजारपदसहित एटले साठहजार वर्ष सुधी। कहो केहनुं न कंपे वा न धुजे हैयु धुजेज ॥ १५ ॥

सट्ठिवास सहस्सा । न्नण कस्स न कंपए हियय ॥१५॥

जे कीधो आवीलनो तप जवूने पाठलन्नवे । बार वर्ष सुधी शिवकुमार तेणेन्नवे मुनिपणे ॥

जं विहिअमबिलतव । बारस वरिसाड सिवकुमारेण ॥

ते देखी श्री जबुस्वामी ना रूप प्रते । विस्मय पाम्यो हैयामा कुणीक नामे राजा ॥ १६ ॥

तं दठु जबुरूव । विम्हइन्न कोणिन्न राया ॥१६॥

जिनकल्पीमुनि परिहारविसुधी तपवंत साधु । प्रतिमा अंगीकारवंत साधु॥ यथा लदी तपवंत साधुनु ॥

जिणकप्पिय परिहारिअ । पम्रिमा पम्रिवन्न लंदयाईणं॥

साम्रलीने तपनु सरूप वा कथानक। कोण वीजो वारण करे तप करवा नो गर्व ॥ १७ ॥

सोऊण तवसरूव । को अन्नो वहज तवगवं ॥ १७ ॥

मासखमण पासखमण एटले बलभद्र मुनि कृष्णवासुदेवनो भाइ महीनाना उपवास पन्नरदिन रूपवंत पण निश्चे वीरम्यो॥ ना उपवास करनारो।

मासद्धमासखवउ । बलभद्दो रूववपि हु विरत्तो॥

ते जयवतो वरतो रणमा वमणहारो। प्रतिवोध करतो श्वापद जे वनचर सिंह मृगादि हजारोने ॥ १८ ॥

सो जयउ रन्नवासी । पमिबोहिअसावयसहस्सो ॥१८॥

थरहरी वा कपीपृथ्वी,जलहल्या । समुद्र, हाल्या समस्त कुलगि वा हालकल्लोल थया। री हीमवतादि ॥

थरहरिअ धर ऊलहलिय–सायर चलियसयलकुलसेल

जे करतो हूत जयवंतो वर संघनु कष्ट निवारणअर्थे करयुं लाख तेश्रीविष्णुकुमार मुनीश्वर। जोजननुरूप ते तपनुफल जाणवुं१९

जमकासि जय विण्हु । सघकए त तवस्स फल ॥१९॥

शुं घणु वा बहूधा केहेवाथी वा भणवाथी। जे कोइने पण किहाइ काइ सुख प्रते ॥

कि वहुणा भणिएण । ज कस्सवि कहवि कज्जविसुहाइ

दिसेछे भुवन वा लोकते। मध्ये। तिहा तप तेज कारण निश्चे एटले समस्त सुखनुं मुख्य हेतु तप तेज छे ।२०।

दीसति भवणमज्झे । तज्ज तवो कारण चेव ॥२०॥

॥ इति तपसमुदाय संपूर्णम्

॥ इति तपकुलक समाप्तम् ॥

हवे ते तपमा जाव मले तो निर्जराहेतु सर थाय, माटे लगतुंज
॥ जावकुलक लखीए डीए ॥

॥ अथ जावकुलक लिख्यते ॥

कमठनामे अज्ञान तपकरी अ । बीहामणुं प्रलयकाल वा कल्पांत
सुरदेव थयो तेथी कमठ असुर कालना सरखु मेघनुं पाणी तेमां
देव तेणे पूरवैरे रच्युं । वोलवा माटे ॥
कमठासुरेण रइय-मि जीसणे पलयतुल्लजलवोले ॥
तोहे पण ढकाय जोवनु हित । परमयो एहवो जयवतो वर्तो श्री
चितवता जावथी केवलज्ञा । पार्श्वजिन त्रेवीसमो तीर्थंकर॥१॥
नादि गुणलक्ष्मी ।
जावेण केवललच्छि । विवाहिउ जयउ पासजिणो॥१॥
चुना वीनानुं तबोल सोजा पास विना वा खटाइ वीना वस्त्रा
न पामे रंग न आपे । दिके न थाय जेम रंग ॥
निचुन्नो तबोलो । पासेण विणा न होइ जह रंगो ॥
तेम दान शील तप जावना ए निफल जाणवा अत करण
चारे पण । शुद्धजाव विना इति तत्त्वं २
तह दाणसीलतवजा-वणाउ । अहलाउ जावविणा१॥
मणि, रत्न, मत्र, उषधी वा यंत्र, तंत्र तथा देवतानी उपासना
जमीबुट्टी । पण निश्चे ॥
माणि मंत उसहीण । जंतयतताण देवयाणपि ॥
एटलावाना जाव विना नही निश्चे कोइने देखाय वा आपे
सिद्धपणाने । लोकमा ॥ ३ ॥
जावेण विणा सिद्धी । न हु कस्सइ दीसई लोए ३
जली जावनाने वसे करीने । प्रसन्नचदराजरुषी वेषकी मात्रेकरी

सुहन्नावणावसेणं । पसन्नचंदो मुहुत्तमित्तेण ॥
खपावीने कर्म जे घनघाती रूप गांठ प्रते । पाम्यो केवलज्ञान ते न्नावे करीने, माटे न्नाव तेज मुख्य छे॥४॥
खविऊण कम्मगंठि । संपत्तो केवलं नाण ॥ ४ ॥
शुश्रूषंती वा सेवना करती चरणे वा पगे । आपणी गुरुणी चंदनबालाने ने निंदा करती पोताना डुषण प्रते ॥
सुस्सूसंती पाए । गुरुणीण गरहिऊण नियदोसे ॥
नपन्यु वा थयुं सर्वोपरी ज्ञान केवलज्ञान इत्यर्थ । एहवी मृगावती साध्वी जयवंती वर्तो शुन्नन्नावे करीने ॥ ५ ॥
नप्पन्नदिवनाणा । मिगावई जयन सुहन्नावा ॥ ५ ॥
न्नगवंत वा पूज्य इलाची पुत्र मुनि। मोहोटा वांस नपर जे समस्त नटणीमोहे चड्यो ॥
न्नयव इलाइपुत्तो । गुरुए वंसमि जो समारूढो॥
तिहा रहे देखीने मुनिराज कोइ ग्रहस्थना घरमा गौचरिए गएला । तेथी आव्यो शुन्नन्नाव तेथी केवल ज्ञानी थयो ॥ ६ ॥
दठूण मुणिवरिंदे । सुहन्नावा केवली जाउ ॥ ६ ॥
कपिलनामे ब्राह्मण ते मुनि । अशोकवनिका नामे वाडीमाही आपणा मनथी जे ॥ ज्या
कविलोअवंन्नण मुणी । असोगवाणिआइमज्झयारंमि॥
जहा लाहो तहा लोहो, लाहालोहो। ध्यातो थको थयो जातीस्म पवढइ॥ दोमासा कणय कज्ज,कोमी। रणव्रतअनुक्रमे केवली थयो ए न नीठइ॥१॥ ए गाथानो अर्थ । ॥ ७ ॥
लाहालोहत्तिपय । झायंतो जायजाइसरो ॥७ ॥
तपसी मासखमणादिक सा वासीनंदन वा करंबादिक न्नक्त वा

धुने निमंत्रणा पूर्वक । आहार जे तेणे शुद्धन्नावथी ॥
खवगनिमतणपुव्व । वासियन्नत्तेण सुद्धन्नावेण ॥
खातो थको केवलज्ञान प्रते । पाम्यो श्री कूरगडूनामा मुनि॥८॥
भुंजंतो वरनाणं । सपत्तो कूरगडूड ॥ ८ ॥
पाछलना न्नवमा आचार्यपद ज्ञाननी आशातना वा अवज्ञा ते
हूते पण कीधी । ना प्रन्नावे डुर्मेध वा मूर्ख ॥
पुव्वन्नवसूरिविरईय–नाणा सायण पन्नाव डुम्मेहो ॥
आपणुं नाम ध्यातो थको । मासतुष मुनि केवलज्ञानी थयो ए॥
नियनामं झायंतो । मासतुसो केवलीजाड ॥ ए ॥
हाथी उपर चढी आवती रुद्धि देखीने कोनी श्री रुषन्नदेव
हवी ते । स्वामीना अतिशयादिकनी ॥
हत्थिंमि समारूढा । रिद्धिं दठूण उमन्नसामिस्स ॥
तेज वखते शुध ध्यान ध्या मरुदेवी स्वामीनी श्री आदिनाथनी
ती थकी । माता सिद्धी पामी ॥
तक्खण सुहझाणेण । मरुदेवी सामिणी सिद्धा ॥१०॥
प्रतिजागरण वा वैयाव झघानु बल हीण थएलु एहवा श्री अ
च करती थकी । न्नीकापुत्र आचार्य उपरे न्नक्तिवंतने ॥
पडिजागरमाणीए । जघाबलखीणमन्निआपुत्त ॥
संप्राप्त वा पामी केवल नमो नमो श्री पुप्फचूला नामे केव
ज्ञान प्रते एवी । ली साध्वी प्रते ॥ ११ ॥
संपत्त केवलाए । नमो नमो पुप्फचूलाए ॥ ११ ॥
कोमीनदिन्न सेवालादि पन्नर गौतमस्वामीये दिधी दिक्षा प्रते
सें तापस अष्टापदे रेहलाने ।
पनरसय तावसाण । गोअमनामेण दिन्न दिक्खाण ॥

ए रीते दान शील तप भावना प्रते । जे करे शक्ती भक्तिये तत्पर हुतो नर पुरुष ते ॥

इयदाण सील तव भा–वणाभजो कुणइ सत्ति भत्ति परो

देवताना इंडना समूह तेणे पूज्य एहवो वा ए चार कुलक करताए अचीरात् वा थोभाकालमा ते पामे मोक्षना सुख प्रते ॥२१॥

आपणुंनाम सूचव्यु देवेंद्रसूरिएहवुं।

देविदविंदमाहिश्र । अइरा सो लहइ सिद्धिसुह ॥१

ए प्रकारे भाव कुलक टवार्थ सपूर्णम् ॥

॥ इति भावकुलक समाप्तम् ॥

हवे उपदेशरूप रत्ननो भमार ते समान कुलक लखीये डीए॥

॥ अथ उपदेशरत्न कोश ॥

उपदेशरूप रत्ननो भंमार डे । नाश पमाड्या डे समस्त लोकना दारीद्र जेणे ॥

उवएसरयणकोस । नासिअनीसेसलोगदोगच्च ॥

उपदेशरूप रत्ननी माला डे वा श्रेणी डे जेहमा एहवु । कहुंछु वादी नमीने वर्त्तमान शासनपति श्री वीरजिन प्रते ॥ १ ॥

उवएसरयणमालं । वुच्छं नमिऊण वीरजिणं ॥ १ ॥

जीवदयाने विषे रमण करीए चालीए सदा । इंडीवना समूह जे श्रोत्रादिने दमवी वश राखवी सदाय पण ॥

जीवदयाइ रमिज्जइ । इंदियवग्गो दमिज्जइ सयावि ॥

सत्य मीठुं वचन नीश्चे बोलीये अवसर उचीत । धर्मनु सार वा तत्व एणीपरे नीश्चे ॥ २ ॥

सच्च चेव चविज्जइ, धम्मस्स रहस्स मिणमेव ॥२॥

ब्रह्मचर्य वा शुद्ध आचार न न संवास वसीजे माठा आचारी
नीश्चे जागीए। साथे ॥

सीलं न हु खण्डिजाइ। न सवसिज्जइ सम कुसीलेहिं ॥

भला गुरुनुं हीतवचन न उल्लं श्री जिनेश्वरना मुनिधर्मनो एज
घीये। उत्कृष्टो अर्थ ॥ ३ ॥

गुरुवयणं न खलिज्जइ। जइनज्जइधम्मपरमठ्ठो ॥ ३ ॥

चपल वा अजतनाये न चा कुलधर्म मर्यादा उपरात न उद्भ
लीये पंथ जोइ चालवु ट वेष धरीये ॥

चवल न चकमिज्जइ। विरइज्जइ नेव उप्पभो वेसो ॥

वांकी दृष्टीये न जोईये स रीसाणा पण बोले शुं चाम्ीआ नर
मदृष्टीथी जोवुं। तेवा पुरुषने ॥ ४ ॥

वंकं न पलोइज्जइ। रुठावि जणंति कि पिसुणा ॥४॥

वश करीये आपणी जीभ वा विणा विचार्यु नहीज करीये को
रसना इंद्रीने। इ कार्य प्रते ॥

निअमिज्जइ नीअजीह। अविआरिअ नेव किज्जएकज्जं

न आपणो भलो जे कुला तो ते नर प्रते माठो कोपेलो शुकरे
चार तेने लोपीए ॥ पांचमो आरो वा कलिकाल ॥५ ॥

नकुलक्कमोअ लुप्पइ। कुविउकिं कुणइकलिकालो ॥५॥

कोइने मर्मवचन न बोलीजे कोइने पण कुडु कलंक न दीजीए
दुखदेतु। कोइ काले।

मम्मं न उल्लविज्जइ। कस्सवि आलं न दिज्जइ कया ॥

कोइने पण न आक्रोस दु ए सत स्वजननो मारग एम दुर्ल
रवचन बोलीये। भ जाणवो ॥ ६ ॥

कोवि न उक्कोसिज्जइ। सज्जणमग्गो इमो दुग्गो ॥६॥

सर्वने वा मर्व प्रकारे उप न विसारवो परजने उपगार कस्यो ते
गार करवो । प्रते ॥

सव्वस्स उवयरिज्जइ । न पम्हसिज्जइ परस्स उवयारो ॥

दुखीत दीनप्रते यथाशक्ति उपदेश हीतवचन एज जाण मा
आधार दीजीये । ह्या पुरुषोनो ॥७॥

विहल अवलंविज्जइ । उवएसो एम विउसाण ॥ ७ ॥

कोइनी पण न प्रार्थना की कोइये काइ पण प्रार्थना करी होय
जीये। तो न जंग करीये ॥

कोवि न अप्पत्थिज्जइ । किज्जइकस्सवि न पत्थणाजंगो॥

दीन दयामणु वचन न बो जीवीये ज्यां सुधी आ जीवलो
लीये । कमा तीहा सुधी ॥ ८ ॥

दीण नय जंपिज्जइ । जीविज्जइ जाव जिअलोए ॥८ ॥

आपणी न करीये प्रससा गु निंदीजे दुर्जनने पण निश्चे न कोइ
णवर्णन । काले पण ॥

अप्पा न पसंसिज्जइ । निंदिज्जइ दुज्जणोवि न कयावि॥

घणु घणु न हसीये, इहनु मूल पामीये मोटाइपणु तेम चा
हासमाहनी छे । लता ॥ ए ॥

वहु वहुसो न हसिज्जइ । लप्भइ गुरुअत्तण तेण ॥ए ॥

वैरीनो न विश्वास वा जरुसो कोइकाले पण ठगीये नही विस
करीये । वास राखे तेने ॥

रिउणो न वीससिज्जइ । कयावि वंचिजए न वीसत्थो ॥

नकरयागुणना लोपकथइये।ए प्रकारे न्यायमार्गनी रचना जाणवी

न कयग्घेहि हविज्जइ । एसो नायरस नीसंदो ॥ १० ॥

राजी थइये जला गुण वा बाधीये राग नही साचा स्नेह

भला गुणीने देखीने । रहीत नर साथे ॥

रचिज्जइ सुगुणेसु । वज्जइ गत्त न नेहवप्नेसु ॥

करीये पात्रनी परीक्षा । दक्ष माह्याने एज कसवटी छीम परीक्षा पाषाण तुल्य छे ॥ ११॥

किज्जइ पत्तपरिरका । दक्खाण इमो ञ्म कसवटो ॥११॥

न अकार्यने आदरीये वा अं। आपणो आत्मा पामीजे नही निंद गीकरीये। नीक वचनमा ॥

नाकज्ज मायरिज्जइ । अप्पा पाम्मिज्जए न वयणिज्जे ॥

न साहासीक प्रते तजीये वा। भला राखीये ते गुणे जगत्माहाथ छोमीये कष्ट आवे तोपण। ॥ १२ ॥

न य साहस चइज्जइ । उप्निज्जइ तेण जगहत्थो ॥१२ ॥

कष्ट आवे पण न मुकाईये । न मुकीजे आदस्या मारगनुं मा न नाम मरणाते पण ॥

वसणेवि न मुप्निज्जइ । मुचइ माणो न नाम मरणेवि ॥

लक्ष्मीनो क्षय वा नाश थाय। व्रत तरवारनी धार समान होय पण दान दीजे योग्य। निश्चे धीर पुरुषने ॥ १३ ॥

विहवरकएवि दिज्जइ। वयमासिधारं खु धीराणं ॥ १३ ॥

घणो स्नेह न धरीये वा रीसावुं नही स्नेही उपर पण नी वहीये कोइथी। रतर ॥

अइनेहो न वहिज्जइ । रूसिज्जइ नय पिएवि पयदिह ॥

वधारीजे नही कलह वा व जलाजली आपीये दुःखने एम दु ढवाम कोइथी। खमार्ग तजीये ॥ १४ ॥

वद्धारिज्जइ न कली । जलंजली दिज्जइ दुहाणं ॥१४॥

न माठा साथे वसीये मा। बालकथी पण ग्रहण करीये आपणा

पन्नावे जंपिज्जइ । सम्माणिज्जइ खलोवि वहुमध्ये ॥
न तजीए नीजनुं परनुं विशे । समस्त अर्थ तेम चाले तेना
पपणुं । सिद्ध थाय ॥ १ए ॥
नज्जइ सपरविम्भेसो । सयलत्था तस्स सिध्यंति ॥ १ए॥
मंत्र तंत्र विद्या न जोइस । जइस नही परना घरमा एकलो वी
जादिक वीना ॥
मंतंताण न पासे । गम्मइ नड परग्गहे अवीएहिं ॥
आपणी आदरी प्रतीज्ञा ज्ञलु कुलीणपणुं तेहने होय ए
वा व्रत पालीए । रीते ॥ २० ॥
पम्विन्न पालिज्जइ । सुकुलीणत्तं हवइ एव ॥ १० ॥
मीत्रने घेर जमीए मीत्र । पूठीए मनमा विचार ज्ञपजे ते
ने जमाम्मीए । पूठे तेहने कहीए आप ॥
ज्जुंजइ ज्जुंजाविज्जइ । पुन्छिज्ज मणोगय कहिज्ज सय ॥
सार वस्तु मीत्रने दीजे, मीत्र । जो वाछीए जीवारे निश्चल स्नेह
आपे ते लीजीए जोग वस्तु । मीत्रथी तो ॥ २१ ॥
दिज्जइ लिज्जइ उचिअं । इन्छिज्जइ जइ थिर पिम्मं॥११॥
कोइने पण न अपमान दी । न गर्व करीए दानादिक उते गुणे
जीए । पोताने ॥
कोवि न अवमन्निज्जड । नयगाविज्जइ गुणेहि निअएहिं॥
न विस्मय वा अचरीज चीतमा । घणा रत्ने करी जे माटे ए
लावीए जगमा काइ अचरीजनथी॥ प्रथ्वी ज्जरी वे ॥ २२ ॥
नय विम्हज्जवाहिज्जइ । वहुरयणा जेणिमा पुहवी ॥१२॥
आरंज्ज वा प्रथम कार्य हल । करीए काम मोहोटु पण पठीथी ॥
वो वा थोमो कीजे ।

आरन्भिज्जइ लहुच्च । किज्जइ कज्जमहतमवि पन्ना ॥

न आपणु उत्कृष्टपणु ते कीजीए । पामीए मोहोटाइपणु जेणे करीने ॥ १३ ॥

नय उक्करिसो किज्जइ । लप्रइ गुरुअत्तण जेण ॥२३॥

ध्याइए श्री परमात्मा वीतराग देव प्रते । आपणा समान गणीए बीजा जीवोने ॥

झाइज्जइ परमप्पा । अप्पसमाणो गणिज्जइ परो ॥

करीएनही राग द्वेष कोइने केवारे। छेदीजे एम चालता संसारना दुःख प्रते ॥ २४ ॥

किज्जइ न राग दोसो । छिन्निज्जइ तेण ससारो ॥२४॥

ए रीते उला उपदेशरूप रत्ननी माला । जे प्राणी ए रीते आपे उली आपणे हृदये वा कंठे ॥

उवएसरयणमाल । जो एव ठवइ सुठु निअकंठे ॥

ते प्राणीने नीरुपद्रव जे मोक्षना सुखनी लक्ष्मी । वक्षस्थले आवी रमे पोतानी इच्छाए ॥ २५ ॥

सो नर सिवसुहलच्छी—वच्छयले रमइ सच्छाइ ॥ २५॥

ए रीते थयो उपदेशरत्ननो उन्नार संपूर्णम् ॥

॥ इति उपदेशरत्नकोस समाप्तम् ॥

॥ अथ शास्वता जिननामादि सख्या स्तवन ॥

प्रथम शास्वताजिन चार नामे छे। श्रीचंद्राननइ श्री वारिषेणधसा ते कहेवे, ज्ञान अतिशय लक्ष्मी । मान्य केवलीरूप तारागणमा वत रुषभानन१ श्रीवर्द्धमान२ । चंद्रमा समान ते प्रते ॥

सिरि उसह१वद्धमाण२ । चंदाणण३वारिसेण४जिणचदे

नमीने शास्वता जिन जवन वा। सख्या वा गणतिनु समस्त व प्रासादनी । रणव करुंछु हु ॥ १ ॥

नमिउ सासय जिण जव-ण सख परिकित्तण काह १

जोतषीदेव व्यंतरदेवने वि। सातक्रोम वहोतेरलाख जुवनपतिदेवता पेअसंख्यात जिनजुवनछे। ने विषे जिनघरछे ७७२०००००देहरा ॥

जोइवणेसु असखा । सग कोमि विसयरिलक्कजवणेसु

चोरासीलाख सत्ताणुं। हजार त्रेवीस उर्द्धलोके जिनप्रासाद छे ८४९७०२३ देहेरा ॥ २ ॥

चुलसी लक्का सगनवइ। सहस्स तेवीसुवरिलोए ॥२॥

हवे चारवारणाना देहेरागणा। चार चार जिनजुवन कुमलद्वीप छे,बावनप्रासाद नंदीश्वरआ। रुचकद्वीपना एटले वे द्वीपना म गमा द्वीपना। ली आठ जिनघर छे ॥

बावन्ना५नदीसर-वरमि चउ४चउ४ कुमले रूअगे ॥

ए त्रण स्थानकना मली साठ। त्रण द्वारना वाकी रह्या ते सर्व जि जिन जुवन चार द्वारना छे। नजुवन ॥ ३ ॥

७अ सठी चउवारा । तिउवारा सस जिणजवणा॥३॥

प्रत्येक द्वार एटले वारणा। मुखमंमप रंगमंमप तेवार पछी ॥ वारणाने वीपे।

पत्तेअ वारेसु । सुहमंमव रंगमंमवे तत्तो-॥

मणिमय पीठ वा चोतरो। थुन्न ते उपर चारे दिसिने विपे चार तेह मणिपीठना उपर। पमिमा वा जिनविंव ॥ ४ ॥

मणिमयपीढ तउवरि। थुन्ने चउदिसिसु चउ पमिमा४

तेवार पुंठे मणिपीठनु यु। तेवार पुंठे अशोकवृक्ष तेवारपछी धर्म

गल वा जोमलुं । ध्वज तेवार पछी पुस्करणी वाव्यछे॥

तत्तो मणिपीढ जुगे । असोग धम्मयझअ पुस्करणी॥

जुवन जुवन प्रते प्रतिमा मू । मध्ये एकसो आठ १०८ छे प्रति
ल गनारा- दिसीए सतावीस ॥ ५ ॥

पडजवणं पडिमाण । मध्ये अठुत्तर सय च ॥५॥

हवे ते शास्वती प्रतिमा के। पाचसें धनुपनी छे लघु वा नाहा
वडी छे, तेहनु मान कहेछे नी सात हाथनी छे ॥
प्रतिमा वली मोहोटी ।

पडिमा पुण गुरुआउ । पण धणुसय लहुअ सत्तहत्थाउ

ते कीहां छे ? मणिमय पीठीका । सिंहासन उपर बेठी एहवी
उपर देवछदामा । छे ॥ ६ ॥

मणिपीढे देवछ-दयमि सीहासणनिसन्ना ॥ ६ ॥

ते जिनप्रतिमाने पुठे एक । प्रतिमा छे जिनेश्वरना सहामी बे प्रति
छत्रधर । मा चामर धारक छे ।

जिणपिठे छत्तधरा१। पडिमा जिणजिमुह डुन्निउचमरधरा

नागदेव, जूतदेव, जक्षदेवनी । कुम्भधारी आज्ञाधारो जिनेश्वरना स
प्रतिमा । न्मुख बे बे प्रतिमाछे एम एकएकजि
न प्रतिमा प्रते अगीआर अगीआर
प्रतिमा छत्रधर आदेनी छे ॥७ ॥

नागा१जूआ१जरका१। कुम्भधरा१ जिणमुहा दोदो ॥७॥

हवे ते जिनप्रतिमाना अंगो । पगनी, हाथनी, वालनी जूमी ।
पागादिकनी वर्णमोनाकेछे । जीज,तालवु एटला राते वर्ण छे॥
श्री वछ, नाभि चुचुक,

सिरिवछ नाभिचुचुअ।पय कर केस महिजीह तालुरुगा

अक रत्न समान नख तथा आ। अते वेदमे राते वर्णे छे तेमज
ख जाणवी। नासीका ॥ ८ ॥

अंकमया नह अच्छी। अतो रत्ता तहा नासा ॥ ८ ॥

आखनी कीकी तथा। आखनी दल जे पापण तथा भमुह जेनाप
रोमराइ वा रोमश्रेणी। ण तथा सर्वकेश एटला श्याम रत्नमय छे॥

ताराइ रोमराइ। अच्छिदला भमुहि केस रिठमया॥

स्फटिकमय एटले उज्वलवर्णमय। मस्तक छे परवालाना वर्णस
दंत जाणवा हवे वज्रमय। मान होठ छे॥

फलिह मय दसण वयरम्म-य सीस विद्दुममया उठा ए

सोनावर्णमय ढींचण तथा। शरीरयष्टी, नासिका, कान, भाल वा
जंघा छे। कपाल, साथल ते सर्वे सोनावर्णि छे॥

कणगमय जाणु जंघा। तणुजठी नास सवण भालोरू॥

ते प्रतिमा पर्यंकासने वा। एणे प्रकारे ते शास्वती चार नामनी
पद्मासने बेठी छे। प्रतिमानुं वर्ण थयु ॥ १० ॥

पलीयंकनिसन्नाणं। इअ पडिमाणं भवे वन्नो ॥ १०॥

भुवनपतीदेव व्यंतरदेव क। पाच सभा छे तेहनां नाम केहेछे
ल्प जे अच्युत सुधी देव जो। उत्पात सभा१ अभिषेक सभा२
तिषीदेव तेहमा। तेमज अलकार सभा ॥ ३ ॥

भवणवण कप्पजोइस। उववाय१भिसेअ२तहअलंकारा३

व्यवसाय सभा४सुधर्मसभा५। मुखमन्डप आदे छए करीसहीत छे११

ववसाय४सुहम्मसभा५। मुहमन्डव माइ छक्कजुआ॥११॥

हवे एक एक जिनभुवने जिन। तेवार पछी एकेके बारणे पाचपाच
बींब सख्या केहेछे त्रणद्वारना। सभा छे ए सभा धुरमा ६० जिन
जे भुवन ते प्रतेके त्रण चोमु। बींब छे ते सहीत॥

चउदस धणुसय चालीस । अहिअ उच्चत्तणेसव्वे ॥१८॥
आठमे द्वीपे विदिसीए सोलप्रासाद ।
अम दीवि विदिसि सोलस ।
सौधर्मइंद्र, ईसानइंद्र ए बेनी १६ देवीनी सोल नगरीउने विषे
सोहम्मीसाणग्गदेविनयरीसु ॥ १६ ॥
एम बत्रीसें उगणसाठ । सर्व सहीत प्रासाद त्रीर्छलोकमा १९
एव बत्तीससया–गुणसठिजुआ तिरिअलोए ॥ १९ ॥
एम पूर्वे कह्या ते त्रण लोक जे आठकोमसत्तावन्नलाख ५७ ॥
उर्द्ध अधो तीर्छे ए त्रण लोकमा।
एव तिहुअणमज्झे । अम कोमी सत्तवन्न लक्खाइं ॥
बसेंने ब्यासी २८२ एटले ८५७००२८२ ।
ते शास्वता जिनभुवन प्रते वांदु ॥ २० ॥
दोअसया वासीया । सासय जिणभवण वंदामि ॥२०॥
हवे त्रणलोकमा जिन प्रतिमा छे तेरसेक्रोमएटले१३०९६०००००
ते प्रत्येके कहेछे साठलाख,नव्या जिनबिंब भुवनपतिमा छे ॥
मीक्रोम ने
सठी लक्खा गुणनवइ–कोमि तेरकोमि सयबिंबभवणेसु
त्रणसें वीस एकाणु
हजारन्द एकाणुंने जोमज्यो ने त्रणलाख एटले ३९१३२०एटला जिनबिंब तीर्छे लोके छे ॥२१ ॥
तिअसय वीसा इगनवइ। सहस्स लक्खा तिगतिरिअ॥२१
हवे वैमानीकमा जिनबिंब उपर बावनकोम-चोराणु लाख ने कहेछे एकसोक्रोम नोत्रे ।
एग कोमि सय खलु । बावन्ना कोमि चउणवइ लक्खा॥

चुंम्रालीसहजार सातसेंने । साठ वैमानीक वा उर्द्धलोकमा जिन
विंब छे एटले १५२७४४७६० ॥२२

चउ चत्त सहस सगसय । सठा वेमाणि विंबाणि॥२२॥

हवे त्रण जुवनना विंबनी संख्या बेदेंतालीसकोम ने अठावनला
समुदाये कहेछे पन्नरसें कोम ने । ख ने ॥

पनरस कोमि सयाइं । डुचत्त कोमि अमवन्न लरकाइं॥

छत्रीस हजार ने एसी । त्रण जुवनमा जिनविंबने हु प्रणमुंछुं
एटले कुल १५४२५८३६०८० ॥२३॥

छत्तीससहस असीआ। तिहुअण विंबाणि पणमामि॥२३॥

चक्रवर्तींपदवीरुप लक्ष्मीवत ज जे अनेरा इहा एटले अढीद्वी
पतराजा आदे राजाहं तेमने । पमा नीपजाव्या ॥

सिरिजरहनिवइपमुहेहि । जाइं अन्नाइ इत्त विहिआइं॥

श्री देवेंदमुनीश्वरे स्तव्या छे आपो जव्यजीवने सिद्धसुख प्रते
एवा त्रीजग जिनविंब ते । ॥ २४ ॥

देविंद मुणिंद थुआइं । दितु जवीयाण सिद्धिसुहं॥२४॥

उत्सेद अगुलना मापे करी । अधोलोके उर्द्धलोके सात हाथ ॥

उस्सेह मगुलेणं । अह उहमसेस सत्त रयणीउ ॥

तीर्च्छलोके पाचसे धनुप एहवी । शास्वती प्रतिमा प्रणमुछुं २५

तिरिलोए पण धणुसय । सासय पमिमा पणिवयामि॥२५॥

॥ इति शास्वता श्री जिनजुवन तथा जिनविंब स्तवन समाप्तम्
आ प्रकरणमा संज्ञामात्र देहेरां प्रतिमानी संख्या छे ते वीस्तारे
यत्रथी जाणजो, जली बुद्धिथी वंदना करज्यो ॥

॥ अथ त्रीलोक चैत्य बिंब संख्या ॥

॥ अधोलोकमा जिनभुवन बिंब संख्या ॥

ठामसंख्या	ठामना नाम	भुवनसंख्या	जिनबिंबसंख्या
१	असुरकुमारमा ॥	६४लाख	११५२००००००
२	नागकुमारमा ॥	८४लाख	१५१२००००००
३	सुवन्नकुमारमा ॥	७२लाख	१२९६००००००
४	विद्युत्कुमारमा ॥	७६लाख	१३६८००००००
५	अग्निकुमारमा ॥	७६लाख	१३६८००००००
६	द्वीपकुमारमा ॥	७६लाख	१३६८००००००
७	उदधिकुमारमा ॥	७६लाख	१३६८००००००
८	दिग्कुमारमा ॥	७६लाख	१३६८००००००
९	वायुकुमारमा ॥	९६लाख	१७२८००००००
१०	स्तनीतकुमारमा ॥	७६लाख	१३६८००००००
प्रत्येक	चैत्ये प्रतिमा १८० छे मू०१०८+ऊ०२२+सभा६०+२०	कुल. ७७२०००००	कुल १३८९६०००००००

॥ ऊर्ध्वलोकमा जिनभुवन बिंबसंख्या ॥

ठामसंख्या	ठामना नाम	भुवनसंख्या	जिनबिंबसंख्या.
१	सौधर्मदेवलोके ॥	३२लाख	५७६००००००
२	ईशानदेवलोके ॥	२८लाख	५०४००००००
३	सनत्कुमारमा ॥	१२लाख	२१६००००००
४	माहेंद्रदेवलोके ॥	८लाख	१४४००००००
५	ब्रह्मदेवलोके ॥	४लाख	७२००००००
६	लांतकदेवलोके	५००००	९००००००

७	महाशुक्रदेवलोके ॥	४००००	७२०००००
८	सहस्रारदेवलोके ॥	६०००	१०८००००
९	आनतदेवलोके	२००	३६०००
१०	प्राणतदेवलोके	२००	३६०००
११	आरणदेवलोके	१५०	२७०००
१२	अच्युतदेवलोके	१५०	२७०००
३	प्रथमत्रीके ॥ १२०	१११	१३३२०
३	बीजेत्रीके ॥ १२०	१०७	१२८४०
३	त्रीजेत्रीके १२०	१००	१२०००
५	अनुत्तरपांचे ॥ १२०	५	६००
		कुल. ८४९७०२३	कुल १५२९४४४७६०

प्रथमदेवलोकथी १२ मा सुधी प्रत्येक चैत्ये १८० प्रतिमा छे॥ पाच सन्नानी ६० प्रतिमा। त्रण बारणाना चोमुखनी १२प्रतिमा मध्य चैत्यनी १०८प्रतिमा। सर्व मली १८० जाणवी ॥ ग्रैवेके अनुत्तरे १२० छे कल्पातीत छे, माटे सन्ना नथी ॥

॥ तीर्च्छालोकमां चैत्यबिंबसंख्या ॥

ठामसंख्या.	ठामना नाम	जिनचैत्य संख्या	जिनबिंबसंख्या.
१	व्यंतर असंख्यनग्र ॥	असंख्यभुवन	असंख्यबिंब
२	जोतषीचरथरमा ॥	असंख्यभुवन	असंख्यबिंब
३	नंदीश्वरद्वीपमा प्र १२४॥	५२	६४४८
४	कुंडलद्वीपमा ॥ १२४	४	४९६
५	रुचकद्वीपमा ॥ १२४	४	४९६
६	कुंडलगीरीमा प्र. १२०॥	३०	३६००

७	देव नत्तरकुरुमा ॥	१०	१२००
८	मेरुवनने विषे ॥	८०	९६००
९	गजदंता पर्वते ॥	२०	२४००
१०	वखार गिरिये ॥	८०	९६००
११	इखुकार गिरिये ॥	४	४८०
१२	मानुषोत्तर गिरिये ॥	४	४८०
१३	दिग्गजे ॥	४०	४८००
१४	द्रहे ॥	८०	९६००
१५	कंचनगिरिये ॥	१०००	१२००००
१६	महानदीयोये ॥	७०	८४००
१७	दीर्घ वैताढ्य गिरिये ॥	१७०	२०४००
१८	कुंडे ॥	३८०	४५६००
१९	यमकगिरिये ॥	२०	२४००
२०	मेरुपर्वतनी चूलीकाये ॥	५	६००
२१	जंबुप्रमुखवृक्षे ॥	११७०	१४०४००
२२	वृतवैताढ्यगिरिये ॥	२०	२४००
२३	नग्रीयो वीजयादिके ॥	१६	१९२०
		कुल ३२५९	कुल ३९१३२०

एहमा ६० प्रासाद तिहा प्रत्येके १२४ पडिमा बाकी ३१९९ प्रासाद त्रीद्वारा तीहा प्रतेके १२० पडीमा ॥

॥ त्रीजगसंख्या ॥

अधोलोके ॥	७७२००००००	१३८९६००००००
उर्द्धलोके ॥	८४९७०२३	१५२९४४७६०
तिर्छलोके ॥	३२५९	३९१३२०

॥ एम त्रणलोकमां ॥

शास्वता प्रासाद ॥	शास्वता जिनबिंब ॥
८५७००२८२	१५४२५८३६०८०

॥ तेहने मारुरी त्रीकालवदना होज्यो ॥

॥ इति शास्वता जिनभुवन तथा जिनबिंब सख्यायंत्र समाप्त ॥

॥ अथ शत्रुंजय लघुकल्प ॥

श्री अइमुत्ता वा अतिमुक्त केवली भगवते । कह्यु छे श्री शत्रुंजयतीर्थनु महात्म्य ॥

अइमुत्तय केवलिणा । कहिअं सेत्तुंजतित्थमाहप्पं ॥

श्री नारदनामे रुषी आगल। ते सांभलो भाव धरीने हे भव्यजीवो१

नारयरिसिस्स पुरउ । तं निसुणह भावउ भविआ॥१॥

ते शत्रुंजयतीर्थ उपर श्री रुषभदेव नो प्रथमगणधर पुंडरीकनामे । सिद्ध थयो मुनि पांचकोडने परिवारे ॥

सेत्तुजे पुंडरीउ । सिद्धो मुणि कोडीपंच संजुत्तो ॥

चैत्रमासनी पुनमने दिवसे। ते कारणमाटेतेहने कहेछेपुंडरिकगिरि

चित्तस्स पुणिमाए । सोभन्नइ तेण पुंडरिउ ॥ २ ॥

नमि विनमि बे भाइ विद्याधरना राजा। ते सिद्ध थया बे कोड मुनि सहीत ॥

नमि विनमि रायाणो । सिद्धा कोडिहिं दोहिं साहुणं॥

तेमज द्राविड वालीखिल्ल बे भाइ मुनि । निवृत्या वा सिद्ध थया दसकोड साधु साथे ॥ ३ ॥

तह दविडवालीखिल्ला । निव्वुआ दसय कोडिउ ॥३॥

प्रद्युम्नकुमार, साबकुमार साडाआठकोड कृष्णपुत्र कुमार

प्रमुख । सहीत सिध्या

पज्जुन्नसंबसमुहा । अध्दु हाउ कुमार कोडिउ ॥

तेमज पाम्व पण पाच वीस सिद्दिपद पाम्या नारदरुपि एका
क्रोम साथे सिद्दि वस्या । णु लाखथी ॥ ४ ॥

तह पडवावि पचय । सिद्दि गया नारयरिसिय ॥४॥

थावच्चाकुमर एकहजारथी, शुकमुनि एक मुनियो पण सिद्दथया
हजारथी, पाचसेथी सेलगमुनि,एप्रमुख । तेम रामचद्रमुनि ॥

थावच्चा सुय सेलगाय । मुणिणोवि तह राममुणि ॥

भरतजीए वे दशरथ रा त्रण क्रोड साधु सहित सिद्दि वस्या
जाना पुत्र । तेमने हु वाडु शत्रुंजय उपर ॥५॥

भरहो दसरहपुत्तो । सिद्धा वंदामि सेत्तुजे ॥ ५ ॥

ए आदे बीजा पण घणा मु रुपत्रादिकना मोहोटा वंशमादे
निराज मोहने क्षय करीने । उपन्या ॥

अन्नेवि खवियमोहा । उसभाइविसालवससभुआ ।

जे सिद्दपदपाम्या शत्रुंजयउपर । ते मुनि असंख्याताप्रते हुनमुहुइ

जेसिद्धा सेत्तुजे । त नमह मुणि असखिज्जा ॥ ६ ॥

पचास जोजन प्रमाण । होतो हवो श्री शत्रुंजय वीस्तारेमूले॥

पंनास जोयणाइं । आसी सेत्तुज विच्छडो मूले ॥

दस जोजनप्रमाणे शीखरतलेछे । उच्चत्वपणे आठ जोजननो छे ७

दसजोयण सिहरतले । उच्चत्त जोयणा अठ ॥ ७ ॥

जे पामीये फल अन्यतीर्थे। आकरा तपे तथा उत्कृष्ट शीलव्रते॥

ज लहइ अन्नतित्ते । उग्गेण तवेण बभचेरेण ॥

ते फल पामीये उद्यमे क श्री विमलगिरिमा वसतां वा रेहेतां
रीने तत्काल । थका ॥ ८ ॥

त लहइ पयत्तेणं । सेत्तुजगिरिम्मो निवसंते ॥ ८ ॥

जे क्रोमजणने जमाम्हे पुन्य। कामीतवाळीत ज्ञोजने जमाम्हे जेनर

जं कोडिए पुन्न । कामिय आहार ज्ञोइआ जेउ ॥

जे लहे वा पामे तीहा ते सर्व पुन्य । एक उपवास करतां थका फल पामे शत्रुंजे ॥ ए ॥

जं लहइं तन्न पुन्नं । एगो वासेण सेत्तुजे ॥ ए ॥

जे कोइपण नाममात्र तीर्थ। स्वर्गलोके पाताललोके मनुष्यलोके॥

ज किंची नामतीत्त । सग्गे पायाले माणुसे लोए ॥

ते सर्व तीर्थ नीश्चे दिठां । एक पुम्हरीक तीर्थ वादे थके ॥१२॥

त सन्न मेव दिठं । पुम्हरिए वंदिए सत्ते ॥ १० ॥

प्रतिलाज्नता वा ज्नक्ती करता थका चतुर्विध संघनी विमलाचल। शत्रुंजय सन्मुख चालता दिठे अण दिठे ते शत्रुंजय पर्वत नीश्चे, फल था य ते कहेछे ॥

पम्हिलाज्नत्ते सघ । दिठमदिठेय साहू मेत्तुंजे ॥

क्रोम्हगणुं फल अणदिठे थ्याने होय वली। दिठे थके तो अनंतगणुंफल थाय ॥ ११ ॥

कोडिगुणाच अदिठे । दिठेअ अणतये होई ॥ ११ ॥

केवल ज्ञाननी उत्पत्ति थइ जीहा। नीर्वाण वा मोक्षप्राप्ति छे जीहा मुनियोने ॥

केवलनाणु प्पत्ती । निव्वाणं आसि जन्न साहूणं ॥

ते श्रीपुम्हरीकतीर्थ वादेथके। ते सर्ववाधापूर्वोक्त सर्वेमुनि तीहा१२

पुंडरिए वंदित्ता । सव्वे ते वंदिया तन्न ॥ १२ ॥

अष्टापदतीर्थ रुषजदेव मोक्षके पावापुरी वीर मोक्षगाम चंपानगर तथा समेतशिखरतीर्थ २०-री वासुपूज्य सिद्धक्षेत्र गिरनारतीं

जिन सिद्धक्षेत्र । थ नेमनाथजीनु मोक्षगाम ॥

अठ्ठावयं समेए । पावा चंपाइ उज्जंत नगे य ॥

ए तीर्थ वांदे पुन्यफल थाय ॥ सोगणु फल तेथी पण पुंडरीकतीर्थ भेटे ॥ १३ ॥

वंदित्ता पुन्नफलं । सयगुणं तंपि पुंडरीए ॥ १३ ॥

पूजा कीधे थके जे पून्य थाय ते । एकगणुं तेहथी एकसोगणुं पुन्य प्रतिमा भरावे पूजे थाय वली ॥

पूआ करणे पुन्न । एगगुण सयगुण च पडिमाए ॥

तेथी श्री जिनभुवन करावे हजारगणुं पुन्य । तेथी अनंतगणुं पुन्यफल शत्रुंजय तीर्थ पालण करवे होय १४

जिणभवणेण सहस्सं । णंतगुणं पालणे होइ ॥ १४ ॥

प्रभुनी प्रतिमा अथवा देहरासर । श्री शत्रुंजयगिरीतीर्थ मस्तके वा उपर करे करावे ते ॥

पडिमं चेइहर वा । सित्तुजगिरीस्स मत्थए कुणइ ॥

भोगवीने भरतक्षेत्रनु राज्य एटले चक्रवर्तिपद भोगवी । वसे स्वर्गलोके तथा मोक्षे ॥१५॥

भूत्तूण भरहवासं । वसइ सग्गेण निरुवसग्गे ॥१५॥

नोकारसहिनो पच्चखाण पोरसहिनो पच्चखाण । पुरीमढनो पच्चखाण एकासणनो पच्चखाण वली आंबलनो पच्चखाण॥

नवकार१पोरिसीए २ । पुरिमड्ढेइगासणच४आयाम५॥

एटला पच्चखाण करे ने श्री पुंडरीकतीर्थ वली संभारे । फलनो वंछक करे उपवास तप हवे ए अनु प्रत्येके फल कहेछे ॥ १६ ॥

पुंडरीयच सरंतो । फलकखी कुणइ अभत्तछ्ठं ॥१६॥

न०छ्ठ ते बे उपवासनु१ पो०अठम आ० अर्धमास ते पन्नर उ

ते त्रण उपवासनु२पु दशम ते चा पवासनुं५ च० मासखमण
र नपवासनुं१ ए० डुवालस ते पाच ते एक मासना नपवासनुं६
नपवासनुं ४।

छठ१ठम२दसम३डुवालसाणं४। मास द्धमास५खवणाणं६

त्रीकरण ते मन वचन काया जे शेत्रुजानुं ध्यान स्मरण करे
शुद्धे जे आराधे ते पामे फल। ते ॥ १७ ॥

तिगरणसुद्धो लहइ। मित्तुञ्जं संभरंतो अ ॥ १७ ॥

छठने पञ्चखाणे प्रक्षेप गाथा चोवीहार करीने नीश्रे सात यात्रा।
जणाय छे।

छठेणं भत्तेणं। अपाणेणं तु सतजत्ताइ ॥

जे भव्य प्राणी एक मने ते भव्यजीव त्रीजे भवे मोक्ष
करे शत्रुंजय तीर्थे। सुख लहे ॥ १८ ॥

जो कुणइ सेत्तुजे। तइय भवे लहइ से, मुक्क ॥१८॥

आज पण देखायछे लोकमां। भोजन तजीने पुंडरीक पर्वते
अणसण करे ॥

अज्जवि दिसइ लोए। भत्त चईउण पुंडरीय नगे ॥

स्वर्गे सुखे करीने जाय। शीलव्रत वा आचार वर्जित होय तोपण

सग्गे सुहेण वच्चइ। सील विहूणोवि होऊणं ॥ १९॥

छत्र दाने धजा दाने पताका चामर वींझे कलश चढावे थाल
वा झलरी चढावे दाने करी ॥

छत्तं झय पडाग। चामर भिंगार थालदाणेण ॥

विद्याधरनीपदवी पामे। तेमज चक्रवर्तिनीपदवी पामे रथदानेकरी

विज्जाहरो अ हवइ। तह चक्की होइ रहदाणा ॥२०॥

वशलाख१ वीसलाख२ त्रीस लाख३ चालीसलाख४। पचासलाख५एटला फुलनी माला चमावे वा आपे फल कहेछे ॥

दस वीस तीस चत्ता । लक्खपन्नासा पुष्फदाम दाणेण ॥

पामे चोथ जे उपवासनु१ छ ठनु२ अठमनुं३ । दशमनुं४ छुवालसनु५ एटला तप करयानुं फल अनुक्रमे पामे॥२१॥

लहइ चउत्थ छठ्ठ ठम । दसम दुवालस फलाइ ॥२१ ॥

जेतीर्थे कृष्णागरुआदि उत्तमधुप देतेने पन्नरउपवासनुं फल थाय। एक मासक्षमण तपनुं फलकपूर जे वरासधूप देवे करी होय॥

धूवे पक्कुववासो । मासक्कमणं कपूरधूवमि ॥

केटलाएक मास खमणतपनु फल । मुनिने आहारादिकशुद्ध पडिलाभतो वा देतोथको पामे लहे॥२२॥

कित्तिय मासक्कमणं । साहूपडिलाभिए लहइ ॥ २२॥

न थाय तेटलुंज सोनानु दान भूमीनु दान । आभूषणदान देवेकरी बीजा तीर्थने विषे ॥

नवित्त सुवन्न भूमी । भुसणदाणेण अन्नतित्थेसु ॥

जेटलु पामे पुन्यफल प्रते । पूजा न्हवण करवेकरी शेत्रुंजय तीर्थे तीर्थपतिने तेटलुं ॥२३॥

जं पावइ पुन्नफल । पुआन्हवणेण सित्तुजे ॥ २३ ॥

अटवीनो भय१ चोरनो भय२ सिंहादिकनो भय३ । समुद्रनो भय४ दारिद्रपणानो भय५ रोगनो भय६ वैरीनो भय७ रुद्र अग्नि आदिकनो भय ८ ॥

कतार१चोर२ सावय३ । समुद्द४दारिद्द५रोग६रिउ७रुद्दा८

ए आठभयथी मुकाय वा ए भय मूके अविघ्नपणे । जे प्राणी शेत्रुजय तीर्थनुं ध्यानधरे मनमा तेह प्राणी ॥ २४ ॥

मुच्चति अविग्घेण । जे सेतुजं धरति मणे ॥ २४ ॥

सारा वली नामे पयनाने वीरे। गाथाउ बे ते पूर्वधरे कहीने ते
सागवल्ली पयन्नग । गाहाउ सुअहरेण नणीआउ ॥
जे नणशे तथा गणशे तथा ते प्राणी पामशे शत्रुंजयनीजात्रा
जे सान्नलशे । करयानु फल ॥ २५ ॥
जो पढइगुणइ निसुणइ। सो लहइ सित्तुज्ज जत्तफलं॥२५॥
॥ इतिश्री शत्रुंजयलघुकल्पटबार्थ संपूर्ण ॥
॥ इति शत्रुंजयलघुकल्प समाप्त ॥

॥ अथ तपगच्छीश्रीरत्नाकरसूरिजी कृत ॥
॥ श्रीरत्नाकरपचीशी ॥

मोक्षरूप लक्ष्मीरंत कल्याणने क्रीमा करवानुं घर ।
श्रेयः श्रियां मंगलकेलिसद्म ।
नरना इंद्र ते चक्रवर्ती आदे देवना इंद्रते चमरादिक तेमणे नम्या
जे चरणकमल जेहना देवा ॥
नरेंद्र देवेंद्र नतांघ्रीपद्म ॥
हे सर्वजाण हे सर्व जे चोत्रीस अतीशय ते तेनकरीने प्रधान।
सर्वज्ञ सर्वातिशयप्रधान ।
हे स्वामी घणांकाल जयवंता वर्तो हे ज्ञानकलानीधान ते केव
लज्ञान बोहोतरी ७२ कला तहनो नंमार ॥ १ ॥
चिरंजय ज्ञानकलानिधान ॥ १ ॥
हे जगत्रयआधार त्रण जगत प्रोणी ते प्राणीरुप सर्वे जीवोने
आधार हे कृपावतार एटले दयावंत ।
जगत्रयाधारकृपावतार ।
दु गे वारवारोंग संसार जन्म जरा मरणरूप रोग वा विकार ते

वारवा हे वीतराग न्नाव वैद्य ॥
दुर्वारसंसारविकारवैद्य ॥
हे वीतराग रागद्वेष रहितनीजगुण लक्ष्मीवंत तमारा विषे वा तम
श्रीवीतराग त्वयि मुग्धन्नावा- [श्रागे न्नोलेन्नावे ।
हे वोशेषजाण, हेप्रन्नो, वा ठाकोरविनति करुछु कींचित् वा लगार२
विज्ञ प्रन्नो विज्ञपयामि किंचित् ॥ २ ॥
वालकनी लीला वा क्रीमाए सहित एवो वालक जे ते शु न ।
किं वाललीलाकलितो न वालः ।
मातापिताने श्रागे वोले? वोलेज विकल्परहितपणे एटले जेमतेम
पित्रोःपुरो जल्पति निर्विकल्पः ॥ [वोले॥
ते प्रकारे वा तेमज साचे साचु कहीश हे नाथ वा ठाकोर ।
तथा यथार्थं कथयामि नाथ ।
निजवा पोतानो श्राशय वा श्रन्निप्राय पश्चाताप करतोथकोहेनाथ
निजाशयं सानुशयस्तवाग्रे ॥३॥ [तमारा श्रागल॥३॥
हवे रत्नाकरसूरि श्रापणु दुःकृत कहेछे सुपात्रे दान दीधुनहीतथा
दत्तं न दानं परिशीलितं च । (पाल्युं नही
नही उत्तमवा मनोज्ञ शील तथा में तप वाह्य श्रन्यंतर वारन्नेदेन
न शालि शीलं न तपोऽन्नितप्तं ॥ (तप्यो ॥
शुन्न वा प्रशस्त वा न्नलो न्नाव पण न न्नाव्यो श्रा मनुष्यन्नवनेविषे
शुन्नो न न्नावोप्यन्नवद्भवेऽस्मिन् ।
हे प्रन्नु हुं न्नम्यो श्रहो वा खेदे फोगटज ससार चक्रमा ॥ ४ ॥
विन्नो न्नया न्नातमहो मुधैव ॥४॥
क्रोधरूप श्रग्निए करी हु वल्यो वली मुजने मर्यो ।

दग्धोऽग्निना क्रोधमयेन दष्टो ।
डुष्ट वा नयंकर लोन्न नामा मोहोटा सर्प ॥
डुष्टेन लोन्नाख्यमहोरगेण ॥
वली मुजने गळ्यो अन्निमानरूप अजगरे वली मायारूपिणी ।
ग्रस्तोऽन्निमानाजगरेण माया
जालमा हु वधायोछु एहवो केम करी तमने नजुं एटले कषाय
नहितपणे नजेलुं काम नाव्युं ॥ ५ ॥
जालेन बद्धोऽस्मि कथ नजे त्वा ॥ ५ ॥
वली कहेछे न करयु में परलोके सुखदायक कार्य वलीइहनेअर्थ
कृत मयामुत्र हित न चेह । (आवते पदे केहेछे ।
हे लोकेश लोक ! जे छकायजीव तेहना रक्षणमाटे लोकेश आ लो
के वा वर्तमानजन्मे पण मुजने सुख न थयु माटे
लोकेऽपि लोकेश सुख न मेऽभूत् ॥
मुज सरीखानो जन्म ए नव केवलज ।
अस्मादृशा केवलमेव जन्म ।
हे जिनेश थयो नव पूरना वा योनी पूरवाने ॥ ६ ॥
जिनेश जज्ञे नवपूरणाय ॥ ६ ॥
वली केहेछेके हे मनोज्ञवृत्त ! हुं एम मानुछु वा जाणुं जेकारणमाटे
मन्ये मनो यन्न मनोज्ञवृत्त । (चित्तज ते न
तमारा मुखरूप चंद्र अमृतरूप कीरण पामे थके ॥
त्वदास्यपीयूषमयूखलाभात् ॥
ग्रहण करतुं एवुं महानंद रसने माटे कठोर छे ।
द्रुत महानंदरसं कठोर–

हे देव माहरा सरीखा मनुषनु मन पथरथी पण ॥७॥
मस्मादृशा देव तदस्मतोऽपि ॥ ७ ॥
तमाराथकी घणु छु लेपामवायोग्य ते आ वेगे हुपाम्यो शु ते केहेछे
त्वत. सुछ.प्राप्यमिदं मयाप्त ।
रत्नत्रय जे ज्ञानदर्शन चारीत्रएत्रण रत्न घणा भवभ्रमणकरतेथके
रत्नत्रयं भूरि भव भ्रमेण ॥
तेरत्नत्रय प्रमादरूप निद्रानावशथकी येले वा फोगट गमाव्याएटले
प्रमाद निद्रावशतो गत तत् । (जन्म प्रमादे गमाव्यो ।
माटे माहारीजनुल तो हवे कोनाआगल हे नायक हु पोकार करु०
कस्याग्रतो नायक पूत्करोमि ॥ ८
वैराग्यरंग लोकने ठगवाने अर्थे थयो ।
वैराग्यरंगो परवचनाय ।
धर्मनो उपदेश कह्यो जे ततो लोकने राजी करवाने काजे थयो ॥
धर्मोपदेशो जनरंजनाय ॥
वली विद्याभणयो ते वादकरवाअर्थे मुजनेथइएटले आत्महेते नथइ
वादाय विद्याध्ययनं च मेऽभूत् ।
हे ईश वा हेस्वामी माहारुकृत्य हास्यकारक केटलुकहुएटलेमेंघणुं
कियद्भ्रुवे हास्यकरं स्वमीश ॥९॥ (अयुक्त करयु ॥९॥
परनाअपवाद वा अवतादोषादि वोलवेकरी मुखछु पण सदित करयु
परापवादेन मुखं सदोषं ।
नेत्रजेआख्यो परनारीना रूप आदि माठी बुद्धीथी जोवेकरी सदोष
नेत्रं परस्त्रीजनवीक्षणेन ॥
चीत वा मनपरने अपाय जेकष्टथवानु चितववेकरी सदोष करयु।

चैत:परापायविचिंतनेन ।

हे प्रभु एहवा कर्म कर्या माटे माहारी आगल शी गती थशे १०

कृतं भविष्यामि कथ विभोह ॥ १० ॥

वोर्मंव्यु वीगोव्युं जे कंदर्परूपि खाजकूनी वेदनानी ।

विम्बित यत्स्मरघस्मरार्ति–

दशाना वशथी शब्दादिक वीषयमा अंधपणे थयो

एटले वीषयवशथी विवेकहीण थयो तेथी माहारुं ॥

दशावशात्स्व विषयाधलेन ॥

प्रकाश्यु प्रगटकरयु कहुं ते तमाराआगल वा समीप चरीत्र लज्या

प्रकाशितं तद्भवतो ह्रियैव । (ये करीनेज ।

हे सर्वज्ञ सघलुं आपणी मेले नीश्चे जाणोशो एटले

मारुं चरीत्र केटलुं कहुं आप सर्व जाणने ॥११॥

सर्वज्ञ सर्वं स्वयमेव वेत्सि ॥ ११ ॥

वली में आम करयु ते कहेछे अनादर कर्यो अन्यमंत्र जे मारणमोह

न उचाटनादिथी परम इष्टपदवते उलखाव्यो जे परमेष्टीमंत्रतेहनो।

ध्वस्तोऽन्यमत्रैः परमेष्टिमत्रः ।

कुशास्त्र जे कामक्रोधादिक दीपावकना वाक्य ते हणयो साम्भल्या

ने सिधात न हणयो अर्थात् यथार्थ न आदर्या आगम वचन ॥

कुशास्त्रवाक्यैर्निहितागमोक्तिः ॥

करवाने फोगट पापकर्म कुदेव जे रागद्वेष सहीत तेमना संघथी

कर्तुं वृथा कर्म कुदेवसगात् ।

वाछा करी हे नाथ ए माहारी मतिनो वीभ्रम उदय थयो ॥१२॥

अवाछिं हि नाथ मतिभ्रमो मे ॥ १२ ॥

नेत्र मारगे आवेला एहवा तमोने मूकीने ।
विमुच्य दृक् लक्ष्य गत नवंत ।
ध्याया वा चितव्या में मूढबुद्धीये अंत करणने वीपे ॥
ध्याता मया मूढधिया हृदत: ॥
कटाक्ष जे नेत्रवीकार वक्ष्योज स्तन गम्भीरनाभी ।
कटाक्षवक्षोजगम्भीरनाभी–
कमर वा केडेमनो भाग एहसंबधी इत्यादीक स्त्रीयोनांअवयवना वीलास मनोहर वा सुदरदेखी चींतव्याएटले तेमारागी थयो पणआप
कटीतटीय: सुदृशा विलासा. ॥१३॥ (ने न ध्याया॥१३॥
लोल वा चचल ईक्षण वा नेत्र छे जेहना एहवी स्त्री तेह
नु मुख जोवे करीने वा चपल नेत्रपणे मुख जोवे करीने ।
लोलेक्षणावक्त्रनिरीक्षणेन ।
जे मनने वीपे रागनो लव एटले मोहना अशनो रंग वेछे वा
यो मानसो रागलवो विलग्न ॥ (लाग्योछे ते ॥
न गयो शुध वा पवित्र सिद्धातरूप समुद्रने वीषे ।
न शुद्धसिद्धातपयोधिमध्ये ।
हे ससारतारक धोयु मन तोपण ते रग न गयो तेहनुशु कारण एटले सिद्धत वाचे भणे पण मोहराग न गयो ते शा माटे॥१४॥
धौतोप्यगात्तारक कारण किं ॥ १४ ॥
रत्नीरत्नाकरसूरि कहेछे शरीरनथीमनोहर तथानथी भीनय औदार्य
अग न चग न गणो गुणाना । [दिक गुणनो समूह।
नथी नीर्मल वा भली कलानो वीलास कोइ पण ॥
न निर्मल: कोपि कलाविलास. ॥

प्रधान वा ज्ञली कांती तथा प्रज्जुता नथी कोइ पण ।
स्फुरत्प्रज्ञा न प्रज्जुता च कापि ।
तोहेपण अज्ञीमान वा गर्वेकरीनेकदर्थना पाम्यो हुं एटले ते गुण वी
तथाप्यहंकारकदर्थितोऽहं ॥१५॥ [ना पण गर्व कस्रो ।१५।
आयु गलेछे वा जायछे शीघ्र पण पापबुद्दी नथी जती ।
आयुर्गलत्याशु न पापबुद्धिः ।
गइ वय बाल आदे पण वीषयनी वाछा गइ नही ॥
गतं वयो नो विषयाज्ञिलाषः ॥
वली प्रयत्न वा उद्यम करयो उषध करी देह पुष्टहेत
पण आत्माने धर्मने वीषे पुष्ट करवा यत्न करयो नही ।
यत्नश्च जैषज्यविधो न धर्मे ।
हे स्वामी मोहोटा मोहे वीटंब्यो वा पीड्यो मुजने ॥ १६ ॥
स्वामिन्महामोहविम्बना मे ॥ १६ ॥
नथी आत्मा वा जीव नथी तथा पुन्य वा सुकृत
नथी तथा ज्ञव वा अवतार नथी पाप वा डुरीत।
नात्मा न पुण्यं न ज्ञवो न पापं ।
हुं जे तेणे नास्तिकादिक डुष्टाचारीनी माठी वाणी वा कटुकवाणी
मया विटाना कटुगीरपीयं ॥ [पीधी॥
धारण करी कानने वीषे केवलज्ञानरूप ज्ञास्कर वा सुर्य तमे ।
आधारि कर्णे त्वयि केवलार्के ।
हे देव अति प्रगटपणे वर्त्तते छते पण धीक्कार हो मुजने
एटले आप ज्ञानी छते माठाना वचनमां राच्यो ॥ १७ ॥
परिस्फुटे सत्यपि देव धिग्मा ॥ १७ ॥

वली हुं केहवोछु ते कहेछे अरीहंतदेव न पूज्या वली पात्रपूजा ते
न देवपूजा न च पात्रपूजा । [सुसाधुने दान न दीधुं ।
न पाल्यो श्रावकनो धर्म वली जला मुनिनो धर्म न पाल्यो ॥
न श्राद्ध धर्मश्च न साधुधर्मः ॥
पामे थके पण आ मनुष जन्म सघलो ने ।
लब्ध्वापि मानुष्यमिद समस्तं ।
करयु में केम जेम रणमा वीलाप वा रुदन करेतेम मारो जवबृथा
कृतं मयारस्य विलापतुल्य ॥१८॥ [कस्यो ॥१८॥
करी में असत्य वा खोटाने वीपे पण कामधेनुनी इछा ।
चक्रे मयासत्स्वपि कामधेनु. ।
वली कल्पद्रुम वा कल्पवृक्षनी इछा करी चिंतामणि रत्ननी
इछा करी एटले वीनाशी वस्तुनी वछा करी पीडा पामु छु ॥
कल्पद्रुचितामणिषु स्पृहार्ति. ॥
तेवी रीते न जिनेश्वरना वताव्या धर्मने वीपे लीन
थयो केहवो ए धर्म प्रगटपणे सुखनो देनार निश्चे ।
न जैनधर्मे स्फुटशर्मदेऽपि ।
हे जिनेश्वरमाहारो जुवो मूढ वा मूर्खजाव वा जपयोगअर्थातहुंमूढ
जिनेश मे पश्य विमूढजाव ॥१९॥ (शोरोमणि॥१९॥
वली हुं केहवो मूढछु ते केहेछे जला शब्दादिक जोगनी लीला
चितवी पण रोगरूपी लोहखोलो दूर करवो विचास्यो नही ।
सद्भोगलीला न च रोगकीला ।
धननो आगम जे आववापणुं चितव्युं यत ॥गाथा॥ अज्ज कल्ल
पर परारि । पुरिसा चिंतंति अच्छ सपति ॥ अंजलिगयंव तोयं
गलतमाऊ न पिछति ॥१॥ वैराग्यसतके॥ पण समय समयअवी

ची मरण आयुधन खुटेले ते वीपे वीचार कस्यो नही वली ॥
धनागमो नो निधनागमश्च ॥
दारा वा स्त्री चीत्तमा चिंतवी पण ते संयोगथी नरकरूप
काराग्रह वा वधीखानु पामीस ते मनमा न ।
दारा न कारा नरकस्य चित्ते ।
चिंतव्युं नीरंतर अधम हेवो हुं तेणे ॥ २० ॥
विचिंति नित्यं मयकाधमेन ॥ १० ॥
रह्योनही न्नली व्रतीये वा रूडे आचारेएटले उत्तमसाधुवृत्तीहृदयमा
स्थित न साधो हृदी साधुवृत्तात् । (न रही वृतथी पण ।
परने उपगार करवे करी न पेदाश कस्यो वा न अर्ज्यो यश वली॥
परोपकारान्न यशोऽर्जितं च ॥
नथी करयु करवायोग्य कार्य तीर्थ जे जिनघरादिकनुं उद्धरवादिक।
कृतं न तीर्थोद्धरणादि कृत्य ।
में वृथा वा फोगट हास्यो वा गमाव्यो नीश्चेज जन्म वा न्नव२१॥
मया मुधा हारितमेव जन्म ॥ ११ ॥
वैराग्य वा संसारन्नोगादीकथी वीरक्तन्नाव तेहमा रंगगुरुनाकह्याउ
वैराग्यरंगो न गुरूदितेषु । पदेशवचनथी न कस्यो
वली दुष्ट जीवोना माठा वचननेवीपे उपशम वा शांतिनआणी अ
न दुर्जनानां वचनेषु शांतिः ॥ (र्थात् क्रोधादीक करया ॥
हे देव न थयो मुजने अध्यात्मलेशजे सम्यक्न्नणवुंन्नणाववुंधर्मानु
नाध्यात्मलेशो मम कोऽपि देव । (ष्ठान कारणादिक कोइ
माहारा आत्माने केमकरी तारुं न्नवसमुद्रनादुःखथी एटले तेदुःख
थीतरवु तोपुर्वोक्त सुकृतोथी थाय तेतो नसेव्या माटे न तरायजश्य

तार्यः कथंकारमय ज्ववाब्धि. ॥ ११ ॥

गयाज्ञवमा सुकृतमें न करयुं सका शाथीजाएयु ज्ञत्तरतथावीवसुख

पूर्वे ज्ञवेऽकारि मया न पुएय । (ना अज्ञावथी

आवता ज्ञवमा पण नही करीश ॥

आगामिजन्मन्यपि नो करिष्ये ॥

जेकारणमाटे हु एहवा प्रकारनो ते कारणमाटे माहारे नष्ट थया शु

यदीदृशोऽहं मम तेन नष्टा । (ते आवता पदमा केहेछे।

हे त्रीज्ञोवनगाकोर ज्ञूत वा गयोकाल ज्ञविष्य वा आव्तोकाल वर्त्त

मानकाल ए त्रणे जन्म पुन्य सुकृत न करवाथी माटे केम तरीश

ज्ञूतोद्भवद्भाविज्ञव त्रयीश· ॥ २३ ॥ (इति ॥२३॥

शुं अथवा मुधा वा फोगट हु घणा प्रकारे हे देव ।

किं वा मुधाहं बहुधा सुधाज्ञुक ।

हे पूज्ञतमाराआगल स्वकीय वा आत्मीयं वा माहारु चरीत्रएटले

पूज्य त्वदग्रे चरित स्वकीय ॥ (तमारा आगल मारुचरीत्र

कहुंवु जे कारणमाटे हे त्रण लोकना स्वरूप तेहना ।

जल्पामि यस्मात् त्रिजगत्स्वरूप ।

नीरूपक वा त्रीज्ञुवन लक्षण कथक छो माटे तमारा वीपये आ

ठेकाणे ए माहारु चरीत्र मारे केहेवुं कोणमात्र छे ॥ २४ ॥

निरूपकस्त्व कियदेतदत्र ॥ २४ ॥

हवे स्तुती करता समाप्ती मंगल केहेछे हे दीनोद्धार धुरधर

दीनदयामणा जीवोने उद्धार करवामा आगेवान तमारा वीना

कोइ नथी ने माहारा विना कृपानुं वीजु ।

दीनोद्धारधुरधरस्त्वदपरो नास्ते मदन्य. कृपा–

पात्र नथी आलोकमा हे जिनेश्वर तथापि वा तोहे पण ते

लक्ष्मीने हु जाचतो वा मागतो नथी ॥
पात्र नात्र जने जिनेश्वर तथाप्येतां न याचे श्रीयं ॥
शुं हे अरिहंत एक एज आश्चर्यकारी ऋलुं बोधी वा समकीत
रत्न केवल मोक्षहेतु अर्थात् मोक्षसुखनुं मुल हेतु।
कित्वर्हन्निदमेव केवलमहो सद्बोधि रत्नं शिवः ।
हे मोक्षलक्ष्मीना समुद्र हे मंगलीकना एकधाम मंगलीककारक
प्रार्थना करूछु इहा स्तोत्र करताये आपणु नाम रत्नाकरसूरिपण
जणाव्यु ॥ २५ ॥

श्रीरत्नाकरमगलैकनिलयश्रेयस्कर प्रार्थये ॥ २५ ॥

॥ इति रत्नाकरपचीसी समाप्त ॥

॥ अथ मिथ्यात्वकुलक लिख्यते ॥

१लौकिक मिथ्यात्व; २ लोकोत्तर ते बे ज्ञेदना देवगत मिथ्यात्व;
मिथ्यात्व अने गुरुगत मिथ्यात्व एवा प्र
त्येकना वे आन्तर्य ज्ञेद व

लोइअ, लोउत्तरिय । देवगयं; गुरुगय च उज्ञयपि॥

लौकिकमिथ्यात्वना देवगतमिथ्यात्व,। आ प्रकारे अनुक्रमे सूत्रथी
अने गुरुगतमि०लोकोत्तरमिथ्यात्वना । जाणी लेवा ॥
देवगतमिथ्यात्व अने गुरुगत मि० ।

पत्तेयं नायव् । कह क्म्मं सुत्तज एवं ॥ १ ॥

प्रथम लौकिक, देवगत कहेछे कृष्ण ।मंदीर वा देहराने विषेगमण
महादेव ब्रह्मादिक तेना । तथा पुजा नमनादिक ॥

हरिहर बज्ञाईण । गमण ज्ञवणेसु पूअ नमणाई॥

तजजे हे सम्यक्त दृष्टि वा तज तेमनु बोल्युं ते पण वर्जजे

बु सम्यक्त दृष्टि जे तेने ।   नीश्चे१ ॥ १ ॥
वज्जिज्जे समदिट्ठी ।   तदुत्तमेअपि निच्छयउ ॥ १ ॥
मगलिकअर्थेनाम ग्रहण करवु। विनायक जे गणेशनुकामप्रारम्भे२
मगल नाम गहण ।   विणाय गाईण कज्ज पारम्भे ॥
शसि वा चन्द्रमा रोहीणी तेना   गणेश वेमारवा विवाहमा४
गीत गावा३ ।
ससि रोहिणी गेआई । विणायग ववण च विवाहे ॥३॥
छठी पूजन५ माह्य स्थापवी६ ।   वीजनो चन्द्र देखी दोरो वा
दशी नाखवी७ ॥
छठी पुअण माउणठविण । बीयाइ चद दसिय च ॥
डुर्गादि देवीनी पूजा ।   तोतला देवीनी पूजा८ ग्रह महिमा पू
जा शान्ति करावे वलीए ॥
डुग्गाईणो वाईया ।   तोतलया गहाय महिम च ॥४॥
चैत्र मासनी आठम१० महा मा सूर्य रथ नीकलवे१२ सूर्य ग्र
सनी नवमी ११ ।   हणादिक१३ ॥
चित्तठमि माहनवमी । रविरहनिग्कमण सुरगहणाई॥
होलीने प्रदिक्षणानु देवु ।   पूर्वजने पींड मुकवा१४ थावर वा
शनिश्वरनी पूजा१५ ॥
होलीय पयाहिण । पिन्ड पामण थावरे पूआ ॥ ५ ॥
द्रो आठम१६ सक्रान्ति१७   रेवत पूजा तथा मार्ग वा पथ वा
रस्ताना देवनी पूजा१८ ॥
दूवू ठमि सकति ।   पूजा रेवंत पथ देवाण ॥
शिव रात्रि१९ वछ वारसी२०। क्षेत्रे साथे रतु आदे पुजणु२१ ॥
सिवरत्ति वच्छ वारसी । खित्ते सीआइ अच्चणाय ॥६॥

देवकी सातमी२२ नाग। पाचम२३ सरावलां माइनां२४॥
देवय सत्तमि नागगण । पचमी मलगाइ माऊण ॥
रवीवार सोमवारने विषे तप २५। कुदृष्टि एटले मिथ्यादृष्टि गोत्र सूरनी पूजा २६॥
रवि ससिवारेसु तवो । कुदिठि गुत्ताइ सुरपूआ ॥ ७ ॥
नोरता एटले आसो शुदि तथा चैत्र शुदि १थी नवरात्रिने विषे तप पूजनादि २७। बुधाष्टमि एटले अग्नीहोम २८
नवरत्ताईसुतत् पूआ माई । वुहाअठमिग्गि होमं च ॥
सोनीणी, सूपीणी, रगीणी पूजा २९ घृतनु दान कांबलना दान माघ मासे ब्राह्मणने ३०
सुन्निणिरूपिणिरंगिणि । पूआधय कंबलो माहे ॥८॥
काजल त्रीजे हींचवुं तीलनुं । दाग्ननुं दान देवुं ३१ मुआने जलाजली देवी ३२
कजल तईआ तिल । दऊदाण मय जलंजली दाणं ॥
श्रावण चंदण छठ ३३। गायना पूजादिकनुं छेदवु कर छेदवुं ३४
सावण चदण छठि । गो पूआइसु करस्सछेज ॥ ९ ॥
सूर्यनी छठ३५ वली गौरी व्रत्त ३६। सोक्य प्रतिमा पितरप्रतिमा
अकछठी गौरी व्रत्त च । सवति पियर पडिमाउ ॥
उत्तराणने दिन दानादि ३८ मंगलगत् सरावला गोबर वा छाणनुं पुतलु त्रीजे ४०॥
व्रतने शरावला ३९।
उत्तरयण व्रूआण । मङ्गग गोमय तइया ॥१०॥
देवशयनी एकादशी अषाढ शु ११ कार्तिक शुदी११ देव वली ॥ आवली एकादसी कृष्ण पाखवनी

२७

छठी एकादसी।
देवस्स सुत्राण उठावणं । आमलीकण पस्वाणं च ॥
इगीयारसी तपादिक ४१ । परतीर्थे जावुं क्षण करिवुं ४२ ॥
इक्कारसी तवाई । परतित्थ गमण खण करणं ॥ ११ ॥
श्राद्द करे मासिसो करे छ मासिकादिक करे-४३ । पर्वदान पाणी पावु ४४ ॥
सद्द मासिअ छम्मासियाई । पव्वदाण कन्नहलति ॥
तीर्थ अथविलोविन्न४६ घमा लहाणु देवु पण मिथ्यात्वीने घेर ४८ पाणी दान ४७ ।
हन जल घरूदाणा। लोहणयदाण विय मिच्छादिठीण १२
कुमारिकादि जमाम्वीधण। धर्मजणी वावरी चैत्रमासनी जजाणी
कौमारि आइ जत्त । धम्मज्ज वब्बरीज चित्तमि ॥
असजमोनी आणाइ । अक्षय त्रतिया एटले वैशाक शुदी ३ जे अकतो पालवो ५१ ॥
असंजयणो आणा । अखयतईआ अकत्तणाय ॥१३॥
सामनो विवाह करवो जेठ मासनी । अमावास्याए साथवानु दान अमावास्याए जमाइने ५६ विशेषथी ॥
सम्मविवाहो जिठिणि । अमावासाए विसेसउ ॥
भोजनादिक ५५ कुआ आदि पो दावबु धमार्थे५६ । गोचर मुकवुं ५७ पितरने ह तकारे ५८ गा १४ ।
भूज कुवाइ खणाण । गोअरस हिम्मण पियर हताई१४
कागमा बीलामा इत्यादिने पिंम मूकवा ५९ । वृक्षरोपण ६० पवित्राइ माटे लींपवु ६१ ॥
वायसविम्माल माइपिंमो । तरूरोवण पवित्तपज ॥

ताला चरनी कथा साम्नलवी६७ । गोधन पूजा६३ ईन्द्रजालनुं देखवुं ६४ ॥

तालायर कहसवणं ॥ गोधणमह इंदजालं च ॥१५॥

धर्म मानी देवता वालवो६५ ना पायक युद्द धर्म जाणी जोवुं ६७ टक धर्मजाणी जोवुं ६६ वली ।

धम्मग्गिदय नट पिच्छण च । पायकजुध्ध दरसणयं ॥

एवं असुना प्रकारेण लौकिक गुरुने निश्चे ॥ नमनादिक तापसादिकने ६८ गा. १६ ॥

एवं लोअगूरूणवि । नमणंदिअ तावसाईणं॥ १६ ॥

मूल नक्षत्रमा असलेष्या नक्षत्रमां जन्म्या जे । वालको तेना मूल विधान करवा ब्राह्मणादिकने घेर तेम्हवा हवनादिक करावबुं ॥ ६९ ॥

मूले सोसा जाए । वालेजवणंमि वंजगोहवणं ॥

तेनी कथानु साम्भलवु ७० तेने दान देवु ७१ । ग्रह गमन ७२ भोजनादिक करावबुं ७३ ॥

तकह सवणं दाणं । गिहिगमणे भोयणाइय ॥ १७ ॥

एम लौकिकमिथ्यात्व एटले उपर जे वोल कह्या ते धर्म जाणी करे तो मिथ्यात्व कहीए । ते वे भेदे देव सवंधी गुरु संवधी निश्चे परिहरवुं ॥

एव लोईय मिच्छं । देवगय गुरूगयतु परिहरियं॥

लोकोत्तर पण वर्जवु ते कहेछे । परदर्शनीए ग्रहण कर्या जे जिनविंव गाथा १८ ॥

लोउत्तरे विवज्जइ । परतित्थ सगहियविंवे ॥१८॥

ज्यां जिन मंदीर वा देरासरमां रात्रिए पेसवु अवला ते स्त्री

पण त्यां । महात्माने ।

जह जिणमंदिरमिवि । निप्पवेसो अवलसमणाण ॥

तेहनुं वसवुं, नंदीनु करावबुं, नाह्ण करावे, नाटक करावे, बलिनु देवु ॥ प्रतिष्ठानुं करावबु ॥

वासोअनंदि बलिदाण । नाह्णनट्ट पयद्दाय ॥ १९ ॥

तबोलादिकनु आस्वादवुं वा खावु पाणीनी क्रीडा, हींचोलादिक ते आशातनाउ । क्रीडा ॥

तंबोलाई आसायणाउ । जलकेलि देवयदोलं ॥

लोकिक देवग्रहने विषे । वर्त्तवु असमजसपणे एम एटले अविनय करवु ॥

लोइय देवगिहेसुव । वट्टइ असमंजसं एव ॥२०॥

तेमा पण सम्यक्तदृष्टि आशातना । न करे सादरपणे सम्यक्त राखवा तत्पर ॥

तस्सवि सम्मदिठी । न सायर सम्मरक्कण पराण ॥

उसुत्र जे सुशास्त्र विपरितपणा । कल्पे नहि सर्वथापणे जवाने॥ ने वर्जनारने ।

उस्सुत्त वज्जगाणं । कप्पइ मनसाणनोगमणं ॥२१॥

जे लोकोत्तर लिगा एटले जिन मुनिना वेष रूप लिगना धारण हार जे । लिगी हीणाचारी वेष पेहरी सचीत फुल तबोल ॥

जो लोगोत्तम लिगा । लिगिअ देहावि पुप्फ तंबोल॥

तथा आधा कर्मी सर्व । काचा पाणी फल नीश्चे सचित ए सर्वना भोगी ॥

आहाकम्मं सव्वं । जलं फल चेव सच्चित ॥२२॥

भोगवे स्त्री प्रसंग । व्यापार करे ग्रन्थ संग्रह करे विभुषा वा शरीर शोभा करे ॥

भुजंति ह्मी पसगं । ववहारं गथसंगहं भूसं ॥

एकाकीत्वपणे जावुं । स्वछंदे एटले आप इछाए चाले चेष्टा करे वा चेष्टा वचन करे ॥

एवागित्तज गमणं । सछंद चेठिय वयण ॥ २३ ॥

चैतने मेम्हे वसवुं । वस्तीने विषे पण नित्यरेहवुं एटले देव मंदीरनी हदमा नित्य रहे तो आशातना ॥

चेइय मढाइ वास । वसहीसु वि निच्चमेव सठाणं ॥

गीत नद्दी चारित्रियाने । पूजावबु पण सोनाने फूले करीने ॥

गेयं नेश्रं चरणाणं। अच्चावण मवि कणयकुसुमेहिं५४

त्रिविधे त्रिविधे एटले मन वचन कायाए करवुं, करावबु, अनुमोदवु मिथ्यात्व प्रत्ये । जे वर्ज्युं दुरे ॥

तिविहतिविहेणमिछत्त । जेहित्ति वजियं दुरं ॥

निश्चे श्रावक जे तेणे ते मित्यात्वने जाणी वा अजाणी मागा कृत्य करे ते अनेरा नाम श्रावक निश्चे गाथा २५ ॥

निछयउ ते सद्धा । अन्नेउण नामउचेव ॥ २५ ॥

एम जिनवरना वचनना अनुमत अनुसारे । एम जे पाले जे सम्यक्त एटले यथार्थ प्रतिते ॥

जिणवय मयाणु सारं । एय पालति जेउ समत्तं ॥

ते प्राणी शिघ्र वा तरत थोभा पामे निश्चे वा अचल जे मोक्ष

कालमा विघ्न जे अतराय वा कल्याण सुख प्रत्ये ॥
रहितपणे ।

ते सिध्ध निविघ्घ । पावंति धुवं सिव सुहयं ॥२६॥

ए रीते मिथ्यात्वकुलक टवार्थ पुरो थयो

॥ इति मिथ्यात्वकुलकंसमाप्त ॥

॥ अथ आत्मकुलक लिख्यते ॥

धर्मनी प्रज्ञा वा कांति तेणे करी जिनेश्वर प्रत्ये प्रणमीने वली रमणिक वा मनोहर एहवा जे । जिनेश्वर केहेवा छे? इंद्रादिक ने नमवा योग्यछे जे तेमने ॥

धम्म प्पह रमणिज्जं । पणमितु जिणं महिंद नमणिज्जं

आत्माने अवबोध वा ज्ञाननी प्राप्तिनु करनार एवु कुलक । कहीश, ते कहेवु छे? ससारभ्र मणना जे दु ख तेने नाश कर नारु छे ॥ १ ॥

अप्पा ववोह कुलय । वुछ भवदुरक कय पलय ॥१॥

आत्मानो अवगम जे बोध ज आपेज आपने गुणे करी शु घ णु कहे छे ॥

अत्ता वगमो तर्ज्जई । सयमेव गुणेहि किं बहु भणसि॥

जेम सूर्यनो उदय जाणिये । प्रज्ञाजे कान्ति देखी करी ते विना सोगमेसमकरी कहिए न जणाय॥

सूर दज लक्खिज्जई । पहाइनज सवह निवहेण ॥ २ ॥

दमवु ते पच इन्द्रिनुं शमते उपशम जे कषायनुं, सत्तते श मताने मध्यस्थपणुं मैत्री ते परने हितनुं चितववुं । संवेग ते मोक्षसुखनो अभिला ष, विवेक ते भेदज्ञान, तिव्र नि र्वेद ते ससार दु खनो आकरो, भय ॥

दम सम सत्तम मित्ति । सवेए विवेय तिव्वनिव्वेया ॥
ए गुण लक्षण जे आत्मा । अववोधरूप बीजना अंकुर जाणवा॥
एए पगूढ अप्पा । ववोह बीयस्स अकुरा ॥३॥
जे जीव जाणेछे आत्माने ते जीव अल्प जे समारना सुखनो
पुद्गल थकी भिन्नपणे । भोग संयोगनो न होय अभिलाषी॥
जो जाणइ अप्पाणं । अप्पाणं सो सुहाणं नहु कामी
जेम पामीने कल्पवृक्ष जे बाकी वृक्षोने शु प्रार्थे, वाछवे एटले
मन इच्छित आपे । कल्पवृक्ष समान आत्मबोध आगल
पुद्गल बीजा वृक्ष समान छे ॥
पत्तमि कप्परूक्खे । रूक्खे कि पच्छणा असणे ॥ ४॥
जे पोताना आत्मज्ञानने विषे ते नरकादिक दुःखने कोइ भवा
कुशल छे । न्तरे न पाम्या ॥
निअविन्नाणे निरया । निरयाइ दुहं लहंति न कयावि
जे मनुष्य आत्मबोध मार्गे ला ते मनुष्य संसार भ्रमण कुवा
ग्यो होय । मा केम पडे ॥
जोहोइ मग्ग लग्गो । कह सो निवडेइ कूवंमि ॥५॥
हवे जेणे आत्मा नथी जाण्यो तेने क ते प्राणीने आतुरतानुं का
हेछे –ते जीवने मोक्ष वा अणिमादिक रण धनादिक संपदा पर
आठ प्रकारनी सिद्धि वेगली छे । नी देखीने ॥
तेसि दुरेसिद्धी । रिद्धी रणरणय कारणं तेसि ॥
ते जीवने आशा पुरी थाय जे जीवे पोतानो आत्मा नथी
नहिं । जाण्यो तेने ॥
तेसि मपुन्ना आसा । जेसि अप्पा न विन्नाउ ॥ ६ ॥
त्या सुधी संसारूप समुद्र दु त्यां सुधी जीताय नहि एवो वा

खे तरी शके । जोरावर मोटो मोहरूप राजा ॥

ता उत्तारो ज्ञवजलहो । ता डुर्जेन्नु महालड मोहो ॥

त्या सुधी अति विषम वा ज्यासुधी आपणा आत्मानो अवबोध
आकरो लोज्ञ । वा आत्मप्रकाश ज्ञान थयु नथी ॥

ता अइ विसमो लोहो । जाजाड नो निउवोहो ॥७॥

हवे कंदर्पे (कामदेवे) जेने विटं हाय? हाय? जेम कोइ अना
बणा करीने कहेछे; कंदर्पे देवता थनी पेठे बाधित वा पीमित॥
जे वैमानिक, असुर जे ज्ञुवन
पति आदेना नाथ जे इन्द्र ।

जेण सुरअसुर नाहा । हाहा अणाहुव वाहिआसोवि॥

अध्यात्म ध्यान आत्म प्रकाश पमे पतंगियानी पेरे ते काम ॥
रूप अग्निने विषे ।

अऊप्पऊाणं जलणो । इए पयंगुत्तणं कामो॥ ८ ॥

जे मन वाध्यु पण न रहे । वार्या छता पण सघली चारे दि
शाडमा प्रसरे ॥

ज वद्धपिनचिठई । वारिऊत विसहड असेसा ॥

अध्यात्म ध्यानने बले ते चचल चित्त जे मन ते पोतानी मेले
चित्त पण निश्चे । स्थिर थाय ॥

झाण बलेण तपिहु । सयमेव विलिज्जइ चित्त ॥९॥

बाह्य व्याधि ताव कोम इत्या नाना प्रकारनी व्याधि न दे ते
दिक, अतरग व्याधि क्रोध, लो जीवने डु:ख प्रत्ये ॥
ज्ञादिक ज्ञेदे करी ।

बाहि रतरंग ज्ञेया । विविहवाही नदिति तस्सडह ॥

ज्ञला गुरुना मुखवचनना शुज्ञ ध्यान आत्म स्वरूप ते रूपरसा

उपदेश थकी ज जीव। यन जे परम उवध पाम्युं छे तेने ॥

गुरुवयणाज्जेण । सुहझाण रसायणा पत्तं ॥१०॥

जे जीव पोताना आत्मानु स्वरूप चिंतववा सावधान वा तत्पर छे । ते जीवने कोइ पीडा करी शके नही, अथवा कोइ पूर्व कर्म उदयथी पीडा पामे ॥

जिअमप्प चिंतणपर । न कोई पीडेई अहवा पीडेई

तोपण ते आत्मज्ञानी जीवने दुःख नथी, केमके ते माठा कर्म ज्ञोगवी । रण वा कर्म रूप देणा थकी मुकावुं माने छे ॥

ता तस्स नत्थि दुक्खं । रिण मुक्खं मन्नमाणस्स ॥११॥

दुःख जे जन्म जरा मरण रोग शोकादिकनी खाण तो निश्चे राग द्वेष वेज छे । ते रागद्वेषथी चित्तने विषे चलाचल जे अस्थिरपणु इष्टानिष्टमा होय ॥

दुक्काणखाणीखलु रागदोसो। तेऊतिचित्तमि चलाचलमि

अध्यात्मस्वरूप समजवाथी वा तेना योगथी ते चचल चित्तपणानो त्याग करिए एटले चित्त स्थिर थाय। ते परदृष्टान्त कहेछेः—जेम चपल अने मदोन्मत्त हाथी बाधवाने थाम्भले बाधवाथी ठेकाणे रहेछे तेम मन पण आत्मध्यान रूप थाम्भले बाधवाथी स्थिर रहे छे ॥

अप्रप्पजोगेणचएड चित्त । चलंतमालाणिअ कुंजरुव१२

ए आत्मा सद्भावे वर्तती मित्र थाय, रागद्वेषे करी आत्मा अमित्र वा शत्रु थाय अने नरका माटे एज आत्मा स्वर्गना सुखनो देनारथाय अने एज आत्मा नरकादि दुःखनो देनार थाय॥

दिक दुःख दे ।

एसोमित्तममित्त । एसो सग्गो तहेव नरओ अ ॥

एज आत्मा राजपदने देनार तथा राक पण थाय । एटला केम अथवा क्यारे थाय के जो ए आत्मा समो चाले तो जला नो देनार अथवा ए आत्मा रुठ्यो माठा फलनो देनार थाय ।

एसो राया रंको । अप्पातुठो अतुठो वा ॥१३॥

देवतानी किंवा नर मान वनी रिद्धि वा सपति पाम्यो । आ जीवे विषय जे पांच इन्द्रिजन्य शब्दादिक पांच त्रेवीस पण सदैव जवमा जमता अतृप्तपणे सेव्या ॥

लद्धासुरनर रिद्धी । विसया वि सयानिसेविआ णेण ॥

वलि संतोष विना जीवे । शुं इन्द्रि विषय सेवे कोइ जवे कोइ काले ए जीवने निवृत्ति एटले संतोष थयो? अर्थात् न थयो ॥

पुण संतोसेणविणा । किं कत्थवि निवुड जाया ॥१४॥

हे जीव ! तें पोतेज नीश्चे निपजाव्या वा कीधां । शरीर, धनमाल, स्त्री कुटुंब, तथा माता पितादिकना नेह करीने तु कर्म आवराणो ॥

जीवसयचिअ निम्मिय । तणु धणु रमणी कुटव नेहेण

ते उपर दृष्टान्त कहे छे –जेम मेघ करीने दिवसनो स्वामी सूर्य । पोताना तेजे करीने सहित छे तो पण (ढंकाय छे) ॥

मेहेणवि दिणनाहो । छाइज्जसि तेअवतोवि ॥ १५ ॥

ज्वर, दाघ, कुष्टादिक रोग तथा कर्म रोग, व्याल, सर्पादिक तथा लोभ, अ हे आत्मा । अवगुणना करनार ए जे तारा वैरी ॥

ग्नि इत्यादि शरीरना व्याधि; तेने स्वा
धिन वशवर्तिने तेणे ।

जं वाहिवाल वेमानराण । तुहवेरीआण साहीणं ॥

शरीरने विषे ममत्व एटले मारूं ते करतो थको हे जीव ! शुं
एवुं जे ज्ञान । लइश; किवा शुं पामीश
अर्थात् काइ नहि ॥

देहतम्म ममत्त । जिअकुणमाणोवि किं लहसि ॥१६॥

सारां प्रधान भोजन रसोइ इ शृंगार आभरणादिके (शरीरने)
त्यादि तथा गंगोदकादि सारा शोभाव्युं; चंदनादिक विलेपन क
जले स्नान कर्युं । र्युं, लाचवीने सारुं पुष्ट कर्युं ॥

वरभत्त पाणन्हाणाय । सिंगार विलेवणेहि पुठोवि ॥

ते निज एटले आपणे प्रभु वा शुकन जे कुतरु, तेना सरखुं
स्वामी जे जीव तेने विंछवे ए पण ए शरीर नहि ॥
टले जीव रहित थवे करी

निअ पहुणो विहर्न्तो । सुणहेणवि न सरिसोदेहो १७

हे जीव! तने शीत तापादिक अनेक कष्ट जे धन धान्यादिक उपजा
घणाक हुवा घणीवार ते भोगवीने । व्यु वा पेदा कर्युं ॥

कठाइ कडुअ बहुआ । ज धण मावज्जिअं तएजीव

ते तनेज कष्ट दइने। ते धन धान्यादिक, अंत्ये पुन्याइ परवार्ये वीजे
ग्रहण कर्युं एटले स्वजनादिक राजा प्रमुखे ॥

कतं तुझ दाज । त अंते गहिअमन्नेहि ॥ १८॥

जेम, जेम अज्ञानपणाने धन जे सोनुं रूपुं धान्य–कोठारादिक
वश थइने॥ जे परिग्रह; तेने विषे जे ममता वा
मारुं, मारुं जे घणु करे छे ॥

जहजह अन्नाण वसा। धणधन्न परिग्गह बहु कुणसि॥

तेम, तेम हे जीव ! तुं हलवो एम जवे जवे संसाररूप समुइ ठे तो पण कर्म जारे जारे थइ मा (रुवीश) तेनुं दृष्टान्त कहे ने डुवीश। ठे –जेम अतिशे जार जरवाथी नावमी रुबे तेम ॥

तहतह लहु निमज्जसि। जवेजवे जारिअ तरिव ॥१९॥

जेस्त्री शमणामापण दीठी होयतो। देह धारण करनार प्राणीजना देहनु सर्वस्य वीर्य हरी ले।

जा सुविणे विहु दिठी। हरेड देहिण दिह सबस्स ॥

ते स्त्रीमारी वा मरगीसरखीजाणो। तुतेने गाम्य डुर्बलठतापण बलवमे करीने ते आदरीशनहि

सानारी मारी इव। चयसु तुह डुबलत्तेणं ॥ ९० ॥

तु चित्तनी वा मननी शुद्धि अ स्त्रीना आवजाव देखी तेने विषे जिलपे ठे–वाठे ठे अने। तु राचे ठे; हा ! ! ! ए तारुं आ श्चर्यपणु–मुढपणु।

अहिलसमि चित्तशुद्धि। रज्जासि महिलासु अहह मुढत

जेम गलीनेविषे मेंलुथतु वस्त्र। ते वस्त्रनी धोलाइ केटलोकालठरशे

नीलीमिलीए वत्थमि। धवलिमा कि चिरठाई ॥ ९१ ॥

हवे कुटुंब उपर स्नेह करनो सारो नहि ते कहे ठे –मोह थी आ ससाररूप बधीखाना मा डुरित ड स्ते बधाय ठे। हे जीव ! आ बदीखानामा ते णे खेपन्यो वा घाल्यो ठे? स्नेहरूप बेमी वा अठोल वा नीग मे करीने॥

मोहेण जव डुरिए। बधि खित्तोसि नेह निगमे हि॥

ते उपर रखवाल मुक्या ठे ते ए बधा पहोरेदार, चोकियाट वा

कहेछे.–बंधव शब्दवमे माता, पितास्वजनादिकनेमशे मूक्याछे। रे छे ॥ रखवाल, ते उपर शो ? राग ध

बधव मिसेण मुका । पहरीत्र्या तेसु कोराउ ॥ ११ ॥

हवे आत्मिक कुटुंब देखाडे छे धर्म जे वितरागे परूप्यो ते वा परूप, करुणा जे दया ते। माता रूप, विवेक नामे जे त त्वार्थनु चितववुं ते उाई ॥

धम्मो जणउ करूणा । माया उायाविवेग नामेण ॥

क्षमा जे क्रोधनो त्याग, ते रूप प्रिया वा स्त्री ते साथे सपूर्ण रम्य। गुण जे ज्ञान दर्शन चारित्रा दिक रूप कुटुंब, ए कुटुंब सा थे प्रीति कर ॥

खति पित्र्या सुपुत्रा । गुणो कुटंब इम कुणसु ॥२३॥

हे जीव ! अति पापी जे ज्ञानावर्णी आदिक ८ वा १५८ प्रकृति रूप। स्त्री वा अबला त्रणे लोकोदर नगरमांही बाधी पोताने वश करीने संसारमा उमाड्यो ॥

अइ पालियाइ पगइ । जं उामीउसि बधेउ ॥

हे जीव ! छते पुरुषाकारे एटले छते बले अबलाए हराव्यो। अबलाथी तुं हारे छे शुं लजवातो नथी ॥

संतेवि पुरिसकारे। न लज्जसे जीव तेणपी ॥१४॥

तु पोतानी मेलेज कर्म करे छे। ते कर्म वडेज तुं बाह्य छे ठगाय छे, लुंटाय छे ॥

सयमेव कुणसि कम्म । तेणय वाहिज्जसि तुमंचेव ॥

हे जीव ! तुं पोतेज पोतानो वैरी छे। बीजाने वा अन्यने दोष शा माटे दे छे ?

रे जीव अप्प वेरिआ अन्नस्सय देसि किं दोस ॥१५॥

हे आत्मा ! तेवुं अण विमास्यु तेवु दुर्ध्यान चिंतवे छे तेथी क वगर विचार्यु काम करे छे व रीने व्यसन वा कष्ट मर्णादिक ली तेवु सावद्य वचन बोलेछे । दुःख समुद्रमा पड़े छे ॥

त कुणसि त च जपसि । त चितसि जेण वसणोहे ॥

ए पोताना घरनु रहस्य वा गुह्य तेने आलोच-खोल्य । बीजाने कहीश नहि (तारोज दोष छे) ॥

एयं स गिहरहस्सं । न सक्किमो कहिउ मन्नस्स ॥१६॥

श्रोत्र, चक्षु, नासिका, रसना, स्पर्श ते पाच इंन्द्रिरूपी चोर छे । ते मन रूप युवराजाने मली तत्पर ने घणु पाप करे छे ॥

पंचिंदिअ परा चोरा । मण जुवरन्नो मिलित्तु पावस्स ॥

ते सर्वे आप आपणा स्वार्थ जे शब्दादिक; ते भोगववा रक्त वा तत्पर छे । तेउ तारु मूल धन जे ज्ञान दर्शनादिक सहज धन ते प्रत्ये आवरे छे वा लुटे छे ॥

निअनिअअत्त निरत्ता । मुलठिअ तुझ लुपति ॥२७॥

हे आत्मा ? तेउ तारु राज्य खोवराव्ये छे ते कहे छे -तेम णे हण्यो वा मार्यो तारो वि वेक रूप मैत्री स्वर प्रत्ये । धर्मना चार अग भेद पमा ड्ये ते चार अग कहे छे -मनु ष्य जन्म, श्रुति, श्रद्धा, अने स यम वीर्य, ए रूप धर्म अंगने वि पयायी कर्या ॥

हणिउ विवेकग मती । भिन्न चउरग धम्म चक्कंपि ॥

ज्ञानादिक गुण रूप धन लुटयु । तने पण बाधीने कुगति रूप कुवामा नाख्यों ॥

मुढं नाणाइ धण । तुमंपि बूढो कु गइ कूवे ॥१८॥

आटलो काल गयो त्या प्रमादरूप नीद्रा गली गइ; प्रमादे करी सुधी तने । ज्ञानरूप चेतन शुन्य थयु वा अवरायुं॥

इतिअ कालं हुंतो । पमाइ निद्दाइ गली चे अन्नो॥

जो हवना तु जाग्यो छे । गुरुना वचनथी, तो शुं ते वेदनाह नथी जाणतो ? तने वीसरी गइ॥

जइ जग्गिउसि संपइ । गुरूवयणा ता नवेएसि ॥२ए॥

हे आत्मा ! तुं लोक प्रमाण छे । वली तु अनंत ज्ञानमय छे,वली अनंत वीर्यमय छ ॥

लोग पमाणोसि तुमं । नाणमउणंत विरिउसितुमं॥

पोतानी अतरगत राज स्थिति चितव्य । धर्मध्यान रूप सिंहासन उपर वेसीने ॥

नियरज्जठिअ चितसु । धम्मझ्झाणा सणासीणो ॥३०॥

कोप मनरूप युवराजा । तेनो कोण आशरो के तारुं राज भ्रष्ट करी शके ।

कोवमणो जुवराया । कोवा रायाइ रज्जपझंसो॥

ए आत्मा ! जो हमणा तु जाग्यो छे । परमेश्वर प्रदेश शुद्ध आत्मस्वरूप चेतनामा निश्चल थइ ॥

जइ जग्गिउसि संपइ । परमेसर पइस चे अन्ने ॥३१॥

हे आत्मा ! तुं ज्ञानवान छता पण जड वा मूर्खनी पेठे आचरे छे । हे आत्मा ! तुं प्रभु वा ठाकुर थको ज्या चोरनी पेठे थयो छ

नाणमउ वि जडोविव । पुव्व चोरूवजच्चजाउसि ॥

तेतुं संसाररूपी कुग्रामने विषे शा माटे । वसेछे तारे पोताने आधिन शिव वा मोक्षरूप नगरछे ते

उवडुग्गामे किं तञ्च । वससि साहिण सिवनयरे॥३२॥

इवे त्रण गाथात वळे संसाररूप मोटा अपाय जे मरणादिरूप गिरी देखाडे छे—ज्यां कषाय रूपी चोर वसे छे। श्वापदव्याघ्र चीतला प्रमुख घोर भयंकर सदा वसे छे ॥

जत्थ कसाय चोरा। महवाया सावया सया घोरा ॥

तथा रोगरुपी दुष्ट सर्प फरे छे। तथा आशारूपी ज्यां नदी छे; जेमां आपदारूपी घणा तरंग थया करेछे॥

रोगा दुठ भुअगा। आसा सरीआ घण तरगा ॥३३॥

तथा काष्ट सहित चिंता रूपी अटवीमार्ग ज्यां छे। तथा अज्ञानरुप घणु अंधारु छे ज्यां स्त्री रूपी मोटी गुफा दर्शीए छीए ॥

चिता मवी स कठा। बहुलतमा सुदरी दरीदिठा ॥

ज्यां खाणीरुपे चार गति जाणवी। ते पर्वतने शीखर आठ मद भेद रुप छे ॥

खाणी गइअ नेआ। सिहराड अठ मय भेआ॥३४॥

रचनीचर वा राक्षस ते मिथ्यात रुप राक्षस वसे छे। मन दुकृतथी उपन्यो जे मम त ते रुपिणी ज्यां शिळा छे॥

रयणिअरोमिछत्तं। मण दुकम्म सिलाजु ममत्त ॥

तेहने भेद वा वीदार, हे आतमा! भव वा संसाररुप पर्वत प्रत्ये। ध्यान शुक्लध्यानरुप जे वज्र तेणे ए पर्वतभेद, सहज भेदाशे पूर्वोक्त सर्व भेदाशे ॥

तन्निदसु भवसेल। झाणामणिणा जिअ सहेल ॥३५॥

जे शास्त्रने विषे आत्मज्ञान छे ते भणवे साभले आत्म स्वरुप ओलखाय ॥ ते श्रुत ज्ञानपण जाणवुं सिद्ध सुखनु देनार ते छे ॥

जह्न ह्नि आय नाणं। नाणपि वियाण सिद्ध सुहय त

ते आत्मज्ञान विना जे शेष-ज्ञ ते अज्ञान, मात्र जिविका जे पे
णवादिक सर्व, वहु ज्ञता पण भ्र ष्ट जराड तेने माटे थयुं; एम तुं
हितनुं करनार छे ॥ जाण ॥

सेस वहुंपी अहियं । जाणसु आजिविआ मित्तं ३६

जेम, जेम अतिशे बहु तेम तेम, गर्व करीने चित्त-मन
जाण्यो । पुरायु ।

सुवहुं अहिअ जह जह । तहतह गवेण पूरिअं चित्तं॥

देआने विषे आत्मज्ञान जेम रसायनादिक थकी उगेला व्याधि
रहितने । वाला ते जीवने जाणवो ॥

हिअ अप्प वोह रहीअस्स। जसहाउ डठिउ वाही३७

आपणा आत्माने अण प्रति केटलाक परने वोध दे छे ते पण
बोधता । मूर्ख जाणवा ॥

अप्पाण म वोहंता । परं विबोहंती केई तेवि जमा ॥

हे आत्मा! तुं कहे के पोतानो शत्रुकारते दानशालानुं तो शुं
परिवार तो दुःखयो रहे छे, तो – काम ? ॥

जाण परियणंमि दूहिए । सत्तु गारे किं कजं ॥३८॥

का पुरुष–नपुंसक परमा ते कालनु स्वरुप जाणे छे, आकरा थ
णीने बोध करे छे। इने ज्योतिषादिक जाणेछे श्रुतसिद्धान्त॥

वोहंति पर कीवा । मुणंति कालं खरा पढति सुत्रं ॥

हमेशां नीचे स्थानक पण आत्माने आत्मज्ञान थया
मूके छे । सिवाय सिद्धि थती नथी ॥

ठाण मुअंतिसयावि हु । विणा य वोहं पुणन सिद्धि३९

अपर वा वीजानी निंदा न कोइकाले पोताना गुणनी प्रशंसा
करवी । एटले वखाण करवा नही ॥

अवरो न नदिअवा । पससि अवो कयावि नहु अप्पा
सर्व उपर शमता भाव आत्मबोध समज्यानुं रहस्य
करवो । एज जाणवु ।
समभावो कायवो । बोहस्स रहस्स मिणमेव ॥४०॥
परनी साख्य भजीने एटले बीजा । नीश्चे पोताना आत्माने
ने देखाडवानो धर्म मूकीने । रीजव्य ॥
पर सखित्त भजसु । रंजसु अप्पाण मप्पणा चेव ॥
आलपपाल कुकथा छोडीदे । जो आत्मज्ञान जाणवा इछे तो॥
वज्जसु विकहाए । जइ इछसि अप्प विन्नाण ॥ ४१ ॥
ते शास्त्र भणय, गणय ते तेनु ध्यान कर, तेवा उपदेश दे अने
सबंधी पुस्तको वाच । तेवा तप जपादि आचर वा करव॥
तं भणसु गणसु वायसु । जायसु उवइससु आयरेसु॥
हे जीव ! एक क्षणमात्र पण आत्मारूपी आराम किवा बाग
भणवाथी वाचवाथी । मा रमजे, वाच्ये—भणये —
जिअ खणमित्तंपि विअखण। आयारामे रमसि जेण४२
एम सर्व शास्त्रनुं तत्त्व सुविदित गुरुनु उपदेशेलुं वा कहेलु परम
रहस्य जाणीने। उत्कृष्टु तेने विषे प्रयत्न वा उद्यम करव॥
इअजाणिहुण तत्त । गुरू वईठ पर कुण पयत्त॥
तेथी केवल ज्ञानरुप आठ कर्म रुप शत्रुने जीतीने मुगट होय
लक्ष्मीने पामीने। एटले मोक्ष पामीश आ गाथाए करीने क
र्त्तानु नाम जयशेखर सूरि एवुंपण सूचव्यु॥
लहिऊण केवल सिरि । जेण जयसेहरो होसि ॥४३॥
॥ इति श्रीजयशेखरसुरिविरचितआत्मकुलक समाप्तं ॥

॥ अथ समवसरणप्रकरण लिख्यते ॥

हुं स्तवन करीश; केवल ज्ञान सहित, अवस्था वा अवस्थिति छे जेनी; (तेमने) प्रधान विद्या जे ज्ञान लक्ष्मी, आनंद वा सहज सुख, सर्व संवररुप, कीर्ति ते लोकमा गुण श्लाघा, अर्थ ते पुरुपार्थ ॥

थुणिमो केवलि वत्थ । वरविज्जाणंद धम्मकित्तिच्छं ॥

देव-जे भुवनपति आदि देव; तेना जे इन्द्र, तेमने नम्याछे वा वाद्या छे पद ते आगम ना अर्थ प्रत्ये । एवा तीर्थंकर देवकृत् समवसरणमा ज्ञान अतिशय युक्त रह्या ते मने ॥

देविंद नय पयत्थं । तित्थयरं समवसरणत्थं ॥ १ ॥

प्रगट थया छे, सघला जीवाजीव पदार्थना सामान्यपणे भाव वा। केवल ज्ञान भाव तीर्थंकर भगवंतने जे क्षेत्रे थाय ॥

पयडिअ समत्थ भावो । केवलि भावो जिणाणजत्थभवे

शोधे त्रण कचरादिक माठी वस्तु दुर करे, सर्व दिशाथकी एम । एक योजन प्रमाण समस्त पृथ्वी शुध्द करे वायुकुमारदेव

सोहंति सवत्त तहिं । महि मा जोयण मनिल ...

वृष्टि करे यथायोग्य सुर्भी-सुगंधी जल, वा पाणी प्रत्ये; तथा मेघकुमार देव। ऋतु देवता एटले छ ऋतुनी अधिष्टातृ देवता; पंचवर्ण सुगधी फुलना समुह प्रत्ये॥

वरसंति मेह कुमरा । सुरहि जल रिउ सुरा कु...

वीरचे वा नीपजावे वाणव्य तर मणि जे, चन्द्रकान्तादि क सुवर्ण । रत्न जे इन्द्रनीलादिक तेणे चीतर्युं छे पृथ्वीतल वा पृथ्वीनो पीठबंध वा भुमीतल; त्यार पछी

विरयंति, वणामणि, कणग । रयण चित्तं मही अर्ध तौ

हवे ते पीठवध उपर समवसरणनी रचना कहे छे –आभ्यंतर जे माही, मध्य जे वचमां अने वहार एम । त्रण घन वा कोट वा घम रचे ते घमने कागरा छे ते कहे छे.–मणिरत्नना कागरा रत्न घमने छे, रत्नना कागरा सुवर्ण घमने छे कनकना कागरा रूपाने घमने छे. ते घम शाना छे ते कहे छे –

अब्भितर मज्झबहिं । तिवप्पमणिरयणकणयकवीसीसा॥

आभ्यंतरनो घम रत्ननो छे, मध्यनो घम सोनानो छे अने वहारनो घम रूपानो छे। हवे ते घम कीया देवताए कर्या छे ते कहे छे'—वैमानिक देव रत्ननो घम करे, जोतषी देव सोनानो घम करे भवनपति देव रूपानो घम करे

रयण जुण रूप्पमया । वेमाणिअ जोइ भवण कया ४॥

हवे ते समवसरण बे संस्थाने करे एक वृत, बीजु चोरस, तेमा वृत समवसरणनु प्रमाण कहे छे –वृत्त समवसरण बत्रीश आगुलने । तेत्रीश धनुष्य पहोलपण एटले ३३ धनुष्य अने ३२ आगुल विस्तार एटले भींत्यो जामी छे ने ५०० धनुष्य उंचपणे, त्रणे घमनी भितो होय ॥

वट्टमि डुत्तीसं गुल । तीतिस धणुपिहुल पणसय धणुच्च॥

हवे ते कोटने अन्तर कहे छे - तेरसें धनुष्य अने एक कोसनुं आतरो छे, एटले २६०० धनुष्य थयु, रूपाना घम, सोनाना घम वच्चे अंतर छे तेमा ५० धनुष्य .समभाग, १२५० ध. ते घमने रत्नमय चार द्वार, एटले पोलो वा दरवाजा छे. ते वा घ्य घमना वहार दशहजार सोपान वा पगथिया छे, ते पूर्वोक्त एक योजनना प्रमाण उपरान्त जाणवा तथा प्रभुजीना सिंहा

नुष्य पगथिया छे. ए तेरसें एक पासे, तेम तेरसें बीजी पासे छे बे मली २६०० थाय तेम सोना तथा रत्नना घरु वच्चे २६०० धनुष्य तथा२६०० रत्न घरुनो मध्य भाग ए त्र ऐ श्रक मली, ७८०० धनुष्य थया,तेमा २०० बसोनी भित्यो मेलवता ८०००धनुष्य वा चार कोश किवा एक योजन थाय। सनना पण दश हजार पगथिया छे तथा सिंहासनना हेठलना मध्य भागथी रुपाना घरुना बाह्य प्रदेश सुधी पूर्व पश्चिम बे बे कोश छे. रुपाना घरुनी परधि ३ योजन १३३३धनुष्य १ हाथ ८ श्रागुल थाय. विखंभ १ योजन छे यतः वीषम वग दश गुण ५० गणीत रीते इति वृतसमवसरणस्थापनामानगाथा ५

छ धणु सय इगकोसं। तराय रयणमय चउदारा ॥५॥

हवे बीजा समोसरणनुं चोरस संस्थान छे, तेनुं प्रमाण कहेछे कोटनी भित्योनुं प्रमाणएकसो धनुष्य। पेहेला रुपाना कोटनी भित्यछे दोढ कोष वा ३००० धनुष्य श्रातरो छे ॥

चउरंसे इग धणुसय। पिहु वप्पा सड्ढ कोसं श्रंतरिश्रा

प्रथम रुपाना घरुने श्रने बीजा सोनाना घरुने बेउ पासे हवे एक कोशनो श्रतर छे, ते पण बे पासे थइने बाकी प्रमाण पूर्वनी पेठे शेष एटले प्रथम घरु श्रने बीजा घरुने १५०० धनुष एक बाजु श्रंतर तेम बीजी तरफ १५०० धनुषमली ३००० थया बीजा तथा त्रीजा घरुने पण बे तरफ मली २००० धनुष्य श्रतर छे. २६०० धनुष्य मध्य घरुनुं परुतर छे. सोना त

बीजा सोनाना घरने तथा रत्न था रत्नना घरनी जितो सहित
ना घरने । ८००० धनुष्य छे ॥

पढम बिआबिअतइआ । कोसतर पुव्वमिवसेस ॥ ६॥

हवे ते घर पर चढवाना पद्दोला तथा उचा छे. ते गतु जे च
सोपान–पगथिया उद्दे छे ढिने जइए, पृथ्वीथी त्यारे प्रथम वप्र
पगथिया १०००० छे. ते ए कोट आवे ॥
क हाथ ।

सोवाण सहसदसकर । पिहु च गंतु भुवो पढम वप्पो॥

त्यारपछी पचाश धनुष्य तेटलुं जवा पछी पाच हजार पग
परतर छे । थिया छे ॥

तो पन्ना धणु पयरो । तओअ सोवाण पण सहसा ॥७॥

त्यारपछि बीजो घर; आगल परतर छे त्यारपछी पगथिया पा
पचास धनुष्य । च हजार छे त्यारपछि ॥

तो बिअ वप्पो पनधणु । पयर सोवाण सहस पणतत्तो॥

त्रीजा कोटमाही छसें । धनुष्य, एक कोष एटले छवीसे धनुष्य
पीठ वा समभुमी–चोतरो छे ॥

तईउ वप्पो छसय । धणु इगकोसेहि तोपीढ ॥ ८ ॥

चार द्वार छे, त्रण पगथिया मध्य भागे मणिरत्ननु पीठ होय,
छे, जेने एवु मणिपीठ ते । ते पीठ वर्तमानजिनेश्वरना शरीर
प्रमाणे उचुं ॥

चउदार ति सोवाणं । मझेमणिपीठय जिणतणुचं ॥

ते पीठ अढि गाउ भुमि तलथी उं
चो छे हवे एनी गणितनी चरचा
छे –पूर्वे त्रीजा व

न सुधीना १०००० पावन्नियां कह्या; ते एक, एक हाथ पहोला तथा उंचा छे तो ते वीशे हजारनु उंच पणुं ५००० धनुष्य थयुं तेह २ ॥ गाउ थयुं तेनी कर न्नुमिकानो दोरी प्रन्नुना सिंहासन न्नुमीना मूल थी ते बहार पगथियाना प्रान्त सुधीमा ८२ धनुष्य १ हाथ १० अंगुल थाय तथा न्नगवंतना सिंहासनथी बहार धमना कांगरानी दोरी दइएतो ६४०३ धनुष्य ११ आगुल थाय ए गणित लिलावति रीते सिद्ध थाय. गाथा ए ॥

तथा बेहजार धनुष्य ते पीठ लांबो पहोलो छे ।

दो धणुसय पिहु दीहं । सढ्ढ ङ कोसेहिं धरणीयलाउए

सम अधिक एक योजन पहोलो अशोक वृक्ष सघन शीतल छाया ए रमणिक होय, आशंका करी कहेछे.—धमनी जिंत्यो उंची तो बाहार धमसुधी केम पहोंचे पण समवायंगे कह्यु छे केः—"चहु विसाए तिछयराणं चउवीस चउ विसं चेइय रूक्खा होछ्छा" इत्यादिक ए चैत वृक्ष सहित अशोक वृक्ष युक्त सन्नवे छे. चैत्य वृक्ष ते केवल ज्ञान ज्या उपन्यु ते

हवे तेसमवसरणमा अशोक वृक्ष छे, तेनो विचार कहेछे. वर्तमानजिनेश्वरनाशरीरथी बारघणो ऊंचो छे ।

जिणतणुबारगुणुच्चो । समहिअजोअणपिहूअसोगतरू

त्या एटले अशोक वृक्षने मुके त्या चार सिंहासन छे तेपण पाद
देव छंदो होय । पीठ वा बाजठ तेणेकरी सहितछे

तयहोइ देव छंदो । चउ सींहासण स पयपीढा ॥१०॥

ते चारे सिंहासन उपर प्रतिरूप वा प्रभु जेवा दक्षिणादि दिशे
त्रण, त्रण, छत्र छे । प्रतिबिंब त्रणय होय तेम आठ चामर
धरा होय ॥

तउवरिचउछत्ततया । पडिरूव तिग तहअअठ चमरधरा

आगल सोनाना कमल । स्थित वा रह्याछे तथा स्फाटिक रत्नना
चार धर्मचक्र छे ॥

पुरउ कणय कुसेसय ठिअ फालिह धम्म चक्क चहु॥११

ध्वजा, छत्र, मकरध्वज, पंचाली जे पुतलिउ, फुलनी माला, वे
अष्ट मंगलिक । दिका तथा भला कलश एटला वाना ॥

झयछत्त मयरमंगल । पचाली दाम वेइ वर कलसे ॥

प्रतिद्वारे मणिना त्रिकधुप घटि ते कृश्ना गुरू आदेनी धुप
तोरण छे । घटी करे वाण व्यंतरना देवता गाथा ॥

पइदारं मणि तोरण । तिय धुवघडी कुणंति वणा॥१२॥

एक हजार जोजननो चारध्वज तेना नाम धर्मध्वज, मान
दंड छे जेनो एवा । ध्वज, गज ध्वज, अने सिंहध्वज,
ए चारे दिशाए ॥

जोयण सहस्स दंडा । चउझया धम्म माण गय सींहा॥

घटीका पताकीकादिके सहित मान वर्तमान जिन हस्ते
शोभित ए सर्वनु । लेवु ॥

कुकुभाइ जुआसय । माणमिणं निय निय करेण॥१३॥

हवे समोसरणमा आवी प्रजु जो रीते। प्रदक्षिणा दइ पूर्व दि करे तेकहेछे.-प्रदक्षिणा करीनेपूर्व दिशप्रजुजो। शाने सिंहासने वेसे ॥

पविसिअ पुब्बाइ पहु । पयाहिण पुव्वआसणनिविठो ॥

पादपीठ जे बाजठने वीपे स्थाप्या छे पग वा चरण जेणे। प्रणाम करी तीर्थने कहे धर्मदेशना प्रत्ये ॥

पयपीढ ठविअ पाउ । पणमिअतित्थं कहइ धम्मं॥२४॥

हवे ते देशना सांजलनार बार परखदा ते कहे छे. मुनिनो परखदा वैमानिकनी देवी साधवी। सहित जुवनपति, जोतषी, वाणव्यतर, ए देवनी देवियोनी त्रण्य सन्ना तथा एज देवनी त्रण्य सन्ना ॥

मुणि वेमाणिणि समणि । सज्जवणजोइ पणदेविदेवतिय

रहे अग्नि कोण आदे विदिशिए अनुक्रमे१ अग्निकुणे साधु, वैमानिकदेवि, साधवी; त्रण नैरुत्य कोणे जुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर देवनी देवि त्रण वाव्य कोणे. जुवनपति देव, जोतषी देव, वाणव्यंतर देव. त्रण इशान कोणे वैमानिक देव, मनुष्यनर, मनुष्य नारी ॥

कल्प जे वैमानिकना देव, मनुष्य नर, मनुष्य नारी, ए त्रण।

कप्प सुर नर त्थि तिअं। ठतिगो इ विदिसासु ॥२५॥

च्यारे नीकायनी देविओनी चार पर्षदा तथा साधवीनी पर्षदा, ए पाच सन्ना जनी रही देशना सांजले। निविष्टा वा वेसीने मनुष्य नर मनुष्य नारी, देवता चारे, मुनि ए साते पर्षदा॥

चउ देवि समणिउब्भठिआ। निविठा नरत्थिसुर समणा॥

ए पाच भेदे तथा सात भेदे श्री जिननी देशना प्रथम वप्र वा
पर्षदा सांभळे। धर्म जे रत्न धर्म ते माहो ॥

इअ पण सगपरिस सुणंति । देसण पढम वप्पतो १६

ए आवश्यक वृत्तिमा इव चूर्णिकारने अभिप्राये वळि कहेछे -
कह्यु छे। मुनिसर वेगा सांभळे ॥

इअ आवस्सय वीति वुत्तं । चुन्निय पुण मुणि निविठा॥

वैमानिक देवि तथा साधवी ऊभी रहे शेष जे बाकी नव परष
ए बे सभा। दा अनीअत स्थित रहे ना बेसे ॥

वेमाणिय समणी दो । उद्ध सेसा ठिआउ नव ॥१७॥

आ प्रकरण कारे देशमात्र कही जे परषदानी व्याख्या, ते आवश्यकनी निर्युक्ति टीकाथी काइक कही, काइक कहे छे –श्री जिनेश्वर पूर्वाभि मुखे बेसे, ते प्रभूना पाद मूलमा अग्निकोण दिशे मुख्य गणधर पासे बेसे. बीजा केवली आवे ते श्री जिन प्रत्ये तीर्थ प्रत्ये वदना करी ते गणधरने मार्गे बेसे मनपर्यव ज्ञानी पण केवलीनी पाछल बेसे. तथा वैमानिकनी देवि पण प्रभुने वादि साधुनी पाछल रहे देवछंदो होय एटल इशान को तथा साधवी पण वैमानिकनी ऐ देवछंदो छे. त्या मुल प्रथम देविनी पाछल रहे साधु, वैमा धरुथी उत्तरने द्वारे नीसरीने निकनी देवि, साधवी ए त्रण प्र प्रभु ते देव छदोमा आवी

वैहारे पेसी अग्निकोणे रहे छु। बेसे त्यार पछी बीजी पो
वनपतिनी, जोतषीनी, वाण रसीए प्रथम , गणधर वा अ
व्यंतरनादेवि ए त्रणदक्षिणद्वारे पर गणधर धर्मदेशनादीए. अ
पेसी अनुक्रम नैऋत्यकोणे रहे. हिया शिष्ये प्रश्न कर्यो के बी
भुवनपति, जोतषी, वाणव्यंतर जी पोरसीए प्रभुजी देशना के
देव त्रणये पश्चिमे पेसी वायु म न दे? तेनो उत्तर-गाथा--
कोणे बेसे इन्द्रनहित वैमा " खेअ विणोउ सीसगुण दीव
निक देव, मनुष्य नर, मनुष्य णा पच्छ भत्तविसोसा यरीअ
नारी, त्रण उत्तरे पेसी इशान कमोविअ गणहर कहवे गुणाह
कोणे रहे. देवता अने नरनो ति " माटे गणधर राजाना आ
अल्प महर्द्धिकनो विचारजाण एया सिंहासन उपर अथवा प्र
वो हवे बीजा गढनी माहीति भुना पाद पीठे बेसी धर्म कहे.
र्यच जे वाघ, सिंहादिक रहे त्रीजा गढमा यान जे वाहन,
इशाने । सुखपाल, पालखि प्रमुख रहे॥

बीअतो तिरि ईसाणि । देवछंदोअ जाण तइयंतो ॥

तेम वली चोरस समोसरणने कोणने विषे तथा वृतसमवसर
अधिकारे वे, बे वाव्यो होय । णे एक, एक वाव्य होय ॥

तह चउरसे दुदु वावि । कोणउ वहि इकिका ॥१८ ॥

हवे त्रण गढना दरवाजा बार वैमानिक देव, वाणव्यंतर
ना पोलिआनो वर्णव कहे छे - देव जोतषीदेव, भवनपति
पीले वर्णे एटले सोनावर्णे, श्वेत देव, ए चारेना पोलिआपूर्वा
वर्णे, राते वर्णे, अने श्याम वर्णे । दि दिशिना रत्नने गढे छे॥

पीअ सिअ रत्त सामा । सुरवण जोइ भवणारयणवप्पे

हवे तेमना हाथमा शुं छे ते कहेछे.- हवे ते चारप्रतिहारना अनुक्रमे
प्रथमना हाथमा धनुष्य छे, बी नाम कहेछे-प्रथम सोम नामे,

जाना हाथमा दंड छे, त्रीजाना बीजो यम नामे, त्रीजो वरुण
हाथमा पाश छे, अने चोथाना नामे चोथो धनद नामे ए प्र
हाथमा गदा छे। कारे चार यक्ष. गाथा ॥१९॥

घणु दंड पास गय हत्था। सोम जमवरूण धणजक्खा १९
हवे बीजे सोनाने घरे प्रतिहारि ए चारनो श्वेतवर्ण, रातोवर्ण,
छे ते कहे छे -जया नामे, वि। पीत वर्ण, नील वा कृष्णवर्ण
जया नामे, अजिता नामे अप नी आज्ञा कान्ति छे ॥
राजिता नामे।

जय विजया जिअ अपराजिअत्ति। सिय अरूणपीयनी
एम बीजे घरे देविनु हवे ते प्रतिहारीना हाथमा आयुध[लाज्ञा
जुगल ते पूर्व अकेक जे शस्त्र छे ते कहेछे –अन्नय, अंकुश,
नामे बे बे देविनु छे। पाश, मगर हाथमा छे अनुक्रमे ॥

बीए देवीजुअला। अन्नय कुस पास मगर करा ॥२०॥
हवे त्रिजा रूपाना घरे बहार जे खड्गी नामे, कपालि नामे
देवता छे, ते अनुक्रमे कहे छे.— जटा मुकुटधारी नामे ॥
प्रथम तुंबुरु नामे।

तइअ बहि सुरा तुबरू खट्टगि कपालि जरू मउडधारी॥
पूर्वादि चारे दिशाए द्वार। तुंबुरू प्रमुख देवता प्रतिहार वा दंडि
पाल छे। दार वा पोलिआ छे ॥

पुव्वाइ दारपाला। तुंबरू देवोअ पडिहारो ॥ २१ ॥
हवे सामान्य वा साधारण ए विधि जे रचना ए प्रकारे होय ते
समोसरणने विषे। एवी आवीन जो महर्धीकदेव करेतो

सामन्न समोसरणे। एस विही एइ जइ महड्ढि सुरो॥
सर्व पूर्वोक्त विधिए ते महर्धीक देव करे ने असुरजे अल्पर्धिको
एकलो पण निश्चे। घणी जे देव तेतो ते रीते करे वा न करे॥

सव मिणं एगोवि हु । सकुणइ ज्ञयणेय रसुरेसु ॥२१॥
हवे समोसरण क्या करे ते कहेछे.- ज्या वा जे स्थानके महर्द्धि
पूर्वे जे क्षेत्रमां न थयुं होय त्या क देव, तथा सुधर्मादिक
तथा । इन्द्र आवे
पुव्व मजायंजज्ञ । जज्ञेइ सुरो महड्डि मघवाई ॥
त्या समोसरण निश्चे सतत वा निरन्तर वलि प्रातिशार्या-
होय । दिक होय ॥
तज्ञ मरणं नियमा । सययं पुण पाम्हि हेराइं ॥२३॥
डुस्थितार्थ समस्त।जन वा प्राणी तेणे प्रार्थित जे अर्थना सार्थ
अर्थित । ज्ञला ते देवाने समर्थ ॥
डुज्ञिअ समत्त अज्ञिअ। जण पज्ञिअ अज्ञ सुसमज्ञो॥
अहिंया एटले था समोसरणने श्री तीर्थकर ज्ञगवंत करो सुपद
द्वारे स्तव्यो लघु जे शीघ्र वा स्थ ते ज्ञना स्थानकने विषे अव
जवादी जन प्रत्ये । स्थित इति गाथा २४ ॥
इत्तं थुज्ञ लहुजणं । तीज्ञयरो कुणाज्ञ सुपयज्ञं ॥२४॥
ए रीते समवसरण प्रकरण समाप्त थयु
॥ इतिश्री समवसरणप्रकरणं समाप्तं ॥

॥ अथ कर्मग्रथ पहेलो ॥

ज्ञान अतिशय प्रातिहारज लक्ष्मी सहित। कर्मफल संक्षेपे कहुंछु
महावीर रागादि जीत प्रत्ये वादीने ।
सिरि वीर जिणं वंदीय । कम्मविवाग समासज्ञ वुच्छ ॥
कीजीए जीव हेतु ४ मिथ्यात१ जेणे तेने कही जे कर्म ॥१॥
अव्रत २ कषाय३ जोगे४,करीने ।

कीरइ जीएण हेऊहिं । जेण तउ नन्नए कम्म ॥१॥

प्रकृति वा १स्वन्नाव। ते चार न्नेदे मोदकने दृष्टाते १प्रकृती वात
थिति वा कालमान. पित्त कफ वा दूरे २थिति दशदिन प्रमुख
रस वा चिकणता प्र।३रस एकठाणीओ न्नी ठाणीआदिक४प्रदेश
देश वा दलमान ना। मेंदानो घाणी प्रमुखनो तेमज कर्मनी प्र०
रेनेबधशब्दजोमजो। थि० र० प्र० जाणवा ॥

१पयइ२ठिइ३रस४पएसा । त चउहा मोयगस्स दिठता॥

प्रथम मूल प्रकृती आठ उत्तर। प्रकृती एकसो अठावन न्नेदे ॥१॥

मूल पगइ ठ उत्तर । पगइ अम वन्न सय न्नेअं ॥२॥

हवे कर्मना नाम१ज्ञानावरणी वेदनी कर्म३ मोहनी कर्म४ आउ
कर्म २ दर्शनावरणी कर्म। खा कर्म५ नामकर्म६ गोत्रकर्म७॥

इहनाण१दसणावरण२। वेअ३मोहा४उ५नाम६गोयाणि७

अतराय कर्म ८ पुन उत्तर। चार ४ एकसो त्रण १०३ बे२ पाच
प्रकृती पाच५ नव ए बे २।५ ए आठ कर्मनी उत्तर प्रकृती अ
अठावीश २८। नुक्रमे १५८ थइ ॥

विग्धच पण नवदु अठवीसचउतिसय दु पणविहं॥३॥

प्रथम ज्ञानावर्णी कर्मना न्नेद कहे छे।ए पाच ज्ञान, जेणे वस्तु
ज्ञान गुणरोके ते ज्ञानावर्णी प्रथम। स्वरुप जाणीये ते ज्ञान
ज्ञान५ कहे छे १ मति ज्ञान, २ श्रुत। तेमा प्रथम मति ज्ञानना
ज्ञान३अवधिज्ञान४मन पर्यव ज्ञान ५ न्नेद २८ कहे छे ॥
केवल ज्ञान।

मइ सुयओही मण केवलाणि नाणाणि तत्त मइनाण ॥

जे इंद्रियने इद्रीना विषय मळ्या प्रका जे अव्यक्त उपयोग समयात्मक ते व्यं जनावग्रह ४ न्नेदे। मन अने विना इ द्री चार ते व्यजना वग्रह ॥ ४ ॥

वजण वगह चनहा । मणनयणविणिदीय चनक्का॥४॥
अर्थावग्रह किंचित् ज्ञान तेना जेद६ इहा। इंडी ५ स्पर्शन, रस
वग्रह ते विचारणा तेना जेद ६ अपाय ते। न, घ्राण, चक्षु, श्रोत्र
निश्चे तेना जेद६ धारणा अविस्मरण तना। मन ६ जेद–सर्व
जेद ६। मली २८॥

अर्था ६ इहा.६ अपाय.६ धारणा६ व्यजनावग्रह४

स्पर्शन	१	१	१	१	१
रसन	१	१	१	१	१
घ्राण	१	१	१	१	१
चक्षु	१	१	१	१	०
श्रोत्र	१	१	१	१	१
मन	१	१	१	१	०

अनुग्गह इहावायय घारणा करणमाणसेहिवहा ॥
ए अठावीश जेद मति हवे श्रुत ज्ञानना जेद कहे छे चनद १४
ज्ञानना। विस २० जेद वा श्रुतना ॥

इअ अठवीस जेय। चनदसहा वीसहा च सुअं॥५॥
हवे श्रुतना जेद १४ साजले ते श्रुत
१ अक्षर श्रुत–अकारादिक अक्षरोथी अवबोध,
२ अनाक्षर श्रुत–अक्षर विना चेष्टादिके,
३ संनिश्रुत-मन सहितने जे श्रुतते
४ असंनि श्रुत–मन रहितने जे श्रुत ते,
७ सादि श्रुत-गणधरे रच्याते,
८ अनादि श्रुत-सर्वेठ द्रव्य शाश्वत छे निश्चे,

५ सम्यक्त्व श्रुत–सम्यक्त्व स हितने जे श्रुत ते, | ए सपर्य वसीत श्रुत-जरतैराव ते श्रुत विछेद छे ते,
६ मिथ्यात्व श्रुत-विपर्यास स हितने जे श्रुत ते, | १० अपर्य वसीत श्रुत महाविदे हे अर्थसूत्र अविछेद छे ते ॥

अखरसन्नीसम्मं । साइअधखलु सपज्जवसीअंच॥

११ गमिक श्रुत-सरखा पाठनये करीने,
१२ अगमिक श्रुत-सरखा पाठ न होइ सामान्य पाठ ते,
१३ अंग प्रविष्ट श्रुत-द्वादशांगी लिखत मूल तेमा जे पाठ होय ते,
१४ अनंग प्रविष्ट श्रुत-आवश्य कादिक ते,

मूल जेद सात ए सातना प्रति पक्षी ए बन्ने मली चौद १४ जेद थाय ॥

गमिअ६अंगपविठ्ठ । सत्तवि एएस पडिवरका ॥६॥

हवे श्रुतना २० जेद देखाडे छे,
१ पर्याय ज्ञ ज्ञ्यमा एकना प र्याय जाणे ते,
२ पर्याय समास ज्ञए ज्ञ्यना पर्याय जाणे ते,
३ अक्षर त्रण जेद-सज्ञा,लब्धि, व्यंजन तेमाथी एक जाणे ते
४ अक्षर समास-सर्व अक्षर जे द जाणे ते,
५ पद-अधिकार विशेष ते एक

ए पडिवत्ति वासठ मार्गणा ए योगादिक एक जाणे ते,
१० पडिवत्ति समास-वासठ मा र्गणाए योगादि सर्व जाणेते

पद जाणे ते,

६ पद समास-अनेक पद जाणे ते

७ संघात-एक मार्गणा जाणे ते

८ सघात समास-सर्व मार्गणा जाणे ते,

११ अनुयोग-उपक्रम निक्षेप अनुगम नय ए चारमा एक जाणे ते

१२ अनुयोग समास-चारे अनुयोग जाणे ते

पज्जय१अक्खर२पय३सघाया४पडिवत्ति५तहय अणुओगो

१३ पाहुड-पूर्वने विषे पाहुडा अधिकार विशेष ते एक जाणे तेवा-

१४ पाहुड समास-घणा पाहुडा जाणे ते.

१५ पाहुड पाहुड-ते पण पूर्वमा अधिकार छे ते देश जाणे ते.

१६ पाहुड पाहुड समास-ते अधिकार सर्व जाणे ते

चुरणीमते पाठान्तर १३ पाहुड पाहुडने १४ पाहुड पाहुड समास १५ पाहुड१६ पाहुड समास.

१७ वस्तु-पूर्वमा वस्तु अधिकार छे ते एक जाणे ते.

१८ वस्तुसमास-सर्व वस्तुजाणे ते

१९ पूर्व-एक पूर्व जाणे ते.

२० पूर्व समास-सर्व पूर्व जाणे ते

श्रुत पद सघले जोडजो-मूल दश भेदने समास पद जोडजो एटले उत्तपमली २०) थशे

पाहुड७पाहुड८पाहुड । वत्थू९पूव्वाय१०ससमासा११ ॥७॥

हवे अवधिज्ञानना ७ भेद कहेछे

१ अनुगामी-जे क्षेत्रे अवधि ज्ञान थयु त्यांथी ज्या जाय त्या साथे चाले फानसदीपकवत्

२ अ अनुगामी-ते अनानुगामी

५ पडिवाइ-जे उपना पछी जाय ते,

साथे न चाले स्थिर दीपकवत् ६अपमिवाइ-जे नपना पछी न
३ वर्द्धमान-नपनाथी वृद्धि पामे ते जाय ते-मुल त्रण नेद-इतर
४ हीयमान नपना पछी हानी त्रण नेद-बन्ने मली छे नेद
पामे ते होय

अणुगामि१वड्ढमाणय२। पमिवाइ३इअर३विहा ठहाउही।

हवे मन पर्यव ज्ञानना नेद २
ते मन वर्गणायुष्मद् नेदे करी
जाणे ते-मुनिवेखे होय
१ ऋजुमति-अढीद्वीपमा तिर्छा
लोकना सज्ञीपचेंद्रि जीवना
मन पर्याय अढी अगुल ऊंछुं
सामान्ये देखे ते
२ विपुलमति-सपूर्ण अढीद्वीप
१ए०० जोजन तिर्छा लोक,
ऊर्ध्व, अधोगत सज्ञीना मन
चितन विशेषथी जाणे ते
तन्नवसिद्धिवरे, मनगतवात
अवधी ज्ञानी जाणे पण यु
ष्मत् मननी वात मन पर्यव केवल ज्ञान-असहाइ नीरावर्ण
ज्ञानी जाणे सर्व जाणे एक नेद

रिऊमइ१विउलमइ२मणा । नाणा केवल१मिगविहाणं ८

ए पाच ज्ञानने जे आवरे ढाके पाटावत् ज्ञानरूप चक्षु तं
ते ज्ञानावर्णी । तेने आवरणं ॥

एसि जं आवरण । पमुव चक्खुस्स त तया वरणं ॥

हवे दर्शनावर्णी कर्मना ए नेद कहे छे. ठमीदार समान

दर्शनावर्णी चार ४ तथा पाच५ निद्रा   दर्शनावर्णी कर्म

दंसण चउ पण निद्दा । वित्तिसम दसणावरणं ॥ ए ॥

१ आखथी सामान्य रूप शेष इंद्रियतथा मन१ अवधि दर्शन ३
योगे देखे ते चक्षुदर्शन । ४ केवलदर्शन. सत्ता ग्राहक सामान्यो
२ अचक्षुदर्शन-बाकी चा । पयोगदर्शन ॥
र इंद्रिय देखे ते.

चक्खू दिठि१अचक्खू२। सेसि दिअ ओहि३केवलेहिं४ च॥

ते चारे दर्शनने आवरे ते चार भेदे चक्षु दर्शनावर्ण १, अचक्षु दर्शनावर्ण२, अवधीदर्शनावर्ण
दर्शन इहां सामान्य प्रकारे ते । ३, केवल दर्शनावर्ण ४,॥१०॥

दंसणमिह सामन्न । तस्सा वरण तयं चउहा ॥१०॥

हवे पाच भेद निद्रानां कहेछे   २ निद्रानिद्रा-दुःखे मदता क
सुखे जागे ते-निद्रा १ ।   ष्टे जागे ते ॥

सुह पडिबोहा निद्दा१। निद्दानिद्दाय२दुक्ख पडि बोहा ॥

३ प्रचला-बेठा ऊंघ । ४ प्रचलाप्रचला—चालता ऊंघे घोडा
ऊंघे ते   नी परे ते ॥

पयला३ठिउ वविठस्स । पयलपयलाउ४चंकमउ ॥११॥

५ दिननो चिंतव्यो काम ते थिणंद्धिनुं बल चक्रवर्तिथी अर्द्ध वा
रात्रे ऊंघमा करे ।   सुदेवतेथी अर्द्ध बलदेवनु बल तेटलुहोय

दिण चित्ती अत्थकरणी । थीणद्धीअद्धचक्किअद्धबला॥

वेदनी कर्मनुं स्वरूप   ते चाटता मीठाश लागे ते साता
मधुमदथी खरडी ख   जीभ कपाय ते असातावेदनी ते वेदनी
ड्गनी धारा ।   साता असाता ॥

महुलित्त खग्ग धारा-लिहणं च उहाउ वेअणीआ॥१२॥
सोतावेदनी प्राये देव साता असाता तिरीमा बे नरक गतिमा
मनुष्य गतिमा, उद प्रवल असाता बे साता तो तीर्थंकरना
य अधिक । जन्मादिके ॥
उसन्न सुरमणुए । सायमसाय च तिरीअ निरएसु ॥
हवे मोहनीकर्मनु स्वरूप कहेछे ते मोहनीकर्मना बे भेद-दर्शन
मदिरापानथीमुझाय तेममोहनी मोहनी अने चारित्र मोहनी ॥
ना उदये जीव मुझाय ।
मज्ज व मोहणीअ । डुविहं दंसणचरणमोहा ॥ १३ ॥
ते दर्शन मोहनीना त्रण भेद बे १ सम्यक्त्वमोहनी२ मीश्रमो
सम्यक्त्व गुणने मुझवे बे। हनी,३तेमज मिथ्यातमोहनी
दंसणमोह तिविहं । सम्म१मीस२तहेवमिछत्त ३ ॥
इहां ते त्रणने दृष्टांते करी देखाडे बे
१ शुद्ध पुज्य दल वेदे ३अविशुद्ध दल वेदे ते होय अनुक्रमे
२ अर्द्धविशुद्ध दलवेदे
सुद्ध अद्धविसुद्धं । अविसुद्धं त हवड कमसो ॥१४॥
अथ नव तत्व ५ आ श्रव कर्मनु आववु ६ संवर
१ जीव-चेतना लक्षण २ अ कर्म आवता रोके,७ बंध-जीव प्र
जीव-अचेतना लक्षण ३ पु देशे कर्म एकता ८मोक्ष-सर्व कर्म
न्य शुभ कर्मलक्षण ४ पाप- क्षय थयेथी-९ निर्जरा-जे कर्म उद
अशुभ कर्म लक्षण । य आव्युं ते खपावे ते ॥
जिअ१अजिय२पुन्न३पावा४आसव५संवर६बंध७मुक्ख८निज्ज
जे ए नव तत्व शुद्ध निश्चे व्य सम्यक्त्व कह्यु तेना [रणा॥९॥
वहारे सदहे तेहने " क्षायकादिक वहु भेद बे १५

जेण सद्दहइ तयं । मम्मं खइ गाइ वहुन्नेअं ॥१५॥

मिश्र दृष्टिने न राग तथा द्वेष। जिन धर्मेअंतर्मुहूर्त जेम अनन्नपरे

मीसा न राग दोसो । जिणधम्मे अंतमुहु जहाअन्ने ॥

नालीयर द्वीपना मनुष्यने मिथ्यात्व ते सत्य जिन धर्मथी विप

राग द्वेष न थाय ते रीते। रित कुश्रका श्रज्ञानवत् ॥ १६ ॥

नालीअरदीवमणुणो । मित्तंजिणधम्मविवरीअ ॥१६॥

हवे चारित्र मोहनिना २५ भेद

सोल१६कपाय नवएनो कपाय । ने प्रकारे चारित्र मोहनिय कर्म

सोलस१६कसायनवणनो-कसाय डुविह चरित्तमोहणीअं

हवे सोल१६ कपायनुं स्वरूप कहे छे

अनंतानुवधी ४ अप्रत्याख्यानो४ । प्रत्याख्यान४संजलणीय४।१७

अण४अप्पच्चक्खाणा४। पच्चक्खाणाय४संजलणा४ ॥१७॥

ते कपायनी स्थिति कहे छे

१ अनंतानुवंधी जाव जीव

२ अप्रत्याख्यानी एक वर्ष

३ प्रत्याख्यानी चार मास

संजलणनी एक पक्ष-पंदर दिन, हवे चार चोकडीए वर्तता जे गतीना कर्म ग्रहे छे ते कहे छे.

१ अनंतानुवंधी नरकगती

२ अप्रत्याख्यानी तिर्यंच गती.

३ प्रत्याख्यानी मनुष्य गती.

४ संजलन देव गती.

जाजीव१वरिस२चउमास३।पक्खगा४निरय१तिरिय२नर३ [अमरा४॥

ते कपाय जीवना शा गुण रोके ते कहे छे

१ अनंतानुवंधी समकित गुण रोके

२ अप्रत्याख्यानी श्रावक गुण रोके

३ प्रत्याख्यानी सर्व विरती साधुगुण रोके।

४ संजलननी यथाख्यात चारित्र गुण रोके१८

सम्मा१णुप्रसब्विरइ३।अहक्काय४चरित्तघायकरा॥१८॥

तेमा चार प्रकारना क्रोधनुं स्वरूप कहे छे

१ संजलन क्रोध जलनी रेखा तुरत मटे

२ प्रत्याख्यानी क्रोध रजनी रेखा काइक विलंब

३ अप्रत्याख्यानी क्रोध पृथवीनी रेखा. रेखा समान चार

४ अनंतानुबंधी क्रोध पथ्थरनी रेखा । प्रकारे क्रोध जाणवो

जल१रेणु२पुढवि३पव्वय४। राइ सरिसो चउव्विहो कोहो॥

हवे चार प्रकारना मान कषायनुं स्वरूप कहे छे,

१ संजलन मान नेतरनी वेल समान तरत नमे

२ प्रत्याख्यान मान काष्ट थन्न कष्टे नमे

३ अप्रत्याख्यान मान हाड घणा कष्टे नमे। ४ अनंतानुबंधी मान पथ्थर थंभ समान ते न नमे१९

तिणसलया कठ्ठठ्ठि । सेलत्थंभो वमो माणो ॥१९॥

हवे चार प्रकारे माया कषाय कहे छे

१ संजलनी माया वासनी छाल्य जेम वाले तेम वले ।

२ प्रत्याख्यानी माया गाय के बलदना मूत्रना जेवी वाकी कारणे सरल थाय ।

३ अप्रत्याख्यानी माया घेटाना सिंग जेवी कठण वाकी छे

४ अनंतानुबंधी माया वासना निबिड मूल समान वाकास न छोडे ॥

मायावलेहि गोमुत्ति । मिंढसिंग घणवसमुलसमा ॥

हवे चार प्रकारे लोभ कषाय कहे छे

१ संजलन लोभ हलदरना रंग जेवो

३ अप्रत्याख्यान लोभ नगरना कादव समान रंग

२ प्रत्याख्यान लोभ गाडानी तथा दी ४ अनंतानुबंधी लोभ क
वानी मली समान छे कष्टे जाय। रमजना रंग समान ॥

लोहो हलिद्दखजण। कद्दम किमिराग सारिछो ॥१०॥

हवे नवनोकषाय मोहनी कहेछे हास१ रति२ अरति३ शोक४
जे कर्मना उदये होय जीवने। भय ५ दुगछा ६

जस्सुदयाहोइजिए। हास१रइ२अरई३सोग४भय५कुछा६

ए छ मोहनी ते कारणथी तथा ते इंहा हास्यादिक मोहनि
अन्यथा ते स्वभावथी थाय। कहीये ॥

सनिमित्त मन्नहा वा। तं इह हासाइ मोहणिअं ॥२१॥

हवे वेदमोहनी कहेछे पुरुष सेववानो अभि। अभिलाष जे क
लाष ते नारी वेद नारी सेववानो अभिलापते। र्मना वशथी जे
नर वेद नरनारी बे सेववानी वाछा ते नपु। दने होय ते ॥
सक वेद।

पुरिसि त्थि तदुभय पइ। अहिलासो जव्वसाहवइसोउ

त्रण वेदना विषयनो ताप कहे छे
१ स्त्रीनो बकरीनी लींडीना ताप समान
२ पुरुषनो तरणाना ताप समान
३ नपुंसकनो नगरदाह समान

स्त्री १ नर २नपुंसक वेदउदय जाणवो

थी१नर२नपु३वेउदउ। फुफुमतणनगरदाहसमो ॥२२॥

हवे आयु कर्मना ४ भेद कहे छे आयु कर्म हेड्य सरखु छे
१ देवतानुं आयु, २मनुष्यनुंआयु नाम कर्म चितारा समानछे
३ तिर्यंचनु आयु४ नरकनुं आयु।

सुर नर तिरि निरयाऊ। हडिसरिसं नामकम्म चित्तसमं॥

हवे नाम कर्मना१०३न्नेद कहेछे त्रणे अधिक एकसो१०३ तथा बेंतालिस४२त्राणुए३न्नेद कहेछे। सरुसठ ६७ ए चार न्नेदे छे

बायाल४२ तिनवइ९३विह । तिछत्तरसय च सत्तठी २३

हवे प्रथम ४२ न्नेद;

गति१ जाति२ शरीर३ अगोपाग४ | बंधन ५ सघातन६ संघयण ७

गइ१जाइ२तणु३उवगा४बंधण५सघायणा६णि६संघयणा७

सस्थान८वर्ण९गंध१०रस११। फरस१२ अनुपूर्वि१३विहायोगति१४

सठाण वन्न गध रस फास अणुपुव्वि विहगगइ १४

पिंड प्रकृति ते चौद, एक न्नेदमा हवे प्रत्येक प्रकृति कहे छे

घणा न्नेद मले ते पिंड कहीए । पराघात नाम १ श्वासोश्वास

नाम आताप नाम

३ उद्योत नाम ४

पिंडपयडित्तिचउदस । परघा१उसास२आय३वुज्जोयं४॥

अगुरु लघु नाम ५ तिर्थंकर उपघात ८ ए आठ प्रत्येक प्रकृती

नाम६ निर्माण नाम ७ ते एकमा बीजो न्नेद मलेल नहिते

अगुरुलहु तिछ निमिणो-वघायमिय अठ पत्तेय ॥२५॥

हवे त्रसनो दसको कहे छे प्रत्येक नाम४ थिर नाम ५ शुन्न ना

त्रसनाम१बादर नाम २पर्या म ६ चवली सुन्नग नाम७ चवली॥

प्त नाम३ ।

तस१बायर२पजत्त३। पत्ते४अथिर५सुन्नं६ च सुन्नग७च ॥

बोलमिठो प्रिय होय ते सुस्वर नाम८, ए त्रसनो दसको, हवेथाव

आदेय नाम९जसनाम१० । रनो दसको आ रीते ते कहे छे ॥

सुसरा८इज्ज९जस१०। तसदसग थावरदसं तु इम ॥२६॥

थावर नाम १ सुक्ष्म नाम २ साधारण नाम ३ अथिर नाम५

अपर्यात नाम ३ । अशुन्न नाम ६ डुर्न्नग नाम७॥

थावर१सुहम२अपज्जं३ । साहारण४मथिर५मसुन्न६डुन्न

डुस्वर नाम८ अनादेय९ ए थावर नाम तेनो इतर जे [गाथा७॥

नाम अजस नाम । त्रस दशको वन्नै मली वीश थया पिंम

१४ प्रत्येक आठ त्रस दश १० थावरदश

एकत्र मीले बेतालीस४२ ज्ञेद थया ॥

डुसर अणाइ ज्जाजस-मिय नामे सेयरा वीस ॥ २७॥

अथिरनो छक कहे छे अथिर १

हवे प्रकृतिजनानाम संज्ञाकहेछे अशुन्न २ डुर्न्नग ३ डुस्वर ४

त्रसनो चोक तेना नाम-त्रस१ अनादेय ५ अजस ६ सूक्ष्मनो

वादर२ पर्यात ३ प्रत्येक४थि त्रिक कहेछे. सूक्ष्म १ अपर्यास

रनो छक तेनानाम-थिर,सुन्न२ २ साधारण ३ थावरनो चोक

सुन्नग ३ सुस्वर ४ आदेय ५ कहे छे थावर १ सूक्ष्म २ अप

जस ६ । र्याप्त ३ साधारण ४ ॥

तम चन्न थिर छक्कं अथिर छक्कं सुहुमतिगथावर चन्नक्कं

सुन्नगत्रिक कहे छे. सुन्नग१ सुस्वर२। जे प्रकृतिथी गणे ते आ

आदेय ३ आदि शब्दथी डुर्न्नगत्रिक। दे संख्या प्रमाणादि प्र

कहे छे डुर्न्नग १ डुस्वर, अनादेय । कृति गणजो ॥

सुन्नगतिगाइ विन्नासा । तदाइ संखाहिं पयमीहिं ॥२८॥

हवे ९३ प्रकृतिनो मेल कहेछे गतिआदि चार४ पाच ५ त्रण३

चौद बोल अनुक्रमे गणावा ते बोल पाच ५ पाच५ छ ६

प्रसंगे फरी लखीए छीए । छ ६ ॥

गति—		जाति—		अनुक्रमे	
४ गति	१	५ संघातन	६	५ रस	११

५ जाति	२	६ संघयण	७	८ फर्स	१२
५ तनु	३	६ सस्थान	८	४ अनुपूर्वि	१३
३ उपाग	४	५ वर्ण	ए	२ विहगगति	१४
५ वंधन	५	२ गध	१०	ए पासठ भेद वे पदे कह्या ते	

गई आईण उकमसो । चउ पणपणतिपण पच ठ ठक

पाच५ वे२ पाच५आठ८चार४वे२ । ए उत्तर भेद पासठ६५थया

पणडुगपणठ चउडुग । इय उत्तरभेय पणसठी ॥२ए॥

ए ६५ मध्ये२८ युक्त करीए त्या
रे ए३ प्रकतो थाय—६५ पिंम
प्रकती १४ ना उत्तर भेद ८ प्र
त्येक प्रकती २० त्रसदशक १० अथवा वंधण प्रथमे पाच ५ ग
थावर दशक १० मली एव सर्व थया ठे तीहा१५ गणीये तो१०३
संख्या ए३ थइ एकसो त्रण भेद पण थाय ॥

अमृवीस जुआ तिन वइ सते वा पनरवधणे तिसय१०३

ए वीस भेद-शरीरनाज उत्तर
भेद ठे ने वरणादि २० भेद पूर्वे
त्राणु प्रकतीमा गएयाठे. ते सा
मान्यथी चार ४ भेद वर्ण १ ग
ध २ रस ३ फर्स ४ वाकी १६—
ने २० वधनने सघातन मली३६

वंधन १५ संघातन ५ ग्रहो ।

वंधण सघाय गहो । तणुसु सामन्न वन्न चउ ॥३०॥

नहि समकित मोहनी मीश्रमोहनी,
एसमसठ वधमा उदयमाठे। ते अवंध ठे एकसो वीशनो वध

इय सत्त ठी वंधो दएय नयसम्म मीसया वंधे ॥

एकसोवीस बंधमां-५ ज्ञानावर्णि
ए दर्शनावर्णि २ वेदनी २६मोह
नी ४ आयु कर्मनी ६७ नाम क
र्मनी २ गोत्र कर्मनी ५ अंतराय
कर्मनी १२०। उदयमा १२२ वे
भेलता १२० ॥ तेज २ मो
बंधमा१२०उदयमा१२२सत्ता। हनी सम १ मीश्र सत्तामा तो
मा १५८। १५८ समग्र छे ॥

बंधुदए सत्ताए। वीस डुवीस ठवन्न सयं ॥३१॥

हवे १४ प्रथमे पिंम प्रकृति क। २ जातिना भेद ५-ते एकेंद्रि १
ही छे. तेना उत्तर भेद ६५वि। बे इंद्रि
वरीए छीए गति भेद ४ ते न। २ तेरडी ३ चौरंद्री ४ पंचेंडी ५
रक १ तिर्यंच २ मनुष्य३ अने ए पाच जाति जाणवी ॥
देवगति ४।

निरय१तिरि२नर३सुर४गई। १इगबिय२तिय३चउ४पणिंदि

३ शरीरना भेद ५ ते १ उदा ४ तेजस ५ कार्मण ए (जाईउ॥
रिक २ वैक्रीय३ आहारक। शरीरना पाच भेद वे पदे कह्या॥

उराल१विउवा२हार३-तेय४ कम्मण पण सरीरा ॥३२॥

४ उपाग त्रण शरीरना ते बाह्यो २। पेट १ ए आठ अंग उपाग ते
साथल २ पुंठ १ मस्तक १ छाति१। आगुली प्रमुख ॥

बाहुरु२पिठि१सिर१उर१-उअरं१ग उवग अंगुलीपमुहा

शेष नख केशादिक अंगो ते अगोपाग प्रथम शरीर त्रणनेविषे
पांग। उपाग छे

सेसा अगोवंगा। पढमतणुतिगस्सु वंगाणि ॥३३

उदारिकादिक पुद्गलोनो। सवध पूर्वे वाध्या शरीरपणे प्रणमाया न वाध्या तेने एकमेक करवुं ते वधन

उरलाइ पुग्गलाण। निबद्ध वझतयाण सवंधं ॥

जे करे लाखथी साधेला पदारथ जेम वंधाणा रहे तेम पुद्गलनुं व घावुं।

ते उदारिकादिक शरीरनामे वंधन पाचप जाणवा १उदारिक वंधन, २ वैक्रिय वधन, ३ आहारक वधन ४ तेजस वधन ५ कार्मण वधन ॥

जकुणइ जउ समतं। वधण मुरलाइ तणुनामा॥३४॥

जे संग्रह वा समुह उदारिकादिक पुद्गल भेला करे। पुद्गल जेम दंतालीथो कर्षणी अण्या ना समूह भेगा करे तेम पुद्गलभेला करे ते संघातन ॥

जं सघायइ उरलाई पुग्गले तणगण च दताली ॥

ते सघातन बधनपरे १ उदारीक संघातन २ वैक्रीय संघातन,३ आहारक सघातन,४ तेजस सघातन, ५ कार्मण संघातन। एमज शरीर नामे नीचे भेदे

तं सघाय बधण-मिव तणु नामेण पंचविह ॥ ३५ ॥

हवे १५ वंधन कहेछे १ उदारिके उदारिक वंधन, २ उदारिके तेजस वधन, ३ उदारिके कार्मण वंधन, ४ उदारिके तेजस कार्मण वंधन, ५ वैक्रीये वैक्रीय वधन, ६ वैक्रीये तेजसवंधन, ७ वैक्रीये कार्मण वधन, ८ वैक्रीय तेजस कार्मण वधन, ९ आहारके आहारक वंधन, १० आहारके तेजस बधन, ११ आहारके कार्मण वधन, १२ आहारके तेजस कार्मण वधन, १३ तेजसे तेजसवंधन, १४ कार्मणे कारमणवधन,१५ तेजसे कार्मणवंधन ॥

उराल वेउवाहारयाण । सगतेय कम्मजुत्ताणं ॥
नवबंधणाणि इयर । ड सहियाणं तिन्नि तेसि च ॥३६॥
सघयण ते हाडनो ते सघयणना ७ प्रकार छे १ वज्ररिषभनारा
समुदाय। च-खीली पाटो मृकत बधन ॥
सघयणमठिनिचउ । त ठछा वज्जरिसह नाराय ॥
तेमज २ रिषभनाराच-पाटो ३ नाराच-बे बाजु मृकत वंधन
मृकत वंधन । ४ अर्धनाराच-एक बाजु वंधन
तह रिसह नारायं २ । नाराय३ अद्धनारायं ४ ॥३७॥
५ किलिका खीली ६ छेवठुं इहा । रिषभ ते पाटो वज्र ते खीली
किलिअ५छेवठं६इह । रिसहो पट्टोय कीलीया वज्जा ॥
नाराचते बे बाजु मुकट। ते नाराच कह्यु छे. ए औदारिक शरीरे
वंधन । होयतिरिनरने होय देवनारकीने नहि॥
उत्रउ मक्कडबधो । नारायं इम मुरालंगे ॥ ३८॥
हवे संस्थान जे आकृतीछ ते कहे छे
१ समचोरस-सर्व अवयव शोभित ३ सादि-ते नाभीनीनिचेनो
संपूर्ण भागे मलता २ न्यग्रोध-ते भाग सुंदर सोभनिक४ कुब्ज
जेम वडनुं झाड उपर सुदर नीचे ५ वामन ६ हुंडक ॥
अशुभाकार ।
समचउरंस१ निग्गोह२ । साइ३खुज्जाइ४वामण५हुंडं६॥
ए सस्थान कह्या-हवे वर्ण५ कृष्ण१ नील२ रातो३पिलो४धोलो५
संठाणा वन्नकिन्ह नील लोहीअ हलिद्द सिआ॥३९॥
हवे गध२ सुरभि१, दुरभि १तिखो, कडुवो, ३ कसायलो, ४
२, हवे रस पाच । अंबीलाते खाटो,५ मधुरो ते
सुरहि दुरहि१रसा पण । तित्तकडु२कसाय३ अबिला४

हवे फरसण, ना नाम१न्नारे२ ५ टाढो,६ न्नो, ७ (महुरा५
हलवो,३ सुआलो,४ वरमट । चीकणो,ट लुखो ए आठ ४० ॥

फासा गुरु१ लहुमिउ३खर४ामि५उएह६सिणि६७रुक्खठ ट

ए वीसमा अशुन्नना ९ शुन्नना११ ४ तिखो, ५ करुवो, ६ न्नारे,
हवे अशुन्नना न्नेद कहे ठे ७ वरसट, ८ लुखो ॥
१ निलो, २ कालो, ३दुर्गंध ।

नील१कसिण२दुगध । तित्त४कडु५अ५गुरु ६खरं ७रुक्कं

हवे वाकी ११ रह्या ते शुन्न सू
त्रे कह्या ठे इहां प्रसगेथी लखुं
छु १ रातो, २ पिलो,३धोलो,
४ सुरन्नी, ५ कसायलो,६ आ
बील, ७ मीठ, ८ हलवो, एसु
आलो, १० न्ण्ण, ११ चीकणो
ए अगीयार शुन्न ४१ ॥

वली सीतल ए नव अशुन्न
जाणवा ।

सीअ च असुहनवगं । इकारसग सुन्नं सेस ॥४१॥

गतिदुग १ गति २ अनुपूर्वी वे
मध्ये गतिदुग देवदुग १ गति
२ अनुपूर्वि, मनुष्यदुग १ गति
२ अनुपूर्वि तिर्यचदुग १ गति२
अनुपूर्वि, नरकदुग १ गति २अ
नुपूर्वि, गतित्रिक१ गति २ अ
नुपूर्वि३ आयु, देवत्रीक १ गति
अनुपूर्वि३ आयु, मनुष्यत्रिक १
गति२ अनुपूर्वि३ आयु, तिर्यंच
त्रिक१ गति २ अनुपूर्वि ३ आयु,

गति चोक नाम१ देवगति, २म
नुष्यगति ३ तिर्यंच गति, ४नर
क गति अनुपूर्वि चोक नाम-१
देवानुपूर्वि, २ मनुष्यानुपूर्वि,
३ तिर्यंचानुपूर्वि,४ नरकानुपू

वीं, चार गतिनी परेआनुपूर्वी नरकत्रिक १ गति अनुपूर्वी ३
जाणवी । आयु, ए पोताना आयुष सहित

चउह गइव्वणुपुव्वी । गइपुव्विडुगतिग नियाउजुअ ॥

अनुपूर्विं वक्रगतिये जता जीवने उदे होय । विहग गति चालवानी चाल्य शुभ वृषभादिकनी परे अशुभ उंटादिकनी पेरे ॥ ४२ ६

पूवीउदउ वक्के । सुहअसुहवसु हाविहगगई ॥ ४१ ॥

पराघात नाम कर्मना उदयथी जीवने । पर बलिउ होय तो पण पराघात उदयवालाने देखी निर्बल थाय, बोली पण न शके, दुर्जेय होय ॥

परघा उदया पाणी । परेसिबलिणंपि होइ डुद्धरिसो ॥

श्वासोश्वास लब्धि सहित । होय सुखे लेवानी शक्ति ते उसास नाम कर्मना उदयथी ४३ ॥

ऊससण लद्धिजुत्तो । हवइ ऊसास नाम वसा ॥४३॥

आताप नाम रविविमानना पुद्गल जीवना अगो । ताप युक्त ते आतापनाम कर्मना उदयथो होय पण अग्निने आताप न कहीए ।

रविबिंबेउ जीयंग । तावजुअं आयवाउनउजलणे४४॥

जे माटे अग्निमा तो उष्ण फर्स छे । ने राता वर्णनो उदय छे पण आताप नामनो उदय नहि ॥

जमुसिण फासस्सतहि । लोहिअ वन्नस्सउदउत्ति ॥४४॥

नहि उश्न पण प्रकाशवंत रूप । जीवनां सरीर उद्योत करे ते उद्योत नाम ।

अणुसिणपयासरूव । जिअगमुज्जोअ एहु जोआ

जे वारे यति अने देवता उत्तर वैक्रीय करे ते वारे ने । चंद्र सूर्य, ग्रह, नक्षत्र, तारा खजवादिक, मणि, मोति, हीरा माणेकने उद्योत नाम कर्म॥४५॥

जइ देवुत्तरविक्किअ । जोइस खज्जोअ माइव ॥ ४५ ॥

शरीर भारे नहि, हलवुं नहि । मध्य शरीर सुखे धारण थाय जे जीवने ते अगुरु लघु नामनो उदय ॥

अंगंनगुरु न लहुअ । जायइ जीवस्स अगुरुलहुउदया

तिर्थंकर नामना उदयथी जीव त्रिभुवनमा । पुज्यपणु पामे ते उदय केवलज्ञानपणुं पाम्या पछी तिर्थंकरने होय ॥

तित्थेण तिहुअणस्सवि पुज्जो से उदउ केवलिणो ४६॥

अंग उपाग जेम शोभे तेम निपजवु ते । निर्माण नाम कर्म करे सुत्रधार जेम सुदर आकारे पुतली घडे तेम ॥

अंगोवंगनियमणं । निम्माणं कुणई सुत्तहारसम ॥

उपघात नाम उदयथी जीवनु शरीर हणाय-विणसे । ते पोताना शरीरना अवयवमाहि आगली, पडजीभी, गलकडो प्रमुख वधारे होय ते ॥ ४७ ॥

उवघाया उवहम्मइ सतणुवयव लंबीगाईहि ॥ ४७ ॥

त्रसनाम—बेरंद्री, तेरंद्री, चौरंद्री, पचेंद्री तेने त्रस कहीए हालेचाले माटे त्रस नाम कर्मनाउदयथी। बादरनाम कर्मना उदयथी चर्म चक्षुदर्शमान मोटा शरीरवत थाय ए

वि तिचउ पणिदिअ तसा । बायरउ बायराजिआथुला॥

पोतपोतानी गति सबधी पर्याप्ती पुरी करे ते पर्याप्ती जुक्त । ते पर्याप्ती बे भेदे, १ लब्धी नीज पर्याप्ती पुरी पामशे ते २ करण—पोतानी पर्याप्ती पुरी पाम्यो ते ॥

नियं नियं पज्जत्तिजुआ । पज्जत्ता लद्धिकरणेहिं ॥४८॥

एक शरीरमां एक जीव ते प्रत्येक नाम कर्म । थिरनाम ते जेना उदयथी दांत हाड विगेरे थिर रहे ते

पत्तेअ तणू पत्ते । उदएणं दंत अठि माई थिरं॥

नाभि उपर सर्वांग मस्तकादि सुंदर ते शुभनाम उदये । सुभग नाम उदये सर्व लोकने वल्लभ लागे ते ॥ ४९ ॥

नाभुवरिसिराइ सुहं । सुभगाउ सव्वजणइट्ठो ॥४९॥

सुस्वर थको मिठो सुखकारी लागे शब्द । आदेय नामकर्मना उदये तेनो बोल सर्व लोक माने ॥

सुसरा महुरसुहझुणी । आइज्जा सव्व लोय गिझ्झ वउ॥

जस नामकर्मथी जसकीर्त्ति थाय ए त्रसनो दशको ॥

जसउ जसकित्तीउ ॥

हवे थावरनो दशको कहे छे, ते त्रसकायथी विपरीत जाणवो. तेनी सूत्रमा सूचना करी छे, पण प्रसंगे लखुछुं. १ थावर पृथ्वी, पाणी, अग्नि, वायु, वनस्पति थीर रहे ते २सुक्ष्म-चरम चक्षुए न देखाय ते ३ अपर्याप्त—पर्याप्ती पुरी न पामे ते. ४ साधारण-एक शरीरे अनंता जीव ते ५ अथीर. दांत हाडथीर नहि ते ६ अशुभ-नाभि उपर अमनोज्ञ मागे, ७ दुर्भाग्य सर्वजन अनीष्ट. ८ दुस्वर-वचन बोले धुनी अमनोज्ञ माठी ए अनादेय तेनो बोल सर्व अमान्य होय. १० अजस जसकीर्ति न पामे.

थावर दसगं विवज्जत्थं ॥ ५० ॥

हवे गोत्र कर्मना बे भेद-१ उंच गोत्र २ नीच गोत्र । गोत्र ते कुंभार जेम सारो घडोत था मदिरानो माठो घडो ए बेहु निपजावे ॥

गोअं उहुच्च नीयं । कुलाल इव सुघम ञ्जुञ्जलाईअ ॥

हवे अतरायकर्मना पाच ञेद कहेछे ३ ञोगातराय,४उपञोगात
१ दानातराय, २ लाञातराय । राय वोर्यातराय ।

विग्धं दाणे१लाञे२। ञोगु३वञ्जोगेसु४विरिएअ५ ॥५१॥

लक्ष्मीपतिना ञमारी जेम ञमारी उलटो रूठ्यो होय तो रा
समान ए अतराय कर्म । जाए देवराव्या दानने रोके ॥

सिरिहरिअसमं एअ । जह पमिकुलेण तेण रायाई ॥

न करे दानादिक इहा । एम अतरायकर्मना उदयथी दानादिक
पाचे लब्धि न पामे जीव पण ॥५२॥

न कुणइ दाणाईअं । एवं विग्धेण जीवोवि ॥ ५२ ॥

हवे ए आठ कर्मशाथी वंधाय ते कहेछे । ३ज्ञानादिकनो उपघात
प्रथम ज्ञानावर्णि दर्शनावर्णि वाधे ते१ नाश करे, ॥ ञणता
जिनमतथी विपरितपणे चाले२ सिद्ध प्रत्ये ध्वेश करे, ५ ञ
त मार्गनो लोप करे । णताने अतराय करे ॥

पमीणीअ त्तण निन्हव । उवघाय पउस अतराएण ॥

६ गुरुनी, ज्ञाननी, जिन प्रतिमा एम करता ज्ञान दर्शन गुणने
नी अति आशातना करे ॥ ढाके जीव एटले कारणे आव
र्ण पेदा करे ॥

अच्चा सायणयाए । आवरणदुगं जिउ जयई॥५३॥

हवे वेदनी कर्म वाधवाना कारण; ४ व्रत पाले, ५ जोगनी च
तेमा शातावेदनी कर्म केम बाधे? पलता जय करे, ६ क्रोधादि
गुरु ञक्ति करे २ क्षमा धरे,३जी जय करे, ७ रुडु दान करे ॥
व रक्षा करे ।

गुरुञत्ति१खंति२करुणा३ । वय४जोग५कसाप६विजय

८ दृढ धर्मी होय८ धर्म उपर ए रीते शातावे [दाणजुउ७॥

थीर प्रणामे वेदास करे। दनी बाधे तेथी उलट करे अशाता वेदनी बाधे ते केम ॥ ५४॥

दढ धम्मईउ अजाइण। साय मसायं विवज्जयउ ५४

उन्मारग देखाडे, मारगनो। नाश करे देव द्रव्य हरण करीने॥

उम्मग्ग देसणा मग्ग–नासणा देवदव्व हरणेहिं ॥

जे जीव दर्शन मोहनीकर्म बाधे जिन प्रतिमा देरासर, चतु ते जिन, तीर्थंकर साधु, र्विध संघ एटलानो प्रत्यनीक थाय ते दर्शन मोहनीकर्म बाधे

दसणमोहं जिणमुणि। चेइअ संघाइ पडिणीउ ॥५५॥

बे प्रकारे चारित्र मोहनी बाधे। क्रोधादिकषाय, हासादिनोकषाय पाचइंद्रिना विषयवश मन ते मोहनोकर्म बाधे ॥

दुविहंपि चरणमोहं। कसायहासाइविसयविवसमणो॥

हवे बाधे नरकनुं आयु महोटा। आरम्भ खेती, घर बाग, आदि परिग्रह नवविध ते उपर रक्त जीव वधादि चितन ध्यान ॥ ५६ ॥

बंधइ नरयाउ महा। रंभ परिग्गह रउ रुद्दो ॥ ५६ ॥

तिर्यंच आयु बधकारक मूर्ख होय, मायादि शल्य सहीत होय हृदयनो गुढ होय। ते तेमज मनुषनुं आयु बाधे ॥

तिरिआउ गूढहियउ। सढो ससल्लो तहा मणुस्साउं॥

प्रकृति ते स्वभावे पातला कषाय होय। दान देवानी रुचि बुद्धि होय मध्यम गुण होय ॥ ५७ ॥

पयईइ तणुकसाउ। दाणरुइ मज्झिम गुणोय ॥५७॥

अविरती गुण गणाथी सातमा गुण। अज्ञान तप अकाम निर्ज

गाणा सुधी जीव देवायु वाधे । राए मेलवे ॥

अविरय माइ सुराउ । बालतवी कामनिज्जरो जयइ ॥

सरलचित्त गर्व रहित । ते शुभनाम वाधे, तेथी अन्यथा ते उलटो चाले ते अशुभनाम ॥ ५८ ॥

सरलो अगारविल्लो । सुहनाम अन्नहा असुहं ॥५८॥

गुणनों खपी मदे रहित । भणवा भणाववानी रुचि नित्य ॥

गुणपेही मय रहिउ । अध्ययण प्रावणा रुई निच्च॥

विशेषे करे तीर्थंकर गुरु प्रमुखनी भक्ति करे तो । उच गोत्र वाधे नीच गोत्र तेथी विपरीत ते बाधे ॥

पकुणइ जिणाइ भत्तो । उच्च नीअं इअर हाउ॥५९॥

जे जीव जिन पूजानो अंतराय करे । जीवहिंसामा जे तत्पर होय जे वारे ते उपार्जे अंतराय कर्म वाधे ॥

जिणपूआ विग्घकरो । हिंसाइ परायणो जयइ विग्घं॥

ए रीते कर्मनो जे विपाक ते । लख्यो उपगारी श्रीदेवेंद्रसूरिजीए

इयकम्मविवागोयं । लिहिउ देविंदसूरिहि ॥६०॥

॥ ए प्रथम कर्मविपाकनाम समाप्तः ॥

॥ इति कम्म विवागं पढमं ॥

॥ कर्मनी मूल प्रकृति ८ ॥

१ ज्ञानावर्णीय कर्म	२ दर्शनावर्णीय कर्म
३ वेदनीय कर्म	४ मोहनीय कर्म
५ आयु॰ कर्म	६ नाम कर्म
७ गोत्र कर्म	८ अंतराय कर्म

॥ ज्ञानावरणीयकर्मनी प्रकृति ५ ॥

१ मतिज्ञानावर्णिय	२ श्रुतज्ञानावर्णिय
३ अवधि ज्ञानावर्णिय	४ मनःपर्यवज्ञानावर्णिय
५ केवलज्ञानावर्णिय	

॥ दर्शनावर्णीयकर्मनी प्रकृति ए ॥

१ चक्षु दर्शनावर्णीय	२ अचक्षु दर्शनावर्णीय
३ अवधि दर्शनावर्णीय	४ केवल दर्शनावर्णीय
५ निद्रा	६ निद्रा
७ प्रचला	० प्रचला प्रचला
ए थीणद्धी	

॥ वेदनीयकर्मनी प्रकृति २ ॥

१ शातावेदनीय २ अशातावेदनीय

॥ मोहनीयकर्मनी प्रकृति २० ॥

१ सम्यक्त मोहनीय	२ मिश्र मोहनीय
३ मिथ्यात्व मोहनीय	४ अनंतानुवधियो क्रोध
५ अप्रत्याख्यानीयो क्रोध	६ प्रत्याख्यानी वरणक्रोध
७ संज्वलनक्रोध	० अनंतानुवंधि मान
ए अप्रत्याख्यानि मान	१० प्रत्याख्यानावरणमान
११ संज्वलनमान	१२ अनंतानुवंविनी माया
१३ अप्रत्याख्यानीमाया	१४ प्रत्याख्यानीवरणीमाया
१५ सजलनी माया	१६ अनंतानुवंधीयो लोभ
१७ अप्रत्याख्यानीयोलोभ	१० प्रत्याख्यानीवरणलोभ
१ए सज्वलनलोभ	२० हास्य
२१ रति	२२ अरति

२३ शोक	२४ भय
२५ जुगुप्सा	२६ पुरुषवेद
२७ स्त्री वेद	२८ नपुंसकवेद

॥ आयुःकर्मनी प्रकृती४ ॥

१ देवायुः	२ मनुष्यायुः
३ तिर्यंचायुः	४ नर्कायुः

॥ नामकर्मनी प्रकृति १०३॥

१ नरकगतिनाम कर्म	२ तिर्यचगति नाम कर्म
३ मनुष्य गतिनाम कर्म	४ देवगति नाम कर्म
५ एकेंद्रिय जाति नाम कर्म	६ बे इन्द्रिय जाति नाम कर्म
७ तेंद्रिय जाति नाम कर्म	८ चउरिंद्रिय जाति नाम कर्म
९ पचेंद्रिय जाति नाम कर्म	१० औदारिक शरीर नाम कर्म
११ वैक्रिय शरीर नाम कर्म	१२ आहारक शरीर नाम कर्म
१३ तेजस शरीर नाम कर्म	१४ कार्मण शरीर नाम कर्म
१५ औदारीकोपाग नाम कर्म	१६ वैक्रियोपाग नाम कर्म
१७ आहारकोपाग नाम कर्म	१८ औदारिक औदारिक बंधन नाम कर्म
१९ औदारिक तेजस बधन नाम कर्म	२० औदारिक कार्मणबंधन नाम कर्म
२१ औदारिक तेजस कार्मण बंधन नाम कर्म	२२ वैक्रियवैक्रिय बंधननाम कर्म
२३ वैक्रिय तेजस बंधननामकर्म	२४ वैक्रियकार्मणबधन नामकर्म
२५ वैक्रिय तेजसकार्मण बंधन नाम कर्म	२६ आहारक आहारक बधन नाम कर्म
२७ आहारक तेजस बधन नाम कर्म	२८ आहारक कार्मण बधन नाम कर्म

२९ आहारक तेजस कार्मण बं धन नाम कर्म	३० तेजस तेजस बंधन नाम कर्म
३१ तेजस कार्मण बंधननाम कर्म	३२ कार्मण कार्मणबंधननामकर्म
३३ औदारिक संघातननाम कर्म	३४ वैक्रिय संघातन नाम कर्म
३५ आहारक संघातन नाम कर्म	३६ तेजस संघातन नाम कर्म
३७ कार्मण संघातन नाम कर्म	३८ वज्रऋषभ नाराच संघयण नाम कर्म
३९ ऋषभनाराच संघयण ना म कर्म	४० नाराच संघयण नाम कर्म
४१ अर्द्धनाराच संघयण नामकर्म	४२ किलीका संहन नाम कर्म
४३ छेवठा संहन नाम कर्म	४४ समचउरस संस्थाननामकर्म
४५ न्यग्रोध संस्थान नाम कर्म	४६ सादिम संस्थान नाम कर्म
४७ वामन संस्थान नाम कर्म	४८ कुज संस्थान नाम कर्म
४९ हुंम संस्थान नाम कर्म	५० कृष्णवर्ण नाम कर्म
५१ नीलवर्ण नाम कर्म	५२ लोहितवर्ण नाम कर्म
५३ हरिद्रवर्ण नाम कर्म	५४ श्वेतवर्ण नाम कर्म
५५ सुरभिगंध नाम कर्म	५६ दुर्गंध नाम कर्म
५७ तिक्तरस नाम कर्म	५८ कटुकरस नाम कर्म
५९ कषायरस नाम कर्म	६० आम्लरस नाम कर्म
६१ मधुररस नाम कर्म	६२ कर्कशस्पर्श नाम कर्म
६३ मृदुस्पर्श नाम कर्म	६४ गुरुस्पर्श नाम कर्म
६५ लघुस्पर्श नाम कर्म	६६ शीतस्पर्श नाम कर्म
६७ उष्णस्पर्श नाम कर्म	६८ स्निग्धस्पर्श नाम कर्म
६९ रुक्षस्पर्श नाम कर्म	७० नरकानुपूर्वी नाम कर्म
७१ तिर्यगानुपूर्वी नाम कर्म,	७२ मनुष्यानुपूर्वी नाम कर्म
७३ देवानुपूर्वी नाम कर्म	७४ शुभविहायोगति नाम कर्म
७५ अशुभविहायोगति नामकर्म	७६ पराघात नाम कर्म

७७ उस्वास नाम कर्म
७८ आतप नाम कर्म
७९ उद्योत नाम कर्म
८० अगुरु लघु नाम कर्म
८१ तीर्थंकर नाम कर्म
८२ निर्माण नाम कर्म
८३ उपघात नाम कर्म
८४ त्रस नाम कर्म
८५ बादर नाम कर्म
८६ पर्याप्त नाम कर्म
८७ प्रत्येक नाम कर्म
८८ थीर नाम कर्म
८९ शुभ नाम कर्म
९० सुभग नाम कर्म
९१ सुस्वर नाम कर्म
९२ आदेय नाम कर्म
९३ यश कीर्ति नाम कर्म
९४ थावर नाम कर्म
९५ सूक्ष्म नाम कर्म
९६ अपर्याप्त नाम कर्म
९७ साधारण नाम कर्म
९८ अथीर नाम कर्म
९९ अशुभ नाम कर्म
१०० दुर्भग नाम कर्म
१०१ दुस्वर नाम कर्म
१०२ अनादेय नाम कर्म
१०३ अपयशो अकीर्ति नाम कर्म

गोत्रकर्मनी प्रकृति २

१ उच्चैर्गोत्र कर्म
२ नीचैर्गोत्र कर्म

अंतरायकर्मनी प्रकृति ५

१ दानांतराय कर्म
२ लाभांतराय कर्म
३ भोगांतराय कर्म
४ उपभोगांतराय कर्म
५ वीर्यांतराय कर्म

कर्मणा	ज्ञान १	दर्शन २	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु ५	नाम ६	गोत्र ७	अंतराय ८	एक्य
बांधे प्रकृति	५	९	२	२६	४	६७	२	५	१२०
उदये प्रकृति	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
उदीरणा	५	९	२	२८	४	६७	२	५	१२२
सत्तायां	५	९	२	२८	४	१०३ ९३	२	५	१५८ १४८

॥ अथ कर्मग्रंथ २ प्रारम्भ ॥

तेमज स्तवुछु वीर जिणंदने । जेम गुणठाणाने विषे समस्त कर्म प्रत्ये ॥

तह थुणिमो वीरजिणं। जह गुणठाणेसु सयलकम्माइं॥

बंधपणे उदयपणे उदिरणापणे । सत्तापणे पाम्या जेणे न खपाव्या ते वांदिने ॥ १ ॥

बंधुदयोदीरणया । सत्ता पत्ताणि खवियाणि ॥ १ ॥

हवे गुणठाणानु नाम स्वरूप कहे छे । ४ अविरती गुणठाणुं, ५ देस विरती गुणठाणुं ॥

१ मिथ्यात्वगुणठाणुं, २ सास्वादन गुणठाणुं ३ मिश्रगुणठाणु । ६ प्रमत्त गुणठाणुं, ७ अप्रमत्त गुणठाणुं ॥

मिच्छे१सासण२मीसे३। अविरय४देसे५पमत्त६अपमत्ते७॥

८ निवृत्ति बादर गुणठाणुं, ९ अनिवृत्ति बादर गुणठाणुं. १० सूक्ष्मसपराय गुणठाणु । ११ उपशांत मोहगुणठाणुं, १२ क्षिणमोह गुणठाणुं, १३ सयोगी गुणठाणुं, १४ अयोगी गुणठाणु ॥

निअट्टिअनिअट्टिसुहुमु-वसमखीणसयोगिअजोगिगुणा२

हवे ते चौद गुणठाणे कर्म बंध कहे छे स मस्त नवा कर्म ग्रहण करे बाधे ते वंध ।

ते बद बंधे तीहा एकसो वीसनो तेना नाम सख्या ५ ज्ञानावर्णी, ९ दर्शनावर्णि २ वेदनी, २६ मोहनी, ४आउखा कर्म, ६७ नाम कर्म, २ गोत्र कर्म, ५ अंतराय कर्म ॥

अभिनवकम्मग्गहणं। बंधो उहेण तत्थ वीस१०सय१००

ते एकसो विसमा प्रत्येक गुणठाणे वंध कहे छे –मिथ्या ते कहे छे बध ११७ तिर्थंकर नाम आहारक दुगविना ।

ए त्रण वर्जिने मिथ्या ते ११७बाधे

तित्थयरा हारग दुग । वज्जं मिच्छंमि सतर सय ॥३॥

२ हवे सास्वादन गुणठाणे१०१ नो बध ३ नर्कत्रिकगति, अनुपूर्वि १ आयु, ४ जातिचोक- एकेंद्रि, वेन्द्रि, तेन्द्रि, चोरन्द्रि, चोक, हुन्डक संस्थान, आताप, स्थावरचोक, स्थावर, सूक्ष्म, छेवठु सघयण, नपुसकवेद, मिथ्यात मोहनी ॥ अपर्याप्त, साधारण, ए स्थावर

नरय तिगजाइ थावर । चउ हुंडा यवछेवठ नपु मिच्छं॥

ए सोल प्रकृति बोजे गुणठाणे न बाधे मा । ते १०१ बाधे ।

हवे त्रिजे मिश्र गुणठाणे ७४बाधे तिर्यंच गति अनूपूर्वि, आयु ३ थीणधी, प्रचला प्रचला, नीद्रानीद्रा, दुर्भग,दुसर,अनादेय३

सोलतो इग हीअ सय । सासणि तिरिथीण दुहगतिग४

४ अनतानुवंधी क्रो० १ मा०२ मा० ३ लो०४ चोक, नीचगोत्र, मध्यसस्थान-निग्रोध, सादि, वामन, कुब्ज ४ मध्यसघयण-रिखभ, नाराच

उद्योत, असुभविहायो गति १ स्त्री

नाराच, अर्द्धनाराच, किलकाए । वेद ए रीते ॥

अणमझा गिइ सघयणा। चउ नि उज्जोअ कुखगइत्थित्ति

ए पचीसनो अंत एकलो एकमाथी २५ काढि त्यारे ७६ तेमा
करे मिश्र गुण मनुष्य आयु, तथा देव आयु न बाधे त्यारे
ठाणे ३ । ७४ बाधे ॥

पणवीसतो मीसे । चउ सयरि दुआउअ अवधा ॥५॥

हवे ४ समकित गुणठाणे प्रकृति हवे पाच देश विरति गुणठाणे
७७ बाधे ते तिर्थंकर नाम, देव प्रकृति ६७ बाधे ते-१ वजररी
तानो आयु, मनुष्य आयु, ए पन्न नाराच संघयण २ नरनुं
त्रण अने ७४ त्रीजा वाली त्रिक गति१ आयु२ अनुपूर्वी ३
ए प्रकारे ७७प्रकृति चोथे बाधे। अप्रत्याख्यानी क्रो१मा२मा३लो४

सम्मेसगसयरि जिणाउवंधिवयरनरतिअ३ विअकसाया४

२ उदारिकनुं दुग शरिर१ देसविरतिए ६७ बाधे हवे छठे गुण
उपाग २ ए दशनो अन्त ठाणे प्रकृति६३बाधे ते कहेछे४त्रिजा
करे देस व्रतिए । कषायना चोकनो अंत करे क्रो१मा२
मा ३ लो ४ ॥

उरलदुगतो देसे । सतठी तिअ कसायतो ॥ ६ ॥

बाकी ६३ प्रमत्त गुणठाणे बाधे हवे २ अस्थिरनु दुग अथिर १
सातमा अप्रमत्त गुणठाणे प्रकृति बा असुभ २ १ अजस १ अ
धे ते १ सोग १ अरति २ । साता ॥

तेवठि पमत्ते सोगअरइ । अथिरदुग१अजस१अस्साय१

ए ७ प्रकृति तजिए अथवा सात देवतानु आयु न बाधे तो सा
न बाधे । त काढवी ॥

वुच्छिज्जच्छ सत्तव । नेइ सुराउ जया निठं ॥७॥

माटे अप्रमत्ते ५९ बांधे । देवतानुं आयु बांधतो जीव ज्यारे सातमे आवे तो ॥

गुणसट्ठि अप्पमत्ते । सुराउ बंधतु जइ इहागच्छे ॥

बीजी रीते अठावन बांधे । ए सात छ काढता ५६-५७ आय छे तेमा आहारगदुग सरीर उपांग बांधे. माटे ५८, ५९ बांधे ।

अन्नह अठावन्ना । जं आहारगदुगं बंधे ॥८॥

हवे आठमा गुणठाणाना सात भाग तेमा पहेले भागे एकज ५८ नो बंध होय । बाकी भाग छ, त्यां बन्ध विचार २ नींद्र १ प्रचला२ ए बेनो अन्त करे बाकी ५६ बांधे पांच भागमा छठा भाग सुधी ॥

अमवन्न अपुव्वाइमि । निद्दुगंतो छपन्न पण भागे॥

हवे छठा भागने अन्ते ३० प्रकृति न बांधे तेना नाम; २ देवगति १ अनुपूर्वि १ पंचेन्द्रि१ सुभखगति । ए त्रसनवः त्रस१ बादर १ पर्याप्त १ प्रतेक१ थिर१ सुभ१सुभग १ सुस्वर १ आदेय१ ९ उदारिक विना सरीर चार वै१आ ते१कार्म ए उपांग वैक्रीय उपांग आहारक उपांग ॥

सुरदुग पणिंदि सुखगइ । तसनव उरलविणु तणुवंगाण

१ समचोरस संस्थान१ निर्माण१ जिन नाम ४ वर्णचोक- वर्ण १ गंध२ रस १ फर्स ४ ॥ ४ अगुरु लघुचोकः अगुरुलघु उपघात १ पराघात उसास ए त्रीस प्रकृतिनो छठा भागने अन्ते अंत करे ॥

समचउर निमिण जिण वन्न । अगुरुलहु चउ छलसि.

ते त्रीसनो अंत करता छेले हवे नवमें अनिवृत्ति बादर [तीसंतो

१सातमे नागे छविसनो वन्ध होय । गुणठाणे वध कहेछे.--हास१ रति डुगंछा १ नय १ ए चार नेद करे॥

चरमे छवीस बंधो । हास रई कुछनयनेउ ॥ १० ॥

ते प्रथम नागे ते चार न वाघे त्यारे २२ वाघे ते अनिवृत्ति वादर गुणठाणाना नाग पाच छे । हवे वाकी नाग चारे बावीस माह्यथी एक एकही ण करे ते कहे छे.–

अनिअट्टि नाग पणगे । इगेग हीणो डुवीस विहबंधो

वीजे नागे पुरुप वेद न वाघे माटे एकवीस, त्रीजे नागे संजलणना क्रोध विना २० वाघे चोथे नागे संजलणना मान विना १९ वाघे पाचमे नागे संजलणनी माया विना १८ वाघे। अनुक्रमे नाग, नाग प्रत्ये एक एक छेद करता दसमे गुणठाणे सजलणना लोन विना सत्तर वाघे

पुम संजलण चनएह । कमेणछेउ सतर सुहुमे ॥११॥

हवे ११, १२, १३, गुणठाणे जे प्रकृति वाघे ते कहे छे.–४ दर्शनावरणि १ उंच गोत्र १ १ जसनाम५ ज्ञानावर्णी। ५ अंतरायज्ञानावर्णी मे लवता दस साथे छ जुगत करीएतो सोलन वाघे

चनदसणु च१ जस१ नाण विग्धदसगंति सोलस छेउ॥

ते वारे त्रणे गुणठाणे१ साता वेदनीनो घध छे । ते साता वेदनी तेरमाने अंते अवंध पछे वंधनो अन्नावथयो–अनतो काल सिद्दमा ॥

तिसु साय वंध छेउ । सजोगि वधतु णतोय॥१२॥

॥ इति कर्म वन्ध गुणठाणे समाप्तः ॥

हवे १४ गुणठाणे कर्म प्रकृति उदय कहे छे.--

उदीरणा जे कर्म उदय आयु न
थी तेने उदयमा लावी खपावे
ते उदीरणा अहिया उदय उदी
रणामा सामान्ये १२२ होय ५
ज्ञा ए द २ वे २८ मो, ४ आ.
६७ नाम २ गोत्र ५ अंतराय

उदय ते कर्म विपाकनुं वेदवु । ए एकसो बावीस ॥

उदउ विवाग वेयण । उदीरण मपत्ति इह दुवीससय॥

ते पाच प्रकृति केइ ते कहे छे.-
१ समकित मोहनी १ मिश्र मो
हनी १ तीर्थंकर नाम २ आहार
क दुग ए पाच उदय नहि माटे

मिथ्यात गुणठाणे ११७ नो उदय ११७ उदे छे ॥

सतर सय मिछेमीस । सम्म आहारजिण णुदया॥१३॥

हवे सास्वादन गुणठाणे १११ नो उदय ए मिथ्याते हती ते सा
सूक्ष्म त्रिक सूक्ष्म१ साधारण १ अप स्वादने उदय नहि माटे
र्याप्त १आताप मिथ्यात्व मोहनी । १११ सास्वादने ॥-

सुहुम तिगा यव मिछ । मिछत सासणे इगार सय ॥

ए नर्कानु पूर्वि सहित हवे मिश्र गुणठाणे उदय कहे छे --४अन
छ प्रकृति जता १११ तानुबधी चोक क्रो१ मा२ मा३ लोभ १
रहो । थावर १ एकेंद्रि १ बेरेंदि १ तेरेंदी १ चो
रेंदी ए नवनो अंत करे ॥

नरयाणु१पुव्वि णुदया। अण४थावर१इगविगल अंतो१४

मिश्र गुणठाणे एकसो उदय छे ते कहे छे.--१११नो सास्वादन गुणठाणे उदय छे तेमाथी एपूर्वे कही ते काढवी ३ मनुष्य १ त्रियंच२ देवानु पूर्वि ३ ॥ ए बार प्रकृति काढता ९९ रही त्या मिश्र मोहनी उदय होय माटे ते भेलतां१०० प्रकृति उदयमा छे ॥

मीसे सय मणुपुव्वी । णुदया मीसोदएण मीसंतो ॥

हवे चोथे गुणठाणे उदय कहे छे - एकसो चार प्रकतिनो उदय १०४ मिश्र मोहनी उदय नहि; तारे९९ रही तेमा पाच प्रकृति, १ समकित मोहनी । ४,अनुपूर्वि, देव१नर२तीरी३ नरक४ ए पाच प्रक्षेप करे त्यारे १०४ उदय होय हवे पाचमे गुणठाणे प्रकृति ८७ उदय ते कहे छे --४ प्रत्याख्यानि चोक ॥

चउसय मजए सम्मा । णु पुव्विखेवा वित्र्अ कसाया १८

१ मनुष्यनी अनुपूर्वि १ त्रियंचनी अनुपूर्वि८ वैक्रिय अष्टक १ वैक्रीय शरीर २ वैक्रीय अगोपाग ३देवगति ४देवानुपूर्वि ५ देवनु आयु ६ नरक गति ७ नरकानु पूर्वि ८ नरकायु । १ दुर्भग १अनादेय १अजस ए सत्तरनो छेद करे ॥

मणु तिरिणु पुव्वि विउवठ । दुहगअणाइज्जदुगसतरछेउ

देस विरति गुणठाणे ८७ उदय होय हवे छठे गुणठाणे प्रकृति उदयहोय ते कहेछे.-१तिरिगति। तिरि आयु १ निच गोत्र १ उद्योत नाम ४ प्रत्याख्यानि चोकमी क्रो०१ मा२माया३लोभ४

सगसीइ देसितिरिगेइ। आउ१नि१उज्जोअ१तिकसाया १९

ए आठ प्रकृति छेद करवे ७९ थाय ने ए प्रमत्त छठे ८

८१ प्रमत्त गुणठाणे होय। त्या आहारक डुग प्रक्षेप करतां स
रीर उपाग ८१ थाय ॥

अठछेउ इग सी पमत्ति। आहार जुअल पक्खे वा॥

हवे सातमे अप्रमत्त गुणठाणे ७६
नो उदय ते कहे छे --३ थीणद्दी
त्रिक निद्रानिद्रा१प्रचला प्रचला२
थिणंदि३ २ आहारक डुग१ सरीर ए पाच काढता ७६ अप्रमत्त
२ अंगोपाग। उदय होय ॥

थीण तिगाऽहारग डुग। छेउ छस्सयरि अपमत्ते॥१७॥

हवे आठमे अपूर्व गुणठाणे उदये ७२ उण ए चार प्रकृ
१समकित मोहनी छेला १ अर्धनाराच१ ति छेद करता ७२
किलिका १ छेवठु ए संघयण। उदे आठमे ॥

सम्मत्तं तिम सघयण। तिअग छेउ बि सत्तरि अपुवे॥

नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे ६६ उदे ए ठ काढता ठासठ नवमें
१ हास १ रति १ अरति १ जय १ उदये हवे दसमे सूक्ष्मसप
शोक १ डुगंछा ए छनो अंत कर राय गुणठाणे उदयकहेछे.-३
ताने। वेदत्रणयस्त्री१पुरुष२नपुंसक३

हासाइ छक अतो। छासठि अनिअट्टि वेअतिग॥१८॥

त्रण सजलन क्रोध १ मान१ साठनो उदय दसमे हवे ११मे गु
माया१ ए ठ छेद करता। णठाणे१सजलन लोजनो अतकरता

सजलण तिग छ छेउ। सठि सुहुममि तुरिअ लोजतो॥

उपशान्त गुणठाणे ५९ हवे बारमे क्षिण मोह गुणठाणे उद
नो उदय। य कहे छे; ते गुणठाणाना बे जाग छे
पहेले जागे रिखज नाराच १ नाराच
ए बे काढता ॥

उवसत गुणे गुणसठि । रिसहनाराय डुगअंतो ॥१ए॥

सत्तावन क्षीण मोह गुण। हवे क्षीण मोहना बीजे जागे उदय ठाणाने प्रथम जागे उदय॥ ते कहे छे -निद्रा प्रचला ए बेनो छेद करे छेले जागे ५५ नो उदय ॥

सगवन्न खीण डुचरिमि । निद्द डुगतोय चरिमि पणावन्ना

हवे सजोगी केवली तेरमे गुणठाणे चार ए चौद प्रकृतिनो छेद उदय कहे छे.-५ ज्ञानावर्णी ५ अंत । करे त्यारे सयोगी गुणठा राय ४ दर्शनावर्णी छे । णा१३मे४२प्रकृतिनोउदय होय

नाणंधतराय५दंसण४। चउछेउ सयोगि बायाला ॥२०॥

बारमाने अंते ५५ नो उदय हतो तेमाथी तेरमे चौद छेद करी त्यारे ४१ उदय रहे ने उपर तेरमे ४२ कह्यो माटे तीर्थंकर नाम जेली जे हवे प्रकृति छेदे ते कहे छे.-१ उदारिक शरीर २ उदारिक उपाग ३ अथीर नाम ४ असुज ।

५ सुज विहायो गति ३ असुज विहायो गति ७प्रत्येक८थीरए सुजग १५संस्थान ७ स.१नि.२ सा ३ वा ४ कु.५ हुं.६ ॥

तिन्नुदया उरला थिर । खगइ डुगपरित्ततिगठसंठाणा॥

१६ अगुरु लघु १७ उपघात १८ परा घात १ए श्वासो श्वास २३ वर्णचोक १ वर्ण २ गंध ३ रस ४ फर्स२४निर्माण।

२५ तेजस२६ कार्मण २७ आदि संघयण ॥

अगुरुलहु वन्न चउ निमिण । तेअ कम्माइ संघयणं२१

२८ डुस्वर २९ सुस्वर ३० साता ।

अथवा असाता ए बेमाथी एक ए त्रीश प्रकृति छेद करे ॥

दूसर सूसर साया । साए गयरच तीस वुछेउ ॥

त्यारे वार प्रकृतिनो १४ मे अजोगी। १ आदेय २ जस ४ साता गुणगणे उदय होय. हवे चोदमाने। असातामानी रही होय ते॥ अते खपावे ते कह छे -१सुन्नग।

वारस अजोगि सुन्नगा । इज्जजस न्नयर वेयणीअं २१॥

त्रसनु त्रिक ७ त्रस१ वादर२ १० मनुष्यनी गति ११ जिननाम पर्याप्त३ ८पचेन्द्रि ए मनुष्य १२ उचगोत्र ए वार प्रकृति छे आयु । ले समये छेद करी सिद्धे ॥

तस तिग पणिदि मणुआउ गइ जिणुच्चति चरमसमयंता

॥ इति उदय समाप्तः ॥

॥ हवे उदीरणा कहे छेः–

उदयनी पेठे उदिरणा उघे १२२ छे मिथ्यात ११७ सास्वादने१११ मिश्रे १०० अविरतिए १०४ देस विरतिए ८७ प्रमत्ते ८१ ए छ गुणगणे तुल्य छे पण विशेप छे ते कहे छे -

हवे अप्रमत्तादिक सात गुणगणाने विषे जे ॥

उदउ व्वुदीरणा पर । म पमत्ताई सग गुणेसु ॥ २३ ॥

फेर छे ते कहे छे ए प्रकृति त्रण उणी कीजे साता १ असाता२ मनुष्यनु आयु३ ए त्रण ।

साता १ असाता२ आहारक शरीर ३ आहारक४ अगोपागथिणधि त्रिक७॥

एसा पयम्हि तिगूणा । वेअणी आहारजुअल थीणतिगं

मनुष्यनु आयु १ ए आठ प्रकृति छग गुणठाणाने

आदि शब्दथी बाकीना गुणगणे उदिरणा कहे छे-आठमे ६९ नवमे ६३

अते काढता ७३ सातमे रहे । दसमे ५७ अगियारमे ५६ बारमे५४ तेरमे ३ए अजोगिए उदिरणा रहित नगवत होय ॥

मणु१ आउ पमत्तता । अजोगि आणुदीरगोनयव ३४

॥ इति उदिरणा समाप्ता ॥

हवे कर्म प्रकृतिनी सत्ता कहे छेः—

सत्ता ते वाध्या कर्मनी थीती नापाके। वधादि करणें करी लाधु ठे त्या सुधी जीवसुं लाग्या रहे ते सत्ता।आत्मलाजकर्मोंपणुजेणेएवी

सत्ता कम्माण ठिई । वधाई लद्द अत्त लान्नाण ॥

हवे गुणठाणे चढवानी वे श्रेणियो ठे-उपशम, क्षपक, तेमा प्रथम उपशम श्रेणीनी सत्ता कहे ठे'—जे जीव उपशम समकित, उपशम चारित्र वत ठे तेने सत्ताए १४० ठे सर्व प्रकृति १५० उदे प्रथमे कही ठे ते माथी १५वंधनमाथी१०काढता १४८ (मिथ्या ते) सत्ता । जाव उपशान्त मोह गुणगणे वीजे सास्वादने१४७त्रीजे मिश्रे १४७ १ जिन नामनी सत्ता न होय माटे १४७ नो सत्ता ४

सते अम्याल सय । जाउवसमु वि जिणु बियतइए३५

आठमे, नवमे, दसमे, अगियारमे कहे ठे'— अनंतानुबंधी क्रोध१ मान२ माया३ लोन ४ तिर्यंच आयु ५ नरकायु ६ ए ठ खपावे तेने १४२ नी सत्ता होय ॥

अपुव्वाइ चउके । अण तिरि निरयाउविणु वियालसयं

समकित गुणठाणे सात प्रकृति

खपावी होय तो१४१ सत्त होय ते शी रीते, अनंतानुबंधी क्रो १ मा २माया ३ लोभ ४ समकीत मोहनी५मिथ्यात मोहनी६मिश्र मोहनी७ ए सात खपावी होय

एकसो एकतालिसनी सत्ता होय उपशमश्रेणि आश्री तो चोथे, पांचमे, छठे, सातमे। अथवा।

सम्माइ चउसु सत्तग खयंमि इग चत्तसय महवा २६

हवे क्षपक श्रेणिए ते चारे गुणठाणाने विषे कहे छे —

एकसो पीसतालिशनी सत्ता ते शी रीते ? नर्कायु १ तीर्यंच आयु २ देव आयु ३ ए त्रण विना ॥

खवगंतु पप्प चउसुवि । पणयालं निरयतिरिसुराउविणा

अने क्षपके सप्तक विना १३८ नी सत्ता होय अनंतानुबंधी क्रो १ मा २ मा ३ लो. ४ मोहनि त्रण विना ।

यावत् नवमाने पेहेले भागे ए नवमा गुणठाणना नव भाग छे ॥

सत्तग विणु अडतीसं जा अनिअट्टी पढम भागे॥२७॥

हवे नवमाने बीजे भागे सत्ता कहेछे —स्थावर१ सूक्ष्म२ तिर्यंच गति ३ तिर्यंचनी अनुपूर्वि ४ नर्कगति ५ नर्कनी अनुपूर्वि ६ आतप ७ उद्योत ८।

ए चार बोल वे, वे गणता भपरनी आठ तथा ए पदमा छे ते निद्रानिद्रा ९ प्रचलाप्रचला १० थीणद्धि ११ एकेन्द्रि जाति १२ बेइन्द्रि जाति१३ तेन्द्रिजाति १४ चोरेन्द्रिजाति१५साधारणनाम१६

थावरदुतिरिदुनिरयादुयवदुग थीणतिगेगविगलसाहारं॥

बीजे भागे होय. हवे नवमाने त्रिजे भागे सत्ता कहे छे —अप्र

स्याख्यान प्रत्याख्यान क्रो. १मान २
मा ३ लो ४ ए आठनो अंन्त करे.

एसोलखपावे त्यारे१२२नी सत्ता ११८ नी सत्ता रहे ॥

सोलखउ उ वीससयं । वियंसिवियध्तिअ्ध्कसायतो१०

चोथे ज्ञागे ११३ नी सत्ता छे
पाचमे ज्ञागे ११२ नी सत्ता छे.
हवे छठे ज्ञागे १०६ नी सत्ता छे
सातमे ज्ञागे १०५ नी सत्ता छे
आठमे ज्ञागे १०४ नी सत्ता छे

हवे त्रीजा ज्ञागथी माण्डी कहे। नवमे ज्ञागे १०३ सत्ता छे; अ
छे.-त्रिजे ज्ञागे ११४नी सत्ताछे। नुक्रमे ॥

तइआइसु चउदस तेर वार छपणचउ तिहिअसयकमसो

नपुंसकवेद जता चोथे ज्ञागे हवे सजलन क्रोध जते आठमे
११३ स्त्री वेद जता पाचमे ज्ञा ज्ञागे १०४ संजलन मान जते
गे ११२, हास छक जता छठे नवमे ज्ञागे १०३ सजलन मा
ज्ञागे १०६, पुरुषवेद जता सा या जते १०२ हवे दशमे गुणठा
तमे ज्ञागे ॥ १०५ । णे सत्ता कहे छेः—

नपु इत्थिहासछगपुस तुरीअ कोहमयमायखउ ॥१०॥

दशमे सूक्ष्म सपराय गुणठाणे १०२ नी। वारमाने पेहले ज्ञागे
सत्ता हती ते क्षपक श्रेणिए चढता १० । १०१ नी सत्ता छे.नि
मे गुणठाणे संजलनो लोज्ञ तजे । द्रा १प्रचला १खपावे॥

सुहुमि उसय लोज्ञंतो । खीण उचरिमेगसयउनिद्दखउ॥

वारमाने बीजे ज्ञागे ९९ नी दर्शनावर्णी चार;ज्ञानावर्णी पा
सत्ता छे। च, अतराय पाच ॥

॥ अथ बन्ध प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ८	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय कर्म	गुणठाणानी स्थिति
	ओघ	७।८	१२०	५	९	२	२६	४	६७	२	५	
१	मिथ्यातगुणठाणे	७।८	११७	५	०	२	२६	४	६४	२	५	अनतोकाल
२	सास्वादगुणठाणे	७।८	१०१	५	०	२	२४	३	५१	२	५	आवलि ६
३	मिश्रगुणठाणे	७	७४	५	६	२	१९	०	३६	१	५	अन्नर मूहुर्त
४	अविरतिगुण०	७।८	७७	५	६	२	१०	२	३७	१	५	३३सागरसाजेरा
५	देशविरतिगुणठाणे	७।८	६७	५	६	२	१५	१	३२	१	५	देसेउणपुर्वकोड
६	प्रमत गुणठाणे	७।८	६३	५	६	२	११	१	३२	१	५	अन्तर मूहूर्त
७	अप्रमतगुणठाणे	७।८	५०	५	६	१	०	१	३१	१	५	॥
८	निरति गु भाग७											॥
	भाग १	७	५८	५	६	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग २	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ३	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ४	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ५	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ६	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ७	७	२६	५	४	१	९	०	१	१	५	॥
९	अनिवृतिगुणठा											॥
	भाग ५											॥
	भाग १	७	२२	५	४	१	५	०	१	१	५	॥
	भाग २	७	२१	५	४	१	४	०	१	१	५	॥
	भाग ३	७	२०	५	४	१	३	०	१	१	५	॥
	भाग ४	७	१०	५	४	१	२	०	१	१	५	॥
	भाग ५	७	१८	५	४	१	१	०	१	१	५	॥
१०	सूक्ष्मसपराय गु	६	१७	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
११	उपसातमो गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१२	क्षीण मो गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१३	सजोगी गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	देसेउणु पु को
१४	अजोगी गु ठा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	अनर मुहुर्त

॥ अथ उदय प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत कर्म	अंतराय ५
	जीव	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यातगुणठाणे	८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादगुणठाणे	८	१११	५	९	२	२५	४	५०	२	५
३	मिश्रगुणठाणे	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरतिगुण०	८	१०४	५	०	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगुणठाणे	८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत गुणठाणे	८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्रमतगुणठाणे	८	७६	५	६	२	१४	१	४२	१	५
८	निवृति गुणठाणे	८	७२	५	६	२	१३	१	३९	१	५
९	आनवृतिगुणठा	८	६६	५	६	२	७	१	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपराय गु	८	६०	५	६	२	१	१	३९	१	५
११	उपसातमो गु ठा	७	५९	५	६	२	०	१	३९	१	५
१२	क्षीण मो गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	७	५७	५	६	२	०	१	३७	१	५
	भाग २	७	५५	५	४	२	०	१	३७	१	५
१३	सजोगी गु ठा	४	४२	०	०	२	०	१	३८	१	०
१४	अजोगी गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	४	१२	०	०	१	०	१	९	१	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

॥ अथ उदिरणा प्रकृतियन्त्र ॥

सख्या	नाम	मूळ प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनाव०	वेदनी ३	मोहनी ४	आयुकर्म ५	नामकर्म ६	गोतकर्म ७	अंतरायक ८
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यात गु ठा	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वाद गु ठा	७।८	१११	५	९	२	२५	४	५०	२	५

॥ अथ बन्ध प्रकृति यन्त्र ॥

सख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी २	मोहनी ८	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय कर्म	गुणठाणानी स्थिति
	ओघ	७।८	१२०	५	९	२	२६	४	६७	२	५	
१	मिथ्यातगुणठाणे	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५	अननोकाल
२	सास्वादगुणठाणे	७।८	१०१	५	९	२	२४	३	५१	२	५	आवलि ६
३	मिश्रगुणठाणे	७	७४	५	६	२	१०	०	३६	१	५	अन्नर मूहूर्त्त
४	अविरतिगुण०	७।८	७७	५	६	२	१०	२	३७	१	५	३३सागरझाजेरा
५	देशविरतिगुणठाणे	७।८	६७	५	६	२	१५	१	३२	१	५	देसेउणपुर्वकोड
६	प्रमत गुणठाणे	७।८	६३	५	६	२	११	१	३२	१	५	अन्तर मूहूर्त्त
७	अप्रमतगुणठाणे	७।८	५०	५	६	१	०	१	३१	१	५	॥
८	निवृति गु भाग७											॥
	भाग १	७	५८	५	६	१	०	०	३१	१	५	॥
	भाग २	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ३	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ४	७	५६	५	४	१	०	०	३१	१	५	॥
	भाग ५	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ६	७	५६	५	४	१	०	०	३१	१	५	॥
	भाग ७	७	२६	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
९	अनिवृतिगुणठा											॥
	भाग ५											॥
	भाग १	७	२२	५	४	१	५	०	१	१	५	॥
	भाग २	७	२१	५	४	१	४	०	१	१	५	॥
	भाग ३	७	२०	५	४	१	३	०	१	१	५	॥
	भाग ४	७	१०	५	४	१	२	०	१	१	५	॥
	भाग ५	७	१८	५	४	१	१	०	१	१	५	॥
१०	सूक्ष्मसपराय गु	६	१७	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
११	उपसातमो गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१२	क्षीण मो गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१३	सजोगी गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	देसेउणु पु को
१४	अजोगी गु ठा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	अतर मुहूर्त्त

॥ अथ उदय प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी २	मोहनी ४	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय कर्म
	जोव	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यातगुणठाणे	८	११७	५	०	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादनगुणठाणे	८	१११	५	९	२	२५	४	५०	२	५
३	मिश्रगुणठाणे	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरतिगुण०	८	१०४	५	०	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगुणठाणे	८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत्त गुणठाणे	८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्रमत्तगुणठाणे	८	७६	५	६	२	१४	१	४२	१	५
८	निवृत्ति गुणठाणे	८	७२	५	६	२	१३	१	३०	१	५
९	अनिवृत्तिगुणठा	८	६६	५	६	२	७	१	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसपराय गु	८	६०	५	६	२	१	१	३९	१	५
११	उपशान्तमो गु ठा	७	५९	५	६	२	०	१	३९	१	५
१२	क्षीण मो गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	७	५७	५	६	२	०	१	३७	१	५
	भाग २	७	५५	५	४	२	०	१	३७	१	५
१३	सजोगी गु ठा	४	४२	०	०	२	०	१	३८	१	०
१४	अजोगी गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	४	१२	०	०	१	०	१	०	१	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

॥ अथ उदिरणा प्रकृतियन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शना०	वेदनी ३	मोहनी ४	आयुकर्म ५	नामकर्म ६	गोत्रकर्म ७	अंतरायक ८
	ओघ	८	१२२	५	०	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यात गु ठा	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वाद गु ठा	७।८	१११	५	०	२	२५	४	५९	२	५

॥ अथ बन्ध प्रकृति यन्त्र ॥

सख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी २	मोहनी ८	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय कर्म	गुणठाणानी स्थिति
	ओघ	७।८	१२०	५	९	२	२६	४	६७	२	५	
१	मिथ्यातगुणठाणे	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५	अनतोकाल
२	सास्वादगुणठाणे	७।८	१०१	५	९	२	२४	३	५१	२	५	आवलि ६
३	मिश्रगुणठाणे	७	७४	५	६	२	१०	०	३६	१	५	अन्तर मूहूर्त्त
४	अविरतिगुण०	७।८	७७	५	६	२	१९	२	३७	१	५	३३सागरझाजेरा
५	देशविरतिगुणठाणे	७।८	६७	५	६	२	१५	१	३२	१	५	देसेउणुपुर्वकोड
६	प्रमत गुणठाणे	७।८	६३	५	६	२	११	१	३२	१	५	अन्तर मूहूर्त्त
७	अप्रमतगुणठाणे	७।८	५०	५	६	१	९	१	३१	१	५	॥
८	निवृति गु भाग७											॥
	भाग १	७	५८	५	६	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग २	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ३	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ४	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ५	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ६	७	५६	५	४	१	९	०	३१	१	५	॥
	भाग ७	७	२६	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
९	अनिवृतिगुणठा											॥
	भाग ५											॥
	भाग १	७	२२	५	४	१	५	०	१	१	५	॥
	भाग २	७	२१	५	४	१	४	०	१	१	५	॥
	भाग ३	७	२०	५	४	१	३	०	१	१	५	॥
	भाग ४	७	१९	५	४	१	२	०	१	१	५	॥
	भाग ५	७	१८	५	४	१	१	०	१	१	५	॥
१०	सूक्ष्मसपराय गु	६	१७	५	४	१	०	०	१	१	५	॥
११	उपसातमो गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१२	क्षीण मो गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	॥
१३	सजोगी गु ठा	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	देसेउणु पु को
१४	अजोगी गु ठा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	अतर मुहूर्त

॥ अथ उदय प्रकृति यन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनावर्णी	वेदनी ३	मोहनी ४	आयु कर्म	नाम कर्म	गोत्र कर्म	अंतराय कर्म
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यातगुणठाणे	८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादगुणठाणे	८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५
३	मिश्रगुणठाणे	८	१००	५	९	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरतिगुण०	८	१०४	५	०	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगुणठाणे	८	८७	५	९	२	१८	२	[illegible]	२	५
६	प्रमत गुणठाणे	८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्रमतगुणठाणे	८	७६	५	६	२	१४	१	[illegible]	१	५
८	निवृत्ति गुणठाणे	८	७२	५	६	२	१३	१	३०	१	५
९	अनिवृतिगुणठा	८	६६	५	६	२	७	१	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसंपराय गु	८	६०	५	६	२	१	१	३९	१	५
११	उपशान्तमो गु ठा	७	५०	५	६	२	०	१	३९	१	५
१२	क्षीण मो गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	७	५७	५	६	२	०	१	३७	१	५
	भाग २	७	५५	५	४	२	०	१	३७	१	५
१३	सजोगी गु ठा	४	४२	०	०	२	०	१	३८	१	०
१४	अजोगी गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	४	१२	०	०	१	०	१	०	१	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

॥ अथ उदिरणा प्रकृतियन्त्र ॥

संख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	ज्ञानावर्णी	दर्शनाव०	वेदनी ३	मोहनी ४	आयुकर्म ५	नामकर्म ६	गोत्रकर्म ७	अंतरायक ८
	ओघ	८	१२२	५	९	२	२८	४	६७	२	५
१	मिथ्यात गु ठा	७।८	११७	५	९	२	२६	४	६४	२	५
२	सास्वादन गु ठा	७।८	१११	५	९	२	२५	४	५९	२	५

३	मिश्र गुण ठा	८	१००	५	०	२	२२	४	५१	२	५
४	अविरति गु ठा	७।८	१०४	५	९	२	२२	४	५५	२	५
५	देशविरतिगु ठा	७।८	८७	५	९	२	१८	२	४४	२	५
६	प्रमत्त गु ठा	७।८	८१	५	९	२	१४	१	४४	१	५
७	अप्र गु ठाणे	६	७३	५	६	०	१४	०	४२	१	५
८	निवृत्ति गु ठा	६	६०	५	६	०	१३	०	३९	१	५
९	अनिवृत्तिगु ठा	६	६३	५	६	०	७	०	३९	१	५
१०	सूक्ष्मसपरायगु	६।५	५७	५	६	०	१	०	३९	१	५
११	उपशान्तमोगु ठा	५	५६	५	६	०	०	०	३९	१	५
१२	क्षीणमो गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	५।२	५४	५	६	०	०	०	३७	१	५
	भाग २	५।२	५२	५	४	०	०	०	३७	१	५
१३	सजोगि गु ठा	२	३९	०	०	०	०	०	३८	१	०
१४	अजोगि गु ठा										
	भाग २										
	भाग १	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०
	भाग २	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अथ सत्ता प्रकृतियन्त्र.

संख्या	नाम	मूल प्रकृति	उत्तर प्रकृति	उपसम श्रेणी	क्षपकश्रेणी	ज्ञानावर्णी १	दर्शनावर्णी २	वेदनी ३	मोहनि ४	आयु क ५	नाम क ६	गोत क ७	अंतराय क ८
	ओघ	८	१४८			५	०	२	२८	४	९३	२	५
१	मिथ्यात गु ठा	८	१४८			५	९	२	२८	४	९३	२	५
२	सास्वादन गु ठा	८	१४७			५	९	२	२८	४	९२	२	५
३	मिश्र गु ठा	८	१४७			५	०	२	२८	४	९२	२	५
४	अविरति गु ठा	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
५	देशविरति गु ठा	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	०	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
६	प्रमत्त गु ठा	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	०	२	२८ २१	४।१	९३	२	५
७	अप्रमत्त गु ठा	८	१४८	१४१	१४५ १३८	५	९	२	२८ २१	४।१	९३	२	५

८	निवृति गु ठा	८	१४८ १४२	१३९	१३८	५	९	२	२८ २४ २१	२१	९३	२	५
०	अनिवृत्ति गु ठा												
	भाग ९												
	भाग १	८	१४८ १४२	१३९	१३८	५	९	२	२८ २४	२१	९३	२	५
	भाग २	८			१२२	५	६	२	२१		८०	२	५
	भाग ३	८			११४	५	६	२	२१	१	८०	२	५
	भाग ४	८			११३	५	६	२	१३	१	८०	२	५
	भाग ५	८			११२	५	६	२	१२	१	८०	२	५
	भाग ६	८			१०६	५	६	२	११	१	८०	२	५
	भाग ७	८			१०५	५	६	२	५	१	८०	२	५
	भाग ८	८			१०४	५	६	२	४	१	८०	२	५
	भाग ९	८			१०३	५	६	२	३	१	८०	२	५
१०	सूक्ष्मसपरायगु ठा	८	१४८ १४२	१३९	१०२	५	९ ६	२	२ २८	१ २१	८० ९३	२ २	५ ५
११	उपशान्त मोह गु	८	१४८ १४२	१३९		५	९ ६	२	२४ २१	२१४	८० ९३	२	५
१२									२८ २४	२१४			
	क्षीणमोहगु भाग२												
	भाग १	७			१०१	५	६	२	०	१	८०	२	५
	भाग २	७			९९	५	४	२	०	१	८०	२	५
१३	सजोगि गु ठा	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
१४	अयोगिगु भाग२												
	भाग १	४			८५	०	०	२	०	१	८०	२	०
	भाग २	०			१३ १२	०	०	१	०	१	१० ९	१	०

॥ सामान्ययन्त्र ॥

संख्या	नाम.	बंध	उदय	उदिरणा	सत्ता	उपश्रमश्रे	क्षायकश्रे
१	मिथ्यात गु	११७	११७	११७	१४८		
२	सास्वादन गु	१०१	१११	१११	१४७		
३	मिश्र गु	७४	१००	१००	१४७		

४	अविरति गु	७७	१०४	१०४	१४१	१४५
५	देशविरति गु	६७	८७	८७	१४१	१४५
६	प्रमत गु ठा	६३	८१	८१	१४१	१४५
७	अप्रमत्तगु.ठा	५९	७६	७३	१४१	१४५
८	नि वृ गु न्ना ७	५८				
	न्नाग १	५८	७२	६९		१३८
	न्नाग २	५६				
	न्नाग ३	५६				
	न्नाग ४	५६				
	न्नाग ५	५६				
	न्नाग ६	५६				
	न्नाग ७	२६				
९	अनिवृत्ति गु ठा न्ना ९					
	न्नाग १	२२	६६	६३	१४२	१३८
	न्नाग २	२१				१२२
	न्नाग ३	२०				११४
	न्नाग ४	१९				११३
	न्नाग ५	१८				११२
	न्नाग ६					१०६
	न्नाग ७					१०५
	न्नाग ८					१०४
	न्नाग ९					१०३
१०	सूसपराय गु	१७	६०	५७	१४२	१०२
११	उपशान्त मोह गु	१	५९	५६	१४२	
१२	क्षीणमोह गु ठा न्ना २					

	भाग १	१	५७	५४		१०१
	भाग २		५५	५३		९९
१३	सजो० गु.ठा	१	४३	३९		८५
१४	अ.जोगीभाग२					
	भाग १		१२			८५
	भाग २		अतेखपे			१३-१२

॥ अथ त्रीजो कर्मग्रन्थ लिख्यते ॥

कर्मबन्धना प्रकारथी एवा श्री वर्द्धमान स्वामी प्रत्ये वांदिने मूकाणा । ते केवा छे ? सामान्य जिनरूप, तारागणमा चन्द्र समान ॥

बंध विहाण विमुक्क । वंदिय सिरि वद्धमाण जिण चंदं॥

गति· गमन करवुं, आगति आववुं इत्यादि मार्गणाए भले प्रकारे कहीशु । संक्षेप थकी बन्धना स्वामी कोण, जीव केटलीप्रकृति बांधे ॥

गई याई सुवुत्तं । समासओ बंध सामित्तं ॥ १ ॥

हवे प्रथम बासठ मार्गणा गणावे छे.—गति४ इन्द्रि५ काय ६ । जोग३ वेद३ कषाय४ ज्ञान८

गइ इंदिय काए । जोए वेए कसाय नाणेसु ॥

संजम७ दंसण४ लेसा६ । भव्य१ अभव्य१ समकीत६ संनि१ असनि१ आहारी१ अणाहारी१ ॥

संजम दंसण लेसा । भव सम्मे सन्नि आहारे ॥२॥

हवे प्रथम नर्क गतिनी मार्गणाए कर्म प्रकृतिनो बन्ध कहे छे -

ते नर्कगतिमा पेहला चार गुण

गणा ठे तेमा प्रथम ज्ञवे १०१
प्रकृति वाधे ते जिननाम १देव
गति२ देवतानी अनुपूर्वि३ वैकी देवतानु आयुखु१ नर्कगति२ न
य सरीर४ वैक्रीय अंगोपाग ५ कअनुपूर्वि३ नर्कनु आयु ४ सू
आहारक सरीर६ आहारक ज क्ष्म५अपर्याप्त६साधारण७वेंद्रि
पाग७ । तेरेंद्रि९ चौरिंद्रि१०[विगल३तिग

जिण१सुर९विउवाहारदुग९ । देवाज्य१निरय३सुहुम३

एकेंद्रि जाति १थावरनाम२ आ नपुसकवेद १ मिथ्यात्वमोहनी१
ताप३। हुंडक सस्थान ठेवठो सघयण१
एगिंदि थावरा यव । नपु१ मिच्छ१ हुंम१ठेवठं१॥३॥

अनंतानुवधी क्रोध१ मान२ मा
या३ लोज्ञ४ मध्य रुस्थान नि असुज्ञ विहायोगति१ निचगोत्र१
ग्रोध१ सादि२ वामन३ कुज४ स्त्रिवेद१ डुर्ज्ञग १ डुस्वर१ अना
सघयण रिखज्ञनाराच१ नारा देय१ नीद्रानीद्रा१ प्रचलाप्रचला१
च२ अर्धनाराच३ कीलीका४। थीणद्धि एत्रिक॥[थीण३तिग॥

अण४मज्ञागिइ४संघयण४।कुखगइ१निअ१इत्थि१डुहग३

मनुष्य आयु१ मनुष्य गति१ अ
नुपूर्वि१ उदारिक शरीर१ अगो
उद्योत नाम१ तिर्यंच गति१ अ पाग १ वज्ररिखज्ञ नाराच संघय
नुपूर्वि१ तिर्यंचनु आयु१ । ण ए प्रकारे पचावनप्रकृतिकही

उद्योय१तिरिडुग९तिरि१। नराउ१नर९नरल९दुगरिसह ४

एकसो विसनो उधे बन्ध कह्यो
ठे. तेमाथी सुरगति आदिक१९
काढवी ते लखे ठे - देवगति १
अनपूर्वि २ वैक्रिय शरीर१ अ

गोपाग २ आहारक शरीर१ अ
गोपाग देवतानु आयु १३ नरक
गति१ अनूपूर्वि१ आयु१३ सूक्ष्म
१ अपर्याप्तो१ साधारण नाम१३
वेंडि तेडि चोरिडि ३ एकेंडि जा
ति१ थावर१ आताप१ ए उग
णीश वर्जिए । वाकी १०१ उधे नारकी वाधे ॥

सुरइ गुणवीसवज्ज । इग सउ उहेण वधहि निरया॥

हवे नर्कमा गुणठाणा ४ छे, ते मा प्रथम मिथ्याते १०० वन्ध छे तीर्थंकर१ विना ।

हवे वीजे सास्वादन गुणठाणे ए३ वाधे. नपुसक वेद १मिथ्या त२ हुंडक संस्थान३ छेवठो सं घयण४ ए चार वगर छनु वाधे

तिछ विणा मिछिसय । सासणि नपुचउविणा छनुई ५

हव त्रिजे मीश्रगुणठाणे ७० नो वन्ध छे चार अनन्तानुवंधी क्रो१ मा.२ मा ३ लो. ४ मध्य संस्थान नि १ सा. २ वा. ३ कु ४ संघयण रि.१ ना. २ अ,३ की- ४ अशुभ विहायोगति १ निचगोत्र १ स्त्रीवेद १ दुर्भग १ दुखर२ अनादेय३ ३ थीणंदि१प्रचलापचला२ निद्रानिद्रा३ १ उद्योत १ तीर्यंच त्रीक गति १ अनुपूर्वि २ आयु३ मनुष्यनोआयु१एछविश॥

हवे चोथे समकित गुणठाणे७२ जिननाम १ मनुष्य आयु ए वे प्रकृति ७० मा भेगी करजो॥

विणुअण छवीस मीसे । विसयरि सम्मामि जिण१नराउ१

हवे चोथी पक प्रज्ञा [जुआ ॥ पाचमी धुम प्रज्ञा छठीतम प्रज्ञा त्या नुंधे १०० नो वन्ध तिर्थकर विना मिथ्याते। सास्वादने ए६ मिश्र ७० समकितउ१ मनुष्य आयु जेलववु ॥

ए रत्न प्रज्ञा सक्र प्रज्ञा वालुप्र ज्ञा सुधी जाणवुं ।

इअ रयणाइसु जंगो । पंकाइसु तिन्नयर हीणो॥६॥

सातमीए तमतमा प्रज्ञाए। नुधे एएए नो वन्ध जिना नाम १ मनुष्य आयु १ वे। काढवा ॥

हवे मिथ्यात गुणठाणे सातमीए व न्ध मनुष्यगति१ अनुपूर्वि १ उचगो त्र १ ए त्रण विना छन्नु वन्ध छे ॥

अजिण१मणुआउ उहो सतमिए नरदुगुउच्च१विणुमिछे

सास्वादन गुणठाणे। तिर्यंचनु आयुष्य १ नपुसकवेद २ मिथ्या ए१ नो वन्ध छे । त ३ हुन्डक सस्थान४ छेवठो सघयण ५ ए पाच जता ए१ नो वन्ध ॥

इग नवई सासाणे । तिरि आउ१ नपुसछचउ वज्जं ७॥

अनन्तानुवन्धि आदिक २४ काढता ६७ रहे, तेमा त्रण वधारीए एटले ७० नो वन्ध, ने मिश्र समकिते होय अनन्तानु ४ मध्य सघयण ४ मध्य सस्थान४ असुन्नगति १ निचगोत्र १ स्त्रि वेद१ डुर्जगत्रिक३ थीणदित्रिक ३; उद्योत१ त्रीयचगति १ अनु पूर्वि ए चोवीश ।

मनुष्यगति १ अनुपूर्वि १ उंच गोत्र १ ए त्रणे जेलता ७० वाधे त्रीजे चोथे गुणठाणे सातमी नर्कवाला ॥

अण चउवीस विरहिया ।सनरडुग उाय सयरिमीसडुगे

हवे तिर्यंच गति मार्गणाए प्रकृति वन्ध कहे ले'—उघे ११७ नो वन्ध ले मिथ्यात गुणठाणे ११७ । पर्याप्ता तिर्यंचने तिर्थंकरना म१ आहारक२ डुग ए त्रण विना ११७ नो ॥

सतरस उ उहिमिडे । पज्जतिरिया विणुजिणाहार ॥८॥

हवे सास्वादन गुणगणे १०१ नो वन्ध, ते सोल काढीने ते कहे ले —नर्कगति१ अनुपूर्वि२ आयु३ जाति —४ थावर ४ हुरुक१ आतापर१वछु१ सघयण नपुंस कवेद१ मिथ्यातमोहनी१ ए सोल विना सास्वादने १०१ ।

हवे मिश्र गु ठा. ६९ वाधे३२ न वाधे तेना नाम —देवआयु १ अनन्तानुवन्धि४ क्रो मा मा. लो मध्यसस्थाननी१ सा २वा.३ कु ४ मध्यसंघयण रि. १ ना २ अ ३की ४असुन्न वीहायोगति१ नीचगोत्र१ स्त्रिवेद१डुर्भगत्रिक३ डुर्भग डुसर अनादेय थिणंदि१प्र चलाप्रचला२ निद्रानिद्रा३उद्यो त१ तिर्यंचगति १ अनु२ आ.३ उदारिकसरिर१ अंगोपाग२ नर्क गति१ अनुपूर्वि२ आयु३ प्रथम सघयण१ ए वत्रीश मिश्र गुण ठाणे न वाधे माटे ६९ नो वन्ध होय ॥ [मीसे ॥

विणु निरयसोलसासणि । सुराउ१अण३१एगतीसविणु

हवे समकीत गुणठाणे७० नो वन्ध ले. देव आयु सहित करते सीत्तेरनो वन्ध ।

हवे पाचमे गुणठाणे ६६ वाधे अप्रत्याख्यानि क्रोध१ मान२ माया३ लोज४ विना ॥

ससुराउ सयरिउ॰ सम्मे । बीअ कसाए विणादेसे॥ए॥

पण त्रियंच मनुष्यमा एटलो विशेष जे चोथे गुणठाणे जिन नाम सहित मनुष्य ७१ बांधेछे हवे देसविरतादिक गुणठाणे कहे छे.–बीजि चोकमी रहित ६७ नो देसविरतिए बांधे छठे गुणठाणे त्रिजी चोकमी न बांधे माटे ६३ इत्यादिक॥

एम प्रथम गुणठाणाथी चोथा गुणठाणा सुधी मनुष्य तिर्यंच ने तुल्य बन्ध जाणवो ।

इय चउ गुणेसुविनरा । परमजया सजिणाउहु देसाई ॥

हवे अपर्याप्ता त्रीर्यच तथा नर ने बन्ध कहे छे.–१०ए जिनना मादि ११ न बांधे जिनना म१ देवद्विक गति२ अनुपूर्वि३ वैक्रीद्विक सरिर४ अगोपाग ५ आहारकद्विक सरीर६ अगोपा ग७ देवआयु८ नरकत्रिकगतिए अनुपूर्वि१० आयु११ ए अगिआ र विना ।

१०एबांधे गुणठाणुएक मिथ्यात्व होय ए अपर्याप्ता त्रीयंच नरने॥

जिण इक्कारसहीण । नवसय अपजत्त तिरिअ नरा१०

उंघे १०४ मिथ्याते १०३ एकें दि१ थावर२ आतापर ए त्रण भेलतां उंघे १०४ नो बन्ध मि थ्याते जिन नाम काढतां१०३

नारकीव-नर्कगतिना बन्धनी पे

ठे सुरने–देवताने पण वन्ध जाणवो, एटलुं विशेष जे.–

नो वन्ध ठे सा. ए६ मि. ७० स ७२ ॥

निरयव्व सुरा नवर । उहे मिच्छे इगिदि तिग सहिया ॥

बे देवलोके सुधर्म इसाने पण एमज ।

जिन नाम विना जोतिस, नवनपति, व्यंतरमा उघे मिथ्याते १०३ नो वन्ध सा ९६ मि. ७० स० ७१ ॥

कप्पदुगेविअ एवं । जिण हीणो जोइ नवण वणे ११

रत्नप्रनानी परे सनतकुमारथी सहस्रार सुधी उघे १०१ नो वन्ध, मिथ्याते १०० सास्वादने ९६ मिश्रे ७० नो वन्ध, चोथे ७२ नो वन्ध ॥

आणंतादि जावत् पंच अनुत्तर सुधी उघे ९७ नो वन्ध ते केम–उद्योत१ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयु४ ए चार विना ९७, मिथ्याते ९६ सास्वादने ए२ मिश्रे ७० अविरति ए ७२

रयणव्व सणं कुमाराइ । आणयाई उज्जोअचउरहिआ

अपर्याप्त तिर्यंचनी परे उघे१०९

एकसो नव केटली मार्गणाए वन्ध होय ते कहे ठे एकेंद्रि१ पृथ्वीकाय२ अपकाय३ वनस्पति काय४ बेरिंद्रि५ तेरिंद्रि६ चोरिंद्रि७ एटली मार्गणाए १०ए नो वन्ध मिथ्या ते पण १०ए

अपज्जतिरिअव्व नवसय।मिगिदिपुढविजलतरु विगले१२

सास्वादनेए६ नो वन्ध तेर प्रकृति विना सूक्ष्मत्रिक, ३ विगल त्रिक,३ एकेंद्रि७ थावर८ आ

तापए नपुंसक १० मिथ्यात्व११
हुंमक१२ छेवठु संघयण १३ ए कोइक आचार्य वली कहे छे
तेर विना ए६ बांधे । के–सास्वादने चोराणुंनो बंध॥

छनवइ सासणी विणु सुहुमतेर । केइ पुणाविंति चउनवई

शरीर पर्याप्ति कर्या पेहेला आहार पर्याप्ति सुधी सास्वादने वर्त्ते–माटे ते बन्धतो पर्याप्ता थया पछी बांधे तेथी ९४ नो बन्ध कह्यो ॥

तिर्यंच आयु मनुष्य आयु न बांधे माटे ९४ बांधे ।

तिरिअ नराउहिं विणा । तणु पजाति न जंति जउ॥१३॥

तेउ वायुकाय गति त्रस कह्या माटे तेने बन्ध १०५ प्रकृतिनो छे १२० माथी १५ न बांधे जिननाम१ देवद्विक गति२ अनुपूर्वि३ वैक्रिशरीर ४ अंगोपांग ५ आहारक शरीर६ अंगोपांग७ देवायु८ नर्कगति९ अनुपूर्वि१० आयु११ मनुष्य गति१२ अनुपूर्वि१३ आयु१४ उंचगोत्र१५ ए पंदर न बांधे एक मिथ्यात्व गुणठाणु छे ॥

ओघे पंचेन्द्रिनी तथा त्रसकायनी मार्गणा ए ओघे १२० मिथ्यात्वे ११७ सास्वादने १०१ मिश्रे ७४समकीते ७७ देशव्रति६७ ए आदे प्रकृति बंध पूर्ववत् ।

ओहु पणिंदि तसे गइ । तसेजिणिकार नरतिगुच्च विणा॥

उदारिक काय योगे मनुष्यनी पेरे ओघे १२० मिथ्याते ११७सास्वादने १०१मिश्र ६९ समकी

मन योग, वचन योगनी मार्ग

णाए ँधे १२० यावत् गुणठा। ते ७१ ठेसे ६७इत्यादिक मिश्र
णा १३ ठे। पद आगला पदने जोमजो ॥

मणवय जोगेउहो। उरले नर ौगुत म्मिस्से ॥१४॥

उदारिक मिश्र काय योगे बन्ध
कहे ठे:—आहारक शरिर१ अगो। एकसो चौदनो११४ मिथ्यात्वे
पांग२ देवायु३ नर्कत्रिक गति४। १०एते लखे ठे तीर्थंकरनाम१
अनुपूर्वि५ आयु६ ए ठ प्रकृति। देवगति१ अनुपूर्वि२ वैक्रियद्वुग
अपर्याप्ता न बाधे माटे उधे बन्ध। शरीर४ अगोपाग५ ए पाचवि
रह्यो ते आवता पदमा कहेठे.। ना १०ए बाधे ॥

आहार ठग विणोहे। चऊदससउ मिन्निजिणपणगहीणं

एकसोनवनो बन्ध मिथ्यात्वे ह
तो तेमाथी पंदर न बाधे ते वा
रे एए४ बाधे, सूक्ष्मत्रिक३ वि
गलत्रिक३ एकेंडि७ थावर८ आ
ताप ९ नपुसक वेद १० मिथ्या
सास्वादन गुणठाणे ९४ बाधे। त्व ११ हुंमक १२ ठेवठो१३ म
कइ प्रकृति विना ते आगल क। नुष्य आयु १४तिर्यच आयु१५
हे ठे:। ए पन्नर मिश्र गुणठाणु नथी॥

सासणि चउनवइ विणा। नरतिरिआउ सुहुमतेर॥१५॥

हवे समकीते ७५ नो बन्ध ते
कहे ठे:—९४ माथी २४ काढे
अनन्तानुबन्धि क्रो १ मा. २
मा ३ लो. ४ मध्य संघयण रि.
५ ना ६ अ. ७ की. ८ मध्य सं हवे ते ७० मा पाच भेलवनो
स्थान नि ए मा १०वा ११ कु ते पाचना नाम, जिन नाम१

१२ कुख गइ १३ नीच १४ स्त्रि वेद १५ दुर्जग १६ दुसर १७ थीणंधीत्रिक नीद्दनीद्द १८प्रचला प्रचला १९ थीणधी २० उद्यो त २१ त्रिर्यचत्रिकगति२२ अनु पूर्वि२३ आयु२४ चोराणुमांथी ए चोविस जाय त्यारे ७० रहे।

देवगति २अनुपूर्वि३ वैक्रिय शरीर ४ अगोपाग ५ ए पाच वाधे माटे ७५ नो वन्ध; पछी चोथाथी वारमा सुधी न बाधे तेरमे एक सातानो वन्ध छे उदारिक मिश्र काय योगमा चार गुणठाणा होय. १ २. ४, १३

अण चउवीसाइ विणा । जिण पणजुअसम्मिजोगिणो [साय॥

हवे कार्मण काय योगनी मार्गणाए पण उघे ११२ नो वन्ध, मिथ्याते १०७ नो वे प्रकृति न वाधे. ते त्रिर्यंच आयु१ नर आयु२ न वाधे पेहेले १०७ वीजे ९४ चोथे ७५ सजोगि गुणठाणे सातानो बंध कार्मण काय जोगे ।

हवे आहरक काय योग, आहारक मिश्र काययोग छठे गुणठाणे होय माटे छठे गुणठाणे वन्ध स्थानक ६३ नो होय॥

विणु तिरि नराउ कम्मेवि । एव माहार दुगि उहो॥१६॥

हवे सन्नाविक वैक्रिय योगे वन्ध कहे छे.—उघे १०४ देव नर्क गतिमा छे, माटे देव आयु गवेख्यु देव गतिसम।

हवे वैक्रीय मिश्र योगे वन्ध कहे छे.-तिर्यंच आयु१ नर आयु २ विना उघे १०२ नो वन्ध छे गुणठाणा ३ होय १ २ ४

सुर उहो वेउव्वे । तिरिअ नराउ रहिउअ तम्मिस्से ॥

हवे त्रण वेदनि मार्गणाए पहेली चोकडी, वीजी चोकडी, त्रीजी चोकडी

गुणठाणा त्रण वेदे गुणठाणा ९प्रथमथी अनंतानुबंधी चोकडिये २गुणठाणा, वीजी चोकडिये ४ गुणठा

ए बन्ध थानक कहे छे। णा छे. त्रीजी चोकडियें ५ गुणठा णा पेहेला छे

वेअतिगा इमविय तियकसाय। नवडु चउ पंच गुणा१७

संजलन क्रोध १ मान१ माया नी मार्गणाए गुणठाणा बंधथानक कहे छेः-गुणठाणादि एलो ने १०उधे१२० मिथ्यात्व ११७ सास्वादन १०१ मिश्र ७४ समकीते ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अप्रमत्ते५८निवृत्तिए नाग७पहेले ५८वीजे त्रीजे चोथे पाचमे छठे ५६ सातमे २६अनिवृत्तिए २२ २१ २० १९ १८

संजलन लोन्ने दश गुणठाणा लोन्न छे माटे १७ नो बन्ध हवे अविरति मागर्णाए गुणठाणा ४ तेनो बन्ध उधे ११८ पेहेले ११७ बीजे १०१ त्रीजे ७४ चोथे ७७ मतिश्रुत विन्नंग ए त्रण अज्ञाननी मार्गणाए गुणठाणा२–३ होय उधे ११७ मि. ११७ सा १०१ मिश्र७४

संजलन तिगेनव दस। लोहे१०चउ४अजइडुति अन्ना [णतिगे॥

हवे चक्षु अचक्षुदर्शन, ए बे मार्गणाए गु १२ प्रथमथी उधे १२० मि ११७ सा १०१ मि ७४ अ ७७ देस ६७ प्र. ६३ अ ५९-५८ नि ५८-५६-२६ अ २२-२१-२०-१९ १८सूक्ष्मस १७ उपसमे १ क्षीण मोहे १।

हवेयथाख्यातचारित्रनी मार्गणाए छेला चार गुणठाणा त्यां बन्ध १ सातानो त्रण गुणठाणे चउदमे अबन्ध छे ॥

बारसअचरकु चरकुसु। पढमा अहखाइ चरमचउ॥१८॥

हवे मनपर्यवज्ञाने कहे छे – गुणठाणा७ प्रमत्तथी क्षीण मोही सुधी उधे ६५ प्रमत्तेद३ अ

हवे सामायक छेदोपस्थापन चारित्रनी मार्गणाए गुणठाणा चार छे ६, ७, ८, ९, परिहार-

प्रमत्ते५१।५८निवृत्तिए५८।।६ २६ अनिवृत्ति ए२२ २११९।१८ सूक्ष्मे १७ उपशमे१ क्षीणे १। विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए गु वे ६ ७, त्या बन्ध उघे ६५ प्र ६३ अ ५९ नि ५८ अ २२॥

मणनाणिसगजयाई । समईअठेअ चउ दुन्नि परिहारे॥

हवे मतिज्ञान, सुतज्ञान, अवधि ज्ञान अवधि दर्शन; ए चार मार्गणाए समकितथी मान्डी बारमा गुणठाणा सुधी; नव गुणठाणा त्या बन्ध पूर्वनी पेठे जाणजो॥

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन नी मार्गणाए गुणठाणा बेठे १३, १४, त्या तेरमे एक साता नो बन्ध छे, चउदमे बन्ध नथी

केवल दुगि दो चरमा ।जयाइनवमइसु उहिदुगे ॥१७॥

हवे खायक समकीते गु–अगिआर; चोथाथी चौदमा सुधी मिथ्यातनी मार्गणाए एक मिथ्यात गु० सास्वादननो मार्गणाए एक सास्वादन गु मिश्रनी मार्गणाए एक मिश्र गुणठाणु, देश विरतिनी मार्गणाए एक पाचमु गु० बन्ध पूर्वे कही गया तेम गणजो

उपशम समकीते चोथाथीअ गिआरमा सुधी गु० ८ होय वेदक कहेता खयोपशम समकीत कहेवु त्या समकीतथी ४गुणठाणा होय त्या उघे ७५ देशे६६प्रमत्ते६३ अप्रमत्ते, ५८

अम्रउवसमिचऊवेआगि खइए इक्कार मिछतिगि देसे ॥

हवे सूक्ष्म सपराय चारित्रनी मार्गणाए दशमु गुणठाणु ते र गु. आवता पदमा [

हवे आहारनी मार्गणाए तेरगुणठाणा तेरमा सुधी प्रथम प्रमाणे ॥

सुहमि सठाण तेरस । आहारग निअ निअ गुणोहो१८

हवे उपशमे फेर छे, ते कहे आयु न बाधे ते कारण माटे अ

छे, उपशमे वर्त्तता। विरतिए ७७ नो वन्ध हतो ॥

परमुवसमिवट्टंता। आउ न बंधंति तेणअजय गुणे॥

तेमाथी देवतानुं आयु, मनुष्यनुं आयु, न बांधे माटे ७५ नो वन्ध होये

देसविरति आदे गुणठाणे देवतानो आयु काढो त्यारे ६७ माथी एक गये ६६ नो वन्ध, प्रमत्ते वासठ बांधे; अप्रमत्ते ५८ एम गणजो ॥

देव मणु आउ हीणो। देसाइसु पुण सुराउ विणा॥१॥

हवे लेसा ठए वन्ध कहे छे — बंधे ११८ नो वन्ध छे; ते शी रीते? ते बतावे छे।

आहार शरिर, अंगोपाग ते वेए रहित, ते पेहेली त्रण लेसा क्रस्न नील कापोते ॥

उहे अठार सय। आहार दुगूण माइ लेसतिगे ॥

सास्वादनादिक गुणठाणे पूर्ववत् सा.१०१ मिश्र ७४ स ७७ देसे ६७ प्रमत्ते ६३ अ

तेमाथीजिननाम वि। नार११७ बाधे मिथ्याते।

हिया भगवति सूत्रे ३१ सतके त्रण आदि लेसाए विमानिक आयु न बांधे. इति बहु श्रुत गम्यं ॥

तं तिन्नोणं मिच्छे। सासणाइसु सव्वहिंउहो ॥११॥

तेजु लेसानी मार्गणाए १११ नो वन्ध; नव न बांधे ते नर्कत्रिक ३ सूक्ष्म ४ अपर्याप्त ५ साधारण ६ बेरंदि ७ तेरंदि ८ चो

हवे सुक्ल लेसानी मार्गणाए उद्योत १ तिर्यंच त्रिकगति २ अनुपूर्वि३ आयु४ नर्कत्रिकग ५ अ ६ आ ७ सूक्ष्म८ अपर्याप्त ९ साधारण १० बे ११ ते. १२ चो १३ विगलत्रिक आताप१४ एकेंदि १५ थावर १६ ए सोल न बांधे माटे१०४ नोवन्ध;

रंदि जाति ९। गुणगणा १३ वन्ध पूर्वपरे

तेऊ निरय नवूणा। उज्जोय चउ निरयबार विणुसुका

हवे पद्म लेसानी मार्गणाए १०८ नो उघे बन्ध छे, ते उपली सोल काढो ते मां उद्योतादि चार प्रक्षेप करता१०८ थाय; एटले नर्कत्रिकादि बारविना १०८ नो।

जिननाम १ आहारक डुग २ ए त्रण विना मिथ्याते तेजु १०८ पद्म १०५ सुक्ल १०१ए त्रण लेसाए बंध कह्यो, इति लेशा बन्ध॰ ॥

विणु निरय बार पम्हा। अजिणाहारा इमा मिछे ॥१३॥

चौदे गुणगणा होय जव्यनी मार्गणाए सन्नियानि मार्गणाए बन्ध पूर्वे कह्यो तेम सघले कहेजो।

हवे अजव्य मार्गणाए, असनि मार्गणाए१ ए बे मार्गणाए ११७ नो बन्ध उघे छे मिथ्यात्वे पण ११७ नो बन्ध ॥

सवगुणजव सन्निसु। उहु अजवाअसन्निमिछसमा ॥

हवे अणाहारीनी मार्गणाए, कार्मण शरिर मार्गणानी पेठे बन्ध जागो जाणवो उघे ११२ तेने गुणगणा पाच छे मि १०७ सा ए४ अवि ७५ सजोगि १ अजोगि॰ तेमा मिथ्यात्वे १०७ वाधे जिन १ देवगति २ अनुपूर्वि ३ वैक्रीय शरिर ४ अगोपाग ५ ए पाच काढता १०७ रह्यो सास्वा दने ए४ नो बन्ध, ते तेर काढे छे सूक्ष्मत्रिक, विगलत्रिक, ए

केंद्रिजाति, ७ थावर ८ आताप ए नपुंसकवेद १० मिथ्यात्व मोह नी ११हुंडक १२ छेवठु १३ ए तेर विना चोराणुं वांधे. समकित गुणगणे ७५ चोराणुमाथी चोवीस अनन्तानुवन्धि आदिक काढता सी त्तेर रहे. तेमा जीननु पचक नाखे

सास्वादने १०१ नो वन्ध; सन्नि आनी रीते असंनिने ।

तेरमे सातानो वन्ध छे, अजोगि ए अवन्ध छे ॥

सासणि असन्नि सन्निव । कम्मणजगो अणाहारे॥२४॥

हवे लेस्या कृष्ण, नील, कापोत, ए त्रण लेसाए गु० पहेला चार छे ते जो तथा पद्म लेसाए गु० पहेला सात छे सुक्ल लेस्याए गु० १३ छे, अजोगि विना ॥

चार, सात, तेर, गुणगणा लेस्या अनुक्रमे गणज्यो.व न्ध पूर्ववत् एव स्वामीत्व त्रि जो कर्मग्रन्थ थयो ॥

तिसु दुसु सुक्काइ गुणा । चउ सगतेर तिबंध सामित्तं ॥

श्री पूज्य देवि द सूरिजी आचार्ये लख्यो कहेता रच्यो छे ।

जाणजो वीजो कर्मस्तव ते जणीपछीत्रीजो जजज्यो, तो विशेप वोध हेतु थशे ॥

देविंद सूरि लिहिअं । नेय कम्म त्थय सोउ ॥२५॥

॥ मार्गणादि यन्त्र ॥

सख्या	६२ मार्गणा नाम	१४ जीव स्थानक	१४ गुणठाणा	१५ योग	१२ उपयोग	६ लेस्या	अल्पाबहुत	
१	देवगति	२	४	११	९	६	असख्य गु	३
२	मानवगति	३	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
३	तिर्यंचगति	१४	५	१३	९	६	अनत गुण	४
४	नारकी	२	४	११	९	३	असख्यगुण	२
५	एकेंद्रि	४	२	५	३	४	अनत गु	५
६	बेंद्रि	२	२	४	३	३	विशेधिक	४
७	तेंद्रि	२	२	४	३	३	वि०धिक	३
८	चोरिंद्रि	२	२	४	४	३	वि०धि०	२
९	पचेंद्रि	४	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१०	पृथ्वीकाय	४	२	३	३	४	विशेपाधिक	३
११	अपकाय	४	२	३	३	४	विशेपाधिक	४
१२	तेउकाय	४	१	३	३	३	असख्य गु	२
१३	वाउकाय	४	१	५	३	३	विशेपाधिक	५
१४	वनस्पतिका	४	२	३	३	४	अनतगुणा	६
१५	त्रसकाय	१०	१४	१५	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१६	मनोयोग	१।२	१३	१३	१२	६	सर्वथी थोडा	१
१७	वचनयोग	५।८	१३/२	१५/४	१२/४	६	असख गु	२
१८	काययोग	१४/४	१३/२	१५/५	१२/३	६	अनतगु	३
१९	स्त्रीवेद	४	९	१३	१२	६	सख्यातगुणो	२
२०	पुरुषवेद	४	९	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
२१	नपुसकवेद	१४	९	१५	१२	६	अनतगुणा	३
२२	क्रोध	१४	९	१५	१०	६	विशेपाधिक	२
२३	मान	१४	९	१५	१०	६	सर्वथीथोडा	१
२४	माया	१४	९	१५	१०	६	विशेषाधिक	३
२५	लोभ	१४	१०	१५	१०	६	विशेपाधिक	४
२६	मतिज्ञान	२	०	१५	७	६	विशेपाधिक	३
२७	श्रुतज्ञान	२	९	१५	७	६	विशेपाधिक	४
२८	अवधिज्ञान	२	०	१५	७	६	असख्यातगु	२
२९	मनपर्यवज्ञान	१	७	१३	७	६	सर्वथीथोडा	१
३०	केवलज्ञान	१	२	७	२	१	अनतगुणा	५

३१	मतिअज्ञान	१४	[illegible]	१३	५	६	अनंतगुणा	६
३२	श्रुतअज्ञान	१४		१३	५	६	अनतगुणा	६
३३	विभगज्ञान	२		१३	५	६	असख्यातगु	४
३४	सामायक	१	४	१३	७	६	सख्यातगु	५
३५	छेदोपस्थान	१	४	९	७	६	सख्यातगु	४
३६	परिहार वि	१	२	९	७	६	सख्यातगु	२
३७	सूक्ष्मसपराय	१	१	९	७	१	सर्वथीथोडा	१
३८	यथाख्यात	१	४	११	९	१	संख्यात गु	३
३९	देशविरती	१	१	११	६	६	असख्यातगु	६
४०	अविरती	१४	१४	१३	९	६	अनत गुणा	६
४१	चक्षुदर्शन	३।६	१२	१३	१०	६	असख्यगुणा	२
४२	अचक्षुदर्शन	१४	१२	१५	१०	६	अनत गुणा	४
४३	अवधिदर्शन	२	०	१५	७	६	सर्वथी थोडा	१
४४	केवलदर्शन	१	२	७	२	१	अनत गुणा	३
४५	कृष्ण	१४	६	१५	१०	१	विशेषाधिक	६
४६	निल	१४	६	१५	१०	१	विशेषादिक	५
४७	कापोत	१४	६	१५	१०	१	अनंतगुणा	४
४८	तेजु	२	७	१५	१०	१	सख्यातगुणा	३
४९	पद्म	२	७	१५	१०	१	सख्यातगुणा	२
५०	शुक्ल	२	१३	१५	१२	१	सर्वथीथोडा	१
५१	वेदक	२	४	१५	७	६	असख्यगुणा	४
५२	क्षायक	२	११	१५	९	६	अनतगुणा	५
५३	उपशम	२	८	१३	७	६	सख्यातगुणा	२
५४	मिश्र	१	१	१०	६	६	सख्यातगुणा	३
५५	सास्वादन	७	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५६	मिथ्यात	१४	१	१३	५	६	अनतगुणा	६
५७	भव्य	१४	१४	१५	१२	६	अनतगुणा	२
५८	अभव्य	१४	१	१३	५	६	सर्वथीथोडा	१
५९	सज्ञि	२	१४	१५	१२	६	सर्वथीथोडा	१
६०	असज्ञि	१२	२	६	४	४	अनतगुणा	२
६१	आहारी	१४	१३	१५	१५	६	असख्यातगु	२
६२	अणहारी	८	८	३	१०	६	सर्वथीथोडा	१

अथ पम्डशितीकनामा चोथो कर्म्मग्रन्थ लिप्यते ॥

नमस्कार करीने वीतराग प्रत्ये जि वना भेद १४ बासठ मार्गणा भेदे। गुणठाणा १४ उपयोग १२ योग १५ लेसा ६॥[सा]६

नमिअ जिण जिय१मग्गण२। गुणठाणु३ वउगध जोग५ले

कर्मबन्ध हेतु मूल४ उत्त र५७अढावहुत भावमू लप उत्तरप३। सख्यातु, असख्यातु, अनन्तु; काइक कहीशु ए भेदोनो विवरो आगल चा लशे, माटे प्रथम गाथाए सक्षेप लख्यो छे

वध९ प्पवहू८ भावेण। सखिज्जाई१० किम वि वुन्छ॥१॥

हवे प्रथम जिवना चोद भेद कहे छे सूक्ष्मएकेन्द्रि१बादर एकेन्द्रि२ वेन्द्रि ३ तेन्द्रि ४ चोरिन्द्रि५ असन्नीपचेन्द्रि६सन्नीपंचेन्द्रि७

इह सुहुम बायरे गिंदि। बि ति चउ असन्नि सन्नि पंचिंदि

ए सात अपर्याप्ता, अने सात पर्याप्ता। अनुक्रमे ए चौद जिवना स्थान क जाणवा ॥

अपजत्ता पजत्ता। कमेण चउदस जियठाणा ॥ २ ॥

हवे ते चोद जिव स्थानके गु णठाणा किया छे ? ते देखाडे छे -बादरएकेन्द्रि अपर्याप्त; अ सन्नी पंचेन्द्रि अपर्याप्त, वेन्द्रि अपर्याप्त, तेन्द्रि अपर्याप्त, चो रिन्द्रि अपर्याप्त। पोतानी पर्याप्ति पुरी नहि, ते अ पर्याप्त उपरना पाच भेदमा गुण ठाणा बे छे पेहेला मिथ्यात्व अ ने सास्वादन ए बे पामिये स न्नी पचेंद्रि अपर्याप्ताने आवते पदे कहेशे ॥

बायर असन्नि विगले। अपज्जि पढम बिअ सन्निअ पजते

अविरति सम्यक सहित त्रण गु णठाणा होय मो १ सा २ अ ३, हवे सन्नी पर्याप्ताने आवते प सर्वे चउदे गुणठाणा जाणवा; बाकी जीव स्थानके पेहेलु मि थ्यात्व गु जाणवु, (जमणी

दे कहे छे— वाजुनो नीचेनो यन्त्र तपासि लेवो)

अजय जुअ सन्नि पज्जे । सव्वगुणा मिच्छ सेसेसु ॥३॥

॥ यन्त्र ॥

स्थान	नाम	अपर्याप्तने गुठा	पर्याप्तने गु ठा
२	सूक्ष्म	१	१
२	वादर	२	१
२	वेन्द्रि	२	१
२	तेन्द्रि	२	१
२	चोरिन्द्रि	२	१
२	असंज्ञि	२	१
२	सज्ञी	३	१४

हवे चौद जिवस्थानके जोग प दर कहे छे'—सूक्ष्म अपर्याप्त १ वादर अपर्याप्त २ वेन्डि अपर्याप्त ३ तेडि अपर्याप्त ४ चोरिडि अपर्याप्त ५ असज्ञी पचेंडि अपर्याप्त ६ ए छ अपर्याप्त जिवस्थानके उदारिक मिश्र १ कारमण काय; ए वे जोग होय ।

मिश्र पदनो अर्थ प्रथम पदना अर्थनो छे ७ सन्नि अपर्याप्तने जोग ३, ४ ॥

अपज्जन छकि कम्मुरल । मीसा जोगा अपज्ज सन्निसु॥

कार्मण, १ उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, ३ ।

ते उदारिककाययोग भेलता चार योग पण होय मतान्तरे ॥

ते स विउव्वि मीसएसु । तणु पज्जेसु उरल मन्ने ॥४॥

ए सूक्ष्म पर्याप्ताने उदारिक

जोग एक छे. त्राखा सहित चार जिव स्थानके बेइन्द्रिपर्याप्त १० तेन्द्रि पर्याप्त ११ चोरेन्द्रि पर्याप्त १२ असन्निपर्याप्त १३ ने योग बे उदारिक १ असत्या अमृखा २ होय ॥

८सर्वयोगपंदरे सन्निपर्याप्ताने होय ।

सव्वे सन्नि पज्जते । उरल सुहुमे सत्रासु तं चउसु ॥

बादर एकेन्द्रि पर्याप्ताने त्रण योग, उ १ वै २ वैक्रीमीश्र ३ वायुकाय आश्री ।

हवे चौद जिवस्थानके उपयोग बार फेलावे छे १ पर्याप्ता सन्निने बारे उपयोग होय ॥

बायरि स विउवि दुग । पज्ज सन्निसु बार उवउगा॥५॥

चक्षु अचक्षु मति अज्ञान श्रुत अज्ञान ए चार उपयोग छे बे दर्शन, बे अज्ञान, ए चार गया पइना अर्थमा गएया छे हवे दश जिवस्थानके त्रेगा कहे छे.— सूक्ष्म एकेन्द्रि पर्याप्त ४, अपर्याप्ता ५ बादर एकेन्द्रि पर्याप्त ६ अपर्याप्ता ७ बेन्द्रि पर्याप्त ८ अपर्याप्त ९ तेरेन्द्रि पर्याप्त १० अपर्याप्त ११ चोरिन्द्रि अपर्याप्ता १२ असंज्ञी पचेन्द्रि अपर्याप्ता १३ ए दशपदे उपयोग, अचक्षु, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान, ए त्रण होय॥

पर्याप्ता चोरिन्द्रिने२ असज्ञीने ३।

पज्ज चउरिंदिअसन्निसु । डुदंस डुअन्नाण दससु चक्कुविणा

संज्ञी पचेन्द्रि १४ अपर्याप्ताने आठ उपयोग ते कहे छेः—श्चार माथी चार नहि ते, मन पर्यव ज्ञान१ नहि ॥ चक्कु दर्शन नहि; २ केवलज्ञान १ केवलदर्शन ४ ए नहि, माटे आठ कह्या ॥

सन्नि अपज्जे मण नाण । चखुकेवल डुग विहूणा ॥६॥

हवे चौद जिवस्थानके लेसा कहे छे.—सज्ञी पचेंन्द्रि पर्याप्त, अपर्याप्तने ७ लेस्या । अपर्याप्ता वादर एकेन्द्रिने लेस्या कृष्न, नील, कापोत, तेजु ए चार, वाकी जिवस्थानक अगिआरे त्रणकृष्ण नीलकापोत॥

सन्नि डुगि ७ लेस । अपज्ज वायरे पढम चउ ति सेसेसु

हवे मूलकर्म आठ; ते चौदजिव स्थानके वध, उदय, उदिरणा, अने सत्ता कहे छे.—सात, आठ, आयु सहित वन्ध तथा उदिरणामा सत्ता उदय ए वेमा आठज होय, संज्ञीपचेंन्द्रि पर्याप्ता विना तेर जिव थानके.

सत्त ७ वंधुदीरण । संतु दया अठ तेरससु ॥ ७ ॥

सज्ञीपंचेंन्द्रिपर्याप्ताने वन्धक हेछे.-आठ आयु विना, सात मोहनीआयु विना ७ वाधे.साता वेदनी एक वाधे । हवे संज्ञी पंचेंन्द्रि पर्याप्ताने सत्ता, उदय स्थानक कहे छे—सात, आठ, चार, आठ, मोहनी विना सातनी ज्ञानावरणी दर्शना वर्णीमोहनी अतराय विना चारनी सत्ता ॥

सत्त ७ छे ग वंधा । सतु दया सत्त अठ चत्तारि ॥

हवे उदिरणा कहे छे.–सात आ
ठ, पाच, बे, ते केम आठ आयु
विना सातनी आयु वेदनी विना
छनी आयुवेदनी मोहनी विना
पाचनी तेमाथी ज्ञानावर्णी, द
र्शनावर्णी, अतराय विना बे
नी उदिरणा जाणवी । उदिरणा संज्ञी पर्याप्तने कही॥

सत्त ठ छ पंच डुगं । उदीरणा सन्नि पज्जत्ते ॥ए॥

हवे मार्गणा मूल १४ उत्तर६२
तेना नाम कहे छे; गति१ इन्द्रि
२ काया३ । जोग४ वेद५ कपाय६ ज्ञान ७

गइ इंदि एय काए । जोए वेए कसाय नाणेसु॥

भव्य ११ सम्यक्त १२ सज्ञी१३
आहारक १४ ए मूल चौद, उ
संजम८ दर्शन९ लेस्या १० । त्तर बासठ थया ॥

संजम दसण लेसा१० । भव सम्मे सन्नि आहारे ॥ए॥

हवे मार्गणा उत्तर बासठना ना
म कहे छे --चार गतिना नाम; हवे इंन्द्रि पाचनानाम एकेन्द्रि
देवगति, मनुष्यगति तिर्यचग बेन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्रि, पचेन्द्रि
ति, नर्कगति, ४ । पछी छकाय कहेशे ॥

सुरनर तिरि नरयगई। इग बिअ तिअ चउ पणि दिछकाया।

त्रसकाय, ए छकाय. हवे त्रण
पृथ्वीकाय, अपकाय, तेउकाय, जोगना नाम --मनयोग, वचन
वाउकाय, वनस्पति काय, । योग, अने काययोग ३ ॥

जूजल जलणा निल वण। तसाय मण वयण तणुजोगा

हवे त्रण वेदनाम—पुरुष, स्त्री। अने नपुंसक३ । चार कषाय नाम-क्रोध, मान, माया, लोभ ॥

वेय नरिठि नपुंसा । कसाय कोह मय माय लोभत्ति॥

हवे आठ ज्ञानना नाम--मति ज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, मनपर्यवज्ञान केवलज्ञान । विभंगज्ञान, मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान,८ ए ज्ञान ते साकारउ पयोग ॥

मइ सुअऽवहिमण केवल।विभंग मइसुअ अन्नाणसागारा

सात संजम गणावे छे --सामा यक, छेदोपस्थान, परिहार विशुद्धि । सूक्ष्म संपराय, यथाख्यात, दे सविरति अने अविरति,ए सात॥

सामाइअ छेय परिहार। सुहुम अहखायदेसजय अजया

चार दर्शनना नाम --चक्षुदर्श न, अचक्षुदर्शन, अवधिदर्शन । केवलदर्शन, ए चार अनाकार॥

चखु अचरकू उही ।केवल दंसण अणागारा ॥१२॥

छ लेस्याना नाम. कृष्णलेस्या। नीललेस्या, कापोत लेश्या । तेजोलेस्या,पद्मलेस्या, शुक्लले स्या,१६भव्यवेभेद;भव्य-अभव्य

किएहा नीला काऊ । तेऊ पम्हाय सुक्क भविअरा ॥

छ समकित नाम--वेदक वा प योपसम, समकित क्षायक, उ पशम, मिथ्यात । मिश्र, सास्वादन ए छ, हवे स ज्ञीनाम.--संज्ञी,१ असंज्ञी; २

वेअग पइ गु वसम मिछ । मीससासाण सन्नि अरे१३

हवे वासठ मार्गणाए, चौद जि व स्थानक फलावे छेः—संज्ञी

पंचेंन्द्रिपर्याप्त, अपर्याप्ता, एवे,
१३ मार्गणाए होय ते कहे
छेः—देवगति, नर्कगति, विभग

आहारिनाम --आहारि, अणा ज्ञान, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अव
हारि; । धिज्ञान, अवधिदर्शन, छ ॥

आहारे अर नेआ । सुरनिरय विभंग मइ सु उहि डुगे

उपशम समकित, क्षायक सम शुक्ललेस्या, सज्ञी; ए तेर मार्ग
कित, क्षयोपसमकित, पद्मले णाए सनिपर्याप्त, अपर्याप्त,ए
स्या ११ । बे जिव स्थानक ॥

सम्मत तिगे पम्हा । सुक्का सन्नीसु सन्नि डुग ॥१४॥

तेजो लेस्यानी मार्गणाए जि
मनुष्य गति मार्गणाए जिवस्थान व स्थानक संज्ञी पचेन्द्रि पर्या
कत्रण छे. सज्ञी पंचेंन्द्रि पर्याप्त प्त, अपर्याप्त, बादर एकेन्द्रि
अपर्याप्त, असज्ञी अपर्याप्ता ३ अपर्याप्ता ए त्रण छे देवता च
चौद स्थानके उपजे ते अपर्या वीने तेजु लेस्याथी एकेन्द्रि था
प्तज मरे माटे नरने विषे य छे, माटे गवेष्युं छे ॥

तमसन्नि अपज्ज जुअं । नरे सबायर अपज्ज तेउए ॥

चार गया पदनो सबन्ध छे अ
संज्ञी मार्गणाए बार जिव स्था
नक जाणवा. सज्ञो पर्याप्त, अ
पृथ्वी, अप, तेज, वायु, वनस्प पर्याप्त, ए बे विना बेन्द्रिनी
तिकाय, एकेन्द्रि, एछमार्गणाए मार्गणाए बेन्द्रि पर्याप्त, अप
सूक्ष्म पर्यात, अपर्याप्त, बादर र्याप्त, ए बे तेरन्द्रिनी मार्गणा
पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चारजिव ए तेना बे भेद, चोरिद्रिनी मार्ग
स्थानक छे हवे— । णाए तेना बे एम जाणवा ॥

थावर एगिंदि पढमा । चउ बार असन्निड डुविगले १५

त्रसकायनी मार्गणाए जिव स्थानक दस छेला ते, बेरंडि, तेरंडि चोरंडि, असज्ञी, संज्ञी, पर्याप्त, अपर्याप्त अविरति मार्गणादिक १७ मार्गणाए कहे छे.—अविरति मार्गणा, ।

आहारिमा० तिर्यंचमा०काय योगमा०क्रोध,मान,मायालोभ,मतिअज्ञान,श्रुतअज्ञान,१०

दस चरम तसे अजया।हारग तिरि तणु कसायडुअन्नाणे

अचक्षु दर्शन, नपुंसक, मिथ्यात्व; ए अराढ मार्गणाए सर्व चौद जिव स्थानक होय. ॥

कृष्णलेस्या, निललेस्या, कापोतलेस्या,जव्य, अजव्य,१५।

पढम तिलेसा जविअर । अचक्खु नपुं मिच्छि सबेवि १६

सामायक चरित्र ३ छेदोप स्थापन,४ परिहार विशुद्धि,५ सूक्ष्म संपराय,६ यथाख्यात,७ मनपर्यव८ देसविरति,९ मनयोग१० मिश्रद्दष्टी११ ए अगिआरमा तेएक जीव स्थानक ॥

अगिआर मार्गणाए जिव स्थानक एक संज्ञी पर्याप्त छे. मार्गणा नाम केवलज्ञान,केवल दर्शन. २ ।

पज्ञ सन्नि केवलदुग । संजम मणनाण देसमण मिसे॥

चक्षुदर्शन मार्गणाए जीवस्थानक ३ अथवा ६ होय तेना नाम··-चोरिन्द्रि,असज्ञी, संज्ञी, पंचेन्डि, ए चक्षु ए पर्याप्ता तथा तेहीज अपर्याप्त।गणता ६ जेद पण गवेख्या छे ॥

वचन योग मार्गणाए बेरन्द्रि,तेरंद्रि, चोरन्डि, असंज्ञि, संज्ञी, ए पाच पर्याप्ता थाय पाच जेद पण गवेख्या छे ।

पण चरम पज्ज वयणे । तिअ ठवा पज्जियर चउक्कमि १७

इवे स्त्रीवेद, पुरुषवेद, पचेन्द्रि, ए त्रण मार्गणाए छेला चारजी वस्थानक छे सज्ञीपर्याप्त, अप र्याप्त असज्ञीपर्याप्त, अपर्याप्त ए चारअसज्ञीमा स्त्री पुरुषवेद नथी पण्ी बहु श्रुत गम्य ।

इवे अणाहारिनी मार्गणाए जी वस्थानक सज्ञीपर्याप्त, अपर्या प्त, सूक्ष्म अपर्याप्त, बेरन्द्रि अ पर्याप्त, तेरन्द्रि अपर्याप्त, चोर न्द्रि अपर्याप्त, असज्ञी अपर्या प्त, अने बादर अपर्याप्त, एआ ठ होय ॥

थी नर पणिदि चरमा। चउ अणाहारे दुसन्नि छ अपज्जा

हवे सास्वादन गुणठाणानी मा र्गणाए सात जीव स्थानक, ते आठ उपर कह्या तेमाथी सूक्ष्म अपर्याप्त काढता बाकी सात होय ।

सास्वादनेए बासठेमार्गणाचौ द जीवस्थानके कहीरह्या,इवे मार्गणाबासठेचउदे गुणठाणा कहे छे –

ते सुहम अपज्ज विणा । सासणि इत्तो गुणे वुच्छं ॥१८॥

हवे पाच मार्गणाए चौदे गुण ठाणा छे ते पाचना नाम–मनु ष्यगति, सज्ञी, पचेन्द्रि, भव्य, त्रस, ए पाचमा सर्वे गुणठ णा छे ॥

पेहेला पाच गुणठाणा त्रियंच गतिनी मार्गणाए छे पेला चा र गुणठाणा देवनर्कगतिनी मा र्गणाए छे ।

पण तिरि चउ सुर निरया नरसन्नि पणिदि भवतसिसवे

ए सातमा मिथ्यात, सास्वाद न, ए बे गुणठाणा छे इवे ग ति त्रस; तेउकाय, वायुकाय,अ भव्य ए त्रण मार्गणाए एकमि थ्यात्व गुणठाणु छे ॥

सात मार्गणाए गुणठाणा कहे छे. एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चो रिन्द्रि पृथ्वीकाय, अपकाय, व नस्पतिकाय७ ।

इग विगल्ल नूदगवणे । डुइ एगं गइ तस अन्नवे १९

अविरति मार्गणाए मिथ्यात्वादिक चार गुणठाणा छे. मति अज्ञान, श्रुत अज्ञान, विज्ञंगज्ञान ए त्रण मार्गणाए मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे अथवा केटलाक त्रण गुणठाणा कहे छे. मिश्र सहित ॥

हवेछ मार्गणाए नवगुणठाणा होय; ते पुरुषवेद,स्त्रीवेद,नपुंसकवेद, क्रोध, मान, माया ए छमा मिथ्यात्वथी नवमाअनिवृत्ति सुधी होय. ने लोजनी मार्गणाए दश गुणठाणा छे ।

वेअतिकसायनव दसलोने। चउअजइडुति अन्नाण तिगे

पेला हवे यथाख्यात चारित्रनी मार्गणाए छेलां चार गुणठाणा होय ॥

चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए बे मार्गणाए बार गुणठाणा ।

बारस अचक्कु चक्कुसु । पढमा अहखाइ चरम चन२०

सामायक छेदोपस्थान ए बे चारित्रनी मार्गणाए छठु, सातमु, आठमु, नवमु, ए चार गुणठाणा छे. परिहार विशुद्धि चारित्रनी मार्गणाए छठु, सातमु, ए बे गुणठाणा होय ॥

मनपर्यव ज्ञाननी मार्गणाए छठु, सातमु, आठमु, नवमु,दशमु,अगिआरमु,बारमु,एसात गुणठाणा ।

मण नाणि सग जयाई ।समइअ छेअ चन डुन्नि परिहारे

मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधि दर्शन, ए चार मार्गणाए चोथेथी बारमे सुधी नव गुणठाणा छे ॥

केवलज्ञान, केवलदर्शन, ए बे मार्गणाए तेरमु, चौदमु, ए बे छेलां गुणठाणा छे

केवल डुगि दोचरमा । जयाइ नव मइ सुअहि डुगे॥२१

उपशम समकितनी मार्गणाए चोथाथी अगियारमा सुधी आठ गुणठाणा छे वेदक क्षयोपसम समकितनी मार्गणाए चोथाथी सातमा सुधी चार गुणठाणा छे।

खायक समकितनी मार्गणाए चोथाथी अजोगी सुधी अगियार गुणठाणा छे मिथ्यात्व मारगणाए मिथ्यात गुणठाणु एक; सास्वादन मार्गणाए बीजु गुणठाणु, मिश्रनी मार्गणाए त्रीजुं गुणठाणुं, देसविरतिनी मार्गणाए पाचमु गुणठाणु एक छ॥

अरू उवसमि चउ वेयगि। खइए इक्कार मिच्छ तिगिदेसे

सूक्ष्म सपराय चारित्रनी मार्गणाए दसमु एक गुणठाणु छे हवे तेर गुणठाणा छे ते आवता पदमा केहेशे।

मनयोग, वचनयोग, काययोग, आहारी, शुक्ललेस्या, ए पाच मार्गणाए मिथ्यातथी ते सजोगी सुधी तेर गुणठाणा छे॥

सुहुमे अ सठाणं तेर। जोग आहार सुक्काए ॥१९॥

कृष्ण, निल, कापोत, ए त्रण लेस्यानी मार्गणाए मिथ्यातथी प्रमत्त सुधी गुणठाणा छ छे. तेजो पद्म, ए बे लेस्यानी मार्गणाए पेहेलाथी सातमा सुधी सात गुणठाणा छे॥

असन्नीनी मार्गणाए पेहेलाबे गुणठाणा।

असन्निसु पढम दुग। पढम तिलेसासु छच्च दुसुसत्त॥

हवे अणाहारिनी मार्गणाए मिथ्यात,१ सास्वादन,२ सजोगी३ अजोगी चोथुं अवीरति ए पाच गुणठाणा।

अणहारी मार्गणाए छे समुदघातादिक आश्री जाणवा ए मार्गणाए गुणठाणा समाप्त॥

पढम तिम डुग अजया । आणहारे मग्गणासु गुणा १३

मन, वचन साथे ते चार पद जोमता आठ थाय ते सतमन, असतमन, मिश्रमन, व्यवहार मन, सतवचन, असतवचन, मिश्रवचन, व्यवहार वचन, ए आठ; वैक्रीय काययोग, आहारक काययोग, ॥

हवेपंदर योगनां नाम कहेछे - सत. असत, मिश्र, असत्या अमृखा ।

सच्चे अरमीस असच्च मोस । मणवय विउवि आहारा

उदारिक काययोग, एत्रणयने मिश्र शब्द जोमतां त्रण वधे; ते उदारिकमिश्र, वैक्रीयमिश्र, आहारक मिश्र, कार्मण काययोग

ए पंदर जोग, हवे ते जोग वासठ मार्गणाए फेलावे छे अणहारीनी मार्गणाए कार्मणकाययोग छे

उरल मीसा कम्मण । इय जोगा कम्म अणहारे॥१४॥

हवे २६ मार्गणाए पदर जोग होय ते मार्गणा अनुक्रमे कहेछ.- मनुष्यगति, पचेन्द्रि, त्रसकाय, काययोग ४ ।

अचक्षु दर्शन, पुरुषवेद, नपुंसक वेद, क्रोध, मान, माया, लोभ, खायक समकित, क्षयोपशम समकित. १३ ॥

नर गइ पणिंदि तस तणु। अचक्खुनर नपुकसाय सम्मडुगे

सन्नी, कृष्ण, निल, कापोत, तेजु, पद्म, शुक्ल, ए ७ लेस्या; आहारी २१ ।

भव्य, मतिज्ञान, श्रुतज्ञान, अवधिज्ञान, अवधिदर्शन ए छविस मार्गणाए सर्व जोग होय ॥

सन्नि छ लेसा हारग । भव मइसु उहि डुगि सवे॥१५॥

मति, श्रुत, विभंग, ए त्रण अ

तिर्यंचगति, स्त्रीवेद, अविरति मा। ज्ञान, उपशम समकित अन्न
र्गणा, सास्वादन समकित, ४ । व्य, मिथ्यात्वने विषे ॥

तिरि इत्थि अजयसासण। अन्नाण उवसम अन्नवमिच्छेसु

देव गति, नर्क गति, बे मार्गणा
ए अगिआर, जोग उदारिक, उ
एटली मार्गणा ए तेर जोग, आ। दारिक मिश्र, आहारक, आहा
हारक, आहारक मिश्र एबेविना। रक मिश्र, ए चार विना ॥

तेरा हार दुगूणा । ते उरल दुगूणा सुरनिर ए ॥२६॥

पृथ्वी, अप, तेउ, वनस्पति, ए। एकेन्द्रि, वायुकाय, ए बे मार्गणा
चार कायनी मार्गणाए कार्म्म। ए कार्मण, उदारिक, उदारिक
ण, उदारिक, उदारिक मिश्र, । मिश्र वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र, ए
ए त्रण जोग छे। पांच ॥

कम्मु रल दुग थावरि। ते सविउवि दुगपंच इग पवणे॥

असंज्ञी मार्गणाए उदारिक दु। बेरेन्द्रि तेरेन्द्रि, चौरिन्द्रि, ए त्र
ग, वैक्रीय दुग कार्मण, असं। ण मार्गणाए उदारिक दुग, का
त्यामृखा, ए छ जोग, पहेला। रमण, असत्या मृखा, ए चार
पाचमा छेलुं वचन जोमता । जोग छे त्रिगलमा ॥

छ असन्नि चरमवयजुय। ते विउवि दुगूण चउ विगलेसु२७

वचन जोग, सामायक, छेदोप
हवे जे मार्गणाए तेर जोग छे, स्थापन, चक्षुदर्शन, मनपर्यवज्ञा
ते कहे छे -कार्मण, उदारिक मि। न, ए छ मार्गणाए उपर कह्या
श्र, ए बे विना मन जोग। ते तेर जोग छे ॥

कम्मुरलमिस विणु मण। वय समइअ छेअ चक्खु मण नाणे

हवे केवल ज्ञान, केवल दर्शन। अंतिम मन, वचन, सत असत्या
नी मार्गणाए जोग कहे छे-उ। मृषा; ए सात योग केवलज्ञान,

दारिक दुग । कार्मण प्रथम । केवल दर्शने छे ॥

उरल दुग कम्म पढम। तिम मण वय केवल दुगमिस् ।

परिहार विसुद्धि मार्गणाए सत वचन१ असत वचन२ मी श्र वचन ३ व्यवहार ४ मन सत, १ असत, ४ मिश्र, ३ व्यवहार ४ उदारिक, ए नव योग छे।

सूक्ष्म संपराय चारित्रनी मार्गणाए पण मनना, वचनना, ४ उदारिक काय,१ ए नव योग छे मिश्र समकितनी मार्गणाए मनना, वचनना उदारिक वैक्रीय ए दश योग छे ॥

मण वय उरला परिहार।सुहुम नव तेउ मिसि सविउव्वा

देसविरति चारित्र मार्गणाए मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय, वैक्रीय मिश्र, ए अगिआर जोग छे ।

यथाख्यात चारित्रनी मार्गणा ए मन, वचन, उदारिक, उदारिक मिश्र, कारमण, ए अगियार जोग ए रीते बासठ मार्गणाए कह्या ॥

देसे स विउवि दुगा । स कम्मु रल मीस अहखाए२९

हवे बार उपयोग नाम त्रण अज्ञान मति, श्रूत, विभंग; पाचज्ञान— मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, केवल; चार दर्शन भेद.

चक्षु, अचक्षु अवधि, केवल,ए बारजीवनुं लक्षण उपयोगता॥

तिअनाण नाणपण चउ।दसणबार जिअलखणु वउगा

हवे बासठ मार्गणाए ते उपयोग कहे छे.-मनपर्यव, केवलज्ञान, केवल दर्शन,ए त्रण विना।

देवगति, नर्कगति, तिर्यंचगति, अविरति, ए चार मार्गणाए नव उपयोग छे. उपर कह्या ते तजी बाकीए रह्या ते छे ॥

विणु मण नाण दुकेवल।नवसुर तिरि नरय अजएसु३०

हवे तेर मार्गणा ए उपयोग क
हे छे:-त्रसकाय, मन, वचन, का। आहारी, मनुष्य गति पंचे
ययोग, स्त्री, पुरुष, नपुंसकवेद। न्द्रि, सज्ञी, जव्य, ए तेर मा
शुक्ल लेस्या, ८ र्गणाए बार उपयोग छे।

तस जोग वेश्र सुक्का ।हार नर पणिदि सन्नि जवि सव्वे॥

हवे अगिआर मार्गणाए उपयो
ग कहे छे.-चक्षुदर्शन, अचक्षु। क्रोध, मान, माया, लोज,११
दर्शन, कृष्ण, निल, कापोत, ते। ए मार्गणाए केवलज्ञान, केव
जो, पद्मलेस्या। ल दर्शन विनादश उपयोगछे॥

नयणे यर पण लेसा। कसाय दस केवल दुगूणा॥३१॥

चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन, ए चार
छे एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, पृ
थ्वी, अप, तेउ, वाउ, अने वन
चौरिन्द्रि, असज्ञी, एबे मार्गणा स्पति, ए आठ मार्गणाए उप
ए उपयोग-मति अज्ञान, श्रुत योग मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान
अज्ञान। अचक्षुदर्शन, एत्रण उपयोगछे॥

चउरिंदि असन्निडु अनाण ।दसइग विति थावर अचक्खू

हवे छ मार्गणाए पाच उपयो। छ मार्गणाना नाम-मतिअज्ञान,
ग छे.मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान,। श्रुतअज्ञान, विजंगज्ञान, अजव्य
विजंगज्ञान, चक्षुदर्शन, अच। मिथ्यात, सास्वादनमा उपर क
क्षु दर्शन। ह्या ते पाचे उपयोग छे॥

ति अनाण दसण दुगं ।अनाण तिग अजव मिच्छ दुगे॥३२॥

खायक समकित, यथाख्यातचा
केवलज्ञान, केवलदर्शन, एबे। रित्र, ए बे मार्गणामा त्रण अ
मार्गणाएकेवलज्ञान,केवलदर्श। ज्ञान विना पाच ज्ञान, चार दर्श

न ए बे उपयोग छे। न; ए नव उपयोग छे ॥

केवलडगे निअडगं। नव तिअनाण विणु खइय अहखाए

चक्षु, अचक्षु, अवधि ए दर्शन त्रण्य, मतिश्रुत अवधि ए छ उ पयोगदेसविरतिनीमार्गणाएछे। मिश्र समकितनी मार्गणाए त्र ण अज्ञान, मीश्र त्रण दर्शन; ए छ उपयोग छे

दंसण नाणतिग देसि। मीसि अन्नाण मीसत ॥ ३३ ॥

दस उपयोग अणहारीए छे ह वे अगिआर मार्गणाए सात उप योग छे; ते अनुक्रमे कहे छे – हवे अणाहारी मार्गणाए मन पर्यवज्ञान, चक्षुदर्शन; ए बे उपयोग विना। चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन. अवधि दर्शन, मति, श्रुत, अवधि मन पर्यव,७ ए सात ॥

मणनाण चखु वजा। अण हारे तिन्नि दंस चउनाणा॥

हवे ते अगिआरना नाम कहे छे.–चारज्ञान; मति, श्रुत, अव धि, मनपर्यव, चारसजम–सा मायक, छेदोपस्थान, परिहा। र विशुद्धि, सूक्ष्म सपराय, उ। पसम समकित। क्षयोपशम समकित, अवधिद र्शन,एअगिआर मार्गणाए पूर्वे कह्या ते सात उपयोगजाणवा॥

चउनाण सजमो वसम। वे अगे उहि दंसे अ ॥३४॥

हवे बीजा आचार्यना मतान्तर त्रण योगमा, जीवस्थानक, गुण। ठाणा, जोग, उपयोग, तेमा उने। द छे; ते कहे छे-एमनो अन्निप्रा। य केवल एक, एक जोग सवधी। मन शब्द प्रथम लीधो छे हवे वचन योगे जीव स्थानक आठ गुणठाणा वे, योगचार, उपयोग चार, अनुक्रमे नाम कहे छे–

छे अमे प्रथम समुदाये कह्युंछे; तेथी पाठान्तर छे बाकीतो जिन मतमा जेदपरू नही-मनयोगे जीव स्थानक बेछे, सज्ञी पर्याप्त, अपर्याप्त, गुणठाणा तेर छे अजोगी विना जोग तेरछे कार्म्मण, उदारिक मिश्र ए बे विना तेर उपयोग बारेछे मन योगे नाम आवते पदे कहेशे।

बेरन्दि, तेरन्दि, चोरन्दि, असज्ञी ए चार पर्याप्त, अपर्याप्त ए आठ जीव स्थानक, मिथ्यात्व, सास्वादन; ए बे गुणठाणा छे कार्मण काय, उदारिक, उदारिक मिश्र, सत्यामृखा ए चार योग छे उपयोग–मतिअज्ञान, श्रुत अज्ञान, चक्षुदर्शन, अचक्षुदर्शन ए चार उपयोग ॥

दोतेर तेर वारस । मणे कम्मा अठ ड चउ चउवयणे॥

हवे काययोगे जीव स्थानक चार, गुणठाणा बे, योग पाच, उपयोग त्रण, तेनो विवरो अनुक्रमे कहे छे –सूक्ष्म, बादर, पर्याप्त, अपर्याप्त, ए चार जीव स्थानक छे मिथ्यात्व, सास्वादन,ए बे गुणठाणा छे उदारिक उदारिक मिश्र, वैक्रिय वैक्रीय मिश्र कार्मणकाय, ए पाच योग छे मतिअज्ञान, श्रुतअज्ञान, अचक्षुदर्शन, ए त्रण उपयोग छे ए काय योगे ।

ए रीते प्रथम त्रणयोगे जीव स्थानक, गुणठाणा, योग, उपयोग एटला जेदे बीजा आचार्यनी अपेक्षा देखाडी ॥

चउ ड पण तिन्नि काये । जिय गुण जोगो वउगन्ने ३४

हवे बासठ मार्गणाए छ लेस्या कहे छे –लेस्या छनी मार्गणाए जे लेस्यानी मार्गणा तेज लेस्या

ठे कृष्णमा कृष्ण, नीलमा नील, कापोतमा कापोत, तेजुमा तेजु, पद्ममा पद्म, अने शुक्लमा शुक्ल ।

एकेन्द्रि, असंज्ञी, पृथ्वीकाय, अपकाय वनस्पतिकाय, ए पाच मार्गणाने विषे ॥

ठसु लेसासु सठाणं । एगिंदि असन्नि ऌ दग वणेसु॥

पेहेली चार कृष्ण, नील, कापोत, तेजु, लेस्यान ठे. उपरनी पाचे मार्गणाउमा पेहेली कृष्ण, नील, कापोत, ए त्रएये ते कहेठे.

नर्कगति, बेरन्द्रि, तेरिन्द्रि, चौरिन्द्रि, तेउकाय, वायुकाय, ए ठमा पहेली त्रण लेस्या ठे॥

पढमा चउरो तिन्निउ । नारय विगल ग्गि पवणेसु॥३६॥

यथाख्यात चारित्र, सूक्ष्म सपराय, केवलज्ञान, केवलदर्शन ।

एडुग, ए चार मार्गणाए शुक्ल लेस्या एक ठे, बाकी एकतालिस मार्गणाना नाम—गति ३ पंचेन्द्रि १ त्रस १ योग ३ वेद ३ कपाय ४ ज्ञान ७ संजम ५ दर्शन ३ जव्य २ समकित ६ संज्ञी १ आहार २ ए एकतालिसमा ठ लेस्या ठे एत्रासठ मार्गणाए लेस्या कही ॥

अहखाय सुहुमि केवल । डुगि सुका ठवि सेसठाणेसु ॥

हवे अल्पावहुत कहे ठे—प्रथम गति चारनो सर्वथी थोमा मनुष्य संख्याता ठे उत्कृष्टा उंगणत्रीस आक सुधी, तेथी नार्की असंख्यात घणा ठे. ते नार्कीथी

देवता असंख्यात घणा छे देव ताथी तिर्यंच सूक्ष्म सुधी अनंत घणा छे, ते आवता पदमा कहेशे— ।

थोमावेनेअसंख्याता एकनेअनन्ता नपरकह्यातेनेजाणजो ॥

नर निरय देव तिरआ।थोवा ऽ असख णत गुणा॥३७॥

हवे पाच इन्द्रिमार्गणाएअल्पा बहुत पंचेन्द्रि, चोरन्द्रि, तेरन्द्रि, बेरन्द्रि, एकेन्द्रि ।

ए मार्गणाए थोमाघणा छे, ते आ पदमा अनुक्रमे कहे छे—थोमा त्रणय, वीसेसा अधिका, एक अनन्तगुणा ॥

पण चउ ति ऽ एगिंदि।थोवा तिन्नि आहिया अणतगुणा।

हवे छ काय मार्गणाए थोमाघणा कहेछे.--त्रसकाय थोमा, तेथी अग्निकाय, असंख्यातघणा ।

पृथ्वीकाय, अपकाय, वायुकाय ए त्रणप्रत्येके वीसेसा अधिका वनस्पतिकाय अनन्ता ॥

तस थोव असखग्गी नूजल निल अहिय वण णता३७

हवे त्रण योगमार्गणानो अल्पा बहुत मनयोगी, वचनयोगी, कायोगी ।

थोमाअसंख्यातगुणा, अनन्तगुणा ॥

मण वयण काय योगी । थोवा असखगुणा अणतगुणा।

हवे त्रण वेदमार्गणानो अल्पाबहुत पुरुषवेदी थोमा, स्त्री सख्यातगुणी ।

संख्यात पद स्त्री पदने कहुंछे अनंतगुणा नपुसक छे ॥

पुरिसा थोवा इत्थी । सख गुणा णत गुणा कीवा॥३९॥

हवे कषाय मार्गणानो अल्पाबहुत मानमार्गणा, क्रोधमार्गणा

लोजमार्गणाए चार एकएकथी वीशेषा अधिका छे हवे आठ ज्ञानमार्गणाए अल्पाबहुत कहे

मायामार्गणा । — छे मनपर्यवज्ञानी थोमा ॥

माणी कोही माई।लोभी अहिअ मणनाणिणो थोवा॥

अवधिज्ञानी असंख्यातगुणा, मतिज्ञानी, श्रुतज्ञानी । — अधिका अवधिज्ञानीथी मतिश्रुत आपसमा तुल्य छे तेथी विभंगज्ञानी असख्ताग़ुणा ॥

ओहि असंपा मइ सुअ। अहिअ समअसप विब्भगा ४०

विभंगज्ञानीथी केवलज्ञाननी मार्गणाए अनन्तगुणासिद्धसहिता — तेथी मतिश्रुत अज्ञानो अनन्त गुणा छे माहोमाह्य तुल्य मति श्रुतअज्ञानी

केवलिणो णंत गुणा।मइ सुअ अन्नाणि णत गुणातुल्ला॥

हवे चारित्रनी मार्गणानो अल्पा वहुत सूक्ष्म सपराय चारित्रिया थोडा, तेथी परिहार विशुद्धिस ख्यातगुणा । — सख्यातपद कह्युं तेथी यथाख्यात चारित्रिया सख्यातगुणा ॥

सुहुमा थोवा परिहार । संप अहखा य सप गुणा ॥४१॥

तेथी छेदोपस्थापनी सख्यात गुणा तेथी सामायक चारित्र वन्त संख्यात गुणा । — तेथी देसविरति असख्याता छे; तेथी अविरति अनन्त गुणा छे॥

छेअ समईअ संपा।देस असंख गुणाणतगुणा अजया॥

हवे चार दर्शननो अल्पा बहुत। थोडा असंख्याता,अनताअनता। — अवधि दर्शनी थोडा; तेथी चक्षु दर्शनी असख्यात गुणा, तेथी केवलदर्शनी अनन्ता; तेथी अचक्षुदर्शनी अनत गुणा छे ॥

थोव असप णंता णहि नयण केवल अचक्खू ॥४२॥

हवे लेस्या ठनो अल्पा बहुत क हे ठे--पण पश्चानुपूर्वि लेस्या लेजो। शुक्ललेस्यावंत सर्वथी थोका तेथी पद्मलेस्यावंत असख्याता; तेथी तेजोलेस्यावत असंख्याता तेथी कापोतलेस्यावत अनन्ता, तेथी निललेस्यावंत अधिका; तेथी कृष्णलेस्यावंत अधिका ॥

पच्छाणु पुव्वि लेसा । थोवा दोऽसंख णंत दो अहिया॥

जव्यनी मार्गणानो अल्पाबहुत। अजव्य थोका जव्य अनन्त गुणा। हवे समकित मार्गणानो अल्पा बहुत, सास्वादनसमकिती थोका; तेथी उपशमसमकिति सख्यात गुणा ॥

अजवि अर थोवणंता । सासण थोवो वसम संखा४३॥

तेथी मिश्र समकिती सख्यात गुणा, वेदकसमकिती, वेदक क्षयोपशम, ए एकज ठे। असख्यात गुणा तेथी क्षायक समकिती तेथी मिथ्यासमकिती अनन्त गुणा ठे ॥

मीसा संखा वेयग। असप गुण पइअ मिच्छ उअणंता॥

हवे संज्ञी मार्गणा कहे ठे—सन्नी थोका, असन्नी अनन्त गुणा ठे। आहारीनी मार्गणा कहे ठे-अणहारी थोका, आहारी असंख्यात गुणा ठे ॥

सन्नि—अर थोवणाता । अणहार थोवे अर असपा४४॥

हवे चौद गुणठाणे जीवना चौ। बीजे सास्वादन गुणठाणे जीवना ज्ञेद सात ठे. बादर, एकेन्द्रि,बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्रि,अ

द भेद फलावे छे--मिथ्यात्व गु णगाणे जीवना भेद चौदे छे। सङ्गी, ए पाच अपर्यास, संज्ञी पर्यास, अपर्यास, ए मलीने सात

सव्व जिअठाण मिच्छे। सगसासणि पण अपज्जसन्निडगं॥

वाकी गुणठाणा अगियार, ते मिश्र, देस, प्रमत अप्रमत्त, निवृत्ति, अनिवृत्ति, सूक्ष्म सपराय, उपशान्त, क्षीण मोह, सजोगी अजोगी ए अगि

समकित गुणठाणे जीवथानक। यारे जीव स्थानक संज्ञी पर्यास वे छे, संज्ञीपर्यास अपर्यास २। एक छे ५

सम्मे सन्नि दु विहो। सेसेसु सन्नि पज्जत्तो॥ ४५॥

हवे गुणठाणे पदर जोग कहे छे.-मिथ्यात, सा स्वादन अने समकित ए त्रण गुणठाणे जोग तेर होय। आहारक दुगविना आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे तथा बारमे ए पाच गुणठाणे जोग कहे छे.--

मिच्छ दुगि अजइ जोगा। हारदुगूणा अपुव्व पणगे उ॥

मनना चार, वचनना चार। अने उदारिक ए नवयोग उपरना पाच गुणठाणे छे, वैक्रीय सहित ते कहे छे.-। मिश्र गुणठाणे मनना, वचनना, उदारिक, वैक्रीय सहित दश जोग छे; तेज पूर्वना नवने वैक्रीय, वैक्रीय मीश्र ए वे सहित अगियार जोग पाचमे गुणठाणे छे॥

मण वय उरलं सविउव्वि मीसि स विउव्वि दुगदेसे ४६॥

हवे छठे प्रमत्त गुणठाणे आहारक, आहारक मीश्र, सहित तथा पूर्वना अगिआर सुधा तेर। हवे अप्रमत्त गुणठाणे, वैक्रीयमीश्र, आहार

जोग छे. क मीश्र; विना अगिआर जोग छे

साहार डुग पमत्ते। ते विउव्वा हार मीस विणु इअरे ॥

हवे तेरमे गुणठाणे कहे छे.-,कार्मणकाय, उदारिक, उदारिक मीश्र, सत्यमन, असत्या मृपा, मनयोग, सत्य वचन योग, असत्या मृपा वचन योग, ए सात योग छे। आद्यन्त मन वचन, ते गया पदमा कह्या छे सजोगी तेरमे हवे अजोगी गुणठाणे जोगातितछे॥

कम्मु रल डुगता इम। मण वयण सजोगि न अजोगी४७ ॥

हवे गुणठाणे उपयोग वार कहे छे.—मिथ्यात्व, सास्वादन, ए बे गुणठाणे मति श्रुत, विभंग अज्ञान, चक्षु, अचक्षु, बे दर्शन, ए पाच उपयोग छे। हवे अविरति अने देसविरति, ए बे गुणठाणे उपयोग—मति श्रुत,अवधिज्ञान, चक्षु, अचक्षु तथा अवधि दर्शन ए छ छे ॥

ति अनाण डुदंसा इम डुगे अजय देसि नाण दंस तिगं ॥

मीश्र गुणठाणे तेज छे उपयोग; पण जेने समकित सबल, तेने ज्ञान सबल जेने मिथ्यात सबल, तेने अज्ञान सबल, पण उपयोग छे हवे छठा गुणठाणाथी बारमा सुधी सात उपयोग छे—मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु, अवधि दर्शन एसात। छठाथी बारमा सुधि "जयाइ" पदनो अर्थ हवे तेरमे तथा चौदमे, ए बे गुणठाणे केवलज्ञान तथा केवल दर्शन, ए बे उपयोग छे ॥

ते मीसि मीस समणा । जयाइ केवल डुग तडुगे ४८॥

हवे सिद्धान्तने तथा कर्म ग्रन्थ ने जे फेर छे ते देखाडे छे–सिद्धान्तमा सास्वादने ज्ञानी कह्या छे, अहिंया अज्ञानी कह्या छे। वली वैक्रीय तथा आहारक करता उदारिक मीश्र, सिद्धान्त कार कहे छे, पण ते अहिंया गवेख्युं नथी मूल वैक्रीय अपर्याप्ते थाय छे पण उत्तरवैक्रीये अहिंया गवेख्यु नहि ॥

सासण भावे नाणं । विउव्वगा हारगे उरल मिस्सं ॥

वली सिद्धान्तमा एकेन्द्रिने सास्वादन गुणठाणु कह्युं नथी,ने अहिंया तो कोइ जीव उपशम समकित वमतो एकेन्द्रिमा जाय तेने सास्वादन थाय । एटला बोल अहिंया गवेख्या नथी. सिद्धान्ते कह्या छे तो पण अहिंया पूर्वानु योग छे माटे ॥

नेगिंदिसु सासाणो । नेहा हिगयं सुअ मयपि ४९ ॥

हवे गुणठाणे छ लेस्या कहे छे– प्रथमथी छठा गुणठाणा सुधी सर्वे लेस्या छे तेजु, पद्म, शुक्ल। एक सातमामा त्रण उपर कही ते छे हवे आठमाथी तेरमा सुधी छए गुणठाणे शुक्ल एक लेस्या छे चउदमुं तोअलेसी छे ॥

छसु सव्वा तेउ तिगं । इगि छसु सुक्का अजोगि अल्लेसा॥

हवे बधना कारण चार कहे छे–मिथ्यात, अवृत्त। कसायजोग, अहिंया प्रमाद जोगमा गवेख्यो छे ए चार मूल वन्ध हेतु छे ॥

बंधस्स मिछ अविरइ । कसाय जोगत्ति चउ हेऊ ५०॥

हवे प्रथम मिथ्यातना पाच भेद कहे छे; अभिग्रहिक--गुण अवगुण अजाणे तेज भलु जाणे अभिनिवेश-वितराग वचन,जाणीने विपरित प्ररुपे–संशयिक--जिनवचनमा सदेह धरे.

कदाग्रह- अनन्निग्रहिक सर्वद। शंन धर्मतुल्य जाणे ।

अनान्नोगिक--जे धर्मकरणीप्र मुख करे ते अव्यक्त पणे ॥

अन्निगहियमणान्निगहियान्निनिवेसिअ ससइय मणान्नोगा

ए पाच मिथ्यात कह्या, । हवे अवृत्त बार कहे छे –

मननो अण संवर फरसादि पाच इन्द्रिनो अण सवर, छकाय जीवना वधादिकनो अण संवर, ए बार अवृत्त ॥

पण मिन्नबारअविरइ मण करणानियमुछजिअ वहो५१

हवे कषायबधस्थानकना उत्तर न्नेद कहे छे नवनो कषाय हासादिक छ, स्त्री वेदादि त्रण, मली नव अनन्तानुबधी क्रोध, मान, माया, लोन्न, अप्रत्याख्यानि प्रत्याख्यानी सजलनाए सोल मले पचीस न्नेदे कषाय हवे पंदर जोग-मन, वचन, काया। ना ए पंदर जोग।

ए चारे मूलबन्ध हेतुना उत्तर न्नेद सत्तावन थया ॥

नव सोल कसाया पनर जोगा इअउतराउ सगवन्ना॥

हवे मूलबन्ध हेतु चार, तेने गुणठाणा कहे छे कीया गुणठाणा केटला, कीया बन्ध स्थानके, ते कहे छे एक मिथ्यात्व, चारगुणठाणा सास्वादन, मीश्र, समकित, देसविरति, ए चार हवे पाच गुणठाणा--प्रमत्त,

पेहेले चारे बंध हेतु छे. मिथ्यात, अवृत्त, कषाय, योग बे, त्रण, चार, पाचमे गुणठाणे मिथ्यातविना त्रण बंध हेतु छे. छ,

अप्रमत्त, अपूर्व, अनिवृत्ति, सू। क्ष्मसंपराय, ए पाच त्रण गु। णाणा -उपशान्त, क्षीण,सजो। गी केवली; ए त्रण ॥	सात, आठ, नव, दश, कषा य, योग, ए बे छे ११-१२-१३ एक जोग ए प्रतियो बंध छे चौदमे अबंध छे. ॥

इग चउ पण तिगुणेसु चउति दु इग पच्चउ बंधो॥५१॥

हवे एकसो विस प्रकृति, चार बन्धहेतुमा कइ, केटली प्रकृति केटला, किया बन्ध हेतुओ बंधाय ते कहे छे -साता वेदनि चारे बन्ध हेतुथी बधाय छे. सोल प्रकृति, मिथ्यात्व एक बन्ध हेतुथी बधाय छे; तेना नाम-नर्कत्रिक, जातिचार, स्थावर चोक, हुंडक, छेवठो, आताप, नपुंसक, मिथ्यात्व ए सोल. हवे पात्रीस प्रकृति मिथ्यात्व, अवृत्त, ए बे बंधहेतुथी बधाय तेना नाम-तिर्यंच त्रिक, थीणंधीत्रिक, दुर्भगत्रिक, अनन्तानुबन्धि चोक, मध्यसंघयण, मध्यसंस्थान, कुख गइ, निच गोत्र, उद्योत, स्त्रीवेद, वज्ररिषभनाराच, मनुष्यत्रिक, अप्रत्याख्यानिचोक, उदारिक, ए पात्रीस छे ते हेतुथी बाधे ॥

चउ मिछ मिछ अविरइ पच्चईया साय सोलपण तिसा॥

आहारक शरीर, अंगोपाग जिन नाम विना बाकी पासठ बधाय तेना नाम-प्रत्याख्यानि, ४ सोग अरति, अस्थिर, बे अजस, अशाता, देवायु, नीहाडुग देव दुग, पंचेन्द्रि शुभविहायोगति, त्रसदस वेक्रीय, उपाग समचोरस, निर्माण, वर्णचोक, ४ अगरु लघु, ४ हास, रति, भय

डुगंछा, पुरुषवेद, संजलन चोक, ४ दर्शनावर्णी चोक, ४ ज्ञानावर्णी ५ अन्तराय, ५ उंचगोत्र, शरीर, ३ ए पासठ प्रकृति

हवे मिथ्यातविना जिन नाम त्रण हेतु ए बवाय आहारक क

हवे जोगविना त्रण बन्ध हेतु। पायजोग, ए बे प्रति बंधाय ए थी पासठ प्रकृति बवाय छे ते। सर्वमली १२० ने बध हेतु कहे छे। कह्या ॥

जोग विणु ति पच्चइया। हारग जिण वज्ज से साउ ५३॥

हवे गुणठाणे उत्तर बन्ध हेतु सत्तावन मध्ये कये गुणठाणे केटलो बन्ध हेतु छे, अनुक्रमे पचावन पचास, तेतालिस, छेतालिस, पेहेले, बीजे, त्रिजे, चोथे। चालिस पद उपरना पदमा जोडजो उगणचालिस, छविस, चोविस, बाविस, पाचमे, छठे, सातमे आठमे ॥

पण पन्न पन्न तियछहिय। चत्त गुण चत्त छ चउ डुगवीसा॥

सोल, दश, नव, नव, सात, न वमे, दशमे अगियारमे, बारमे। तेरमे, हेतु ए रीते चौदमे तो बन्ध हेतु एके नथी ॥

सोलस दस नव नव सत्त। हेउणो न अजोगमि ५४ ॥

हवे उपर गुणठाणे उंघे बन्ध स्थानक कह्या, पण घटाडयाना नाम कहे छे- मिथ्यात गुणठाणे पचावन कह्या ते सत्तावनमाथी आहारक शरीर, मीश्र ए बेउणा पंचावन छे हवे सास्वादने पचास हेतु कह्या ते आहारक डुग, पाच मिथ्यात्व, ए सात विना ॥

पण पन्न मिन्न हारग। डुगूण सासणि पन्न मिन्न विणा॥

हवे मिश्र गुणठाणे तेतालिस छे, ते आहारक डुग, मिथ्यात पांच, उदारिक मीश्र वैक्रिय मीश्र कार्म्मण, अनंतानुबंधी चार, ए चौद विना ॥ तेतालिस मीश्रे बंध छे. हवे छेतालिस बंध हेतु कहे छे ॥

मिस्स डुगकम्म अण विणु। तिचत मीसे अहठचत्ता॥५५॥

उदारिक मीश्र, वैक्रीय मीश्र, कार्मण, ए त्रण त्रेतालिसमा मेलवीए ते वारे चोथे गुणठाणे छेतालिस बंध हेतु छे। त्रसनी अविरति, कार्म्मण, उदारिक मीश्र, अप्रत्याख्यानि चोक चोथे छेतालिस हता, तेमाथी ए सात

सडु मिस्सकम अजए।अविरइकंमुरल मीस बि कसाए॥

मूकी बाकी उगणचालिस बन्धहेतु छे, देसवृत्तिए। छविस बन्धहेतु, आहारक डुग सहित छठे प्रमत्ते छे; ते केम ? ते आवता पदमा कहेशे ॥

मुत्तु गुण चत्त देसे। छवीस साहार दु प्रमत्ते ५६ ॥

हवे पाचमे उगणचालिस हती तेमाथी पन्नर काढता बाकी चोविस रहे, तेमा आहारकडुग मेलता छविस छे. पन्नरना नाम—अव्रत अगिआर, अने प्रत्याख्यानिचोक मली पन्नर थाय। वर्जवा उपरना छविसमाथी वैक्रिय मिश्र, आहारक मीश्र ए बे रहित सातमा अप्रमत्ते ॥

अविरइइगार तिकसाय। वज्ज अपमत्तिमीस डुगरहिया॥

चोविस होय हवे फरी आठमे अपूर्वे। बाविस; वैक्रीय, आहारक, ए बे विना ॥

चउ वीस अपुव्वे पुण । डुवीस अ विउव्विआहारा५७॥

हवे दसमा सूक्ष्म संपराय गुण ठाणे उपरना सोलमाथी ठ काढता दश वन्ध स्थानक ठे स्त्री, पुरुष, नपुसक, संजलन क्रोध, मान, माया ए ठ विना ॥

नहि ठ वन्ध हेतु हासादिक। हास, रत, अरत, नय, शोक। डुगंग, ६ नवमे गुणठाणे। सोल वन्ध हेतु ठे।

अठहास सोल वायरि सुहुमे दस वेअसंजलणति विणा॥

तेरमा सजोगी गुणठाणे पूर्वे कहेला सात, वन्ध हेतु ठे, जोग प्रति सतमन, असत्या अमृषा मन, सत्य वचन, असत्या अमृषा वचन, उदारिक, उदारिक मीश्र, अने कार्म्मण ए सात ठे ॥

वारमे क्षीणमोह, अगियारमे। उपशान्त मोहे संजलन लो। न विना नव वन्ध हेतु ठे।

खीणु वसंति अलोन्ना। सजोगि पुवुत्त सग जोगा५८॥

हवे चौद गुणठाणे मूल कर्मनो वन्ध कहे ठे पेहेले, बीजे, चोथे, पाचमे, ठठे, सातमे ए ठ गुणठाणे आयु वाधता आठनो वन्ध आयु न वाधता सातनो। वन्ध।

त्रीजे, आठमे, नवमे, आयु वध नथी सातनो वन्ध ठे ॥

अपमत्तता सत्त ठ। मीस अपुव्व वायारा सत्त ॥

दशमे मोहनी क्षयथये मोहनी। आयु विना छनो वन्ध छे हवे। एकनो वन्ध छे ते कहे छे।

उपरना अगिआरमुं, वारमुं, तेरमुं ए त्रणमा एक वेदनिनो वन्ध छे चौदमे अजोगिये अवन्ध ठे

वंधहि ठ सुहुमो एग। मुवरिमा वधगा जोगी ५९॥

हवे चौद गुणठाणे कर्मनी उद
य, सत्ता, कहे छे.—मिथ्यातथी
दसमा सुधी दस गुणठाणे सत्ता, आठे होय. मोहनी विना वा
उदय। रमे सातनो उदय सत्ता छे॥

आसुहुमं संतुदए। अठवि मोह विणु सत्त षीणम्मि॥

तेरमे, चौदमे, चारनो उदय चा
रनी सत्ता छे वेदनि, आयु, ना
म, गोत्र, ए चार उपशान्त अ
गियारमे आठे छे। सत्तामा सातनो उदय छे,
उपशान्ते॥

चउ चरिम दुगे अठउ। संते उवसति सत्तु दए ६०॥

सात, आठनी छेली आवलिए
हवे चौदे गुणठाणे कर्मनी उदि आयु कर्मनीउदिरणा नथीमा
रणा कहे छे.—उदिरणा मिथ्या टे सात.मीश्र, त्रिजे गुणठाणे
त्व, सास्वादन, अविरति, देस सदा आठनी उदिरणा छे मर्ण
विरति,प्रमत्त, ए पाच गुणठाणे। नथी माटे हवे वेदनि आयुविना

उयरंति पमत्तता। सग ठ मीस ठ वेअ आउ विणा॥

छ कर्म, पांच कर्म, दशमे उदि
रे छे. वेदनि आयु विना छ. वेद
नि मोहनी आयु विना पाच अ
छनी उदिरणा सातमे, आठमे, गियारमे पाच कर्मनी उदिर
नवमे, ए त्रण गुणठाणे छे। णा छे॥

ठग अपमत्ताइ तउ। छ पंच सुहुमो पणु वसतो ६१॥

हवे बारमे क्षिणमोहे पांचनी त

था वे कर्मनी उदिरणा छे प्रम्र म पाच उदिरे छे पछी ज्ञानाव। र्णी दर्शनावर्णी, अतराय ए त्र्रा ण कर्म क्षय थयेनाम, गोत्र,। ए वे कर्म उदिरे छे तेरमे पण। नाम,गोत्र, एवेनी उदिरणाछे।

अजोगी चौदमे उदिरणा नथी गुणठाणे वर्तता जीव तेनाअ ल्पाबहुत कहे छे -उपशान्त अ गियारमे वर्तता जीव थोमा उ त्कृष्टा ५४ छे माटे ॥

पण दोपीण उ जोगी ।णुदीरगु अजोगि थोवउ वसंता॥

अनिवृत्ति नवमाना आठमा अ पूर्वना ए त्रण आपसमा सर खा वारमाथी अधिका ते केम चोपन उपशमना एकसो आठ, क्षपकना बन्नेना मली एकसो वासठ थाय माटे विशेषा अ धिका कह्या छे ॥

तेथ्री क्षिण मोह वारमे गुण। ठाणे सख्यात गुणा जे माटे। क्षपक श्रेणिए चमता उत्कृष्टा। १०८ होय माटे तेथी सूक्ष्म । सपराय दशमाना ।

संप गुण पीणसुहुमा । निअट्टिअपुव सम अहियाद्द५॥

तेथी सजोगी केवली गुणठाणे। वर्तता जीव सख्यात गुणा छे। उत्कृष्टा वे क्रोमथी नव क्रोम । छे, माटे हवे तेथी सातमा अ। प्रमत्त गुणठाणे वर्तता जीव सं। ख्यात गुणा छे उत्कृष्टा वे ह। जार क्रोमथी नव हजार क्रोम। छे, माटे तेथी इतर छठा प्रमत्त। सख्यात गुणा, अप्रमत्तथी प्र। मत्त सख्याता होय माटे ।

संख्यात गुणा पद प्रथमे उपर ना पदमा गएयु छे, तेथी देसवृ त्ति गुणठाणे असंख्यात गुणा जीव छे तिर्यंच, गर्भज, पचे न्द्रि पर्याप्ता उत्कृष्टा तेथी सास्वा दने वर्तता जीव असख्यात गु णा पण होय, तेथी मिश्र गुण ठाणे असख्याता सास्वादनथी काल अन्तर मुहूर्त ते मोटो छे ते माटे ॥

जोगि अपमत्त इअरे । सप गुणा देस सासणा मीसा॥

तेथी अविरति समकिती असंख्यात गुणा छे. चारे गतिमा पामीए माटे तेथी अजोगी अनंत गुणा छे. सिद्ध भगवान छे, तेथी मिथ्याति अनन्त गुणा छे। उपर कह्या देस, सास्वादन. मीश्र, अविरति, अजोगी मिथ्यात्व; तेमा चारने असख्यात पद अने बे पाछलाने अनंन्त पद जोमयुं छे ॥

अविरय अजोगि मिच्छा । असंख चउरो दुवेणंता ६३

हवे मूल पाच भाव कहे छे– उपशम, क्षायक, क्षयोपशम, उदयिक भाव, ४ । परिणामिक, ए पांच भाव. हवे तेना उत्तर भेद कहे छे-अनुक्रमे गणजो-बे, नव, अढार, एकविश

उवसम खय मीसो दय । परिणामा दु नवठारइग वीसा

त्रएय ए उत्तर भेद त्रेपन स। न्निपाति ते जेमा बे, त्रणादि। भाव मले ते सन्नि पाति । उपशमना बे भेद–उपशम समकित, उपशम चारित्र ए प्रथम भाव भेद छे ॥

तिअ भेअ सनिवाइय । सम्मं चरण पढम भावे ॥६४॥

हवे त्रीजा क्षायक भावना नव भेद कहे छे–केवल ज्ञान, केवल दर्शन २ । क्षायक समकित, दानादि पाच लब्धि दान, लाभ, भोग, उपभोग, वीर्य, यथाख्यात चारित्र, ए नव क्षायक भावना भेद छे ॥

बीए केवल जुगलं । सम्म दाणाइ लद्धि पण चरण ॥

हवे बीजा क्षयोपशम भावना भेद अढार-शेष उपयोग दश, चार ज्ञान-मति, श्रुत, अवधि। मनपर्यव, त्रणअज्ञान–मति, । श्रुत, विभंग, त्रएय दर्शन-चक्षु। पाचलब्धि-दान, लाभ, भोग, उपभोग, वीर्य, समकित, देस विरति, सर्व विरति; ए अराढ

अचक्षु, अवधि; ।　　　　क्षयोपशम ज्ञावना ज्ञेद डे ॥

तइए सेसु चउगा । पण लद्धी सम्म विरइ डुगं ॥३५॥

हवे उदयिक ज्ञावना एकवि स ज्ञेद कहे डे; अज्ञान, अ सिद्ध संसारी ।　　　　असंजम वा अविरति लेस्या,क नी का ते प शु क्रोध, मान, माया, लोज्ञ, देवगति, नरगति, तिर्यंचगति, नर्कगति, स्त्री, न पुंसक, पुरुष, २० अने ॥

अन्नाण मसिद्धत्ता । संजम लेसा कसाय गइ वेआ ॥

मिथ्यात्व; ए एकविस उदयिक ना ज्ञेद ए चोथाना अर्थ। हवे परिणामिक ज्ञावना त्रण ज्ञेद। कहे डे-ज्ञव्य ।　　　　अज्ञव्य, जीवत्व; ए त्रण प रिणामिकना ज्ञेद ॥

मिछे तुरिए ज्ञवा । ज्ञवत्त जीअत्त परिणामे ॥३६॥

हवे सन्निपातिक ज्ञावना भागा। कहे डे -चार ज्ञागा चारे गतिए। ते कहे डे, त्रण ज्ञाव मिश्रित। मिश्र ज्ञावे, इन्द्रिय, ज्ञान,अज्ञा। न दर्शन, लब्धि; चारे गतिए।　　　　परिणामिक ज्ञावे जीवपणु, ज्ञव्यपणु उदयिक ज्ञावे गति, लेस्या, वेद कषाय, ए त्रिक जो गी एक ज्ञागो; ते चारे गतिए गणता चार ज्ञागा थाय डे. ह वे चतु सयोगी गणे त्यारे क्षा यक ज्ञाव सहित चार गतिये चार ज्ञागा ॥

चउ चउगईसु मीसग । परिणामुदएहिं चउ सु पइएहिं॥

अथवा उपशम सहित गणिये तो पण चारे गतिये चार ज्ञा गा थाय डे ए मूल ज्ञागा त्रण,　　　　एम चार, तेरमा चौदमाना के

उत्तर न्नागा बार थया उपशम। वलीने न्नाव त्रण होय, ते नहि.
न्नावे, सम्यक्त मिश्र न्नावे, ९। घातीकर्म अन्नाव छे माटे परि
न्द्रिय ज्ञान दर्शन लब्धि उदयि। णामिक न्नावे जीवत्व उदयिक०
क न्नावे गति लेस्या वेद कषा। गति लेस्या असिद्ध क्षायक० ज्ञा
य, प्रणामिक न्नावे, जीवत्व, । नादि ए त्रण न्नाव छे. मूल न्ना
न्नव्यत्व, ए चतु. सयोगी होय। गा चार, उत्तरन्नागा तेर थया॥

उवसम जुएहिंवा चउ केवल परिणामु दय पइए ॥३७॥

हवे पच संजोगी न्नागो एक क
हे छे–कोइक मनुष्य उपशम
श्रेणिए छे, क्षायक समकित छे,
हवे सिद्ध न्नगवन्तने क्षायक। तेने उपशम चारित्र छे तेने पं
न्नाव, परिणामिक न्नाव; ए। चसंजोगी न्नागो लागे छे–क्षाय
बे न्नाव छे मूल न्नागा पा। क, उपशम, क्षयोपशम, उदयि
च, उत्तर न्नागा चौद । क अने परिणामिक, ए पाच ॥

खय परिणामे सिद्धा । नराण पण जोगु वसम सेढीए

सन्नि पातिकना भागा छविस
छे, तेमा भागा छ वसता कह्या। बाकी भागा विश, असंभव
ए सन्निपाति भावना मूल भा । छे कोइ जीवमा लाभे नहि
गा छे, उत्तर पंदर कह्या । तेणे असंभवी छे ॥

इअ पन्नर सन्निवाइअ । न्नेया वीसं असंन्नविणो ६०॥

हवे ते भाव कोया कर्मयोगे हो
य ते कहे छे–उपशम भाव ए। चार घाति कर्ममा छे, बाकी
क मोहनी कर्ममा छे बाकी क। ना कर्ममा नहि. बाकी त्रण
र्ममा नहि हवे क्षयोपशम भा। उदयिक, परिणामिक, क्षाय
वे कर्म कहे छे । क आठे कर्ममा छे ॥

मोहोवसमो मीसो । चउ घाइसु अठ कम्मसु असेसा॥

हवे उए इयमा भाव कहे छे

परिणामिक भाव धर्मास्तिका यादि छ एमा छे । पुद्गल खधमा उदयिक भाव पण होय ॥

धम्माइ पारिणामिअ । भावे पधा उदयएवि हए ॥

हवे चौद गुणगणे भाव कहे छे'—समकित, देसविरति, प्रमत्त, अप्रत्त, ए चार गुणगणे जेने क्षयोपशमिक, समकित होय ते। ने मिश्र भावे ज्ञानदर्शन विर। ति—उदयिक भावे गत्यादिक, पारिणामिक भावे जीवत्व, भव्य। त्व, ए त्रण संयोगी होय. हवे। चार संजोगी भाव कहे छे – जे क्षायक समकिति जीव, ते। चारे गुणगणे छे तेने चार भा। व छे क्षायक भावे, समकित। मिश्र भावे, ज्ञानादिक उदयिक। भावे, गत्यादिक परिणामि भा। वे, जीवत्व ए चार हवे जे जी। व उपशम समकिती छे तेने उा पशम भाव, उदयिक, परिणा। मिक, क्षयोपशमिक ए चार।

हवे उपशम श्रेणिए वे सबधी भाव कहे छे —त्या गुणगणा त्रण-नवमुं, दसमुं, अगियारमु ए त्रण छे उपशम श्रेणिए, उपशम समकिते, चार भावछे उदयिक, गति, परिणामिकजीवत्व, क्षयोपशमिक इन्द्रिय, उपशामिक समकित चारित्र, हवे क्षायक समकिति उपशम श्रेणि ए पाच भाव छे क्षायक भावे समकित, उपशम भावे चारित्र उदयिक भावे गति, परिणामिक भावे जीवत्व अने क्षयोपशम भावे इन्द्रि, एमचार-पाच भाव छे ॥

सम्माइ चउसु तिग चउ । भावाचउ पणु वसामगु वसते

बारमे क्षीण मोह, आठमे अपूर्वकरण, ए बे गुणगणे चार।

हवे तेरमे, चौदमे गुणगणे त्रण भाव छे- उदयिक, परिणामि

भाव छे-क्षायक, परिणामिक, उदयिक, क्षयोपशमिक, ए चार छे. हवे पेहेला मिथ्यात, सास्वादन, मिश्र ए त्रण गुणठाणे भाव त्रण छे-परिणामिक, उदयीक, क्षयोपशमिक। क, क्षायक. हवे चोथा गुणठाण थी अगियारमा सुधी पाच भाव पण छे; पण उपर कह्या ते भाव एक जीव संबंधी कह्याछे बहु जीव संबंधी बहु भाव जाणवा ॥

चउ पीणा पुव्व तिन्नि । सेस गुणाठाणगे ग जिए ७० ॥

हवे सख्याताादिकनो विचार कहे छे; प्रथम संख्यातु ते एक भेद असंख्यातु तेना त्रण भेद छे। परित्त, असंख्यातु जुतअसंख्यातु(असंख्यात,असंख्यातु)ए पोताना पद सहित त्रण बोल जोडता असंख्याता त्रण भेदथाय

संखिज्जे ग मसप । परित्त जुत्त निअपय जुयंतिविह ॥

एम अनन्ताना पण त्रण भेद छे (परित्त, अनंतु) जुत्त, अनन्तु अनन्त, अनतु । एम संख्यात, असंख्यात, अनन्त, त्रणना मली सात भेद थया, ए सातने जघन्य,मध्यम, उत्कृष्ट,त्रणे पदे जोडता सातत्री एकविश भेद थया ॥

एव मणंतपि तिहा । जहन्न मझु कसा सद्वे ॥ ७१ ॥

हवे ते भेदना अर्थ देखाडे छे- जघन्य संख्यातु बेना आकने कहे छे । हवे मध्यम संख्यातु त्रणथीमाडी ज्या सुधी उत्कृष्ट न थाय त्यां सुधी मध्यम ॥

लहु सखिज्जं दु च्चिअ । अउपर मझिमतु जा गुरुअं ॥

हवे उत्कृष्ट सख्यातु कहे छे- जंबुद्विप प्रमाणे- । चार प्याला तेनी प्ररुपणादिक ए रीते; ते आगल कहे छे ॥

जंबूद्दीव पमाणय । चउपल्ल परूवणाइ इमं ॥ ७२ ॥

हवे ते चार प्यालाना नाम कहे छे—अनवस्थित, सीलाग प्रतिसिलाग, महासिलाक, ए चार नाम ॥

पल्लाण वठिय सिलाग । पडिसिलाग महासिलागख्का ॥

वेदिका सहित ते प्यालाने जगति; ते जगति आठ योजन ऊंची नीचे बार योजन, मध्ये आठ योजन, ऊपर चार योजन, पहोली ते ऊपर पांचसे धनुष लांबी–पहोली, बे गाऊ ऊंची वेदिका छे. ते प्यालामा शीखर सुधी सरशव भरीए॥

हवे ते प्यालानुं प्रमाण कहे छे- पेहेलानुं प्रमाण लाख योजन लांबो-पहोलो, एक हजार योजन ऊंडो ।

जोयण सहसो गाढा । सवेइ अता स सिह भरिआ७३

तेवो अनवस्थित प्यालो ते मान सहित कोइ देव ऊपाडी द्वीप--समुद्र प्रत्येके एक, एक । सरशव नाखता ते सघला सरशव खाली थाय पहेलो ॥

तो दीवु दहीसु इक्कि क्क सरिसवं खिविय निठिए पढमे ।

जे द्वीप वा समुद्र प्रथम प्यालो खाली थयो ते द्वीप वा समुद्र प्रमाणे प्यालो कल्पिए । ते फरी सरशवे भरीए ते पूर्वनी पेठे द्वीप समुद्र प्रत्येके सरशव नाखता ज्या खाली थाय॥

पढम वतदत चिअ । पुण भरिए तमितह पीणे ७४ ॥

ते द्वीप वा समुद्रे बीजीवार खाली थाय, ते द्वीप--समुद्र प्रमाणे प्यालो कल्पे, तेमा फेर शरसव भरे हवे पेहेलो प्यालो ज्या खाली थाय त्या सीलाग

नामना बीजा प्यालामा एक दाणो नाखीए । एम, एक, एक, सरशव बीजा प्यालामा नाखता ॥

षिप्पइ सलाग पल्ले गु। सरिसवो इअ सलागपवणेणं ॥

पूर्वनी पेठे ते उपरीने तेनी रीती नीचे मुजब.-पेहेला प्यालाथी बीजो भरवो ते नाखता बीजो जे समुद्र वा द्वीपे खाली थाय,त्यारे त्रिजामा दाणो एक नाखे फेर पेहेलाथी बीजो भरे वली बीजो उपाडे. ते नाखता खाली थाय त्यारे एक दाणो त्रीजामा नाखे, ते पछी फेर पेहेलाथी बीजो भरते उपाडेने खाली थाय त्यारे त्रीजो दाणो त्रीजामा नाखे एन्याये त्रीजो भरे ते त्रीजो भराय त्यारे ते उपाडी ज्या खाली थाय, तेवारे चोथामा एक दाणो नाखे. पछी फरी वली बीजो भरे, बीजाथी त्रीजो पूर्वना न्याये भरे ने त्रीजाथी पूर्वना न्याये चोथो भरे

जे जे द्वीप-समुद्रे पेहेलो प्यालो खाली थाय, ते, ते क्षेत्र तुल्य प्यालो कल्पी ते भरवो ने बीजामां एक, एक दाणो नाखता बीजो भराय ते वारे, हवे बीजो प्यालो भरेलो उपाडीने तेमाथी एक, एक दाणो द्वीप-समुद्रे नाखता ते बीजो प्यालो खाली थाय तेवारे त्रिजा पडी सलाक प्यालामा एक, एक सरशव नाखिये, एम पूर्वनी पेठे त्रिजो प्यालो भराय त्यारे ते उपाडीए ते खाली थये एक दाणो महा सीलाग चोथो प्यालो तेमा प्रक्षेप करता ते भराय।

पुनो वीउ अतउ। पुव्व पिव तंमि उद्धरिए ॥ ७५ ॥

एम क्षीण कहेतां सलाक प्यालो खाली थाय। एम पेहेलाथी बीजो भरीए ॥

पीणे सलाग तइए। एवं पढमेहिं बीयअं भरसु ॥

ते त्रिजाथी चोथो, यावत् प्रग

वली ते बीजाथी त्रिजो । ट ज्यारे प्याला पूर्ण थया ॥

तेहिअ तइ अं तेहिअं। तुरिअ जाकिर फुमा चउरो७६

हवे जे त्रणे प्याले प्रथमे जेस रशव द्वीप—समुद्र नाख्या; ते सरशव उद्धरिये ।

अने जे ज्यारे प्याला जराइ र ह्या छे ते सरशवनी संख्या ए कठी करीए ॥

पढम ति पल्लुधरिआ । दीवु दही पल्ल चउ सरिसवाय॥

ए सघला सरशवना समूहनो ढगलो थाय ।

ते ढगलामाथी एक सरशव का ढी पाछल रहेला सरशवना ढग लाने उत्कृष्ट सख्यातु कहेवु ॥

सव्वोवि एस रासी । रूवूणो परम संखिज्ज ॥ ७७ ॥

प्रथमे ढगलामाथी जे सरशवनो एक दाणो काढयो हतो, ते पा छो ढगलामा नाखीए तो ते प रित जघन्य असंख्यातु थाय ।

हवे जे परित असख्याताना (रासी लघुने) रासि अभ्या से करी गुणाकार करे ॥

रूव जुअतु परित्ता । सपं लहुअस्स रासि अप्भासे ॥

ए जुत्ता असख्यातु लघु थयु ।

ए असख्यातानुं मान, एक अ, वलि कालमा जेटला समय छे तेटला सरशव जुत्ता लघु असख्याताामा छे ॥

जुत्ता संखिज्जं लहु । आवलिआ समय परिमाणं॥७८॥

बि कहेता बीजुं, मूल भेदनी अपेक्षाए जुक्त असंख्यातु, तेनो राशि अभ्यास करता, सगासंख कहेता सातमुं असख्यातु असख्यातुं थाय ति कहेता मूलनी अपेक्षाए त्रीजु, जघन अस ख्यातु असख्यातु तेनो राशि अभ्यास करता पढम कहेता पेहेलुं जघन प्रत्येक अनंतु थाय; ने मूल भेदनी अपेक्षाए चोथु प्र

त्येक अनंतु तेनो राशि अभ्यास करतां नव अनंता माह्यलुं चोथुं जघन्य युक्त अनंतु थाय. ने मूलनी अपेक्षाए पांचमु मध्यमयुक्त अनंतु छे, तेनो राशि अभ्यास करता सत्तणाता कहेता सातमुं जघन्य अनता अनंतु होय रुजुआ कहेता एक रूपे जुक्त करीये तो मध्यम थाय; एक रूप उणुं करिये तो गुरुपच्छा कहेता पाछलु उत्कृष्टु थाय ॥

'वि ति चउ पचम गुणाणे। कमा सगा संख पढम चउसत्ता णंताते रूव जुया । मझा रूवूण गुरु पच्छा ॥ ७९ ॥

ए वात पूर्वे कही ते अनुयोगद्वारमा कह्या प्रमाणे में कही, पण बीजा कोइ आचार्य कहे छे के–चोथे जघन्य जुक्ता असंख्यातु तेने एकवार वर्ग करीए ते वारे सातमुं जे जघन्य असंख्याता असंख्यातु होय, ए जघन्य असंख्याता असंख्यातु तेमा एक नाखीए ते वारे मध्यम थाय ॥

इअ सुत्तुत्तं अन्ने वग्गि । अमि कसि चउत्थय मसंख॥ होइ असंख सख । लहु रुव जुयतु त मझं ॥ ८० ॥

जे जघन्य असंख्याता अस तेने त्रणवार वर्ग करीए तेमां ख्यातु छे तेमाथी एक मरसवे दश असंख्या बोल प्रक्षेप क रणुं करीए ते वारे उत्कृष्टु यु रीए; ते दश बोल कहे छे ॥ क्त असंख्यातु थाय ।

रूवूण माइमं गुरु । तिव ग्गिउ तह्निमे दस खेवे ॥

तेमा वली धर्मास्ती १ अधर्मास्ती काय १ तथा एक जीवना

१ उपर जे संख्यातु असंख्यातु तथा अनंतु तेनो सक्षेपे अर्थ लख्यो छे विशेष अर्थनी इच्छा होय तेमणे मोटा बालावोध तथा टीका आइ लेवा एवी अमारी विनति छे

तेमा लोकाकाशना प्रदेस । प्रदेश ४ प्रक्षेप करीए ॥

लोगागास पएसा । धम्मा धम्मेग जिय देसा ॥८१॥

तेमा वली स्थिति बन्धना अध्य वसायथ । तेमा वली रसना स्थानक ६ योगना सूक्ष्म छेद ७ जे एकना बे न थाय तेवा ॥

ठिइ बध ऊ वसाया । अणुभागा जोग छेय पलिभागा

उत्सर्पिणि, अवसर्पिणीना समय ८ । तथा तेमा प्रत्येक जीवना शरीर ए वनस्पतिना, निगोदियाना शरीर १० ए दश असख्याता भेलीए ॥

दुन्हय समाण समया । पत्तेअ निगोअ ए पिवसु॥८२॥

तेने वली त्रण वार वर्ग करीए। पेदेलु परित अनन्तु ऊघन्य थयु, ते, ऊघन परित अनंतानो रासी॥

पुण तमिति वग्गिअए । परित्त णत लहु तसरासीण ॥

अभ्यास करीए ते वारे चोथुं ऊ धन्यजुक्ता अनन्तु थाय । ते अनन्ते अभव्य जिवनु प्रमाण छे ॥

अभ्भासे लहु जुत्ता । णत अभव जिय माण ८३ ॥

ते जुक्ता जघन्य अनन्ताने वर्ग करीए तो । अनन्ता अनन्तु ऊघन्य सातमु थाय तेनो वली त्रणवार ॥

तव्वग्गे पुण जायइ । णंता णत लहु तच तिरकु त्तो ॥

वर्ग करता पण अनन्तु न होय। ते वारे आगला वोल छ प्रक्षेप करीए ते हवे कहे छे ॥

वगासु तहवि न त होइ । णत खेवे पिवसु छ इमे ८४॥

सिद्ध निगोद सूक्ष्म बादर सर्व जीव । वनस्पति कायना जीव, त्रण कालना समय, सर्व पुद्गल परमाणु ॥

सिद्धा निगोत्र्य जीवा । वण स्सई काल पुग्गला चेव ॥
तेने त्रण वार वर्ग करीए तेमा
सर्व अलोकना आकाश प्रदेश, केवलज्ञान, केवल दर्शनना पर्या
एछ बोल भेलता जेटली थाय। य भेलवीए ॥
सव्वमलोग नहं पुण । तिवग्गि च केवल दुर्गमि ८५ ॥
उत्कृष्टु नवमु अनन्तु थाय छे पण
सर्व जगतमा वस्तु आठमे अन
ए सर्वे भेगा कर्ये थके जे आक न्ते छे, नवमा अनन्ता प्रमाणे व
थयो ते उत्कृष्ट अनन्ता अनन्तु। स्तु नथी ॥
खित्ते णताणंतं । हवइ जिठंतु ववहरइ मऊं ॥
ए सूक्ष्म अर्थ विचारनामा चो लख्यो–जोमयो श्री पुज्य देवे
थो कर्म ग्रन्थ समाप्त थयो। न्द्र सूरिजी महाराज जीए ॥
इत्र्य सुहुमत्थ वियारो । लिहिउ देविंद सूरीहिं ८६॥
॥ इति षड् शीतिक नामा चतुर्थःकर्मग्रन्थः समाप्तः ॥

ए प्रकारे चोथो कर्मग्रन्थसमाप्त.

॥ अथ पाचमो कर्मग्रन्थ लिष्यते ॥

नमस्कार करी जिन प्रत्ये बन्धादि द्वार ठविस अनुक्रमे कहे छे –जे प्रथम ग्रन्थादिकमा कर्म प्रकृतियो कही छे, तेना भेद ध्रुव बन्धादिक कहे छे. प्रथम ध्रुवबन्धी, अध्रुवबन्धी, २ ध्रुवउदयी, अध्रुवोदयी, ध्रुव सत्ता, अध्रुवसत्ता, घाती, अघाति. पुन्य पाप, परावर्तमान, अपरावर्त मान, १२ ॥

नमिअ जिण धुववंधो१दय२सता३घाइ४पुन्न५परिअत्ता६

ए ६ अने तेना इतर, ए बार भेद थया. चार विपाक–क्षेत्र जीव, भव अने पुद्गल । कही बन्धविधि. प्रकृति, स्थिति रस, प्रदेस, प्रकृतिबन्ध स्वामी, स्थितिबन्ध स्वामी, रसबन्ध स्वामी, प्रदेसबन्ध स्वामी, अशब्दथी उपशम श्रेणी, अनेक्षपक श्रेणी; ए ठविस

सेअर१५ चउह विवागा । वुच्छं वंध विह सामीअ १ ॥

हवे प्रथम ध्रुवबन्धनी सुरुता लीस वर्णवे छे–वर्णादिचार, ते जस, कार्म्मण, ६ । अगुरुलघु, निर्माण, उपघात, भय, जुगुप्सा; ११ ॥

वन्न चउ तेअ कम्मा । गुरुलहु निमिणो वघाय भयकुच्छा।

मिथ्यात्व, १२कसाय सोल, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शना वर्णी नव ।२१ अन्तराय पाच, ए ध्रुवबन्धी सुड तालीश थइ ॥

मिच्छ कसाया वरणा । विग्घं धुवबंधि सगचत्ता २॥

हवे बीजु अध्रुवबन्धी द्वार कहे। जाति एकेन्द्रियादिक पाच, गति देवतादिक चार, सुभ विहायोग

छे–उदारिक, वैक्रीय, आहारक ति, असुन्न विहा यो गति, चारे शरीर त्रणना उपांगछ, आकृति गतिनी अनुपूर्वि चार, तीर्थंकर कहेता सस्थान छ, सघयण छ। नाम, श्वासोश्वास, ३५ ॥

तणु वगा गिइ संघयण जाइगइखगइ पुवि जिणुसास॥

त्रसनो दशको, स्थावरनो दश को, उचगोत्र, नीचगोत्र, साता उद्योत, आताप, पराघात, ३७। वेदनी, असाता वेदनी; ६२ ॥

उजो आयव परघा। तसवीसा गोअ वेअणिय ३ ॥

हास, रति, अरति, शोक स्त्री वेद, पुरुषवेद नपुंसक वेद छए। चार गतिना आयुखा चार; ए सर्वमलीतहो तेर प्रकृति अध्रुव बन्धी होय ॥

हासाइ जुअल डुग वेय। आउ तेवत्तरी अधुवबंधा ॥

हवे जागा चार थाय छे, ते कहे छे –अनादि अनन्त, अनादिसन्त सादि अनन्त, सादिसन्त ए चार ॥

जगा अणाइ साई। अणंत संतु तरा चउरो ४ ॥

हवे ते चार जागाना स्वामीक हे छे–पहेलो तथा बीजो, ए बे जागा ध्रुव उदयी प्रकृतिमा होय। ध्रुवबन्धी प्रकृतिमा त्रण जागा छे चारमाथी त्रिजो वर्जिये बाकी त्रण रह्या ॥

पढम बिआ धुवउदइसु। धुवबंधिसु तइअ वज्ज जगतिअ ॥

मिथ्यात्वमा त्रण जागा--प्रथम अजव्य, बीजो जव्य, अने चोथो जागोश्रेणीथी पमताने होय, ए त्रण थया। अध्रुवबन्धी, अध्रुव उदयी, एवे जेदमा सादि सन्तनामे चोथो जागो होय।

मिछमि तिन्निजगा। डुहावि अधुवा तुरिअ जगा ५ ॥

हवे त्रीजुं द्वार ध्रुवउदयी प्रकृति, तेना सत्ताविस नामनी संख्या कहे छे --निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, ए चार ।

शुभ, अशुभ, तेजस्, कार्म्मण चारवर्णादि मली बार ॥

निमिण थिर अथिर अगुरुअ । सुह असुहं तेअ कम्मचउ

ज्ञानावर्णी पांच, अन्तराय पांच, दर्शनावर्णी चक्षु, अचक्षु, अवधि, केवलावर्णी ।

[वन्ना

अने मिथ्यात्व ए सत्ताविस ध्रुव उदयी होय ॥

नाणंतराय दंसण । मिच्छं धुव उदय सगवीसा ६ ॥

हवे अध्रुवोदयी प्रकृति पचाणु ते कहे छेः--स्थिर, अस्थिर, शुभ, अशुभ, ए चार प्रकृति ध्रुवोदयमां गणी छे माटे अध्रुवबन्धी त्रोतेरमाथी काढीए एटले अगणोतेर अध्रुवबन्धी रही. ते अध्रुव उदयमा गणी ।

मिथ्यात्व विना मोहिनीनी अढार प्रकृति ध्रुवबन्धी ते अहिंया अध्रुवोदयमा गणीए ७७ ॥

थिर सुभि अर विणु अधुवबंधी मिच्छ विणु मोह धुवबंधी ॥

नीद्रा पांच, उपघात, मिश्रएएथ

अने समकित मोहनीए पचाणु अध्रुवोदयी जाणवी ॥

निद्दो वघाय मीसं । सम्म पण नवइ अधुवुदया ७ ॥

हवे ध्रुव सत्तानु द्वार कहे छे, त्रसदश, स्थावर दश, ए बे मली विश, वर्ण पांच, गन्ध बे, रस पांच, फर्स आठ, ए वर्णादि वि

ए ध्रुव सत्ता सुडतालिस छे तथा ध्रुवबन्धी प्रकृति सुडतालिस छे तेमाथी वर्णचोक, तथा तेजस् अने कार्मण एछ

श सात तेजस् कार्म्मण तेना नाम-तेजस्शरीर तेजस सघातन, तेजस१ बन्धन, कार्म्मण शरीर;कार्म्मणसघातन,कार्म्मण १ बन्धन अने तेजस कार्म्मण बधन, ए तेजस सप्तक ।

जता ध्रुवबन्धी एकतालिस प्रकृति रही तेना नाम-सोलकसाय, भय, जुगुप्सा मिथ्यात्व, पाच ज्ञानावर्णी नव दर्शनावर्णी पाच अतराय, निर्माण, उपघातअगुरुलघु४ वे मलीने अठासी वेद३॥

तम वन्न वीस सगतेअ कम्म। धुव बधिसेस वेअ तिग ॥

हास, रति, अरति शोक; ए चार, ए वेउने युगलनी सज्ञा छे हवे सात उदारिक ते कहेछे-उदारिक शरीर, अगोपाग बन्धन, सघातन, उदारिक तेजस बन्धन उदारिक, कार्म्मण बन्धन, उदारिक तेजसकार्म्मण बन्धन,श्वासोश्वास उद्योत, आताप पराघात, एचारने श्वासचोकसंज्ञा॥

सस्थान छ, संघयण छ, जाति पाच ए सत्तरने आकृति त्रिकनी सज्ञा छे वेदनी वे, अने ।

आगिइ तिग वेअणिअं।दुजुअल सगउरल सासचऊ८॥

शुभ विहायो गति, अशुभ विहायो गति, तिर्यंच गति,अनुपूर्वि, नीचगोत्र, ए सर्वेमली१३० ध्रुवसत्ता कही ।

हवे अध्रुवसत्ताप्रकृति कहे छे - समकित मोहनी, मीश्र मोहनी, मनुष्यगति, अनुपूर्वि, ४

खगई तिरिदुगनीअधुवसत्ता । सम्म मीस मणुअ दुग॥

वैक्रीय अगियार तेना नाम- वैक्रीय शरीर, अंगोपाग, बन्धन, सघातन, वैक्रीय तेजस बन्धन,

आहारक सप्तक तेना नाम-आ

वैक्रीय काम्मर्ण वन्धन, वैक्रीय तेजस कार्म्मण वन्धन, देवगति, देवानुपूर्विनर्कगति,नर्कानुपूर्वि, ए अगियार जिननाम, देवआयु, मनुष्य आयु, त्रीर्थच आयु, नर्कायु, मली विश ।

हारक शरीर, अंगोपाग,वन्धन सघातन, आहारक तेजस वन्धन, आहारक कार्म्मण वन्धन; आहारक तेजस कार्म्मण वन्धन, ए सत्तवंच गोत्र मली अढ्ढाविस अध्रुव सत्ता कही ॥

विउ विक्कार जिणा ऊ । हारसगु च्चा अधुव सत्ता ए॥

हवे त्रण गाथाए गुणठाणाने विषे ध्रुवसत्ता, अध्रुवसत्ता, प्रकृतिकहे छे प्रथमे, बीजे, त्रिजे,गुणठाणेमिथ्यातमोहनीय।

नीमा होय चोथे, पाचमे छठे, सातमे, आठमे, नवमे, दशमे, अगियारमे ए आठ गुणठाणे मिथ्यात मोहनीनी भजनाए सत्ता होय ॥

पढम तिगुणेसु मीछ । निअमा अजयाइ अठगे भज्जा॥

मिथ्यात्वथी उपशान्त मोह अगियारमा गुणठाणा सुधी बीजा विना दस गुणठाणे सम्यक मोहनीनी सत्ता भजनाए होय ॥

सास्वादन गुणठाणे निश्चे सम्यक्त मोहनी सत्ताए होय।

सासाणे खलु सम्मं । संतं मिछाइ दसगेवा १० ॥

मीश्र मोहनी होय, ने मिथ्यात्वादि नव गुणठाणे यावत् अगियारमा सुधी मीश्र मोहनी भजनाए होय ॥

सास्वादन, मीश्र ए वे गुणठाणे निश्चे ।

सासाणे मीसेसु धुवं । मीस मिछाइ नवसु भयणाए ॥

बाकी नव गुणठाणे मीश्रथी

पेहले बीजे गुणठाणे अनन्तानु वन्धिय निश्चे होय । यावत् उपशम मोहनी सुधी अनन्तानु वन्धीय भजनाएहोय

आइ दुगे अण नियमा । जइआ मीसाइ नवगमि ११॥

सर्व चौदे गुणठाणे होय बीजा त्रिजा गुणठाणा विना वार गुणठाणे तीर्थंकर नामनी सत्ता होय ॥

आहारक सप्तक विकल्पे ।

आहार सत्तगवा । सब्ब गुणे बि ति गुणे विणा तित्थ॥

जिननाम आहारक सप्तक ए वे ने उदय कहीए एवे सत्ता छता मिथ्यात्व न आवे अने आवेतो । मिथ्यात्वे आव्या जीव तीर्थंकर नामव तअन्तर मुहूर्त्तज रहे॥

नोउभय संते मिच्छो । अंत मुहुत्तं भवे तित्थ १२॥

हवे सर्व घाति प्रकृति कहे छे—

केवल ज्ञानावर्णी केवल दर्शनावर्णी । पाच नीद्रा, पेहेलो, बीजी, त्रिजी, चोकडीना वार कषाय॥

केवल जुअला वरणा पण निद्दा बारसाइ म कसाया॥

हवे देश घाती प्रकृति कहे छे—

मिथ्यात्व ए विश प्रकृति सर्व घाती । मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव ए चार ज्ञानावर्णी चक्षु, अचक्षु, अवधिए त्रण दर्शनावर्णी ॥

मिच्छति सब्बघाई । चउनाण तिदसणा वरणा १३ ॥

पांच अन्तरायनी ए पचीस प्रकृति देशघाती कहि हवे पंचो

सजलन चोक, नवनो कषाय। तेर प्रकृति अघाति कहे छे ॥
सजलण नोकसाया । विग्धं इअदेसघाइअ अघाई ॥

प्रत्येक प्रकृति आठ तनुअष्टकते पाच शरीर, त्रण अंगोपाग,स स्थानछ,सघयण छ,जातिपाच, गतिचार,सुन्नविहायोगतिअशु न्नविहायोगति चारगतिनी अनु पूर्वि चार, चार गतिनाआयुचार त्रस तथा स्थावर ए बे दसका, उच्च, निच, बे गोत्र;साता, अ साता, बे वेदनि; वर्णचोक, ए सर्वमली पंचोतेर अघाति ।

पत्तेअ तणु ठाहु । तस वीसा गोअ डुग वन्ना १४ ॥

हवे पुन्य प्रकृति बेतालिसनु द्वार कहे छे.–देवत्रिक, मनुष्यत्रिकगति. अनुपूर्वि आयु मली एछ उचगोत्र सातावेदनि । त्रसनो दसको, शरीर पाच;उपाग त्रण वज्ररीषभ, नाराच, संघयण, सम चोरस सस्थान॥

सुर नर तिगु च्च साया । तसदस तणु वगवङ्र चउरस ॥

पराघात, उश्वास, आताप, उद्योत अगुरुलघु, तीर्थंकर निर्माण, ए सतक कह्यु; तिरीनुआयु। शुन्नवर्णादि चोक, पंचेंद्रि,शुन्नविहायो गति ॥

परघा सग तिरिआउ वन्नचउ पणिंदि सुन्नख गई १५ ॥

हवे पापप्रकृति व्यासी, ते कहे छे –प्रथम संस्थान टाली पाच सस्थान, अशुन्नविहायो गति, प्रथम सघयण टाली पाच संघयण ॥

ए बेतालिस पुन्य प्रकृति कही ।

बायाल पुन्न पगई । अ पढम सठाण खगइ सघयणा॥

तिर्यंचगति अनुपूर्वि, असाता वेदनी, निचगोत्र, । उपघात, एकेन्द्रि, बेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चोरिन्द्री नर्कत्रिक गति, आयु, अनुपूर्वि ॥

तिरिदुग असायनीऊ। वधाय इगविगल नरय तिग१६॥

स्थावरनो दसको, अशुभ वर्ण चोक । बाकी प्रकृति घाति पीस्तालिस सहित गणता व्यासि थड ॥

थावर दस वन्न चउष। घाइ पणयाल सहि अवासीई॥

ए पाप प्रकति; वर्ण चोक बे ठामे कह्या छे ते । वर्णादिकलेवा शुभ,अशुभ॥

पाव पयमिति दोसुवि । वन्नाइ गहा सुहा असुहा ॥१७॥

हवे अपरावर्त्तमान प्रकृति द्वार कहे छे –नाम कर्मनी ध्रुव बन्ध प्रकृति नव छे ते वर्ण,४तेजस५ कार्मण६ अगुरुलघु७ निर्माण८ उपघात ए । दर्शनावर्ण, ४ ज्ञानावर्ण, ५ अन्तराय, ५ पराघात ॥

नाम धुवबंधि नवगं । दंसण पणनाण विग्ध परघायं ॥

भय, जुगुप्सा, मिथ्यात्व, श्वासोश्वास । जिन नाम, ए ओगणत्रिश अपरावर्त्तमान प्रकृति जाणवी ॥

भय कुच्छ मिच्छ सास । जिण गुणतीसा अपरिअत्ता१८

हवे परावर्त्तमान पकृति कहे छे - तणु अठ, कहेता ३३ प्रकृति गणावे छे उदारिक बे, वैक्रीय बे, आहार द्विक, संघयण छ, संस्थान छे, गति चार,

जाति पाच, विहायो गति बे, अनुपूर्वि चार, ए तेत्रीशप्रकृति ने तन्वष्टक संज्ञा छे. वेद त्रण, हास, रति, अरति, सोग, ए जुगल ।

कषाय, सोल, उद्योत, आताप, गोत्र बे, वेदनी बे, नीद्र पांच ॥

तणु अठ वेअ दुजुअला कसाय उज्जोअ गोयदुगनिद्दा

त्रस दश, स्थावर दश, आयु चार, ए एकाणुं प्रकृति परावर्त्त मान छे ।

हवे क्षेत्र विपाकी प्रकृति द्वार कहे छे – चार गतिनी आनुपूर्वि चार ॥

तस वीसा उ परित्ता । खित्त विवागा णुपुव्वीउ ॥ १ए॥

हवे जीव विपाकी द्वार देखाडे छे–प्रथम घनघाती प्रकृति सुडतालिस, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी नव, मोहनी अठाविस. अन्तराय पाच; ए सुडतालिस. गोत्र बे, वेदनी बे, जिननाम ।

त्रस, वादर, पर्याप्त, स्थावर, सूक्ष्म, अपर्याप्त, सुभग, सुस्वर, आदेय, जस, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस ॥

घण घाइ दुगोअ जिणा तसि अरतिग सुभग दुभग चउ

श्वासोश्वास, जाति पांच, गति, चार, खगइ बे, ए अगियारने जाति त्रिक सज्ञा छे, ए सर्व मली ७८ प्रकृति जीव विपाकी जाणवी ।

हवे भव विपाको प्रकृति द्वार कहे छे–चार गतिनां आयुखा चार भव विपाकी ॥

सासजाइ तिग जिअ विवागा। आऊ चउरो भव विवागा ए०

हवे पुद्गल विपाकी प्रकृतिद्वार कहे छे--नाम ध्रुवोदइ बार, निर्माण, स्थिर, अस्थिर, अगुरु लघु, शुभ, अशुभ, तेजस, कार्म्मण, वर्णचोक, प्रथम शरीर त्रण, अंगोपाग त्रण, सस्थान संघयण छ, ए अराढने तनुचोक संज्ञा छे । उपघात साधारण, प्रत्येक, उद्योत, आताप, पराघात, ए त्रणने उद्योतत्रिकनी संज्ञा छे॥

नामधुवोदयचउतणु। वधाय साहारणि अरुजोअतिग॥

ए छत्रिस प्रकृति पुद्गल विपाकी जाणवी हवे वन्धद्वार कहे छे। प्रकृति वन्ध, स्थितिवन्ध, रस वन्ध प्रदेश वन्ध ॥

पुग्गल विवागि बधो। पयई ठिई वस पएसत्ति ११ ॥

हवे वन्ध विधिने विषे भूयस्कार कहे छे -तेमा मूल प्रकृति आश्री भूयस्कार पेहेलो देखाडे छे, मूल प्रकृति आठनो वन्ध, आयु विना सातनो वन्ध । आयु मोहनी विना छनो वन्ध, एक सातानो वन्ध,ए चारबन्ध स्थानके त्रण भूयस्कार होय॥

मूल पयडीण अडसत्त । छे ग बधेसु तिन्नि भूयगारा ॥

अल्पतर त्रण, एकादिक हेतु अवस्थित वन्धक जेटली प्रकृति बाधतो होय तेटलीज बाधे; ते अवस्थित वन्ध अथवा वन्धकालना बीजा समयादिके सर्वत्र अवस्थित वन्ध होय. चारे प्रकारे प्रथम अवन्ध थइ बन्ध थाय ते

आयु बंधाय छे सप्तबन्धक प्रथम समये प्रथम अल्पतर बन्ध, छ बधक प्रथम समये. बीजो अल्पतर बन्ध, एक बन्धक प्रथम समये. त्रीजो अल्पतर बन्ध हवे चार।

ने पेहले समये अव्यक्त बन्धक कहीए. ते मूल प्रकृति विषये नहि अबन्धक तो अयोगि थइने सिद्धि वरे ते तो फरी कर्म बांधे नहि; माटे मुलने विषे अव्यक्त बंधन नथी ॥

अप्पतरा तिअ चउरो । अवठिआ नहु अवत्तवो॥२२॥

हवे भूयस्कार देखाडे छे—एक थकी अधिको बन्ध स्थानक होय त्यारे भूयस्कार होय।

एकादिक हीण करतो बन्ध करे ते अल्पतर कहीए ॥

एगादहि गे भूउ । एगाई ऊण गमि अप्पतरो ॥

बीजा समयने विषे तेटलुं बन्ध स्थानक होय त्यारे अवस्थित कहीए।

अबन्ध थइ बन्धक थाय. ते पेहेले समये बन्ध करे ते अवक्तव्य उत्तर प्रकृतिमा मूलमां नहि॥

त मत्तो वठि अउ । पढमे समए अवत्तवो ॥ २३ ॥

हवे उत्तर प्रकृतिने विषे भूयस्कारादिक कहे छे—दर्शनावर्णी नव प्रकृतिने त्रण बन्ध स्थानक छे. भूयस्कार बे छे. हवे बन्ध स्थानक पेहेले तथा बीजे गुणठाणे नवे प्रकृति बन्धाय. ए प्रथम बन्ध स्थानक त्रिजा गुणठाणाथी आठमा गुणठाणाना प्रथम भाग सुधी थिणधी त्रिकनो बन्ध टले छनो बन्धक ते बीजुं बन्ध स्थानक. ते उपर बे नीद्रानो बन्ध टले दशमा गुणठाणा सुधी चारनो बन्धक ते त्रिजुं बन्ध स्थानक हवे भूयस्कार बे कहे छे—श्रेणीथी पडतो चार बाधी छ बन्ध समये प्रथम भूयस्कार छ बाधतो सास्वादने नवे बाधे, ते बीजो भूयस्कार।

नव छ चउ दंसेसु ।

हवे अल्पतर वन्ध कहे छे–मिथ्यात्वे नव बांधतो समकिते छ बाधे, ते प्रथम समय प्रथम अल्पतर वन्ध आठमे छ बाधतो चार बाधे ते प्रथम समये बीजो अल्पतर वन्ध, हवे अवस्थित कहे छे–त्रण वन्ध स्थानकने प्रथम समय पछी बीजा समयादि के त्रण अवस्थित होय हवे अवक्तव्य त्रण कहे छे–अगियारमे गुणठाणे अबन्ध थइ पछी दशमे चारनो वन्ध करे. ते प्रथम समये प्रथम अवक्तव्य अगियारमे काल करी देवता थाय त्या छ बाधे; तेवारे प्रथम समये बीजो अवक्तव्य एटले दर्शनावर्णी कर्मना त्रण वन्ध स्थानक भूयस्कार, २ अल्पतर, २ अवस्थित, ३ अवक्तव्य, २ इति दर्शनावर्णी उत्तर प्रकृति बन्ध स्थानादिक कह्यु; हवे मोहनी अठाविस प्रकृति वन्धादि कहे छे.–वन्ध स्थानक दश छे. मीथ्यात्व गुणठाणे समकित, मीश्र, ए वे विना छविसनो बन्ध छे. तेमा मीथ्यात्वे बाविसनो वन्ध छे, ते वेद बेन बाधे एक वेद बाधे, गमे ते एकनोज बन्ध माटे अरति, शोक अथवा रति ने हास ए चारमा बे न बाधे तेवारे छविसमाथी चार जता बावीस उत्कृष्टी बाधे ते प्रथम बन्ध स्थानक. सास्वादने मीथ्यात्व विना एकविशतुं बीजु बन्ध स्थानक मीश्र तथा अविरतिए अनंतानु बन्धी चार विना सत्तरनुं त्रिजुं बन्ध स्थानक ॥

ड ति ड मोहे ड इगवीस सत्तरस

देसविरतिए अप्रत्याख्यान टले तेरनु चोथु बन्धस्थानक प्रत्याख्यानी टले प्रमत्तथी अपूर्व कर्ण सुधी नवनुं पाचमु बन्ध स्थानक हास, रति, भय, कुछा, ए चार टले अनिवृत्तिने पेहेले भागे पाचनो बन्ध, ते छठु स्थानक बीजे भागे पुरुष वेद टले चारनु बन्ध स्थानक सातमु त्रीजे भागे संजलन क्रोध टले त्रणनुं वन्धस्थानक आठमु चोथे भागे संजलन मान टले बेनो बन्ध, ते नवमुं वन्धस्थानक ।

तेरस नव पण चउ ति उ ।

पाचमे न्नागे संजलन माया टले एकनो वन्ध ते दशमुं वन्ध स्थानक इति वन्ध स्थानक. हवे ते दश वन्ध स्थानके नव न्नूयस्कार होय आठ अढपतर होयः दश अवस्थित होय वे अवक्तव्य होय. हवे त न्नूयस्कार कहे छे. जे वारे एकनो वन्धक थइ पमता वेनो वन्धक थाय, तेने पहेले समये प्रथम न्नूयस्कार एम वाविस वन्धक सुधी नव न्नूयस्कार थाय. हवे अल्पतर कहे छे—मोह्यात्वे वाविस वन्धक, ते चढता त्रिजे, चोथे, सत्तरनो वन्धक थाय ते पेहेलो अ ढपतर एकविसनो वन्ध, पमता छे; माटे चढताने गवख्यो नथी एम एक वाधे त्या सुधी ते आठ अल्पतर होय. हवे दश अवस्थित कहे छे—त्रीजा समयादिके होय ते पूर्ववत् हवे अवक्तव्य वे प्र कारे ते कहे छे.--अगियारमे मोहनी अवन्धक थइ पमता, नवमे संजलन लोन्न वाधता प्रथम समये अवक्तव्य होय ते प्रथम अ वक्तव्य ने अगियारमे मरी देव गतिए चोथे गुणठाणे सत्तरनो व न्धक थाय ते प्रथम समये वीजो अवक्तव्य होय ए मोहनोनी अठाविश प्रकृतिना न्नेद, वन्ध स्थानक, १० न्नूयस्कार नव, अल्प तर आठ, अवस्थित दस, अवक्तव्य वे, ए पाच न्नेद कह्या

इको नव अठ दश उन्नि १४ ॥

हवे नाम कर्मने विषे न्नूयस्कारादि देखामे छे. वन्ध स्था नक ते सख्या तेवीस, पच्चिस, छविस, अठाविश, उगणत्रिस; ह वे प्रथम त्रेविस प्रकृतिनुं पेहेलु वन्ध स्थानक कहेछे--वर्णचोक, तेजस्, कार्म्मण, अगरु लघु, निर्माण, उपघात, ए नव ध्रुव व न्धी आठमाना छठा न्नाग सुधी सर्वजीव सदा निश्चे वाधे माटे ध्रुव वन्धी तिर्यंचगति, आनुपूर्वि, एकेन्द्रि जाति, उदारिक, हुंमक स्थावर अपर्याप्त,अस्थीर, अशुन्न, उर्न्नग, अनादे, अजस सूक्ष्म

वा बादर, साधारण वा प्रत्येक, अपर्याप्त प्रायोग्य एकेन्द्रियादिक ने ए प्रथम बन्ध स्थानक त्रविसनु कह्यु, हवे बीजु बन्धस्थानक पचिसनु कहेछे. त्रेविश पूर्वे कही ते उस्वास, अने पराघात, ए पचिस, पण त्रेविसमा अपर्याप्त, अस्थिर, अशुभ, अने अजस ए चारनो प्रतिपक्षी गणवी, ए बीजुं बन्ध स्थानक पर्याप्त एकेन्द्रि प्रायोग्य हवे छविसनु त्रीजु बन्ध स्थानक कहे छे-पचिस प्रथमनी मध्ये आताप वा उद्योतमानो एक मिथ्यात्वे बाधे ते त्रिजुं बन्ध स्थानक हवे अठाविशनुं बन्ध स्थानक कहे छे देवगति, देवानुपूर्वि. पचेन्द्रिय जाति, वैक्रीय शरीर वैक्रीय अगोपाग, सम चोरस, सासोश्वास पराघात शुभविहायो गति त्रस, बादर पर्याप्त, प्रत्येक, स्थिर अस्थिरमानो एक, शुभ अशुभमानो एक, जस अजसमानो एक सुभग सुस्वर, आदेय, अने ध्रुवबन्धी नव ए अठाविसनु चोथु बन्ध स्थानक, देव योग्य हवे उगणत्रिशनु पाचमुं बन्धस्थानक कहे छे–पचिस पूर्वनी, खगति, सठाण, सघयण, अने उदारिक अगोपाग; ए उगणत्रिश एकेन्द्रि ठामे, पचेन्द्रि स्थावर ठामे, त्रस कहेवो ए पंचेन्द्रि पर्याप्त, तीर्यंच योग, पाचमु बन्ध स्थानक विस पदजोडजो ॥

तिं पण छ अठ नवहिया वीसा ।

हवे त्रिसनुं छठु बन्ध स्थान कहेछे.-पूर्वे कहेल अठाविश मध्ये आहारक शरीर, अने अगोपाग भेलिये एटले त्रिश अने अठाविशमा अथिर, अजस, अशुभ, ए कह्या छ तेने बदले स्थिर जस, शुभ कहेवा देवयोग अप्रमत्त साधु बाधे अथवा अठाविशमा पेहेलु संघयण जिननाम भेलाय अने देवद्विक ठामे मनुष्य द्विक कहिये. ए त्रिश मनुष्य योग समकित्ती देव बाधे ए छठु बन्ध स्थानक हवे एकत्रिशनु सातमु बन्ध स्थानक कहे छे -त्रिश पूर्वना अने तेमा जिननाम भेलता एकत्रिश, देवयोग्य अप्रम

स अपूर्वकरणे साधु बाधे ते सातमु बन्ध स्थानक हवे आठमु बन्ध स्थानक एकनु कहे छे -आठमे, नवमे दशमे गुणठाणे साधु जस कीर्त्ति बाधे. ए आठमु बन्ध स्थानक, ए नामकर्मना आठ बन्ध स्थानक कह्या ॥

तीसे गतीस इग नामे

ए आठ बन्ध स्थाने छ भूयस्कार, सात अल्पतर होय, आठ अवस्थित होय, अवक्तव्य त्रण होय हवे ते भूयस्कार छ कहे छे--त्रेविस बाधीने विशुद्धिए पचिश बाधता प्रथम समये प्रथम भूयस्कार. छविश बाधता बीजो, अठाविश बाधता त्रिजो उगणत्रिश बाधता चोथो, त्रिश बाधता पाचमो, एकत्रिशे छठो, परन्तु कमती बाधता भूयस्कार गवेख्यो नथी हवे सात अल्पतर कहे छे–आठमे २८, २९, ३०, ३१, बांधी श्रेणे चढी एक जस बन्ध प्रथम समये प्रथम अल्पतर कोइक मनुष्य देव योग ३१ बाधी देवगतिमा त्रिश मनुष्य योग बन्ध प्रथम समये. बीजो तेज देव चवी मनुष्य थइ जिननाम सहित देव योग्य उगणत्रिश बन्ध प्रथम समये त्रिजो कोइ मनुष्य त्रियंचगति उगणत्रिश बाधतो विशुद्धि परिणामे देवयोग अठाविश बाधते प्रथम समये. चोथो कोइ अठाविश बन्धक सक्लिष्ट परिणामे एकेन्द्रि योग्य छविस बाधेते आद्य समये. पाचमो तेज पचिश बाधे ते पण आद्य समये छठो ते त्रेविश बाधे ते आद्य समये. सातमो हवे अवस्थित आठ कहे छे...आठ बन्ध स्थानकना द्वितियादि समये आठ अवस्थित होय, इति ॥ हवे त्रण अवक्तव्य कहे छे उपशान्त मोह (नाम कर्मनो) सर्वथा अबन्ध थइ पडतो एक जस बाधेत प्रथम समय प्रथम अवक्तव्य उपशा त मांहे काल करीने अनुत्तरे जाय त्या प्रथम समये जिननाम सहित मनुष्य गति योग्यत्रिश बाधे त्यारे बीजो अवक्तव्य. तेज कोइक जिननाम विनाउगणत्रि

श बाधे त्या प्रथम समये त्रिजो अवक्तव्य, भूयस्कार छ, अल्पतर सात, अवस्थित बंध आठ अव्यक्त त्रण ।

छ स्सग अठ ति बंधा ।

शेषकर्म ज्ञानावर्णी वेदनि, आयु गोत्र, अन्तराय ए पाच कर्मने विषे एक, एक वन्ध स्थानक होय, तथा ए पाचने विषे भूयस्कार अल्पतर संभवे नहि बीजा बे अवस्थित अवक्तव्य, ए बेमां जे ज्या सम्भवेते त्या कहेवो ए प्रकारे प्रकृतिबन्धदेखाड्यो॥

सेसेसु ठाण मिक्कि क ९५ ॥

नाम गोत्र बेनी वीसेर कोडा

हवे स्थिति वन्ध कहे छे- विश कोडी सागरोपमनी स्थिति सागरोपमकोडाकोडीनीस्थिति। मोहनि कर्मनो ॥

वीस यरकोडि कोडी । नामे गोएअ सत्तरी मोहे ॥

तीस कोडाकोडी सागरोपमनी स्थिति, ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी अन्तराय वेदनि ए चारेनी । नार्की, देवताना आयुनी स्थिति तेत्रिश सागरोपमनी ॥

तीस यर चउसु उदही । निरय सुराउमि तित्तीसा ९६॥

हवे जघन्य स्थितिवन्ध कहेछे.- अकषाय मूकीने एम कह्यु, ते माटे अगियारमे, बारमे, तेरमे, ए गुणठाणे वेदनीनी स्थिति बे समयनी होय । सकषायने बार मुहूर्त जघन्य वेदनीनी स्थिति ॥

मुत्तु अकषाय ठिई । बार मुहुत्ता जहन्न वेअणिए ॥

शेष कहेता बाकी रह्या ज्ञानावर्णी दर्शनावर्णी, मोहनी, अन्तराय

नाम कर्मनी, गोत्रकर्मनी, आठ आठ मुहूर्त्तनी । आयु, ए पांचेनी स्थिति अन्तर मुहूर्त्तनी ॥

अठठ नाम गोएसु । सेसएसु मुहुत्तंतो ॥ ७ ॥

मूल प्रकृति आठनो जघन्य उत्कृष्टो स्थिति बन्ध कह्यो, हवे उत्तर प्रकृतिनो जघनउत्कृष्टो स्थिति बन्ध कहे छेः–पाच अन्तराय, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी नव अशातावेदनी, ए विश प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति त्रिश कोमाकोम सागरोपमनी; हवे अराम सागरोपमनी स्थिति सूक्ष्म, अपर्याप्त, साधारण वेरन्द्रि, तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि ए छ स्थानके ॥

विग्घा वरण असाए । तीस अठार सुहुम विगल तिगे॥

दशकोमा कोम सागरोपम एवेने स्थिति बन्ध वीजे संघयणे वीजे संस्थान वार कोमाकोमनी; त्रिजे संघयण संस्थाने चौद कोमाकोमनी, चोथे संघयण संस्थाने सोल कोमाकोमनी, पाचमे संघयण संस्थाने अराम कोमाकोमनी, छठे सघयण संस्थाने विश कोमाकोम सागरोपम प्रथम सस्थान, प्रथम संघयण। स्थिति बन्ध जाणवो ॥

पढमागिइ सघयणे । दस डमु चरिमेसु डुग वुट्टी ॥८॥

चालिस कोमाकोम सागरोपमनी स्थिति सोले कषायनी। मृदु, लघु, स्निग्ध, उष्ण, सुरभि, उज्वल वर्ण, मधुररस, ए सातनी स्थिति ॥

चालीसकसाएसु।मिउ लहु निदुएह सुरहिसिअ महुरे ॥

दश क्रोमाक्रोम सागरोगमनी पीलो वर्ण, आम्लरस, ए बेनी साडावारनी, रातोवर्ण, कषायरस, ए बेनी पंदरनी, नीलवर्ण, कटुकरस, ए बेनी साडासत्तरनी, कालो वा श्याम, तीखो रस, ए बेनी विसनी, प्रथमे दश पद छे, तेमा डुगे डुगे अढी अढी वधारवी । ते हलिद्र वर्ण खाटारस प्रमुखनी स्थिति यावत् विश सुधी गणजो ॥

दसदो सट्ठ समहिया । ते हालिद्दं बिलाईणं ॥५५॥

हवे दश क्रोमाक्रोम सागरोपमनी स्थितिनी प्रकृतियो तेर गणावे छे–शुभविहायो गति, उच्च गोत्र । देवगति, अनुपूर्वि स्थिरछकनाम–स्थिर शुभ, सुभग, सुस्वर, आदेय, जसकीर्ति पुरुषवेद, रति, अने हास, ए तेर ॥

दस सुह विहगइउच्चे । सुर दुग थिरछक्क पुरिस रइ हासे॥

मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर क्रोडाक्रोडी सागरोपमनी स्थिति मनुष्य गति, अनुपूर्वि । स्त्रीवेद, सातावेदनि, ए चार प्रकृतिनी पंदर क्रोमाक्रोम सागरनी स्थिति छे ॥

मिछे सत्तरि मणुडुग । इत्थि साएसु पन्नरस ३० ॥

हवे विश क्रोमाक्रोम सागरनी स्थितिनी प्रकृति कहे छे-भय डुगछा, अरति, शोक, एथ चार। वैक्रीय, शरीर, अगोपाग, तिर्यंच गति, अनुपूर्वि, उदारिक शरीर, अगोपाग, नर्कगति, अनुपूर्वि, ए चार डुग, नीच गोत्र ए तेर थया ॥

भय, कुछ अरइ, सोए। विउवि तिरि उरल नरय डुग निए॥

तेजस् पंचक–तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, उपघात; हवे अस्थिर छक कहे छे–अस्थिर, अशुभ, दुर्भग, दुस्वर, अनादेय, अजस् ए छ; (सर्वमली चोविस)।

हवे त्रस चोक–त्रस, बादर, पर्याप्ता, प्रत्येक, ए अठाविस स्थावर, एकेन्द्रि, पंचेन्द्रि;३१॥

तेअ पण अथिर छक्क। तसचऊ थावर इग पणिंदी ३१॥

नपुंसकवेद, अशुभ विहायो गति, ३३ श्वासोश्वास चोक–श्वासोश्वास, उद्योत, आताप, पराघात, ३७।

भारे फर्स, कर्कश, लुखो, शीतल, दुर्गन्ध, ४१॥

नपुं कुखगइ सासचउ। गुरु कक्खड रुक्खसीअ दुग्गंधे॥

ए वेतालिस प्रकृतिनी विश कोडाकोडनी स्थिति छे, तथा ते शरीर भेगा बन्धन संघातन प्रकृति पंदर भेलतां सत्तावन प्रकृतिनी विश कोडाकोड जाणवी. हवे ते पंदरना नाम कहे छे– वैक्रिय संघातन, वैक्रीय वैक्रीय बन्धन, वैक्रीय तेजस् बन्धन, वैक्रीय कार्मण बन्धन, वैक्रीय तेजस् कार्मण बन्धन, उदारिक संघातन, उदारिक उदारिक बन्धन, उदारिक तेजस् बन्धन, उदारिक कार्मण बन्धन, उदादिक तेजस् कार्मण बन्धन, तेजस् संघातन, कार्मण संघातन, तेजस तेजस बन्धन, कार्मण कार्मण बन्धन, तेजस कार्मण बन्धन, ए पंदर मतान्तरे शरीर भेळे छे माटे।

वीस कोडाकोडी।

ए स्थिति जाणवी. हवे तेनो अबाधा कहे छे एक कोडाकोडि सागरोपमे एकसो वर्षनी अबाधा गणतां विश कोडाकोड

गरे विससें वर्ष अबाधा जाणवी. कर्म प्रदेश विपाक अनुदयअ वाधा काल ॥

एवइ आबाह वीससया ॥ ३१ ॥

हवे ए आठ प्रकृतिनो अबाधाका ल कहे छे उत्कृष्ट स्थिति अ न्त कोमाकोमी सागरोपमनी होय ।

जिननाम, आहारक शरीर, अं गोपाग, ए त्रणनी तेनी जघन अबाधा अन्तरमुहूर्त्तनी प्रदेशउदे

गुरु कोमिकोमि अंतो । तिला हाराण जिन्न मुहुबाहा॥

ए त्रणनी जघन्य स्थिति एक कोमाकोम सागरनी सख्यात गुणी उणी अबाधा अन्तर मु हूर्त्तनी ।

मनुष्य त्रियँचनी आयु स्थि ति त्रण पल्योपमनी ॥

लहु ठिइ संख गुणुणा । नर (तिरि आणाउ) पल्लतिग ३३

पल्योपमनो असख्यातमो जाग चारे गतिना आयु मन रहित एकेन्द्रि विगलेन्द्रिनी स्थितिआ युनी पूर्वकोमनीआवताजवनी

जे असन्नि पर्याप्ता आवता जव ना वाधे अबाधा त्रिजे जागे ॥

ङग विगल पुवकोमी । पलिआ सखंस आउचउ अमणा

निरूपकर्म आयुवन्त जे देवता नार्कि असख्यात आयुवन्त जु गलीआ मनुष्य, तीरयच अबा धा ७ मासनी जाणवी ।

बीजा सख्यातआयुवन्त नरत्रि यचने अबाधा जवने त्रिजेजागे.

निरुव कमाण छमासा । अबाह सेसाण जव तसो ३४॥

एक लोभ्नि, पांच अन्तराय, पां
च ज्ञानावर्णी, चार दर्शन, एप
हवे जघन्य स्थिति वन्धनसंजलन न्नरने ॥

लहु ठिइ वंधो संजलण । लोह पण विग्ध नाण दंसेसु॥

जस, उच्च गोत्र, ए वेनी हवे
अन्तर मुहूर्त्तनी स्थिति; हवे वार मुहूर्त्तनी साता वेदनीनी
आठ मुहूर्त्तनी स्थिति। स्थिति ॥

भिन्न मुहुत्तंते अठ । जसुच्चे वारस य साए ॥ ३५ ॥

संजलन क्रोध, मान, माया, ए
त्रणने उपर कही ते स्थिति अ
नुक्रमे गणजो. पुरुषवेदनी स्थि
ति आठ वर्षनी नवमाने प्रथम
वे मास, एक मास, एक पक्ष। न्नागे ॥

दो इगमासो पक्खो । संजलण तिगे पुम ठ वरिसाणि॥

मिथ्यात्व मोहनीनी सीत्तेर को
शेष वाकी पचासी प्रकृतिनी डाकोडीनी स्थिति वेंहेचता जे
उत्कृष्टी स्थिति। लाभ्ने ते।

सेसाणु कोसाउ । मिच्छत्त ठिइए जंलध्द ॥ ३६ ॥

पल्योपमने असख्यातमे न्नागे
उगे करीए तेवारे एकेन्द्रिने ज
घन्य स्थिति वन्ध थाय. ए एके
न्द्रिमा पंचासीमानी वावीश प्र
कृति छे ते कहे छे–ज्ञानावर्णी
पाच, दर्शनावर्णी चार, अन्तराय
पाच, संजलन चार, सा

हवे पंचासीने जघन्य स्थिति क हेहे छे--एकेन्द्रिने विषे जे उत्कृ ष्ट स्थिति छे तेमांथी । ता, उंचगोत्र, जसकीर्ति, ए वाविस जघन्य वन्ध एकेन्द्रि मा छे माटे ॥

अय मुक्कोसो गिदिसु । पलिया संखंस हीण लहुबंधो ॥

हवे विगलेन्द्रिने उत्कृष्ट स्थिति वन्ध देखाडे छे अनुक्रमे एकेन्द्रिना जघन्य वन्धथी पचीस घणो बेरन्द्रिने उत्कृष्ट स्थितिवन्ध पचास घणो, सो घणो, हजार घणो ॥

कमसो पण वीसाए । पन्ना सय सहस्सस गुणिउ॥३७॥

तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पंचेन्द्रिने, ए त्रणने अनुक्रमे पचास सो, हजार गुणो उत्कृष्टो । जघन्य स्थिति वन्ध पल्योपमने असंख्यातमे भागे उणो॥

विगल असनिसु जिठो । कणिठउ पल्लसख भागूणो॥

देवता नार्किना आउ जघन्य स्थिति वन्ध तुल्य दस । हजार वर्ष शेष मनुष्य त्रियँचने जगन वध क्षुल्लक भव एटले वसे छपन आवलीनो होय ॥

सुर नरया उ समदस।सहस्स सेसाउ खुडु भव ३८ ॥

अन्तर मुहूर्त्त अवाधा काल आयुचारे गतिना उत्कृष्टानी पण अवाधा अन्तर मुहूर्त्तनी आयु अवाधा, जेष्टजेष्ट, जेष्टजघन्य, जघन्य जेष्ट, जघन्व होय तेना भागा चार ॥ सर्व उत्तर प्रकृति एकसोविस झघन्य वन्धे झघन्य अबाधा।

सव्वाणवि लहु बंधो। भिन्न मुहु अबाह आउ जिट्ठेवि॥

कोइक आचार्य एम कहे छे के देवताना जघन्य आयु प्रमाणे जिननामनी अबाधा होय तेतो तत्व केवली गम्य ।

अन्तर मुहूर्त आहारक शरीर आहारक अंगोपांग; ए बेने जघन्य बन्ध कहे छे ॥

केइ सुराउ समं जिण । अंतमुहु विति आहारं ३ए ॥

हवे क्षुल्लक जवनुं स्वरूप कहे छे—सत्तर जव तुल्य उपर अधिक निश्चे ।

एक श्वासोश्वासमा होय क्षुल्लक जव नीगोदियाने ॥

सत्तरस समहिआ किर । इगाणु पाणंमि हुंति खुड्डुजवा ॥

सातरिसे अनेन्योंतेर ३७७३ ।

श्वासोश्वास वली एके मुहूर्ते थाय ॥

सग तीससय तिहुत्तर । पाणू पुण इग मुहुत्तंमि ४० ॥

पासठ हजार पाचसे । ६५५०० व पुरा ॥

छत्रिश एक मुहुर्त्तना क्षुल्लक जव पुरा ॥

पण सठिसहसपणसस ।छत्तीसा इग मुहुत्त खुड्डु जवा ॥

हवे क्षुल्लक जवनुं प्रमाण कहे छे—आवलिका बसेंने ।

छपन एक क्षुल्लक जवनी असंख्यात समये एक आवलिथाय॥

आवलियाणं दोसय । छप्पन्ना एग खुड्डु जवे ४१ ॥

हवे एटली प्रकृतिने उत्कृष्ट स्थिति बन्धना स्वामी कहे छे-अविरति समकिते कोइ जीव जिन नाम उत्कृष्ट स्थितिनुं बाधे ।

आहारक शरीर, अंगोपांग, देव आयु, सातमे अप्रमत्ते उत्कृष्ट स्थिति बाधे पण देवतानु आयु छठे गुणठाणे आरंजि अप्रमत्ते चढतो बाधे ॥

अविरय सम्मो तित्थं । आहार डुगामराउ अपमत्तो ॥

उत्कृष्ट स्थिति बाकी एकसो

मिथ्या दृष्टि जीव बांधे ते। सोल प्रकृतिनी स्थिति बांधे॥

मिच्छदिट्ठि बंधइ। जिट्ठ ठिई सेस पयडीण॥ ४२॥

हवे एकसो सोल प्रकृतिनो उत्कृष्टस्थितिबन्ध कहे छे—विगल त्रिक, सूक्ष्मत्रिक, आयुत्रिक—नारकी, तीर्यंच, मनुष्य। गर्भज तीर्यंच, मनुष्य ए बे सुरगति, अनुपूर्वि, बे वैक्रीयशरीर, अंगोपाग बे. नर्कगति, अनुपूर्वि बे, ए पदर प्रकृति बांधे॥

विगल सुहमाउ तिगं। तिरिमणुआ सुर विउव्विनरय दुग

एकेन्द्रि, स्थावर, आताप। यावत् इशानदेव उत्कृष्ट स्थिति ए त्रण प्रकृति बन्ध करे॥

एगिंदि थावरा यव। आ ईसाणा सुरुक्कोसं॥ ४३॥

तिर्यंच गति, अनुपूर्वि बे, उदारिक शरीर, अंगोपाग उद्योत। छेवठ्ठु संघयण ए छ प्रकृति देवतानारकी मिथ्यादृष्टि उत्कृष्टि स्थिति बांधे. बाकी बाणुं प्रकृतिनो उत्कृष्टो स्थिति बन्ध चारे गतिवाला करे॥

तिरि उरल दुगुज्जोअं। छेवठ्ठ सुर निरय सेसचउगइआ

हवे झघन्य स्थिति बन्ध स्वामी कहे छे—आहारक द्विक जिन नाम; ए त्रण अपूर्व गुणठाणा ना धणी बांधे। नवमे अनिवृत्ति गुणठाणे सजलन चोक, पुरुषवेद, ए पाच झघन्य स्थिति बन्ध करे॥

आहार जिण मपुव्वो। नियट्टि सजलण पुरिस लहु ४४

हवे दशमे गुणठाणे सत्तर प्रकृतिनो झघन्य स्थिति बन्ध करे अन्तराय पाच, ए सत्तर सूक्ष्म सपराये वैक्रीय षटक्—नारकीय द्विक, वैक्रीय द्विक, देवद्विक

ते कहे छे—सातावेदनि, जसना म उच्चगोत्र, ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी चार । ए छ प्रकृति असन्नि, त्रियंच, पंचेंद्रि पर्याप्त झघन्य स्थिति बंध करे ।

सायं जसु च्चा वरणा । विग्धं सुहुमो विउवि छ असन्नी

चारे मतिना आयु झघन्य बन्ध स्थिति सञ्ज्ञी, असञ्ज्ञी बेने पण होय हवे बादर पदनो अर्थ आवता पदे देखाम्शे । बादर पर्याप्ता एकेन्द्रिने गाकी पंच्यासी प्रकृतिनो झघन्य स्थिति बध करे ॥

सन्नी वि आउ बायार । पणे गंदीउ सेसाणं ४४ ॥

हवे ते स्थिति झघन्य प्रकारे गुणठाणे देखाम्हे छे—उत्कृष्टते ते थ्रो मोटो बन्ध बीजो कोइ नहि ते; एक अनुत्कृष्ट—उत्कृष्टथी समयादिक हीनथी अन्तर मुहूर्त्त यावत् स्थिति वन्ध ते बे झघन्य ते जेथी कोइ स्थिति बन्ध उंगो नहि ते ३ अझघन्यते झघन्यथी एक समय अधिक यावत् उत्कृष्ट सुधी ४ । हवे च्चागाचार सादि प्रमुख चार कहे छे—सादिते वन्ध छेदी फरी बाधे ते अनादिजे वन्ध प्रवाहनी आदि न जाणे ते ध्रुव-त बन्ध प्रवाहनो नाश नहि ते अध्रुव-बंध प्रवाहनो नाश थाय ते ॥

उक्कोम जह ण्णी यर । च्चंगा साई अणाइ घुव अधुवा॥

सादि प्रमुख चारे च्चागा आयु कर्म विना साते कर्मने अझघन्ये बंध स्थानक थाय छे, ते देखाम्हे छे-प्रथम अनादि च्चेद मोहनीनो नवमानेअन्त समये ऊघ बीजा त्रण च्चागा; उत्कृष्ट,अनुत्कृष्ट,अनेजघन्य; ए त्रणच्चेदने तथा आयु कर्म एटला च्चे

न्य बन्ध छे तथा दशमाने अन्त समये मोह, आयु, वे विना छ कर्मनो जघन्य बन्ध छे. ते स्था नक जे जीवे नथी स्पर्श्यां तेने अनादि अजघन भागो १ लो. हवे बीजो भागो—सादि, जे जी व उपशम श्रेणी पामी त्यां ज घन्य स्थिति बन्ध करे; अथवा अबन्ध होय पछी अजघन्य ब न्ध करे ते सादि बीजो हवे स न्त भागो—जे जीव जघन्य श्रे णीगत थइ जघन्य बन्ध करी सिद्धि वरशे; ते जीवने अजघ न्यनो अन्त थशे; ते संत भागो त्रिजो हवे अनन्त भागो—जे अभव्यने अजघन्यनो छेद नथी माटे अनन्त भागो चोथो एवा रे भागा अजघन्य बंधे फेलाव्यो। दोने, सादि तथा सात ए बे भागा लागे छे; ते लखु छु—प्र थम उत्कृष्टने सन्नो, पचेंद्रिय यांप्त, मिथ्यादृष्टि.संक्लिष्ट परि णामे उत्कृष्ट स्थिति बंध बेम यनो करी त्रिजा समयादिके समयादिक हिन जे अनुत्कृष्ट करे ते सादि सान्त बे थया ह वे अनुकृष्टे कहे छे-उत्कृष्ट, ब न्धथी समयादिकेहिनअनुत्कृष्ट बंध करे ते सादि तथा अनु त्कृष्टबंधकरीअबंधथायतेअत हवे जघन्य बंध नवमे, दशमे, अन्त एक समय करी पछी पा छो करे ते सादि सात तथा आ यु कर्म भवमा एक वारज बांधे तेचारे भेदवे भागा सादि सात ए चार भागा मूल कर्म कह्या॥

चउहा सग अजहन्नो । सेस तिगे आउचउसु दुहा४६॥

हवे उत्तर प्रकतिए चार भेद क हे छे--चार भेद सादि, अनादि, ध्रुव, तथा अध्रुव, अजघन्य बंधे होय. ए चार भेद अराक्रप्रकृति ने होय ते अराक्रना नाम । संजलन चोक, ज्ञानावर्णि पा च, दर्शनावर्णि चोक, अन्तराय पाच, ए अराक्रने अजघन्य साथे सादि, सान्त, अनादि, अनन्त; ए चारे होय ॥

चउ भेयो अजहन्नो। संजलणावरणि नवग विग्घाण ॥

बाकी उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट, जघन्य, ए त्रण भेदे बन्ध स्थानके सादि, अध्रुव सान्त ए बे होय। तेम चार भेद उत्कृष्टादिसा दि प्रमुख साथे बाकी प्र कृति एकसो बेने होय ॥

सेस तिगि साइ अधुवो। तह चउहा सेस पयडीण॥४७॥

हवे जघन्य स्थिति बंध गुणठाणे कहे छे सास्वादन गुणठाणाथी अ पूर्व करण गुणठाणा सुधी। सागरोपम अन्त कोडा को डीना बंध होय अधिकोनहि॥

साणाइ अपुव्वंते। अयरंतो कोडिकोडिउ नहिगो॥

नेओछेपण नही मिथ्यात्व गुणठा णे सागरोपम अंत कोडा कोडी बां धे उत्तो नहि। मिथ्यात्वि भव्य, अभव्य, सज्ञी पचेन्द्रिने सागरोपम अन्त कोडा कोडी होय॥

बंधो नड हीणोनय। मिच्छे भविअरसन्निमि ॥४८॥

हवे स्थिति बन्ध उत्री बोलनो अल्पा बहुत्व एकेन्द्रियादिक जी व आश्री कहे छे गाथा त्रण ज ति जे मुनि सर्वथी थोडो ज घन्य स्थिति बन्ध सूक्ष्म संपरा य गुणठाणे करे, तेथी बादर। जे एकेंद्रि पर्याप्तो जघन्य स्थिति बंध असंख्यात गुणो करे२ तेथी सूक्ष्म पर्याप्तो ए केंद्रि जघन्य स्थिति बन्ध वि सेसा अधिक करे ३॥

जइ लहु बंधो बायर। पज्जअसंखगुण सुहुम पज्जहिगो

सूक्ष्म एकेंद्रि अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थिति बंध विशेषाधिक छ; ई अ रजे बादर अपर्याप्तो उत्कृष्ट स्थि ति बंध विशेषाधिक सात; सू क्ष्म एकेंद्रि पर्याप्तो उत्कृष्ट स्थि ति बंध विशेषाधिक आठ बा

तेथी ए जे प्रथमे बादर सूक्ष्म पर्याप्ता कह्यातेनाबेअपर्याप्ता बादरअपर्याप्तानोविशेषाधिक

चार, तेथी सूक्ष्म अपर्याप्तानो विषेकाधिक पाच । दर पर्याप्ता उत्कृष्ट स्थिति व ध विषेकाधिक नव ॥

एसि अपजाण लहू । सुहमे अरअपज्ज पज्ज गुरू ४७

हवे (बेइंद्रिने) स्थिति बंध कहे छे—लघुस्थिति बंध बे इंद्रि पर्याप्तने संख्यात गुणोदश, तेथी बे इंद्रि अपर्याप्ताने विषेकाधिक अगियार । तेथी अपर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिकबार; तेथी पर्याप्ता बे इंद्रिने गुरु स्थिति विषेकाधिक तेर, ए रीते विशेषाधिक पद जोडजो ॥

लहु विअ पज्ज अपज्जे अपज्जिअर बिय गुरुअहिगो ॥

एमज तेरन्द्रि, चौरिन्द्रि, असन्नि पचेंद्रिने विषे अल्पाबहुतनी विगत-तेरमाथी तेरन्द्रि पर्याप्ताने जघन्य स्थिति बंध विशेषाधिक १४ तेथी अपर्याप्ताने झघन्य विशेषाधिक १५ तेथी अपर्याप्ताने उत्कृष्ट विशेषाधिक १६ तेथी पर्याप्ताने विशेषाधिक१७ तेथी चोरिन्द्रि पर्याप्तानी झघन्य स्थिति विशेषाधिक १८ तेथी अपर्याप्तानी झघन्य विशेषाधिक १९ तेथी एज अपर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २० तेथी पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २१ तेथी असन्नि पंचेन्द्रि पर्याप्तानी जघन्य स्थिति बन्ध संख्यातगुणी २२ तेथी अपर्याप्तानी जघन्य स्थिति विशेषाधिक २३ तेथी अपर्याप्तनी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २४ तेथी असन्नि पर्याप्तानी उत्कृष्ट स्थिति विशेषाधिक २५ ॥

एवंति चउअसंनिसु नवरं। संखगुणा वियअमण पज्जे४८

हवे असंज्ञी पचेंद्रि पर्याप्ताने उत्कृष्ट स्थिति बंध विशेषाधिक कह्यो छे तेथी यति जे मुनि, तेमने उत्कृष्टो स्थिति बंध । संख्यातगुणो छविस, तेथीदेशविरतिने झघन्य स्थिति बंध संख्यातगुणो सत्ताविश, तेथी तेनो उत्कृष्टो स्थिति बंध संख्यातगुणो अठाविश ॥

तो जइ बंधो जिठो । संखगुणो देसविरयउस्सि अरो॥

हवे आठ बोलने कहे छे–देशविरतिना उत्कृष्ट स्थिति बंध थकी अविरति सम्यक दृष्टि पर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध २९ तेथी ते अपर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध,३० तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध; ३१ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध,३२ तेथी सन्नि पचेंद्रिपर्याप्ता मिथ्यात्वीनो जघन्य स्थितिबंध; ३३ तेथी तेना अपर्याप्तानो जघन्य स्थिति बंध, ३४ तेथी तेज अपर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३५ तेथी पर्याप्तानो उत्कृष्ट स्थिति बंध ३६ ए आठनो अनुक्रमे संख्यातगुणो बोल कहवो॥

सम्म चउ सन्नि चउरो । ठिइ बंधाणु कम संखगुणा ५१

अशुभ जाणवी, कारणके अति सर्व प्रकृतिनी उत्कृष्ट स्थिति संक्लीष्टपरीणामथी थाय माटे॥

सव्वाणवि जिठ ठिई । असुभा ज साइ संकिलेसेण ॥

इतर जे बीजी जघन्य स्थिति विशुद्ध परीणामथी उपजे माटे शुभ जाणवी।

पण मनुष्य, देवता, तिर्यंच ए त्रणना आयुष्य मूकीने शा माटे तेमने उत्कृष्ट स्थिति बंध करता विशुद्ध परीणाम होय माटे॥

इअरा विसोहिउ पुण । मुत्तु नर अमर तिरि आउ५२

हवे एकला कषायथीज स्थिति बंध होय नहि, योग सहितहोय. ते माटे बोल अडाविशनो सर्व जीवने विषे योग बलनो अल्पाबहुत कहे छे, सूक्ष्म निगोदियो, लब्धि अपर्याप्तो, प्रथम स

तेथी बादर अपर्याप्तो निगोदियो जघन्य योगअसंख्यातगुणो २ तेथी बेइद्रि अपर्याप्त जघन्य योग ३ तेथी तेरंद्रि अपर्याप्त जघन्य योग ४ तेथी चोरिंद्रि अपर्याप्त जगन्य योग ५ तेथी असंज्ञी

मये जपन्यो तेनो वीर्य व्यापार ते झघन्य सर्वथा योग । योग ६ तेथी संज्ञी अपर्याप्त झघन्य योग ७ ॥

सुहुम निगोआइ खणप्प जोग। बायर विगल्ल अमण मणा।

सूक्ष्म पर्याप्त झघन्य योग १० बादर पर्याप्त झघन्य योग ११ सूक्ष्म निगोद वे कह्या ते. झघन्य योगेतर कहेता सूक्ष्म पर्याप्त उत्कृष्ट योग १२ बादर पर्याप्त उत्कृष्ट योग १३ ए सर्व असंख्यात गुणो ए सर्वत्र जाणवो ॥

सूक्ष्म निगोदिया अपर्याप्ता नो उत्कृष्ट योग ८ बादर अपर्याप्त उत्कृष्ट योग ए ।

अपज्ज लहु पढम दुगुरु। पज्ज हस्सि अरो असखगुणो ॥५३॥

वेंदि पर्याप्त झघन्य योग १९ तेंदि पर्याप्त झघन्य योग २० चौरिंदि पर्याप्त झघन्य योग २१ असंज्ञी पर्याप्त झघन्य योग २२ सज्ञी पर्याप्तो झघन्य योग २३ बेंदि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २४ तेंदि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २५ चौरिंदि पर्याप्त उत्कृष्ट योग २६ असज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योगे २७ संज्ञी पर्याप्त उत्कृष्ट योग २८ एणे प्रकारे योगना स्थिति स्थानक अनुक्रमे एकएकथी असंख्यातगुणा जाणवा ॥

बेंदि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १४ तेंदि अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १५ चोरिंदिय अपर्याप्तानो उत्कृष्ट याग १६ असज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योग १७ सज्ञी अपर्याप्तानो उत्कृष्ट योगे १८ अपर्याप्ता बेंदियादिकनो उत्कृष्ट योग ।

असमत्त तसुक्कोसो । पज्ज जहन्नि अरएव ठिइ ठाणा ॥

हवे जीवना चौद स्थानकनेवि षे पूर्व गिति सख्यात, असंख्या त गुणा देखाडे छे-अपर्याप्त त था पर्याप्त एक एक समय वृद्धि स्थिति स्थानक संख्यातगुणा।

परं केवल अपर्याप्त बेंद्रिने विषे स्थिति स्थानक असंख्यातगुणा होय हवे सर्वथी थोडा सूक्ष्म अपर्याप्त, तेथी बादर अपर्याप्त, संख्यात गुणा एम चौद भेदे जाणजो ॥

अपज्जे अर संखगुणा। परम पज्ज बिए असंखगुणा५४

क्षण क्षण प्रत्ये असंख्यात गुणी वीर्यवृद्धि योगवृद्धि करी वधता जाणवा ।

अपर्याप्ता ते स्थिति स्थानक, स्थिति स्थानक प्रत्ये असंख्याता लोकना आकाश प्रदेश ते प्रमाण ॥

पइखणामसंखगुण विरिआ अपज्जपइठिइमसंख लोगसमा

प्रथम स्थिति स्थानक कह्या ते मा अकेकी स्थिति स्थानकने उपजवाना जेटला अध्यवसाय स्थानक होय ते देखाडे छे सा त कर्मने विषे स्थिति विशेषाधिक अध्यवसाय स्थानक अधिक ।

आयुविना सात कर्मने विषे प्रथम स्थितिना अध्यवसाय स्थानकथी बीजी स्थितिनाअध्यवसायना स्थानक (विषे पाधिक) तेथी आयु कर्मना असंख्यात गुणा अध्यवसाय स्थानक होय ॥

अज्झवसाया अहिआ । सत्तसुआऊसु असंख गुणा५५

हवे मिथ्यात्वमा सास्वादनने विषय विच्छेद पामी एकताळिस प्रकृतिनो पचेंद्रिने विषे जेम । मनुष्यना भव सहित, चारप

जेटलो उत्कृष्ट स्थितीय बंध काल ते देखामे छे—तीर्थंचत्रण, नर्कत्रिक,उद्योत, ए सातप्रकृति

द्धयोपम सहित एकनो त्रेसठ सागरोपम अबंध युगलीआने काल जाणवो ॥

तिरि नरयति जोयाण । नरन्नवजुअ सचउ पल्ल तेसठ॥

तथा आताप, ए नव प्रकृतिने मनुष्यन्नव सहित चार पल्योप म अधिक एकसो पंचासी सा

हवे स्थावरचोक,एकेंद्रिजाती य, विगलेंद्रीय त्रण; ।

गरोपम नारकी आदिकन्नवमा अबंध काल ॥

थावर चउ इग विगला । यवेसु पणसीइ सयमयरा ५६

प्रथम संघयणविना पाच सं घयण, प्रथम संस्थान विना पाच संस्थान ।

अशुन्न विहायो गति, अनंतानु बंधी चोक, मिथ्यात्व, दुर्नगत्रि क, थीणद्धित्रिक ॥

अपढम संघयणा गिइ ।खगईअण मिच्छदुन्नगथीणतिग

निच गोत्र, नपुसक वेद, स्त्रीवे द, ए पचीस प्रकृतिने मनुष्य न्नव अधिक मुनि न्नव आदि दे इ एकसो बत्रीश सागरोपम ।

पचेंद्रियने विषे अबंध स्थि ति उत्कृष्टि होय ॥

निअ नपु इत्थिदुतीसं । पणिदिसु अबंध ठिइपरमा ५७

हवे प्रथम एकसो बत्री तथा ए कसो त्रेंसठ तथा एकसो पचा सी सागरोपमनो अबंध कह्यो तेना ठाम देखाम्रे छे—विजया दिक हरेके तेतरी सागरना बे भव तथा त्रण भव वा

रमे वाविस सागरनी करे तो एकसो बत्रीस थाय एम ग्रैवेक ने विषे १६३ ।

एम हगी प्रमुखमा सागरोपम एकसोबत्रीसतथाएकसोत्रेसठ

विजयाइसु गेविज्जे । तमाइ दहि सय डुतीस तेसठ ॥

हवे अध्रुव प्रकृति श्रोतेरनो उत्कृष्ट झघन्य बंध निरंतर बाधवानो काल देखाडे डे-पद्योपम त्रण, सुरद्विक, वैक्रीयद्विक, ए चारने ॥

तथा एकसो पंचासी अवधकाल

पणसीइ सय यबंधो । पल्लतिगं सुर विउव्विडुगे ॥५८॥

एक समय स्थिते असख्यातो काल ।

तिर्यंच डुग, निचगोत्र, ए त्रण ने आतपानो बंध सततं अन्तर मूहूर्त ॥

समया दसख कालं । तिरिडुग नीएसु आयु अंतमुहू॥

उदारिकनो सतत बंध असख्याता पुद्गल परावर्त्त ।

सातावेदनीनो बंध सतत स्थिति पूर्वकोड नव वर्ष उणो केवली आश्री ॥

उरलि असख परट्टा । सायठिइ पुव्व कोमूणा ॥५९॥

सागरोपम एकसो पचासी लगी नीरंतर ।

पराघात, उश्वास, पचेंन्डी त्रस चोकने विषे सतत बंध होय. उत्कृष्ट एवं ॥

जलहि सयं पण सीयं । परघुस्सासे पणिंदि तसचउगे॥

हवे १३२ सागरनी स्थिति शुभ विहायो गतिनो ।

पुरुषवेद, सुभग त्रिक, उच्चगोत्र, समचोरस संस्थान ए सातने विषे

वंध होय १३२ सागरोपम ॥

वत्तीसंसुहविह गइ । पुम सुन्न तिगुच्च चजरसे ॥ ६०॥

अशुन्न विहायो गति, अशुन्न जाति ४ अशुन्न संस्थान ५।

अशुन्न सघयण ५ आहारकडुग २ नर्कडुग २ उद्योत डुग २

असुख गइ जाइ आगिइ । सघयणा हार नरयजोपडुग

नपुंसकवेद, स्त्रीवेद, हास २ अरति २ ते युगल अशातावेदनि ए एकतालिश प्रकृतिने ॥

स्थिर, शुन्न, यश, स्थावर दशक, ।

थिर सुन्नजस थावरदस । नपुंइत्थीडुजुअलमसायं ६१

ए एकतालिस प्रकृतिना जघन्य वंध कहे वे जघन एक समयथी अंतर मुहूर्त्तलगी नीरंतर वंधाय पवे ।

मनुष्य द्विक, जिन नाम, वज्ररिषन्ननाराच उदारिक अंगोपाग ए पाचने विषे ॥

समयादत मुहुत्तं । मणुडुगजिण वइर उरलु वगेसु ॥

ए पाचने अंतर मुहूर्त्त जघन्य वंध तथा आयु कर्म ४ जिन नामने पण वाकी ६८ प्रकृतिने

तेत्रीश सागरोपम उत्कृष्ट सतत वंध होय अनुत्तर देवने ।

जघन्य वंध एक समय जाणवो इति स्थिति वंध समाप्त ॥

तित्तिस यरा परमो । अंतमुहु लहु विआउ जिणे ६२

हवे अनुन्नाग जे रस वंध ते देखाके वे तीव्ररस अशुन्न प्रकृति८२ ने सक्लेश परिणामे होय शुन्न प्रकृति ४२ ने तीव्र शुन्न रस विशोधी परिणामे होय.

अशुन्न प्रकृतिनो मदरस सक्लेसनी मंदताअने शुन्न परिणामनी वृद्धिए शुन्न प्रकृतिनो मदरस मलीन परिणामे तथा विसुद्धिनी हानीए ॥

तिव्वोअसुह सुहाणं । संकेस विसोहिउ विवज्जयउ ॥

जे वारे अशुन्ननो तीव्ररस वाधे ते वारे शुन्ननो मंदरस वाधे. जे वारे शुन्ननो तीव्ररस वाधे ते वारे अशुन्ननो मंदरस वाधे. हवे तीव्ररस, मदरस, शाकारणे थाय ते कहे छे–पर्वतनी रेखा समान १ पृथ्वीनी रेखा समान २ रजनी रेखा सरखों ३ । जलनी रेखा सरखो ४ ए चारक षाये करी मंदे मंद; तीव्रे तीव्र॥

मंदरसो गिरि महिरय जल । रेहा सरिस कसाएहिं ६३

हवे रसनु स्वरूप देखाडे छे–ज्या अशुन्ननो चोगणियो, त्या शुन्ननो एक गणियो. ज्या अशुन्ननो त्रिगणियो. त्यां शुन्ननो द्विगणियो, ज्यां अशुन्ननो वे गणियो. त्या शुन्ननो त्रिगणियो. ज्या अशुन्ननो एक गणियो. त्या शुन्ननो चोगणियो चार, त्रण, वे, एक; स्थानकरस अशुन्न प्रकतिनो अशुन्न । शुन्न प्रकृतिनो शुन्न. हवे जे प्रकृतिना जेवा रस होय ते देखाडे छे-पांच अन्तराय, देशघाती आवरण सात मति, श्रुत, अवधि, मनपर्यव, चक्षु, अचक्षु अवधि ॥

चउ ठाणाइ असुहो । सुहन्नहाविग्ध देस आवरणा ॥

पुरुषवेद, सजलन कषाय ४ ए सत्तर प्रकतिने एक, वे, त्रण, चारे गणिया रस होय । एम बाकी प्रकृति १०३ तेने शुन्नाशुन्न वे त्रण, चार ठाणिया होय ॥

पूम संजलणिग डुतिचउ ठाण रसा सेस ३ ।

हवे एक गणिया प्रमुखनो द्दष्टान्त—लिंबमानो रस, शेलडिनो रस, स्वभाविक ते एक गणियो अशुभ प्रकृतिनो अ शुभ, शुभनो शुभ ॥ बे भाग उकालता एक रह्यो ते बे गणियो, त्रण भाग उकालता एक भाग रह्यो ते त्रिगणियो; चार भाग उकालता तेमा एक भाग रह्यो ते चोगणियो ॥

निबुच्छुरसो सहजो । द्रतिचउ भाग कट्टिइक्क भागतो ॥

ते एक गणियादिक रस अशुभ रस ते । अशुभ प्रकृतिनो शुभ रस, शुभ प्रकृतिनो निश्चे वली ॥

इग ठाणाई असुहो । असुहाण सुहोसुहाणंतु ६४

हवे उत्कृष्ट रस बंध स्वामी कहे छे—उत्कृष्ट तिव्र रस एकेन्द्रि, स्थावर, आताप, ए त्रण प्रकृतिनो । देवता मिथ्यादृष्टि बांधे विगलत्रिक, सूक्ष्मत्रिक, सु० अ० सा० नर्कत्रिक ॥

तिव्व मिग थावरा यव। सुरमिच्छा विगल सुहुम नरयतिग

तीर्यंच आयु, मनुष्य आयु, ए अगियार प्रकृतिनो तिव्ररस तीर्यंच मनुष्य मिथ्यादृष्टि बांधे । तीर्यंच दुग गति, अनुपूर्वि छेवठु, ए त्रण प्रकृति देवता नार्की बांधे ॥

तिरि मणु आउ तिरि नरा । तिरिदुग छेवठ सुर निरया

वैक्रीयदुग, सुरदुग, आहारकदुग शुभ विहायोगति, शुभ वर्णचोक, तेजस् चोक—तजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, जिन नाम, साता ॥

विउवि सुरा हारग दुग। सुखगइ वन्न चउतेय जिणसाय

पचेंन्द्रि जाति, श्वासोश्वास, उच्चगोत्र, ए बत्रिस प्रकृति आठ

मावाला, दशमा गुणगणावाला त्रण प्रकृतिनो साता, जस, उचगोत्र, ए क्षपक श्रेणीवाला
समचउरस पराघात,त्रसदशक उत्कृष्ट रसे वाधे ॥

समचउ परघा तसदस । पणिंदि सासु च्च खवगाउ॥६७॥

समकित दृष्टि देवता, मनुष्य
सातमी नर्कना नारकी उद्योत डुग, उदारीक डुग, वज्रऋषभ
नाम तिव्र वाधे सम्यक्त सन्मुख नाराच, ए पाच तिव्र रसे वाधे॥

तमतमगा उज्जोअ । समसुरा मणुअ उरल डुग वइर॥

चारे गतिना मीथ्या दृष्टी थाक
सातमा गुणठाणा वाला देवआ ती रही प्रकृति तिव्र रस वाधे.
यु, उत्कृष्टा रसे वाधे । इत्ति तिव्ररस वंध,

अपमत्तो अमराऊ । चउ गइ मिच्छाउ सेसाण ६७॥

हवे जघन्य रस वन्धना स्वामी
कहे छे–थीणंध्रित्रिक, अनन्ता ए आठ प्रकृति मंदरसे संजम
नु वंधी चोक, मिथ्यात्व ॥ सन्मुख मिथ्यात्वी वाधे ॥

थीण तिगं अणमिच्छ । मंदरसं सजमु म्मुहो मिच्छो ॥

देसव्रती वाधे छठा गुणठाणा
वीजी चोकनी अवीरति सम वालो अरति, शोक, ए वे प्रकृ
किती वाधे त्रीजी चोकनी । ति मंदरसे वाधे ॥

विअ तिअ कसाय अविरइ । देसपमत्तो अरइसोए६९

वे निंद्रा कहेता निद्रा,१ प्रचला,
सातमागुणठाणाने आदसम २ अशुभवर्ण चोक हास, रति,
ये आहारक डुगमंदरसे वाधे। डुगंछा ॥

अपमाप हारग डुग । डुनिद्द असुवन्न हास रइ कुच्छा॥

भय, मोहनी, उपघात, ए अ
गियार प्रकृति आठमे गुणठाणे
जघन्य रसे बांधे ।

नवमे गुणठाणे पुरुषवेद, संज
लण चोक, ए पांच मंद रसे
बांधे ॥

भय मुवघाय मपुव्वो । अनियट्टि पुरिस संजलणे ॥७०॥

अंतराय पांच, आवर्ण नव, ए
चौद दशमे गुणठाणे क्षपकव
न्त मंदरसे बांधे ।

मनुष्य, तिर्यंच, ए बे सूक्ष्मत्रि
क, सु० सा० अ० विगलेंद्रित्रिक,
चार गतिना आयु ॥

विग्घावरणे सुहुमो । मणु तिरिआ सुहुम विगल तिगआयु

वैक्रीय छक, ए सोल मंदरसे बां
धे देवताने ।

नारकी, उद्योत, उदारिक दुग
ए त्रण मंदरसे बांधे ॥

वेउव्वि छक ममरा । निरया उज्जोय उरलदुग ॥ ७१ ॥

तीर्यंचदुग, नीचगोत्र, सातमी
नर्क नारकी बांधे, उपशम स
मकितने सन्मुख थका ।

जिण नामनो मंदरस बांधे अ
विरति समकीति नर्क विना त्र
णे गतिना जीव स्थावर एके
न्द्रि, ए बे मंदरसे बांधे ॥

तिरिदुग निअतमतमा। जिणमविरय निरयविणिग थावरयं

यावत् सुधर्मा देवलोक सुधी उ
पलक्षणथी इसान पण कहेवु
आताप नामनो मंदरस बांधे प
मत्तो हवे समकीती ।

शाता, स्थीर, शुभ, जस, मंद
रसे बांधे ते चारनी इतर जे अ
शाता, अस्थिर, अशुभ, अजस;
समकीती चमतो मंदरसे बांधे॥

आ सुहुमा यव सम्मो। वसाय थिर सुभ जसा मिअरा॥७२॥

त्रसचोक, शुभवर्णचोक, तेजस्
चोक, मनुष्य दुग ।

विहायो गति, बे पंचेन्द्रि, श्वा
सोश्वास, पराघात, उच्चगोत्र॥

तसवन्न तेअचउ मणु खगइ दुग पणिंदि सास परधुच्चं॥

संघयण ७, संस्थान ७, नपुं सक वेद, स्त्री वेद । सुभगत्रिक, दुर्भगत्रिक, दुर्भग दुस्वर, अनादे ए त्रस चोकादि चालिस प्रकृति चारे गतिना मी थ्या दृष्टि मंदरसे बांधे ॥

सघयणा गिइनपुंथी॥सुभगि अरति मिळ चउगइआ ७३॥

हवे रस बन्धना मूल उत्तर प्रकृति आश्री भागा कहे छे.—तेजस् चोक—तेजस्, कार्मण, अगुरु लघु, निर्माण, शुभवर्ण चोक, वेदनी२। ए दशनो अनुत्कृष्ट भाग रस बन्ध सादि, अनादि, ध्रुव, अध्रुव, ए चार भेदे बंधाय. शेष ध्रुवबंधी प्रकृति४१नोअने॥

चउ तेय वन्न वेयणिय । नाम णुको सं सेस धुवबंधी ॥

घाती कर्म चारनो अजघन्य रस चारे भागे बांधे । गोत्रकर्मने विषे बे प्रकारे अनुत्कृष्ट अजघन्य रसबंधने वीषे चारे भांगा होय. इतिरस बन्धः समाप्त ॥

धाइणं अजहन्नो । गोए दुविहो इमो चउहा ७४ ॥

कही प्रकृतिथी शेष बाकी रही जे ६१ प्रकृति आयुषा कर्म जघन्य, अजघन्य उत्कृष्ट, अनुत्कृष्ट,ए चारमा बंध सादि, अध्रुव. एवे होंय इति ॥ हवे प्रदेस बन्धनुं स्वरूप तेमा प्रथम कर्म वर्गणा कहे छे—एक परमाणुनो समुह ते परमाणु वर्गणा, बे परमाणु ए एम त्रणयादि जीव अनन्त परमाणुं मले अभव्यथी अनन्त ग

कग मले ते वे प्रदेसी वर्गणा । णा अणुए वंधाया एवा ॥

सेसमि उहाइग दुग ।णुगाइ जा अन्नवणात गुणिं आणू॥

तेम एकथी पाठलनी जे वर्ग

खध ते उदारिकने उचीत अ णाउं ते अग्रहणिक ठे ए उदारि

हवा योग वर्गणा । क वर्गणा बादर ठे ॥

खंधा उरलो चिअ वग्गणाउ। तह अगहण तरिआ ए५ ॥

चोथी तेजस वर्गणा, पाचमी

भापा वर्गणा, उठी श्वासोश्वा

एम बीजी वैक्रीय वर्गणा त्री स वर्गणा, सातमी मनवर्गणा

जी आहारक वर्गणा । आठमी कार्मण वर्गणा, तेमा॥

एमेव विउव्वा हार । तेअ जासा णुपाण मण कम्मे ॥

तेमा अनुक्रमे एक एकथी सूक्ष्म

आय तेनी अव गाहना । उठेद आगुल असंख्यातमो भाग

सुहुमा कमा वगहो । कणूणगुल असखसो ए६ ॥

अनतमे भागे उदारिक वर्गणा

ते खंध वेक्रीयादि सातेने अ

एक एक वधता सिद्दने । ग्राह्य ठे

इक्कि हिआ सिद्धा । णतं सा अंतरेसु अग्गहणा ॥

सघले आप आपणी जघन्य यो आप आपणा अनंत जागे

ग्य वर्गणाथी । साधिक उत्कृष्टी वर्गणा ॥

सव्वत्त जहन्नु चिआ । निअणत साहिआ जेठा ॥ए७॥

हवे कर्म पणे जे परमाणुं लेवा,

य तेन स्वरूप कहे ठे–तेवा चा

र फर्स–टाढो, चनो, लुखो, चोप फ्यो तेणे सहित वे गन्ध सुर जी, डुर्नि ।

वर्ण पाच, पाच रस, ए सोल कर्म प्रकृति योग जे खंधनाद लीआमा ॥

अंतिम चउ फास डुगंध । पचवन्न रस कम्म खध दलं॥

जेमा छे तेवा परमाणुं सहित अनन्ता प्रदेस छे. एवा कर्म द

सर्व जीवथी अनंतगुणो रस । लंते ॥

सव्व जीअ णंतगुण रस । अणुजुत्त मणतय पएसं॥७८॥

पोताना असंख्यात प्रदेसे ग्रहे

एक प्रदेसे अवगाह्यो जे कर्मते। जीव ॥

एग पएसो गाढं । निअ सव्व पएस उ गहेइ जिउ ॥

नामकर्म, गोत्रकर्म, आपसमा तुल्य आयुथी अधिक आवते प

तेमा थोरा आउखा कर्मनो जाग दे पण जोरुजो ॥

थोवो आऊ तदंसो । नामे गोए समो अहिउ ॥७ए॥

नाम गोत्रथी अन्तराय कर्म, ज्ञानावर्णी, दर्शनावर्णी, कर्मनो अधिको जाग; तेथी मोहनी कर्मनो जाग अधिको ।

सर्वथी अधिक वेदनी कर्मनो जाग जे कारणथी थोरो वेदनीनो जाग होय तो ॥

विग्घा वरणे मोहे । सव्वोवरि वेअणीइजेणप्पे ॥

स्थिति विशेषे शेष उत्तर प्रकृति

ते प्रगटपणे न होय ।

भाग कर्म दलमाथी जाणवो ।

तस्स फुरुत्त न हवइ । ठिई विसेसेण सेसाण ८० ॥

उत्तर प्रकृतिने आप आपणी मू

ल प्रकृति तेनीज जाति कहिये ते मूल प्रकृति आठे कर्मे वेंहेच ता लाध्या दलिआ।

तेनो जे अनंतमो न्नाग सर्वघा ती प्रकृतिनो होय विशेषव्या ख्या वृत्तिथी जाणजो॥

निअ जाइ लद्ध दलिया। णंतसो होइ सव्व घाईणं॥

शेष सर्व घाती प्रकृतिनो अनत मो न्नाग तेथी वाकी देस घाती

वध्यमान प्रकृतिनो भाग वेंहे चे पण अवध्यमान प्रकृतिनो न्नाग वेंहेचे नही।

सर्व घाती प्रकृतिने तो जे पो तानी जातिनी प्रकृति समय श प्रत्ये वाधे अने वेंहेचे॥

व ऊंतीणं विन्नजइ। सेसं सेसाण पइ समय ८१॥

हवे न्नाग लव्ध जे दलिया गुण गणानी श्रेणिये रचना देखाडे ठे–तेमा प्रथम अगियार गुण नी श्रेणियोना नाम देखाडे ठे–समकितनी श्रेणी, देसविरतिनी श्रेणी, सर्व विरतिनी श्रेणी।

अनंतानु वंधिया सत्तामाथीध काढवानी चोथी दर्शन मो हनी खपावे ते पांचमी श्रेणी

सम्मदेस सव्व विरइउ। अण विसंजोअ दंस खवगेअ॥

मोहनी न्नपशमावा उपशम श्रे णी आठमे, नवमे दशमे गुणठा णे ठ्ठी, मोह न्नपशमी रह्यो ते थी न्नपशम, अगियारमे गुणठा णे सातमी क्षपक श्रेणी चढता आठमाथी दशमा गुणठाणा सु धी आठमी

वारमे गुणठाणे सर्व मोह ख प्यो ते नवमी, तेरमे गुणठा णे दशमी श्रेणी, चौदमे गु णठाणे अजोगी गुणठाणे श्रेणी अगियारमी

मोहसम संत खवगे। खीण सजोगिअरगुण सेढी८२॥

हवे गुणश्रेणी अगियार कही; तेनो अर्थ अने गुणश्रेणिये रह्या जीव कर्म निर्जरे ते देखाडे छे— उत्तरोत्तर गुणनी प्राप्ति करे पूर्वे जे कर्मदलनी रचना करी तेने समय २ दीठ कर्मना उदय नासमयथी मांही असंख्यात गुणाकारे कर्म निर्जरे ॥

गुण सेढी दल रयणा । णु समय मुदया दसंख गुणणाए॥

एणे गुणाकारे वली अनुक्रमे प्रथमे कह्या गुण स्थानक तेने । असंख्यात गुणाकारे कर्मनी निर्जरा करे ते जीव ॥

एअ गुणा पुण कमसो । असंख गुण निज्जरा जीवा ८३॥

हवे गुणठाणाना जघन्य उत्कृष्टा आंतरा देखाडे छे. पल्योपमनो असंख्यातमो भाग आंतरु पडेवा अंतर मुहूर्त्तनुं पडे कोने?। सास्वादन वालाने जो बीजा गुणठाणा फरसी आवे तो अंतर मुहूर्त्त पूर्वे कह्युं तेज; ए बे जघन्य आंतरा इतर, कहेता बीजा दस गुणठाणे जघनथी अंतर मुहूर्त्तनु आंतरु ॥

पलिआ संख तमुहू।सासण इअर गुणअंत रहस्सं ॥

उत्कृष्ट आंतरु मिथ्यात्वने विषे बे वासठ सागरोपमनुं । बीजा गुणठाणाने विषे उत्कृष्ट आंतरु अर्धपुद्गल मांही अन्तनां बारमे तेरमे चौदमे अंतर नथी॥

गुरु मिछे बे छ सठी । इअर गुणे पुग्गलद्धंतो ८४ ॥

हवे पुद्गल परावर्त्तनु स्वरूप देखाडवा पल्योपम सागरोपमादिक मान कहे छे:—उद्धार पल्योपम, अद्धा पल्योपम, क्षेत्र पल्योपम, एक योजन लांबो पहोलो उंडो कुवो तेमां जुगलियाना वाले करीने ठासीने कुवो भरिये, तेमांथी समये समये अकेको वाल काढता कुवो खाली थाय त्यारे उद्धार बादर पल्योपम थाय,

ने ते उपर कहेला वालने असख्यात घणा कल्पीने समये, सम ये अकेको काढता कुवो खाली थाय त्यारे सूक्ष्म उद्धार पल्योपम थाय. तथा पूर्व जे कुवो वाले जरेलो छे, ते सो, सो, वर्षे अकेको वाल काढता खाली थाय त्यारे बादर अद्धा पल्योपम थाय, ने ते वाल असख्यात घणा कल्पीने सो, सो, वर्षे अकेको काढता अ द्धा सूक्ष्म पल्योपम थाय उपर कहेलो कुवो जे वालाग्रे जरेलो छे तेने जे आकाश प्रदेश फरशेला छे तेमाथी अकेको आकाश प्र देश काढता जे वारे सर्व वालाग्रने फरसेला आकाश प्रदेश निर्ले प थाय, तेवारे बादरथी क्षेत्र पल्योपम थाय उपर कहेला जे वा लाग्रने स्पर्शा तथा अणस्पर्शा एवा समस्त आकाश प्रदेशने सम य, समय, काढता जे वारे समस्त आकाश प्रदेश निर्लेप थाय ते वारे क्षेत्र थकी सूक्ष्म पल्योपम थाय. जे उपर सूक्ष्म उद्धार पल्योपम कह्यो छे, तेवा पचिस क्रोडाक्रोडी पल्योपमना जेटला समय थाय, तेटला द्वीप समुद्र छे. आउखानी स्थिति प्रमु ख सूक्ष्म अद्धा पल्योपमे छे त्रसादिक जीवनुं परिमाण सूक्ष्म क्षेत्र पल्योपमे छे तेज जेदे सागरोपम छे ॥

उद्धार अद्ध खित्तं पलिय तिहा समय वास सय समए
केस वहारो दीवो दहि आउ तसाइ परिमाण ॥ ८५॥

ते चार जेदने बे गुणा करता आठ थाय बादर चार, तेनानो काल थोडो माटे सूक्ष्म चार, ते मोटो काल घणो माटे ए आठ

हवे पुद्गल परावर्त्तना जेदे आ ठ; द्रव्य पुद्गल, परावृत क्षेत्र, काल, जाव ।

दव्वे खित्ते काले जावे । चउह दुह बायरो सुहुमो॥

होय अनंती, उत्सर्पिणी अव सर्पिणी ।

पुद्गल, परावृत कालनुं प्रमाण॥

होइ अणंतु रसप्पिणि। परिमाणो पुग्गल परिट्टो ८६॥

हवे द्रव्य पुद्गल परावर्तनुं मान कहे छे—उदारिकादिक सात वर्गणा आहारक विना। एक जीव मके फरसीने ए साते वर्गणाना सर्व परमाणु प्रत्ये अनानुक्रमे तेम ॥

उरलाइसत्त गेणं। एग जीव मुअइ फुसिअसव अणु ॥

द्रव्यथी जाणवु हवे द्रव्य सूक्ष्म कहे छे—सात वर्गणामाथी अनुक्रमे एक वर्गणाना परमाणु फरसे वच्चे बीजी फरसे ते लेखे नहि. एम फरसता जे काल थाय ते द्रव्य सूक्ष्म पुद्गल परावर्त जाणवुं ॥ जेटलो काल थाय तेटलो काल स्थुल जे बादर पुद्गल परावर्त।

जत्तिअ कालि सथूलो। दव्वे सुहमो सगन्नयरा ॥८७॥

हवे क्षेत्रादिक त्रण, पुद्गल परावर्त बादर तथा सूक्ष्म देखाडे छे—चउद राजलोकना आकाश प्रदेश, अनुक्रमविना जन्म, मरण करी सर्व फरसे ते बादर क्षेत्र पुद्गल परावर्त तेज आकाश प्रदेश अनुक्रमे फरसे; ते सूक्ष्म क्षेत्र पुद्गल परावर्त उत्सर्पिणी, अवसर्पिणी, कालना जेटला समय, अनानुक्रमे फरसे ते बादर काल पुद्गल परावर्त तेज समय अनुक्रमे फरसे ते सूक्ष्म

समया पदनोअर्थ उपरना पद भेगो कह्योछे. हवे भावपुद्गल परावर्त बे भेदे कहे छे-अनुभाग बंध रसबन्धना जेटलाअध्यवसायना स्थानक छे, ते सर्व

काल पुद्गल परावृत । स्थानक ॥

लोग पएसो सप्पिणी । समया अणुनागबंधठाणाय॥

ते प्रत्ये जेम तेम अनानुक्रमे फरसी मरे ते बादर रस बन्ध पुद्गल परावृत तेज स्थानक अनुक्रमे मरणे करी समस्त फरसी मरे ते सूक्ष्म रस बंध, वा एमफरसी मरे ते क्षेत्रादिपुद्गल भाव पुद्गल परावृत । परावर्त स्थूल, सूक्ष्म, जाणवा

जह तह कम मरणेण । पुठाखित्ताइ थुलियरा ॥ ८७ ॥

हवे जीव उत्कृष्ट जघन्य प्रदेश बंध करे तेना स्वामी देखाडे छे उत्कृष्टा योगनो धणी सन्नी थोडामा थोडी प्रकृति बांधनार । पर्याप्तो ॥

अप्पयर पयडि बंधि । उक्कड जोगी असनि पज्जत्तो ॥

करे प्रदेश बध उत्कृष्टो जघन्य योगनो धणी असन्नि अपर्याप्तो जीव जघन्य प्रदेश बध करे ।

कुणइ पएसु कोस । जहन्नयं तस्स वच्चासे ॥ ७९ ॥

हवे मूल उत्तर प्रकृति आश्री उत्कृष्ट प्रदेश बधना स्वामी देखाडे छे-मीथ्यात, अविरती सम्यक्त, देसविरती, प्रमत्त, अप्रमत्त, ए पाच गुणठाणे प्रवर्त्ततो आयु कर्मनो उत्कृष्ट प्रदेश बध करे । बीजा, त्रिजा गुणठाणा विना मोहनी कर्मनो उत्कृष्टो प्रदेश बध करे सात गुणठाणावाला मीथ्यातथी नवमा अनिवृति वाला सुधी सात ॥

मिछ अजयचउआउ। बितिगुणविणु मोहिसत्तमिछाइ

उमूल प्रकृति मोहनी आयु वि
ना तथा उत्तर प्रकृति सत्तर ते
नां नाम–ज्ञानावर्णी पांच, दर्श
नावर्णी चार, अन्तराय पांच,
साता, जस, ऊंच गोत्र; ए सत्त
रनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध दशमा
गुणगणावालो बांधे ।

चोथा गुणठाणा वालो बीजी
चोकडीनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
करे देशविरत्ती गुणठाणावा
लो त्रिजी चोकडीनो उत्कृष्ट
प्रदेश बंध करे ॥

उन्हं सत्तरस सुहुमो । अजया देसा वित्ति कसाए॥एण॥

पाच प्रकृति--पुरुषवेद, संजलन
चोक ए पाच उत्कृष्ट प्रदेश बंध
अनिवृत्ति गुणठाणानो धणी क
रे शुभ विहायो गति ।

नरनु आयु, देवत्रिक, सुभग
त्रिक, वैक्रीयडुग; ॥

पण अनियट्टि सुखगइ। नराउसुर सुभगतिगविउविडुगं॥

समचोरस संस्थान, असाता
वेदनी,

वज्रऋषभ नाराच संघयण, ए
तेर प्रकृतिनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध
मीथ्या दृष्टि अथवा सम्यग् दृ
ष्टि गुणठाणे करे ॥

समचउरंस मसायं । वइरमिछो व संमोवा ॥ ए१ ॥

नीद्रा, प्रचला, वे जुगल ते
हास्य, रति, अरति, शोक, ।

भय मोहनी, डुगंछामोहनी,
तीर्थंकरनाम कर्म; ए नव प्रक
तिनों उत्कृष्टो प्रदेश बंध सम्य
क् दृष्टि बांधे ॥

निद्दा पयला डुजुअल । भय कुछा तिछ सम्मगो ॥

भलो मुनि जे अपूर्वकरणवालो
तथा अप्रमत्तवालो आहारक डु

गनो उत्कृष्ट प्रदेश बंध करे शेप जे बीजी गासठ प्रकृति र ही तेनो । उत्कृष्टो प्रदेश बंध मिथ्या दृष्टि बांधे ॥

सुजइ आहार डुग सेसा । उक्कोस पएसगा मिच्छो एए

हवे जघन्य प्रदेश बंध बांधे तेना स्वामी कहे छे -जलोमुनि जे अप्रमादी आहारक डुगनो जघन्य प्रदेश बंध करे असन्नी पर्याप्तोजोगजघन्य वीर्यवर्ततो। नर्कनुत्रिक,तथा देवतानुं आयु ए चार प्रकृति जघन्य प्रदेशब ध करे देवद्विक, वैक्रीय द्विक॥

सुमुणी डुन्नि असन्नी। नरय तिग सुराउ सुरविउव्विडुगं

सम्यक दृष्टि जिन नाम स हित पांच प्रकृति जघन्य प्र देश बंध करे । सूक्ष्म निगोदियो जवने आद्य समये अपर्याप्तो जघन्य योग माटे बाकी १०ए प्रकृतिनो जघ न्य प्रदेश बंध करे ॥

समो जिण जहन्न । सुहुम निगोआइ खणि सेसा एइ॥

हवे मूल प्रकृति तथा उत्तर प्र कृतिना जागा चार प्रकारे दे खाडे छे--दर्शन छक, चक्षु दर्श ना वर्णादि चार नीद्रा, प्रच ला, जय, कुछा । बीजी चोकडी, त्रिजी चोक डी चोंथी चोकडी, अन्तराय पाच ज्ञानावर्णी पाच ॥

दसणछग जय कुच्छा । विितुरिय कसाय विग्ध नाणाण॥

मूल प्रकृति ठ मोहनी आयु वि ना उत्तर त्रिश मूल ठ मली ए ठत्रिश प्रकृतिने अनुत्कृष्टप्रदेश सादि, १ अनादि, २ ध्रुव, ३अ ध्रुव, ४ सादि अध्रुव, एवे प्रका रे शेष जे प्रकृति मूल वे उत्तर

वध चारे न्नागे होय, ते न्नागा नेहने चारे प्रकारे.वे न्ना.गाहोय
ना नाम कहे ठे।

मूल ठगेणु कोसो । चउह डुहा सेसि सवञ्च ॥ए४॥

हवे सात स्थानकनो अल्पावहु
त देखामे ठे घनीकृत लोकनी जोग स्थानक ठे तेथी प्रकृति
एक प्रदेशनी श्रेणिमा जे आ बन्धना स्थानक असंख्यात गु
काश प्रदेश तेने असंख्यातमे णाठे. तेथी स्थिति वन्धनां स्था
न्नागे आकाश प्रदेश तेटला । नक असंख्यात गुणा ठे

सेढि असखिज से । जोग ठाणाणि पयमिठिइ न्नेया ॥

स्थिति वन्ध स्थानकथी जीवना तेथी रस वन्ध स्थानक असं
अध्यवसाय स्थानक तिव्र मंदता ख्यात गुणा ठे उपरनां पदोने
रुप असख्यात गुणा ठे । जोमजो ॥

ठिइ वध ऊवसाया । णु न्नाग गणा असंपगुणा ए५

अनन्त गुणा तेथी रसना न्नाग
कषाय प्रति जे कारणे सर्वजी
तेथी कर्मना प्रदेश । वथी अनत गुणा रस ठे माटे ॥

तत्तो कंम पएसा । अनंत गुणीआ तउरसछेआ ॥

स्थिति वन्ध,रसवन्ध, ए वे कषा
जोगथी प्रकृति वन्ध, प्रदेश वं यथी वन्धाय, मिथ्यात, अविर
ध, ए वे वधाय । ति ए वे तो दृढिकरण हेतु ठे॥

जोगा पयमि पएसं । ठिइ अणुन्नाग कसायाउ ॥९६॥

हवे लोकना घन श्रेणी परतर
स्वरुप कहे ठे–चउदराज प्रमा बुध्दिथी कल्पनाए करी तेनो घ
ण लोक कह्यो ठे, । न करीए तो सात राज

गनो उत्कृष्ट प्रदेश वध करे शेप जे बीजी वासठ प्रकृति रही तेनो ।

उत्कृष्टो प्रदेश बंध मिथ्या दृष्टि बाधे ॥

सुजइ आहार डुगं सेसा । उक्कोस पएसगा मिन्नो ए१

हवे जघन्य प्रदेश बंध बाधे तेना स्वामी कहे छे--जलोमुनि जे अप्रमादी आहारक डुगनो झघन्य प्रदेश बंध करे असञ्ज्ञी पर्याप्तोजोगजघन्य वीर्यवर्ततो।

नर्कत्रिक,तथा देवतानु आयु ए चार प्रकृति झघन्य प्रदेशबंध करे.देवद्विक, वैक्रीय द्विक॥

सुमुणी डन्नि असन्नी। नरय तिग सुराउ सुरविउविडुगं

सम्यक दृष्टि जिन नाम सहित पाच प्रकृति झघन्य प्रदेश बंध करे ।

सूक्ष्म निगोदियो जवने श्राद्य समये अपर्याप्तो जघन्य योग माटे बाकी १०ए प्रकृतिनो झघन्य प्रदेश वध करे ॥

समो जिण जहन्नं । सुहुम निगोश्राइ खणि सेसा ए३॥

हवे मूल प्रकृति तथा उत्तर प्रकृतिना जागा चार प्रकारे देखाडे छे--दर्शन उक, चक्षु दर्शना वर्णादि चार-नीद्रा, प्रचला, जय, कुछा ।

बीजी चोकडी, त्रिजी चोकडी चोथी चोकडी, अन्तराय पाच ज्ञानावर्णी पाच ॥

दसणछग जय कुन्ना । बितितुरिय कसाय विग्ध नाणाणं॥

मूल प्रकृति उ मोहनी आयु विना उत्तर त्रिश मूल उ मली एव त्रिश प्रकृतिने अनुत्कृष्टप्रदेश

सादि, १ अनादि, २ ध्रुव, ३ अध्रुव, ४ सादि अध्रुव, एवे प्रकारे शेप जे प्रकृति मूल वे उत्तर

बंध चारे नांगे होय, ते नागा नेदने चार प्रकारे.बे नागाहोय नां नाम कहे बे।

मूल ठगेणु कोसो । चउह डुहा सेसि सवढ ॥ए४॥

हवे सात स्थानकनो अल्पावहु त देखाडे बे. घनीकृत लोकनी एक प्रदेशनी श्रेणिमा जे आ काश प्रदेश तेने असंख्यातमे नागे आकाश प्रदेश तेटला। जोग स्थानक बे तेथी प्रकृति बन्धनां स्थानक असंख्यात गु णा बे तेथी स्थिति बन्धना स्था नक असंख्यात गुणा बे

सेढि असखिज से । जोग ठाणाणि पयम्हिठिइ नेया ॥

स्थिति बन्ध स्थानकथी जीवना अध्यवसाय स्थानक तिव्र मंदता रुप असंख्यात गुणा बे। तेथी रस बन्ध स्थानक असं ख्यात गुणा बे उपरनां पदोने जोम्जो ॥

ठिइ बंध ऊवसाया । णु नाग ठाणा असंपगुणा एय

तेथी कर्मनो प्रदेश। अनन्त गुणा तेथी रसना नाग कपाय प्रति जे कारणे सर्वजी वथी अनंत गुणा रस बे माटे॥

तत्तो कंम पएसा । अनंत गुणीआ तउरसछेआ ॥

जोगथी प्रकृति बन्ध, प्रदेश बं ध; ए बे वधाय। स्थिति बन्ध,रसबन्ध, ए बे कपा यथी बन्धाय, मिथ्यात, अविर ति ए बे तो दढिकरण हेतु बे॥

जोगा पयम्हि पएसं । ठिड अणुनागं कसायाउ ॥९६॥

हवे लोकना घन श्रेणी परतर स्वरुप कहे बे–चउदराज प्रमा ण लोक कह्यो बे,। बुद्धिथी कल्पनाए करी तेनो घ न करीए तो सात राज थाय॥

चउदस रज्जु लोगो । बुद्धि कउ होइ सत्त रज्जुघणो ॥

ते घन रज्जुमाना दीर्घ एक प्रदेशनी ।

श्रेणी कही ते श्रेणी वर्ग करीए ते वारें परतर होय; तेनो वर्ग करीए त्यारे घन थाय प्रदेश वन्थ समास ॥

तद्दीहेग पएसा । सेढीपयरोअ तव्वगो ॥ ९७ ॥

हवे उपशम श्रेणी स्वरूप देखाडे छे–प्रथम अनन्तानुवन्धी चोकने उपशमावे पछी दर्शन मोहत्रिक जे सम्यक्त,मीश्र मिथ्यात मोहनी; उपशमावे पछी नपुंसक वेद, उपशमावे, पछी स्त्रीवेद उपशमावे ।

वेद पद पाछल पदने अर्थे छे. पछी हास्यादिक छ उपशमावे; वली पुरुषवेद,उपशमावे. एसर्व

अणदंस नपुंसित्थी । वेय छक्क च पुरिस वेयच ॥

अप्रत्याख्यान क्रोध, प्रत्याख्यान क्रोध; उपशमावे; पछी संज्वलन क्रोध उपशमावे, पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान मान उपशमावे, पछी संज्वलन मान उपशमावे, पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान माया उपशमावे. पछी सज्वलननी माया उपसमावे पछी अप्रत्याख्यान, प्रत्याख्यान लोभ उपशमावे,पछी स्वजलनना लोभनी कीटी

क्रोधे क्रोध, माने मान,मायाये माया, लोभेलोभ, एम वीजी, त्रीजी, चोकडीना सर्वे सर्खा जोमा तेना वच्चे वच्चे सजल

करे ते दशमे गुणठाणे उपशमावे । नी एक, एक उपशथावे. इति उपशम श्रेणी

दो दो एगंतरिए । सरिसे सरिसं उवसमेइ॥एए॥

हवे क्षपक श्रेणीनुं स्वरुप कहे छे-प्रथम अनन्तानुवन्धीचोक, खपावे.पछी मिथ्यात मिश्र, सम्यक्त मोहनी खपावे । त्रणनां आयु-देव, तीर्यंच,नर्कना खपावे;एकेंद्रि जातिपणु विगलेंद्रि त्रिक खपावे; पछी थीणघी त्रिक,खपावे,उद्योतनाम खपावे॥

अण मिछ मीस सम्मं। तिआउ इग विगलथीण तिगुजोयं

तीर्यंच डुग, नर्क डुग, स्थावर डुग; । साधारण, आताप, पछी प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी; वेना आठ कषाय खपावे पछी नपुंसक वेद अने पछी स्त्रीवेद खपावे॥

तिरि नरय थावर डुगं । साहारा यव अठनपुंत्थी एए

पछी हास्यादिक छक खपावे, पुरुष वेद खपावे, पछी संज्वलन चोक खपावे, नीडाडुग-नीडा, प्रचला, । नीडा पदनो अर्थ पूर्व पदमां कह्यो छे. अन्तराय,५ ज्ञानावर्णी, ५ दर्शनावर्णी,४ ए सर्व खपावे क्षपक श्रेणी पुरी थइ. केवल ज्ञान उपजे ॥

छग पुम संजलणा दो । निद्दा विग्घ वरणखएनाणी ॥

ए रीते पुज्यश्री देवेन्द्र सूरिजीए लख्यो वा रच्यो । शतक नामा पांचमो कर्मग्रन्थ एम आत्माने संज्ञारवार्थे इति॥

देविंद सूरि लिहियं । सयग मिणआय सरणठा॥१००॥

॥ इति टबार्थ सहित पाचमो कर्मग्रन्थ समाप्त थयो ॥

॥ सप्ततिकानामा षष्ठः कर्मग्रन्थः ॥

हवे सप्ततिका नामे छठो कर्मग्रन्थ लखुं छुं

सिद्द अचल पद वा सिद्दप्रसि द्दपद कर्म प्रकृति आदिथकी घणा अर्थे सहित एवो । बन्ध प्रकृति, उदय प्रकृति, सत्ता प्रकृति, तेना स्थानक; तेनो समुदाय वे त्रण्यादि ॥

सिद्ध पएहि महत्थं । बधोदय सत पयडि ठाणाणं ॥

कहु छुं; ते सांजल किंचित् वा संक्षेप अर्थ मत्ये । रच्यो एवो अर्थ दृष्टिवादना निजरणा रूप मध्येथी ॥

वुच्छ सुण संखेवं । नीसंदं दिठि वायरस १ ॥

केटली प्रकृति बाधतो केटली प्रकृति वेदे । केटली, केटली अथवा सत्ता प्रकृतिना स्थानक होय ॥

कइ बंधंतो वेअइ। कइ कड वा सत पयडि ठाणाणि ॥

मूल प्रकृति उत्तर प्रकृतिनेविषे। भांगा तेना जे विकल्प वा भेद, बन्ध, उदय सत्ता सबधी अन्योन्य थाय ते जाणवा आठ बाधे आठ उदय सत्ता आयु विना सातनो बंधक, आठ उदय सत्ता मोह आयु विना छनो बधक आठनी उदय सत्ता ॥

मूलुत्तर पगइसु । न्नग विगप्पा मुणे अव्वा २ ॥

तेमां मूल प्रकृति संबंधीभांगा आठना बन्धे आठनो उदय, आठनी सत्ता, ए भांगो मिथ्यात्व थी अप्रमत्त सुधी छे सातना बंधकने आठ उदे, सत्ता नवमा

देखाम्हे ठे–आठ प्रकारे वाधता सात वाधता, ठ वांधता थका। सुधी; ठना वंधके आठ उदे सत्ता दशमे गुणठाणे ॥

अठ विह सत्त ठ व्बंधएसु । अठेव उदय सतंसा ॥

साता एक विषे वंधकना त्रण विकल्प ठे. अगियारमे, वारमे, तेरमे । एक विकल्प अवंधी चौदमा वालाने ॥

एग विविहे तिविगप्पो । एग विगप्पो अवधंमि ३ ॥

हवे जीव स्थानके मूल प्रकृति ना ज्ञागा देखाम्हे ठे सात कर्मनो वा आठ कर्मनो वंध होय तेने आठनो उदयने । आठनी सत्ता होय. तेर जीव स्थानकने विषे होय ॥

सत्त ठवध अठुदय । संत तेरससु जीव ठाणेसु ॥

हवे एकजे चउदमा जीव स्थानकने विषे एटले संज्ञी, पचेन्द्रि पर्याप्ताने विषे पाच भागा होय। वे भागाहोयकेवलीज्ञगवानने॥

एगमि पचज्ञगा । दो ज्ञगा हुति केवलिणो ४ ॥

हवे गुणठाणा चौदमा सात ज्ञागाना विकल्प कहे ठेः–आठ गुणठाणाने विषे एक विकल्प त्रण, आठ, नव, दश, अगियार, वार, तेर, चौद, ए आठ। हवे ठ गुणठाणे पण वेवे विकल्प पामे एक, वे, चार, पाच ठ, सात; ए ठए गुणठाणे ॥

अठेसु एग विगप्पो । ठस्सुवि गुणसन्निएसुडविगप्पा ॥

प्रत्येके प्रत्येके। वंध उदय सत्तापणे कर्मप्रत्ये ॥

पत्तेय पत्तेयं । वंधोदय सत कम्माणं ५ ॥

हवे उत्तर प्रकृति आश्रित कहे छे–ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी नव वेदनी बे, मोहनी अठाविश। आयुनी चार, तेमज नाम कर्मनी बेतालिश ॥

पच नव दुन्नि अठावीसा। चउरो तहेव बायाला ॥

गोत्र कर्मनी बे, अन्तराय कर्मनी पाच कही एवी जे प्रकृतिउ, ते मूल कर्मना अनुक्रमे जाणवी ॥

दुन्निय पंचय जणिया। पयमीउ आणु पुव्वीए ६ ॥

हवे उत्तर जे प्रकृतियोना बन्ध स्थानक, ते कहे छे–बन्धमा, उदयमा, सत्तामा। ज्ञानावर्णी तथा अन्तरायने विषे बन्धकाले ए बेनी दश प्रकृति बन्ध उदय सत्ता पाच, पाच, प्रत्येकनी होय ॥

बधोदय सतसा। नाणा वरणं तराइए पच ॥

ते बेनी दशे प्रकृतिनो बन्ध टले पण तेमज। उदयमा, सत्तामा, होय ते बेनी पाच, पाच ॥

बंधो वरमे वितहा। उदय संता हु ति पचेव ७ ॥

म ृतिनां स्थानक त्रण्ये तुल्य छे. नव, छ, चार सर्व नव थीणं

हवे दर्शनावर्णीने कहे छे–बन्धने विषे, सत्ताने विषे। दि त्रिक गये छ, नीद्र, प्रचला, टीने चार ॥

वधस्सय सतस्सय। पगइ ठाणाणि तिनि तुल्लाणि ॥

उदय स्थानक बे होय, चार, पाच ॥ चारनुं, पाचनु, ए बे दर्शनावर्णी कर्मने विषे ॥

उदय ठाणाणि दुवे। चउ पणग दंसणा वरणो ८ ॥

बीजुं जे दर्शनावर्णी कर्मनान। चार पांचनो उदय होय; नवनी

वना वंधने विषे। सत्ता होय ॥

वीत्र्या वरणे नव बधएसु । चउ पंच उदय नव संता॥

ठ प्रकृतिनो वन्ध, चार प्रकृति
नो वन्ध होय, त्या पण एम चारनो वन्ध, चारनो उदय, त्यां
जाणवुं। ठनी सत्ता होय, क्षपक श्रेणी॥

ठ च्चउ बंधे चेवं। चउ बधु दए ठ लंसाय ९ ॥

नवनी सत्ता होय. पांचना उद
यमा नवनी सत्ता चारनो उद
वन्ध थकी वीरमे थके चार य त्या ठनी सत्ता चारनो उद
नो अने पाचनो उदय. ने। य त्या चारनी सत्ता पण होय ॥

उवरय बंधे चउ पण। नवंस चउरुदय ठ च्चउ वसंता॥

भागानी वेंहेचण करे ठे—मोह
नीय कर्मना जागा तो आगल
हवे वेदनि आयु गोत्रने विषे। वा पठी कहीशु ॥

वेयणि आउअ गोए। विन्नज्ज मोहं परं वुच्छं १० ॥

गोत्र कर्मने विषे सात जागा। आठ भागा ठे वेदनि कर्मनेविषे॥

गोअंमि सत्त जंगा। अठयजगा हवंतिवेअणिए॥

पाच, नव, नव, पाच, जागा। आयुखा चारने पण अनुक्रमे॥

पण नव नव पण जगा। आउचउकेविकमसोउ ॥११॥

हवे मोहनीना वन्ध स्थानक दश
कहे ठे बाविस. एकविस। सत्तर, तेर, नव, पाच. ॥

बावीस इक्कवीसा। सत्तरस तेरसेव नव पंच॥

चार, त्रण, वे वली एक;ए दश। वन्धनां स्थानक मोहनी कर्मना

चउ तिगं डुगं च इक्कं। वंध ठाणाणि मोहस्स ॥१२॥

हवे मोहनी कर्मना उदय स्थानक कहे छे-एक वली बे, चार । एहथी एकेक अधिक दश उत्कृष्टा ॥

एगच दोव चउरो । इत्तो एगाहिआ दसुकोसा ॥

उघे वा सामान्ये मोहनीय कर्मने विषे। उदय स्थानक नव होय॥

उहेण मोहणिज्जे । उदय ठाणाणि नवहुति ॥१३॥

हवे मोहनी कर्मना सत्ता स्थानक कहे छे. बीजा पदने अन्ते वीस पद कह्यु छे. ते प्रथम पदमां कह्या आंकने जोरवु अठावीस सत्तावीस छवीस, चोविस, । त्रेविस, बाविस, एकविस, पद मां कहेला आंकमा अधिकाहोय विस ।

अठय सत्तय छ चउ । तिग दुग एगा हिआ उवेवीसा॥

तेर, बार, अगियार, । एथी आगल पाचथी मान्डी एक, एक, उणा करे पाच, चार त्रण, बे, एक; ए पाच ॥

तेरस बारिकारसे । इत्तो पचाइ एगूणा ॥ १४ ॥

ए सत्ताना प्रकृति स्थानक । तेज मोहनी कर्मना होय पन्नर होय ॥

संतस्स पयडि ठाणाणि । ताणि मोहस्स हुंतिपन्नरस ॥

वन्धना, उदयना, सत्ताने विषे। मोहनी कर्मना भांगाना विकल्प वा भेद घणा जाणवा ॥

बधोदय संते पुण । भंग विगप्पाबहुं जाण ॥१५॥

हवे मोहनी कर्मना बध स्थानकने विषे यथायोग्य भांगा कहे

छे-छ ज्ञांगा बाविसना बन्ध स्थानकमा चार ज्ञांगा एकविसना बंध स्थानकने विषे । सत्तरना, तेरना, ए बे बंध स्थानकने विषे बे, बे, ज्ञागा प्रत्येके

छब्बावीसे चज इगवीसे । सत्तरस तेरसे दोदो ॥

नवना बन्ध स्थानकने विषे पण बे ज्ञांगा ॥ ते पछी जे बन्ध स्थानक छे, पाच प्रमुख तेने विषे प्रत्येके एक, एक ज्ञागो छे ॥

नववधगेवि जन्निर्ज । इकि कमज परज्ञंगा ॥ १६ ॥

हवे एटला बंध स्थानक मध्ये केटला उदय स्थानक होय ते कहे छे—सात आदि लइने दश पर्यन्त चार उदय स्थानक होय, बाविसना बंधने विषे सात, आठ, नव, दश, एकविसना बन्ध स्थानकने विषे । सात आदि लइ नव पर्यन्त उदय कर्मना ज्ञागा होय ॥

दस बावीसे नवइग वीसे । सत्ताइ उदय कम्मंसा ॥

छ आदि लइ नव पर्यन्त सत्तरना बंध स्थानकने विषे. छ सात, आठ नव । तेरना बध स्थानकने विषे पांच थी मान्ी आठ सुधी उदय स्थानक होय पाच छ, सात, आठ॥

छाई नव सत्तरसे । तेरे पंचाइ अठेव ॥ १७ ॥

चार आदि देइ नवना बंध स्थानकने विषे चार, पाच, छ, सात।. उत्कृष्टो सात पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

चत्तारि आइ नवबंधएसु । उक्कोस सत्त मुदयसा ॥

पंच विध बधकने विषे वली । उदय स्थानक बेनो जाणवो ॥

पच विह बधगे पुण । उदज उएहं मुणे अवो ॥ १८ ॥

ए थकी एटले पंचविध वंधक

पछी चतुरविध वंधकादिक देइ चार, त्रण, वे, एक । एक, एक, उदय स्थानक होय सघले पण ॥

इत्तो चउ बधाई । इकिक्कु दया हवंति सव्वेवि ॥

उदय स्थानक होय तेमज उदय स्थानकने अन्नावे पण जे उपशान्त कषायने विषे सत्ता

वंध मटे वा टले पण तेमज । स्थानक एक होय ॥

वंधो वरमे वि तहा । उदयान्नावे विवाहुज्जा ॥ १ए ॥

हवे दस आदे देइ एक सुधी जेटला न्नागा उपजे तेज कहे छे. दसना उदयने विषे एक चोविसि ठचोविसी नवोदयने विषे अगियार चोविसी आठना उदयने विषे । सातना उदयने विषे दस चोविसी, ठना उदयने विषे सात चोविसी, पाचना उदयने विषे चार चोविसि, चारना उदयने विषे एक चोविसी नीश्चे ॥

इक्कग छक्कि क्कारस । दसमत्त चउक्कइक्कगं चेव ॥

ए ते पूर्वे सात वोल मलीने चालिस चोविसीउ थइ । वार न्नागा वेना उदयने विषे छे एकना उदय स्थानकने विषे अगियार न्नागा ॥

एए चउवीस गया । वार डुगि क्कमिइकारा ॥ २० ॥

हवे तेज न्नागानी संख्या अने पदनी संख्या बीजे मते कहे छे यत चउवीस डुगति वेने उदये एक चोविसी एटलो स्वमते पर मते पाठान्तर छे. स्वमते चालिस चोविसीना नवसो साठ न्नागा वेना उदयमा वार न्नागा एकना उदयमा अगियार न्नागा, ए सर्व मली नवसो त्र्यासि न्नागा थाय छे बीजे मते एकतालिस

चोविसीना नवसो चोरासी ज्ञागा, ने एकना उदयमां अगियार ज्ञागा, ते मेलवता नवसो पंचाणु ज्ञागा थाय ।

नव पचाणउअसए ।

उदय स्थानक नव विकल्पमा ज्ञांगा वा विकल्प नवसो पंचाणु वा नवसो त्यासिमा मोह्या वा मुरूाणा जे जीव॥

॥मोहनीय कर्मना उदय चोविसी विकल्प पद संख्या॥

उदयस्था	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९	९
चोविसी	१	६	११	१०	७	४	१	१		४१	४०
विकल्प	२४	१४४	२६४	२४०	१६८	९६	२४	२४ / १२	११	९९५	९८३
पदछेद	२४०	१२९६	२११२	१६८०	१००८	४८०	९६	४८ / २४	११	६९७१	६९४७

अगणोतेरसेने इकोतेर पदना समूहे सो पद उपर जोड्युं तेणे करी सहित आंक जाणवो ए मतान्तरेण ॥

उदय विगप्पेहि मोहिया जीवा ॥

अउणुत्तरिएगुत्तरि । पयविंद सएहिविन्नेआ ॥१९॥

हवे स्वमतने अन्निप्राये उदयना पद नी संख्या कहे छे-नवसेने त्यासी

उदयने विकल्पे वा न्नेदे वा ज्ञागे मुरूाया जीव॥

नव तेसीड सएहिं । उदय विगप्पेहि मोहिआ जीवा ॥

हवे नवसे त्यासीना पदछेद कहे छे पूर्वे बंध स्थानके जे चोविसीउ कही, ते स्थानक साथे चोविसीउ गणे ,पदछेद थाय, अगण्योतेरसें सुरूतालिस छे. अगनोतेरसें सुरूतालिस पूर्व यन्त्रथी जाणजो ।

पदना समूहे सूत्रमा "सय" पद छे, ते गया पदमा आंक कहेवा, ग्रहुं छे जाणवा ॥

अडणत्तरि सीयाला । पयविद सएहिविन्नेआ ॥५१॥

हवे सत्ता स्थानक साथे बन्ध देखाडे छे.—त्रण सत्ता स्थानक बाविसना बन्धने विषे होय ते जअगविस, सत्ताविस, छविस। एकविसना बन्ध स्थानकने विषे अगविसनु एकज सत्ता स्थानक होय सत्तरना बन्ध स्थानकने विषे तो ॥

तिन्नेवय बावीसे । इगवीसे अठविस सत्तरसे ॥

छ सत्ता स्थानक होय. निश्चे तेरना बन्ध स्थानकने विषे तथा नवना बन्ध स्थानकने विषे आवते पदे कहे छे —। पांचज सत्ता स्थानक होय॥

छच्चेव तेर नव बंध एसु । पंचेव ठाणाणि ॥ ५३ ॥

पाच तथा चार ए बे बन्ध स्थानकने विषे तो ॥ छ, छ, सत्ता स्थानक होय. बाकी रह्या जे बन्ध स्थानक, तेमा पाच, पाच, सत्ता स्थानक होय ॥

पचविह चउविहेसु । छ छक सेसेसु जाण पचेव ॥

प्रत्येके, प्रत्येके; । चार सत्ता स्थानक होय बन्ध टलेथी ॥

पत्तेअं पत्तेअ । चत्तारिअ बध वुच्छेए ॥ ५४ ॥

दस, नव, पन्नर, आदि लइने । बन्ध,उदयनेसत्ता प्रकृतिस्थानक

दस नव पन्नर साई । बधोदय संत पयडि ठाणाणि ॥

मोहनी कर्मने विषे कह्या । हवे पछी नामकर्मना बन्ध, उदय अने सत्ता प्रकृति स्थानक कहेशे ॥

भणिआणि मोहणिज्जे । इत्तो नाम परं वुच्छं ॥५५॥

हवे नाम कर्मने विषे प्रथम बन्ध स्थानक प्रत्ये त्रेविस, बीजे बन्ध स्थानके पचिश बन्ध स्थानक ॥ त्रीजे छविस, चोथे अठाविस, पाचमे उगणत्रिस,बन्धस्थानक

तेवीस पन्न वीसा । छवीसा अठवीसा गुणतीसा ॥

छठे त्रीस, सातमे एकत्रिस,आठमे एक। ए रीते बन्धना स्थानक नाम कर्मना ॥

तीसे गतीस मेगं। बंध ठाणाणी नामस्स ॥ ५६ ॥

हवे कीया बन्ध स्थानकने विषे केटला भागा ते सर्व संख्या कहे छे–चार भागा त्रेविसना बन्ध स्थानकमां, पचिस भागा पचिसना बन्ध स्थानकने विषे, सोल भागा छविसना बन्ध स्थानकने विषे। नव भांगा अठाविसना बन्ध स्थानकने विषे नव हजार बसो अरूतालिस भागा उगणत्रिसना बन्ध स्थानकने विषे छे ॥

चउ पणवीसा सोलस । नव बाणउई सयाय अमयाला

एकतालिस उत्तर छेतालिसें एटला भागा त्रीसना बन्ध स्थान कने विषे छे। एक, एक, भागो एकत्रिसना बन्ध स्थानकमां तथा एकना बन्ध स्थानकमा छे. सर्व भांगा १३९४५ थया बन्ध स्थानक आठना मलीने २३, २५, २६, २८, २९, ३०, ३१, १ सर्व ८,ना ४, २५, १६, ९, ९२४८, ४६४१, १, १, १३९४५; ॥

एयालुत्तर छायाल सया। इक्कि बंधविही ॥ ५७ ॥

हवे नाम कर्मना उदय स्थान
क कहे छे–विसनुं उदय स्थान क विस, एकविसनुं उदय स्था नक एकविस, चोविसनु उदय स्थानक चोविस, ते पछी । एक, एक, आक अधिक करता यावत् एकत्रिश लगी. २०, २१, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ए दस

वीसि गविसा चउवीस गाउ । एगा हियाय इगतीसा ॥

नवनु उदय स्थानक ११ आठनु उदय स्थानक १२ होय ए बार एटला उदय स्थानक होय । उदय स्थानक नाम कर्मना ॥

उदय ठाणाणि जवे । नव अठय हुंति नामस्स ॥१८॥

हवे कीया उदय स्थानकने विषे केटला जागा होय ते देखाडे छे–एक जागो विसना उदय स्थानकने विषे छे. बेतालि स जागा २१ ना उदय स्थानकने विषे छे. अगियार जागा चोविसना उदय स्थानकमा छे । तेत्रिस जागा पचिसना उदय स्थानकमा छे. छसें भागा छविसना उदय स्थानकमा छे. तेत्रिस जागा सत्ताविसना उदय स्थानकमा छे ॥

इक बीयालि इकारस्स । तित्तीसा छस्सयाणि तित्तीसा ॥

बारसेंने बे जागा अठाविसना उदय स्थानकमा, सतरसेंने पचासी जागा २९ ना उदय स्थानकमा । अधिक पद उपर पदमा बारसें, सतरसें, बे आंक कह्या, ते उपर वधारवा अर्थे छे. बे पंचासी सहित करवा ते प्रथमे कह्या छे ॥

बारस सत्तरस सयाण । हिगाणि बि पचसीई हिं ॥१९॥

छगणत्रीससें अने सतर जागा त्रीसना उदय स्थानकमा अगियारसेंने पासठ जागा एकत्रिसना उदय स्थानकमा ए बे प

दनो त्नेगो अर्थ ठे।

अठण त्तीसिकारस।

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
उदय	२०	२१	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	९	८	कुल
भांगा	१	४२	११	३३	६००	३३	१२०२	१७८५	२९१७	११६५	१	१	७७९१

सयाणि ह्यि सत्तर पंच सठीह्यि ॥

हवे एक, एक, न्नागो नवना तथा आठना उदय स्थानक मा वीसना उदयथी ते।

आठना उदय स्थानकना प्रकार जाणवा तेने विषे न्नागानी सख्या ७७९१ जाणवा (तेनो यत्र उपरनो) ॥

इक्किक गंच वीसा। दठुदयं तेसु उदय विहीं ॥३०॥

हवे नामकर्मना सत्ता स्थानक कहे ठे त्रणय, बे, ए आंकने ने उना आगल धरजो त्राणुं, बाणुं नव्यासी।

अठ्यासी, ठ्यासी, एसी, अग ण्यासी

तिडुनउई गुणनउई। अठ छलसी असीइ गुणसीइ॥

अठ्योतेर ठोहोतेर, पंच्योतेर, ए आठ उ, पांच, ने सीतेर प द साथे मेलवजो।

नव, आठ, ए बार नाम कर्म ना सत्ता स्थानक जाणवा ॥

अठठपन्नत्तरि। नव अठय नाम संताणि ॥३१॥

हवे नाम कर्मना संवेध कहेवा माटे नाम कर्मना वन्ध, उदय, सत्ता स्थानकनी सख्या देखा मे ठे–आठ बंध स्थानक, बार उदय स्थानक, बार सत्ता स्था

नक; ए त्रण प्रकारे प्रकृति स्था
नक. वे पदनो भेगो अर्थ ल
ख्यो छे।

अठय बारस बारस। बंधोदय संत पयमि ठाणाणि॥

उघे वा सामान्ये ए जे बन्धा दि तेने। हवे विशेष प्रकारे जेने जेम सं भवे तेम भागा उपजाववा॥

उहेणा एसेणाय। जत्तजहा सत्तवं विन्नजे ॥३१॥

हवे प्रथम सामान्य प्रकारे सं वेध देखाडे छे-नाम कर्मना नव उदय स्थानक, ने पांच सत्ता स्थानक। त्रेविसना बंध स्थानकने विषे तथा तेमज पचिसना तथा छ विसना बंध स्थानकने विषे प ण जाणवी॥

नव पणगोदय संता। तेवीसे पन्नवीस छवीसें॥

आठ उदय स्थानकने चार सत्ता स्थानक अठाविशना बधने विषे। नव उदय स्थानक; ने सात स त्ता स्थानक. उगणत्रीश तथा त्रीशना बन्ध स्थानकने विषे छे

अठ चउर छवीसे। नव सत्ति गुणतीस तीसंमि ३२

एक उदय स्थानक, अने एक सत्ता स्थानक हवे एकत्रिशना बध स्थानकने विषे छे। तथा एकना बंध स्थानकने वि षे एक उदय स्थानक, आठ स त्ता स्थानक।

एगेग मेगतीसे। एगे एगुदय अठ संतमि॥

वीरमे वा अबन्धे वा बन्ध टल्ये दस, दस। वेदक वा उदय स्थानक, सत्ता स्थानक होय॥

उवरय बंधे दस दस। वेयग संतमि ठाणाणि॥ ३४॥

हवे एटला भागा जीव स्थानक

तथा गुण स्थानक आश्री स्वामी देखाडे छे—त्रण विकल्प, बन्ध, उदय, सत्तारुप जे विकल्प तेना प्रकृति स्थानक तेणे करी। चउद जीव स्थानकने चउद गुण स्थानक, तेने विषे पूर्वोक्ता हवे कहे छे— ॥

तिविगप्प पगइ ठाणेहि । जीव गुण सनिएसु ठाणेसु॥

तेम भागाना प्रयोग करवा । ज्या जेम संभव होय त्या तेम॥

भंगा पउजियवा । जथ्थ जहा संभवो भवई ३७ ॥

हवे जीवस्थानक आश्री कहे छे—तेर जीवस्थानकने विषे संक्षेप शब्द स्थानक वाची छे एक संज्ञी पर्याप्तो वर्जीने । ज्ञानावर्णी, अन्तराय, एवे कर्मना त्रण विकल्प जे बन्ध, उदय, सत्तारुप पामिय ते केम ? ते कहे छे—पाचनो बन्ध, पाचनो उदय, पाचनी सत्ता होय ॥

तेरससु जीव संखेव एसु। नाणंतराय ति विगप्पो ॥

एक जीवस्थानक सञ्ज्ञी पंचेन्द्रिने विषे त्रण विकल्प होय; वे विकल्प पण होय । केवली प्रत्ये एके भागो नहि ते कारणथी ज्ञानावर्णी अन्तराय कर्म न होय ॥

इक्कमिंति डुवि गप्पो। करणं पइ इत्थ अवि गप्पो ३६॥

हवे दर्शनावर्णी कर्म जीवस्थानके कहे छे—प्रथम तेर जीवस्थानकेनवनो बन्ध, चारनो तथा पाचनो उदय पण होय । नवनी सत्ता होय, एक संज्ञी पंचेन्द्रिने विषे अगियार भागा उपजे, प्रथम कह्या छे तेम ॥

तेर नव चउ पणगं । नव सत्ते गम्मि भंग मिक्कारा ॥

हवे वेदनी कर्म, आयुकर्म, गोत्र कर्मने विष ॥ भागा कहीने मोहनीय कर्मना पछे कहेशे ॥

वे अणिअ आठ गोए । विन्नऊ मोहं पर वुङं ३७ ॥

ए त्रणना ज्ञागा देखाम्वा अंतर भाष्य गाथा कहे छे–पर्याप्त सन्निने विषे इतर तेर जीवस्थानकने विषे ।

एकने आठ ज्ञांगानपजे वीजाने चार ज्ञागा नपजे ए वेदनीय कर्मना ज्ञागा ॥

पज्जत्तग सन्नि अेर । अठचनकच वेअणिअ ज्ञगा॥

हवे गोत्रकर्मना देखाम्हे छे-पर्याप्त सज्ञीने विषे सात भागा, बाकी तेर स्थानकने विषे त्रण ज्ञागा गोत्र कर्मना ।

प्रत्येके जीव स्थानकने विषे ज्ञागा होय ॥

सत्तय तिगंचगोए । पत्तेअंजीवठाणेसु ॥ ३८ ॥

हवे आयु कर्मना ज्ञागा देखाम्वा अतर ज्ञाष्य गाथा कहे छे पर्याप्त संज्ञीने विषे, अपर्याप्त सज्ञीने विषे ।

मन सहित वालाने पर्याप्त असंज्ञीने विषेशेषेषु-शेष अगियार स्थानकने विषे ॥

पज्जता पज्जत्तग । समणे पज्जत्त अमणसेसेसु ॥

प्रथमने अठाविश ज्ञांगा वीजाने दश ज्ञागा ।

त्रीजाने नव भांगा, चोथाने पाच ज्ञागा समस्त आयु कर्मना जाणवा ।

अठावीस दसगं । नवग पणग च आउस्स ३९

हवे जीवस्थानकनेविषे मोहनीय कर्मना वन्ध, नदय, सत्ता स्थानक देखाम्हे छे· आठ जीव स्थानके, पांच जीव स्थानकने विषे; एक जीव स्थानके ।

आठने एक, पाचने वे, व घ स्थानक होय दश वन्ध स्थानक; एक जीव स्थानकेमोहवंध

८७	१स्थानक१४
१२	१०वंधस्थानक

अठसु पचसु एगे । एग डुगं दसय मोहवधगए॥

पूर्वोक्त अनुक्रमे त्रण, चार, नव, उदय स्थानक एटले आठ जीव स्थानके त्रण, पाचे चार एके नव । त्रण, त्रण, सत्ता स्थानक मोहनीनां आठ जीव स्थानके त्रण, पाचे त्रण, एके पंदर, एम पूर्व रीते अनुक्रमे

८	५	१	जीव०
३	४	९	उदय०

८	५	१	जी०
३	३	१५	स०

तिग चउ नव उदय गए । तिग तिग पन्नरस संतंमि४०

हवे जीव स्थानके नाम कर्म, बध, उदय, सत्ता स्थानक विचारे ठे-पांच बंध स्थानक, बे उदय स्थानक, पाच सत्ता स्थानक पाच बंधस्थानक चार उदय स्थानक । पाच सत्तास्थानकअने पांचनो बंध, पांचनो उदय, पाचनी सत्ता ए होय. त्रणे नेद पाच, पांच साथे ॥

पण दुग पणग पण चउ । पणगं पणगा हवंति तिन्नेव

पाच बन्ध स्थानक, ठ उदय स्थानक, पाच सत्ता स्थानक, ठ बन्ध स्थानक, ठ उदय स्थानक; पाच सत्ता स्थानक । आठ बन्ध स्थानक, आठ उदय स्थानक, दस सत्ता स्थानक;ए त्रण ठ ए जीव स्थानकना ठ विकल्प फेलाववा हवे कहे ठे॥

पण ठ प्पणगं ठठ पणग । अठ ठ दसगं ति. ४१ ॥

ए प्रथम स्वामी १ हवे सूक्ष्म पर्याप्तानो बीजो नेद तेने बन्ध पाच उदय चार, सत्ता पाच,

सात अपर्याप्तानो प्रथम नेद तेने बन्ध, उदय, सत्ता पूर्वे कहेलां जोमजो । ७ वादर पर्याप्तानो त्रीजो नेद बन्ध पाच, उदय पाच, सत्ता पांच, ३ नीश्चे एम ॥

सत्तेवय अपज्जता । सामी सुहुमाय वायरा चेव ॥

विगलेन्द्रि त्रणनो चोथो भेद, तेने बन्ध, उदय, सत्ता, ४ बन्ध पाच, उदय ७, सत्तापाच। तेमज असंज्ञीनो पाचमो भेद बन्ध ७, उदय ७, सत्ता पाच, ५ सन्निनो ७ठो भेद बन्ध आठ, उदय आठ, सत्ता दस, ६ ॥

विगलिंदि याय तिन्निउ । तहय असन्नीअ सन्नीय ४२॥

॥ यन्त्र ॥

नाम.	बन्ध	उदय	सत्ता
अपर्याप्त ७	५	२	५
सूक्ष्मपर्याप्त१	५	४	५
वादर पर्याप्त१	५	५	५
वीलडी ३	५	६	५
असन्नी १	६	६	५
सन्नी १	८	८	१०

हवे गुणठाणा आश्री कहेछेज्ञानावर्णी कर्म- अन्तराय कर्म, त्रण प्रकारे, पाचनो बन्ध, पाचनो उदय, पाचनी सत्ता तेमज वानीश्रे प्रथम दशगुणठाणाने विषे. हवे बे प्रकार जे उदय अने सत्ता अगियारमे, बारमे गुणठाणे होय ॥

नाणंतराय तिविह । मवि दससु दोहुति दोसु ठाणेसु ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणुं, सास्वादन गुणठाणु, बीजु दर्शनावरणी कर्म कहे छे। नवनो बन्ध, चार, पाचनो उदय, नवनी सत्ता होय ॥

मिछा सासणे बीए । नव चउ पण नवय सतंसा ४३॥

मीश्र जे त्रीजु गुणठाणुं त्याथी ते आठमा गुणठाणाना प्रथम भाग सुधी। छनो बध, चार वा पाचनो उदय, नवनी सत्ता कर्मना अश होय

मीसाइ निअट्ठिउ । ठ चउ पण नवयसंत कम्मंसा

नवनी सत्ता, हवे वे जुगल जोडो चारनो क्षपक श्रेणी विषे नवमे, दसमे, गुणठा चारनो बन्ध, चारनो उदय, नी सत्ता ॥

अपूर्व ८ अनिवृत्ति ९ सूक्ष्म सपराय ए त्रण गुणठाणे चार नो वन्ध, चार पाचनो उदय।

चउ बध तिगे चउ पण । नवस दु सुजुअल छस्सता ४

उपशान्त जे अगियारमे चार नो वा पाचनो उदय, नवनी सत्ता ।

क्षीण मोहे चारनो उदय छ सत्ता प्रथम भागे चारनो उद चारनी सत्ता बीजे भागे ॥

उवसंते चउ पण नव । खीणे चउ रुदय छचचउसता

हवे वेदनी. आयु, गोत्र, ए त्रण कर्मना ।

भागा वेंहेचीने मोहनी कर्म थी कहेशे ॥

वेअणिअ आउ गोए । विभज्ज मोह परंवुत्तं ॥४५

हवे वेदनीय कर्म, गोत्र कर्मना भागा जाणवा भाष्यनी गाथा देखाडे वे-चार भांगा पेहेला वेदनीना छगुणठाणाने विषे वे भागा त्रीजा, चोथा, आगला सात गुणठाणाने विषे जाणवा

एक चउदमाने विषे चार दे नीना भागा जाणवा ॥

चउ छस्सु दुन्नि सत्तसु । एगे चउ गुणिसु वेअणियभंग

गोत्र कर्मने विषे पाच भागा, मीथ्यादृष्टि गुणठाणाने विषे चार भागा, सास्वादन गुणठा

एक भागो, आगल्यां आठ

णाने विषे वे नागा, त्रीजे, चो थे पाचमे गुणगणे ॥ णगणाने विषे वे नागा, एक चउदमे गुणठाणे ॥

गोए पण चउ दोतिसु । एग ठसुउत्रि इक्कमि ४६

हवे आउखाना नागा जाणवा ने काजे अन्तर भाष्य गाथा क हे ठे-आग, ठ, साथे अधिक पद विस जोरुवु; एटले अगविस ठविस, प्रथम गुणगणे, वीजे गुणगणे नागा । सोल भागा मीश्र गुणगणे, वी स नागा वली चोथे गुणगणे जाणवा वार नागा पाचमे गु णठाणे, ठनागा वे गुणठाणे ठठे सातमे ॥

अठगा हिग वीसा । सोलस वीसच वार ठदोसु ॥

वे नागा वार गुणगणे पामि ये आग, नव, दश, अगियार, त्रण गुणगणे एक नागो वार, तेर, चौद;॥ ए मीथ्यात्वादिक अजोगी सु धी आयु कर्मना नांगा जाणवा॥

दोचउसु तीसुइक्क । मित्राइसु आउए नगा ॥ ४७ ॥

हवे मोहनीय कर्मना वन्ध स्था नक गुणगणे कहे ठे गुणठा णा प्रथम आगने विषे । अकेकुं मोहनीय कर्मनुं वन्ध स्थानक होय, वली ।

गुणठाणगेसु अठसु । इक्कि मोहवध ठाणंतु ॥

पाच, वन्ध स्थानक अनिवृत्ति गुणगणे पाच, चार, त्रण वे एक । वधवीरमे ते उपर दसमा आ दि गुणगणे, त्यार पठी ॥

पचा नियट्ठिठाणे । वंधो वरमो परतत्तो ॥४८॥

हवे मोहनीय कर्मना उदय स्था

नक कहे छे-सातथी मान्ही दश लगी उदय स्थानक होय; मी थ्यात गुणठाणे। सास्वादन मीश्र ए वे गुणठाणे उदय सातथी मान्ही नवनो उत्कृष्टो होय ॥

सत्ताइ दसउ मिच्छे। सासायण मीसए नवुक्कोसो ॥

छ आदि नव लगी उदय स्थानक चोथे गुणठाणे होय। देशवृत्ति गुणठाणे पाचथी मान्ही आठ पर्यन्त उदय स्थानक होय ॥

छाई नवउ अविरइ। देसे पचाइ अठेव ॥४९॥

विरति छठे गुणठाणे, क्षयोपसम जे सातमे गुणठाणे। चारथी मान्ही सात सुधी उदय स्थानक होय, चारथी मान्ही छ सुधी आठमा गुणठाणे ॥

विरए खउसमिए। चउराई सत्त छच्च पुव्वंमि ॥

नवमे अनिवृत्ति वादर गुणठाणे वली। एक अथवा वे उदयना न्नागा होय ॥

अनियट्टि बायरे पुण। इक्कोव दुवेव उदयसा ॥५०॥

एक उदय स्थानक सूक्ष्म सपराय जे दशमु गुणठाणु तेने विषे होय। एम वेदे वा न्नोगवे मोहनीनो उदय अवेदक वाकी चार गुणठाणाने विषे ॥

एगं सुहुम सरागो। वेएइ अवेअगा न्नवे सेसा॥

न्नागानुवली प्रमाण वा सखा पूर्वे देखाम्या छे तेम जाणवा॥

न्नगाण च पमाण। पुव्वु द्दिठेणनायव्व ॥ ५१ ॥

हवे उदयने विषे चोविसि देखाम्हे छे एक चोविस दसना उदयने विषे छ चोविसी नवना अगियार चोविस सातने उदये अगियार चोविसी ०ने

उदयने विषे, अगियार चोविसी आठने उदये ।

नव चोविसी पाचने उदये, त्रण चोवसी चारना उदयने विषे॥

इक्कगं ठक्किक्कारि । क्कारसेव इक्कार सेव नवतिन्नि ॥

ए जे कही चोविसियो ५२होय। वार जागा वेना उदयमा, पाच जागा एकना उदयमा होय ॥

एए चउवीस गया । वार दुगे पंच इक्कमि ॥५१॥

हवे उदयनी सर्व सख्या देखा मे छे वारसे अने पासठ १२६५।

उदयना विकल्प वा भेदे मो ह्या वा मुझाया जीवो ॥

वारस पण सठिसया । उदयविगप्पे हि मोहिआजीवा

आठ हजार चारसे सीत्योतेर ८४७७ ।

पदना वृंदे वा समूहे सोपद उ परना आकमा कह्युं तेने अर्थेछे, ते जाणवु ॥

॥ उदय यन्त्र ॥

नाम	१	२	३	४	५	६	७	८	९	सर्व
उदय	१०	९	८	७	६	५	४	२	१	९
चौविसी	१	६	११	११	११	९	३	०	०	५२
भागा	२४	१८४	२६४	२६४	२६४	२१६	७२	१२	५	१२६५
पदवृंद	२४०	१२९६	२११२	१८४८	१५८४	१०८०	२८८	२४	५	८४७७

चुलसीइ सत्तसत्तरि । पयविद सएहि विन्नेआ ॥५३॥

हवे मीथ्या दृष्टयादिक गुणठा णाने विषे उदय जागा प्ररुप वानी अन्तर भाष्य गाथा कहे छे आठ चोविसी, चार चौवि सी, चार चौविसी, ४, ५,६,७, चार गुणठाणे प्रत्येके ।

आठ चोविसी, होय, आठमे चार चौविसी होय ॥

अ०८(४५ च३चउर । ठगाय चउरोअहुति चउवीसा

चार भांगा तथा पाच भांगा अनिवृत्ति गुणठाणे जाणवा च शब्द थी अनिवृत्ति वादरे चार भांगा होय ने पाचमो भागो सूक्ष्म संपराय गुणठाणे एक उदयने विषे होय ॥

मीथ्यात्वादिक आठमा गुणठाणा सुधी जाणवी ।

मिच्छाइ अपुव्वंता । वारस पणगंच अनियट्टि ॥५४॥

हवे पद समूह योग्य गति देखाडे छे–तेमा उदय पद देखाडवाने भाष्य गाथा कहे छे–मिथ्यात्वने विषे अडसठ उदय पद होय सास्वादनने विषे वत्रिश उदय पद होय ।

मीश्रने विषे वत्रीश उदय पद होय अविरति सम्यक्ते साठ उदय पदज होय. देसविरतिने विषे वावन उदय पद होय ॥

अठठी वत्तीसं । वत्तीसं सठि मेव वावन्ना ॥

चुआलिस उदय पद वे गुणठाणाने विषे, छठे, सातमे, आठमे गुणठाणे वीस उदय पद।

मीथ्यात्वादिक अपूर्वलगी उदय पद सामान्य प्रकारे जाणवां॥

चोआल दोसु वीसा । मिछा माइसु सामन्नं ५५ ॥

दिकने गुणाकारे गुणया थका करवा ॥

जोग, उपयोग, लेस्या ।

जोगो वउग लेसा । इए हि गुणीआ हवंति कायव्वा॥

जे जोगादिक ज्या गुणठाणाने विषे होय ।

ते त्या होय,गुणकार कर्ये ॥

जे जत्त गुणठाणे । ते तत्त हवंति गुणकारा ५६ ॥

त्रण सत्ता स्थानक मीश्र गुण

हवे मोहनीना सत्ता स्थानक क हे छे–प्रथम गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक होय वीजे गुणठाणे एक सत्ता स्थानक होय । ठाणे होय पाच सत्ता स्थानक चोथे, पाचमे, छठे, सातमे गुणठाणे त्रण सत्ता स्थानक. आठमे गुणठाणे ॥

तिन्नेगे एगेगं । तिग मीसे पच चउसु तिग पुव्वे ॥

अगियार सत्ता स्थानक नवमे गुणठाणे । दसमे गुणठाणे चार सत्ता स्थानक; त्रणे सत्ता स्थानक उपशान्त जे अगियारमे गुणठाणे ॥

इक्कार बायरंमी । सुहुमे चउ तिन्नि उवसंते ८७ ॥

हवे नाम कर्मने विषे बंध, उदय, सत्ता स्थानक, गुणठाणाने विषे देखाडे छे-प्रथम गुणठाणे छनो बंध, नवनो उदय, छनी सत्ता; वीजे गुणठाणे त्रणनो बंध, सातनो उदय । बेनी सत्ता मीश्र गुणठाणे बे बन्ध, त्रण उदय स्थानक, बे सत्ता स्थानक चोथे गुणठाणे त्रण, बंध, आठ उदय चार सत्ता स्थानक

छन्नव छक्क तिग सत्त । दुग दुग तिगदुग तिअट्ठ चऊ॥

पाचमे गुणठाणे बे बंध स्थानक, छ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक छठे गुणठाणे बे बंध स्थानक, पांच उदय स्थानक । चार सत्ता ६ सातमे गुणठाणे चार बन्ध स्थानक, बे उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, आठमे गुणठाणे पांच बन्ध स्थानक, एक उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक ॥

दुगछचऊदुगपण चऊ। चऊदुगचऊपणगएगचऊ ८८ ॥

नवमे गुणठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक, आठ सत्ता स्थानक, १०छदमस्त ते अगियारमु, बारमु, गुणठाणु

सत्ता स्थानक, ए दश मे गुण ठाणे एक बंध स्थानक, एक उदय स्थानक । केवली ते तेरमे, चौदमे गुणठाणे वर्त्तता जिन रागद्वेष क्षय थएला ॥

एगेग मठ एगेग । मठ ठऊ मठ केवलि जिणाणं ॥

एक उदय स्थानक, चार सता स्थानक, ११ बारमे एकउदय, चार सत्ता. १२ ॥ तेरमे गुणठाणे आठ उदय स्थानक, चार सत्ता स्थानक, १३ चौदमे गुणठाणे बे उदय स्थानक, अने अंस कहेता सत्ता स्थानक ठ जाणवां. १४ ॥

एग चऊ एग चउ । अठ चउ डुठक मुदयंसा ५ए ॥

हवे मीथ्यात्व गुणठाणे त्रेविस आदिबंध स्थानकने विषे अनुक्रमे जागा प्ररूपवाने आष्य गाथा कहे ठे–चार जागा त्रेविशना बन्ध स्थानके, पचिस जागा पचिसना बन्ध स्थानके, सोल जागा ठविसना बन्ध स्थानकने विषे । नव जागा अगविशना बन्धने विषे,चालिससेंनेवाणुं भागा उगणत्रिसना बध स्थानक विषे॥

चउ पण वीसा सोलस । नव चत्ताला सयाय बाणउई॥

वत्रिश आगला बेतालिससें जागा त्रिसना बन्धस्थानकनेविषे। सो पदनो अर्थ बेतालिसना आंकमा कह्यो ठे–ए ठ बंध विधि मीथ्यात्व गुणठाणाने विषे कही

वत्ती सुत्तर छायाल । सया मिछस्स बधविही ६० ॥

एकतालिस जागा चोविसना उदय स्थानके, अगियार जागा पचिसने उदये, बत्रीश भांगा ठविसने उदये, ठसें जागा स

त्ताविशने उदये, एकत्रिश भागा अठाविशने उदये, अगियारसेने नवाणु भांगा उगणत्रीशने उदये, सत्तरसेंने एकाशी भांगा उप जे त्रीशने उदये, उगणत्रीसेने चौद भागा एकत्रिसने उदय स्थानके, अगियारसेंने चोसठ भांगा उपजे मिथ्यात्व गुणठाणे (७७७२) भागा होय ॥

एग चत्तिगार बत्ती स छसय इग तिसिगार नव नउइ।
सत्तरिग सिगुत्तिस चउद इगार चऊसठि मिच्छुदया॥६१॥

हवे सास्वादन गुणठाणे अठाविस प्रमुख बंध स्थानके त्रण अर्थ अंतर भाष्य गाथा आठ भागा अठाविसना बंध स्थानकने विषे चौसठसें भांगा उगणत्रिसना बंध स्थानकने विषे।

त्रीसना बन्धने विषे बत्रिसें भागा, ३० ए सास्वादन गुणठाणे भागा जाणवा ॥

अठसया चऊ सठी। बत्तीस सयाइ सासणे भेआ॥

अठाविस, उगणत्रिस, त्रीस, ए त्रण बन्ध स्थानकना मली।

सर्व आठे अधिक छनुसे एटले ए९६०८ थया ॥

अठावीसाईसु। सव्वाण ठाहिय छन्नऊइ ॥ ६२ ॥

हवे सास्वादने गुणठाणे एकविस आदि उदय स्थानक सात, तेना भांगा प्ररुपवा भाष्य गाथा--बत्रिश भागा एकविसना उदय स्थानकमां, बे भांगा चोविसना उदयमां, आठ भागा पचिसना उदयमा।

ब्यासिसेंने पाच भागा, छविसना उदय स्थानकमा नव उगणत्रिसना उदयमा ॥

बत्तीस दुन्नि अठय। बासीय सयाय पचनव ऊदया॥

त्रेविसेने बार न्नागा; त्रिसना उदयमा । वावन अधिक अगियारसेंएटले ११५२न्नांगा एकत्रिसना नदयमा

वार हिया तवीसं । वावन्निक्कारससयाय ॥ ६३ ॥

हवे चार गतिए अनुक्रमे वन्ध, नदय, सत्ता, स्थानक कहे छे- प्रथम बे वन्ध स्थानक, नर्कगतिए छ वन्ध स्थानक तिर्यंच गति ए आठ वन्ध स्थानक मनुष्य गतिए चार वन्ध स्थानक देव गतिए । हवे नदय कहे छे-नारकीने विषे पाच नदय स्थानक, तीर्यंच गतिने विषे नव नदय स्थानक मनुष्य गतिने विषे अगियार नदय स्थानक, देव गतिने विषे छ उदय स्थानक छे ॥

दोछक्केछचनक्कं । पण नव इक्कार छक्कगं उदया ॥

नर्कगति आदि नीश्चे सत्ता स्थानक अनुक्रमे कहे छे.- त्रण सत्ता स्थानक नारकीने विषे, पाच सत्ता स्थानक तीर्यचने विषे अगियार सत्ता स्थानक मनुष्यने विषे, चार सत्ता स्थानक देव गतिने विषे ॥

नेरइया इसु सत्ता । तीपंच इक्कारसचनक्कं ॥६४॥

हवे इन्द्रिआश्री कहे छे प्रथम वंध स्थानक-एकन्द्रि वेरन्द्रि, तेरन्द्रि चौरिन्द्रिने विषे, पचेन्द्रिने विषे, आवता पदमा अनुक्रमे कहेशे तेम । पाच वन्धस्थानक एकेन्द्रिमां पाच वन्ध स्थानकविलेन्द्रिमा आठ वंध स्थानक पचेंन्द्रिने विषे,ए वंधस्थानक पद कह्युं ने॥

इग विगलिंदिय सगले । पण पंचय अठ वंधठाणाणि

हवे नदय स्थानक तेज अनुक्रमे कहे छे पाच नदय स्थानक हवे सत्ता स्थानक एज त्रणेने कहेछे-पाच सत्ता स्थानकएके

एकेन्द्रिमा, ७ उदयस्थानक वि कलेन्द्रिमा, अगियार उदय स्थानक पंचेन्द्रिने विषे, उदयपद त्रणने जोमयुं ते । न्द्रिने विषे, पाच सत्तास्थानक विकलेन्द्रिने विषे. बार सत्तास्थानक पचेन्द्रिने विषे; सत्तास्थानक पद प्रत्ये कह्यु ते ॥

पण छक्किकारुदया । पण पण बारसय सताणि ॥६५॥

ए प्रकारे कर्म प्रकृतिना स्थानक । जले प्रकारे बध, उदय, सत्ता कर्मना ॥

इय कम्म पयमिठाणाणि । सुठु बंधुदय संत कम्माण॥

गति आदिक चउद मार्गणा स्थानके सत्पद प्ररुपणादिक आ आठ द्वारने विषे । चार प्रकारे करीने जाणवा, ते कीया चार-प्रकृति वन्ध १स्थिति वन्ध, २ रस वन्ध, ३ प्रदेश बध ४ ए चार ॥

गई आएहिं अठसु । चउ प्पयारेण नेयाणि ॥६६॥

हवे गति आदिक चउद मार्गणा नामनी गाथा गति, ४ इन्द्रि ५ काय ६ । योग, वेद, कपाय, ४ ज्ञाना ज्ञान, ७ ॥

गइ इन्दिएअ काए । जोए वेए कसाय नाणेय ॥

संयम, ७ दर्शन, ४लेश्या, ६ जव्य, अजव्य, सम्यक्त ६ संज्ञी असज्ञी, आहारी, अणहारी, ॥

संजम दसण लेसा । जव समे सनि आहारे ॥ ६७॥

हवे संत पदादि आठ द्वारनाम गाथा छता पदनी प्ररुपणा द्वारे। इव्यना प्रमाणनु द्वार, वली क्षेत्र द्वार, स्पर्शना द्वार ॥

सत पय परूवणाया । दव्व पमाण च खित्त फुसणाय ॥

कालद्वार, अन्तर द्वार, जावद्वार। अल्पा बहुत ध्वार, समस्त ए द्वार जाणवा ॥

कालं तरंच नावो । अप्पा बहुयं च दाराइं ॥ ६७ ॥

उदयने विषे उदीरणा साथे स्वामी पणाथी नथी वर्ततुं आं तरुं ॥

उदयस्सुदीरणाए । सामित्ताउ नविज्जइ विसेसो ॥

मूकीने एकतालिस प्रकृतिप्रत्ये। शेष प्रकृति एंली समस्तने ॥

मुत्तुणाय इग आलं । सेसाणं सव्व पयमीण ॥६ए॥

प्रथम उगणचालिस वा एकतालिस प्रकृति टालीने देखाडे छे ज्ञानावर्णी पाच, अन्तराय पाच, बेनी दश प्रकृति । दर्शनावर्णी कर्मनी नव प्रकृति, वेदनी कर्मनी बे प्रकृति मीण्यात्व मोहनी ॥

नाणं तराय दसगं । दंसण नव वेअणिज्ज मिछत्तं ॥

सम्यक्त मोहनी, लोभ मोहनी वेद त्रएय । चार गतिनां आयुखा चार, नव प्रकृतिना नाम कर्मनी उच्च गोत्र वली ।

सम्मत्त लोभ वेअं । आउणि नव नाम उच्चंच ॥७०॥

हवे नाम कर्मनी नव कही हती तेना नाम कहे छे-मनुष्यनी गति, पंचेन्द्रि जाति, त्रसपणुं ३। बादर नाम, पर्याप्त नाम सुभग नाम, आदे नाम; ७॥

मणुअ गइ जाइ तस। बायर च पज्जत शुभग आइज्जं॥

जस कीर्ति नाम, तीर्थंकर नाम, ए । नाम कर्मना होय नव ए नाम कह्या ते इति प्रकृति ४१ ॥

जस कित्ती तिछवरं । नामस्स हवंति नव एआ ॥७१॥

हवे कीये गुणठाणे कइ प्रकृति बाधे ते देखाडे छे-तीर्थंकर ना

म, आहारक शरीर, अंगो पा ग, ए त्रण प्रकृति विना । उपार्जे वा बाधे बीजी सर्व११७ प्रकृतिने कोण ते कहे छे ॥

तित्थयरा१ हारग विरहिआउ । अजेइ सव्व पयमिच्छ ॥

मोथ्यादृष्टि गुणठाणानो वेदक ते १ हवे सास्वादन गुणठाणा नो धणी विण । उगणीस प्रकृति नर्क त्रिका दिक विना शेष जे बाकी प्रकृति १०१ बाधे ॥

मिच्छत्त वेयगो सासाणोवि । इगुण वीस सेसाउ ॥७१॥

छेतालिस प्रकृति टाली बाकी च्युम्तेर प्रकृति मीश्र गुणठाणे बाधे ॥ अविरति जे चोथु गुणठाणुं ते गुणठाणाने वर्त्ततो तेंतालिस विना बाकी सीत्योतेर प्रकृति बाधे

छायाल सेस मीसो । अविरय सम्मोतिआलपरिसेसा॥

त्रेपन प्रकृति टालीने देसविरति गुणठाणे सम्सठ प्रकृति बांधे । विरतिजे छठे गुणठाणे सत्तावन पकृति विना शेष त्रेसठ प्रकृति बाधे ॥

तेवन्न देशविरउ । विरउ सगवन्न सेसाउ ॥ ७३ ॥

बाधे; देवगतिनु आयखुवली. इतरजे प्रमत्त गुणठाणे ते वारे

उगणसाठ प्रकृति सातमा गुणठाणानो धणी । अठावन प्रकृतिनो बध करे अप्रमत्त गुणठाणानो धणी ॥

दगुण सठि मप्पमत्तो । बंधइ देवाउयं च इय रावी ॥

अठावन प्रकृति अपूर्व करणजे आठमे गुणठाणे । छपन वा छविस पण बाधे ॥

अठावन्नमपुव्वो । छप्पन्नं वा वि छव्वीस ॥ ७४ ॥

बाविसथी मान्ही एक, एक, उ बाधे अराक सुधी नवमा गुणठा

णी वा ठगी ।
वावीसाएगूणं ।

णानो धणी ॥
बंधइ अठार संतअनियट्टी ॥

सत्तर प्रकृति बाधे दसमा गुण
ठाणानो धणी ।

एक साता वेदनी प्रकृति अमो
हीजे अगियारमे, बारमे, सजो
गी तेरमे गुणठाणे बाधे ॥

सत्तरस सुहुम सरागो । सायममोहो सजोगित्ति ॥७५॥

ए सर्व बंध स्वामीपणुं ।
ए सोउ बंध सामित्तं ।
प्रथम सामान्य प्रकारे कह्यं छे
तेथी कहेवो ।

ठघे वा सामान्य प्रकारे गति
आदिक मार्गणा स्थानकने वि
षे कह्यं तेम जाणवु ॥
ठहु गइ आइएसु वितहेव ॥
ज्या जेम प्रकृति ठती होय छ
ता पणे ॥

उहाउ साहिजइ । जत्त जहा पयम्मि सब्भावो ॥७६॥

हवे जे गतिमा जे प्रकृति पामे
ते प्रकृति कहे छे-तीर्थंकर नाम
कर्म. देवतानुं आयु, नारकीनु
आयखु, ।

आठखु वली त्रण त्रण गति
मा जाणवुं ते कहे छे-तीर्थंकर
नाम, देव, मनुष्य नर्कगतिमा
होय देव आयु, देवगति, मनु
ष्यगति, तीर्यंच गतिमा होय.
नारकीनुं आयु, मनुष्यगति, ती
र्यंचगति. नर्क गतिमा होय ॥

तित्थयर देव निरया । ठयंच तिसु तिसुगईसु बोधवं ॥

बाकी ११७ प्रकृति एकसो सत्त
र वन्धनी ।

होय सर्वे पण गतियोने विषे ॥

अवसेसा पयमीउ । हवंति सवासु विगईसु ॥७७ ॥

हवे उपशम श्रेणी कहे छे-प्रथ म चार कषाय, अनन्तानुबन्धी क्रोध, मान, माया लोभ, ते चारने । दर्शन त्रिकने सम्यक्त मोहनी, मीथ्यात मोहनी, मीश्र मोह नी, एव सात विण उपशमावे

पढम कसाय चउक्क । दंसणतिग सतगाविउवसता ॥

अविरति सम्यक्त गुणठाणाथी मांडीने । यावत् निवृत्ति गुणठाणुं आठ मुं त्या सुधी जाणवी ॥

अविरयसम्मत्ताउ । जावनिअट्टि त्तिनायवा ॥ ७८॥

हवे अनिवृत्ति बादर जे नवमे थी मांडीने, सात प्रकृतिथी मां डीने पचीस प्रकृति सुधी उप शान्त प्रकृति पामीये एवुं देखा मे छे-सप्तक उपशम्ये-सातनपु सक वेद उपशम्ये आठ, पछे स्त्रीवेद उपशम्ये, नव, पछे हा स्यादि छ उपशम्ये पन्नर, पछे पुरुषवेद उपशम्ये सोल प्र त्याख्यान, अप्रत्याख्यान, बेनो क्रोध उपशम्ये, अढार, सज्वल न क्रोध उपशम्ये उगणीस ॥

सत्तठनवय पनरस । सोलस अठारसेव इगुणवीसा ॥

प्रत्याख्यानी, अप्रत्याख्यानी मान बे उपशम्ये एकविस, सज्वलन मान उपशम्ये बाविस, प्रत्या ख्यान अप्रत्याख्यान, माया बे उपशम्ये चोविस, एक, बे, चा र पदने वीस पद जोडजो । सज्वलन माया उपशम्ये पची स नवमे गुणठाणे जाणजो॥

ए गाहि दु चउ वीसा । पणवीसा बायरेजाण ॥७९॥

हवे दशमे प्रत्याख्यान, अप्रत्याख्यान लोभ बे दसमे उपशम्ये सत्तावीस । तेज दशमे संज्वलन लोभ उपशम्ये अठावीस; ए अठावीस मोहनीनी प्रकतिउ

सत्तावीस सुहुमे । अठावीसंच मोह पयडीउ ॥

उपशान्त वितराग अगियारमे गुणठाणे । उपशान्त होय एवुं जाणवुं ॥

उवसंत वीयरागे । उवसताहुंति नायवा ॥ ८०॥

हवे क्षपकश्रेणी देखाडे छे—प्रथमे प्रथम जे अनन्तानुबन्धी चोक क्रो० मा० मा० लो० खपावे । ए पछे मीथ्यात्व मोहनी, मीश्र मोहनी, सम्यक्त मोहनी॥

पढम कसाय चउकं । इत्तो मिछत मीस सम्मत्तं ॥

चोथे गुणठाणे तथा देसविरति गुणठाणे । छठे प्रमत्ते, सातमे अप्रमत्ते खपावे ॥

अविरय सम्मे देसे । पमत्त अपमत्त खीयंति ॥ ८१ ॥

हवे अनिवृत्ति बादर गुणठाणे थीणंदि त्रिक, ते—नीद्रा नीद्रा, प्रचला प्रचला, थीणंदी; ए त्रण आदि १६ प्रकृति खपावे ते कहे छे—नर्कगति चार, नर्कनी अनुपूर्वि पाच, तिर्यंचगति छ, तिर्यंच अनुपूर्वि सात, एकेन्द्रि आठ, बेरन्द्रि नव, तेरन्द्रि दश, चौरिन्द्रि जाति अगियार, स्थावर बार, आताप तेर, उद्योत चौद, सूक्ष्म पंदर, साधारण, ए

नवमे पण । सोल प्रकृति प्रत्ये ॥

अनिअट्टि बायरेवी। थीणगिद्धि तिग निरय तिरिय नामाउ

एअनिवृत्ति गुणठाणानो संख्या तमो जाग थाकतो होयते वारे तेने योग्य उपर कही ते प्रकृति सोले खेपवे ॥

सखिज्जइमे सेसे । तप्पाउ गाउ खीयंति ॥ ८१ ॥

त्यार पछे क्षय करे आठ कषाय जे प्रत्याख्यानी अप्रत्याख्यानि या क्रोधादि चार, चार मलीने। आठ पण पछी नपुसक वेद खपावे, पछे स्त्री वेद खपावे॥

इत्तो हणइ कसाय । ठगपि पच्छा नपुसगं इत्थी ॥

त्यार पछीना कषायनुं छक जे हास्यादिक छ खपावे । बुज्झइ कहेता बुज्झवे-होलवे खपावे वा संज्वलन क्रोधने विषे॥

तोनो कसाय छक्कं । बुज्झइ संजलण कोहंमि ॥ ८२ ॥

आगल पुरुषवेद आश्री कहेछे–पुरुषवेद बंधादि छेदे थके गुण संक्रमे करी सज्वलन क्रोधे सक्रमे क्रोध पण बंधादिकथी क्षय थये थके ते क्रोध । संज्वलन माने संक्रमे पछे वली संज्वलन मायाये संक्रमे॥

पुरिसं कोहे कोहं । माणे माणंच बुहइ मायाए ।

मायाथी वली करण विशेषे सज्वलन लोभे सक्रमे । लोभ सूक्ष्म पण नीश्चे हणे त्यार पछे हणे स्थिति घातादि नाश पमाम्ये ते नाश थये थके क्षीण कषाइ थाय ॥

मायंच बुहइ लोहे । लोहं सुहुममितो हणइ ॥ ८४ ॥

पछे खीण कषायना छेला बे समयने विषे । नीद्रा, प्रचला, ए बे प्रत्ये हणे वा क्षय करे छदमस्त थको॥

खीण कसाय डु चरिमे । निद्दं पयलच हणइ ठउ मज्ञो

पचे आवरण चौद ते ज्ञानावर्णी पाच, दर्शनावर्णी चार मलीने नव तथा अंतराय पांच ।

एम ठदमस्त थको ठेला स मयने विषे हणे ॥

आवरण मतराए । ठउमज्ञो चरम समयंमि ॥ ८ए॥

पचे देव गति सहचारिणी वैक्रीय शरीर, आहारक शरीर, एवेना बंधन, संघातन, अंगोपांग, देव गति, देवानुपूर्वि ए समस्त प्रकृति ।

ठेला वे समयने विषे ज्ञव्य प्राणी खपावे ॥

देव गइ सहगयाउ । डुचरम समयंमि ज्ञविअखीयंति

सविपाक उदय इतर अनुदयी प्रकृति नामकर्मनी तेना नाम–संख्या–उदारिक, तेजस, कार्मण, ए त्रण शरीर, वन्धनत्रण, संघातन त्रण, संस्थान ठ, संघयण ठ, वर्ण चोक, मनुष्यनी अनुपूर्वि, पराघात, अगुरु लघु, उदारिकअंगोपाग, ए उगणत्रिश. गतिद्दिक, प्रत्येक अपर्याप्त, श्वासोश्वास, स्थिर, अस्थिर, शुज्ञ, सुस्वर, डुस्वर, डुर्ज्ञग, पराघात, अनादेय, अजसकीर्ति, निर्माण, ए पीस्तालिस ।

नीचगोत्र प्रकृति पण त्या से ठेला समये खपावे ॥

सविवागे अरनामा । नीया गोअंपि तह्रेव ॥ ८६ ॥

हवे चौदमे गुणठाणे केटली अने केइ प्रकृतिनो उदय होय ते कहे छे—अन्यत्रवेदनी एटले साता असातामानी एक । मनुष्यनु आयु, उच्चगोत्र, अने नवप्रकृति नामकर्मनी एटली

अन्नयर वेयणिज्जं। मणु आउअ उच्चगोअ नव नामे॥

तेमा उत्कृष्टी वेदे तो बार, जघन वेदे तो अगियार, तिर्थंकर नाम कर्म विना ॥ बार प्रकृति वेदे वा भोगवे वा उदय अयोगी केवली जिन ।

वेएइ अजोगि जिणो । उक्कोस जहन्न मिक्कारे ७१

हवे उपरनी गाथामा नाम कर्मनी नव प्रकृति कही छे ते जुदी, जुदी कहे छे—मनुष्यगति, पंचेन्द्रि जाति, त्रसपणु, बादरपणु वली पर्याप्तपणु, सुभगपणु, आदेयपणु ॥

मणुअ गइ जाइ तस । बायरंच पज्जत्त सुभग आइज्जं

जस कीर्त्ति, तिर्थंकर नाम, । नाम कर्मनी होय नव प्रकृति एज ॥

जस कित्ती तित्थयरं । नामस्स हवंति नवएआ ॥७७॥

हवे चौदमा गुणठाणाने विषे कह्या भेदथी मतान्तर छे ते देखाडे छे-पूर्वे जे बार प्रकृति कही छे तेमा मनुष्यगति कहीते साथे मनुष्यनी अनुपूर्वि पण। तेर प्रकृति भवसिद्धिआ जीवने छेला समयने विषे ॥

तच्चाणु पुव्वि सहिआ । तेरस भव सिद्धि अस्सचरमंमि

छता कर्म उत्कृष्टा होय वा छती तेर प्रकृति उत्कृष्टि होय । अने जघन्य बार प्रकृति होय तीर्थंकरनाम कर्मविना ॥

संतंसग मुक्कोसं । जहन्नयं बारसहवति ॥ ८९ ॥

भव विपाकी मनुष्यनुं आयु, क्षेत्रविपाकी मनुष्यानुपूर्वि, जीव विपाकी सात तेना नाम

मनुष्यगति सहचारिणी, मनुष्यगति पचेन्द्रि जाति, । त्रस, बादर, पर्याप्त, सुभग, आदे, जसकीर्ति, तीर्थंकर नाम, ॥

मणुअगइ सह गयाउ । भवखित्त विवागजिअविवागाउ

साता, असाता, ए बे, वेदनीमानी अन्यत्र वेदनी साता वा असाता, उच्च गोत्र, वली. एटली प्रकृति तेर । चौदमा गुणठाणाने छेले समये खपावे ॥

वेअणिअन्नयरुच्चंच । चरम समयंमि खीअंति ॥ ९०॥

हवे कर्मरहित थये जे फल थयुं ते देखाडे छे—चौदमे गुणठाणे सर्व कर्म प्रकृति क्षय करी पछी निर्दोष समस्त लोकने सीपरे वा मस्तके वा अग्रे । रोगरहित उपमारहित जे स्वभाव छे, जेने एवुं मोक्ष सुख॥

अहसु इअ सयल जगसिहर।मरुअ निरुव सहाव सिद्धि सुह

नथी कोइथी वा कोइवारे हणनार एवो बाध जे भीडाभीडनी पीडा तेथी रहित । त्रण जे रत्न ज्ञानदर्शन चारित्र ए रत्नमय सार फल प्रत्ये भोगवे वा अनुभवे ॥

अनिहण मव्वाबाह । तिरयण सारं अणुहवति ॥ ९१॥

दुःखे वा कष्टे समजाय एवो अने सूक्ष्म बुद्धिना धणी जाणे परमार्थ सहित । रुचिर बहु भागानी जाल छे; ज्यां एवा दृष्टिवादनामा बार अंग मध्येथी ॥

हवे चौदमे गुणठा
ने केइ प्रकृतिनो
कहे छे—अन्यतरवे
ता असातामानी
अन्नयर वेयणि

वार प्रकृति वे
उदय अयोगी
वेएइ अजोगि
हवे उपरनी ग
मैनी नव प्रक
दी, जुदी कहे
पंचेन्दि जाति
मणुअ गइ

जस कीर्त्ति,
जस कित्ति
हवे चौदमा
कह्या उदय
खाणे छे-प्र
दी छे तेम
तच्चाणु
छता कर्म
ती तेर प्र

डुराहि गम निडण परमड । रुइर वहु ऌग दिठिवायाड
थाकता अर्थ जाणवा । वन्ध, उदय, सत्ता कर्मनी ॥
अन्ना अणु सरियव्वा । वंधोदय सतकम्माणं ॥ ए१ ॥
अर्थ मारा थोमा ज्ञणया माटे
हवे कर्त्ता पुरुष आपनी लघुता वाध्या होय वा लख्या होय,
कहे बे–जे ज्या न पुरो होय। वारच्या होय ॥
जोअन्न अपमि पुन्नो । अन्नो अप्पागमेण वधोत्ति ॥
ते मारो अपराघ खमीने वहु
श्रूत । पुरो अर्थ करीने आगल कहेजो
तं खमिडण वहु सुया । पूरेऊण परि कहतु ॥ ९३ ॥
हवे बगा कर्मग्रन्थनी समाप्तिनी
संख्या केटली गाथाए ते कहे
बे–गाथाड सत्तरीनामा बठा क चन्द्र महत्तर पूर्वाचार्यना म
र्मग्रन्थमा । तने अनुसारे ॥
गाहग्गं सयरीए । चंद महत्तर मयाणु सारीए ॥
टीकाकारे प्रक्षेप करेली गाथा एकेडणी नेंउ गाथा होय एटले
सहित । नव्यासी ॥
टीगाइ निअमि आणं । एगूणा होइ नडईड ॥ ए४ ॥

॥ इतिश्री कर्मग्रन्थ सत्तरीनामे बठो समाप्त ॥